1.

Misc.

V

1776.

285 ff.

~~280½ ff.~~

Q. nunc 1.
desunt priores, & hujus t. 1.
coepi describere 19 febr. 1840.

мыихъ бо отъ бога ѥсвѣ. твоѥ и бо
доуши погыбѣлъ прѣодолѣ дожи
и до смрти. не добрѣ мѧдрова
ти на цѣломѧдрованиѥ ~~ѥже отъ тебе то~~ къ богоу.
много бо бѣсованиѥ ѥже отъ тебе то
мьѥниѥ въвръже тѧ въ хоулѧ. аггел
ла бо ѥгоже посъла гь іс хс и бъ. загра
ди оуста плѣжѧщиихъ. ѥгоже ты
своимъ прѣзорьствомъ прѣложивъ
аполона. и разгнѣвавъсѧ аурилиѧ
нъ повелѣ съ валъмы оловѣны биті ob spatium
ѧ по челюстьма. глаголѧ ѥмоу не ѧро
дьно и прѣзорьно отъвѣщавай. dual. eos
вѣдь ѧко прѣдъ цѣсаремъ стоиши.
и отъведъ паула свѣне сѧдиіщѧ прі
зъвавъ иоулиѧниѧ рече къ ней.
владычице моѥѧ дшѧ иоулиѧниѥ.
оумолена бывши отъ мене. не прѣль
щайсѧ боуѥстиѧ паула брата сво
ѥго. виждѧ бо тѧ дѣвицѧ мѧдрѧ сѧ
щѧ. и многѧ прѣмѧдрость имѧщѧ.
да оутѣшивъшисѧ послоушаи мене.
и бѧдеши владычица моѥй дши. и о
бразы златы поставьѧти по вьсѧ
грады вьсеѧ вьселеныѧ. отъвѣщѧ
въши иоулиѧни рече. не отъвръ
гѧсѧ аурилиѧне гомителю и не прѣ
подобьне. не прѣльстиши рабы бо
га вышьнѧаго. не примышлѧй ми
съмрьти вѣчьныѧ. лишити мѧ ~~хотѣ~~
хотѧ

да

καὶ ἀνόσιε

post consonas ѧ
— vocales ѧ.

K. K. LYCEAL BIBLIOTHEK ZU LAIBACH

славы Хсовы. и цѣсарьства небесьнаа
го. ѥгоже тъ штоуждъ ѥси. и отъвед
ѭ повелѣ прити паулоу. и рече ѥмоу.
павьле. и ѥолиѥани сестра твоѥа обѣщаѧ
сѧ пожрьти богомъ. и быти ѥй женѣ
ми и госпожди цѣсарьствоу моѥмоу
въсхощи оубо и ты тожде мѧдровати
и пристѧпивъ пожьри богомъ. паулъ — obspatium.
правь — рече. правь сълъга. ничесоже щоу
жда не сътвори наоученьѥа отьца твоѥго
диѥавола. неможеши бо никогоже отъ
тръгнѧти. развѣ лъжеѭ. насъжене и
маши въсхытиту. аще ѥѭ и цѣсарьствъ
намъ обѣщаваѥши. ѥгоже ты лихъ
ѥси. аурилиѥанъ рече. доколѣ досажди
ѥши несрамьѥаѧсѧ ѧроде и безоумьлю.
тако ми богы! — тако ми богы. азъ ва имамъ мѧчити — ва, vos duo.
да никтоже възможетъ помощи ва
ма. и повелѣ принести огнь и полицѧ — полицѧ
желѣзны. и въложити ѧ въ огнь. и па
улоу съвѧзати рѧцѣ и нозѣ. и колъ же
лѣзнъ въврѣти междоу рѧкама и но
гама и вънъзнѧти въ земьѭ. и двѣ
ма митѣ палицама раждеженама бити и.
и оулиѥаниѭ повелѣ поставити на бля
дилищи. рекше на цѧгоимьствѣ — цѧгоимьство
и мнози отъ стоѧщаго тоу народа.
бѣахѧ текѧщѥ. и рьвъноуѧщѥ кꙋ
пьно. кто прьвоѥ вънидетъ къ ней.
бѣахѧ бо ѥако кони ръжѧщѥ о добротѣ

ѥѧ. ставѣ же ѥи на мѣстѣ на мѣстѣ
повелѣ аѵгилиѧнѣ. и ѥдине аггелъ гнѣ
придѣсѣ придѣ мнѣ. глаголѧ. не бѵди
боѩсѧ йоѵлиѧне. гѣ дѣ їс хс ѥпоѵжде вѣ
слѵжителѣ посѣла ѧ покрѣѵіти тѧ.
и показати свѧѕе ѵіѧ ѥго вѣсѣмъ
бодѧщіимъ сѧ ѥго. и ѧко отъ желаніи
га къ йоѵлиѧнѣ тегаѣѧ народи вѣси. —
аггелъ же отъ трасъ трахъ ѧко отъ но
вѣхъ. бѣстаѧ и невѣдаѣхѫ како
йдѣтъ. и не ѵмѣѧаѣхѫ приблиѕиті сѧ —
ѥи. и вѣпиѧхѫ вѣси народи жоѵтно —
глаголѧще. велиѣ дѣ ѵаѵлѣ йоѵ —
лиѧнинъ. ѵіѧ вѣсѣде дѣѧсѣ и покро —
вителѣ бодѧщіихъ сѧ ѥго. и придѣвѣ
хѫ ѥдѣде слѣзи. придѣвѣжде покла
ніаѣхѫ сѧ ѥи. вѣпиѧще и глаголѧще.
йоѵлиѧнѣ радѣ да вѣіѧвнаго. сѣгрѣѧ
шіроѵ придѣ годѣ йродѣскѣ. нѣ — и родѣскѣ
просѧвѣѧѧ нѣ ѧко длага бога слоѵжи
телѣніца. помолѧ хсоѵ да подаѧѧтъ
намъ вѣдѣніѧ. Сѧаѧте йоѵлиѧне
милосрѣдовивѣ вѣзѣ водѣі пало.
и вѣзведѣ ѳчи свои на нево. помоли
сѧ богоѵ глаголѧ. ги їс хсе сасе вѣ ѕ'ѵіѧ голіндѧ ѵѣ с.
сѧхъ ѧкѣ. оѵслѣіші мене и покажи.
ѵоѵдеса своѧ ѧѕе творіші сноѵ ѵло — dicere
вѣѧскоѵ. и дарѣ сасвоѵи йѣ вѣдѣ
ніѧ. да просѧвѧѣ сноѵе и ѵѵѣдѧѧ
моѵе йѧ ѵвоѵе. и ѧко покроіи вѣсѣ народ. покроіи

и вѣси б҃сп҃тѣнии҆ прозрѣвша. и҆ рекша
бц҃ѣ кр҃ѣховѣ х҃ѵ҃ѣ катахѵ҃сѧ славѧщѧ бг҃а.
и҆ ѹ҆способивъшѧ ѹ҆дѣхъ своѧ бѣ҃шѧ
кр҃вьствии҆. Ствѣрзе пахѵ҃ на мно
зѣ мѣчить. и҆ бѣ҃ть тѣлѣсѧ ѥго
ѹ҆бити. бѣѧхѫ бо раждьжены свѣ= свѣтѧшѧсѧ
тѧщесѧ ѥко плѣвѣи. и҆ вѣпиѧше гла
голѧ. ѧ҆урилиѧне мѣнително и҆ нестр҃ѣ
добѣне. ч҃то ѹ҃зло сѣтворѣша на. соуро
бц҃ѣ и҆ нестр҃ѣодобѣнѣ мѣнѧщи. мнѣ
бо ѡ҆бѣѧвлѣѥтъ ѡ҆тъ мнѣ х҃с. тебе
же и҆маѧ҆ть пр҃ичастьника сѣтворити
ѡ҆чно вѣ҃вноѹ҃ноу. ѹ҆головаѧноѹ҃
ноу тебѣ и҆ дїаволоу. ѧ҆урилиѧнѣ
рекѣ. кѣде ѥсть сестра твоѧ ѩже вы
мѣнити двѣ сѣдѣ. се полѧхѫ
ѩ҆ на длѣто. да пр҃ойдѣть ѩ҆ вѣси хота
щеи҆. да не ѥдѧше двѣ ѥсть. ствѣр
зѣ пахѵ҃ рекѣ. сѣтроуѣ долоу лѣзѣѧнѣ
ѡ҆ноу ни болѣзни. и҆ ѹ҆здавѣшѧѧсѧ
на ѡ҆ть вѣсѣхъ ѹ҆дѣвѣшѧ твои҆хъ ѡ҆ц҃ь
лѣѵ҃ѣлѧи҆. ꙗко и҆ ѡ҆ть и҆маѧть пожрѣти.
посѣла до ѧ҆ггѣла своѥго съ вѣсоты нєбєсъ
сквѣрныхъ сѣкроушити ѩ҆. и҆ се ѩ҆сно и҆ пр҃ѣ
ѩ҆сно и҆маѧ҆ше дѣ҃ть сѣтворѣ вѣзврѣщѧ
ѥ҆тъсѧ видѣти ѩ҆зъ поѧ. и҆ повелѣ ѧ҆
ѹ҆рилиѧнѣ привести сѣдѣ и҆ѡ҆ѵ҃ѣ.
ниѧ. и҆ пр҃ипѣдши ей҆ къ сѣдѣ҃ищѣ. сѣдѣ҃ѣ
вид҃ѣвъ ѩ҆ на пахѵ҃ и҆ сѣ҃ѣвъшисѧ радо сѧ
и҆ прослѣзѣсѧ. ѧ҆урилиѧнѣ же рекѣ.

ѡ҆ц҃ѣѵ҃ѣлѧи҆. — sic omnia

нєбєсъскыихъ. — нєбєсъскыихъ

се rotundum ut calcarent

сѣдѣ҃ѣ — сѣдѣ҃ѣ

насъпишалиса любѣѥници твои
доброты твоѥа. ї҆улиѥани рече. моѥа
доброта и оукрашениѥ (sic) и лѹпота хс ѥ
стъ. иже посъла аггела своѥго и по
кры ма оубогаѥ ѥако оутвахъ нанъ.
и славѣѥ стоѥ и ма ѥго. ѥако тъ ѥстъ
бъ творѧи чоудеса. и нѣстъ иного ра
звѣ того. и повелѣ аурилиѥанъ отрѣ
шити паула. и ї҆скопати ровъ въ земи (sic, sine autъ)
девати лакътъ. и принести дрѣва
и огнь ижешти въ ровѣ. и томоу бесѣ
доуѥштоу ї҆скопаша ровъ. и принес
соша дрѣва и огнь. и ї҆ждегоша въ ро
вѣ. таже повелѣ въврѣшти паула
и улиѥаниѥ въ огнь. онаже идѧшта
sic deest &.
благословѣѥста бога. и молѥста стса
ис хса помощѣника. и пришедъша
на мѣсто прѣкръстиста лици свои.
образомъ крестънымъ хсовомъ.
и въвръгоша ѥа въ огнь. и бѹаста въ
огни поѥшта и хвалѧшта бога. и се
аггелъ гнь съшедъ съ небесе. и стрѧ
се вънъ пештѣницѧ съ огнемъ. и не
дастъ огню сътѧжити има. и поѥа
ста благословѧшта бга въ ровѣ огнь
нѣѥмъ горѧштимъ. глаголѧшта
благословѣѥнъ ѥси гн бе вьсѣхъ вѣкъ.
бесъмрѣтънїи. иже помѧнѧ оубожь
ство наше. недостойномъ сѧшѥмъ
грѣхъ ради нашихъ. безълобенъ съ
sic

таже

молѥста = лѥа —

лици свои, dualis.

въ огни

пештѣницѧ?

ἀνακόλουθον,

и благъ. ꙗвися нама оугасити силѧ огнѣ
огнѣ pro огнꙗ. & adv. нѣ. нѣ. и ꙗростъ мѧчителꙗ аурилиꙗна. и
слышаахѧ ꙗго народи отъ далече стоѧ
ште. бѣахѧ бо мнози молѧшесѧ о нѣго
къ богоу. ꙗкоже и многомъ отъ поганъ
покаꙗтисѧ и развръсти срьдьца свѧтоу
тоую. и оуклонитисѧ отъ коумирослꙋ
жениꙗ и вѣровати хсоу. мнози же отъ
сѣчецъ сѣчецъ мѧчѧшїихъ стаꙗ повелѣни
ѥмъ аурилиꙗнѥмъ. видѧшїе силы
бываѥмъ богомъ. вѣровашѧ къ бо
гоу. и възвѣстишѧ аурилиꙗноу въ
са бывъшаꙗ. и повелѣ тоу сѧшїаꙗ
въ ровѣ каменьѥмъ побити. и се на
трасно шоумъ и громъ съ небесе многами
млъниꙗми облаци ꙗсе движѧшесѧ плъ
огнѣ. дожиї ни огнѣ. и придошѧ облаци дожиї до а
урилиꙗна и сташѧ и ꙗзлиꙗшѧ огнь
на земьѩ. и гласъ съ небесе глаголѧ.
аурилиꙗнъ идетъ въ родьство огньное,
оуготованое ѥмоу и отцоу ѥго диꙗволоу.
и посихъ. посълавъ аурилиꙗнъ пове
издрова. Nota d. лѣ извлѣшїи ꙗ издрова. и въ темни
цѧ въврѣшїи. и бѣаста славѧшїа
бога. о чоудесехъ ꙗже сътвори о нѣго.
и по седми дьниї изиде аурилиꙗнъ
recte сѧдишїе. и сѣде на сѧдишїи. и принесошѧ ѥ
ликоже бѣаше оу него коумирь. сърe
бренъ и зватъ. оукрашенъ каме
ниѥмъ многоцѣнъныимъ. и поста

вн҃ѧ почнеш. подъстлавъ подъ но
гы ихъ багꙋдьнищꙋ ꙋѳсарьскꙋ. и҃ рече
зови паꙋла и҃ ꙋлиѧнию. и҃ поставиша
предъ сѣдищимъ, и҃ рѣша и҃ма ре
че. приступивша пожрѣша богомъ.
а҃ не надѣꙗсѧ ꙗздѣлати рꙋкою по
нѣго. Стꙋжае паꙋлъ ѡскладивсѧ рече,
не ѡставивъ бога дѣлворкꙋющаго неб и҃
земли ни поклонꙗсѧ коуперет.
Ѡ҃слиша҆въ рече. ꙁлосѣтрѣтвна и҃ не
предобвне. коупирилитисѧ мѣна
тъ а҃ не боги. не видѣшими каꙁисъ
Стꙋжае паꙋлъ ѡставѣтивъ рече. сего
дина. нѣгоже мѣнѣши богꙋ бꙋти. гло
вѣкъ бъ ѡученикъ сотомивъ. навꙑкъ
ꙁлохꙑ простиѣ вльзѣдѣнѣть. длъ бъ
нивъ сꙑ ꙗзлиха паче вѣсѣхъ человѣкъ.
живѣщихъ. вида человѣчьскꙑ до
брꙑа желѣ и҃ дѣлеси. ѡтъ пороча
и҃ вѣ лице бесѣдоуа нѣ. и҃ дѣвѣкоуплѣ
ѧсѧ сѣ нѣми. превратѣ а чистꙑѣ ѧкꙑ
бога. своѣѣ вльхвовѣнѣ хꙑтростиѣ
ꙗзѣнѣѧсѧ. ѣже прѣставꙋѣсѧ ѡво
гда доуромъ дꙋвъ. ѡвогдаже кꙋпла (—)
тамъ пѣнѧть подобѧсѧ. ѡрѣлоу и҃ старъ
коу. ѣже ѡтъ ꙗзѣмѣнѣ҃ пꙋть
сѣи желѣ доброродꙑа. ѡвѣтъ дѣ
ѣависѧ вѣ злато прѣложисѧ. и҃ богатъ
сѣ ѡбѣтлава. мѣ да не вѣсего по ра
доу ꙗзглаголѧ. вѣдѣ бо тако глѣвасѣ
сѧ

подъстлавъ

ѹ = оу

сѣдищꙋ.

ѡсклабивсѧ

коупирѣ!

Каꙁи = ѳаѵєς
с rotundum
N buttmann.

hinc Dia

добрѣ = καλὸς πεοδρ.

= ѧѣ

пѣѣтварѣѣсѧ

тоурѣ = taurus.

старѣкоу = cygno!

= овѣтѣ

= ѧѣ

а҆полонъ. сиѝже ѝже близъ дꙗ. глаголемыи а҆по
лонъ. не о҆тъ блядали родися. о҆тъ же
литоус. ны рекомыꙗ литоусъ. ꙗ҆же не родили
того въ поустыни а҆сиѝстѣи по срѣдѣ
дъвою дꙗбоу. ꙗ҆ко и҆ тъ дътвори дѣла
подражаꙗ а҆draga. непрѣподобьна. подражаꙗ, о҆тьца сво
ѥго. ꙗкожде же и҆ диѡнусъ. нарочи
тыи вашь богъ. нѣли и҆ тъ о҆тъ бляда =1=&.
нѣли — родилъся. родилъся. бывъ о҆тъ семелиꙗ кадмо
семелиꙗ кадмова. вы. а҆урилиꙗнъ рече. ꙗ҆роде непрѣпо
добьныи. о҆тъ крона и҆ ерея раждаꙗ
Rhea? an Here? тъся матери божьскыꙗ. паулъ о҆скла
бивъся рече. то ѥстьли богъ женя и҆
мы. а҆урилиꙗнъ рече. непрѣподобь
ныи ꙗ҆роде. до колѣ хоулы глаголе
ши о҆ бозѣхъ многобляды. и҆ досажда
syntaxis ꙗ. а҆ хсъ вашь ѥгоже глаголете вы кры
стиꙗни быти богоу небесьскоуоумъ.
не о҆тъ жены ли родися. стыи же пау
лъ о҆тъвѣщавъ рече. нѣси оубо достой
1 Nota scriptionem. нинъ слышати таинъ божиѝ; нъ да не бляды
ми своими прѣлъстиши о҆тъ прѣдьсто
ꙗщиихъ сихъ и҆ погоубиши. потрѣ
ба ѥстъ рещи. въ начало дътвори бо
гъ небо и҆ земѧ и҆ вса ꙗже на нѥю. по
слѣждеже вьсѣхъ дъзда чловѣки по
о҆бразоу своѥмоу. иже ѥстъ о҆ благои
зволениѝ. безъ лобьно непорочьно. пра
вьдно богочьстиво. и҆ посадиѝ въ раи
въ раи пишѧ =genit. пишѧ. врѣмени же прѣшедъшоу.

рече богъ. не добро ѥстъ быти чловѣ
коу ѥдномоу. сътворимъ ѥмоу по
мощь подобьня ѥмоу. сътворим
рекше отцъ и снъ. ничсоже творит
оцъ бесна. ни снъ творитъ ничсо
же безъ оца. и рече. наведе гь оужастъ
сь на адама. и приимъ ѥдно отъ ребр
ѥго. сътвори ѥмоу женя. отъ своихъ
ѥмоу оудовъ. и бѣаше съ адамомъ
ѥуа въ рай. ѥже видѣвъ диаволъ и
въздревновавъ. сътвори погыбѣль
има. отълячивъшоу бо сѧ адамоу
на оно мѣсто породы. и ѥуга ѥдиня
оставивъшоу. пристяни диаволъ.
и оуподобивъсѧ змии прѣлъсти ѥя.
и тажe на прѣлъсти адама. и бѣаста
оба въ прѣслоушании бжии бывъша.
и изгънана быста испородныя пи
шѧ. дѣлати земьнѣ рѧкама своима.
и гроудноѥ житиѥ въсприимъша. жи
ста девѧть сътъ. и лѣтъ. родивъ
ша снъ и дъшери. отъ нихъ же испъ
лънисѧ миръ въсь. адамоу же отъ о
слоушаниѧ конець приѥмшоу по де
вѧти сътъ и тридесѧти лѣтѣхъ.
и въсѣмъ отцемъ нашимъ съведе
номъ бывъшемъ въ адъ. жити въ
смрьти. и не бѣаше различиѧ по
срѣдоу праведнааго и грѣшнааго.
нъ бѣаше правдивъи. ѧко нечь

ѥдномоу

рай lege raji.
въздревновавъ

рай & порода

paradisus 3°.

стивый. и грѣшный яко праведный. якоже блаженый паулъ апостолъ свѣтило црькваное свѣдѣтелъ
ствова глаголя. цѣсарьство васъмрь
5) ть отъ адама дожий до мѡсеа. # и не
7) по многихъ родѣхъ. оуслышавъ стен
8) нанию и молитвы дрожимыихъ адо
9) мъ. своимъ словомъ. # по строю изволи чло
rasum sic eraso
вѣческъ родъ въсприяти. и раздрѣ
шити алоушание послоушаниемъ,
якоже іѡаннъ свѣдѣтелъствоуетъ
о немъ глаголя. въ начало бѣ слово
и слово бѣ отъ бга. и бъ бѣ слово. сий бѣ
въ начало отъ бга. вьса тѣмъ быша.
и бестого не бысть ни едино. еже бы.
сий бубо богъ слово небесное. отечь
снъ. иже есть сила и мѣдрость отьча.
и дѣсница вышьнѣаго. благовѣстися
erasa ся гаурилом архангелом. Дѣ
вѣ стѣи прѣчистѣ отъ рода цѣсарь
ска сѧшти. и менемъ марина. глаго
лѧштоу дхъ стыи вьнидетъ въ тя
и сила вышьнѣаго обьсѣнитъ тя,
за не и раждаемое отъ тебе сто. на
речетъся снъ бжий. и раждаетъся
отъ ~~ова~~ стаго Дха. и отъ непорочь
ныя и прѣчистыя дѣвы. мирьска
го ради строя и съпасения. никто — строй

мѡсеа. и не о
6) съ грѣшивъшихъ богъ же небесьскый
= ад
по строю

Jo. 1. 1.

9) еже есть его ее
(9) дночадый снъ. по строю ее

же бо можаше своима очима бг҃а бесплъ
тъна видѣти. огнь бо ѥстъ опалѧѧ (sic)
бг҃ъ. и никтоже отъ чловѣкъ бг҃а видѣ (–)
въ живъ бѣдетъ. того ради оубо строѧ.
роди...сѧ хс҃ плътиѩ. и ѥже оуспѣ
erasa
ваѥтъ врьстоѩ поплътьскоуоумоу.
и съпрѣбываатъ съ чловѣкы акы чловѣ
къ вѧште грїидесѧтъ лѣтъ. обьхо = грїидесѧтъ лѣтъ
дѧ грады и вьси. благодарьствѧ вьсѧ
оутомьѥньѩ диѧволомь. и потомь
пригваждаѥтъсѧ на дрѣвѣ крьстѣ — пригваждаѥтъ
нѣѣмь. стражда мирьскаго ради
съпасениѧ. сьнабьдѣти миръ по = mundum perditum
гыбьшѣ. по прѣлъщениѥ диѧволю.
и оумираѥтъ по чловѣчьствоу. и погрі = погрібаѥтъсѧ
баѥтъсѧ. бы съвръшенъ присно. и
прѣжде бы. и не пригвожденъ. и непо
страдаѥнъ. и бесьмрьтенъ. и присно = sic
бы по божьствоу. и третїи дьнь въ
ставъ изъ мрьтвыихъ. ѧвисѧ .....
erasa
своимъ оученикомъ. рекше стыимъ
аполомъ. мъногомъ иже по истинѣ sic: и, errore?
вѣровавъшиимъ вьнь. сь поживъ сь
=вьнь
ними. ѧды же и пиѧ съ аполомъ дочеты
рьдесѧтъ дьнии. и вьзиде на небеса
и сѣде о десняѩ отьца. съ плътиѩ сь
мѣсивъшѧѩсѧ съ бжиѥмъ словомь.
и того ради видѧ и сотона. болитъ съ и = еши.
кроушивъсѧ. съ тьре бо и хс҃ подъ нога
ма чловѣчьскама. иже чловѣци благо

Дшинѣ Ѯ҃нѣи вѣходи҃ть съ ѹвсарьствіе
небесьскоѥ. ѥгоже-бы лиⷭ҇въ ѥси. и҃ма
ши бо часть оучастіна родьства ѻтьца
нашего. и сотрѹдьникъ ѥси ѻтьцоу
твоѥмоу дїаволоу. Си слышавъ аѹрі
лїанъ лице своѥ ѥзмѣнѣваше разлічь
нѣ ѻтъ ѓростіи. ѩскрьжьтаѧше зѹбы
нань. ѩко левъ въ дражьѣ ѓрашла зві
рь. и не постиглъ. и ѻтьвѣщавъ реⷦ
къ сѡоу ѻутоу паулоу. мнюго ти блдъ
шоу ѻжидахъ дльготьрьпѣ. ѣроде и не
первоодобѣне, докольѣ оукаранѣши и҃хъ
лїшѣ богъ. и присѣтивъ пожѣри бого
нъ. ѧшѣе ли ни. то зѣло зѣлъ погоубь
ѣѧ ва. да никѣгоже възможеши ѩздаві
ти вако ѻтъ рѹкоу твоѥго. паулъже и ѻу
лїани вѣздѣвъша коуѣло великомь
гласомъ глаголѣ да кѹрьстіанина ѥсвъ
и въ ѯса и҃маⷭ҇ надежди. а дѣсомъ не
поклановѣвѣсѧ. и богомъ твоі҃мъ не
слоуживъ. и мнѣ твоі҃хъ недоівѣсѧ.
примѣнилъ буди мнѣ ѣлико хоще
ши. вѣроувѣвъ во богоу ѩко подвѣзде
нъ бѣдѣши нама. такоже и дїаволъ
подвѣзденъ бы҃сть. сили подаⷭ҇ и҃ѯ
нама ѯсоу. и подвѣздаіѣшоу твоѧ (=А)
прокѣлѣнїѧ кѣзни. и повелѣ аѹрі
лїанъ принести дрѣво велико. и тоі
несено бы҃сть. и рекѣ. привѧжѣте паула
на мемь. и присѣтьша слоугы сво

Дшинѣ Ѯ҃нѣи вѣходи҃ть съ ѹвсарьствіе небесьскоѥ. ѥгоже-бы лиⷭ҇въ ѥси. и҃ма ши бо часть оучастіна родьства ѻтьца нашего. и сотрѹдьникъ ѥси ѻтьцоу твоѥмоу дїаволоу. Си слышавъ аѹрілїанъ лице своѥ ѥзмѣнѣваше разлічьнѣ ѻтъ ѓростіи. ѩскрьжьтаѧше зѹбынань. ѩко левъ въ дражьѣ ѓрашла звірь. и не постиглъ. и ѻтьвѣщавъ рекъ сѡоу ѻутоу паулоу. мнюго ти блдъшоу ѻжидахъ дльготьрьпѣ. ѣроде и не первоодобѣне, докольѣ оукаранѣши и҃хъ лїшѣ богъ. и присѣтивъ пожѣри богонь. ѧшѣе ли ни. то зѣло зѣлъ погоубьѣѧ ва. да никѣгоже възможеши ѩздавіти вако ѻтъ рѹкоу твоѥго. паулъже и ѻулїани вѣздѣвъша коуѣло великомь гласомъ глаголѣ да кѹрьстіанина ѥсвъ и въ ѯса и҃маⷭ҇ надежди. а дѣсомъ не поклановѣвѣсѧ. и богомъ твоі҃мъ не слоуживъ. и мнѣ твоі҃хъ недоівѣсѧ. примѣнилъ буди мнѣ ѣлико хоще ши. вѣроувѣвъ во богоу ѩко подвѣздемь бѣдѣши нама. такоже и дїаволъ подвѣзденъ бы҃сть. сили подаⷭ҇ и҃ѯ нама ѯсоу. и подвѣздаіѣшоу твоѧ (=А) прокѣлѣнїѧ кѣзни. и повелѣ аѹрілїанъ принести дрѣво велико. и тоі несено бы҃сть. и рекѣ. привѧжѣте паула на мемь. и присѣтьша слоугы сво

Курьстіанъ пота К, пон҃х. ergo latinum.

пота duales.

привѧжѣте!

заша четоу рꙋкꙋ. и повелѣ принести
свѣща горяща. и прижагати лице
павле. проповѣдникоу вопиющоу — проповѣдник — praeco
и глаголющоу. не буди досадитель
владыкамъ всея вселенныя. и хоу
льникъ о богахъ. ипулитяни же видя
щи своего брата огнемъ опаляема.
возопи глаголющи. аурилитяне му
чителю. и неприподобне что брата
моего зѣло мучиши. и повелѣ и тя при
вязати къ древоу. и свѣща горяща
принести на лице ея. и потомъ по всемоу
моу тѣлоу прижизали. аурилитяноу
глаголющоу бесрамнаго. жена сущи
стыдися якоже подобаетъ женамъ.
ипулитяни же оскорбившися рече. кой
стыдъ аурилитяне при немъ же тя буча
syntaxis. щоу ти мя яко блага отца. глаголющоу
ти. жена сущи стыдися. стыжду бо
ся хса моего сна бга живаго. сущи пред
для лицемъ к помнѣ. и не мощи оставивши
его поклонитися бѣсомъ. нъ стыждусь
ся его тѣло. аурилитянъ же ядрившеса — ядрившеса
слышаго всѣ отъ нея. и повелѣ слоуга
мъ огнь нанести по всемоу тѣлоу его.
слоугамъ же бесрадстваны жестящимъ
всѣ граждане предстоящии и по
зороущимъ его. возопиша глаголю
ще. самодръжвече изсарго аурилитяна
не. неправеднѣ судиши. неправедъ

нѣ мячиши. нехощета пожрѣти отъ
вѣшай о нѣго. аурилиѩнъ же оубоѩ
Carmulam levare вѣсѧ народа ѥда крамолѧ въздвигнѧ
тъ. дастъ о нѣго отъвѣтъ повелѣвъ
главѣ има отъсѣщи. и тѣлесѣ ѥго по
врѣщи псомъ и звѣремъ. и птицамъ
отъвѣтъ dimissio. небесъскыимъ. сиѩже отъвѣтъ при
ѥмъша въ четвертый день мартамѣ
сѧца. и зидоста радоуѩщасѧ и поѩ
ща глаголааста. съпасена отъ оскрьбьѩ
e correctura
N шѧѧ! ѩщиихъ наю. и ненавидѧщѧѧ
наю посрами. и шедъшемаже има въ
нъ града. Стый паулъ оумоли сѣчь
сѣчьца m. цѧ ѩко да и оулиѩниѩ прѣжде ѥго оу
сѣкнѧтъ. Стаѩже и оулиѩни прѣ
кръстивъши лице своѥ. съ радости
ѩ протѧже быѩ своѩ .... и сѣчь
ца отъсѣче главѧ ѥй. видѣвъже
erasa
свѧтый паулъ сестрѧ своѩ съконь
чавъшѧсѧ о господи. въздвигъ очи
свои на небо благослови бога. и прѣ
кръстивъсѧ протѧгнѧ выѩ своѩ. и оу
сѣченъ бысть. и съконьча мѧчениѥ
Nota duales. своѥ. и бѣаста лежащи тѣлесѣ стоѩ
ѥ вънѣ града. не даѥмѣ възѧтисѧ отъ
тъ крьстиѩнъ. бѣахѧ бо войни при
Nota particip. ставиѥни на мѣстѣ ѥмь блюсти.
прихаждаахѧже звѣриѥ и пьси. и пь
окрѧг тѣлесоу тицѧ небесъныѧ. и сѣдѣахѧ окрѧг
тѣлесоу ѥго. ѩкоже и моухы отъ нѣго.

ὀτβροπιωπ. &c. quæ vide vii Appatermione pleniora sequenti

Q. nunc 2.

отъгонити. и сице Гворѣахѧ до седмидьнии и нощии. и не ꙗша ни пиша звѣрие гии. и възвѣщено бысть а урилиꙗноу отъ приставьѥныихъ во инъ вьсе то бывъшеѥ. и оуслышавъ рече. ѡ злочьстьноѥ бѣшениѥ рода крьстиꙗньска. ꙗко ни оумеръшьихъ могохъ побѣдити. и посълавъ отъведе стрѣгѧщаꙗ войны нощиѭ. свѣтоуже бывъшоу. и ишедъше крьстиꙗни възаша тѣлесѣ стоую. и погребоша мирьнѣ съ радостиѭ. цѣсарьствоуѭщоу гоу нашемоу іс хсоу. сьнимьже отцоу слава. коупно съ стыимь дхомъ нынꙗ и присно и въ вѣкы вѣкомъ амин ∴

nota scriptionem.

do

C plane ut Clatinum

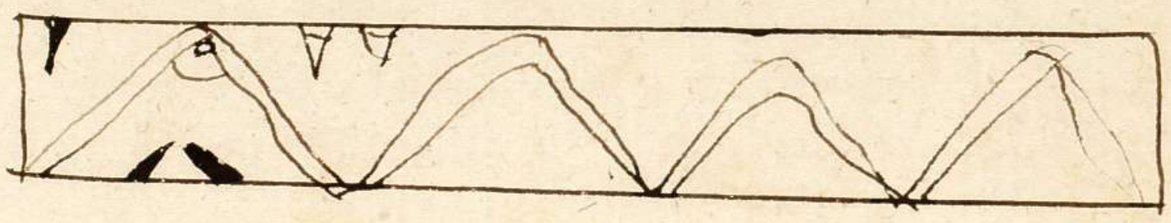

мѣсѧца марта въ е день мѧчениѥ стаго василиска.

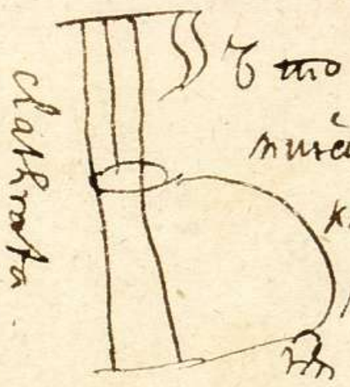

Въ то врѣмѧ цѣсарьствовавъшоу мазимиꙗноу. приде прѣмѣньникъ въ асклипиѡда мѣсто. инъ воѥвода имѧ немь агрипа. и пойде на въсточьнѧѭ страны привести крьстиꙗны жрьти имъ велѧ богомъ. блаженыиже василискъ бѣаше въ темници. плачѧсѧ и молѧсѧ и глаголѧ. ги помѧнимѧ и обличи моѥ призваниѥ. да не отълѧченъ бѧдѧ отъ стыихъ мѧжь. и ꙗвисѧ ѥмоу гь и рече. помѧнѧхъ тѧ

и въ писахъ твоѥ имѧ съ сѧщиими съ
тобоѭ прѣвоѥмѧченикъ. Тыжеси
пожали имъ же послѣжде възъванъ ѥсѧ
си. и. многѣхъ старѣи бѧдеши. нъ
шедъ оустроисѧ съ ѧжиками своими.
и пришъдъ мѧчениѥ приимеши въ ко
въ команѣхъ — манѣхъ. и. небоисѧ отъ мѧкъ азъ бо
ѥсмъ. съ тобоѭ. и не имать тебе врѣди
ти страхъ чловѣчьскъ. и василискъ
же помоливъсѧ видѣ двѣри тьмници.
отъвръстъ partic. — отъвръсты. къдеже свѣтъ бысть въ
nota scriptionem — ставъ молѧше стрѣгѧщаѧ войны.
воля = libertatem — глаголѧ имъ. дадите ми воля мало дь
ни. да шедъ оустроѭ ѧжикы своѧ. въ
N хоумиѧньскѣ — вьси хоумиѧньскѣ. потомже придѧ
къ истинноуоумоу ѧжицѣ. гоу моѥ
моу ис хсоу. войнѣи же рѣшѧ. боимъсѧ
nota начьня 3. plur. sine тъ. — еда въскорѣ начьня искати тебе. василискъ
силискъ рече. идѣмъ оубо братиѧ мо
въкоупѣ ѕиѕатти. — ѧ въкоупѣ. даже не придетъ въ кома
нъ воѥвода. войниже идошѧ съ стыи
nota прѣбъи — мъ василискомъ. и шедъше прѣбъи
шѧ съ нимъ въ домоу ѥго. и видѣвъ бра
тиѭ и матерь своѭ. молѣашесѧ имъ
глаголѧ. прѣбѧдѣте о вѣрѣ хсовѣ
и молитвѧ дътворите о мнѣ къ гоу. да
дъконъчанъ бѧдѧ въ исповѣданиѥ се
мъ. азъ бо отъхождѧ отъ васъ. и отъ
отъ сели — сели не видите мене въ плъти. шъдъ — sic & cod. nonnisi 29 lineas habet.

же къ гоу молитвѧ дътворѧ завы. и за вь — Nota synt.
сего рода крьстиꙗньска. да и прѣстане
тъ буже коумирослоужениѥ нечьстый
мъ. и придетъ благодѣть хсова повь
сей земи. Воѥвода же агрипъ вьлѣзъ
въ амасискъ градъ. дъзъва старѣй — amasia
шины града. бѣаше же храмъ коумирь
скыи искони. нарицаемыи петасъ.
и дроугый серафимъ. онъ же близъ ѥ — Seraphim!
го жрътвѧ дътворивъ, искааше тѣ
мьи василиска. и повелѣ привести и
ины темничьникы. къ градоу коман
маньскоу. и тоу имъ сѧдити, хотѣ — Comanskygrad.
ше бо скоро отити отъ амасиѧ. рече
воѥвода магистриꙗноу и воиномъ — magistrianus.
свѧзавъше василиска, биѧше при
ведѣте. ониже шьдше ѧша стаго ва
силиска, и свѧзавъше ѥго дътвори
шѧ ѥмоу оноушѧ. и гвоздиѧ остры = оняшѧ.
въноза шѧ въ оняшѧ. и обоушѧ и. =
и биѧше ѥго женѣахѧ, ꙗкоже кръ
ви ѥго земьѧ полиꙗти. гвоздиѥ бо
въниидошѧ до кости ѥго. тако бо бѣ
ше запрѣщено посланыимъ отъ во
ѥводы къ немоу. ведомъ же мѧчени
къ хсовъ. къ команѣ. въ велицѣ мѧ
цѣ сы нача пѣти стыи глаголѧ, аще
оплъчитъ сѧ на мѧ плъкъ не оубоитъ
сѧ срьдце моѥ. гь мнѣ помощьник — 29 lin. tantum.

и азъ оузъря врагы моя. гди бе мои съпа
си мя отъ оустъ львовъ. и съхрани мя
съ стыими своими. молящоужеся
немоу. дойдоша на село да почиютъ ма
ло. госпождаже селоу томоу елиныни
бѣаше. и мя ней троѧни. гостиже мя
жа иже ведѣахя стаго василиска. бѣ
аше же ихъ до трийнадесяте. онѣмъ
же ѧдящемъ въ клѣти. привяза
ша стаго дѣбѣ соусѣ аворовѣ. опа
кы же бы съвязанъ. молитвя бътвори
на длъзѣ. и народъ добраса къ не
моу. и абие бысть трясъ и звонъ, ѧ
ко въскочити ведящимъ его отъ
страха. пришедъшоу же народоу къ
немоу. вьси дивлѣхяся видяще дѣ
ба облиствьнѣвъша. ти бо вѣдѣхя
и. издавна соухъ. и источникъ изи
де изнего, ѥстъже и до сихъ дьни. ви
дѣвъже народъ чоудеса господьня.
риваахя
риваахя дроугъ дроуга. кто прѣвоие
прикоснетъся къ немоу. видѣвъши
же господыни села того бывъшее чоу
до. вѣрова гоу съ вьсѣмъ домомъ свои
мъ. привождаахя же и бѣсящаяся
ицѣлѣваахя
къ немоу. и ицѣлѣваахя. и ина многа
знаменина творѣаше. и вьси славьѧ
хя ба. и воеводины слоугы вѣрова
ша къ гоу. и отърѣшиша его отъ ѧзъ.

радана.
гостити.
аворъ соухъ дѣбъ.
à tergo
nota accusat.
& reliq. synt.
nota monillant.

ос?
абиѥже приде стадо воловъ изгоры
hae bina litt. erasae
и поклонишаса ѥмоу. идѧшеи же
имъ пѧтемь. по вьса мѣста быва=
хѧ знаменита стыимъ василиско
мъ. молѧшоуса и глаголѧшоу.
вьвьсѣхъ мѣстѣхъ ѥго благо слове=
ствитъ доуша моѧ господа. Прише
дъшемъ же имъ вьнѣ ѥже вьси хотѣ
хѧ въкоусити. и глаголаша ѥмоу
ѧждь. се бо третий день ѥстьѣ поне
же ничьсоже въкоуси. блаженыиже
рече исплькенъ ѥсмъ бесъмрьтьнаа
го брашьна. васъ питаѥтъ хлѣбъ.
а мене слово бжиѥ. васъ веселитъ вино.
менеже благодѣть стаагo дха. васъ
крѣпитъ пишча менеже хсъ. васъ
насытѧтъ мѧса. менеже молитвы. ва
съ покоитъ животьноѥ. менеже мой
хс. васъ одеждѧтъ ризы. менеже
правда. вы веселитеса смѣхомъ. азъ
же пѣтиѥмъ. вы красоуѥтеса злато=
мъ. азъже крьстомь. вы чаѥте ви
erasoнь sic, sed ex correctura scripta hac
дѣти кнѧза маловрѣменьна. азъ
же чаѧ цѣсара вѣчьнаагo. речетъ бо 2°
сподь мой идѣте благословьѥниі от
ца моѥго приимѣте оуготованоѥ ва
мъ цѣсарествиѥ. дошедъшемъ же и
мъ на оутрьѧ въ команѧ. слышаахѧ
отъ многъ. ѥже творѣше воѥвода мѧкы

jentari?

цѣсарествиѥ

крьстиꙗномъ. вьлѣзъже магистриꙗнъ
къ воѥводѣ рече. пришелъ ѥстъ васили
къ. повелѣже воѥвода въвести ѥго въ
храмъ аполоновъ и жрьти. аштели не хо
штетъ. то въ скорѣ бъмрьтиꙗ погоу
битиї. изведъше же и биꙗше глаго
лаахѧ. вьлѣзъ въ храмъ жьри. повелѣ
бо воѥвода или жъръше избытити. —
или не жъръше зѣлѣ оумрѣти. помы
сли оубо да не зѣлѣ оумьреши. вѣроуѧ
къ невидимоу оумоу богоу. Стыиже
мѧченикъ рече. азъ вѣдѣ ꙗко мои
бъ вьсегда видитъсѧ. и видитъ доито
иныѧ своѧ. азъ помлъчѧ себе ради.
да повѣдѧтъ чоудеса бга моѥго. ѥже
видѣшѧ на пѧти ведѧшїи мене. во —
иниже иже бѣшѧ съ нимъ рѣшѧ. пои
стинѣ велика чоудеса видѣхомъ съ ні
мъ идѧше. сим же глаголѧшїемъ.
пришедъше поѧшѧ василиска. и въве
дошѧи къ воѥводѣ. и глагола ѥмоу
воѥвода тъгли ѥси василискъ словъи. —
онъже рече азъ ѥсмъ. воѥвода рече.
чесо ради оубо не жьреши по црьскоу по
велѣнию. василискъ рече кто ти по
вѣда ꙗко не жьрѧ. азъ въиня жьрѧ бо
гоу своѥмоу жрьтвѧ хвалѣ. воѥвода
же слышавъ радъ бысть. и рече благо
дѣть милостивъимъ богомъ. и при

аштe — то

sic omnia

и eum. и &
словъи = ꙗсатиꙗ, audiens.

въиня semper

съ нимъ

nota etymon 18
въиня = in alium.

стѧпивъ василискъ къ крадѣ рече же
рѣцемъ. что ѥстъ имѧ богоу вашемꙋ.
ониже рѣша аполонъ. василискъ ре
че. нареченіе бога вашего. пагоубѧ
вѣроуѭщиимъ къ немоу знаменꙋ
ѥтъ. вѣсь бо вѣроуѧй къ немоу почы
бнетъ вѣ вѣкы. воѥвода рече коѥ имѧ
иматъ богъ ѥмоу же ты рече жрѣти
василискъ рече мой богъ не издреченнъ
и не вѣнѧтъ. и не разоумѣѧсѧ. и не
исповѣданъ невидимъ сы. воѥвода
рече что оубо. именели не иматъ богъ ѥ
моуже рече жѣрѧ. василискъ глагола:
ѧже въ стыихъ книгахъ лежѧщѧ име
на бога моѥго. аще велиши да глаго
лѧ. воѥвода рече. рѣци не боѧсѧ. васи
лискъ рече отецъ нарицаатъсѧ. и вѣ
седръжителѣ. и гѣ и бъ и вѣсѣмъ цръ.
и гѣ саваѡѳъ. и сѣпасъ. и милосрѣдъ.
и щедръ. и милостивъ. и длъготръ
пѧй. томоу азъ жѣрѧ жрѣтвѧ хвалѣ.
воѥвода рече. ѥмоуже хощеши богоу
тъчьѧ жѣри. и избѧди насъ. небо ѥ
си призъванъ прѣмѧждратисѧ. васі
лискъ рече. вѣнеми жрѣтвѧ моѧ. и вѣ
здѣвъ рѧцѣ на небо рече. бе вѣседръ
жителю. ѥдинъи блаже и милосрѣде.
послоушаѧй вѣсѣхъ въ истинѧ работа
ѭщиихъ тебѣ. покажи и о мнѣ не

къ крадѣ

ἀπόλλων = ἀπολύων.

ты рече.

~~nota~~ diversa participialia

прѣмѧждратисѧ

вѣнеми
вѣздѣвъ

достоинѣ рабѣ своѥмъ. своѧ благыня
сътворивъи чловѣка sic и въ образивъи
образомъ стыимъ твоимъ. иже въ дꙋ
ісоухе ня намъ дха стаго твоѥго. чи ісоухе
оуслъши гласъ мой. и подвигни нечꙋ
коумирѣ acc. вествьна и глоуха коумирѣ сего. и по
врьзи ѥго и съкроуши. и расыпиимъ
скврьнавя жрътвя. и покажиимъ ꙗ
ко ты ѥси ѥдинъ бъ. обличи о мьнѣ
силя божьства твоѥго вьсь часъ. и аби
ѥ молитвя сътворивъшоу ѥмоу. сьні
де огнь бъ небесе. и пожьже храма. и лъ
жеименьнаго бога сътвори. акы нѣ
съкъ дробенъ. видѣвъже воѥвода и
збѣже вънъ. и вьсь градъ възмѧѥ
сѧ. отъ бывъшаго страха. остаже
ѧтрь ѧтрь стыи поѧ и глаголѧ. да въскръ
нетъ богъ и разидятъсѧ врази ѥго.
и бѣжатъ отъ лица ѥмоу ненавидѧ
щии ѥго и огнь прѣдь нимъ да поиде
тъ. и попалитъ окрьстьврагы sic ras. своѧ.
воѥвода же повелѣ посълати воинъ. и ї
звести ї исхрама. тажьцѣ бо скръжъ
тааше зябы на нь. и рече къ нѣмоу. о
боуѥне. и вьсеѧ милости богъ стоуждь,
чьсо ради инако рече. и инако сътвори.
secunda persona. глаголааше жрьти. да въ жрътвы мѣ да к? ut?
сто влъхвованиѥмъ своимъ огнь при
несе на храмъ. и бога ra sa нашего пожьже

да абы не былъ влъхвъ. и нась бы огнь — да абы nam ni —
тъ пожеглъ. абы хотѣ не избѣгм и се
бе бы пожеглъ ѿтрѣ оставъша. нъ оста
ничьсоже прiемъ вреда. ѿтрѣ сы бо огн
нга. и нынга исповѣждъ мнѣ о влъхво
sic corr. е нъ нынга
вании своемъ. и приступивъ пожъри.
и отврѣщи са. аще ли не хощеши.
прѣпростѣ свърѣти прѣдамъ тя. ва
силиѣ рече. не пожрѣ коумиремъ без — коумиремъ
доушьныимъ нъ богоу своемоу, иже
въ небесѣхъ жрътвѣ славѣ. и знамени
яже огнь яже видѣ. и ина болъши си
хъ сътвори. въ имя оца и сна и стаго
дха. разгнѣвавъже са воевода повелѣ
его оусѣкнали. ведоша же и из града
да и оусѣкнъшаи. на мѣстѣ нарица
емѣ диоскоръ. воевода же повелѣ тѣ
ло емоу въвръщали въ рѫкы. нъ въ зя
ша е крьстияни отъ спекоулатора. — спекоулаторъ
давъше емоу тридесатъ златицъ
и създа емоу црькве маринъ кто
крьстиянъ въ команѣ. бываютъ — крьстиянъ, поп—нинъ.
же чоудеса многа на мѣстѣ томъ. и
вьси наслаждающеи са чоудесъ,
славаатъ бга отца и сна и стаго дха. ны
нѣ и присно и въ вѣкы вѣкомъ амн ∴ — = нынѣ

мѣсяца марта въ ѕ днь чоудотворения стаго
конона иже въ исаврии ∴ — figure k k

Въ врѣменехъ стыихъ апостолъ. егда
словоу божьства и въплъщенина оу
смотрение чловѣкомъ проповѣда-
шеся тъгда въселенѣй проповѣдни-
къ и апостолъ паулъ, похода азы-
кы. дойде и къ странамъ исаурьскы-
мъ. и оуслышавъ. яко вьси гради и
мъ и мѣста паче инѣхъ азыкъ бѣсы
имѧтъ. къ коумирьскымъ прѣлъ-
стемъ. хотѣаше и ти къ горьничимъ
мѣстомъ. нъ възбрани ѥмоу стый
дхъ. многаго ради ихъ радикъ не
вѣрьства. яко не имѧтъ [erasure] приѧти про-
повѣданиꙗ. по реченоу бумоу отъ гда
не помешгате бисъра вашего свиниꙗ-
мъ. оуклониса отъ нихъ. ноуждѧ се
бѣ сътворивъ. и инѣмъ прѣжде жь-
дѧщимъ. проповѣдати слово без-
блазна. по отъкръвению дха стаго.
потомъ же несторъ къто въ тѣхъ мѣстѣ-
хъ. добраго корене обрѣтъса. нада
нарицаемъ имъ женѧ. живѧща въ
вьси нарицаемъ видана. сѧщи отъ
града исаурьскаго. ІІІ. попьриштъ.
и прозѧбоста плода благовѣрьнаго.
и нарекоша имѧ ѥмоу кононъ, семоу
же въздрастомъ съврѣшеноу бъ въ-
шоу. родителѣ ѥмоу съвѣщастасѧ
женити и дѣвицею именемъ анна.

№ ы

— а

безблазна.

нада мивеѥ

видана

18. попьриштъ

домедъшоу же врѣмени брако̀у . тако̀ вїсѣ
коноу , а̀рха̀ггѐлъ михаѝлъ . а̀кы мл
нїи въ одежди свѣтлѣ . ѝ бесѣдоу
сѣ нимъ . о̀блачаа̀ше ѝстинныхъ тай
нъ . сн҃ѣ. о̀нъже о҃увѣщавъсѧ . ѝ тоу а̀бие
сръдьце . ѻ҃ давъ прощаа̀ше кръщенї
на . толѣше жѐсѧ а̀кы а̀рха̀ггѐлоу
лоу . тако сего чловѣка сѫща . а̀рха̀гге
лъскые разоумѣвъ конеца о҃увѣщавъ
шаса . ѝ вѣсть о҃ѣтъ пр҃ѝѣмъ сло
во . ѝ простра̀ша кръщенїа . веде его
къ водѣ . ѝ сѣведъ его . въ сѫщѣ ѝ ѕа
жемъ хрои҃зъ . ѝ дивъ сѧ коупѣ коупѣкамыше
нїе ѝ зрѣлъ его . ѝ сѣдивъ о҃ѣтъ
де невидимо . видѣ бо пр҃ѣдъвѣдѣ
ше а̀ нимъ дои҃де . сѣтаса . ѝ сѣдѣвъ дъ — дои҃де
сѣтъ сѫщаго дха . родителѣ жѐ тоу сего — родителѣ
невѣдѣша сѣвѣтъ о҃бразъ творасѧ ,
ѝ привѣдъша о҃женисѧ . о҃нъже въ пр҃ѣ
вое вѣзѣтъ вѫжемь своѧ . поло
живъ подъ сѣдалъ . ѝ рече къ женѣ — сѣдѣ
своей сѫщи ней двѣнзи . что ѥ҃сѣ —
слаждє свѣтлѣи ѩ҃ти тѣма . о҃нако о҃ѣ — слаждє . ѻ҃ѣ = о҃тъ
вѣщѧ свѣтъ ѥ҃сѣ слаждє . ѝ ѩ҃ко ти
хо̀ивъ о҃ѣтъ сѫщаго дха дарѣ . тоу
благовѣщи словеса казанїѧ . о҃бращи
сѧ къ сѫпроковицѣ . ѝ тѣсна пр҃ѣдъвѣ
ша . сроудѧшасѧ ѩ҃звѣсно въ вѣсѣи ти
сѣтѣи . ѫ҃ храмѣвша свои ѣлесъ . вѣме

ѥ̑стѣлѣнїи. бꙋдѣвшꙋ же сѧ сѧтаѧ правѣдѣ.
мꙋдꙋщꙋ. и радꙋ бꙋсѧ и вѣрвѧхꙋ.
и въ той жизни прѣдвѣсѧ. и поло҇жѣ
и ѿ҇ сѧвоѥѧ а҇рхаггѣловꙋ ради слаго
дѣтїи. ѡбративъ слаго бꙋговѣщника по
каза бг҃ꙋ. такоже и ѯ҇а ради и мученїе въ
врѣмѧ. ѿтерпѣвшꙋ же сѧтаѧ конона же
мѣ писаѧ. и въ патерицѣ рѣло. въ нед҃н҃о҇
мѣ грѣхѣ положи. ѡ҇ставѧше ѡ҇ сед҃мѣ нед҃
нѣ расла. въ въсемъ прѣбывꙋ и пꙋтꙋ
ѧ. дондеже рѣкꙋ вѣкровѣщѣ ѡ҇ть сла
годѣтелѣ доуховънѣѧ. добрѣтеле тавѣ
нича рѣкꙋ дѣхранѣ. Вели҇кꙋ же недѣлю тъ҃
радѣ а҇нолꙋ. въ пещери ѡ҇ней
стрꙋмѣ и лѣвѣнѣ. ѥ҇же по обѣща
го и҇ мѣ сѧ ѥ҇вѣстно дѣлѣ цсарѣ
скоуꙋмоу градꙋ. и҇дѣже мнозѣ тъ҃
мѣ и҇ мꙋжѣ и жень. ѡ҇ть и҇ сарꙋна дѣли
райѧхꙋсѧ. нѣстѣѧ въ прѣбывнѣхъ мѣ
стѣхъ. и въ мнѣ҇ѧхꙋдѣвнѣихъ горахъ
ѡ҇ть стоѧ ѡ҇ть града потрѣбѣ нѣсꙋщѣ.
въ тъ҃ дѣ дѣнь сѣбирающꙋсѧ мно
жꙋ. и҇ хотѧщѣ ѥ҇зградѣ ѥ҇злѣсти. въ
нездѣѣ прѣстꙋпивъ сѣдѣ кононъ.
показа сѧ и҇мъ въ томъ градѣ. и҇ видѣ
въ сѧ вѣоружившасѧ и ѡ҇готовѣвшасѧ.
на прѣ҇дѣ бѣлѣщѣѧ мѣсѣца. свои
мѣ и҇мъ ѧзꙋкомъ вѣскрича глаголѧ.
и҇ма҇ѧ потрѣбѣѧщѣе. да вадѣ вѣпрошꙋ.

до-дохранѣ.

въ пꙋстꙋинѣхъ

въ нездѣѣ

вѣскрича

ѕ҇д. с

sine spir. A

речеже имъ. на что образъ сь въ плѣчени
ю оустрѣмилисѧ ѥсте. ѥда кая рать ва
съ ноуждьна зоветъ. они же рѣшѧ ні. нъ
трѣбѣ богоу аполоноу творимъ дьне
съ. стыи же къ нимъ. да кто ѥстъ сій
аполонъ хотѣлъ быхъ оувѣдѣти.
что же ѥстъ мощь ѥмоу. или что ѥго
сила. они же рѣшѧ ѥмоу. тъ ны строи
тъ и крѣпитъ въ рати ѥакоже и отцѧ
нашѧ. они бо и прѣдашѧ намъ сіи обы
чай. Стыи же кононъ въпрашаше ихъ
рѧгаѧсѧ. слышасте ли оубо отъ него
гласъ. ли дасте ѥмоу слова. они же рѣ
шѧ. ни нъ обычай отецъ нашихъ оувѣ
ри насъ. онъже къ нимъ. нъ отци ваши
акы бесловесьнаѧ животьна оу прѣлѣ
сти бѣахѧ. несѧще въ разоумѣ исті
н'наго бога. аще бо быша ѥго вѣдѣ
ли. не быша къ глоухоу и неподвижь
ноу камыкоу толико творили тьшта
ние. Дадите же ми нань власть, и по
кажѧ вамъ кого чтете и кто ѥстъ бо
гъ вашъ. да покажѧ ѥго чрьниломь.
да вижда можели измыти себе. и да
дите ми млатъ желѣзьнъ и съкроушѧ
ѥго. и видимъ можели пакы въ обра
зѣ своѥмъ быти. подамъже ѥмоу бра
шьно. и простеръ рѧкѧ вьземъ да ѥстъ.
доколи безоумьли ѥсте. сего неразоу

рать ѹ,
= нинъ (sic)
da &. Nota cii procii

строитъ [illegible]

камыкъ

sed hae musca potius
videntur stercora super ь.
можели bis

безоумьли ѥсте

мътише. нъ нынꙗ послоушайте мене.
такои азъ ѥстъ вашего племене. Шлоуд
жиъ же васъ длъжнъ. останавлꙗеса отъ
N syntaxin бъі чисти — сихъ и наоучꙗ васъ кого бъі чиста. и
кланꙗтаисѧ богоу иже въ вышнихъ
сѫдай. бога сильна крѣпка, невиди
ма вьсеже видѧщѧ. творьца небоу
и земи. и морю. и вьсѣмъ иже сѫтъ въ
нихъ. цръ ѥстъ крѣпъкъ и силенъ. и
съпасаѩ въ рати своѩ. погоубꙗѩ же
Коумиромъ — вразі. и коумиромъ слоужѧщѧ
N syntaxin — имъ. и бѣсомъ жьрѫщаꙗ а не богоу.
таꙗдомъ врагъ ѥстъ бѫдѫ. тъ не про
ситъ жрьтвъ крьвавъ. нъ безъ бла
зна хощетъ да сѧ познаѥтъ отъ
приходѧщихъ къ ѥмоу. безлѣ
безлꙗкы — кы и безълобы. вѣровати же ѥмоу та
ко богъ истиньный. и отецъ сноу ино
чадоу. благоу сѫщоу истинномоу оу тво
гоу нашемоу іс хсоу. иже отъ отца не
αἰῶνας — разлѫченъ ѥстъ. ѥгоже ради и вѣкы
сътвори. Обьщьникъ же божьствоу.
и цѣсарьствоу ѥго. и сноу ѥмоу ѥстъ
a patre procedit — дхъ стыи. иже отъ отца исходитъ
благодарѧй. иже ѥстъ надъ вьсѣ
ми благымъ. си боудѫ три именованія
ѥдино сѫтъ божьство. ѥдинъ ѥстъ бъ.
ревнивъ бо. и огнь попалаѩ врагы
Коумира idola, acc. pl. — своѩ. иже коумира чьтѫтъ акы бгы.

и бѣсомъ жьрятъ. и попалѧѧ вь ни-
хъ вь дьни гнѣвоу. и отъ мьстивъ.
милосрьдъ же ѥстъ лише къ вьсѣмъ.
призиваѭщиимъ и вѣроуѭщи-
мъ кнемоу. паче же иже отъ нечьсти
ѧ обратѧтъсѧ къ нѥмоу. любитъже
и любѧщаѧ ѥго. славитъже и слава-
щаѧ ѥго. радоуѥтъсѧ о мирѣ. ѥже
дроугъ дроуга любитъ. веселитъсѧ
пакы о чистоти житиѧ. и о сьмѣре-
ниѥ иже оубо зъла ненавидитъ. и о добрѣ
порадоуѥтъсѧ. аще ѥго не любите. ѧ
вѣ ѥстъ ѧко зъли ѥсте. и мѧгежьни-
ци. и не имате мощи сътрьпѣти гнѣ-
ва ѥго. Нъ послоушайте и не ожесточи-
те выѧ вашеѧ кнемоу. понеже ѧко
рѣхъ не имате мощи сътрьпѣти ѧ-
рости гнѣва ѥмоу. на такыѧ бо напра-
сно ѧритъсѧ. а ѥже нынѣ акы безоу-
мьли ѥсте. на слоужьбѣ блазнѧщоу
васъ диѧволоу. нъ оставивъше и отъ
стѧпите отъ него. и обратитесѧ къ
гоу нашемоу Іс Хсоу. и вьсѣхъ васъ бла-
гыихъ надытитъ. оучѧщоуже ѥмоу
сихъ. отъ такого безоумиѧ отъстѧ-
пити. и на дъпасъноѥ прѣити пропо-
вѣданиѥ. ониже прѣбываахѧ непо-
корѧщесѧ ѥмоу. ѧкоже и на гнѣвъ о-
братитисѧ имъ на нь. възвращаѭ

nota кнемоу
& къ нѥмоу. hoc for-
tasse e къ нимъ?

о чистости

Бъшьня

шлоу ѧ ѥмоу отъ грѣбъ имъ паче же бъ
шьня ставѧшлоу. мѧлежоу же бывъ
шоу въ нихъ. ови оустрьмишѧсѧ оуби
тиі. ови же ставьнахѧ ѧ възбраняѧше
имъ. ꙗко малосладько слышѧше. и о
братитисѧ хотѧше. нъ ѥдначе дъвръ
шениꙗ неимѣахѧ. ѥдваже ставишѧ
мѧлежь. иже сѧ мнѣахѧ обрашлаѧ
шлесѧ. начѧшѧ глаголати къ праведь
ноу оумоу. како можеши оувѣрити на
дъ ꙗко ѥсть богъ. вѧшли нашего бо
га. нами чьстьноу сѧшлоу. Много
же ѥмоу глаголѧшлоу къ нимъ и оучѧ
шлоу. никакоже покорѣахѧсѧ. нъ и
паче невѣроваахѧ. ꙗкоже на то имъ
притти и чоудесъ отъ него просити. и
глаголашѧ ѥмоу. что можетъ дътво
рити ѥгоже ты чьтеши. да вѣроуѥмъ
ѥмоу. покажи оубо намъ понѣ ѥдно. — понѣ saltim
знамениѥ. и вѣроуѥмъ ѥмоу и тебѣ.
стъ иже кононъ видѣвъ ихъ толико
невѣрьство. ꙗко и знамениꙗ просѧт.
рече къ нимъ ослабите ми мало. и се дъ
творимъ. нѣли ꙗнотъ въ васъ и благо
голѣненъ. дроузи иже больши ини
же на конихъ. да пойдемъ оубо въси
на мѣсто вашемоу дъбороу. въ иже варі
те азъ же акы старъ въслѣдоуѧ. и да
димъ слово дроугъ дроугоу. иже варив

нѣли nonne est
благоголѣненъ.

дадимъ

Quaternio nunc 3.

дойдетъ пѣсна того. того ѣсть силенъ
бъ, а́ піте послѣзде придетъ да несть
прі́детъ бѣсъ пѣтъ. тако не сѣмѣлоу тѣмоу
боу. о́нѣмѣ видѣвше старостъ тѣмоу
порѣмѣшасѧ и̑ о́бѣмѣдашасѧ, боудѣвай.
мѣ коньскѣмѣ ходомъ. и̑ голенѣвма
ми своѣмѣ. тлаголаа́хѫ до дроугъ къ дроу
гоу. тако не и̑мамъ дати пѣсна, доле
тѣрѣ дне́мѣ. како до и̑мамъ боурѣ
ти толикъ пѣтъ. бѣдѣ́ноу сѣмѣлоу и̑ г°
рѣмоу. Стѣмѣ бѣмѣ конемъ. разоу
мѣмъ тако о́тѣгаа́ѣмѣ тѣго. тако нетоглѧ
мѣлоу тѣмоу сего о́ставѣ зконѣчати.
подвигнасѧ паче, и̑ тѣдинъ полкъ твѣ
рѧ тлаголаа́ше, вла́дѣвко ти де о́тце въ
сѣдрѣжителю. ти ісусе. тѣлѣжѣ ради
мирѣ бѣсовѣ. о́бѣкрѣвати на. и̑ сѣблазнѣ
вѣсе мнѣжѣство. да навѣкнѣтъ тако
блазнѣтисѧ о́нѣхъ же вѣроующихъ. и̑
сѣмѣнѣма да разоумѣѣтъ тако ѣи нѣси
бъ. и̑ разѣ тебе и̑ного нѣсть. и̑ да при
и̑мета на сѣтыи архаа́гѣлъ михаи́лъ.
и̑ же приведе на разоумъ твои. и̑ п°
зната на сѣтвори тайнѣ ѣи. и̑здѣ
тѣска вѣздраста. и̑ а́бѣе прида сѣтыи
михаи́лъ. и̑ сѣтаго. о́бѣкрѣвѣ добѣ
де бесѣдоуда на пѣтра. а́ сѣ дѣблазни
невидѣмѣ. нагентѣмѣ пѣтъ породѣ
мѣ и̑ ломѣдесѧ бѣдѣхѫ бѣ горахъ

Quaternio nunc 3.

сѣмѣлѣдѣ

горѣтъ. N

о́тѣгаа́ѣмѣ тего

о́бѣставѣ

ісусе

вѣздраста

въряшіатисѧ въряшіатисѧ въ стѣнахъ вьсѣ дь
нѣ тъ и тя ношіѣ. ꙗкоже не имѣти и
мъ силы ни тѣла цѣла ни кости. ни
мѣста отъ мѣста прѣити неможаахѧ.

на дроугыѧ дьни Стыйже кононъ варивъ на дроугыѧ дь
ни за оутра въставъ обратисѧ. и обрѣ
теѧ на мѣстѣ ижде ихъ бѣ оставилъ.
видѣвъше же ѥго вьнезаапъ оужасъ
нѧшасѧ. онъже приближивъсѧ къ ни
мъ. нападе на нѧ поѥмъ ѧ и глаголѧ.
что се сътвористе. оставивъше мѧ
доселѣ а азъ ожидаѧ васъ. да въстѧ
живъ такы обратихъсѧ къ вамъ.
оныже дроудьни и дарѧ не имѧше.
повѣдаахѧ ѥмоу бывъшеѥ молѧа
хѧ ѥго наставити ѧ на пѧть. оному
же оувѣшіавъшоусѧ и молитвѧ съ
творивъ. отъ нѧ отъ нихъ невидѣ
ниѥмъ архагѥловомъ. да вьсѣдѣ бы
въше пойдошѧ вьслѣдъ ѥго. пришедъ
шемъ имъ на мѣсто. глагола и
мъ стыи. покористелисѧ оубо по оуста
воу вашемоу сътворите обѣтъ вашъ.
се бо отъпадосте вы и бгъ вашъ. да
дите оубо да мьшіѧ бгоу вашемоу.
оныже прѣбываахѧ безокоуѧше
невѣрьствиимъ. и глаголаахѧ не и
маши [illegible] напсати винъ бгоу нашемоу
мы бо ѥсмъ повиньни съблазнивъ

въстѧживъ

~~и доуша~~ clave Т

шеса на пѧти. тъ бо не отъпаде. и насилье
сътвориша ѥмоу. не съконьчати
ѥже обѣщашаса. Пакы оубо рече и
мъ. что оубо хощете моѥмоу ли вѣ
роуѥте богоу или вашемоу. онижe
рѣша своѥмоу. ‡ и вьси оуставомъ вьзь
пиша. оувѣриша же ѥго о семь. и ра
ждеѣса стый доухомь тече къ коу
мироу. на высоцѣ же стоящоу коу
миру. въстрѣтивъ ѥмоу рече къ нѣмь.
тебѣ глаголя велитъ ти іс хс мой. съ сьлѣ
сти. страхомь клонаса и запрѣте
ниѥмъ съпаде коумирь съ мѣста сво
ѥго. и валаса приде близъ стааго. и ста
простъ. оужасняша жеса вьси отъ стра
ха. вьздивьшежеса отъ чоудесъ вь
скричаша велми. поманявъже имъ
рѧкоѭ рече къ нимъ. покористелиса
понѣ нынѣ. или ни едначе. видѣша
бо.. ѥго рѧгаѭщаса. да ови обѣщаа
ваахѧса. дроузиѭже не покораахѧса.
глаголѧще акы нѣстъ велико чоудо.
онъже не ослабьѭаше имъ. нъ прѣбы
ваше кажа и глаголѧ.

‡ и рече имъ. иже оубо
речетъ лъжеименьный богъ покори
телиса ѥмоу. и вьси оуставомъ вь,

Въ толикоу вашемоу безоумию. доколѣ
прѣбываете въ безоумии. иже нѣсть бъ.
не чаѭтъ хощетъ да бѣдѧтъ иже

съблазнивъшеса на пѧти
рѣ [illegible]
насилье

своѥмоу сунѣ.

оу рече у.

rubrica pictum

nota свой = свои | ѥмоу сѧтъ свой. и чтѧщїи ѥго. нъ та
ка срьдца имѣти. ꙗкоже ѥстъ самъ
истиненъ и благъ бы. и своимъ благо
мъ велитъ быти. правьдивъ бы. и сво
имъ такожде велитъ быти. ‡ ꙗкъже и
мой = мой. самъ ѥстъ мой бъ. вашьже бъ камѣ
нъ бы окамени ваша срьдьца. и прѣль
стьникъ бы. и диꙗволъ прѣльстити
хощетъ васъ. и невѣренъ бы невѣръ
male. imo sic bene нъ и васъ сътвори. да не прѣбывайте
оубо о сихъ. нъ послоушайте мене и отъ
стѧпите отъ бѣсованиꙗ. и отъ прѣль
ѥже m. сти ихъ ꙗко не сѧтъ бзи. нъ ѥстъ бъ ѥ
же многѫ повѣданъ вамъ. хощетели
и отъ камыка сего слышати. иже ва
ми чьстенъ ꙗко прѣльщаѥтесѧ. при
ближитесѧ къ мнѣ и буслышите. они
же приближивъшесѧ прилежьнѣ зьрѣ
хѫ къ нѣмоу, видѣти нѣчто болѣ бы
ваѭщїихъ отъ него. Стыйже кононъ
съ многомъ прѣщениѥмъ. въспрѣщі
у = оу въ коумиру sic стоѧщоубумоу sic рече, глаголи
ми ты кто ѥстъ бъ. тыли. или
ѥже многѫ проповѣдаѥмъ. тогда съ
многомъ страхомъ камѣнїи бъ. ря
цѫ простеръ на небо. ras. чловѣчьскомъ гла
сомъ извѣщаꙗ глаголѧ. ѥдинъ ѥстъ sic
бъ ѥдинъ ѥстъ хс. иже тобоѭ пропов

ꙗкъ qualis
‡ и чащѣ такожде велитъ быти

данъ. семоуже бывъшоу чоудеси. вьсь
тъмами народъ великомъ гласомь
въскрича глаголѧ, ѥдинъ бъ кононов
о делѣ? о дѣлѣ. сиже гласъ до дьнесьнѣаго
въпиѧтъ събираѧщеса. въ прѣсла
=ви въ нъи тъ день памѧти стаго конона.
в'са исаурина и прѣдѣлиѥй. съсвѣщаѧ
ми исходѧще издомовъ своихъ. съ
вечера идѧще въ съборъняѧ ѥмоу црь
къве. въ видѣнѣ нарицаѥмѣ вьси, црькъве! acc. sing.
прѣбываѧще же кричѧще о прѣ
славьнѣѣмь чоудеси. потрѧсъ имъ
ряконѧ ѥдва ѧстави глаголѧ, понѣ ны
нѣ исповѣдите отъпадение боуваше
моу. дадите оубо да мьщѧ ѥмоу, на
родоу же многоу вѣровавъшоу. оустръ
мишаса и съкроушишаса коумира. и кр'
стишаса. прокъ же ихъ ѥдначе не поко
рѧшеса. по диѧволовѣ силѣ. и тѧжь
ко си сътворивъше о съкроушении коу
мира своѥго. дроугоѥ что примыслиша.
лѧкава коѥго бѣса приложити силѧ
на прѣподобьнааго. иже имъ бѣаше
въ съкровѣ въ пещерѣ. страшенъ к'
то м'на са ратникъ имъ бы и гоуби
телъ. ѥмоу же и подараахѧ трѣбами.
не на оуспѣхъ. нъ да не бѣде отъ него
врѣда. вѣровавъше же молѧхѧ са. ѧ
ко да бы шелъ и отъгналъ лѧкаваго.

коумира! pl.?
прокъ
=leveste
подараахѧ
да не бѣде
шелъ

Лъжетвн. того дса. дроугыйже и скоуштатн ѧ
такоже не и҃мать лъжетвн. а вдровав
ме пнѣ дѣлѧ, ꙗко и҃ гоу҃ ѹ҃ноу одр҃ѣ
тн и҃мать свѣтн конопь. и҃ одѣвлавѣ
сѧ и҃ѫ тойде свѣтнт на нтно. въ свѣте
народъ идѣаше. и҃ свѣтла вънегѣкыѧ
поѣ каѳѣдѣй свѣтидоша въ каѳѣдѣй ѳ расталнна
... съ многомъ сѫдрагомъ сѣмѣдѣсѧ. расталнна ruine.
ѳ тох adject.
ѳкѣже видѣвъ҃ а ꙗко сѣмѣдѣсѧ.
въскрича глаголѧ недѣйтесѧ. нѣнна до
ѹ҃здрѣтнѧ конецъ. и҃ прнсталѣ въ на ра
сталнкѣнѣй ѳ тѣмѣдерѣ. и҃ въ ѹ҃стрѣтн не
чистоу҃ноу ѹ҃ноу гоу҃ дху҃. ꙗкоже ѳчн
ѳчнвнсавѣ видѣвъ҃ дѣ҃ показатнсѧ гѣ҃моу. нѣдѣ изѣ тюрм
трѣнѣ вѣтла поущдаѣмѣ глады полн
твѣнѣѣ. да гѣ҃моу не ѳдлѣчнтъ скврѣна
вѣаго гѣ҃моу ѳраза. ѳ҃ноу же въсѣдѣ
тнвѣшоу гѣ҃моу съ многомъ сѫдрагомъ
нзлѣзъ ѳаѣ сквонѣна коѣ҃ѧ и҃дѣаше.
ваѣсѧ. и҃ ѳвнсѧ вѣдѣ ѳкъ старнца авнса старнца
растрѣзана гѣлодѣ. и҃ въскрнча весь на
родъ вѣтла прѣвѣтнѣ глагодѣ. гѣдин
ѳ҃ъ конопъ. ѳ҃ъ конопъ ѳдѣ. и҃ въ
сѣрдѣтнѣ лѣкавоу҃ноу томоу дху҃моу.
ѕарнѣ гѣ҃моу да нндѣжтесѧ ѳ҃вѣтъ.
ни ѳакостн дѣтворнтъ гѣ҃моу. тѣгда
сѣтый конопъ въздѣхнѣ на нѣѣ глаголѧ
и҃ каѣѧ и҃ѫ. видѣте кто ваѣ дѣвла
деѣ. видѣте коѣе сѣѣ ваш҃ѣ бѫди.

desiderabatur hoc folium.

& hoc

& hoc

& hoc.

— баба ѫ ноудаше сѣго. и̑ бѣ многоѫ ноужда
ѫ поведоваи̑, да ѥ̑дѣ близ бѣ[ше] тако
лѣдно пѣтѣрпѣ. мышлаѧ како бѣ
вѣлѣвоот къ отроуоуноу, ѡ̑нѣзи пѣтлѣга
ни̑ бѣ, вѣзѣрѣвъ вндѣ кѣи̑хъ бѣсѣкъ ѥ̑
мнаше сѧ сѣго, и̑ оустрашаѣ[ше] сѧ
старѣа, и̑ повелѣвъ и̑ѥ̑ прити къ сѣбѣ.
и̑ прнведѣше отрока оудрѣжнѣ. вѣпра
шаѣше глагола – чѣсо радѣ прндѣ.
ѡ̑нѣзи рѣша чѣто велѣи нашъ Гѣоспо.
ѡ̑нъ же власть повелѣ. рекѣи̑ѣ. нѣко
ноужне ѡ̑ѣ чловѣкъ да не Гѣоспо[ди]на
Костѧ на никакоѥ̑же оубо дѣло и̑ скѣрѣнаво пѣ
сѣтѣи̑. Ѡ̑нѣзи рѣша. мы̑ ѡ̑сѣхъ бѣхо[м]
и̑ ѡ̑сѣхъ радоуемѣсѧ. нѣже на чловѣцѣхъ на чловѣцѣхъ
бѣ[ше] нѣстрѣва. и̑ноѥ̑ бо нѣчесоже Гѣоспо
ти нашемъ. да а̑ще бѣ бо хотѣлѣ на
съ ѡ̑ѣ сѣсъ оупразѣнѣи̑, а̑ще ли хоще – оупразѣнѣи̑
ни и̑ѥ̑ повелѣ нашъ. и̑ сътворѣи̑ѣ. мы̑ не
и̑ждени нашъ тѣѣ̑ѣ чловѣкъ и̑ѥ̑ѣ бѣ
ноустата нѣста. рѣзаѣ[ше] и̑ѣ, и̑дѣте на
дѣло ѣсеѡ̑ѣ/и̑ѣ̑ѣ противѣ некоѥ
мы̑ остаѣѣ. да и̑дѣте коѣаи̑ѣ и̑ по
трѣбѣте. ѡ̑нѣзи слышавѣша и̑дошѣ.
съ многоѫ страхоѫ сътворѣи̑ѣ повѣ
лѣноѥ. разбоѣнѣкъ не дѣло прѣбли[зи]
вѣшеса къ ностоу, и̑ ноужде своѥ̑
ѥ̑ѣ ѣ̑ѣ[ѣ] коѣа прнстоѣѣи̑ѣ да –
ѣи̑ѣ оубѣѣѣаѣи̑ѣ нетолоѣа. и̑ ѡ̑ставѣи̑

въше ѥго оустрѣмишася на мѣсто. Копиї
же въпечали бывъ о свѣтѣ ихъ. ѥдинъ
оставъ на мѣстѣ. тоуляшѧ своѧ потъ
тоуляшѧ? къ и ножь свой повръгъ сѣде. и положь гла-
вѧ своѧ на колѣноу плака по нихъ. надѣ
ѧся ѩко ничьсоже добра имъ бѣдетъ.
приближивъшежеся къ домоу стаго оуда
риша вь двьри. кононъже мьнѣвъ ѩко
кто ѥсть отъ просѧшиихъ. или отъ бо
отъ болиї лиї по обычаю приходѧшиихъ. отъвръ
зе имъ двьри. и видѣвъ ѧ въ оряжиї мь
ся пришьлъ нѣаше ѩко съ пяти ся пришьли почити,
къждоже ѩкаше дроугъ дроуга въпра-
шаѧ коѥ ѥсть мѣсто иждеже имѣниѥ
лежитъ. онѣмъже ишѧшеїмъ имѣ-
ниѥ. кононъ ѩшѧашеся оуготовити
имъ трепезѧ. приносѧ имъ вино и вела
имъ ѩсти молѧашеся глаголѧ. Пойдѣ
те чѧда да въкоусите. онижже не полоу
чивъше ѥгоже искаахѧ на гнѣвъ обра
тишася. имъше же ѥго обнажишѧ ме
чѧ. и простеръше нань своѧ рѧкы ноуж-
даахѧ и принести ѥмоу имѣниѥ. прѣ
тѧше ѥмоу и оубити хотѧше. многу
же мѧтежоу бывъшоу. и разбойникомъ
готовомъ сѧшѧемъ оубити стаго. вь-
незаапь бѣсомъ многомъ сътекъшемъ
сѧ. придошѧ ѩшѧниѥмъ стаго мѧ
ченика конона. повелѣно бо имъ бѣ. да овъ
sic cod.

пешти сѧщіе въ манастыри въжегъше
дроузиіже на разбойникъ, оустрѣмивъ
шасѧ оустрашишѧ. ꙗкоже ~~дѫ~~ омрѣтвѣти
имъ и мечѧ ~~оу~~ оуподоустити. ти ꙗко по ѥдно
моу и по двѣма образоуѧщіе. влѣчаа
хѧ. и доведъше пешти прилагаѧщіе
имъ главы палѣхѧ. и исполоу оумрѣтві
въше пометаахѧ на земи, стыиже ко
нонъ помиловавъѧ повелѣ бѣсомъ. оста
тисѧ ихъ и осташасѧ, видѣвъжеѧ отъ
немогъшѧ молитвѧ дътвори о нихъ и
възникошѧ. бывъше же въ оумѣ своѥ
мѣ. въставъше припадошѧ каѧщіе
сѧ о дрѣзости. и плакаахѧсѧ ꙗжаще
отъ болѣзни паленіѧ. и лежащіе прѣ
дъ ногама молѧхѧсѧ ѥмоу да ослабитъ
имъ отъ многыѧ болѣзни. Онъже мо
литвѧ дътворивъ. безболѣзни дътворі
въ и бесѧгы отъпоустиѧ. Отъпоуще
номъ же имъ бывъшемъ. ꙗко текѧ
щіе бѣгаахѧ акы огнемъ такы гони
ми. дойде же дойдошѧ мѣста идеже бѣ
копіи старѣишина имъ. възрѣвъже
нанѧ и видѣвъ оужасесѧ. ꙗко ѥдина
че живи сѧтъ и въ радости бывъ, въ
ставъ цѣлова ихъ о прѣславнѣѥмъ
чоудеси. съповѣдавъшемъже имъ
ѥжесѧ имъ събы. похоули ѧ понеже ѥ
го за прѣва непослоушашѧ. въставъше
же

събы accidit сѧ

поидоша въ своя домы. и исповѣдаша
вьса вьсѣмъ ѥже сѧ дѣлоучи имъ. ꙗко
же многоу страхоу напасти на вьсѣхъ
слышѧщихъ. нъ и досели нынꙗ
прѣбываатъ страхъ стаго конона въ
вьсей гоиⷭ странѣ. да аще кто прѣоби
дитъ имѧ ѥмоу. недалече приимѣтъ
мьсть. толико же чьстьно ѥстъ имѧ ѥ
моу отъ благодѣти. даныѧ ѥмоу отъ
стаго дха. ꙗкоже инъгда дьвѣма кы
има лѧкавома. отъ саврꙑ въ горахъ жи
вѧще. страшьномъ възоромъ. и сверѣ
па влады имѧща. прѣобидѣвъша и
ма ѥмоу и страха ѥго небрьгша. абиѥ
тоу отъ бѣсовъ пришедъша на нꙗ. ꙗ
коже прѣстѧпьшема има вьспрѣще
нꙗ: и ѥмъша и за влады влѣчаахѧ пла
чѧща ведѣахѧ свѧзавъше къ нога
ма рабоу бжию. паче же ѥще растѣ
ше страхъ на нечьстивыихъ доусѣхъ,
ꙗкоже имъ и нивы дѣлати и пещисѧ
вьсѣмь садомь и нивънꙑимъ сѣтиѥ
мъ повелѣниѥмъ ѥго. и въ тѣхъ нива
хъ ѥдина бѣаше осѣта сланоутькомъ
пѧтникъ же кто мимо идꙑ. и мьнѧ блꙋ
домѧ видѣвъ нивѧ добрѧ и плодьнѧ
и съзьрѣвъшѧ. и вьзлюбивъ прѣклони
въсѧ вьзѧ на годѣ. видѣвъже не блю
домѧ сѧщѧ нивѧ. прѣклонисѧ и потрь

Dualis.

syntaxin!

небрьгша

hortum & agrum curant daemones.

Dualis.

сланоутьк?

Nota блꙋ — & non блю

за несоуклнасѧ. да ако нагѫ сноупы вѧ
заати. оусѣдита гласъ гласоломитъ до
вѣлетъ ѭ и̃ жити. ѻ̃тъже възних
и̃ вѣзърѣвъ не видѣ никогоже. и̃ нагѫ
паки ѹръзатаиховѧ брадѫ накла
сти сколоу своѥмоу. гласъже тръдъ
ваѣше зовѣ. довѣлетъ ти не бѣди не
сыть. ѻ̃тъже паки възних не оузѣ
рѣ никогоже. и̃ нагѫ ѥдинаѥ ѹръзатиѭ.
наѣтивъшоуюсѧ. ѣвазѣ брадѫ
хотѧ на скотъ вѣзложити. ѥдва въз.
двигъ съ многѫ ноуждѫ вѣзложивъ
на плещи свои. абиѥже оувавъшѧ ѥго
бѣсъ вѣзлѣзе на брадѫ. да ѥго не повѣр
жетъ. и̃ бѣ ѥго сѣдѧ на плещоуѥвѣ.
и̃ гонѣаше и̃ къ ногама стааго комома.
тродона и̃ потъна отъ тѣлесѣ. и̃ отъ ран.
и̃ приведѣ ѥго къ стѣмоу ѻ̃тцоу комому
сѣвѣдѣвъ ѣ краденыимъ сланѣт'ком'
хоулѣаше гласѣ. вижѣдь радѣ отиѥ и̃ако
ѣвѣ костъ толѣми вини ѣкожѧе нето
слоушливыи гловѣзѣ и̃ зѣлыи. и̃ нѣмѣна
же ѥѣ повелѣ ѣтворихомѣ и̃ вѣкопа
хомѣ нивѣ. и̃ наѣдахомѣ сланоутѣка
и̃ ѣзърѣвѣшоу. ѣкожде се видѣвшѣ
сѣнѣ. и̃ нипоидѣ сиѣ лакомыи и̃ тръ
ѣвидѣвъ сѣпрага двоѥго. несѣтомъ
сѣвѣдѣнъ тръзѣа много. зѣложе зовѣкѣ
ти ѥго много и̃ гласоломиѭ довѣлетъ ти

сноупы вѧзати

довѣлетъ ти

гонѣаше
= гонѣше?
гонѣаше?
гонѣаше
ѕ. тоѫ хоулѣаше

N сланоутъкъ
qui antea fuit
сланѣтъкъ
sed vis-ou.

чловѣче = ἄνθρωπε.

чловѣче. поч'то тако твориши. и не остася
нъ и мене прѣобидѣ прѣбывая въ несъи
тъствѣ своемъ. и погуби наша плодъи.
толико крадъ ѥдинъ. да что велиши.

ad explendum spatium дъи pro дъі

Рабъ же бжии видѣвъ чловѣка дъдръжи
ма и дъбиѥна. отъ дълоучивъшихъ ѥму
зълъ помилова ѥго. и прѣжде повелѣвъ
нечистоуоумоу дхоу отити и пешися
дѣломъ отъ г'на и. онъже дрѧхлъ оти
де. ѥже не погнѣвася на крадъшааго. по
хоуливъже крадъшааго о небытости ѥ
го. и наказавъ ѥго не начинати отъ сели
тацѣхъ татьбинъ. ни прѣбывати о не
бытости. отъ поустиі. сеже до нынѧш'
нѣаго съхраненъ прѣбываатъ въ стра
нахъ тѣхъ. ѧкоже аще и кто начьнетъ
отъ заградьнъихъ. и отъ виноградъ
не тъчьѧ отъ плода нъ и отъ листвиѧ. и отъ
тъ коѥго любо сѣмене кѧѧ любо виня да
оукрадетъ немощьно ѥмоу ѥстъ. да не
тоу абиѥ раня възьметъ. ти тако въ мно
зѣ молитвѣ исповѣданиѥмъ тъчно кра
деноуоумоу съложивъ златомъ или сребро
мъ принести. ти тъгда мѧкы да избѧ
детъ чловѣкъ тъ. такожде же и о пти
цахъ ѧже сѧтъ на стѣѣмъ гробѣ много
мъ сѧщемъ. и скотоу иже пригонѧтъ
и приносѧтъ отъ лѣта на стѧѧ и славь
нѧѧ памѧть. стада различа воловъ.

начинати

заградьнъихъ
Gaitanus?

Nota ти.

quotannis.

Quat. nunc 4tus.

кобылъ. козъ і овѣца многы тъмами на
сомы въ горахъ неблюдомѣ. блюдомѣ
же сѧтъ страхомъ. ꙗкоже не смѣти
никомоуже начѧти красти. ~~[illegible]~~ бъшиꙗ
ꙗ безбѣды присѧгнѧти. аште бо се тъ или бъши
чьꙗ оузьрѧтъ зълодѣи властелъскоѥ
ѥмоу имѧ. или изнамениꙗ въи висѧте
обиѥ познавъше блюдѧтъсѧ.

Тако ѥмоу житиѥ богъ почьте. ꙗкоже и
по смрьти ѥго славьнѣйша сътвори.
ѥшьже къ симъ чоудесемъ и се бысть.
въ довици коѥй оубозѣ снъ иночадъ ѥд-
наче сьсы. ѥгоже носѧщи въ пазоусѣ
мати ѥмоу. въ врѣмѧ жѧтвѣ шьдъши
да съберетъ класы на пищѧ себѣ. по
ложи на земи сна своѥго. и къ жѧтелѣн-
немъ пристѧпивъши. и берѧщи кла
сы. въ незаапъ влъкъ пришедъ обрѧ-
те повръженъ дѣтищѧ. никомоуже
сѧщоу оу него. и въсхытивъ и отиде.
жѧтелѣне же оуслышавъше плача
младенищѧ. и мати почоувъши о
братисѧ. и разоумѣвъши своѥго зъла
въскрича съ вьсѣми. жѧтелѣне же о
ви клицаахѧ овитечаахѧ вьслѣдъ вль-
ка. и не постигъше ѥго братишѧсѧ. ма
ти же ѥго и не испочивъши въздѣвъши
рѧцѣ и текѧщи иде плачѧщисѧ до
стаго мѧжа. повѣдати ѥмоу своѥѧ бѣ
дѧ.

въ пазоусѣ
а пазоуха.
класы.

жѧтелѣне

и дошъдъши манастырѣ. въскрича ма
ти дѣтишта вел'ми глаголяшти.
Стъи кононе даждь ми сна моего. онъ
же оуслышавъ гласа плачоу въскочи къ
двѣремъ по обычаю. Онаже видѣвъши
и. и похвативъши нозѣ его плакаса го-
рько. онъже въставивъ ѧ въпрашааше.
что есть вина. онойже отъ печали немо-
гяшти исповѣдати. съповѣдаша
иже бѣша съ неѧ пришьли. и оуслъша
въ бывъшее. и попечеса съ матерьѧ
дѣтишта, и ставъ при вѣсѣхъ. и въздѣ-
въ на высотѧ очи и рѧцѣ помолиса. и при-
зъвавъ стое трийменьное имѧ. пове-
лѣ бѣсомъ ити и обратити влъка съ дѣ-
тишчемъ цѣломъ. онижe призвани
бывъше и невидими (sic, vas.) скоро пойдоша.
и постигоша и далече зѣло. ѥште мла-
денишчь въ оустѣхъ носѧшчь. да ови
похвативъше за оуши влѣчаахѧ и.
дроузийже съ зажда пориваахѧ а дроу-
зии биѧхѧ. и тако ведоша влъка къ но-
гама стоуоумоу кононоу. и падъ поло-
жи дѣтишчь прѣдъ вѣсѣми. ѥакоже
вѣсѣмъ въскричати гласомъ велиимъ.
и отъ многыѧ радости прослъзивъше (sic)
мъса. славити бога о такои силѣ да
нѣи ѥмоу. и въземъ дѣтишта отъ звѣ-
рѣ дастъ матери (sic), и молитвѧ сътворивъ

съ матерьѧ

S plane nunquam habet,
да=&
пориваахѧ

отъвѣщаюсѧ вѣсѣхъ въ вѣкомъ. мнѡгыи
же дошли и отъ коупиръ ихъ ѹдрѣжани
бѣвшаи осѣтити мала болѣти сирѣ
ма. ствѡрѣ дамьнѣ цѣлоу силоѹ отъ
сѧтаго дха. отъ вѣсѣхъ прѣдѣлъ тоа
странѣ прочна. дроугыѧ цѣла на врѣ
дѣ дѣаше чловѣкомъ обмыи, и ѕлаго
тивъ доухомъ призъва и съвяза. въ и
на їсоухрѣстоса. вѡложивъ въ трѹпе
сѡмъ хрѣвчагъ, и оувѣрѣдивъ и съвѧзаи
тела ѡловомъ, погребъ въ своемъ
домоу, сеѧ ѡтъ [sic] мнѡгыихъ цѣлоу чоу
десъ и ѕдѣлениа. ѡ нихъже великаа
сѧ ѹпа цѣлоу, цѣже о цѣлѣ дѣаше слоухъ,
въ своемъ мнѡгы помаанихъ ѡтъ нѣко
ѹбыихъ мало. Магнъ жѣ воєвода въ
зетъ власть отъ цѣсарьскаго повелѣ
нига, ѹсалѣнемъ главѣ на крѣсѣтаѣ.
и гла. ѹже да не ѡтъвръжемсѧ имене
хрисосѡсова. да оудивимъ людеи. и главѣ
ва и [sic] салѣнемъ трѹде къ ѹкониискоу гра
доу, и въ главѣ дѣ начатъ глаголати,
ѧко въсѣа въ градѣ сѣде или въ инѣхъ
градѣхъ сѹща или маринаиѣ
сѧ крѣсѣтаѣ повѣдѣти. ѡнижѧ ви
дѣвше тако доумѣтъ главѣ. оуѧ
гаахѫ дѣ сѹтражѣтъ глаголѣмѣ. слѣ
дитъ сѹда якоже въ горнихъ стра
нахъ ѹменемъ комона. тоа вѣдѣ.
ѡ цѣзѣ глаголѣтъ велика чюдеса дѣ.

23– 26

ѡтъвѣщаюсѧ вѣсѣхъ въ вѣкомъ. мнѡгыи — ѡтъвѣщати
же дошли и ѡтъ коупиръ ихъ ѹдрѣжани
бѣвшаи ѡсѣтити мала болѣти сирѣ — ѡсѣтити
ма. ствѡрѣ дамьнѣ цѣлоу силоѹ отъ — дамьнѣ силоѹ!
сѧтаго дха. отъ вѣсѣхъ прѣдѣлъ тоа
странѣ прочна. дроугыѧ цѣла на врѣ
дѣ дѣаше чловѣкомъ обмыи, и ѕлаго
тивъ доухомъ призъва и съвяза. въ и
на їсоухрѣстоса. вѡложивъ въ трѹпе — їсоухрѣстоса
сѡмъ хрѣвчагъ, и оувѣрѣдивъ и съвѧзаи — хрѣвчагъ
тела ѡловомъ, погребъ въ своемъ
домоу, сеѧ ѡтъ [sic] мнѡгыихъ цѣлоу чоу
десъ и ѕдѣлениа. ѡнижѧ великаа
сѧ ѹпа цѣлоу, цѣже о цѣлѣ дѣаше слоухъ,
въ своемъ мнѡгы помаанихъ ѡтъ нѣко
ѹбыихъ мало. Магнъ жѣ воєвода въ
зетъ власть отъ цѣсарьскаго повелѣ
нига, ѹсалѣнемъ главѣ на крѣсѣтаѣ.
и гла. ѹже да не ѡтъвръжемсѧ имене
хрисосѡсова. да оудивимъ людеи. и главѣ
ва и [sic] салѣнемъ трѹде къ ѹкониискоу гра — їсоитт
доу, и въ главѣ дѣ начатъ глаголати,
ѧко въсѣа въ градѣ сѣде или въ инѣхъ
градѣхъ сѹща или маринаиѣ
сѧ крѣсѣтаѣ повѣдѣти. ѡнижѧ ви
дѣвше тако доумѣтъ главѣ. оуѧ — доумѣтъ
гаахѫ дѣ сѹтражѣтъ глаголѣмѣ. слѣ
дитъ сѹда якоже въ горнихъ стра
нахъ ѹменемъ комона. тоа вѣдѣ.
ѡ цѣзѣ глаголѣтъ велика чюдеса дѣ. — redeunt tricena folia
in pagina.

Ваѧтъ отъ него. ꙗже вьсѣхъ насъ оужаса
ѧтъ. онъ же рече глаголꙗ те кѣде живетъ
въ градѣ. или въ вьси. и градоу имѧ и вьси.
и колико растоѧтъ междоу собоѧ. они
рѣшѧ ꙗко вьсь видѣна нарицаѧтьсѧ.
и ного коего отъ тоѧ вѣры слышимъ и
менемь нисиї. оусоровѣ вьси. потомоу
жде пѧти сѧшла. и се оувѣдѣвъ повелѣ
въ оустрѣмисѧ на мѣсто. и дошедъ оусо
ровы вьси. и абие гоу ѧ стаго нисиꙗ.
и повелѣвъ блюсти ꙗго. отъ голи поу
сти безмѧтежа призъвати стаго ко
нона. отъ виданы вьси. на ино оряди
ѥ, да не мѧтежь бѧдетъ въ тѣхъ мѣстѣ
хъ ѥго ради. боꙗше бо сѧ тѣхъ мѣстъ
слышавъ ꙗко дрьзи и которичи сѧтъ вь
нихъ. на оутриꙗже прѣдъсѣдъ магнъ.
повелѣ привести стаго нисиꙗ. се по
мысливъ. или да оувѣщаꙗ отъ врѣ
шиꙗсѧ христосова имене. или да мѧ
читъ ѥго доньжде приведенъ бѧдетъ
стый кононъ. нисиꙗже приведеноу
бывъшоу. начѧ въпрашати ѥгла. что
имѧ твоѥ и что ти кобь. ꙗкогоже обы
чаꙗ нѣстъ кнѧземъ въпрашати о вьсе
мь. рече стый нисиї. крьстиꙗнъ ѥ
смь. и повелѣ ѥго бити. стыйже нисиї
прѣтрѣпѣ о добрѣѣмь исповѣданиї
христосовѣ. кротькъ бо и безълобы
бѣаше и речиꙗ простѧꙗ. не бо бѣше

глаголꙗ. tussismo
те = hic?

видѣна
оусоровѣ вьси

видана

которичи

нисиꙗ а нисиї!

кобь.

простѧꙗ
sic

отъ него съплетъка рѣчемъ, не бои вѣ — сѵмплокѝ
дѣѣше. нъ бѣше добъ вѣрою и трьпѣ добъ
ниемъ. и иного ѥмоу отъвѣта не дастъ
стъ. нъ тъчью крьстиѥнъ ѥсмь. ма
гнъ же най паче гнѣвася хотя ѥмоу
одолѣти. повелѣ горьша възложити
на нь раны, да въ тѣхъ оумьретъ даже
не придетъ кононъ. биѥшиѥ же без
милости биѥахъ. онъ же биѥнъ и прѣ
бывъ многы чады въ тѣхъ ранахъ безъ
гласа прѣда доушя, и ѥако добрѣ и прѣпо
добьнѣ ѥже ха ради съповѣданиѥ съ кон
нѣча стыи нисиѥ. оусоровѣ своѥи ѥмоу въ
си. воѥвода же магнъ ничьсоже ради пот
шася на сиѥ старѣишинъство прити,
нъ и на пагоубѣ крьстиѥномъ. поусти
въ оубо къ видѣнѣ призвати стаго ко
нона лъстиѥ. прѣбыстъ оусоровѣ вьси.
ничьсоже иного ради. нъ оубити стаго
съ нисиѥ ѥже и сътвори. оуготовивъ съ нисиѥ
же коня и мяжа. поустивъ въскорѣ къ
видѣнѣ вьси. иждеже бѣаше стыи ко
нонъ. и абие сѣдъ на сѣдишти повелѣ
ѥго привести. въсѣмъ пришедъ
шиимъ повелѣниѥмъ воѥводы. вида
ше стаго образоуѥшася матѣа — матѣахяся
хяся. плачяшеся и ничьсоже сьмѣѥ
ше решти. видѣахя бо ѥмоу сѣдины —
бѣлы акы вьлнѣ. благо тѣло. оскла — Portrait
бьѥнѣ очи. лице въ старости веселоѥ. mines Greiges

въведеноуже бывъшоу прѣдъ воѥводя.
многъ плачъ отъ прѣстоящиихъ бы
стъ ѥго ради. Воѥвода же хотя ѥго по
спрашити, повелѣ прѣдъ нимъ поло
жити мякъ. и нача ѥго словесы льсти
ти гл҃а. азъ тебе стара сѧщта и тацѣми
сѣдинами оукрашена сѧщта мьнѧ и
мѧдрость имаши зѣло. тѣмь противѧ
сѣдинамъ покажи и разоума и прѣлъ
сти и боуѥсти. имѧ христосово не
вѣдѣ отъ кѧдоу обрѣтесѧ въ васъ. от
ъмеѧвъсѧ отъврьзисѧ и дроугъ
бѧдеши многѧ цр҃оу. и вьсѣмъ старѣ
ишинамъ, и отъ нихъ вьсе добротебѣ
дастъсѧ. и ѥлико тебѣ любо и драго
тебѣ бѧдетъ. и ѥже вьсѣхъ выше ве
ликъиихъ богъ иѥрейство дастъсѧ те
бѣ. ѧкоже иномоу никомоуже лѣ
поѥстъ. нъ добротѣ твоѥи и чоудъ на
мъ сѣдинамъ. менеже самого вѣдѣ
ѧко любити имаши. не тъчиѧ сихъ
ради нъ инѣхъ многыихъ ходатаю
тебѣ бывъшоу. да аще оубо оугодъ
на тебѣ сѧтъ словеса моѧ и обѣти. вь
зникни и обѣщайсѧ нестыдисѧ.
и отъврьгъ наготѧ облѣцисѧ вьчи
стотѧ. а не противисѧ мьнѣ акы
они сии. робъ же бж҃ии грьчьскомъ ѧзы
комъ бѣаше грѧбъ и не оустроѥнъ
ст҃аго же дх҃а текѧщи къ немоу бла

мьнѧ

годѣти. ꙗсня рѣчиꙗ. и саврьскъимъ
ꙗзыкомъ отъвѣщаꙗ глаголꙗ. на селі
точꙗ приде скоро гроудивъ себе. и слꙋ
гоуꙗ̃шꙗ тебѣ. невѣсили ꙗко ні
ктоже насъ неможетъ отъ любве хр'
стовы отълꙗчити лѣшлений. ни
въспрѣщение дьмрьти ни огнь ні
мечь. чтоже глꙗ осихъ. ꙗже положі
прѣдъ мноꙗ. вел'ми мниши сꙗ мь
нѣ порꙗгаꙗ. нынѣ вел'ми самъ бꙗдеши
порꙗганъ. Осихъ разгнѣвавъсꙗ ма
гнъ. повелѣ ꙗго мꙗчити на многы ча
ды. и повелѣ въ ослабити дъ гнѣвомъ
възъва и глꙗ. оупваꙗ къ мнѣ
глаголеши. и мꙗдришисꙗ словедьи
своими мьнꙗ. ꙗко гацѣми словеды
оубѣжати и маши мьсти. Останисꙗ
оубо понѣ нынѣ отъ боуести. и отъ
безоумьна оупванина крьстиꙗньска.
и обѣщаймисꙗ. отъвѣщавъже
стъи начꙗ противꙗ магноу глагола
ти. ѡ безбожьне. и вьсѣкого звѣрѣ
тꙗжий. до коли прѣобидѣши бж҃ии
ꙗ трьпѣние. и противишисꙗ богоу.
богы лъже. именьныꙗ поставлѣꙗ.
corr. ex ꙗ. recte corr. est enim adj. compos.
ꙗже сꙗтъ дѣла рꙗкоу чловѣчьскоу.
отъ камени и отъ дрѣва творени.
хода неимꙗще. и сиꙗли поставьꙗ
ꙗши противꙗ вьса дътворьшоу оумꙋ
хоу. ѡ крамольниче бж҃ии и вражꙗ

точꙗ

хр'стова любьвь

дьи = ды

вьсѣкого звѣрѣ

отъ камени

робъ заклатъ.

нусиꙗ

истинѣ. акы влъкъ пришедъ на ро-
бы ѥмоу заклатъ поиде. акы стаго
нусиꙗ мячи и оуби, и мене тѣмиждe
избыти тъщиꙗсѧ. кꙗꙗ обидꙗ
намъ сътворивъше. ꙗко мячиши.
и прѣбываашиби. и ноудиши отъ
стꙗпити отъ бога живаго. обѣщꙗ-
ваꙗ цѣсарьскыꙗ любьве. застꙗпьѥ-
ниѥ старѣишинамъ. даание имѣні
ю, иерейство съкврънаво. ꙗоли прѣмѣ-
ноуѥши ми противꙗ бжиѥмъ даромъ.
нъ безъ оуспѣха (да бꙗдетъ тебѣ) обѣ-
тъ твой. и аще и съвлѣче мѧ отъ оде-
жда. нъ оубо хⷭа въ негоже ѥсмъ облъче-
нъ, не имаши мощи съвлѣщи, мы
бо хⷭа имамъ и ѥдного бⷭа вѣмъ, иже мо-
жетъ насъ избавити робъ своихъ отъ
твоѥю рꙗкоу, да оуже ѥже хощеши тво-
рити ꙗо твори. се пакы слышавъ во-
ѥвода разгнѣвасѧ зѣло. и повелѣ ѥго
съвлѣщи и съвꙗзавъше бити и, пакы
кыже помышлѣше кыꙗ ины мꙗкы-
лютѣишꙗ изобрѣсти. да въ тѣхъ
ѥго погоубитъ. ꙗомоуже се помышлѣ
ꙗшꙗоу. сего бꙗшꙗ слышавъше и
саурьска града людиѥ. ꙗко мꙗчитъ
воѥвода стаго конона. въ скорѣ събъ-
равъсѧ многъ народъ въ орꙗжии пой-
дошѧ нанъ. воѥвода же разоумѣвъ
множьство мѧчежа, и ꙗко нанъ при

то ро? id?

доша. на помощь стаaго конона. прѣ
жде бо вѣдѣаше ꙗко семоу ѥстъ бы- syntaxis.
ти. и коня оседланы оуготова. и о
брѣтъ готовы вьсѣдъ побѣже. и дой
де и конийска града и гоу гонезе. цѣй гонезе.
же отъ исавръ погнаша вьслѣдъ воѥ
вода ѧти ѥго и оубити. таже не пості таже
гъше обратишаса. Мнозиѥ же отъ
народа вьлѣзъше въ хлѣвиня ижде
мячааше воѥвода роба христосова. о
брѣтоша стаaго на земи ѥдного лежа
ша распѧта, и отъръшивъ ѥго народ
видѣахѧ капляшта отъ ѥго крьви.
каплѣми. и вьпиѧхѧ плачѧшеса каплѣми
и пекѧшеса, отъ тоѧже крьви къж
до подъ имъ помазаахѧ своꙗ тѣлеса,
вѣроуѭште тѣмьса освѧтити, и до
шаже сьнимъ въ манастырь, и мно
гѧ тягѧ имѣахѧ вьсѣчьскы пекѧ
шеса имъ цѣлити раны, и сътворі
въше ѥго цѣла прилежаниѥмъ. и вѣ
рѧ своѭ къждо прѣкланѣѧса. цѣлова прѣкланѣѧса
ше колѣнѣ праведноуоумоу. и ꙗко
радоуѭшеса идоша въ своѧ домы.
Посихъ же гроудѣхъ. и ха ради ѥже при
ѧ мѧкы, показавъ своѭ вѣрѧ. жи
въ двѣ лѣтѣ въ добрѣ старости и въ
славьнѣ. житиѥ конецъ съконьча.
сѧ шти же гоу посълаша къ высемоу
прѣдѣлоу. прѣподобьнаго съмрьтъ.

повѣдаѭщіе, и се оувѣдѣвше сътско
шаса, плачѭщіе стаго, и погребъше ѥ
го. акы своѥго казателѧ и оучителѧ.
имъ бывъша. положиша ѥго въ ковъ
чезѣ, иже бѣаста блаженѣи. мти ѥ
моу и блаженаѧ нареченаѧ жена ѥмоу.
присно дѣва бывъши. по смрьти же
ѥго домъ ѥго на црькве отъдаѭщиша.
и копаѭщіе корениѥ тори еппѣ иже
тъгда болоучиса тоу, дойдоша копа
ѭщіе до бъсѧдъ крьчажьнъихъ.
и видѣвъше ѧ съ многомъ оутврьжде
ниимъ съвязаны печати оловѣнъи
имѧщіа числомъ л. и дивлѣхѧса
помышлѧѭщіе что се бѧдетъ. и по
двигнѧти хотѧщіе отъ нихъ не въз
могоша тѧжькомъ сѧщіемъ имъ.
мнѣахѧ бо ѧ злата плъны сѧщіа. и
ли нѣчто ино. и раздивъше ѥдинъ о
тъ нихъ. видѣша въ незаапъ искочі
въша искрьчага. два мрачна люта.
и въса въкоупѣ ecow прѣстоѧщіаѧ тоу по
врьгоша на земьѭ. и мрачьна и тьмь
на въздоуха бътвориста. ѧкоже зи
ждѧщіимъ бъсѧды. и вса ѧже отъ
въсѧдоу отъ трьгнѧтиса. и ѥже бѣа
ше възградилъ развратиса. самиже
са въсѣмъ кажѧщіе по въздоухоу.
кричаахѧ повѣдаѭщіе своѧ имена.
Овъ глаголааше азъ ѥсмъ диѡмидій.

populares destinavere fundamentum.

въздоуха accusat.?

дроугый глаголааше. азъ ѥсмь коуто
нъ. ꙗкоже отъ того въ страхъ многъ
въпасти той вьси. и никомоу отъ то
ли сьмѣти послъначьнѣ ѣмь заходѣ
вьнѣ домоу своѥго обрѣстися, мно
гы бо оудавиша, дроугыѧже прѣити
хотѧшѧ възбраннаахѧ имъ. ꙗкоже
не прѣходити моста, дроузиже бъ
сѧди крьчажьний въ то мѣсто иждe
бѣахѧ положени сѧтъ до днешьнѣ
го. нъ аще кто что речетъ чесо ради
отъвръгошѧсѧ за рока ѥмоу бѣси,
повѣдь ѥмоу. ѧже присно оучѧ вьсѣ
мъ глаголааше, не бѧдѣте несыти
ни любоимѣньни. вѣды ꙗко си иду
хове лѧкави сѧтъ, симъ зъломъ по
винни. затвори бо ѧ въсъсѧдѣхъ. о
ни же покорений стаго конона до сели
прѣбыша. да понеже прѣстѧпиша
чловѣци заповѣди ѥго. и бѣси ꙗко
жде прѣстѧпиша. и симъ бывъшиимъ
прѣтрьпѣвъшиимъ въ алчьбахъ
и молитвахъ. на длъгы дьниѥ два
съкѧташѧ отъ бѣгъшиимъ бѣсова
ниѥ. Сеже отъ многыихъ мало на
мѣнихомъ. а ѥже цѣлениѧ въ жи
гии своѥмь сътвори. и по сьмрьти
ѥго. никтоже можетъ исповѣдати
послоушьствоуѭшѧгоу о томъ богоу.

понеже и чловѣци прѣстѧпиша за

Коугонъ?

is pagus.

~~sole occasio?~~

angeruntur!

~~повѣдь carniolice = povej mu~~

съкѧташѧ

томоу бо хрьстови и боу нашемоу. слава
съ отцемъ и стыимъ дхомъ нынѣ
и присно и въ вѣкы вѣкомъ аминъ :.

Мѣсяца марта .з. мѣченика стыихъ и славныхъ новоявьшихъ ся мѣченикъ. Ѳеѡдора. Костянтина. Ѳеѡфила. калиста, васоя и дроужины ихъ :.

Славнаѧ

На мѣченичьскыя страсти рече. любѧ
шиимъ мѣченикы да простьремъ
сѧ. благодѣти вьземьѩше отъ ни
хъ. новоявьшемъ сѧ намъ мѣченикомъ
комъ. идѣте оубо станѣте дьнесь.
да смотриимъ и да смотриимъ добраго съвъкоупьс
ниѧ. Аже они съкоупишѧ. мнѣже ѡ
прѣчисто и хрьстолюбьно поскоушаніе
. оупражненіѧ мѣченіѧ съпрати.
нъ любьвьѩ паче же страхомъ съдрьжі
мъ. и по истинѣ чоудити мисѧ при
де. Како прѣобидѣвъше вьсѣхъ. къ
боу и владыцѣ и строителю. отъ то
ликы славы и отъ сана. вь нихъже бѣ
хѧ вь мирѣ семь. и зѣло лѣпотьнъ ни
что же бо отъ прѣтрьгъшъ. нъ вьсе
прѣобидѣвъше вѣчьное съпасеніе
вьзѧшѧ. тоѧ бо просишѧ отъ влады
кы благодѣти. и остре вьзѧшѧ вѣ
нцѧ. страстьничьскыѧ троудьи.
и изволишѧ ходити по небесемъ. а не
маловрѣменное имѣти грѣхоу на
слажденіе. Познашѧ владыкѧ Хса

Syntax

Санъ

зѣло. и паче познани быша отъ него,
просиша благодѣти отъ него съ небе
се. и соугоубъ за ѥдно възаша. възлю
биша паче земьнъıихъ стаꙗ и добрѣ
възаша. ѥже възлюбиша въсприяша
паче тьлѣнънъıихъ не тьлѣнънаꙗ.
и абиѥ полоучиша. въсхотѣша вѣчь
но чьстьни быти, и съ аггелы весе
лѧтъсѧ. коуплѧ сътвориша съ небес
скъıими дѣлы. и соугоубъ приобрѣ-
тоша. прѣобидѣша земьноѥ вой
нъство. и небесъскоѥ полоучиша.
ѿ дивънъıимъ и прѣславънъıимъ дѣ
ломъ. кто не въсчоудитъсѧ о строѩ
вѣроѩ сеѩ. како съ радостиѩ къ стра
стемъ дръзняша. како бесѧмьнѣ
ниꙗ къ мѧчению пристѧпиша. се оу
бо да прѣтръгъше слово на мѧчени
кы прѣидемъ. добрѣ исповѣдаѩще
шьствиѥ нрава. како приведени бы
ша въ сраꙁинъскѧѩ земьѩ. и како
быша и како имъ мѧчениѥ бысть.
Слышите ѿ боголюбьци, чьстьно и бла
гопослоушаниѥ. отъврьзѣте очи ва
шихъ срьдецъ. и съ тихостиѩ прии
мѣте, да придѧтъ любити. мв. мѧ
ченика. и съ нами доухомь да похо
дѧтъ, аще оубо и безнасъ мѧчени бы
ша. вѣроуѥмъ ꙗко доухомь съ нами
сѧтъ. да что рекѧ на позора таꙗ слово. —

соугоубъ за ѥдно
duplum pro uno.
въз & въс

nota небес — sine ъ aut
скъıими

бесѧмьнѣниꙗ

desinit exordium.

прип'немъ. Ѳеѡфилъ ѥже о насъ цѣсарь
цѣсарьствоуе. ствоуе. воя сътворивъ насквръ навыя.
сраци ны изиде. и се сътворивъ помоу
syntaxis. чися ѥмоу. ѥже ѥмоу бѣаше любо. по
плѣнивъ славныя грады безбожьны
хъ сраци нъ. иждеже и амемоур'мнинъ
живѣаше родъ. амемоур'мниѥже на
рицаѥтъ кнѧза сьвѣтъ ихъ. тъ бо и
прьвый сьвѣтьникъ нарицаѥтъся.
отъ тѧдоу обратися отъ тѧдоу. приноса намъ
побѣдьнаѧ. и плѣнъ многъ и различе
нъ. сим'же бывшемъ. въста зълодѣи
на крьстиѧны. и вся воя своя оустрои
въ. на дроугое лѣто на вьзлюбьѥныи
градъ къ аморiи приде поплѣнити ѥго
хотѧ. голико бо бѣаше вьзлюбьѥный
и славьный градъ. ꙗкоже въторыи сло
отъ цѣсарѣграда вѣѣаше отъ цѣсарѣ града. да ꙗко оубо
приде къ градоу. реченый скврьнавыи
амемоур'мни. начѧ на градъ плъчити
сѧ. и симъ ꙗко бываѥшемъ. овогда
же борѧся овогдаже лестьми льстѧ гра
дъ прѣѧ. Вьлѣзъже безбожьный ѧтрь = intra
въ градъ. акы безбожьныи творѣше
ѡбѣды кто довьленъ исповѣдати. пе sufficiens
чали и въздыханиѧ и плачь людий живѧ
шиихъ въ градѣ томь. видѧ отць сна
колема. и снъ отца. и мати своѧ дь
шерь. и дьшти своѧ матерь. господи
нъ робы. и роднгосподина. дроугъ дроуга. роби nomin.

и братъ брата. и прокꙑꙗ по рꙗдоу. и про
сто решти дроузий колеми. дроузий же
гоми. дроузий же давими. Іако господь
дѣнꙗ смрѣть вꙑзаша. да оуже никде
же покоꙗ никде же ослабѣнию, никде
же живоꙗ творꙗшꙗ. нъ вꙑсѣжде смрѣть
вꙑсѣжде печаль. вꙑсѣжде плачь вꙑсѣжде
въздꙑханию. вꙑсѣжде колению вꙑсѣ
жде крѣви. вꙑсѣжде слꙑзꙑ и нѣсть кто
милоуꙗ. и нѣсть кто милосрꙑдоуꙗ. ѡскрꙑ
би о бѣдꙑ. ѡ плачь ѡ колению. ѡ беза
конꙑимъ тѣломъ. како скврѣнꙗ
вꙑими дѣлꙑ. видꙗше безбожꙑний
безаконꙑное оубивание. дойдоша и
новосвѣтлꙑꙗ благовѣрию подвижꙑ
никꙑ. ѥже доухомъ господꙑнемъ зла
тꙑ строуꙗ. добрꙑꙗ цвѣтꙑца крꙑстиꙗ
номъ. обꙑходꙑни дѣлателе. прѣдо
брии мꙗченици. и свꙗзавъше имъ ря
цѣ и нозѣ. повелѣша поустити къ стра
нѣ срацинꙑстѣ. затворити ихъ въ тꙑ
мници. и блюсти зѣло. сꙑними же и бе
зъ числа множꙑство крꙑстиꙗнъ. ѡчоу
до како безаконꙑникъ вꙗжетъ свободъ
нꙑꙗ. како робъ грѣхоу робꙑ творитъ
ѥже сꙗтъ правдѣлателе. свꙗзани
же бꙑвъше пойдоша въ печали мнозѣ
и въ ꙗзѣ. пꙗтемъже. ѧже хотѣаше
скврꙑнавъти сѧ. аменоурꙑмний. оуби

прокꙑꙗ

ѣ тъ въздоуха лютꙑи своими скврꙑна

ѥже = Ко Сати? = цо бой.

Болѣзнь.

ваше. дроугѣи҃ше въ родѣ ваше своимъ
болѣзнь. дроугѣи҃ше въ плѣнѣ
отъпоущаи҃ше. и҃ вдахѫ добыти плѣ
нѣнци. въ сѹрѣскѣ зємлѣ. лишени сѹра
ждьше. и҃. въ тємницѫ поущаи҃ѣми.
въсе Ѣ Брашнѣ како плѣнѣници сѹра
ждѧтъ. въ тємницѫ же сѣдѧтъ. дроугъ
въ дроуга. помаше. помощи господа. да
никакоже о҃блазнивѣтъ се отъ своѧ въ
рѣ. отъпадѹтъ. се бо и҃ма҃ше къ сопѣи
на оубо. да тѣхъ вкоусѧтъ отъ бра
шѣна ѥ҃ного. и҃ о҃бѣщѣникомъ бѹдѹть въ
рѣ. да а҃ще бо съмѣрѧтъ. ѥ҃стьствѣнѣмъ
и҃ великѣмъ даромъ достоѧнни бѹдѹть.
да тако се ма҃ше ѥ҃ного на оубо. мнѣнѣе
Ѯ лѣтъ въ тємницѣ. гнѣвъ и҃ кѹрѹ
свои҃ въ҃зѣ бѹдѧще. повелѣ҃ѣ же бѣ
въ отъ о҃тьца своѥго дїаволѣ. тако сѹ
нѣкъ. повелѣ҃ѣ въ дати ѥ҃ного и҃ къ нѣмъ
бѣѣти. или непокоривъше се о҃сѹжденѣю
мъ бѣѣти на съмрѣть. и҃ повелѣ҃ѣ отъ бо
рѣ своихъ и҃ рещи. и҃ди въ тємницѫ. и҃ оу
строи҃ти на оудрѹжа҃ѣе и҃ма҃ше зрѣнѣе
нѣѣ мѫжа. нарѹзаѥ҃ѣдїа кѹр сѹтна
нѣ. шедъше же слоугѣ. и҃ въ҃лѣзъ
въ тємницѫ повелѣ҃ѣ и҃мъ и҃зѣѣти. и҃зѣ
ѣѣвше же и҃мъ. желѣзнѣи верѣгѣ
сѣдѣти и҃хъ повелѣ҃ѣ. Въ҃здаѣи же бѣ
въ҃ѣя - неподѣбнѣи" войни хрѣ сѣдови.
и҃ дѣѣхъ веселѧтъ се къ такосѹдъникоу.

вѣи

Nota &

кѹрѹ гонѣтъ

Quat. nunc 5.tus. 30–33

сиѧже ведомо̀ бѫдѫтъ бѫдѫщимъ. въ а̑ѳе
поущ҃ающимъ дворъ. възбранишѧ тѣмъ
о̑нѣхъ. и̑ рече подобаѥтъ. се сиѩ стоѧ
тъ притъ тобоѭ. о̑нѣже къ нѣмоу по
каѥ̑тъ сѧ нашимоу законоу. или нѣ.
и̑ рече слоуга не вѣдѣ тн. о̑нѣмя о̑тъвръ
зъ оустта своѥ и рече јако. вѣсѣдѣвскы
примѣсливъше не могохомъ и̑хъ оубѣ
вѣлѧти. отъвръзъшисѧ ха своѥго
и̑. бѫдѣти къ нами, нѣнта оубодѣди и̑ся
и̑сповѣѣдѣ нѣмъ. обладаѩи въсѣмъ
соуштѣѣмъ сиѧ къ ваѣмъ глаголѣаахъ. дѣ
вѣна притъ лежащѣѣта вещѣ̑ѣта.
и̑ колоратѣѣмѣѣта сѧ нѣма дроуга къ
дроузѣ. нѣ̑но изволѣѣта, или отъвръ
зѣѣсѧ ха и̑ къ нами весѣѣѣтѣѣсѧ, и̑лі
нетокорѣѣѣѣсѧ мечетъ дѣкѣѣсѣ дѣкоу
чѣѣѣсѧ. Слышавъше же се добрѣѣ во
и̑ни, и̑ по и̑стинѣ обѣѣѣѣѣе хвиѣѣы
ищѣ нѣдинѣхъ оусѣѣ. и̑ нѣдинѣѣѣ гла
соѣѣ рѣѣѣ, не бѣди то нѣѣѣ отъвръ
зѣѣсѧ ѣѣѣ небесѣѣѣаго цѣрѣ. нъ по
клаѣѣѣѣѣсѧ трои̑цѣ нѣдиносѣѣѣѣѣ
и̑ нераздѣѣѣѣѣ. тебѣѣѣе цѣсарю прокѣ
вѣѣѣсѧ и̑ ѣѣѣѣѣѣ вдеѣѣ твоиѣѣ не по
карѣѣѣѣсѧ. навѣѣкорѣѣ до отъ сѣѣ
и̑хъ кѣѣѣѣ покарѣѣѣѣсѧ богоу а̑ не къ
нѣѣѣѣ. сѣѣѣѣ слышавъ нѣсѣѣѣѣѣ.
и̑ радѣѣѣсѧ гнѣѣѣѣ. и̑ вели̑ѣѣ вѣѣѣ
вѣѣ повелѣѣ наоубѣѣѣѣ на рѣѣѣ тиѣрѣ

покарѣѣѣѣсѧ. поѣѣѣѣ вѣ.
Vt de domino i genere.

соуштѣѣѣ

ꙗ̑ninandus dualis fem.

п̑ = нѣ =

изсаѣѣ dent.

изсарю dativo

нетокарѣѣѣѣсѧ d тос

сте да сѧ обрѧщѧтъ. иже и прѣвѣѥ
бѣшѧ. тоу иже сѧ доу быти прѣдъ
лицемъ льстиваго. сътворишѧ же шь
ствиѥ стии. отъ реченаго мѣста до
рѣкы. отъ часа девѧтаго до свѣта. — ad lucem diei usque
да ако сѧ приближишѧ обои близъ рѣкы —
сии же страстоносьци съвѧзани, а сии
льстивъи а не оукрощенъи пьсъ. — оукрощенъ
поводѣ иды повелѣѧ въ ѥдной темни
ци затворити. излѣзъ же искорабьѧ — корабь т —
приде на кони къ нимъ, ставъ же рече. — на кони
слоугамъ своимъ. приведѣте ми ѥд
ного отъ нихъ. да некли понѣ тъ сѧ
мьнѣ обѣщаѥтъ. и тѣхъ сътвори — = hos
ритъ обѣщаѥтисѧ. приведошѧ же че
стьнаго съсѧда истежера мѧченико — истежера?
мъ крѣпа вѣры камыка. Ѳеодѡра — = Ѳеодѡра
непобѣдимаго. славънына проспа — quid славънына?
ѳера. дроугаго скопьца подражаѧ кон — nam protospatharium
дачьскыѧ. иже Филипоу непокаже — vides.
тъ воды крьститисѧ. и вѣровати гоу. — Candace.
небо бѣаше гомоу не причастьникъ,
нъ пролиѧти кръвь. и вьсѣмъ сѧ крьсти
ти. Семоу же ставшоу тлькомъ рече
мѧченикоу. покоримисѧ зловѣче. и о
ставъ сѧ крьстиѧньства съ нами ѥдна — ѥднако
ко бѣди. да и честь великѧ отъ мене въ
зьмеши. и богатьство дамъ ти много.
а не съмрьти осѧжденъ бѣди. тъи бо — тъи = гы = tu
скопець ѥси и не печешисѧ ни о женѣ ни

о дѣтехъ. нъ чистъ ѥси. да ꙗко жилъ
ѥси на свои земи. ꙗкожде съ прилого
мѣ. и оу мене живеши. и дътворяꙗ ѥ
дного отъ болѣръ своихъ. Отъвѣшꙗ
въже страстоносецъ тлъкомъ рече. да
не бѫдетъ мънѣ псе неоукрошенъи.
отъврѣшꙗсѧ ха своѥго небесьнааго
цѣсара. и бѣсѣхъ сѧ приложити. да а
ко тако отъвѣшꙗ съ оупваниѥмъ.
не могы тлъкъ извѣшꙗти лѧкавоу
моу а мемоурмниноу. досаждениꙗ и
оукора. и пристѧпивъ начѧ мѧчени
коу казати глаголѧ. покорисѧ мънѣ
чловѣче и цѣсароу да оумъреши. Отъ
вѣшꙗвъже страстьникъ христовъ ре
че. Окаꙗне и оуныле. и безаконию
дѣлателю. Аще цѣсароу твоѥмоу оу
стѧшꙗоу мене не покорихъсѧ. како мі
сѧ ѥстъ тебѣ покорити. разгнѣвавъ
же сѧ и тлъкъ. и отъ цѣсара своѥго въ
прошенъ бывъ. что ѥмоу издрече.
отъвѣшꙗ. досаждаѥтъ ти и оукара
ѥтъ тѧ зроу. и разгнѣвавъсѧ лъстивъи.
и въжегъсѧ гнѣвомъ. и акы левъ рика
ѧ на праведнааго. мечемъ повелѣчестъ
нѧꙗ ѥго главѧ отъсѣши. да ижде
же отъвѣтъ сътвори тоу и тѣло съконь
чано бысть. не оукрошенъи бо безако
нию дѣлателе. отърѣшивъше поꙗсъ
ѥмоу. власы ѥмоу въвѧзашѧ. и ра

syntax. compositorum

тлъкъ interpres.

оустѧшꙗоу? stimulante
nota syntaxin ѥ сѧ

издрече.

—въи

рикаѧ

стрѣзавъше ризы ѥмоу отъ вьꙗ до но
гоу. мечемъ оударенъ бывъ. и ꙗко
прѣдастъ дш҃ѧ господоу. Оусѣченъ
же бывъ истинный дѣлатель хв҃ъ.
лежаше на земи акы свѣтъла звѣзда
съ небесе на земл҃ѧ пришьдъши. ѥд'на
че же ѥмоу гнѣвомъ доушѧшꙗоу. о прѣ-
тръпѣнии мѧченика. рече приведѣ
ꙗ ми сѣмо мѧжа жестокы. отъ ѥѳі
сопьскыꙗ страны. съ мечи да исѣкѧтъ
и прочаꙗ. и вьведъ свѣтьникы своꙗ
рече къ нимъ. видѣстели прѣтрьпѣ
ние нечьстиваго оного, онижe рѣша.
видѣхомъ и почоудихомъсѧ. да что
рече сътворимъ прочиимъ. онижe отъ-
вѣщавъше рѣша. ꙗкожде послѣдь
нѧꙗ съмрьть да приимѧтъ. да ако
часъ третий приде. и обычьнѧꙗ мо
литвѧ съконьчавъше стии. начаша
дроугъ дроуга поощати на добро. excitare
пришедъшеже сии мѧжи лютии. поу
стишасѧ на стыꙗ да живыꙗ пожьрѧтъ.
видѣвъшеже ѧ стии акы весели къ вѣ
ньцоу страсти пойдоша. Єдинъже
отъ нихъ блага рода отъ дѣдъ славе
нъже племенемъ. васой именемъ. свѣ
телъсы благодѣтиꙗ и истинный sic male
хв҃ъ воинъ. радъ бывъ и божиꙗ благодѣ
ти исплънивъсѧ. дроужинѣ своѥй рече.
станѣте ~~добле~~ добле ѡ братиꙗ и мѧжьскы
sic

на земл҃ѧ.
доушѧшꙗоу.

ѡ братиꙗ!

за Ха. на скврьнаваа̑го сего да вѣчьны
а насладимъсѧ славы. да пойдемъ
къ любьноу оу моу пѧти нашемоу.
а никгоже отъ насъ не остани. аще
ли кто гврьда оума не имать, да сѧ
отълѧчитъ отъ насъ. не вѣте ли го — господие мой vere carn.
сподие мой ꙗко азъ на нашей земи.
славенъ сы племенемь. высокъже
саномъ, богатъже зѣло. на позорище — Nota praeteriti 1mas
мирьное. тогаахъ играахъ и троу
ждаахъсѧ. тъгдали имѣнїа ради
и чловѣчьскы похвалы, и маловрѣ
менъныѧ слаꙗ подвизаахъсѧ. а
нынїа колико паче небесьнаа̑го ради
цѣсара. Гого ради братиꙗ да възмо
жемъ вьси. и да не въторы ꙗвимъсѧ
мѧченикомъ хръстовомъ. нъ доблї
и занъ да страждемъ. вѣдѣсе бра
тиꙗ ꙗко никъйже чловѣкъ бесъмрь
ти. да аще съмрьть прѣдлежитъ.
съмрьти да оубѣжимъ вѣчьныѧ.
ꙗже бо нынїа маловрѣменьнаа съмрь
тъ. сънъ праведнъйимъ нарицаетъ
сѧ. да никгоже оубо отъ лика не оста
ни. да тъчьно вѣньцѧ полоучимъ вьси.
отъ мъздодавьца бога, и гда нашего
Ісоу хръста. оуме правыѧ вѣ
ры испльненъ. ѡ лѣствице небесе
доходѧщи. о великодоушьныи оу
ме. ꙗко на сѣдищи пакостьника

не подвижеся твой смыслъ. нъ паче крѣ
пѣй бысть. да прѣжде же отъ дроу
жины отъ трьгъше. лютыя и без мі
лостивыя слоугы диꙗволовы. коста
н'тина патрикиꙗ на земи сѧшта. а гг'е
же бж҃ий на небеси бывъ. растръза
въше же ризы ѥмоу. чьстьняꙗ ѥго
главѧ отъ сѣкоша. потомь же Ѳеѡ
фила проспава. и понемъ калиста
спаѳара. да ꙗко дойдоша на гроудь
ника хрьстова васоꙗ. видѣвъ ꙗко
ризы растръзаꙗтъ самъся съвлькъ
рече. нагъ изидохъ ичрѣва. матере
моѥѧ. нагъ пойдѧ облѣци мѧ хрь
сте. нетьлѣньнѧꙗ твоꙗ одеждеꙗ.
да ꙗко и семоу чьстьняꙗ главѧ отъ
сѣкъше. оставишаивъ темници.
иждеже ст҃ии бѣша блюдомы. и по
ꙗше третии часъ ꙗкоже бѣаше им
обычай. вьнезаапь оузьрѣша си
лѧ кѧꙗ съ небесе поушеня къ ни
мъ. свѣтити. гройнѧ свитаꙗше
сѧ. и гласъ отъ нея страстоносьца
васоꙗ. свѣтило ѥсмь. видѣвъше
же се мѧжи мнози отъ крьстиꙗнъ.
въсхвалиша бога. и разоумѣша съ
конъчаниꙗ ст҃аго. по бъ конъчаний
же хрьстова мѧченика. Іоу абиꙗ по
ѥдномоу когождо ихъ исѣкоша.
и ꙗко блаженнии своꙗ дш҃ѧ прѣдаша.

кн. сѫ л҃. н҃. г҃.

ичрѣва рѣчь ичрѣва

Съконьчашаѧжесѧ сстїи мв, мѧченика.
мѣсѧца марта въ з. цѣсарьствоуѭ
шїоу грьчьстѣи власти. михаилъ
Ѳеодоръ. и Ѳекла правовѣрьнїи цри
славѧшїе бга. и похвальнѧѭ ѥмоу пѣ
снь въздаѭшїе. ѥдиноѭ дшеѭ и ѥ
динѣмь оумомь. течение съконьча
въше вѣньцѧ вьзѧшѧ. да ако оуже бъ
коньчашѧсѧ стии. повелѣ льстивъи
дроугаго коѥго крьстиѩна привести
сти глаголѧ покоримисѧ, и ѥдноу
менъ ми бѧди, или зьлѣ оумьреши.
акы сии. ашїе ли оубо покоришисѧ ми
сѧ бѧдеши чьстенъ въ полатѣ моѥй.
и многоу имѣнию и даромъ достоинъ
бѧдеши отъ мене. прѣльстивъже сии
тьчьнъ бывъ въ срьдьци. окаанъи
онъ рече бътворѧ волѧ Ивоѭ цроу. тъ
чьѭ да полоучѧ жизнь. въ радости
же бывъ рече къ нѣмоу. ашїе ми сѧ
хошїи извѣстити. принесѧ ли ѥго
же вы глаголете крьста. и видѧшїу
мьнѣ поперии и отъврьзи сѧ ѥго. и се
творѧ бѧдеши ми дроугъ присньи.
окаѩнъи же рече Ивоѭ волѧ Ивоѭ
цроу. принесъше же чьстьнаго кръ
ста христова. и положивъше ѥго на
земи. попьра и глаголѧ, отъврьгѧ
сѧ тайбьно крьстиѩнъскы вѣры ихъ.
и ѥдиноумень ти бѧдѧ цроу.

nota chronologiam.

=ъи.

крьстиѩна sine – ин.

окаанъи

хошїи?

крьста

окаѩнъи

крьста христова

тайбьно

Ѡ сквръ навѣтїа мнѣша како не бꙋдеть
посѣдѣ. како не ѡстрашитсѧ тѣлѣ
власи. ѿ правѣдникѣ тѣлоу ѿступитъ,
ѡлоупѣвше ѡлѣнитъ. да ѥко бꙋдеть безако
нѣноте дѣло ѕавистїю другꙋ. болѣзнь
сраꙁнивсѧ рѣтїа къ къѕарю. мелѣ
по тѣстѣ жилѣ тѣлоу. нѣитъ сѣмрѣти
ѩ да ѡсѣдитсѧ. аще до своѥѧ вꙋри
ѥ futurum plenumque. не дѣхрани. ѡ ни нашеѧ нѣмати дѣхра
вѣнлавѣнїемь вѣнлавѣнїемь. нѣми. сеѧ нѣ вѣнлавѣнїемь. а не
пожрѣтнїй повелѣ тѣло ѡсѣдѣти.
ѡкаѧнѣи. ѡкаѧнѣи. ѩ вѣдѣ кѣитѣ ѡꙋда глась ꙗзвѣщла
ѡкаѧнѣи. кѣа помѣсли вѣ срѣдѣ
ꙋи ношѧаще. тѣгда ѡтвѣрзѣтсѧ сѣмрѣтѣ на вѣзѧ. ѩже ѩ прѣвѣде дѣмрѣтїи дѣ
прѣтѣнѣ дѣѣсѣть. ѩже вѣрѣ поглѣдѣ
вѣ ѩ дѣмрѣтѣи не помрѣтѣи ѡкаѧнѣе. ѩ
недоже! недоже. чѣто ли прѣдѣвѣдѣка дѣѣсѣть.
да ѥко тѣло ѡсѣдѣнѣма. повелѣ тѣло
тѣло вѣмрѣтѣи дѣ плѣтенѣчѣскѣ ꙗѕыкѣ
лѣсѣ вѣ рѣдѣ. вѣ вѣрѣменѣ же дѣи
вѣшенѣ, ѩже ѡкаѧнѣаѧго лоу ѧвѣе по
грѧзѣ. а сѣѣ добрѣѩѣ плѣтенѣкѣ тѣ
леса. ѧкѣ кораби вѣрѣѕоу плаваѧѣ.
ѩ ѧкѣ лоуча слѣнежѣкѣѧ къ брѣгоу
лоуча сѣвѣкоупѣѧѣѧсѧ главѣ ѩѣ къ сво
ѩѣ тѣлесѣ. нехоѧѧщесѧ ѡѣ ни
хѣраѧлѣѧѣи - не до прѣдѣварѣ гѣ ло
ѧавѣѩѣ тѣло вѣ ѩстинѣ. ѩ ѧѣаѩе
вѣдѣѣи ꙋодо прѣславѣно. како тѣ

леса стыи҃хъ помазаѧсѧ сквозѣ водѫ. сквозѣ
нъ бо. ѡ тѣлесѣхъ тѣхъже въглаголаше.
и҃зъ тѣхъже дѣтрѣвъ и҃зволисте. тъ
же то глаголъ дѣтворѧ. да тѣкоже оубо
помазаѧхѫсѧ сквозѣ ребра добрѣи҃ѣ
тѣлесѣмъ тѣлеса. при брѣзѣ
пришедъше сѫща. и҃деже и҃ стыи҃ѣ
волѫ. цѣлѣе отъ хрѣсотолюбѣзѣ въ
цѣлѣе тѣлеса и҃хъ. тѫрѣтъ помазѫ
въше. положѣша на нѣ стѣ҃ѫ знамени
ѣ. ѫбѣжѫ вашего дѣбра. попъ ѡлѣ
ченѣѣ. славѣнѣи҃ и҃ чѣстѣнѣи҃. и҃здъ
ранѣѣ слоугы добрѣи҃ тѣлесѣ ѣла
говѣрно. ѡц сокроѣни дѣтанѣе. подра
жанѣе хрѣстови. жилѣща сѫщаго
дха. и҃ сообѣдѣнѣи҃ дрѣзѣи҃. нѣдно ѡц
нѣи҃ въ а҃нгѣлѣхъ. рабѣ га и҃ сѫща. ѡучені рабѣи
и҃ мнѣдасто. отѣшѣна и҃ чѣстѣ ѣ ѡдѣшѣна
нѣѣ. кѣ стѣнѣ: въ изсарѣ стѣѣ
небесѣ стѣѣ҃ѣ сѣѣ. попѣша бога
отъ ранѣи҃. сіс отъ глада и҃ отъ жажѫ. à bellis
и҃ зрѣкъ въ нагѣ тѣла мертвѣрѣе.
растерѣзаѣма. въ водѣ въсѣхъ засѣ
таѣше. плѣвѣцѣ и҃здавѣше и҃ зане
дѣшѣвѣѣ попѣше. и҃ ѡтрѣшѣвѣи҃
Гѫ проснѣ прѣстѣѣнѣ вати въздѣ. pervos
ѣрогѣхъ лѣтъ въ устрой. и҃ въ гоѣ
нѣи҃ и҃ въ страсѣ ѡкрѣваѣмѣ лѣ
да хождѣѣ сѣ нашеѣ жизни въ покой
лѣврѣшѣвѣше. конецъ бесѣрѣа попъ

auctor loquitur?
imo orator panegyrista.
sec. X.

чити. вы бо за х҃а оубиени бысте. и тѣ
мъ възасте вѣнца отъ рѧкоу госпо
дьноу. и врѣмѧ присѣщению просвѣ
тѣстесѧ паче слънсчьныѧ свѣтьло
сти. понеже благодѣти и вѣрѧ прѣ
мѧдрости. посрѣдѣ пакостьникъ
добрии мѧченици проповѣдасте. и тоѧ
го ради въ вѣкы веселитесѧ. цр҃а нашѧ
оукрѣпите. вѣрѧ нашѧ оутвръдите
насъ застѧпайте въ инѧ. имѧщте бо
васъ застѧпьникы. и молитвьникы
ниѥсоже сѧ противна приходѧщѧ
к намъ невъзбоимъсѧ. владыкѧ хрь
ста б҃а нашего истиньнаагь въ инѧ
имѧщте оупванию. молити насъ
ради непрѣстайте. да и мы полоучи
мъ вѣчьнѧѧ жизнь. о х҃ѣ и҃сѣ г҃и на
шемъ. ѥмоуже слава съ отцемъ и съ
стыимъ дхомъ. нынѧ и присно и въ
вѣкы вѣкомъ. амин.:

chronologia: imperatores nostros.

Semper.

о = per

ззззззззззззззззззззззззз

мѣсѧца марта въ ѳ҃ дьнь мѧчение стыихъ мѧченикъ
м҃. иже въ севастии мѧчени быша.:

ки

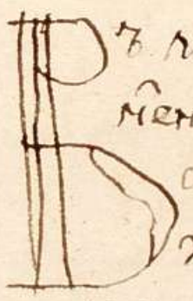

Въ лѣтѣхъ ликиниѧ цр҃а. бѧше бо го
нение велико на крьстиѧны. и въ
си благовѣрьнѣ живѧщии о х҃ѣ. ноу
ждаахѧсѧ жрьти богомъ. агрико
лаоу воѥводѣ сѧщоу. гоубителю
сѧщоу сверѣпоу. и быстроу къ диѧ
волѣ слоужьбѣ. крьстиѧниже бѣ

~~жрьти~~

хѧ въ воинѣствѣ вѣси ноуждаахѧсѧ от
нихъ жрѣти бѣсомъ. Бѣахѧже вои
ни кападокийскыѧ страны. въ
саноу ѥдномъ. живѧще благовѣрѣ
нѣ. числомъ м. непобѣдѣний [добі
vasa bene
въ ратехъ. а се имъ имена. Дометиа
нъ. исухий. змарагдъ. мелитонъ.
ираклий. алезандръ. еутухий. лу
симахъ. домнъ. сакердонъ. курионъ.
синойкъ. занѳий. сеуврианъ. ек'дикїй
акакий. іѡанъ. гаий. аѳанасий. горко
ний. оуалъ. иоулиѧнъ. сисиний. филі
ктимон. куриїл. оуалерий. клавдий.
прискъ. ѳеодоул. еутухий. флауін.
леѡнтий. аггий. аетий. никал. хоу
дион. илиадий. кандидъ. ѳеѡфилъ.
валериѧнъ. си вѣсиѧти бывъше отъ
воѥводъ. ноуждаахѧ жрѣти бѣсомъ.
начѧже воѥвода глаголати имъ. ѥже оу
спѣшно вамъ въ ратехъ показасте.
и добѣѥсть дроужинѣ своѥй. пока
жате и нынѣ ѥдногласьѥ ваше. и по
жрѣте богомъ прѣжде мѧкъ. стий
же рѣшѧ пакостьникоу. аще за бъ
мрьтьнааго цра борѧщесѧ одолѣва
хомъ. ѩкоже и тъ послоушьствоуѥ
ши. колико паче за бесъмрьтьнааго
цѣсара подвизаѩщесѧ побѣдимъ
мъ твоѥго зълокъзньнааго нрава.

от
=ки
=ке
=кїй
Valens?
аггий. аетий.
коритесѧ въ коупѣ цроу законоу. и [жьрѣте ѥс.

Агрикола́й воєво́да глаго́ла. ѣ́дно о҃т
двою́ пра́вдѣ ва́мъ. и҆ли и҆ду́ на
бо́гомъ. въ сла́вѣ и҆ въ ѧ҆зы́цѣ досто́йно
мъ бы́ти. и҆ли непокори́вшеся о҃тъ
а҆ли живота́ и҆ войнъ́ство. и҆ о҃тъ сихъ
бу́дете пра́вдани. мы́слите, помы́сли
те о҃у до҃ и҆зво́лите ѣ́же на по́льзу ва
мъ. Сто́йте глаго́ла ѣ́же на по́льзу
ѧ҆ зна́ю не мно́го глаго́лите. но о҃у́ро
ки́ стопи́ вре́мене. и҆ по
вѣ́ а вѣ́сти въ те́лесѣ. вѣ́ лѣ
ты́ше не сто́ит въ те́лесѣ пра́вдо
ника Ко́ндо. свои́, и҆ по́лка а҆ра
по́льскыѧ. ѣ́зди на́ст ѧ҆ о҃тъ напа́стей.
и҆ о҃тъ до́бразѣ Ѡ҆ра́тныхъ бе́за
ко́ние. вѣ́дѣти ѧ҆ вѣ́сть ѧ҆ко на
ша ѧ҆ пора́женъ бы́ло. живы́й въ по
то́пѣ вѣ́ды́ша́ло. въ кро́ве да не́де
сѣ́наго въ́дворѧ́тъся. ре́ке го́спо
де́ви ѕа́ступа́ющихъ мои́ е҆сѝ ты́. и҆
пре́дъ ѧ҆ви́ши́ дъ мои́ бу́ди́ путь ма́нъ.
я҆́ко тъ и҆зба́вити на о҃тъ сѣ́ти ло́вча.
и҆ о҃тъ сло́весе мѧ́тежна. и҆ ко́нча́вѧ
ще ѧ҆ра́ѧ́тъ помо́лимася. и҆ въ сѣ́ни
ѧ҆ко́ви по́ѧ́хъ до по́лу но́щи. бра́ни
ще сѧ́ра́ѧ́ти и҆ тъ въ ѧ҆́тесѣхъ сто́ѧ́ ку
ри́ю́тъ. а҆ въ о҃тъ́вѣ́ща́ѧ́хъ сто́ѧ́ ка́нъ
ди́дъ. и҆ до́мент. и҆ ѧ҆́вивъся и҆́тъ ста
спасъ ре́ченъ и҆зволе́ние ва́ше до́бро.

о҃тъ́да и҆ живота́
и҆ войнъ́ство.

Пс. 100, 1–3.

нъ иже съ трѣпитъ доконьца, тъ съ
пасетъсѧ, вьсиже оуслышаша гласа
сего. и бывъше въ страсѣ ~~бѣсъ~~ бесъна прѣ
быша до свѣта. призъвавъже воѥво
да вьсѧ дроугы своѧ, повелѣ приве
сти свѧтыѧ. и пришедъшемъ ста
ша прѣдъ воѥводѧ. и начѧ глагола
ти имъ воѥвода. ѥже имамъ из дре
шти не на благодѣти зьрѧ глаголѧ.
нъ ꙗкоже ѥстъ истина, ѥлико сѧтъ
войни подъ зремъ. нисѧтъ акы вьи.
ни храбьри. ни мѧдри. ни красьни.
ни ꙗко любими мноѭ, да не оубо лю
бьве моѥѧ на ненависть прѣнесете.
се оубо вы ѥстъ ненавидѣти и любити,
стый кандидъ глагола. противѧ
твоѥмоу нравоу и имѧ твоѥ положено
бысть, агриколаоу ~~бѣда~~ сверѣпъ бо ѥси лъ
стецъ. воѥвода глагола. не рѣхъ ли
ти ꙗко въ васъ ѥстъ ненавидѣти, или лю
бити. стый кандидъ глагола, ѥлма
же вн.. ны ѥстъ. не ты оубо сверѣпоу и
отъ ба ненавидимъ не изволи любити
насъ. неподобьне и завидьливе.
и покрьвене дъмоѭ. слышавъже се
воѥвода въздроу акы левъ. и повелѣ
съвѧзати ѧ; и влачѧше вести ѧ въ
темницѧ. стый куриѡнъ глагола.
не вьзѧ власти мѧчити насъ.. нъ
въпрашати. тъгда въздоꙗвъсѧ воѥ

insomnes ad lucem

свѧтыѧ plene scriptum = XL. sed sic.

вьи = вы! & нисѧтъ

sic codex. противѧ ergo est ad & nota etymologiam, рѣхъ.

сверѣпоуй

въздроу.

вода. повелѣ легъко ихъ вести въ тем-
ницѧ. запрѣтивъ аглакапиклари
твръдѣ блюсти ихъ. жьдѣаше бо и
доузова пришествиꙗ. и въсь оубо-
нь и ношть оучаахѧсѧ отъ стаго ку-
риѡна. глаголааше бо имъ. братиꙗ
построго бжиꙗ дроужина быхомъ.
въ маловрѣменьнааго сего житиꙗ.
да не отълѧчимъсѧ оубо отъ себе. нъ
ꙗкоже жихомъ ꙗдноꙗ дшеꙗ. и ꙗди-
нѣмъ оумомъ. такоже и послоушь-
ствоуꙗемъ. ꙗкоже сьде быхомъ и
скоушени. маловрѣменьноу оумоу
црoу. ꙗкожде потъшимъсѧ и скоу-
шени обрѣстисѧ. бoу великоу оумоу
црoу. минявъшемъ же дьнемъ з. сѧ
шьемъ стыимъ въ темници. приде
доузъ отъ кесариѧ. и пришедъ въ
севастии і въ н день сѣдъ съ воꙗеводѧ
повелѣ привести стыѧ. ведомомъ
же имъ. оучааше ѧ стый куриѡнъ.
глаголѧ. братиꙗ невъзбоимъсѧ. ꙗкъ
да бо въ ратехъ обрѣтахомъсѧ. и по
молꙗхомъ бга. то помагааше намъ.
и оделѣваахомъ. и въси побѣгаахѧ
и мы ꙗдини м. по срѣдоу ихъ обрѣтахомъсѧ. помъ
ex correct.
нипе ли ꙗдасѧ брахомъ на велицѣи брани. съ слъзами молѣхомъ бга
arctata ex correctura.
и дастъ намъ бгъ силѧ. да ово отъ нихъ
оубихомъ. овы прогнахомъ. и ни ꙗди
нъ отъ насъ не бы ꙗзвьнь. отъ голи

аглакапиклар?
speculator?
aquilifer?

ꙗдноꙗ
& ꙗдинѣмъ

помагааше
nota impf.

= помъ

ка народа. нынѣ убо Ирой сътъ пако /
сти дѣтешѫ нашѫ. сотона и доуzъ
и воєвода. нъ вьсѣко єдинъ єстъ сьнами и тъ
же невидимъ Б҃ъ. дали сий убо ти нъ — correcta hic
да убоѫтъ. да не бѫдетъ. нъ по
їх васъ. помолимъ убо акꙑ вьинѫ
нынѣ Б҃а. и не имѫтъ къ намъ прико
снѫтисѧ пѣсти и нѫкꙑи ни ѧзꙑ
невьсегдали єгда начьнѣхомъ сѧ /
братие. глаголаахомъ ѱалмоса сего. — ps. 53.1.2 Zog 6.
Б҃же въ имѧ твоє спаси мѧ и въ силѣ
твоєи сѫди ми. Б҃е услꙑши молитвѫ
моѭ. вънуши глаголъ устъ моихъ.
и нынѣ того рѣчѫтъ ѱалмоса. и услꙑ — ѱалмоса sicut хрипоса.
шитъ насъ и поможетъ намъ. и ведо — sed mox & psalma, sicut хрѣста.
ми къ пакостьникомъ сего ѱалма гла
голаахѫ. и вьси сънидошѧ сѧ видѣтъ. — supinum: видѣтъ.
ставъшемъ же имъ прѣдъ воєводѫ и доу — доуzъ & доуксъ, доуксъ
ксомъ. вьзъртѣвъ на нѧ доуксъ глаго
ла. сии хотѧтъ бꙑшѧ да бѫдѫщемъ
сами [illegible] достоини бѫдѫтъ. бѫдетъ же
вамъ отъ мене чьсть велика. и дарꙑ
бѫшѧщихъ. да уже єдино отъ твоєго
прѣдъложимъ вамъ. или жрѣшемъ [illegible]
богомъ самомъ великомъ и чьстемъ и
даромъ достоинымъ бꙑти. или не то
кориѣшемъ сѧ отъ зѫли погадѣ и воин
ство. и отъ нѧдѣ уже прѣдати мѫка
мъ. кандидъ глаголавъ вьзъми и сега
си наша и тѣлеса. ничтоже бо намъ Х҃а /

чесатьнѣйше. ѿгда доукъ̀ въ повелѣ на
женейѣ лица и҃ѣ дѣтеи. сѣдѣй на
н҃диѣ глагола. на сѣдѣвѣше ѧ҃ѣ.
и҃ въ̀сего безаконїа обоудително. нач҃ни
се ѡворити. и҃ оубѣдивши въ сѣдѣ своѣ.
въздроувѣте воєводѣ на слоугоуѣшѧ
а҃ воиньѣ рече. ѡ҃ оубѣѣ слоугѣ. но
ч҃то въ скоро не ѡвористе повелѣнаго
вамъ. възметѣте слоугѣ каменїе
дроугъ дроуга биѣтѣ. видѣвѣше
же сѣдѣщи дѣивѣшеѧ. дрѣзи дѣша. ра
зливавѣшесѧ доукъ̀. възѣмъ камѣ
къ. врѣмѧ да оудариѣтъ кѣ̀ного сѣѣ
сѣдѣщихъ. възвращивѣшесѧ камѣкъ
на лице княже и҃ докроуши цѣпоу вѣ̀се
лице. тѣгда сѣдѣй курѣнѣтъ рече. до
рѣѣшисѧ дѣнаи врази наши ти и҃
ѣнѣтожѣ и҃ падоше. вѣ и҃ сѣпиѣ да
вѣниде орѣжїе и҃хъ въ срѣдѣ ца҃хъ,
и҃ лязи ихъ да докроушѧтъсѧ. воєво
да рече ѣако ни боже. вла҃ѣ ѣсаово нѣ
коже дѣсѣѣ. сѣдѣй домѣѣ рече. ѣако же
ти х҃ѣ бѣ нашъ вѣ҃ѣ сѣѣ сѣ и҃ сѣѣ
дѣѣи. бесѣѣ ѣ҃ на же лица ваша глаго
лѣѣа на дѣла неправѣдѣ. бесѣ҃ѣ сѣи
на бо и҃спѣѣѣнїе. несѣѣ дѣшѣлисѧ тѣ
и҃ сѣѣ сѣдѣвѣй и҃с темѣѣвѣй диѣволе. и҃ѣѣ
ѣѣ҃ѣ и҃ѣѣ. подѣѣѣѣ блазномъ.
глава диѣволѣ ѣѣ҃ѣ ѣѣ҃ѣ ѣѣ҃ѣ. а҃ѣ
паѣѣ лѣсѣѣа доукъ̀ѣ. и҃же въ ѣѣ҃ѣ.

ѣако ни боже!

вла҃ѣѣство

сѣѣа ѣѣѣѣа

Quat. nunc 6tus.

Vide an satis cohaereant haec cum praecedentibus, etiam scriptura inclinatior

и рече книмъ глаголѧ. пожьрѣте
те богомъ. аще ли ни. то зьлѣ има
те измьрѣти. мнозиже отъ народа
рода видѣвъше мѧчилъныѧ съ
сѧды. бубоꙗвъшесѧ прѣщенига.
послоушаша кнѧза. и отъстѧпиша
отъ вѣры хрисостовы. обѣщаша же сѧ
же сѧ нѣкотории, отъ нихъ числомъ
четыридесѧти. добьѥ съходивъше
ше съконьчатисѧ. и глаахѧ съ пъ
ваниѥмъ дроугъ къ дроугоу блю
дѣтесѧ братиꙗ. не отъврьзѣмъсѧ
господа нашего Іс Хса. да и пъ не о
тъврьжетъсѧ насъ. разоумѣите
ꙗко бу же рече господь. не оубоите
сѧ отъ оубиваѭщиихъ тѣлеса.
доушѧ же не могѧщемъ оубити.
оубоитеже сѧ паче могѧщаго
и доушѧ и тѣло въ родьствѣ огнь
нѣмъ погоубити. дроугъ дроу
гаже крѣпьꙗхѧ словеды сими. фу
ртоунатиꙗнъ же кнѧзь рече. ви
ждѧ вы мѧжи растомъ добры. и
красны и словомъ оумѧдрены. и
како таковѣи ..... прѣль
сти прѣдастесѧ. ѥдного бога и сто
вѣдаѭщеи христоса. нѣкого ѥго
же акы зьлодѣꙗ. жидовьстии отро
ци распѧша. стыиже мѧченикъ
терентии. оуста вьсѣхъ рече.

пъваниѥ confidentia

Syntaxin.

γεέννα putavit γενεάν.
Matt. 10. 28. rectius legit ult.

fortunatianus ἄρχων.
vides aliam historiam.
spectantem ad 13. Martii.
оумѧдрены
pro — мѧждрены

отроци kinder
Israel

оуста Vormund?

аще бы вѣдѣлъ кнѧзь силя раста
тааго. то оставилъ бы коумирьскя
ѧ соуѥтьняѧ лѣсть. и гомоу сѧ
кланялъ. и гомоу въгаждавъ и
стинноубимоу сноу. отъ отьца бла
годатьникоу. и милосрьдоу миле
стивоу. иже покыновениимъ и по
велѣлиимъ отчемъ на земьѧ съ
шедъ. и божьство въ чловѣчьскоѥ
стьство оукрасивъ. иже и подъ ѧ
крьстъ нашего ради въпасениꙗ.
Фоуртоунатиꙗнъже кнѧзь то слышав речекъ
свѧтыимъ. пожьретели. или сіе при
коснявъсѧ оудовъ вашихъ погоубь
ѧ вы. терентии рече. мьнѣлъ ли
ѥси страхы оубоꙗтисѧ намъ. нѣ
смъ бо гольма слаби. да оставимъ
жизнодавьца. и поклонимъсѧ
богомъ стоуждиимъ. нъ простѣ
ѥ твори ѥже хощеши о насъ. раз
гнѣвавъжесѧ кнѧзь. повелѣ
раздьрати ризы ихъ. и вести ѧ
въ цръкъвиште коумирьскоѥ. цръкъвиште
бѣахъже капишта та позлаше
на и оукрашена. красеѧ много
цѣнѣноѧ. вьлѣзъже кнѧзь ре
че имъ. пожьрѣте великоубимоу
богоу и раклию. видите славѣ и си
лѧ ѥго. терентии рече. прѣлъ
шꙗѥшисѧ невѣды. полъзьнаати.

39 – 42

non congruit cum praeced.
videtur potius continuatio
immediata Quat. 5ti

ва оба слоузѣ сотонинѣ, ѥшѣли не оу
вѣритъ ваю правый начѧтъкъ мѧка
мъ, начнѣта и въторое, слоугы же
глаголаша стыимъ. о боуѥний вьсеѧ
милости и богомъ вразы. чесо ради не
жьрете богомъ, стый куріѡнъ рече.
мы къ ѥдномоу богоу приближаѥмъсѧ,
раби ісхса сталаго дха. съвръшити изво
лениѥ и течениѥ страстемь. и вѣнъцѧ
вьзѧти нетьлѣнию. побѣдивъше ва
шѧ зълокъзнъныѧ нравы, тъгда доу
ксъ повелѣ вести ихъ въ темницѧ. да
помыслитъ чтго онихъ, въведеномъ
же бывъшемъ имъ въ темницѧ. начѧ
стый куріѡнъ пѣти съ вьсѣми ими
глаголѧ. к тебѣ вьзведохомъ очи на
ши живѧшгоуоу моу на небеси. се ꙗко
очи рабъ въ рѧкоу господии своихъ,
ꙗко очи рабынь въ рѧкоу госпожда сво
ѥѧ. ꙗко очи наши къ гоу боу нашемоу
доиждеже оуштедритъ ны, и по моли
твѣ къ шестоуоумоу часоу ношти. и
гласъ бысть к нимъ. и ꙗвивъшоусѧ и
мъ боу. и глаголѧшгоу вѣроуѧй вьмѧ
аште оумьретъ живъ бѧдетъ. дръзѧ
и те небойтесѧ ихъ мѧкъ. мало врѣме
нъни бо сѧтъ. бъ трьпите мало. и зако
нънѣ постраждите да вѣнъцѧ вьзь
мете. прѣбышѧже въ тѧ ношть весе
лѧштесѧ. о наказании господьни.

ps. 122.

2 Tim. 2, 5.

оу Гроу же бывъшоу. въ тъ дьнь повелѣ
извести я из темница и привести, и
ставъше прѣдъ пакостьникы рѣша.
ѥже хошѥте творите, ѥавижеся дига
волъ о десняѥ дръжа мечь, о лѣвяѥ
же змий. глаголааше же къ оухоу а гри
колау, мой ѥси подвизайся. повелѣже
воѥвода. съвязавъше за выѥ вести
вьса въкоупѣ къ ѥзероу. ѥстъ бо вьсе
вастий ѥзеръ имы водя многя. ~~[illegible]~~ въ то
же врѣмя ѥгда [illegible] мячаахя. бѣаше
стоуденъ велика, въведъше я нагы
поставиша по срѣдѣ ѥзера. бѣаше же
и въздоухъ стоуденъ, и часъ бридъкъ
къ вечероу бо бѣаше дьни. пристави
ша же имъ стражя войны. и капикла
рия. въскрайже бѣаше ѥзера банѣ. раж
ждежена. да аще кто хошѥтъ пристя
пити и избѣгнѣти. прибѣжитъ къ ба
ни. въ часъ же прьвый ношти. съклѣ
шѥаахяся отъ стоудени стии. и тѣло
имъ распадашеся. ѥдинъже отъ
числа м отъпадъ прибѣже къ бани.
и прикоснявъся къ топлотѣ. абиѥ ра
стаася. и ѥако отъдастъ дшя своѥ.
стии же отъпадъше рѣша. ѥако изъ ѥди
нѣхъ оустъ гласомъ велиѥмъ. ѥда въ
рѣкахъ прогнѣваѥшися чи. ли въ рѣ
кахъ ѥаростъ твоѥа. и ли въ мори бустръ
мьѥние твоѥ. иже бо отълячивъся

десна
лѣва
змий.

ѥзеро & мох ѥзѣро

бридъкъ часъ.

капикларий
cf Ducange.
ubi & fontes harum
vitatum.

съклѣшѥаахяся

N sensus?

отъ насъ акы вода разлиꙗса. и разидо
шаса вьса кости ѥго. мы же не отъстꙗ
пимъ отъ тебе донѣжде же оживиши
насъ. и имѧ твоѥ призовемъ. ѥгоже
хвалитъ вьса тварь. змиѥве и вьса бе
зденига. огнь градъ снѣгъ ледъ. доу
хъ боуренъ творѧшии слово ѥго. хо
дѧй по мороу акы по соухоу. и сверѣ
пьимъ влънамъ помаꙗниимъ рѧкꙋ
твоѥго кротѧй. и нынꙗ ты ѥси гн҃и иже
оуслышавъ мѡусиꙗ. и даꙗшꙗ зна
менига и чоудеса въ егуптѣ. въ фараѡ
нѣ и въ людехъ ѥго. раздѣлѣѧ море и
въ поустыни наставивъ ... люди
своѧ. иже оуслышавъ ѥ corr. и ꙗкѡва моля
шꙗса. бѣжѧшꙗ въ спрѣтꙗнига и
саавова. иже съ иѡсифомъ продавъса
и съпасъ ѥго. иже оуслыша стыѧ апо
столы. и насъ оуслыши гн҃и. и да не пото
пимъ насъ боура водьнаа. ни пожьрет
насъ глѧбина. ꙗко обнишꙗхомъ зѣ
ло помьзи намъ бе спасе нашь. ꙗко ста
хомъ въ глѧбинѣ мороу. и мокры бы
шѧ ногы нашѧ кръвьꙗ нашеꙗ. облегъ
чи тѧгости нашѧ. и лютости въздоу
ха гн҃и бе нашъ. и да оувѣдѧтъ вьси ꙗко
к тебѣ възвахомъ и съпасени быхомъ.
к тебѣ оупвахомъ и не постыдѣхомъ
сѧ. и сѧшꙗ часоу трегиѡмоу ношꙗ
слънце о нихъ въсиꙗ топло ꙗко въ жѧтвѧ.

безденига?

кръвьꙗ сам.

растаатися solvi.

и растаавъся ледъ бысть вода гопла. вы
сиже стрѣгящиися сыномъ съдръжими
бѣахя. ѥдинъ же капиклариѥ бѣаше
бѣда. и послоушая молѧшѧся ихъ. ѡпо
мышлѣя. како иже прибѣгъ къ бани.
не вьчьтеся съ четырьми десяты. нъ абѣ
ѥ отъ гоплоты растааса. а сии въ колицѣ
мразѣ сяще до селѣ живи сятъ. и зьря
свѣта иже о нихъ. и вьзьрѣвъ на небо.
хотя видѣти отъ кядоу ѥстъ свѣтъ.
видѣ вѣньца съходяща на главы стыхъ
хъ. числомъ лѳ. и помышляше вь себѣ
глаголя. четыредесяте ихъ ѥстъ. то ка
ко ѥдномъ нѣстъ вѣньца. и разоумѣв
ѥако прибѣгы (сон.) и въ баня. не причтенъ бы
стъ к нимъ. и възбоуждь вьса стрѣгя
щая. и съвръгъ ризы съ себе на лица и
хъ. въскочи вь езеро вьпия и глаголя.
и азъ крьстиянъ ѥсмь. и вьшедъ по срѣ
дѣ ихъ рече. гн бе вѣроуѥ вьта. вьнь
же и си вѣроваша. и въчти ма вьна. и
сподоби ма искоушениѥ мякъ приѧ
ти. ѥако да и азъ искоушенъ бѣдя. по
бѣжденъ же бывъ диѥаволъ прѣмѣни
са въ мяжескъ образъ. съвязавъ ря
цѣ свои и колѣнѣ свои дръжа глаголаа
ше. оувы мьнѣ оувы мьнѣ. побѣжденъ
нъ быхъ мяжи сими святыими. и бы
хъ вьсѣмъ въ рягъ. не имы ѥднодоу
шенъ слоугъ. аще бо быхъ имѣлъ. то

то

то

не бѣхъ повѣденъ бѣлъ, и̑ кѣмъ чясо
бѣторъ. разврашѣ срѣдѣ зи мнозе
на поита. и̑ сѣмелѣ чѣлеса сѣтыхъ.
и̑ въ рѣкѣвѣрѣлѣ. и̑ се бѣторъ да
и̑ бѣстанѣка и̑хъ не бѣдетъ. ставѣте ку
рїѣнѣвере. кѣто бѣгъ великъ чясо бѣгъ
нашъ. ты кѣси бѣгъ творѣй чюдеса.
сѣтвѣ до нась по насъ бѣтвори. и̑ри
тенѣе четѣрѣ десѣтъ напѣлѣнивъ кѣси.
и̑ нарѣчѣ ѣбѣе. сѣписи нѣй чѣ тако оскѣ
дѣ праведѣнѣй. будрозѣе бѣдѣтъ
прибостаа невѣстивата мѣстѣта. и̑ о
брѣтостаа капиклариѣта сѣтѣ сѣдѣ
шѣй. и̑ вѣтростаа воѣнѣ. чясо видѣтъ
сѣтворисе. рекошѣе воѣни. нѣ тако
зѣе изгрѣли, бѣхомъ свѣнотъ. оѣтѣе дѣ
бѣдѣвѣся нощь. и̑ вѣ незапѣ вѣздо
дѣ нѣ. и̑ видѣхомъ свѣтъ велѣкъ на ни
хъ. ѣнѣи адѣе сѣврѣгѣ ризѣ своѣ, вѣ
скоги вѣ на вѣтиѣ и̑ чяслѣа. и̑ ѣзъ крѣ
стиѣнъ кѣсѣмъ. и̑ разѣнѣвавѣшася мѣ
чяслѣа. повелѣстиа изѣвѣтѣѣ. и̑ и̑
звазавѣшеѣ весѣи на брѣгъ порѣ. и̑ др
кол'ѣи ноги и̑хъ прѣбѣиваши. кѣдного
же нати прилежаше и̑хъ, бѣ до бѣнѣ
нѣ бощѣй вѣсѣхъ. и̑ бощѣше сѣ кѣда како
сѣтворѣвѣшесѣ. и̑ нати прясно вѣзира
ше. вѣзлагавѣши нати рѣцѣ и̑ глаго
лѣши. чядо моѣ сладѣкоѣе. кѣтле на
ю прѣтворѣѣ да бѣдѣмъ вѣдѣти.

не бѣхъ — бѣлъ

нашъ — по насъ

нѣи = нѣ, nos,

вѣзрасѣ

порѣ dent.? dativo?

небоися чадо. се бо хс прѣдъстоитъ по
магая тебѣ. егдаже имъ прѣдъиваахя
голѣни. прѣдаахя дша своя глаголѧ
ще. дша наша яко птица избавися о
тъ сѣти ловящихъ. сѣть сокроуши
ся и мы избавьени быхомъ. помощь
наша въ имя господьне. сътворьшаго
небо и земьнѧ. и вьси вькоупѣ рекше а
минъ. прѣдаша дша своя. сынъ же
оучимъ матерьнѧ. именемь мелитъ
ѥще дыхааше. повелѣста же мячите
лѣ = лѣа лѣ привести возы. и въскладъше тѣле
са святыихъ прѣвезоша я на брѣгъ рѣ
кы. оставьше юношя чаяще ѥмоу жі
воу быти. видѣвъши же мати ѥго тъ,
ѥдинъ оставьѥнъ. отъвръгъши жены
немощь [illegible] скяѧ немощь. вьземъши же мяжьскя
крѣпость [illegible] ѧ крѣпость и мядрость. и вьземъши
сна своѥго на рамоу крѣпько. вьслѣдъ
колъ [illegible] колъ идѣаше. носимъ же бнъ матерьнѧ
прѣдастъ дхъ свой радоуяся. несъши же и
възгнѣти огнь мати ѥго повръже и врьхоу ихъ. възгнѣ sic, sine necessitate adjecto [illegible]
тивъше же огнь сожегоша тѣлеса стыи
хъ. сьвѣтъ же сътворьша мячителѣ
останькы reliquiae рекоста. сия останькы аще сице оста
вимъ, вьзяти я имятъ крьстиѧни.
и напльнити вьсь миръ, нъ придѣте
да я въвръжемъ въ рѣкя. и събъравъ
пепелъ ше кости стыихъ, и пепелъ сометъше
въсыпаша въ рѣкя. и ничсоже не погоу

би рѣка ихъ, по грехъ же дънехъ ꙗвиша
са епископоу града того. и менемъ петрꙋ
ꙗко сѧтъ съхранены кости на ша семь мѣ
стѣ. приди оубо въ ношти и изнеси ны и
здрѣкы. и поимъ еп҃пъ клирикы и мя
ша вѣрны. и пришедъ ста на брѣзѣ рѣ
кы. и се просвѣтѣша са косты ст҃ыихъ въ
водѣ, акы и свѣтилници. и аще кде о
ставьѥна бываше кость свѣтомь ꙗвь
ꙗшеса. и ꙗко събъравъше кости ст҃ыихъ
мѧченикъ. положиша въ ракахъ. и си
це пострадавъше ~~хса исповѣдавъше~~
вѣнчани быша. и си
ꙗнѣтъ ꙗко и звѣздъ въ въсемь мирѣ.
богоу вѣровавъше хса исповѣдавъше.
стааго дха не отъврьгъше са. прославьѥ
ни ~~быша~~ на съпасение въсѣмъ вѣроуѭ
щиимъ, въ оц҃ и сн҃ъ и ст҃ыи дх҃ъ. а ꙗже
быша ст҃ии мѧченици на мѧчение о хѣ.
прѣжде четырь каландъ марта. сирѣчь
въ кѕ феуроара, прѣдаша же своѧ доуша
господеви, прѣжде з҃ дьнь марта, прили
кинии самовластьци. намже цѣсарьствꙋ
ѭ шгоу гоу нашемоу и боу и спсоу. и вла
дьцѣ нашемоу іс хсоу. ѥмоуже ѥстъ сла
ва и дръжава и честь. нынѣ и присно и въ
вѣкы вѣкомь. аминъ ∴

наша семь мѣстѣ
putes наша на семь мѣстѣ
и здрѣкы,

въ ракахъ

ad diem IV Kal. Mart.
= 26 febr.

аѵ

+ бывъше о хѣ. памѧть въжитии семь
оставиша. на съпасение ис.

стааго василѣа архиеп҃па кесариѧ кападокиискыѧ

похвала о м҃ мѧченицѣхъ.

Мѧченицѣхъ чи памѧти. како сытость бѧде
тъ любѧщиимъ мѧченикы. занеже
къ добрыимъ клевретомъ. чьсть и оу
казаниѥ ѥстъ приѧзни. къ обьштоуоу
моу владыцѣ. ѧвѣ ѥстъ. ѧко хвалѧще
и добла мѧжа въ тъчьнѣхъ врѣменехъ.
не отълѧчѧтьсѧ подражениѧ. блажи
оубо по извѣсти пострадавъшаго мѧ
чениѥ. да бѧдеши мѧченикъ волеѧ.
и излѣжеши безгонениѧ. безъ огнѣ.

бездранъ

бездранъ тѣхъжде мѧкъ бъподобьѥ
нъ. Нам же прѣдълежитъ не о ѥдином
мъ мѧченицѣ чоудитисѧ ни о дъвою.

числа

ни о десѧти числа ѥстъ блажимый
хъ м҃ сѧтъ мѧжь. ѧкоже ѥдинѧ дш҃ѧ
имѧще. въ раздѣлена тѣлеса. а въ ѥ
дномъ бъдыханиѝ. и ѥдинении вѣ
ры. ѥдноже и трьпѣниѥ ѥже противѧ
лютыимъ. и бъстоѧниѥже зайстин
нѧ показаша. вьси тъчни дроугъ дроу
гоу равьни. волеѧ равьниѝ страстиѧ.
тѣмже и равьночьстьноу вѣньцоу сла
вы бъподобишасѧ. коѥ оубо слово дой
детъ достойно ихъ похвалити. ни а

довьлѣли быша.

ще и м҃ ѧзыци довьлѣли быша. толь
кѧ добрѧ дѣтелѣ мѧжь въспѣти.
а аще и ѥдинъ би былъ чоудимъ и
довьлѣаше нашей силѣ одолѣти.

трѧтъ

а не нъ толико множьство. трѧтъ

assequi? canere.

о҃ц҃ъ сѵ҃ъ. плъкъ нєпр҃дборе҃нъ.
тъвнъ и҃ на дранєхъ нєдоѵ҃дитъ.
волѣнїе о҃ѵ҃дъ. посрѣдѣ и҃хъ въведѣ҃ша
пандѣвна о҃бѣщѧ полъзѣ. о҃тъ и҃хъ
пр҃дъстоѧщи҃хъ съ старѣ҃нъ. пр҃дъ
показавъше въсѣ҃ъ. такоже нагдѣ҃ша
чи҃нъ плъть сихъ тлѣнѣ҃ства. тако и҃ добль
сава подражьска҃а. многаѩди до слово//
писателѣ. и҃ пароп҃исателѣ нагр҃ваѩтъ//
ѻ҃ви словомъ о҃украша҃ъше. а҃ сіи на
дъскы гр҃вастѣ҃ше. и҃ многы по о҃ц҃ѣ
ша на тлѣнѣ҃ство о҃бой. и҃хъже до слово
повѣстинъ и҃ сльзѣ҃хъ о҃укаѕа҃ѣ҃ся. //
тѣхъже и҃ кънїгы плъча҃ѣ҃ подража
нїемъ показа҃ѣ҃тъ. такожде же и҃ ѻ҃ви
вѣспомѧнетъ пр҃дъстоѧщи҃хъ. до
ѕѣ҃ръ двѣсѣ҃тъ тлѣнѣ҃. да такоже се пр҃дъ
лиѕетъ принесъше дѣ҃ѣ҃ша и҃хъ. по
двиѧ҃ѣ҃ъся на подражанїе добля҃ѣ҃ и҃ — добля҃йшѣ҃хъ
шѣ҃хъ. и҃ прѣспѣ҃ша҃ѣ҃хъ подража҃ѣ҃ни //
ѣ҃ъ. то до сѣ҃сѣ҃ похвалѣ҃ше тъченїе.
о҃ц҃ѣ҃ше съвьра҃ѣ҃ша҃ѣ҃хъ. сѣ҃ше и҃ въ до — сѣ҃тыѧ двѣсѣ҃тъ
бр҃ъ двѣсѣ҃ти. не хо҃тѧщѣ҃тъ до словеса ѣ҃ѣ҃ше
о҃ сѵ҃ѣ҃хъ. подъ ѕакономъ похвалъ.
бѣ҃ти. ѕа҃ѣ҃ше хвалѧщѣ҃ѣ҃ о҃тъ вины҃ѣ҃ні
ра сего. начаѩ҃ѣ҃къ похвалъ пр҃ѣтелѣ
тъ. а҃ и҃ѣ҃ѣ҃ше миръ расто҃ѣ҃тъ сѣ҃ше. како — о҃тецьство
ложѣ҃ѣ҃ше ѕи҃ѣ҃ сѵ҃ѣ҃ѣ҃хъ въ нѣмъ пріи
ложѣ҃ѣ҃ти къ славѣ. не бѣ҃ до нѣ҃дно о҃тѣчь
ство сѵ҃ѣ҃тъ. дроугъ҃ѣ҃ и҃ до сѵ҃ѣ҃ и҃ноѧ

non cohaerent cum praeced.
sed non vacat explorare nunc.

страны бѣ. Го какоюже безградникы
ли ѧ наречемъ. или градникы вьсеѧ
вьселенныѧ. ꙗкоже бо въ прѣношение
събьранныихъ. принесеное отъ кого
ждо обьщие принесъшиимъ бываат,
Гакожде и о блаженыихъ сихъ, кого
ждо отечьство обьщие вьсѣмъ ѥстъ,
и вьси сѧтъ отъ вьсѧдоу подаѧщиеся
бѣ отечьство. паче же по что ишемъ
градъ стоѧщиихъ. на тьлѣхъ. оста
вльше нынѣшьнии градъ ихъ. иже ѥ
стъ разоуменъ. градъ оубо ѥстъ мѧчен
никъ. градъ божии. ѥгоже хъ трецъ
и сьдѣтель бъ. вышьнии ѥроусали
мъ. свободьныи мати павьлова и тъ
ченъ ѥго. чловѣчьскомъ оубо рожде
ниѥмъ. инъ иного. а дховьноѥ ѥдно
вьсѣмъ. обещь бо отъ имѧтъ богъ,
и братиѧ вьси не отъ ѥдного и ѥдно
ѧ рождени. нъ отъ въсынениѧ доу
ховьнаго. въсъвькоупление ѥже лю
бьвьѧ самисѧ съчетавъше. ликъ го
товъ приложение велико. славѧщи
ихъ отъ вѣка га. непоѥдномоу събь
раны. нъ напрасно прѣложьшесѧ. ка
коже ѥстъ образъ прѣложениѧ. си
велиствомъ тѣла. и ѥоностиѧ ра
шениѧ. и силоѧ тъченъ вьсѣхъ сво
ихъ. оунъ вьси въ о имъство въчь
тени бъшѧ. и за браньскоѧ хъ тро

на тьлѣхъ

оставльше

rasit Bobrowski! mala fide

обещь communis, m.

adoptio

чета

№

сть. и за мѧжьство дша. Того дѣлъ
на велиѧ чьсти и мѣахѧ отъ цѣсаря.
и менити сѧшѣ вьсѣми за добрѧ дѣ
дѣтѣлъ.

Єгдаже оуже повѣдано бысть бе
збожьноѥ оно и нечьстивоѥ повѣда
ниѥ. ненарицати ха. ашѣ ли то бѣды
подъѥмати. прѣтимъ же бѣ вьсѣкъ
образъ мѧкы. и многа ѥаростъ звѣри
нъска двизаашесѧ. отъ неправедъ
нъихъ на благовѣрьныѧ. ковиже и сь
вѣти зьли на нѧ плетоми бываахѧ.
и различьни образи мѧкъ примышле
ни бываахѧ. и мѧчими и не ослабими.
огнь готовъ мечь изъоштренъ, ра
спѧтиѥ поставьѥно. пропастьи. коло
вошѧгы. и ови бѣгаахѧ. а дроузии
послоушаахѧ. ини колѣбаахѧсѧ.
дроузийже искоушениѧ тьчьнѧ прѣ
шѣнии оубоѧшѧсѧ. иниже близъ бы
вше лютыихъ прѣнемогошѧ. дроу
зийже пакы въ подвигъ вьлѣзъше
воле же не могѧше до конъчины болѣ
зни сътрьпѣти. вь срѣдѧ страдани
ѧ отъвръгошѧсѧ. ѧкоже гроуждаѧ
шѧсѧ въ пѧчинѣ. и брѣмена ѧже и
мѣахѧ трьпѣниѧ погоубишѧ. тогда
оубо сии непобѣдимии. и доблии вои
ни хрьстови. вьлѣзъше вь срѣдѧ пока
заѧшѧ кънѧзоу кнѧгы цѣсаревы.

N haec bis scripta cancellat librarius, nos semel ponimus

Коловошѧгы?

sed ь rasum, & mutatum in ʎ, stultissime.

εὔκλεις

и послоушанїа отъ въсѣхъ просаштоу. сво
бодъ̀потъ гласомъ дрѣзостънъскы. ни
какоже оу стоуждъвъшесѧ о̀ правдънтыхъ.
въ оумѣ въ̀ѣзъше крѣстїанѣ сами сѧ
Ѡле Мареконѣ. Ѡле блаженїи Ѧзыцы. ѣлнкоѧ
ихъ стыѝ тъ глаѣ и̂споустїшѧ. ѥже въ
здоухъ прнѣтъ свѣтлѣтъ бѣсотъ. ѥже ѧлѣе
нѣже свѣтлѣтъ
нѣже въ̀шавъше въ̀слескашѧ. дїаво
написалъ тнтлоу? нѣже до нѣдъ оугаѣвѣтъ бѣсотъ. ѥже
на небесѣхъ написалъ и̂мена ихъ. ѧко
ма не оу до кѣдо ихъ. въ сръдѣ въ̀ходъ
же крѣстїанъ тѣстъ. и̂ ѥкоже се вѣлаз
ше и̂ въ бѣранїе вѣкоупѣ и̂мена своѧ
глаголѣтъ. и̂ на мѣсто до бѣранїа въ
сопѣтаѣтъ. ѣкоѣдѣнїе и̂сн. тѣгда
повѣрѣвъше нарѣченаа и̂мена своѧ. ѥже
отъ рождъ̀ства отъ о̀дъ̀ѣдаѧго спса. къ
ѣдо себе нарицаѧше - и̂ко дворѣнѣ въ
си дроугъ по дроугѣ сѣгѣтаѧ себе. ѣлъ
же бѣсатъ въ̀сѣтъ тѣдно ѥже. оуже до
ни онъ, ни онъ. нѣ въ̀сѣ крѣстїанѣ
онъ=о бѣнва
нарицати бѣваѣхѫ. вопеже ѣто съ
вопеже
глаголъ тѣгда владѣкатъ. ѧкоже до
ѣдѣ и̂ разлѣѣнъ. сво ласканїе
тѣкаше. сѣоже хотѣше сѣвратн
ти тратѣлекы, за прѣва оубо ѣкѣша
же ихъ ласканїе. покоушаѣсѧ сѣла
бнтн отъ настоѧщаѧго ѣлаѣѣ вѣхъ не хотѣ
ѣдѣше глаголѣ тоносатн вашеѧ. ни по
ни хощете
ѣбе ихъ тѣтѣнїатъ безъврѣтне ѣ̀ноѣ

съмрьтиѭ. сладъкыѧ сеѧ жизни. не
лѣпо ѥстъ обыкъшиимъ оделѣвати
въ рати. зълодѣискоѭ съмрьти
ѭ оумирати. къ симъже и дары обѣ
шлаваше. а дроугоѥ глаголаше чьсти
отъ цр҃ѣ и саны приимете. и тъмами
примышлениѭ ласкаашеѧ. ѥгда
же не ослабѣше искоушениѥмъ ѥтъ
въ дроугыи образъ оумышлениѧ прѣ
идо. ранами и съмрьтьми и мѧками
безмѣрънами. досаждааше имъ. онъ
же сиꙗ словеса глаголааше. а мѧченича
кака. почто рече лъстиши ны ѡ богобор
че. отъстѧпити отъ ба живааго. тира
боташи бѣсомъ пагоубънъимъ. прѣ
дълагаѧ намъ своꙗ благаꙗ. что може
ши толико дати. ѥлико тъшишисѧ
отѧти. ненавиждѧ такого дара тъше
тѧ имѧшѧ. не приѥмлѧ чьсти мате
ре нечьстиꙗ. дары ли даѥши остаѭ
шеѧ. славѧли остаѭшеѭ. цѣсаре
вили творишиꙗ знана. нъ отъ истоваго
цр҃а отъводиши. почто малы глаголѧ
мало даѥши отъ мира сего. о вьсемь ми
рѣ мы не брѣжемъ. несѧтъ намъ тъчь
на видимаа же лаѥмыѧ надежде. ви
дишили небосе. колъ добро ѥстъ видѣ
ти и колъ велико. и земьѭ колика ѥстъ.
и вьса ꙗже на неи чоудьна. ничтоже отъ
вьсего того тъчьно ѥстъ. блаженъства

ласкаашеѧ

сиꙗ словеса

ти

alias отъѧти!

sic, nil amplius.

колъ quam!

праведьныихъ си бо житородать. а̑ на
ша прѣбываютъ. є̑динъ даръ желѣѥ
вѣньцъ праведьнымъ. є̑динѫ славѫ хо
щемъ видѣти. и̑ цѣсарествиѥ небесьно
ѥ зѣло любѧще вышьнѧѧ чести. никы
cf. pag. 1. hujus C. сѧ боѩ геонъскыѩ. бестрашаѩ сѧ о̑нѣ
го огнѣ. а̑ прѣтимаѥго вами не боѩ сѧ.
ꙗко клевретъ ни ѥсть бытиѥмъ говѣ
ти. не брѣжащиихъ о коумирѣхъ.
сѣтны отрочиѩ имать рани ваша. тѫ
любо биѥми. ѥже а̑ще дрьзѫ смотрѣти
тъ славьнѣѥ вѣнчаѥть сѧ. а̑ще ли
напрасно оумьреть. о̑тъидеть избы
нѫждьныихъ въ сѫдии нѫждьныихъ. цѣи слоужб — цѣи. bis
бѫ ꙇисоусъ прѣимъше. ѥже и̑ дѣꙗ
dominari ти власти покоушаѥть сѧ. цѣи да на
шего вышьши сѧ творите. и̑ послѣдь
неѥ досажденниѥ о̑тъ насъ приимъше
негодоучетие. и̑ страшьныими сими мѫ
камн прѣтимие. грѣхъ на ны (sic, ex н corr. ы, sed non ы quia deerat spatium?) носѧще.
благовѣрние. нъ не страшивомъ прѣдѣ
те. ни оужасьныимъ. ни пристрашьны
мъ. по божиижде любъвиѥсти. и̑ на коле
си привѧзани быти готови (sic). и̑ вѧзани
быти и̑ жегоми. и̑ въсѣкъ о̑бразъ мѫ
кы прияти. ѥгда же си слышашѧ велича
вый о̑нъ и̑ свирѣпый. несъмыслѣвъ
дрьзости мѫжь. прѣвъзвьрѣ въ ꙗро
сти. съмотрѧще коѥ би прѣтишьле — би saepius
ниѥ изобрѣсти. да би дѣвица и̑ люди ихъ.

46–49

Quatern. nunc 6^ti folium exundans, sed continuata materia, non confusa ut folio anteriori videm exundanti, aut potius solo exundanti; nam Q. habet 9 folia, pro 8.

Лъкавоумїе дъвръжи · дѣйствителе оумъ
мѣлитє · съмотрителе како рѣчєно ли
то · дъмотрѣ до рѣчєнаго лоа тєлєса ·
тако стоудєнъ великa рѣкa въ лѣтнєи · и то
дина врѣмєнє тако зимна · помыслъ дъ
гладавъ въ нѣкыи тазе молоок дъва
нєдъ · мъ и^е сѣверо оудa въ оу помыслъ
вѣтрилоу · повелѣ въздѣ дѣлатєлє ·
на раскѣ по срѣдѣ градa дъврѣзъмєнъ
сѧ оупрѣтїи · дѣлаєт вѣсєлѣнскоє васъ
нєскончєнїе · зимѣ · тако оумєнъ рѣстъ
дѣразъ лоа тѣлєсє · нѣсть дъ пѣтъ
оукаженїи въ нєскончѣнїи · а тако
дъ въ стоудєнъ вѣпадъ · запрѣва оудо
вѣсє оусѣкаєтъ · дъсѣдѣтєли сѧ крѣ
ви · по лоу въздѣмлаєтъсѧ · и въ
скѣпѣтъ · здобѣ здрѣвѣмлєтъ
желатъ сѣдрѣжаєтъмлєтъсѧ · и вѣсє
лоу злоу невоолѣ дѣлѣжаѣмлоусѧ ·
долѣзѣ же материа и плоть и нездрѣ
чєла · до сѣдѣ оудобъ доходѣмли ·
долѣзѣно дѣрѣтъ · празнѣвѣ
говѣдѣство · по лоу кран отвѣдѣтъ ·
тѣла · такожде отмѣтъ горѣлєтъ · отъ
гонѣна до лопѣта отъ конецъ тѣла
и въ дѣлѣтѣи въ глѣбѣкѣи части ·
отъ кѣрѣже отдѣстѣпа · мрѣтвы о
ставѣлѣєтъ · а въ ѣже вѣстѣпаєтъ дъ
лѣзѣ вѣ мостѣ · по малоу дѣврѣтъ
ходѣмли празнѣ · Зѣда оудо при

Аверѣ vontus

Ламекъ

?

осѣкаєтъ
wird blau?

не издрѣжєтъ

говѣдѣство

Кран & Конѣзи

mysteria

сѫждени бꙑша на ꙗснѣ вꙑся ношꙑ сто
ꙗти. ѥгда вѣтрꙑ лютꙑ сѣверꙑ вѣꙗше
непрѣстаꙗ. ѥзеро же бѣ о немꙑже и градꙑ
сътворенꙑ бꙑстꙑ. вꙑ немꙑже сии стра
даахꙗ стии. ꙗкоже се поле сътворено бѣ.
конемꙑ тешти. то прѣтворꙑшоу мразꙋ
ѥго и сꙑмрꙑзꙑшеся велми. пѣши и съ
ноузни по немоу хождаахꙗ. рѣкꙑ же при
сно текꙗшꙗ сташꙗ помрꙑзꙑшꙗ. мꙗ
къкоѥже ѥстꙑство водꙑноѥ. камени
ѥ подраживо прѣтворисꙗ. сѣверꙑже лю
тꙑ вꙑсе вꙑ немꙑже дша бѣ на сꙑмр
тꙑ рѣаше. тꙑгда оубо слꙑшавꙑше пове
лѣниѥ. сꙑмогри же ми вꙑсе мѣсто. не
побѣди моѥже мꙗжꙑ сꙑ радостиꙗ. отъ
врꙑгꙑ къждо и послѣдꙑнꙗ срачицꙗ
къ сꙑмрꙑти мразꙑнѣи идѣахꙗ. ꙗкоже
се богатꙑство грабити. сами себе пооу
шꙗꙗшѥ и глаголꙗшѥ. ѥда сꙑ ризꙑ
сꙑвлачимꙑсꙗ. нꙑ ветꙑхаго чловѣка отъ
лагаѥмꙑ. тꙑлѣѥмааго похотꙑми прѣ
лꙑсти. хвалимꙑтꙗ гн сꙑсеꙗ ризоꙗ. и
грѣхꙑ съ себе сꙑвлачꙗшѥ, понеже заз
миꙗ облѣкохомꙑсꙗ ха дѣлꙑма сꙑвлѣ
цѣмꙑсꙗ. не мозѣмꙑ ризꙑ шꙗдѣти
за породꙗꙗже погоубихомꙑ. что вꙑ
здамꙑ гви. сꙑвлѣченꙑ бꙑстꙑ и нашꙑ гꙑ.
что ѥстꙑ велико рабови тожде подꙑꙗти
ѥже и гꙑ. паче же и самого га мꙑ ѥсмꙑ сꙑ
влꙑкꙑшеи. о ими бо дрꙑзнꙗшꙗ сътворити.

сꙑноузни

на сꙑмрꙑть рѣаше

срачица

дѣлꙑма а дѣлꙑ = ἔργον?
не мозѣмꙑ = nolimus
порода

рабови = servo

Quat. nunc 7.mus

они съвлѣкоша и раздѣлиша ризы. велми
оубо напсаня наша хоуля. собоѥ оставимъ.
люта ѥстъ зима нъ сладъка порода.
болѣзньно съмрьзение. нъ сластьнъ покои.
мало дождѣмъ. и лоно авраама патриарха покрыѥтъ ны. ѥдноѥ ношти
ѥ въсь вѣкъ измѣнимъ. съжьжена бѣди нога. да въиня съ аггелы ликоуѥтъ.
отѧта бѣди ряка. да иматъ дрьзновение. къ владыцѣ въздѣатисѧ. коли
ко отъ нашихъ оимъ. на рати падоша
цроу тьлѣньноу оумоу приѧзнь храна
ше. мыже за приѧзнь истоваго цр҃ѣ.
живота сего непрѣдамъли. колико зьло
дѣиска съмрьть приѧша. ѧти бывъ
ше о неправьдахъ. мы же по правьдѣ не
сътрьпимъли. съмрьти не оуклонимъсѧ
сѧ ѡ съвоины. не дадимъ зажда диѧ
волови. пльти сѧтъ не пошѧдимъ.
понеже бо въсѣко оумрѣти ѥстъ. оумрѣ
мъ да оживемъ. да бѣдѧтъ жрьтва тѣ
леса наша. прѣдъ гобоѥ гн҃. и да приѧ
ти бѣдемъ. ѧкоже жрьтва жива благо
приѧтъна гебѣ. стоудениѥ сеѥ. въсе
жегоми. добропринощение. ново въсъ
жежение. не огнемъ ни стоудениѥ жьре
мо. Си словеса оудѣшьнаѧ. подаваѥ
ше дроугъ дроугоу. и дроугъ дроуга
побушаѥше. ѧкоже се страждѧ на
рати творѧше. ~~ноша~~ ношть проваждаахѧ.

порода Paradisus.

отѧта
tolli ad Dominum

оимъ socii?

o commilitones. torga dare

нъ pro ни?

traduxere

трьпѧше страсть. доблѣно радоуѧшесѧ.
о надѣемыихъ. рѧгаѧшесѧ противнꙋ
оумоу. ѥдинаже бѣ молитва вьсѣхъ

Четыредесѧте вьнидохомъ въ подвигъ сь
м вѣньчани бѧдѣмъ владыко. да не о
станетъ ни ѥдинъже отъ чисмене. чьсть
но ѥстъ число. ѥже почелъ ѥси. четырь
ми десѧты дьнии поста. имъже вь зако
ние вьниде миръ. четырьми десѧты
дьньми постомъ. илиꙗ гл изискавъ гл
видѣлъ. молитва же така бѣ. ѥ
динъже отъ чисмене ослабѣвъ. противѧ
вѧ лютыимъ бѣжавъ отиде. сѣтова
ние безмѣрно стыимъ. оставилъ моле
ниꙗ ихъ гь. бесконьца быти. поставь
ѥны бо стрѣшти мѧченикы. близъ
нѣкде въ бани грѣѥмъ. съмотрааше
бѧдѧшааго. готовъ приѥмлѧ отъ
оимъ прибѣгаѧшихъ къ немоу.
нъ и ѥще бо и го примышлено бысть.
банѣ близъ. скорѧ помощь прибѣга
ѧшиимъ подаваѧши. и го зьлодѣ
ими. лѧкавно примышлено бысть.
такого мѣста изобрѣсти. на немъ
же готовоѥ бугѣшениꙗ ослабѣаше. трь
пѣние подвизаѧшихъсѧ. го славь
нѣйшаѧ ꙗвьꙗше трьпѣние мѧченикъ.
не тъ бо ѥстъ трьпѣливъ иже трѣбова
нии недоиматъ. нъ имѣти обилие.
ти въ страданий трьпѧ. Егдаже оубо

чисмѧ numeris & число. почелъ ѥси numeratis

Nota syntaxin numeralium

ишиѯиѳѣ.

отъ оимъ

банѣ = банꙗ.

hoc, eo ut ro?

аиѯдаиниꙗ

въ страданий

они подвизаахѧсѧ. онъже блюдѣаше
събѧдѧщеѥсѧ видѣ видѣниѥ дивъ
но. силы нѣкыѧ съ небесъ съходѧщѧ.
и ꙗкоже се отъ цѣсаря. дары велиѧ оимо
мъ раздаваѧщѧ. въсѣмъже дары дар
ꙗхѧ. ѥдного же тъчьнѧ оставиша бечь
сти. недостойна рекше. сѧщѧ небесъ
скыихъ чьстий. иже абиѥ противѧ бо
лѣзни несътрьпѣвъ. къ ратьныимъ
оубѣже. люто видѣниѥ праведьныи
мъ. воинъ оушидь храбрый. плѣнь
никъ овыѧ хво. зверогадимо. а ѥже ока
нѣѥ. ꙗко и небесьныѧ жизни погрѣши
сѧ. и ни сеѧже насладисѧ. абиѥже при
косновений гоплоды. плъти ѥго растаавъ
ши. любѧйже жизнь съпадесѧ. безако
нновавъ въ тъщѧ. а стражь ѥгда видѣ
ѥго оуклонъшасѧ. и въ банѧ текша.
въ мѣсто отъбѣгъшаго. самъсѧ оустро
илъ. и съвръгъ ризы къ нагъимъ сѧ
примѣси. а въпиѧ тожде зъваниѥ свѧ
тъихъ. кръстиꙗнъ ѥсмь. и на прасні
ѥмъ прѣложениꙗ. чоудо сътворилъ зъ
ращиимъ. чисмѧ же наплънилъ. и пе
чалъ бывъшѧѧ. о оубѣжавъшиимъ
приложениѥмъ своимъ оутѣшилъ. по
драживъ борьцѧ прѣдъплъчьныѧ.
щии въ прьвѣмьшитѣ падъшаго
абиѥ наплънѣатъ трѧтъ. да нечело
ихъ възмѧтитъсѧ. падъшиимъ. та

оимомъ

бечьсти.

ergo. & milites aderant.

russismus sine ѥстъ.

чисмѧ

коvоже и҆ о҆нъ сътворилъ. видѣ небесъска
чоудеса. позна и҆стинѫ. притѣче къ вла
дыцѣ. причтесѧ съ мѫченикы. о҆дно
вѝнъ сѣже о҆ бученицѣхъ. о҆тнде и҆ѳода.
и҆ вѣнце ꙁанѧ матѳиꙗ. подражникъ
бысть пауловы, сът вчера гонителъ.
днесь еѵаггелистъ. съвѣще и҆ съзва
ние прия. не о҆тъ человѣкъ. ни чловѣ
комъ вѣрова. въ и҆мѧ г҃и і҆соуха хрѣстаи
сѧ вънѣ. не о҆тъ паула нъ своиємъ вѣрою.
не въ водѣ. нъ въ своей крьви. и҆ їако дъ
нии начинаѫщоу. єдначе дърꙁнѫвше

начинаѫщоу

огню прѣдани быша ‡ да въ сенъ ꙁва
рия. пройдосте блаженыхъ страсть.
на ꙁеми подвигошѧсе. стоуденѫ съпр
тъшѧ. огню прѣдани быша. водамъ
прияте. тѣхъ єсть гласъ. пройдохомъ
сквозѣ огнь и҆ водѫ. и҆ иꙁведе насъ на про
хлаждение. Сии сѫть о҆дѣмъшии на
шѫ странѫ, ıакоже се сынове части. въ
ꙁбранѣ [illegible] нашествиꙗ ратныихъ.
не въ єдиномъ мѣстѣ сѧ ꙁатвориша. нъ,
въ многа мѣста сѫще, и҆ многа о҆течь
ства оукрасише. и҆ славно єсть. не по є
дномоу раꙁдѣлени бывше прилежно
[illegible]. нъ раꙁпѫщени бывше въ
коупѣ [illegible]. ‡ ни множаиша быва
ѫть. аще и҆ на р҃ ихъ раꙁдѣлиши. своє

‡ и҆ останѫи огненыи. въ рѣкѫ [illegible] быша. да въсонъ [illegible]

‡ єсть чоудо. ни [illegible] сѫть числе[illegible]. ни [illegible]

по числѣ не ѡ̑злазѧ̀тъ. а҃ще въ нед'но
съберемъ к̃. и҃ лако пр҃ѣбы́ваютъ по
сѧ̀ сѧ̀вою бж҃ьствоую моу. бѣ̀ дѣ и҃ къ
въ̀ начаѧ̀тъ шлоубоую моу пр҃ѣбы́ваѧ̀тъ.
и҃ вѣ̀сь нѣ̀сть оу̑ мл҃тлаго. и҃ четвѣре де
=весь
сѧ̀ле. и҃ вѣ̀си сто҃ть въкоуѣ̀тѣ. и҃ вѣ̀си сто҃ть
оу̑ колѣнѣ. незавидѧ̀щеѥ блгодѣ̀
нїѥ. не ѡ̑здрѧ̀ваа бл҃годѣ̀тъ. лютова
помощь кр҃ѣ̀пѧ̀щѣмъ, съборъ мѵ
нихъ. воѣ̀ни подводѧщи. лихъ сла
вословѧ̀щихъ. колико сѧ̀ бы҃ продѣ̀ни
хъ да бы҃ нѣкако обр҃ѣтъ. тѣмъ нѣдного
за тѧ̀ полѧ̀щѧ тѧ. и҃ сто҃ть съглас҃но по
лиѣвѣ въсплакѧ̀щѧ. и҃дѣже дѣ҃ва нѣ̀сѧ̀ та и҃
к̃ събѣ̀раѧ̀ши. ѡ̑тѣ҃ми тѣ҃ми моу нѣ̀сто҃ть по
сре҃дѣ к̃р҃ѣ. а҃ и҃дѣже к̃ кто бѣ̀ше пр҃ѣ̀ть.
тако нѣ̀сто҃ть бѣ̀ше моу пр҃ѣ̀ставѣ̀ше.

Иже скрѣбѧ̀тъ къ четвр҃тѣмъ десѧ̀тѣмъ да
прибы́ваѧ̀тъ. и҃же сѧ̀ веселѧ̀тъ к̃нѣ̀мъ пр҃ѣ̀
лѣкаѧ̀тъ. ѡ̑бѣ̀ да и҃зѣ̀вѣдаѧ̀тъ печали. а҃ съ
да помѧ̀дѣ̀ютъсѧ̀ веселїе нѣ̀го. сѣ̀дѣмена
вѣ̀рна задѣ̀ъ полѧ̀ти пр҃ѣродѣ̀ть.
ѡ̑ ходѧ̀щоу мѧ̀жѣви. за въ̀звращенїѧ̀
полѧ̀ти. недѣлоуѣ̀щѣмоу ѡ̑тцоу дѣ̀ва
сѣнїе. ѿ̑ тѧ̀ченїкъ да ѣ̀дѧ̀тъ пр҃о
мѣнѣ̀ша ваша. ѣ̀коже да тѣ̀чѣнїкъ по
дражаѧ̀тъ. ѡ̑тѣ҃ду же недалѣ̀ко сѧ̀
тѣ҃дѣ̀хъ ѡ̑тро҃къ ѡ̑тѣ҃ѣ҃ду бѣ̀ша. а҃ матѳ
ри и҃ добрѣ матере тобѣ̀сѣ̀къ да вѣ̀ѣкѣ̀ютъ.
лады нѣ̀дного блажѣ̀нныхъ. тѣхъ ви

дуалъ.

тріи

ѣ̀ще да

Salus Graecum.

тѣ̀чѣнїкъ

ѡ̑тро҃къ бѣ̀ша

паѡбѣ нѣкыи здѣ оубѣрѣтѣ. ѥгда тѣла
ѥгѡ и великаѧ радоста нѣсть. бывъшоу
sic
же Іаковоу оутроу дѣни. въ нѣ же праздъ сѣ
дѣ аѵтоупалѣ въ народѣ. повелѣ арнве
сѣи рабы хсовы на сѣдищѣ. и приведенѣ
тѣже ѥгѡ бывъшемъ праздѣнѣ. рече аѵтоу
паѵлъ къ бѣлиѣмъ работѣ. да повѣдаѣтъ
кѣждо васъ своѥ имѧ. и сѧнъ. и отъчьствиѥ.

аѵтоупалѣ
дѣи рекоу.

Блаженѣи ѥсте кодрыи здѣ за вѣсѣ сѣи.
недрѣжныи никѣитѣже къ вѣзроптѣнѣи
по аѵтоупалѣ. праѵдныи вѣсѣхъ. великомъ
гласомъ отъвѣщавъшѧ. кръстѧнѣскыѧ
рицетъсѧ. сѧ нѣсѧ годѣзноѥ имѧ наше.
слава вѣсѣхъ насъ и добродѣтѣсѣ нѣмощѣсѣ.
рави нѣстъ Іс хс за небесѣскаго. и невѣ
дѣмаго да. градъ же коиоуждо насъ нѣсѧ
небесѣкыи іерусалимъ. вѣнѣжѧ вѣсели
тъ гъ вѣсѣ надѣѣѧщѧѧсѧ нанѣ. да оубо
бѣдѣ сѣѣзнѧ васъ наша аѵтоупалѣ. ѣнѣ
жѣ же аѵ, вѣ забѣвенѣи дѣвъ. о дрѣзо
сѣи нѣжа ѥго. рече къ слоугамъ. отъ га
лавѣшѧѧгосѧ ѡнѣго приведѣте праздѣнѣа.
да видѣ чѣто дрѣзостъ ѥго приобрѣтѣе не
коу. ѡнѣзѣе сѣѣшавъ. и проѣдѣ сквозѣ
народъ сѣ прѣскоѣи. и сѣдавъ праздѣвѣ
ни. и прѣкрѣсѣвѣсѧ рече къ аѵтоупалѣ.
сѣ прѣдоръ аѵтоупалѣ праздѣта. праз
дѣ дѣрмѣнъ дѣвъ дроугѧнѣ своѥи. про
тѣвѣ ѡтѣдоу двоѣтоу диѧволоу. вѣскоуѣ
будо твори ѥже хощеѣи. да оубѣѥи ѡтъ

праздѣ дѣрмѣнъ
= праѵдаѵнѣкъ?

искоусъ

искоуса сего. тако Хсови нѣсть войни. и прищы
вашемъ владыкы нашего. неповѣдни сѧ
ше ѡ кѫзнехъ. война Ѵоего сопоны. сапой
мъ противѣ крѣпашесѧ. ѧнѵупатъ реце.
глаголи ѡтъчаѥне нѣма своне прѣвоне. и при
лоучаи. Стѣи кодратъ реце. рѣхъ ли тако пра
сапатъ нѣсть. и ѧзъ и вѣси сіи. Ѫже видиша
ли братіи поль. прилоужата не ѥсѣтатъ
нъ ради тѣи нѣсть. се нѣсть наше добродѣ
ство. ѧнѵупатъ реце. недостоитъ ли крѣ
стіанѡу сѧ наричатъ. тѣлма повелѣнне
нестѣдинѣихъ ижѣ. бупараѥтъ. ви
ждѧ желѧ и добродѣтѣлна. и рѣтива зѣло
да ѹбо послоушаи мене дроужне. и вѣзѣ
шли ѡ тебѣ къ цѣсароу. и старѣишинѣскѣ
поу сапоу сѣдѧщи ходатаи. тѣмѣ ашде
бѣ благодарѣствовѣшн. тѣ бѣжѣнѣи
же нѣчѣнѣ хсовъ кодратъ реце ... ѧнѵу
тале. не ѹ родъ сапвоуи бѣ глѧ. не бѣ сѣтъ
бѣ тѣщи. нъ нѣдинъ бѣ ѡтецъ. ѡтъ нѣкѣ
ложе вѣса. и нѣдинъ зѣ гс хс. и ѥдине вѣса.
ѧнѵупалъ реце. сѣтъ ѹбо множаишн бѣ.
ѹрѣжи и заповѣда двема на десѣте трѣвѣи до
лота. и ѥдине побинѣ сѧ подобаѥтъ. и по
клонѣи. Стѣи кодратъ сѣ дѣѣговенѣе
нъ великомъ глесомъ вѣзѣпи глѧ. не добро
нѣсѣтъ многомъ боговъ бѣти. нѣдинъ богъ
да сѣдетъ. нѣдинъ ѹрѣ. тѣгда ѧнѵупатъ
разѣнѣвавъ сѧ повелѣсловѣтѣи. и нарѣ
сѣтъ протагѣше бѣти и жилати соупровати

прилоужай.

бупараѥтъ
рѣтивъ зѣло.

бѣ

бѣ.
бѣ

богома дна.

очк ѧгадѣѣтъ.

на дѣсѣтъ

глаголѧ. повтꙗдъ силѣ. ѡномоуже не
ѡтъвѣщавающоу. вѣрашаѧщѧ слⷭ
ѵы аѳѵпатъ. что имѧ цѣмоу ѣстъ. ѡни
же рѣша кодратъ. нъи велика рода ѣстъ.
аѳѵпатъ рече пощадите и. и вѣстави
те ѡтъ дрѣва. и рече кнѣгоу чтѡ се дѣтаво
ри нать. почто прокоуди чинъ свой. и пари
звавъ и дингъ себе рече кнѣгоу. почто
сань свои и родъ ѡставивъ. къ соуѣтънѣ
и кровопиицамъ сѣдъ вѣрѣ приставлѧи.
Блажены же кодратъ рече. ѧзъ бѣрахъ при
падати къ дому бога моего паче. нежели
жити въ жилищихъ грѣшьныхъ.
Аѳѵпатъ рече послоуша мене и поживи
богатъ. да не тако звѣздѣ звѣзды ѡтъврѣде
ши. Твоіж кодратъ рече. блажень ѣсть
мужь иже найдетъ на пути мѣдрыи
вѣтъ. и на ѹдалишѧ пагоубныхъ
хъ не сѣде. пъ дѣлаетъ въ законѣ цѣи во
ля его. перинѣи. аѳѵпатъ рече. нагъ
ѣшѧи себе кодратѣ ѡбѣдокоть до крѣсти
ѧнъ. казнь цѣсарѣска лежитъ. либо ѡ
богъ нѣсть либо богатъ. либо сановитъ либо
до стрѣдъ. то ни чого пощадитъ сѣдъ.
Твои рече. ей. и до божиѣ писаніе глетъ.
нѣсть раб ни свобод. нѣсть богатъ и ни
щъ, ни варваръ. ни скуѳъ. ни ѣдинъ ни
сановитъ. вѣси до ѡдинаго сходи кѣдиноѣстъ.
за ѣе пошла казнь цѣрѣска. и болѣрѣска
вѣскорѣ вѣкончаи ѡ пѣнѣ. ѧзъ до крѣстѧна

сит assensa.
cf. Tonae.
cum Rand. sanè
ubique.

звло-звѣ

pp. 1.

perinni?

dives & pauper
putabantur habere
bona diversa. nunc
habent.
sanè sanovitus > stridè

Nhaec pagina luculentissime est scripta.

quelle ironie!

но

ad syntaxin. несть. родъ мой и достоинство отъ отечиниѣ не
отъ отечьства иныхъ, а не отъ члкъ
иже въ небесѣхъ сѫтъ. а оубо не бѫдетъ. анѳу
патъ рече. послоушай мене и пожри. и на
сыщайся жизни сея и свѣта сего. и тогда lucis?
тогда анѳупатъ проплакася съ стенаниемъ
великомъ. доблийже мѫченикъ кодратъ
рече къ немоу. не прѣдъзлагай ми змиинъ
оумышлай. и диаволъ не проливай слъзъ.
Baillet reprehendit пѣсе и въсхищениче, не имаши бо мене
talem furorem jure. прѣльстити. раба бжиа. Маѯимъ князъ = ξ figura
рече, проньзирвъ человече. господинъ мой
велѣдвзи милоуетъ тя. а ты досаждае
ши немоу. Свтыи кодратъ рече. самъ себе
миловати. да ся плачетъ. и мънѣ бо несть прѣдъ
Bemitleiden. плакатися. ни миловати. аще ли оубо
анѳупатъ сѫдитъ. то ты кто еси прѣдъ аще – то bis
нимъ възглавая. довълѣетъ намъ си. ... – ja hie довълѣетъ sufficit
аще ли и ты старѣйшина хощеши быти,
то богъ та прокажни. коментариси рече. commentariensis.
тако ти твои полоучаи владыко мои анѳу
пате. аще сего тако оставиши. то не има
тъся движити и тѣхъ самѣхъ црь оукара
ти. и преобразилеши намъ залазъ не хѫ
дъ. Свтыи кодратъ рече. по истинѣ тако
ps. II, 1-3. же рече бжии писание. въскѫю велича
шася страны. и людие поучишася тъ
щетнымъ. прѣдъсташа цре земъ
стии. и князи събрашася коупнѣ. о го
сподѣ и о христосѣ него. се бо и ныкна отъ соу

53– 58

ѥтвнѣйшихъ кнѧзъ. рабъ бжїи сѫдъ притечѣ
ѥсть. антѵпатъ рече. съвлѣкъше бездарь
стыднааго. пакы бїѧате. да въспрѧнѣвъ
повинетъ сѧ богомъ. и (sic) заповѣдемъ владъ
къ нашихъ цѣсарь. бїемъ же блаженъ
глаголааше. слава тебѣ бже гї їсхе. ѣко ѡтъ
не трѣпнааго и недостоинааго свободѣ
лъ ѥси. имене твоего ради се вьсе пострада
ти. да и азъ убогыи причетенъ бѫдѫ къ
рабомъ твоимъ. любѧщиимъ тебе.
благодарьствоуѭ тѧ гї. свободи мѧ вла
дыко. исполнивъ сѧ стааго твоего дха.
даждь ми мѫдростъ имѣти. о тебѣ. и не
прѣклоненъ вѣрѫ моѭ съхрани. ‡ нынѣ
врѣмѧ изволениѣ. нынѣ врѣмѧ ѣже отъ
тебе помощъ. освѣти мѧ и оутвръди мѧ
ѡбѣщанием твоимъ. приими мѧ да
прославитъ сѧ имѧ твое. мною оубогыи
мь рабомъ твоимъ. съврьши мѧ о твоемь
имени. и приведи мѧ ‡ прѣдни мъ быти ми рабъ
твоемоу. ей гї ісоу хе молѧ. съврьши
ми течение. бїющиимъ же изнемогъ
шемъ сѧ пакы кратъ. и отъ немогъше
мъ кръвь течааше рѫками ис плѣтиѭ.
отъ блаженааго мѫченика. антупатъ ре
че къ стоѩщимоу. въ троупѣшили поставѣ
нъ кодратие богомъ. блаженъ кодратъ

‡ оумъ дрѣмѧ мѫдростиѣ твоиѣ. ѣко нынѣ врѣ
мѧ ѥже отъ тебе заступлениѣ. нынѣ ѥ

‡ къ твоемоу съвѣтоу
исповѣдѣтимѧ [п] прѣдни[illegible]

rifavyrlose fattm

in [illegible]

глаголаашѧ. Капищѧ поганъскаѧ сърдо
и̑ злато. оусты и̑мѫтъ и̑ не глаголѧтъ. оч
и̑мѫтъ и̑ не оузрѧтъ. оуши и̑мѫтъ и̑ не
оуслы҃шатъ. ноздри и̑мѫтъ и̑ не ѡбоѧ
ютъ. рѫцѣ и̑мѫтъ и̑ не осѧзѧютъ. не въ
гласѧтъ грьтанѣхъ свои҃хъ. подобѣ
ни и̑хъ бѫдѫтъ творѧщи҃и. и̑ вьси оу
тѣкающи҃и нанѫ. перими анѳѵпатъ
реке. тѣмнѣ словомъ коулши. пѧнѧ
зазьрѣти. послоуша оубо кодратъ и̑
познѣри богомъ сѫщи҃и кодратъ реке. сло
весе тѣмьнѣ добрѣ реке. тѣмь
на долѣ и̑сѣкна сѧ мнѣ пр҃ѣлесть҃ѣ
сѣтавѣна. свѣтлѣмъ оубо словесе.
пр҃ѣродителѣвѣ҃и нанѣ гласы.
вѣдомо да бѫдетъ чловѣ. тако богомъ
и̑мъ не зазьрѣ. и̑ заповѣди кесаровѣ и въ
лѣрьсѣтѣ поповинѣсѧ. зане сѫтъ гоще
ми мѣчѧщи. то говорѧ волѣ своѣ. и̑ окоръ
не квъ небесьскоуоумоу оурѫ посла на.
анѳѵпатъ реке. лако ти богъ неимать
тебѣ пощадѣти. нъ квъкаѫтни мѫка
ти и̑ горькоѭ см҃ьрьтиѭ погоубѣ҃ти та
окаѧне. дѣни оубо сѫщи҃ѣ оумоу. пове
лѣ въса весѣ҃ща въ женищѫ. повелѣвъ
дрѣселище тлѣчено подъ крѣдлѣтъ блажена
ѧго мѣченика подъсѣтати. и̑ кать. ве
лѣкъ възложи҃ти на трьси҃ тѣлоу. и̑ мозѣ
тѣлоу въ глады въложи҃ти. желѣзѣ҃ѣ же
окѵвати и̑ въсѣдоу. и̑ стѣворити лако

перехи = берешь?

задьрѣти.

Кесаровѣ

посла = пошли.

дрѣселище?

въ глады?

МѦ ex correct. mak.

сѫще = до

ассѣат.

нѣкаѫтни

post Q. 7mum

стоноубиноу. и не дрѣзнѣ тѣло ѥако на пѫ-
тьнѣи дьни. плащенъ҃ныѥ кодрать
тако по истинѣ добыи страсто гръ҃ньѧ҃ъ
доброѣ҃стьна. добѣ отъ ѧтъ лютыѧ
ты пѫты. и не прѣтъ ѧтисѧ отъ дѣла
надежда. Шъдъше аѳоуѧтать въ нїкѣ нїкѣа.
їскъ градъ. повелѣ стъпъ҃ныи тъмени
хотѣ въ сѣдѣвати. въшъдъше въ цр҃къ templum.
вѣдѣ. и пожрѣ коупиромъ. повелѣ
прѣдъ сѣдѣвати сѣда. въпиде и стъпъ҃ныи
кодратъ. ѥако нѣкоторыи добрѣи воинъ
пѣваѧ своѥи силѣ, на сѫпостаѧ равьни / пѣваѧ, сѫпиѧ congressus
къ. прѣдиидѣ и гръдѣ на растѫника.
въ҃зираѥтъ кръвь сѫ на лицѣ показаѧ оу
сѫтрамаѥтъ растѫничьскъ плъкъ. тако
же и добыи сиї. трѣбѣ въ҃ѣ стъпъ҃ныи лн
їстаѧѥ. свѣтло въ҃се лицѣ и силно пока-
заѧ. и ѧзвы оближѧ на нѣмъ ѧкъ
бѫѣварь многоудъ҃нъ ѥмъ на седѣ вѣи
ѥаѧѥ и радоваѧѥсѧ. тако же гоудитъ
сѧ ѣлиньскъ҃ныи философотъ. кръвь сѫ
тѣнь҃ стъпъ҃ѣ пѣдросѫ и трѣвѣтнѣѣ. и спа
вителѣ бога ѧлагоѧѣтъ. по истинѣ ве
лика ѥсть вѣра крѣстѣѧньска. тако же
и многотъ отъ нихъ вѣровасѧ Бого.
Нѣкѣда стоѧщѣ трѣбѣ ѧѳоуѧлотъ. оуто
ли стъпыи кодратъ слоучѣ. да того трѣбѣ
не слоучѣ въведѣтъ. въведеноу же ѥмоу
пѣтьнаго трѣбѣ ѧѳоуѧла. реѥ ѧѳоу
ѧлатъ къ стоноубиноу. пожрѣ Бого.

ст҃ыи кодратъ рече. рабъ азъ христоса рекъ
шааго. бози иже нбсе и земля не сътворъ
ша. да погыбнятъ. анѳоупатъ рече.
пожри кодрате. мяченикъ рече. нежъря
рѣхъти оубо яко хсовъ робъ ѥсмъ. анѳу
патъ глагола. повинятися подобаа
тъ закономъ црем. а не хсоу твоѥмоу
якоже глаголеши. Ст҃ыи кодратъ рече. азъ
цроу моѥмоу хсоу повиноуѭся. а не чло
вѣкомъ невѣдѧщиимъ ба. молитися
оубо за нѧ повелѣно ѥстъ намъ ѥстъ. да
некли обратятся и приимятъ оувѣдѣ
ниѥ истины. жрътиже коумиромъ ни
какоже. анѳупатъ рече. да аще оубо мо
лишися за цра. то подоба ти ѥстъ и пове
лѣниѥмъ ихъ повиноватися. пишетъ
бося. отъдати кесареви кесареви. и бж҃и
ѥ богоу. Ст҃ыи кодратъ рече. за село моѥ
искоупихъся кесароу. и боу моѥмоу по
добаатъ ми искоупитися иже о немъ длъ
гоу. Повелѣлъ же ѥстъ жрѣти крѣстиа
номъ. любо ли оумирати не жрѣщемъ.
corr. e либо
мыже готови ѥсмъ за христосово исповѣ
даниѥ. не тъчьѭ ѥдноѭ оумрѣти. нъ
и тысящами. анѳупатъ рече. види
шили колико множьство крѣстиянъ
пожръша бви. ѥда ихъ мнитъ ти ся
быти добрѣйшоу. Ст҃ыи кодратъ
рече. зѣло добрѣй доброродьнѣй ѥсмъ.
яко не пожръхъ. нс кдеже сѫтъ пожръшеи.

рѣхъти

plures ergo tunc erant αὐτοκράτορες.

rufismus. рабъ & mox робъ.

аще — то —
по подоба ти ѥстъ.
decet; oportet ѥ

мъ = мъ

Quat. 8vus

не виждя ихъ оубо. и повелѣ анѳупатъ
привести я прѣдъ ся. и яко я хотѣша въве
сти. блаженъи кодратъ да невидѣнъ
и ми бѣдетъ, яко просто стоя. речекъ а
нѳупатоу повели да мя отъ рѣшатъ. отъ рѣ
шеноу же ѥмоу бывъшоу. текъ блаженъи
въ цръкъвиште. и въса капишта сътъръ
повръже на земи, видѣвъше же жърци бы
въшеи. похыштъше и коупно съ войны.
прѣдъставиша и прѣдъ анѳупатомъ разг
нѣвавъжеся анѳупатъ. повелѣ и повѣси
въше стръгати. повѣшенъ же бывъ стъи
нача славити ба. ... sic рече книмъ блаженъи
кодратъ. ѡ оканий и въсѣко окаании,
что пострадавше толъ скоро сътяживъ
шеси отъвръгостеся влдкы хса и сами ся ді
яволоу прѣдасте. невѣровастели быти въ
скрѣшению мръствыимъ. невѣстели яко
огню неоугасаемоу быти. и чръви неоусы
пающоу. и бездьнѣ и гинѣ; и прѣиспод
дьнии дъбри, кыи отъвѣтъ бѣдетъ ва
мъ, въ славъныи и великыи дьнь прише
ствия спса нашего. и видите отъкѣдоу испа
досте, и кде падостеся. цѣсарьство небесь
ное оставивъше, непотрѣбьноу оумоу ра
боу войни ѥсте, иже отъшъдъшоу влдцѣ.
биѥтъ клеврѣти своя, и оубиваѥтъ.
ѥгоже господинъ пришедъ на полъ прѣсѣ / мнѣзиоу
четъ. и разоумѣйте что сътвористе. мало

чи = чи
= statuas

sic { и яко прид
ша отъстѣ
пивъшеи..

Syntax.

† Іс хса. разврѣзѣте очи
оума вашего. и видите ѡ.

вратенкыихъ мнѣ бѹдоу вѣщеса. вѣ
ни мнѣ самъ са пръдаіте. бѹдѣрите вѣ
дѣлнлата вамъ отъ правѣдиваго сѣди
а тса. ѥже отъдасть комоуждо по дѣлоу
своємѹ. и се глагольмлоу. блаженоу бѹдоу
кодрастоу. вѣзѣлюбльшоу бѹдоу. и
слѣзати великомъ гласомъ. и рѣша бѹдоу
щимъса ти мнѣ. и довсхѣщенїа бѣхомъ
тако бесловесьнїи животи. ѥже имѣти хотѣ
вѣ наловрѣмен'нѣмъ сем жилѣ. вѣ
дѣлнлѣмъ вѣзѣ отъкрѣхомъ. да тако съ
творимъ бѹдо невѣдѣ ѡ окаѧнїи. блаженѣ
ѥже кодрастѣ радости исплѣнивъса. ѡ колка
нѣи нѣкыхъ. и слѣзѣ ихъ видѣ речѣнїи.
пѣваніа брашна. тако милосрѣдъ ѥсть гъ на
нѣбїесѣхъ. и слѣзати приѧдѣтїе клѣтѣ
стоѧщѣе и нѣзна ѡ ѥсвобождѣнїи ѥже вѣ сѣта
сѣ своїми кръвьми ѡчистѣвшаса отъ грѣхъ.
и ѥже плѣтїи подѣждеи бѣсте. крѣпко
сѣсѣи дѣржѣвнѣи подѣвѣше. твѣрже крилѣ
вѣнїи свѣворѣвшеи на нозѣ на ѡ. и по
брѣгѣвшеса на земи и прѣсѣтїи посѣла
вѣшеи главѣ своа. долѣи прѣсѣтѣ бѣ
сѣ прѣдвѣстоѧщѣмѣ. ѥкоже не ѣсѣ
въ крѣстїанѣхъ ѣдѣнѣ плакаѧсѣ. сѣ
нѣи. живѣщѣи до вѣ нижѣйшѣи гра
дѣ. ѡтъпасѣвшеса отъ бѣ вѣзѣмаѧ крила и вѣ
клѣ. сѣбрасѣ на лѣсто до нѣзѣ и жѣнѣ.

ти ad quadratum.
= сотрога?

ѥже имѣти хотѣ вѣ

ѥже ѥсть ѥдѣнѣи глѣкъ расхѣщенїи бѣ, хотѣ
ѥже имѣти

и младенцы. жидовей ѣлини. и прѣстанѣчско
множьство. ѥже сѧ тадѣ ѕворѧхѫ. ꙗко
не не дѣѩше въ̀ ѩ̀ сѧ народоу. разꙋмѣ
вавъжесѧ ѻ̀тъ ѩ̀ноупатъ. повелѣ дрꙋже
наать кодраша паче старѣѩшꙋ. ѝ свѣщѧти
горѣщѧми пригижагаше ребра ѥго. ѝ расѣда =
а сѧ нѣрастѣ дѣѩдаѩше въ прѣстола. не
ꙗловѣкъ сѫ повелѣвѫ нако сѣѩти ѩ̀ноу
кѣ. добѣѩше христосовъ кодраатъ. ꙗко никто
коже хоуѫ ѩ̀ноу. побѣраѩше катѣмлѣѩсѧ sentiens
глаголѧ. добрѣ брашна полѣѩсѧ тоу при
лежѣно. ѻ̀ѣѩше глаголѣѩдет. ꙗко ѩ̀
сѫ достоинѣ ѩ̀ни ѥ̀ѩ̀ѣ мнѣ ѩ̀ѣ̀ѣ стаго хсова
бꙋкаравѣѩшей. глаголаѩше кѣ. полѣѩсѧ
богоу брашна полѣѩсѧ. прижѣѩсѧ кѣ ѩ̀ѣ
ѣ. ѻ̀ѣѩше присѣѣствѣѩѣ. ѝ отрѣта
дадѣѩлет кѣтоу. ѝ плакѣѩлетъ сѧ ве
лѣѩ. ѝ вѣстѣ тоу сѣѩлѣѩ плакѣѩле
ѣ̀сѧ сѣѩти. вѣздвиг гласъ свои глаѩше
ѩ̀ѣй кодраатъ. вѣзри сѧ слѣзами глаголѧ.
vocativo? блажѣѩет бодъ. ѩ̀же ѣдиначадаго сна сво
ѥго ѝсоухрѣѩсѣа посѣлавѣи. ѝ ѣѩѣ сѧ при
мꙋнѣ дѣнаѩи. врагоѣ дне наѣ сѣѩдѣх
ѣ. прѣблихѣѩѣ глобѣхолюбѣѩѣ при
свойставѣѩѣ ны. ѩ̀же вѣсѣѣ ѣаарѣ сѣѩво присвойставѣѩѣ.
рѣѩѣ. бѣвѣшаѩи ради по ѻ̀бразоу ѣвоѩ
ꙗловѣка. да насѣѩлаѩѣ сѧ годѣ сѣѩво
ренѣѩи ѣбданий. ѝ нѣнѣ владѣко.
ѩзбѣраа сѣѩвори соломѣ ѻ̀ѣ радъ ѣвоѩхъ
сихъ. пѣѩѣ владѣко ѝ нѣѩ въ войнѣ

моя. оувязъша оубо въсѣ тѣхъ диаволѣхъ.
нынѣже прибѣгающіяся къ твоей благы
ни. и чл҃колюбью. да оубо негнѣвайся на нѧ,
яко отъвръгошася тебе. древьѥ. обаче стоятъ
непрѣклонни. прими даръ мои недостоинаго раба твоего. и съподоби я примѣси
тися къ небеснымъ твоимъ. и истинъ
нымъ воиномъ. сътворися самъ знамени
ѥ въ благо. да оувѣдятъ яко помиловалъ я
ѥси. и не гноуша ся кающемъ ся имъ, ей.
влдко гн҃и ісхсе. оуслъши мене раба своего,
и задоуша ихъ прими моя дш҃я. яко тебѣ
бѣ подобаатъ слава. въ вѣкы аминъ.
И съ великомъ гласомъ въсей братіи, рекше
мъ аминъ. на прасно свѣтя оугасоша.
и рякы мячѧщиихъ слоугъ расслабѣша.
и облакъ свѣтелъ на въсѣхъ ст҃ыихъ бы҃с. = c̃ figura c luculenta.
тъмаже и мракъ. на анѳупата и на по
ганыя пробыпася. якоже отъ страха оумъ
погоубити ан҃тоупатоу. и въстрепетати
коупно. съ дьвѣтьникъ. своими. надѣющемъся имъ. яко и градъ ся иматъ па
сти. млъчанию же многоу бывъшоу. аггелъ
лъскъ гласъ слышанъ бысть. поющемъ и славословѧщемъ бг҃а. часома же двѣ
ма минявъшема. расхождаашеся по ма
лоу тъма. и начаша възирати поганьскии на
стыя. и видѣти иже о нихъ свѣтъ. пока а
въшли бося. начаша съ великомъ гласомъ
въпити и глаголати. съгрѣшихомъ и бе

N Syntaxin

qui pronuncies минявъшема.

5756- 60.

законнова́хоу, о҃тъ́стии бъ́ласе. недъ́важе бъ / о҃тъ́стии
себѣ бъ́ывъ а҃нтиоу́патъ. повелѣ́ вести въ
темни́цѣ, и҃ о҃тъ́врѣдити, и҃ съ́кнетъ́ше дъ
дрѣ́ва бла́женааго ко́драта. въ́врѣ́гоша и
въ темни́цѣ и҃ о҃тъ́врѣ́диша. и҃ на у҃тріа
сѣдъ а҃нтиоу́патъ на сѣ́дищи. повелѣ́ пре
дъ́ставити тѣ́моу раскаа́въ́шаа́сѧ, въ пра
ша́въ́же и҃ о҃тъ́вѣ́дъ́въ́ прилежа́ное, и҃ не пре
клоне́ное и҃ста́вда́ние и҃хъ, и҃ не въ́змогъ
прѣ́вратити и҃хъ о҃тъ́ бо́га. повелѣ́ вести ѕе
мѣ́а и҃ гра́ды. гѣ́дного кождо и҃хъ. и҃ тоу
жива́а дъ́ивѕа́ти. бла́женоуо́у тоу же ко
дра́тоу и҃ сѣ́ и҃мѣ́ти. къ е҃листо́доу
прѣ́вѣ́ти́ти. рѣ́сп же ста́ти и҃ дома́ радости
и҃ сла́вѣ́ниви́въ́шеса и҃ слава́ще да. и҃ ꙗко къ
ѧдо и҃хъ ведень бъ́ысть на своѣ́ зе́мѣ́ и҃ о҃
хс҃ѣ дъконча́шаа́сѧ. и҃ вѣ́дъ́же а҃нтиоу́патъ
въ а҃ѳа́нтиискъ́т градъ. и҃ пожи́въ́ коуи
ро́тъ. повелѣ́ привести прѣ́дъ сѧ ста́а
мѣ́ченики́. и҃ рече къ бла́женоуо́у тоу ко
дра́тоу. жи́въ́ремени́ бо́гомъ о҃у́до вѣ́дѣ́ве. / вѣ́дѣ́ве гоѕа́ко.
и҃ неотвѣ́тодо́бъ́не, ни́ни. добѣ́йте мѣ́че /
ника́ ко́драта рече, о҃тца своего́ нарица́й
ѧкого сѣ́мѣ́ла, а҃ще до кр҃ѣ́ста́ хр҃а́нъ е҃сть,
и҃ не бо́ѳ ни вѣ́шьдъ́ ни прокаꙁъ́ва́ема,
и҃ не жи́вѣ́ть до́сто́, вѣ́дѣ́же а҃нтиоу́пато въ
се ѵ҃ло сѧ́ѧго о҃дра́но. рече къ дроу́гоу
свои́мъ, кѣ́ѧ мѣ́ки нанесе́ на ꙁло́ сѣ́тро
тво́наго сего́ невѣ́ѳ. о҃тъ́вѣ́тъ́же недово́ѳ /
мѣ́ен. и҃ не о҃тъ́вѣ́тъ́ствѣ́ мѣ́ен нитсо́же

видѣвъ бо оубо к҃ѡнѹ нєкоѥми тѣлоу
нєго прѣбывающа мнѡгѡ, повєлѣ аⷭ҇ндрѣѹ прі-
ѥсти врѣмєнѣ, и въсадити и въ нє, и їскова-
ти раны. и въвєсти и въ нѣ въ врѣмєнѣ.
и дѣлати, посохати, многоужє ѥсоу мнѣ
вѣдоу, повєлѣ ѩзыкы и ѹврѣмѣла, мѣ
на тако оумрѣлѣ нє, такоже бѣдрѣмѣнѣ врѣ-
мєнѣ, їскомѣвъ сѣдѣти сѣла просѧ. дѣкѹ
пасѣ рєкѣ. нєго нѣкѣдѣ погоу мѣжѣ: сѣдѣ-
кодрааѣ въ ѹврѣвъ на нєво рєкѣ. благода
рѣ҃ствоуѣ та ѡ҃ї їс҃ѯе. тако оумрѣвъ раа
денѣ дѣша раѣ ихъ. тѣлєсѣ силѣ подо
и ѹбѹкрѣпѣла. и къ аⷭ҇ндрѣѹ рєкѣ,
ѡ҃каѧнє. видѣвъ ѡ҃ї и вѣпитаѣ нѣкѣдѣ,
нѣкѣ оубо мнѡгѡ ѹвѡрѣ҃ї го ѹвѡри, въ
нѣѣ скоровѣ. въздѣвъшє аⷭ҇ндрѣѹ
въ рєкѣ нѣѣмоу. по вѣсѣмоу погоу
дѣѣ та ѣкѣдѣ и вѣ ѣвѣдати своѣ пѣва
нѣѣ. сѣдѣѣ кодраѣ въздѣ҃ѣ въ рєкѣ.
благословѣѣ нѣ҃ї ѡ҃ї дѣѧ нашѣ. ѩко оубо
ви ѡ҃ѣ рѣкы въ трѣѣѣ жизнѣ нашѣ.
нѣѣ оубо въздати ѣ славѣ прѣвѣѣ
нѣмоу богоу нашємоу. аⷭ҇ндрѣѹ же
повєлѣ и прѣдѣ вєсти къ кєсарѣ. вѣѣ
же аⷭ҇ндрѣѹ въ градѣ на бѹтрѣа по
трѣ вєсоть. и повєлѣ лаѳєкаго к҃ѡ
драта прѣдѣставѣти тѣлоу. и пѣтаѣ
ѧ ѡ҃ѣ нєго ѣкѣдѣ хощєѣ пожрѣѣи. оу
вѣдѣвъше нєпрѣложєнѣ лаѳєкаго тѣ

посоха. ſ.

не = тєсть, sine ē.

нєго нѣкѣдѣ погоу
alias нєоу

по — погу

ѩко кр҃тѣ ѡ҃ї ѹмѣнѣ

ченика. рече къ нѣмоу. довлѣетъ ти оу
бо аже приятъ мякъ. пристяпивъ по
жьри богомъ. блаженыи же кодратъ рече.
игралъ еси бъ мною мяками сими ~~анѳу~~ твои
ми. и разгнѣвавъся анѳупатъ. повелѣ
прострети и по остроу камению. и бити
говяждами жилами по вьсемоу тѣлоу. —
биемъ же блаженыи славяше да гла. —
многашди бъ рашася бъ мною и бо не прѣмо
гоша мене. на хрьбьтѣ моемъ ковааха — dorsum
грѣшници. оудалиша безаконие ихъ. —
и яко бъконьча фалмъ. анѳупатъ рече.
биѥте и прогажьно. добиже мяченикъ =
къ кодратъ рече. биѥте биѥте. плъти биѥте.
оубо пакости творити. а дша не врѣди ignotum Dobr.
ши. анѳупатъ рече. о каане зълоу бѣ
соу прѣодолѣлъ еси. Стъ же кодратъ
рече. такоми и га моего іс хса. зълоу
зѣло и не тъчьѥ ѥдномоу. нъ и вьсемоу
воинъствоу ѥго господинъ быхъ. госпо
да моего ради іс хса. ѥмоу же слава въ
вѣкы аминъ. Множьствоу же братьѧ братьѧ
а отъвѣщавъшемъ аминъ. разгнѣ
вавъся зѣло анѳупатъ. повелѣ яти
отъ множьства дъва мяжа. и привести
ѧ к нѣмоу. а тома же има бывъшема:
оставивъ стаго кодрата. о блаженѣѣ
мъ саторнинѣ и роуфинѣ нача пытати
ти. себо бѣаста имени ѥго. повѣсивъ =
же ѧ повелѣ дърати. желѣзны ногъты =

дондеже трѣва напѣнѧтъ хѵ҃ѣтѡ҃ѵ пѣзвати / ѵ҃ хѵ҃ѣтѡ҃ѵ.
тисѧ на зємлѣ. Блаженаѧ же пѫтна
полатиа стаагѡ кѡдрата. ивѣсь прѣдъ
сѡсѣдѧщѣи брашѣи. полнитсѧ долу
ѕанна. и вѣзлюбитъ свѣтлѡ кѡдратъ рече.
ли їс хс҃е. невидимаагѡ ѡтѣѕа. посѣли посѣли
потомъ свѡѧ на нѣ. и їс҃ѣ засѣлѧ. ѣи ѕанна ѧнаѧ.
бѫе лютрѣнѣихъ, помлоуи рабы
своѧ. и дадѣ имъ трѣпѣзѣ. и побѣ
ди дѫщи до конѣца. Многоую же ѧсоу дожи
тиѣвѣшоу. и ничесоже ѡбѣщѧлаи
шѧ ѣма ѣіна. ѡтъ тиѣгѣихъ до тиѣ.
не лѫжаѧсѧ и глаголѧ. Повелѣте а
ивѫсити лютѣте ѧ продаати ѡтѣѕа / licoлѣвѣ,
нъ. да на тѣи ѣлисаѣа и дѣтѣе
ѡтѣсѣкнѣ главѣ ѣего. тѣмже лаѕ
ѡконѣчавшѧсѧ. Мѫжи дѡлгодѣ
ви и хѵ҃ѣолюбиви, вѣслѣдствѡвавъ
шѧ ихъ пѣтѣи. вѣзѧша многоцѣнъ
нѣѧ пожи ѣего. давѣше злато мѣого
ѡтѣѕѣ. приносѣщѧ на вѣ своѧ ѕда
ѣи положиша чѣсно. Блаженоую
пою кодратоу повелѣ ивѫсити кѡ
нѣ и сѣ ѣнѣи. вѣслѣдствѡвати вѣ
пономѣ. и вѣзвѣ мегѣсѣнѣи ивѫ
сити. вѣ ѕрѣквѣ ѧполѡѣѡ. пове
лѣ привести ѧ стаагѡ кодрата. и прѣкѣѧ. прокѣ
привеженѡѣ ѧ ѣма и нѣ дѣвѣтѣѣ, нѫждаѧ
ша ѧ пѡѕирѣти нѣвѣсѣнѣи ѣѕѡ.
и глаголѧ къ ѕнаѣе моую пою кодратоу

послоушаи бубо мене. и останиса бѣсова
ниꙗ своѥго. почто санъ свои и родъ оука
рѣѥши. оувѣждъ богы и съпасиса. и а
зъ повелѧ врачемъ ицѣлити ꙗ. тъчьꙗ
пожьри богомъ. пристяпи къ асклипию
и тъ та истѣлитъ. оубоиса величьства
богъ и великаго аполона добьꙗго, и ера
клꙗ иже въсѣхъ цр҃ь. и диꙗ. трьвеличь
ствънаго. ареа. писидона. оубо нѣсили
николиже плавалъ по мороу. да бы оувѣ
дѣлъ страхъ ѥго. люболи поклониса слъ
ньцоу свьташтоу оумоу са по въсей въселе
нѣи. ѥда и тъ оумрълъ ѥстъ ꙗкоже ты хоу
лаглаголеши. еда нѣстъ на небеси.

Блаженыиже кодратъ рече. азъ покланѣꙗ
са истинноу оумоу богоу. и ѥдиночадоу
моу сноу ѥго іс҃хсоу. и не отъмешꙗса сва
таго доуха. нъ трепешꙗ ѥго крѣпости,
и не исповѣдимꙗꙗ силꙗ. поꙗ и славꙗꙗ
въинꙗ. мрътвомъ же капишꙗемъ некла
нѣꙗса. бѣсъ небоꙗса. ни тебе имꙗшꙗ
го малогодъняꙗ власть. ѥшꙗ же мало дь
ний. и ідꙗ къ господоу моѥмоу. тыже зъ
ло зьлѣ въплачеши. ꙗко не въсхотѣ оувѣ
дѣти истиннаго бга. давъшаго ти жи
ть. сне сотонинъ. обьшꙗ ниче нечисты
хъ бѣсовъ. бѣсъный пьсе. кръвопивый
змию. плътоꙗдивъш мечоу. сверѣпѣи
звѣрий. нестыдишилиса жъра камени
ю прѣдъ народомъ прѣдъ голикомъ мно

бѣсованиѥ?

оукарѣѥши.

ицѣлити ꙗ. ex glag.

истѣлитъ!

putes male interpretatur.

ѥда & mox еда

зъло зьлѣ

житъ?

жъствомъ народа. иже ничесоже приемлютъ. сокачиа чистѣйша васъ сятъ. иже сятъ раби чловѣчьсти. яко въ дворѣхъ закалаютъ чистѣ на сънѣдение чловѣкомъ. а не бѣсомъ. вы же коумиромъ безъчоувьствьномъ. жъряше прѣдъ народомъ. несрамьяетеся. яко и камени го закалаяше вы сънѣдаете. да приде тъ бестоудьници приемлѧй жрътвя. да явитъся да въспроситъ о себѣ. да приметъ да ястъ. да речетъ камѣнъи богъ вашъ. что хощетъ да емоу закоѧтъ. козяли или волъ или птицѧ. чьстьнѣйше не емоу. оусрамьяйтеся. чада стоудовьнаа. вы бо бѣсьни сяше ны цѣломядрьныя бѣшены мьните. и се глаголяшоу емоу. разгнѣвавъся анѳупатъ. повелѣ соль съ оцѣтомъ съмѣсивъше поливати раны его. и соукномъ въстирати. и яко помлъча святый. перинии нечьстивый. повелѣ раждегъше желѣза зѣло жешти и по ребромъ. глаженъйже кодратъ длъго трьпѣливъ трьпѧ болѣзни. молѧше сѧ въ оумѣ млъча. и оустьнѣ его подвизастася. гласа же емоу не бѣаше слышати. отъ немогъшемъ же сѧ слоугамъ. повелѣ сънѧти и и вести въ темницѧ. и на оутрьѧ повелѣ анѳупатъ стааго прѣдъ вести къ елиспонтъскоу оумоу

coqui puriores. lanii?

sic, recte?

оусрамьяйтеся
cf. биѧте!
nos desipere putatis

Соукно

въ оумѣ вні рѣч.
ui Gristi

внѣшну

ѡ старовоу, и прѣмѣдрѣшоу аѳинодалоу рѫ ру
дакъ рѣкѣ. ѩзидоша противѣ нѣкоу
кнѧзъ иже бѣ ѡ лоно мѣста. и ѿ народо'
сѣбѣ раѵѣѕнѣтисѧ, ѡтъ капитѡ. а по
и сѣмѣ желаѣщемъ видѣти христо
сова страстотрѣпца, прослоуша недѣ
лѥнна его оужа по вѣсеи аси, и ѳѣха
по вѣсеи вѣселенѣи ѡбѣтекло бѣаше, по
вемъ же вѣсѣмъ аѳинѣтомъ прѣдъ ѩти.
ѯ прѣди сѣдѣти вѣси главолѣпѣи.
сероукотикъ. тоу бо капища многа
бѣахѫ поставѣлѣна, и прѣбѣѵѣ тоу на
оудрѣна сѣдѣ. повелѣ привести стаго
мѣченика кодрата. вѣсь же народъ сѣ
бѣравѣсѧ спѣшахѫ тогоурѣдѣнѣе мѣче
ника блаженаго кодрата. вѣнѣѣ аѣде
и полиѣано бѣаше крѣвитѣ вѣсе ѳло, и а-
кѣ ѳитѣ бѣаше надѣтенъ. нѣ дикоѣ
свѣтѣло показаѣше лице своне, и клада
сѧ ведомъ бѣаше слоугами, многѣихъ
бо ради пѣкъ ѣже нанесоша наѣ, нѣ-
наѣше буе и ходити, вѣсь до пѣтѣ нако
лѣхъ вѣзомъ бѣаше, и ако прѣдѣ сѣма
прѣдъ аѳинѣтомъ, и рѣче кнѣтоу. по
бѣдилъ лиса ѣси ѡбо кодрате, ѩли ни, ѡнъ
же прѣвелиѣомъ гласомъ вѣзѣпивъ рѣче.
ѩзлади ноѣ тиѩдѣломьдрѣ сѣвоуѣ.
ѩзѣтровы пасѣре моѣѧ крѣстиѣанѣ ѣсѣ,
и ѩнаго бѣда незнаѣ разѣ за коѣго їсѣса.
тогда разгнѣваѵѣсѧ аѳинѣтъ. повелѣ

рундакѣ рѣка

ѳѣха

сероукотикъ

inflatus

на колѣхъ

побѣдилъ

ѻгнь въздвигнѣтисѧ · и въздожитъ сковрадѣ — сковрады
слоугы же въздвигнѣтъ въгнь · и та
ко раждежена бѫдѫ сковрада якоже ѻбра
зъ ѥѧ подобенъ бѫдѫ ѻгню. и повелѣ ѥмоу
пасѣ въздожити сѣчиво на сковрадѣ.

Блаженѣишѧ кодратѣ рекѣ. ѩзъ самъ ѻ семъ
въздѣмъ на сковрадѣ. и не запоуждѫ.
и дѣтворивъ христово знамение. възлеже
на сковрадѣ. въздѣвъшѧ же слоугы дь
ѩволѫ на сковрадѣ. плъзалъ. и масло и трь — плъзалъ рѧда
сѫщѣ. сѣтвиѥ кодратѣ потѫщѫ. дѣ на по
тощѣ мѫ вънѣти. и на потощѣ мѫ
нѣ поѫтитисѧ. да посѣдѫтъсѧ и посра
мѣѫтъсѧ искѫсити дша моѥѧ. дабѣ
възвратѧтъсѧ въсадѣ. и ѻпсрамѣѫтъсѧ
хотѧщи мѫ зълоу. И конѣчавъшоу
сѣ молитвѫ. якоже дѣвѣма часома прѣдѣ
дѣшѣма. нача сѣтъ рѣщисѧ ѩвоу па
тоу глаголѫ. ѻгнь сни двои сасоудекъ кѣсѫ.
и мнѣвза сковрадѣ пакѣтишта сѫтъ дво — sic sodecatonia.
ѥго сѫдѣѩ. добрѣ ѻудо дѣтвори · трѣудъ
на | тако сѫтъ ѻтъзи съвита пѣтьнаго. по
велѣ на пакѣзѣтъ сѣнь ѻдрѣ почитати.
нѣнѣ ѻудо и сѣточи и възлогъ. и глагла
глѫ сѣтыи пѣтенникъ ѻбращѫѩтисѧ на ск°
врадѣ. тако на ѻдрѣ по и ѻтинѣ на съвлѧнѣ. — насъвлѧнѣ ѻдрѣ
нѣлоѫщѧ часоу прѣдъвъзвѣшоу. и ѻгню ника
коже прикоснѣвъшоу сѧ ѥмѣ. повелѣ а
вѫщѧнѣ дѣнѣтъмѣ и ѻтъ сковрадѣ. на
по вѣнѣ въси на хлѣтѣ въздѣдѣтѣ. пещѣ — хлѣтѣ

главѧ ѥмоу отъсѣщи. приимже отъ вѣ
тъ. и тъщаса на небесьскоѥ цѣсарьство
блаженыи кодратъ поѩше глаголѧ. бла
гословьѥнъ гь иже не дастъ насъ на оуловѣ
ние зѧбомъ ихъ. и нѣкогории отъ въ слѣ
дъ идѧщаѧ братиѧ. поѩахѧ съ нимъ,
и дожии до мѣста идеже хотѣаше съконь
чатисѧ. ‡ и благодарьствивъ бога. прѣкло
нивъ колѣнѣ. и вынѧ протѧгъ. въ добрѣ
исповѣдании. оусѣченъ бысть, на славѧ
и хвалѧ хсоу богоу нашемоу, нынѣ и при
сно и въ вѣкы вѣкомъ. :- (sine Amin).

‡ коньча ѩалмъ. и на мнозѣ помо-
лѧвсѧ. и благод.

мѣсѧца марта въ аі. житиѥ григора папы
роумъскаго

роумъ
pro римъ,
sed in textu
римъ

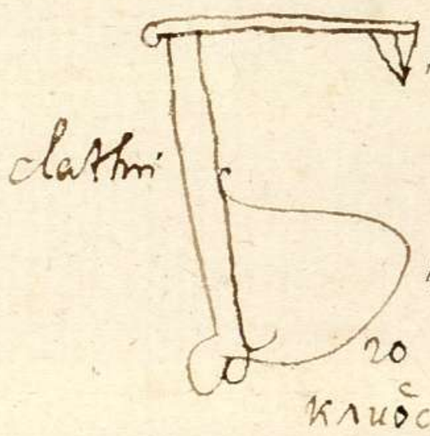

Блаженыи григории. поставьѥнъ
бысть патриархъ. стѣи бжии цръ
кви римъстѣи. а прѣжде патриаршьства.
цръноризъцъ бѣ въ манастыри. стаа
го апостола анъдреа. нарицаѥмаго
клиоскаура. близъ стоую мѧченикоу
Іѡана и паула. бѣаше же игоуменъ го
го манастырѣ. мати же ѥго блаженаѧ си
лвиѧ. живѣаше близъ вратъ стаа го пау
ла апостола, на мѣстѣ нарицаѥмѣѥмъ
кела нова. Тъже блаженыи григорий. ѥг
да сѣдѣаше въ хызинѣ своѥй. и писаа
ше. приде къ нѣмоу маломощъ, молѧи
и глаголѧ, помилоуимѧ рабе да вышь
няго, ѩко старѣишина бѣхъ корабникомъ

цръноризъцъ serb.

хызина.
маломощъ

и ѣстопихотъса и погоубихотъ много ѡ
тѣхъ. и свое и стоуждо. люб[о] ѧкыи
иже и по ѣстинѣ рабъ христосовъ, призъ
вавъ слоугы своѣго глагола тѣмоу. бра
шедъ даждъ семоу 5 златыхъ. братъ же ме
дъ дѣавори такоже повелѣ тѣмоу рабъ божии
григории. и дасть палопоши 5 златыхъ.
и отиде. такъ оубо мало притоудивъ въ
тѣхъ дѣсь, придетъ же палопошь къ
блаженоумоу григорою глагола. потщоуи
ѧ[с]а рабе да въземъ многаго
хъ. а мало ми ѣси далъ.
вавъ слоугы своѣго глагола тѣмоу. и
даждъ тѣмоу дроугыихъ 5 златыхъ. сѣдавъ
ѧдавъ же глагола. въздрѣ ми ѧти къстѣнъи
отъче тако нѣсть остала ни ѣдина злати
ца въ ризѣницѣ. глагола кѣмоу блаженъи
не имаши ли много никакогоже съсѣда ни
ли ризѣца да даси тѣмоу. онъжа отъвѣща
въ рече. много ѣсѣда къстѣнъи отъче не
имамъ. развѣ сѣребрѣнаго блюда иже
не посѣлала великаа гостожда съ коуцинъ.

блаженоумоу григорою глагола. потщоуи
ѧ[с]а рабе да въземъ многаго
хъ. а мало ми ѣси далъ.
Блаженѣишие приз
вавъ слоугы своѣго глагола тѣмоу. и
даждъ тѣмоу дроугыихъ 5 златыхъ. сѣдавъ
ѧдавъ же глагола. въздрѣ ми ѧти къстѣнъи
отъче тако нѣсть остала ни ѣдина злати
ца въ ризѣницѣ. глагола кѣмоу блаженъи
не имаши ли много никакогоже съсѣда ни
ли ризѣца да даси тѣмоу. онъжа отъвѣща
въ рече. много ѣсѣда къстѣнъи отъче не
имамъ. развѣ сѣребрѣнаго блюда иже
не посѣлала великаа гостожда съ коуцинъ.

сѣоуждъ. alienus
филоптихосъ дѣ
брате serbissime!

палопоши aegroto.

григорою. сѧ. григора.
sed infra григорию.

брѣ. sumebatur
sed infra дроугыихъ

ризѣница dativi
etiam a barb.?

ѣ посѣлала —
съкоуцинъ?

глагола къ немоу рабъ бж҃ий григорий. иди
брате дадъ ѥмоу блюдъ гъ. братъже
сътвори ꙗкоже повелѣ ѥмоу блаженый.
и дастъ нищоуоумоу. нищиѥже възе
мъ в҃і златицъ и сребрьный блюдъ отиде.
ѥгдаже и поставиша патриарха ст҃ѣи цр҃ь
кви римьстѣй. по обычаю патриаршъ
скоу. повелѣ сакеларoу своѥмоу въ ѥдинъ
дьнь. ѥдноѥ привести в҃і маломощи.
на трепезѧ своѥ да обѣдоуѥтъ съ нимъ.
сакеларийже сътвори ꙗкоже повелѣ ѥмоу
патриархъ, и призъва в҃і мѧжь нищъ
и ѥгда сѣдоша съ патриархомъ, на трепе
зѣ обрѣтоша сѧ г҃і. призъвавъже сакела
ра глагола ѥмоу. не бѣхъ ли ти реклъ в҃і. по
зъвати. то како без моѥго повелѣниꙗ
тринадесѧте ѥси позъвалъ. сакеларъ же
слышавъ. и пристрашенъ бывъ. отъвѣ
щавъ рече к нѥмоу, вѣроуими чьстьнъи
владыко. дъванадесѧте ихъ ѥстъ. трети
тиꙗго на десѧте не видѣаше никтоже.
разъ патриархъ ѥдинъ. обѣдоуѥщіе
тъже имъ. видѣаше патриархъ третиꙗ
го на десѧте сѣдѧща на край стола. и се
лице ѥго образъ измѣняше. овогда оубо
видѣти и бѣаше сѣда. овогда же отрока.
и ѥгдаже въсташѧ съ трепезы. и ны вьсѧ
отъпоусти блаженый. а третиꙗго на де
сѧте. видимаго тако чоудьна. а и за
рѧкѧ. и въведы и въ клѣть своѥ глагола

блюдъ m.

сакеларъ
& сакеларий
& сакеларь

трепеза

pauperes

то

ихъ ѥстъ. recte sunt.

на край стола.
лице — образъ
овогда — овогда

ѥмоу. заклинаѭ ѿ велицѣи силѣ вьсе
дръжителя бога. повѣждь ми кто ты
ѥси. и что ѥсть имѧ твоѥ. Онъже рече
к нѥмоу. и ѥже въпрашаѥши имене мо
ѥго. то и то чоудъно ѥсть. обаче азъ ѥсмь
оубогыи. пришедыи к тебѣ ѥгда бѣ
въ манастыри стаго андреа апостола.
Клиоскаръ гда р-ии аа̃ше. Nota numeralia. нарицаѥмаго клиоскаръ. ѥгда сѣ
дѣаше въ хызинѣ и писааше. ѥмоуже
да дъва на десѧте златицъ. и съребръ
ныи блюдъ иже ти бѣ посълала съкоуци
apertum σφάλμα. ѩ блаженаѧ сиавиа мати твоѧ. и да оу
вѣси ѧко отъ дьне того отъ нѣлиже пода
ми съ длъготрѣпѣниѥмъ. и простомъ
гъ срьдьцемъ. нарече гъ патриархоу бы
ти. свѧтѣи цръкви своѥи. за нѧжеи кръ
вь своѩ пролиѧ. и быти ти прѣимьник
коу. и намѣстьникоу връховьнаго апо
стола петра. глаголаже к нѥмоу блаже
ныи григории. Како вѣси ты ѧко тъгда
гъ нарече гъ быти мьнѣ патриархоу. онъ
же отъвѣщавъ рече. не ѥльма ли аггелъ
гда вьседръжителя ѥсмь азъ. того
ради вѣдѣ. и тогда бо господь мѧ бѣ
посълалъ к тебѣ. и скоусити оусрьдиѥ
твоѥ. аще оубо чловѣколюбьнѣ. а не
чловѣкомъ твориши видѣти милость
своѩ. Блаженыиже то слышавъ оубоѧ
сѧ. не оубо бѣаше доголѣ видѣлъ аггела.
акы къ чловѣкоу бо бесѣдова и вьзира

Quæst. nunc 9.

нань. рече. ѧгглъ къ блаженоу̑пою, не
бойсѧ. се посла́лъ ма́ не́ стъ тѧ да бѫдѫ съ
тобо́ю въ жили́щихъ. блаженъ́ѣ́ше слъ
ша́въ то о́тъ а́гглѣла паде́ нижъ на зе́мл. нижъ паде,
и̑ поклонисѧ господоу гѣ. а́ше малаго
того ради да́нца и̑ ничесо́же сѫ́ща. толи
ко мно́жа́ство щедротъ показа о́тъ
тѫ́тилосте́лъ гѣ. та́коже а́гглѣла своего
посла́ти къ мнѣ. бы́ти ре́чю къ мно
ю̑ въ вѣ́ки. какова́ оубо сла́вы бл҃говоли́тъ
сѧ тр҃бова́тъ щи въ заповѣ́дехъ ре́ч,
и̑ дѣ́лѣ́ше пра́вдъ. безлѣ́жа до ко́нца пре
кы́й. та́ко тилостъ хва́литъ сѧ на сѣдѣ,
и̑ тилоу̑ми нищла въ зае́мъ да́етъ болю.
Тъ́же сатъ а́гглъ́скъ господъ, сохра
нлова́ѣ́ское спасе́ние. глаголе́тъ къ о̑
десню̑ сто́ѧщи́мъ, гра́дѣ́ше бл҃
словѣ́ми о́тъ́ца моего̑, прии́мѣ́ше о̑у̑го
товано́е ва́мъ ц҃рс҃тво. о́тъ начала ми
ро. а́лчен до бг҃а и̑ да́ста ти ча́сте. жа / а́лчен = lačan sat.
дѣ́нъ бг҃ъ и̑ напо́ѣ́ние ма. сохранен бг҃
ъ и̑ наведо́ние ма. болѣ́ъ и̑ прис҃тѣ́ние жа
ме́не. a corr. нагъ бг҃ъ и̑ о̑блѣ́кло́ние ма. съ́лен'
нищи и̑ придо́ние къ нѣ́мъ. гѣ́ла оубо дъ
творе́ние ѣ́дномоу да́ѣ́ше сѧ мо҃ хѵ /
дѣ́ѧ, то нѣ́мъ дъ творе́ние. дѣ́ѣ́ше въ҃ /
къ нам почитаѣ́ щи нѣ́мъ́ѣ́ше и̑ послу
шаѣ́ щи нѣ́мъ. о̑ сѣ́ѣ́ше сла́вѣ́нъ́ѣ́ше въ
глас. и̑ вѣ́ѣ́ки́хъ въ сла́вѣ́нъ, а́ѣ́ше о̑у̑го сла́вѣ́нъ,
това́ оубо любо́ѣ́щи́хъ. да ны сътвори

мникы сотворитъ Хс бгъ. прѣчистыя
ради матере его стыя богородица. яко
тому подобаетъ слава чѣсть и покла-
нѧниѥ. нынѧ и присно и въ вѣкъ вѣко
мъ. Аминь.:.

мѣсяца марта въ ві. мѧчение стаго пионна. пре
звитера змурньска града.

пионна
& мох пионина

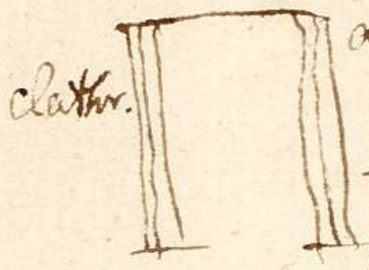

памѧть стыимъ обьщевати апосто
ломъ велитъ вѣды. яко иже памѧть
творитъ съ вьсѣмъ срьдьцемъ и вѣро
ю. и инѣхъ оугроуждаетъ. больша
хотѧще подражати. пионина же мя
ченика. и паче поминати лѣпо. понеже
егда бѣаше въ мироу. многы отъ прѣль
сти обрати. апостольскый мѧжь въ насъ
бывъ. и конець егда призванъ бысть
къ Гоу. и мѧченъ бывъ. съпсаноѥ се оста
ви на наказаниѥ намъ. и донынѣшь
нѧго имѣти намъ памѧть оученика его.
мѣсяца шестаго въ дьни. настаѧщи
сѧботѣ велицѣй. въ дьни вьнегда сѧ роди
блаженый мѧченикъ полукарпъ. гоне
нию сѧ шоу декиа цѣсара въ змурьнѣ.
ѧти бъша пионий презвутеръ. и савини
исповѣдьница. и асклипиадъ и маке
дони. и лимонъ презвутеръ съборьнѣй
цръкви. пионийже видѣ прѣжде едно
го дьне. вьнегда сѧ роди ~~роди~~ полукарпъ
яко въ ты дьни ѧти бъша сий съ савиниѧ.

поминати.

ergo auct. Smyrneus

съпсаноѥ

сѧботѣ велицѣй.

и̑ съ а̑склипиѣмъ посѣщѣлеса. и̑ тако видѣ
тако оубро въ ѵ̑ дьнь а̑ѳи и̑ мнѣ бѣ̀ти.
въземъ розъвны и̑звилъ ѓри на вѣтѣ. во
ѣ̀ възложи. и̑ савинии и̑ а̑склипи, и̑ни
двадѣ сѣдяще въ до̑моу, се же творѣ
за ведомѣіа ради. не разоумѣвающихъ
тако и̑ дроугии и̑дѣ̀ти о̑скврѣнитиса въ
трѣбахъ, нъ да видѣ вѣси. тако въ
нѣ̀ѣ въ темницѣ а̑бие и̑ти. помолѣвше
мѣ̀же сѧ и̑ѣ. и̑ въскоусивъше хлѣба и̑ во
ды. въ сѣдмь великыи. оутреѣнии
попѣ̀ѣ. и̑ и̑же двадѣ съ нимь. възискаѣ
и̑ влагыи кръстиѣлѣ. на ѓрѣбѣ и̑ на
о̑скврѣнѣнїе. и̑ рече попѣ̀ѣ. вѣтъ оу
да ѣ̀ѣ. заповѣди ѓра. тако вели въ
нъ ѓрѣвѣи болотъ, ѣ̀ѣи рече вѣтъ за
повѣди бѣ̀ѣ. въ и̑ѓрѣвѣе велиѣ нань
томоу ѣдномоу сѧ клани. попѣ̀ѣ ре
ѣе пои̑дѣ̀ѣе оубо на дворъ да готоу сѧ вѣ
мѣ̀ѣе. рѣзѣе а̑склипиадїи савинии.
мѣ̀ѣ богоу живоуѣтоу покаратиса и̑ вѣ
мѣ̀ѣаватиса. вѣдѣе попѣ̀ѣ. и̑ при
мѣдѣмѣ и̑ѣ вѣдѣе вѣси тако и̑ѣ
носатъ. и̑ а̑кы на прѣславьно гоудо тѣла
хъ. колико брѣза народи, тако же ѣ̀ѣ въри
ваѣи дроугъ дроуга. и̑ приседѣмѣ.
и̑ѣ на мѣсто и̑же ѣ̀ѣе сѣдѣлисѣ
и̑ сплакниже сѧ въ се то мѣсто. и̑ въходи и̑ѣ
рѣнице. ѣлиѣ и̑ жидовъ. и̑ждеѣ празд
новадѣ. тоѣзде ѣ̀ѣе ѣ̀ѣе велика сѣбота.

sic

и̑ѣ ѣ̀ѣе розъвны
дом'.
за—ради?
попѣ̀ѣ
ади попѣ̀ѣ,
ѓра

поставлѧѭа же по сребѣхъ, и плещетъ
рѣка, и планины. покорятсѧ акы и вѣси
и живѣѭте дакѣ мнѣни. бѫдете. простьръ
же рѫкѫ твоѭй: свѣтломъ низѣлъ отъ
вѣкъ въ рѣка. тѫжи ѥсѣ добротою жи-
рѣ[ѣ]хъ хваленїе сѧ. и ѥже вѣваѣтъ сотъ
ѧзыкове приѧвлѧ, послоуша[ѧ]е мене на
ловатъ вѣлагѣѭла. слышѧ бо ѡ сата
приходѧщѣмъ. тако постѣѭлѧсѧ.
и порадоуѣѭлѧсѧ. ѥгри мнѣѭе [ѧ]хъ по
грѣшенїе. и[ѧ]ѭѣ не повелѣ живѣтъ. нъ
по же бы ваѣ ѣлиною покарѣѭлсѧ ѥгрѣ
телю вашемоу ѡтцроу. ѥже свѣтлагетсѧ.
неподобнѣѭесѧ ѡ оумрагѣѭлѣѭихъ хва
лѣѭтсѧ. ваѣ[ѧ]ѭе ѡ ѧзыкове тѫѭсти тако
велитъ. ѧще видѣѭи ѡсла врага твоегѡ
падѣѭа подъ брѣмене[ѧ] не мнѣѭи,
нъ вѣставѧ въ составѣ. тѫждеѭе[ѧ] со
лѣѭотою глаголѣѭу. ѧще падетъ
врагъ твой неторадоуйсѧ и ѡ потѣчени
нѣмъ не вѣзносисѧ. ѧзъ бо своеѭою оуѣ
телю покарѣѭлсѧ. оумрѣѭи ѥзволѣ нагѣ.
а не трѣбѣѭлѣѭи словесе нѣмоу. и подвиѭ
заѣсѧ не изѣѭѣѭнѣѭи тако прѣжде навы
коѣ. Поломѣѭе и наоучихъ. квѣтъ
оубо постѣѭлѣѭесѧ ѧзыкове, ѧще и врази
ѥгѣ ѥстъ тѫждеѭе вѣлагѣѭлѣѭ. нъ чловѣ
ци нѣдначе ѡбидѣ ненавидѧще. рѣкѣ
въ квѣ прѣ ѡбидѣ трѣ. квѣ ѣѭѣвѣна
хѣ. квѣ оубихѣ. квѣ ли квѣкоуѣи

адѣенае?

вѣлагѣѭла

ѥгрѣ! quojure?
sine non ѥгрѣ.

ѡтцроу. forte & ѡ.

Homerus in Vitiss.

вѣлагѣѭи.

non praetereas.

нѣ = нѣй

ромъ поудихомъ. или инаⷭ Пѣтно ѣстъ
свои грѣхы и жерⷭвникъ страха ради Гнѣвъ
нѣска Гворѧщимъ. мъ Голико оуне ѣли
ко волѣнии грѣси неповолнѣвшимъ, кⷭо
оудо помоуди жидовъ грѣхи велѣлогоу.
или части жрⷭвы прѣтвѣтимъ. или блюда
дѣти въ двѣгерехъ иностранникъ, или
Гвѣнеди коупиромъ бѣнъ и двѣдери.
или грѣхѣтати на да ни проливится ѭ
усии. а и не благодѣти и нѣти благодѣ
тимитъ, или обращаѣма сръдрѣзенъ
въ ѣиптѣ. или въ Гдѣлоу пишѣсма въ
зли законѣ. рещи аⷣронѡу. Гнѣвори
нашъ бодѣ и ѣленъ Гворити. васъ бо по
лѣтъ прѣлѣстити, помѣте почитаѣтъ
са вашъ. кнѧзѣ сѣдиѣскыѧ. цѣсарьскы
а иѣсковѣскыѧ. и въси инѣхъ же обѣтени
бѣваѣтъ, мъ и шѣлѣтъ. чесо ради нѣни
немоудрии сами приходѣтъ на жрⷭтвы.
дабѣ ли ради въсѣмъ крⷭтѣтамомъ
гаждраѣте. нѣнѣ сѣмѣлъ жизнѣ то
кои подобнои бѣти, кѣи коуи бодѣи
нѣсть плѣвѣвшѣи или пшеницѣмъ
нѣда до придѣтъ sic male бѣлѣнѣсѣ бѣлѣлоѣ
полрѣбнѣи гока, плѣвѣи ѣвѣзкаи
сѣмѣлаи. оудобѣ вѣзрѣмъ отвѣносѣтъ
са. а пшеница гои остаѣтъ. видѣшѣта.
кѣи вѣврѣжѣена невода. вѣселѣ нѣжѣа сѣбѣ
рады на полрѣбѣ нѣсть. Такожде обратити
ѣ нѣѣѣ
ѣнѣѣа жизнѣ, како оудо хѣѣѣѣа. Всѣѣ

ѹ. ѣ

ѹдо

рѣтѣтаи cf. catt. ropotaŧ?

цѣи aliqui?

токои сѣѣи? horreo vide mox infra.

лопала

бѣрѣтаѣи

плѣваи — относѣтъ

невод.

намъ страдати. акы правьдьникомъ
или акы неправьдьникомъ. аще же
и акы неправьдьнии. како оубо и вы
тѣми дѣлы неправьдьнъими. обли
чаѥми гожде творите. аще ли яко
праведнии. праведьнъимъ страждѧ
щиимъ. кыѧ вамъ надежда и мѣти.
аще бо праведьнъи едва спасаѥтьсѧ.
сѧ. нечьстивъи и грѣшьнъи кде ави
тьсѧ. сѣдъ бо мира належитъ. о немъ
же извѣстихомъсѧ многъими. азъ
же и ошьдъ и вьсѧ жидовьскѧ землѧ
прошедъ. прѣшедъ же и ордана видѣ
хъ землѧ до нынѣшьнѧго. послоу
шьствоуѭщоу. бывъшоу на неи бжи
ю гнѣвоу. творѧщихъ ради грѣхы
и живѧщихъ на неи. странникы
оубиваѭщие†. видѣхъ дыма ижнеѧ до
нынѣшьнѧго въсходѧщѧ. и землѧ
огнемъ оупепеленѧ. и всего плода пра
здьнѧ. и покротьнъіѧ влагы. видѣ
хъ и море мрьтво. водѧ прѣмѣненѧ
своѥѧ вещи. страхомъ бжиѥмъ отъ
падъшѧ. и немогѧщи животъ но
вь себѣ крьмити. и въходѧщие по
~~вьнѣ~~ дъ водоѭ комоу вьне. измещаетъ и
вьнъ. и оудрьжати тѣла чловѣчь
ска немогѧщѧ вь себѣ. приѧти бо
чловѣчьска не хощетъ. да не чловѣ

ошьдъ

† ... и ино много ноуждѧ творѧщие. видѣхъ же

sic: праздьна. nota syntaxeos ἀνακόλουθον.

~~по вьнѣ~~ вьнъ foras.

авитъ = навитъ

ижнеѧ = из

ка ради. тѣхъ вѣ̀ сотрѹдникъ дѣлаетъ.

Н̑ се далече вамъ глю. вы видѣвше и̑ повѣдѣте. лѹдийска зємлѧ и̑ декапо̑литїска
и̑згорѣвшїй о̑гнь и̑ сотрѹдничествѹѧщїй до
сѣмѣ̀ вѣ̀ни̑ки. на показаніе невѣ̀стовѣ
ствѣ. є̑тни вѣ̀ сїкилїи о̑стровѣ. и̑ сходѧ
о̑тѣ̀ него о̑гнь. а̑ще и̑ се далече о̑ставѣ сѧ
сѣ. по разоумѣ и̑ зрѧ водѣ и̑сходѧщїй
о̑тѣ̀ зємлѧ. и̑ по разоумѣ и̑ле о̑тѣ̀ кѣдоу
разидизаѣ̀ѣ сѧ. ѣ̑ще нѣ̀сть о̑гнь подѹзємлѣ.
тѣ̀мь проповѣдаѣ̀ вамъ. о̑ дѣдомѣ
мѣ̀ о̑гнѣ̀ бывшїй сѣдоу о̑тѣ̀ да. словесе тѣ̀го
ради і̑соуса хрїстоса. и̑ чесо ради дѣлаютъ
вашїи не слоугоуѣ̀ютъ. и̑ каменїю зла
тоу неповинаѣ̀тъ сѧ. сїи и̑ нѣ̀мѣ̀.
многѣ̀ речемъ и̑ сѹщїи сѵ̀нїи и̑ вѣ̀сѣ
народъ. помѣ̀тѧша послоушаѣ̀ше.
тако же никомоуже хрѹбнѣ̀ти. реквѣ̀мъ
же тако пѣ̀нїто. тако дѣлаютъ вашїи
не слоугоуѣ̀ютъ. и̑ каменїю златоу нѣ̀що
клонитїсѧ. привѣдома и̑хъ на сравдѣ.
и̑ присѣтавшїи ѣ̑ли кѣ̀ѣ о̑тъ добрѣ сѣ̀
лемомѣ. полѧшѣсѧ и̑ глаголѣ̀ѣ.
сѹвѣ̀дѣйсѧ самъ пѣ̀нїнѣ. тако ѣ̑сть ѣ̑ко
бывъ. и̑ много ради достоинъ ѣ̑сть живъ
бывъ. нрава добрѣаго ради и̑ кротостїи
добро ѣ̑сѣ̀ть да живѣ̀ѣ. и̑ свѣта сего ви
дѣ̀нїи и̑ нѣ̀що много. о̑бѹѣ̀ческѣ̀нїи и̑ глѣ на

hoc. minori. characters ob gratii lucellum?

лѣ̀ѣ. ѣ̑ще о̑тѣ̀кѹдоу сѹдѣ̀ѣ
нѣ̀тъсѧ. ѣ̑ще нѣ̀сть ѣ̑ко сѹдѣ̀ѣ &c.

л л л л

лудїа?

Аетна — о̑стровъ

лѣ̀ѣ ісхс.

слоугоуѣ̀ютъ

зла ѣ̑сть, а̑ о анѣѣ

крѹбнѣ̀ти а̑ кроить

ко добро ѥстъ жити. нъ оно оуне ѥстъ ѥго
жемы любимъ. и свѣтъ онъ истинъ и
и сеже оубо вьсе добро. и ненавидѧще
дѣла бжиꙗ бѣгаѥмъ. нъ и нѣхъ боль-
шъ хощемъ. а сихъ прѣобидимъ. Алеза-
ндръ къ боголѧкавъ мѧжь рече. послоу-
шай насъ піониꙗ. піониꙗ рече ты мене
послоушай. ѥже бо ты вѣси вѣдѣ. а ѥже
азъ вѣдѣ ты не вѣси. Алезандръ же вь
сѣхотѣ порѧгаꙗсѧ ѥмоу. и рече на рѧга-
ѧсѧ. а сиѧ ѧзы чьсо ради сѧтъ на тебѣ.
піониꙗ рече сего ради. да не прѣходѧще
града вашего. поразоумѣѥтъ ны. ѥко
жъръше и оскврънивъшесѧ придохомъ.
и да оувѣсте акы и не въпрашаꙗсѧ ве-
лимъ. нъ въ темницѧ идемъ по воли.
а не акы и нѣхъ волеѥ. и насъ въсхы-
тивъше ведете. нъ и мъже носимъ ѧзы о
ставите насъ. небо съ ѧзами въведете насъ
съ къ коумиромъ вашимъ. ти ꙗко а
лезандръ помлъча. такъ же онѣмъ мо-
лѧшесѧ ѥмоу. ономоу глаголѧщоу
ѥмоу. тако оуставихомъ и оустръми-
хомъ. и много обличаѧ ихъ. и обѣдѧ-
щихъ съповѣдаѧ имъ. Алезандръ
рече. что оубо на погрѣбѧ сѧтъ намъ
словеса си ваша. и мъже и не достойни ѥ
сте жити. народоу же хотѧщоу позорѣ
~~стежити~~ съборънъи творити. да го оуслышатъ
паче. цин отъ стратига пришедъше пѡ

nous aimons mieux
къ aliquis. сѫтъ.
sed quid graece богол.

ти=&

цин pl. ꙗ къ

лемѡноу рѣша. не даждъ глаголати ѥмоу,
да не вълѣзятъ на позоришти. плитъ
и възискание о нѣмъ бѣдетъ, се слыша
въ полемѡнъ глагола. пiѡние аще не хо
щеши жрѣти. понѣ приди на мѣсто коу
мирьско. онъже рече. нъ не бѣдетъ по
льза твоимъ коумиремъ. аще тоу при
демъ, полемѡнъ рече. оувѣщайся на
мъ пиѡние. пiѡнии рече. еш амогль быхъ а
зъ васъ оувѣщати крьстиѧномъ быти. онижe ве
льми вьсмиѧвьше ся рѣша. не имаши того створи
ти дажи виизгоримъ. пионии рече. горе есть зѣло
оумьрьшоу изъгорѣти. оскабивьши же ся савини.
полемонь и сѧшти сьнимъ рѣша. смѣеши
лися. онаже рече. еи аще бъ хощетъ. крь
стиѧныни бо есмь. елико бо къ хрьстоу вѣ
роуѧть. смѣѧть ся въ радости вѣчьнѣи.
глаше еи. тыбо. емоуже не хощеши бѣде
тьти приѧти. иже бо не жьрѧть женъ въ бля
днитьствѣ стоѧтъ. онаже рече. свѧтоуоумоу го
сподоу тешти ся о томъ. такыже пионоу рече.
полемонь. оувѣщаи ся намъ пионие. пи
они рече. повелѣно ти есть или оувѣща
ти или мѧчити. аще неможеши оувѣща
ти то мѧчи. тогда повьпрашавъ полемо
нь гла. пожьри пионие. пиони рече. тако крь
стиѧнь есмь. полемонь рече. коего бачъ
теши. пиони рече. бѧ вьсе дрьжителѣ. съ
творьшаго небо и землѧ и вьсѣ же вьни
хъ. и вьсѣхъ насъ. иже подасть намъ вьсе бо

коумиремъ.

charact. minori & ut vides aliâ orthographiâ.

блѧднитьство

то = ро.

гатьство. ѥгоже познахомъ слова ѥго
ради ісоуса христоса. полемѡнъ рече. по
жьри оубо по цѣсару повелѣнию. піѡній
рече. азъ чловѣкоу жрьтвъ. не творя.
крьстиѧнъ бо ѥсмь. полемѡнъ рече.
крьстиѧнъ ли ѥси. піѡній рече. ей. по
лемѡнъ рече коѥѧ црькве. отъвѣшла
съборьнѣй небо ѥстъ ина отъ хрьста. Ла
че приде на савиня. рече бо прѣжде ѥй
піѡний. ѩко нарьци себе Ѳеѡдоти. да
не въпадеши отъ имене пакы. въ рѧцѣ
безаконьнѣи твоѥи госпожди бывъший.
госпожда бо ѥй въ врѣменехъ гордиѧна
цѣсара. хотѧщи обратити савиня отъ
вѣры. отъгъна ѥѧ отъ себе дъвѧзавъши.
потомъже съ піѡномъ сѧщи ѧта бы
стъ. въ гонений томъ. рече же оубо и той
полемѡнъ. что сѧ глаголеши. онаже рече
Ѳеодотъ. онъже рече. крьстиѧнъ ли
ѥси. онаже глагола ей крьстиѧнъ ѥ
смь. полемѡнъ рече коѥѧ црькве. са
вина рече съборьнъѧ. полемѡнъ рече ко
ѥго бога чьтеши. савина рече вьседръжи
телѧ. иже дътвори небо и земьѧ. и вьсѣ
хъ насъ. ѥгоже познахомъ слова ѥго ради.
ісоуса христоса. Ла че въпраша асклипиа.
да полемѡнъ. или ты крьстиѧнъ ѥси.
асклипиѧдъ рече ей. полемѡнъ рече коѥѧ
црькве. асклипиѧдъ рече съборьнъѧ.
полемѡнъ рече коѥго бога чьтеши. аскли

mare taliter
савини & савиня
quasi a савина

sic, corr. e priori ѥсмь

N cf. supra.

sic

= an &

пиѧдъ рече ісоуса Хса. полемѡнъ рече сиї
оубо инъ ли ѥстъ. асклипиѧдъ рече ни,
нъ ѩжде ѥгоже и сиѧ нарекоста.
Симъ реченомъ бывъшемъ ведошѧ ѧ въ
темницѧ. идѣаше же въ слѣдъ народъ
многъ. ѩкоже плъномъ быти въсѣмъ стъгнамъ,
глаголаахѧ ~~ѧ~~ ции о пионии, како присно
блѣдъ сы нынѧ роумѣно лице ѥмоу ѥстъ.
дръжѧшіи же ѥго савини за ризы, отъ ръ
ваниѧ ради отъ народа. глаголаахѧ ции
нарѧгаѧшіесѧ. тетъка боитъсѧ да не
отъ ръвена бѧдетъ. ѥдинъже отъ нихъ
възъпи. аще не жьрѧтъ дасѧ мѧчѧтъ.
дроугыиже кто глаголааше. се чловѣкъ
идетъ жръти, глаголааше же сего ради,
иже бѣаше съ нами асклипиѧдъ. пиѡнии
речетъ лъжеши, не бо сего творитъ аскли
пиѧдъ, дроузиже глаголахѧ. сии и сии
жръствѧ дътворишѧ. пиѡнии рече. къ
ждо своѧ имать волѧ. что оубо ѥсть. азъ
пиониисѧ нарицаѧ. ~~а~~ се рекъшоу ѥмоу. ѥдъ
ва отъ народа дъклѣшіеномъ сѧшіемъ,
въведошѧ ѧ въ тьмницѧ. прѣдавъше
стражемъ. вълѣзъше же обрѣтошѧ затво
рена презвутера дъборъныѧ цръкъве.
именемъ лимна. и женѧ македоньскѧ.
и ѥдного отъ вѣры фругиискыѧ. име
немъ еуѵухиѧкъ. сѧшіемъ оубо имъ
въкоупъ. оувѣдѣшѧ стрѣгѧшіи тъ
мницѧ. ѩко приносимаго отъ вѣрънъ.

хъ

блѣдъ. роумѣнъ,
illa illum tenebat

тетъка cousine?

ecce auctorem
ipsum mart.

не възимаѭтъ ~~[illegible]~~ пїѡнїина чадъ. глаголаа
ше бо пїѡнъ. ꙗко ѥгда вашїе трѣбоваахо
auctor martyr. мъ: никомоуже бꙑхомъ. и нынꙗ како
хошїемъ възати. разгнѣвашаже сѧ тъ
мничьнїи стражие. и разгнѣвавъше
сѧ въведошѧ ихъ плаче вънѧтрь. ꙗкоже
не имѣти имъ никоѥже милости. сла
вивъшеже бѧ оумлъчашѧ. подаѭшїоу оу
моу имъ обꙑченаꙗ. ꙗкоже покаачисѧ
стражемъ. и стемницѧ извести ѧ пакꙑ
carn. naprej. напрѣждъ. Ониже прѣбꙑшѧ рекъше сла
ва господоу. сълоучи бо сѧ намъ се на добро.
пространиѥ бо имамъ и бесѣдовати и бѧ
молити и денъ и ношїь. обаче оубо и въ те
мницѧ мнози отъ страны прихождаахѧ.
оувѣшїати хотѧшїе. и дꙑшѧшїе ихъ
отъвѣтъ дивꙑѧхѧсѧ. вълажаахѧже и ѥ
лико по ноужди бѣахѧ влачими. отъ
кръстиꙗнъ братиꙗ. многъ плачъ творѧ
шїе по въсѧ чадꙑ. паче же о добрꙑихъ мѫжи
хъ. и о добрѣ житии бꙑвъшиимъ. ꙗко
же плакачисѧ пїѡнїю и глаголати. бе
зоума безоума нꙑ мѫчите. безоума нꙑ
сѣчете видѧшїе бисъры цръкъвънꙑѧ
отъ свинии попъраны. и звѣздꙑ небесъ
нꙑѧ подъ опашїѧ змиинои. на землѧ
влачимꙑ. винограда иже насади десни
ца бжиꙗ. отъ свинии прокоужденъ. и то
го нынꙗ ѥмлѧтъ въси мимоходѧшїей.
чѧда моꙗ. ѧже пакꙑ раждаѭ. доньжде сѧ

образи Хс въ васъ. млади мои поидоша по
жестокоу пяти. нынѧ соусана оудѣбе / оудѣбена ?
на бысть. отъ безаконьноу старцоу. ны
нѧ отъкрываютъ младѧ и добрѧ. да на
бытатъ сѧ доброты ѥѧ. и въ лъжѧ навадѧ
тъ на нѧ нынѧ оубо. гладъ нехлѧбьный /
ни жѧжда водьнаѧ, нъ еже vec. оуслышати слово
господьне. нынѧ оубо въздрѣмашѧсѧ въ
сѧ дѣвицѧ и дъпаахѧ. дъвръши бо сѧ глъ
га иса. ѥда дынъ чловѣчьскъи обрѧшѧе
тъ вѣрѧ на земи. Слышѧ же ѧко и ѥдинъ
нъ къждо ближикѧ прѣдаѥтъ. да дъвръ / ближикѧ
шитъсѧ реченоѥ. ѥже прѣдати братъ бра
та въ смрьть. или испросилъ ѥстъ васъ со
тона. просѣати акы пшеницѧ. нъ да ни
кгоже не мнитъ чѧда. ѧко отъ неможе гь,
нъ мы глетъ бо. или неможетъ рече рѧка
моѧ отѧти васъ. или отѧжьча слоухъ мо / отѧти rectissime
и не оуслышати. нъ грѣси ваши ча е ца растоѧ
тъ по срѣдоу насъ и бѧ. облѣнихомъ бо сѧ по срѣдоу
дроузиже и прѣобидѣвъше. безако
ниѥ сътворихомъ. дроугъ дроугахапь / хапьѧшѧе
ѧшѧе. и дроугъ дроуга ѧдѧшѧе самисѧ
оуморихомъ. лѣпоже бѣ намъ правдѧ оуморихомъсѧ
излиха имѣти паче книхчий и фари / Nota книхчий
сей. слышѧ бо ѧко и кыѧ отъ васъ жидо
ве призываѧтъ въ сьнимѣхъ. тѣмъ
вьнимѣте да никакоже вамъ. и велико
и мало. и волѣнъи грѣхъ прикоснетъсѧ.
и ни ѥдинъ отъ васъ да не съгрѣшитъ.

великъимъ грѣхомъ и хоулоѩ ѩже на свѧ
тыи доухъ. не бѧдѣте коупно съ ними,
кнѧзи содомъстии и людие гоморъстии,
имже рѧцѣ ~~плѣнѣ~~ кръве исплѣнѣ. мъжени про
рока оубихомъ. ни Хса прѣдахомъ ни ра
спѧхомъ. да что много глаголѧ вамъ,
помните ѥгоже дышасте. и нынѧ бесѣ
доуйте имже наоучени бысте. понеже
и се оуслышасте. ѩко рѣша жидове Хс
чловѣкъ бѣѣше, и почи ѩко ноуждъно
ѩ съмрътьѩ. да рекѧтъ намъ коѥмоу
нѧждеѩ оумрѣшоу. вьсь миръ оучени
къ исплѣненъ бысть. коѥмоу ноужде
ѩ оумрѣшоу чловѣкоу, оученици и дрѹ
зии снимъ толици. за имѧ оучителѧ сво
ѥго оумрѣшѧ. коѥмоу ноуждеѩ оумъ
рѣшоу чловѣкоу. именемъ голико лѣ
тъ бѣси изгонѧтъсѧ. и елико на величі
ѧ въ цръкви съборнѣи бываѩтъ, не ра
зоумѣѩтъ же ѩко ноуждеѩ съмрътъ
нъ ѥстъ, ѥже по своѥи воли изводѧ себѣ
отъ житиѧ. сеже ѥмоу глаголавъшоу,
повелѣ потъшѧвъшесѧ имъ излѣсти
и стемницѧ. придоста же книмъ не око
ръ и епархъ Ѳеѡфилъ. съ народомъ мно
гомъ глаголѧшѧ, се старѣи васъ оукті
монъ въдастъсѧ. и жрътвѧ сътвори
оувѣшѧйтесѧ и вы. въпрашаѩтъ бо
васъ лепидонъ и еуктимонъ. ~~[illegible]~~ піѡнии
рече. иже сѧтъ въведени въ темъницѧ.

пота ноужда
& нѧжда

то ѹтро и҃ѩ рѣша дондѣ[ѧ]ти а҃нтоуана.
да видимъ ѹтро и҃ли велитъ. а҃ще дома
не ѹмогѹтъ ѹтаголавѣша. и҃ паки при
доша къ многомъ народомъ. рече е҃пархъ
ѳеѡфилъ. ѩко ти а҃нтоуасша посла
да ведени бѹдеша въ е҃фесъ, тїѡнїи рече.
да придѣтъ посланїи и҃ поѧтъ каѳ.
ѳеѡфилъ рече. къ пригкипъ сѣдѣ къ сѹдїи
щи. и҃ въ паче ѩди кѣтоу. а҃ще ли не
хощеши. кнадѣи сѣстъ. да тѣ хощѧ въ
ѧ. повѣздѹше и҃ за вѣнъ дасть воинотъ
вести. ѩкоже пала тѣго не ѹдавити. при
де ѹдо на сѹдищи. и҃ савинїи. кричаше
ма ѩка великомъ гласомъ. кр҃ст҃иѧнина
сѣмь. и҃ на земли потемлюща себе. да не
ведени бѹдѹтъ въ коупирѣницѹ. ѩже
сѣ войнъ тїѡнїи нашаѧ сѹтѣтоглавъ
въ. неѡглѣдѣтъ же и҃ѩ тѣго дръжати.
колѣнома ѹбкаахъ по ребрѣтъ. а҃зарїи и
ц҃ѣ и҃ за ноздѣ влачаахъ вѣтвѣшла. при
несоша же тѣго носѧщїи. и҃ положиша
на земи въ коупирѣницѹ. единаче же сѹ
ѩша ѥѹклитонъ. при коупирѣницѹ. и҃
лесидонъ рече. чѣсо ради въ не жрѣтїа ти
сѹнїе. тїѡнїи рече ѩко кр҃ст҃иѧнинъ сѣ
сѣмь. лесидъ рече ѩко кощо да чѣтѹтъ.
тїѡнїи рече. сѹтворѣшаго нев и҃ земѣ.
и҃ море и҃ вѣсе ѩже въ нихъ. лесидъ рече.
растлѣнїе бѹдо кто сѣтъ. тїѡнїи
рече. ѩкоже подоба сѣ на сѹтасенїе мира.

princeps
&
кнадзи сѣнѣи

коупирѣница ѓотѹ-
тицки. бѣз, ter.
сѹтѣтоглавъ

Князи же велми възпивъше въсмиꙗша
са. и лепидонъ его нача клати. пiѡний
же възъпи богъ вѣренъ и непостыдите
са. правдѧ почѣтѣте. иже сѧтъ тъчни
акы и вы познайте. закономъ вашимъ
послѣдоуйте. Насъ мѧчийте акы и не по
карѣꙗшеса! и вы не покарѣꙗетеса. мѧ
чити повелѣно вы ѥстъ а не ноудити. и
кнемоу роуфинъ кто прѣдъ стоꙗ. въ рито
рьстѣи хъ трости. сии рече. стани пиѡнiи
не невеличайса. онъже кнемоу. голи ги сѧ
риторьства. толи сѧтъ твоꙗ книгы. тѣ
хъ сократъ отъ аѳинеи не пострада. то и
ли сократъ и аристидъ. и анаѕархъ. и про
чии величаахѧса. имже и философиꙗ и
правдѧ. и трьпѣние любꙗахѧ. ѥдинъ
женѣкъ въ санѣ и славѣ мирьстѣи сы
рече. не кличи пiѡние. пиѡнии рече не
ноуди нъ крадѧ раждъзи и сами вьнѧ вь
лѣземъ. терентийже кто од народа въ
скрича. вѣсте ꙗко сии инѣхъ поваждаѥтъ
да не жьрѧтъ. да оуже оубо. вѣнѣца възло
жиша на нꙗ. онаже растръзавъша отъ ме
та'ста. димосийже стоꙗаше дръжа коуми
рь жрътвъный. неже смѣаше къ комоу
близъ пристѧпити. нъ самъ прѣдъ вьсѣ
ми димосий изѣ отъ него. кричаше
маже има крьстиꙗна ѥсвѣ. не обрѣтъше
что имать сътворити. пакы вь темни
цѧ ведоша. и народъ рѧгаашеса изабуша

мѧчийте

мѧчити а не ноудити
cogere.

Thetor excellens

сѧ = сѧтъ

Socrates Athen.
Aristides
Anaxarchus

Крадѧ?

Quat. nunc 10.

хѣй. ѥгѣ савинѣ кто глаголаашеⷱ. ти вѣ
ѻтьчинѣ своѥ неможаашеⷱ оупрѣтити. ѻна
же рече кто ѥсмь ѻтьчина пота. аⷣ ѵмь
нова сестра ѥсмь. аⷣкнѣ пиѣтѣ же къ тѣй
нѣто рече. недоумѣлисѧ теме ѻсемь. ѩ та
ко въведена бѣ въ темницѫ. вѣлаза
шоу же тѣйнѣго въ темницѫ. ѥдинъ ѿ
воинъ оударимъ копіемъ вельми такоже
оубѣдити ѥго. Ѻтъѥме помѣча. рѧдѣе
оударѣшоуѻшоу ѥго. и ребра ѻбадоумѣ
ѧ. такоже ѥдва ѥмоу ѿтѣдѣхѫ. вѣ
ѵѣзмаже въ темницѫ славѣѧсѧ бѫ. ѩ
ко пѣбѣдѣ вѣ тѣмѣ христово безѵѣдѣ.
и не порѵалисѧ ѻ него врагѣ. и пѣбѣдѣ
въ тѣмѣхѣ и полѣзѣ. оувраѣдавѣ
шѫ себе. продолжѣе прида аⷣѵѣгалѣ вѣ
ѵѣгурѣни. и приведѣ бѣвъ тѣйнѣ.
сѣдѣшоу аⷣѵѣгалоу на сѣдѣлѣ. вѣѵра
шѫ и нага. чтоⷭ маринзатѣми. ѻтъ вѣ
шла тѣсѣнѣ маринзатисѧ. аⷣѵѣгалѣ же
глагола. невѣрѣнѣ. ѻтвѣдѣла ми. аⷣѵѣ
галѣ вѣ ѵѣрѣма. кѣнѣ вѣрѣ имаши. ѻтъ
вѣдѣла добрѣ мѣла врѣкѣва презвѣтерѣ ѥ
сѣ. аⷣѵѣгалѣ рече тѣи ли ѥси ѻчитель
ѧ. ѻтвѣдѣла ѥй. рече аⷣѵѣгалѣ. бо
ѵѣ ѥсѣмь ѻчитель ѥси. ѻтвѣдѣла тѣйнѣ
ѣмѣ вѣрѣ ѥсѣмь. и вѣроую къ господоу
моемѣ вѣсѣдержѣтелю бѣса. аⷣѵѣгалѣ рече
вѣри. ѻтвѣдѣла ми. къ богоу добрѣ дѣ
но вѣровати ѥмоу. наоучихъсѧ. ѻнѣзи глагола.

доволѣно

вѣси бо̀ги пасеть. ѝ небо ѝ сѣмѣ на небеси. сѣ̀ дѣ̀ѣ. что на вѣздоухѣ вѣзираеши ны̀ рѣ̀коу. отъвѣштала не на вѣздоухъ въ вѣзираи же къ къ сътворѣшоуштоу вѣздоуха ѝ небо ѝ сѣмѣ на небеси. а̀нѣдрѣа рече. кѣто дѣстоѝно рѣ̀сть рѣшити. а̀нѣдрѣа рече. бо̀гъ оу̀ бо ѥ̀же рѣ̀сть Зеусъ. ѥ̀же рѣ̀сть на небеси. ѥ̀же бо рѣ̀сть вѣсѣмъ бо̀гомъ, мѣ чашоу же пѣ̀ѣнѣцу. ѝ о̀вѣшеноу бѣ̀вѣшоу. рѣ̀ша жѣ. отъвѣштала ни. такъ мнѣ вѣ̀ше ѝ повѣдѣ̀ѣти рѣ̀ша. покаисѧ. отъ вѣштала ѥ̀сть вѣсѣ̀ вѣоуралъ. нѣ живаѧго бо̀ла ла бо̀ѣсѧ. а̀нѣдрѣа ѝ ѝним мнѣзи жоу ша. ѝ живи сѣ̀тъ ѝ дѣлѣслати. отъвѣ ша не жѣ̀рѣ. а̀нѣдрѣа рече. чако сѣ̀ шѣдшѣи на сѣ̀трѣ̀ѣ. пѣ̀ѣнѣ рече. не тъ шѣлсѧ на сѣ̀трѣ̀ѣ на жизнь. а̀нѣдрѣа рече. не велико годо̀ хоудѣ̀ѣ тъ шѣлсѧ на сѣ̀трѣ̀ѣ. нѣ кѣ̀ѣта оудоѣ̀ѣ шѣлсѧ на сѣ̀трѣ̀ѣ. живъ да ѝзоурѣнѣѧ. ѝ вѣ̀писаша вѣ пѣнакѣдъ роуѣ̀ѣскъ. пѣ̀ѣнѣи ѝсповѣдавъшисѧ сѣ̀тъ крѣ̀стѣ ѧ̀ко. живоу ѝзоурѣтѣи повелѣ̀ѣ. ѝ сѣдмѣ̀ѣ нѣ̀коу на сѣдилищѣ дѣ̀ѣ пламенѣ̀ѣ. ѝ прѣмѣдрѣѣ хотѣ̀ла рѣ̀сѣ. сѣ̀ѣсѧ дѣвѣ̀ѣ. ѧ̀ко разоумѣ̀ѣ вѣ прѣ̀писати. дѣвѣ̀ѣ ѣ̀ма своѣ̀го. мнозѣ радоѣ̀ѣ ѝ сѣ̀плѣтисѧ. вѣзѣрѣ̀ѣ же на небо ѝ хвалѣ вѣздавъ бо̀гоу. ѝже ла

сиѵ сѧмѣ̀ѣ?

Ζεὺς

ѵ = оу.

deesse quid?

sibyllinis haerebat?

ѝзоурѣтѣи. роуѣ̀ѣскѣ = (романїѣ) романїѣ.

сѣдилищѣ commentariis

ко҆нѣ сѫблюдѣша. просѫтсѧ семь на
дрѹво. и҆ прѣдасѧ вои҆номъ привождѧ
шесѧ. привождемомъ же҆момъ дѣтвѣ
такъ дивнѣй рече. покаисѧ. и҆ ѡ҆ставь
мелъ свѣта. ѡ҆ставлѧше ѡ҆тъ. хощѹ
хъ҃ тако ни҆чтоже сѫть. тѣмже твѣлъ
сѧ да҆бре въ҆станѣ. ѡ҆блича҆ше из҆
мрѹтвыихъ҃ въскрѣсение. поставиша
ѹбо҆ го҆ на дрѹвѣ. таче по҆лѣ и҆ отре
сѣтера ко҆нѣго тимѳодора въ҆ рѹцѣ парки
а҆нѳ сѵѣ. лоучиша сѧ пѣшкита ѡ҆ставі лоучисѧ
тан ѡ҆ десныѣ. тимѳодораже ѡ҆ лѣвыѣ.
и҆ ѡ҆бо҆ звѣрѣста на въсто҆кѣ. принесемомъ
же҆ бывшемъ дрѣвомъ. и҆ крѣпотѣ гла
дѣше. пиѳѣнїй ѕаѳвори ѡ҆чи. такожде мно
жоу мѣсѣцї изѣдѣша. ѡ҆бѣже ѡ҆ лаѣнѣи
хъ҃ помощи ворѹ. прищедъше на коне
мъ полѣвъ. прозѣрѣ. ѣхѹ же҆ше плане
ни великоу сѫмоу. весель лицемъ. по
слѣде рекшоу а҆нѳѣ. и҆ рѣхъ ѡ҆сподоу
прїѣти тоѣ доущѣ. ѡ҆ѳѣ ѡ҆ѳѣрнѹтаѧ
лихо и҆ без доблѣсти и҆здѣхнѣ. и҆ отѣда
доухъ свои҆ го҆сподоу. въ҆сѣ кровь въсѣ доу
шѧ. не праведьнѣ ѡ҆сѫжденѣ бывъшїи.
ѡ҆бѣщавъшоумесѧ въ҆хранити. лако
жи҆тїа живъ блаженѣмъ пиѳѣнїи. нело
рѣчно не и҆ст҃лѣнно. прїсно дѣва и҆жѣ
своемо прострѣтша къ богоу въсѣдрѣжи
тѣло. и҆ къ ѹдавшаго҆ бога и҆ чловѣкоумъ.
и҆соуса хрѣста бога нашего. лакоиоуже

Ѵ бурѣтїи ѡ҆ѳѣрнѹтаѧ

Sept.

и достойнъ бѣ сѣсти конѣзу. и великаго
подвига подвизъ. прои́де ѳ̑ставшїи
двр҃ва. на широкѣ и велицѣ свѣтѣ.
назначенаѥ сѧ тѣмъ вѣнцемъ по ѳ̑тцѣ.
по о҃тцѣ до лакотѣго видѣхомъ. приходивъ
ше. тѣкоже ѡ҃но гоно спрасатѣлнкоу ѥ҃зла
ѡдѣло. и бѫди тѣмъ свѣтилъ бѣ сѣсти.
бради́ѥ тѣмъ а҃кѣ то дрѣво бради́вшесѧ
свѣтѣлнесѧ. и лице тѣмъ нако свѣтѣ
лѣ и благодѣтѣ гоудѣлца. тѣкоже кр҃вьсти
тѣкомъ о҃брѣтаемъ сѧ паче вѣрою. не
вр҃вѣвше же вѣздо҃лѣвшесѧ. и сѣвѣдѣтелѣ
и тѣмъ же въ страсть о҃тцѣ. мѣсѧца
бѣсѣ. сѣдмїй писѣмъ мѣсѧца марта
в҃. дьнь сѣбота часъ ѳ̑. приближѣ ѫ҃ти. ѻ҃на
сѣ же кр҃вь сѣвоупѣтѣшїю со сѣбоу нашемѣ
їс хр҃исѣсоу. тѣ поуѥ славѣ и дрѣжава
въ вѣкы вѣкомъ. а҃мнь. ѡ҃ппппппппо
полїва спасѣнїѧ. и тѣсѧ обрѣтше въ ѻ҃дѣ
санѣхъ.

Китѣскѣ.

Въсѣхъ кѣнѣгахъ тѣсѧ роупѣскѣ. ѳ҃ни
боѣнїй самъ сѧ пѣстовѣда кр҃вьсти́ѧна.
сѣнѣла. живъ да сѧ свѣнесѣтъ и оугодѣ
по бѣсѣ. блаженѣѥ шедъ на пѣтѣ
ижде́ѥ бѣ ѳ̑тъ ражденѣѥмъ. въ
двѣ тѣмнѣ полѣшѣ. полисѧ ведѣ / попѣтъ
шѣтъ его воѣномъ. ѡ҃слабѣтѣ тѣмъ
часъ пѣть. да полѣтвѣ двѣвоѣмѣ. и
прѣклонивъ колѣнѣ. и вѣздѣвъ рѫцѣ.
и ѹ҃мъ подр҃жѣшедѣ его. самъ бо

ижде́ѥ

то дрѣво мр҃

гоудѣца

свѣтѣлнесѧ?

отъ многа вѣсѣнина неможа аще о себѣ
рякоу въздѣти. начаже молитися госи
сподоу и глаголати. слава тебѣ ісоу хе
сноу бжїй иночадый. съ нимъ бы при
сно слово божие. живаꙗ сила и живый
творѧ вьсѧ. бъкровиште отчоу вѣдѣні
ю. благоꙗ корение новоуоумоу садоу
иже къ богоу плодоприношению наше
моу безлъжѧ надежда. познавъшимъ
тобоꙗ. отъца и стаго духа. вѣнецъ сла
вѣ отцоу. иже различнъіихъ свѣтъ
исповѣданию нашемоу исъплитаемъ / и и и и
на благѧ вонѧ отьцоу. тайна бъкръвена
ꙗ отъ вѣкъ. и нынѣ обличимаꙗ насъра
corr. e вѣка.
ди. исповѣдаѭшїимъ владычьство
твое. Строитель вьсеи твари. дръжѧй
кръмѧ небесьнѧѭ. иже ѥстъ стый дхъ. /
и избавѧвъсѧ дшѧ клатѧшїѧ въгоре / клатѧшїѧсѧ
сти диꙗволовѣ. иже дѣлатель добрыи
разлѧчаꙗ доухомъ стыимъ плѣвы пше. syntax
ницѧ. хлѣбъ небесъскый. оутвръждаꙗ
срьдьца. вѣдѧшїимъ добраꙗ твоꙗ дѣ
аниꙗ. вино благоꙗ новаго винограда. ве
селѧй и свѣтъло творѧи лица. ожидаѭ fig. 18 4
шїимъ прихода твоего. источникъ жи
во творѧшїоу оумоу дхоу. неразлѧчи
маꙗ десница отьча. живы образъ отчѹ Y fig. quasi calicis
подобию. тихоꙗ отишиꙗ плаваѭшїи = чаша.
мъ. надежда безнадеждьнъіимъ. свѧ
тость божий благодѣти. праведьный

сѧдии. мъздодавъцъ и сповѣдаѭщиимъ
мъ сѧ прѣдъ чловѣкы. пѧть водѧи къ от
рота
чоу. двѣри отчоу въходоу. пастоухъ бла
гъи. положивъи доушѧ за овцѧ. и мене
грѣшнаго избавивъ отъ влъка. въсъжде
сы иждеже тѧ кто помолитъ и стинное цѣ
сарьство. покого врѣменнъиимъ. врачоу
болѧщиимъ доушами, иже божиѧ вла
стиѧ оставьѧѧ грѣхы. вѣнецъ мѧчени
комъ и стинъный бгъ. иже надъ въсѣ
ми бгъ. съ сыномъ и стъимъ и живо тво
рѧщиимъ. и неразлѧчимъимъ отъ бжиѧ
славы. и стааго дха твоего въ тѧжи
въи. и въса ѧже на земли небесехъ и на земи и въ
мори. и сплъкнѣѧ приходомъ. и строѧ
и подаѧ пиитѧ въсеи плъти. тебѣ подо
баатъ хвала. слава великолѣпотие. свѧ
тость. отцоу и стоуоумоу дхоу въ вѣкы а
минъ. И се рекъ. слышашемъ въсѣмъ.
сътворивъ хво знамение. въ лѣзе въ огнь.
и зинѧвъ прѣда доушѧ. и съ конъчасѧ
стъи мѧченикъ. бжии въ змурьнии. а
зъже власъ въ ефест сы. въ то врѣмѧ оу
празнивъсѧ отъ дѣла цра. прѣписахъ
протлъковавъ отъ роумъска ѧзыка ѧзы
ка на грьческъ :. miror Slavum non
addidisse de se & sua interpretatione,

хво знамение
= крьстово?
зинѧвъ

auctoris nomen.

erasit abundans

мѣсѧца марта въ ѕ мѧчение стааго савина :.

ѣсарьствоуѧщоу диоклитиѧноу.

заповѣдь посъласа по вьсеи вьселенѣи.
такоже въ сиѧ непокараѭщии въса запо syntaxin.
вѣди его. и не живѣршии богомъ. мучени
бывахѫ зѣло отвьрженіи отпрѣти. до
идеже си заповѣдь по всеи египетьстѣи non …, sed …
странѣ. гоненіе же бѫдѫ належащу на
крьстиганы зѣло египетьстѣи странѣ зѣ зѣло abundat
ло малѧщиса. савинъ кь именемъ въ
то врѣма бы. пуста града прѣвьти блага
рода бы. славенъ же именемъ крьстианъ
бы. належащиѧ ради бѣды. бѣжавъ
вънѣ гра. вьхыжѣ малѣ и съ инѣми
крьстиганы таѧшеса. въ постѣхъ и моли
твахъ дьнь и нощь прилежа. многоже
крьстиганомъ благо сътворшемъ. и вьсемъ
има савину нарицаѧщемъ. прославив
ше. не худо възисканиѥ бысть отъ беза
коньныхъ. иже зѣло мѫжа прославиша.
тогоже мало дьнии минѫ кто. по бѣ
чато проса хлѣба. вѣдѣ мѣсто къде живетъ
свѧтии савинъ. пришедъ глагола безако
ньником что ми дасте и покажѫ вамъ
мѣсто. иждe естъ скрытъ вамъ савинъ. иже
они же услышавше и ради бывъше даша
ему два златника. и шедъше въ слѣдъ е златникъ
го дойдоша мѣста. и ударивъше въ двѣ
ри акы бродучищю что отвьрзъ ѥда
нъ отъ братиѧ. увѣдѣти хотѧ что хода
тъ. абие въскочиша безаконьници.
и обрѣтоша святаго савина дѣ… ше

numeralium synt.

стиѧ братиѧ. и съвѧзавъше влѣкоша въ
нъ исклѣти. въпрашавъше же кто ѥстъ
отъ нихъ. искомъи ими савинъ. и оувѣ
дѣвъше поимъше ѥдного съвѧзаша: ве
ригами двоими. и козълъ ѥжъ къ възло
живъше ѥмоу приведоша ѥго къ воѥводѣ,
въ тоже врѣмѧ ариѧнъ кто нарицаѥмъ.
старѣишина бѣаше въ поустѣѣмъ гра
дѣ нарицаѥмѣѣмъ, тъ ишедъ на походѧ
по длъгъ рѣкѧ оузьрѣ из далече плъкъ
великъ народа градѧщъ. видѣвъше
мѣсто грѣвно и красно. сълѣзе отъ ко
нѧ поглоумитисѧ. бысть же часъ малъ
възьрѣвъ очима своима, и оузьрѣ стаѧго
савина влѣкома съ нѧждеѧ великоѧ.
и рече къ коментарисию. кто ѥстъ ѥгоже
ведѧтъ нашего чина войни. онъже рече
мънѧ гаради воѥвода ѥдинъ отъ небогъ ихъ
крьстиѧнъ ѥстъ. и по томъ мало дошедъ
ше войни. сташѧ прѣдъ воѥводѧ. и стъ
кашѧ коментарисиѥмъ глаголѧще.
савинъ ли ѥстъ иже крьстиѧномъ застѧ
пникъ. и спрьва ишемъ и отъ вашеѧ
отъ вашеѧ власти. онъже слышавъ изѣ
ло сѧ въздрадовавъ рече. благодѣтьми
лостивъимъ и бесмрътьнъимъ бого
мъ. и абие повелѣ на высоцѣ мѣстѣ прѣ
столъ поставити. и сѣдъ на высоцѣ ре
че. савинъ иже нечьстивыѧ вѣры. нари
цаѥмъимъ крьстиѧнинъ. досадитель

Козълъ ac Gr. [illegible]

Хразиѡдану?

Трѣвно Gramiosus

Vocat. synt.

истъкашѧ

cancellavit ipse

да приведенъ бѣдетъ къ нашемоу сѣди
лишгоу. коменгарисит рече. савина по
велѣваше величие въ затворѣ быти.
аще ли велиши се станетъ прѣдъ твой
мъ сѣдилишгемъ. приведеноу же ѥмоу.
бывшоу. ариганъ воѥвода рече, да исто
вѣстъ прѣжде имѧ своѥ и кобь. и отъкѧ
доу ѥстъ. стыи савинъ рече. савинъ нарицаѥсѧ крьстиганъ же ѥсмь. воѥвода
рече робъ ли ѥси или свободь. савинъ глаго
ла. свободь ѥсмь въ добрѣ въздрастѣ
и воинъ въ доузовѣмъ чиноу. воѥвода
рече. да что ти бысть да отиде отъ своѥ
го воиньства, а не паче себе оустрои ты. и
на погрѣбѣ сътворити свѧтыимъ цѣ
саремъ и закономъ имъ. стыи савинъ
отъвѣшга, азъ видѣвъ безаконьнъ.
а имъ заповѣди. дошедъшѧ до робъ хри
стовъ изволихъ паче примѣтати въ домъ
домъ бга моѥго. или жити въ жилишги
хъ грѣшъникъ. воѥвода рече. нѣси ли слы
шалъ а заповѣданыихъ намъ. отъ само
дръжецъ. ѩкода вьси вьсѧдоу. въ всѣхъ
областехъ и странахъ и мѣстѣхъ. жръ
ти и трѣбы творити милостивыимъ бо
гомъ. савинъ глагола, нѣстъ бугаилсѧ
насъ нечьстивоѥ заповѣданиѥ. ѩкожъ
и прѣжде рѣхъ. ни закони. ѥже ради
блазнишѧ. и изгоубишѧ многы. и....
нарицаѥши цра. понеже вешгиѥ н...

кобь.

робъ. свободь.
въздрастъ.

quam ꙋ

ubique

avulsa membrana cum litteris

тъ ти закони истинный. не вѣдяще бо
то творятъ. хоуля творятъ къ своемоу го
сподоу. и благодѣтелю. азъ же жѣрѧ бо
гоу моемоу ІС ХСОУ. и гомоу едномоу слу
гоуѧ. ариѧнъ воевода разгнѣвавъсѧ ре
че. зълаа главо дръзняли до садити до
бра наша цра. и стыѧ имъ законы и
же сѧтъ поушлени намъ отъ нихъ. на обѣ
бѣшлеѥ съпасениѥ. Савинъ глагола до
брѣ да вѣси воевода. ꙗкоже николиже
жръти имамъ богомъ твоимъ. аще
съ вьсѣмъ вьспрѣшлениѥмъ повели
ши ши. воевода же оуслышавъ рече.
азъже нынѧ обаче съ милостиѧ ти при
хождѧ. бесъ мрътъныихъ ради богъ
милости. исповѣждъ оубо ꙗко сѧтъ бо
зи истинный. благодѣтьний. аще
ли ни мѣсти имѧ кыѥже ти бѧдѧтъ отъ
мене дътворити ꙗ имѧтъ вѣдѣти.
ꙗко сѧтъ истинный бози. стый савинъ
отъвѣшла. не имаши ты мене никако
же въспрѣшлаѧ мьнѣ мѧками. воѥ
вода глагола повелѣноѥ стыими и чьстъ
ными законы различьнъими мѧка
ми мѧчити ꙗ. аще оубо въ не покорѣ
прѣбываѥши. стый савинъ глагола.
аще ꙗко оустрашимъсѧ земьныѧ
мѧкы и мѣсти. аже аще и многы сѧ
тъ. не могѧтъ въ инѧ и присно дръ
.. ти вьсе мѧчимааго. жрътиꙗ ради

mauvaise tête!

emissae

воѥвода vocat.

богъ genit. pl.

соуѥтьнъıимъ богомъ. колико паче би
оужасатисѧ намъ х҃а ісоуса. могѧщаа
го мѧками оуготованъıими отъ него
безаконьнъıимъ. оудръжати въ вѣкъ
въсѧ непротивъшаѧсѧ ѥмоу. би оубо
боѧтисѧ паче бога. и г҃а нашего ісоу х҃а па
че сихъ рекомъıихъ богъ. иже соуѥтьни
сѧтъ. ариѧнъ воѥводи сеслъıшавъ рече
се наоучихъ тѧ. ѧкоже сътъıслити и испо
вѣдати ѧко сѧтъ бози. аще ли ни и не
волеѧ тѧ приноуждѧ исповѣдати. испо
вѣждъ оубо поволи прѣжде бѣди. ст҃ъıи савинъ
рече ты мѧ приноудиши. решти сѧтъ
бози ѧже вѣщаѥши. такожде и азъ
тѧ приноуждѧ. при народѣ въсемъ сем.
исповѣдати ѧко ѥстъ богъ на небеси.
и развѣ того никтоже инъ. нъ х҃с і҃с б҃ъ са
виновъ. Се слъıшавъ воѥвода зѣложе ра
згнѣвавъсѧ. повелѣ ѥго обѣсивъше стръ
гати. толико же стръганъ бъıстъ ст҃ъıи
б҃жии мѧченикъ. дондеже мѧса ѥмоу па
дошѧ въса на земи. тъгда воѥвода глаго
гола. нѣсили ѥще покорилъсѧ жрьти бо
гомъ. отъвѣща ст҃ъıи савинъ. ника
коже оубо жьрѧ. ѥдинъже отъ прѣстоѧ
щиихъ. висамбонъ именемъ рече. вла
дъıка нашъ нѣстъ ѧкоже стоѧти ѥмоу.
нъ издъхнѧти и оумрѣти. савинъ слъı
шавъ абие въскрича гл҃а. нѣстъ оума
изгоубилъ. ни отъ немогохъ бъмъıсломъ.

би

би

богъ gen. plur.

manus rec. sed elegans

uncis scabere

ꙗкоже да не бѧдетъ отъстѧпити отъ бъ тво
ривъшаго мѧ бга. аріꙗнъ воѥвода рече. ѥ
ште ли такъ дръзаѥши и жестокъ, ѥси срѣ
дьцемъ савине. нъ не имамъ тѧ сде мѧчи
ти. идѣмъ на оныѧ страныѧ къ антинополь.
да тоу оувѣси ꙗко сѧтъ истинныи бози.
имже самодръжителе намъ жрѣти велѧтъ.
савинъ прѣжде воѥводы. ведомъ къ анти
нополи. прѣшедъ рѣкѧ и отънемогъ. прѣ
бы тоу блюдомъ при брѣзѣ рѣкы. излѣ
зошѧже из града народи мнози. видѣти
блаженааго мѧченика. воѥвода же въсѣ
дъ въ корабь хотѣаше прѣити къ антино
поли. иждe стыи савинъ провожденъ бѣа
ше. слышавъ же стыи бжии мѧченикъ.
обстоѧщеѧ народы глаголѧщеѧ. ꙗко
воѥвода вылѣзе въ корабь. прити хотѧщоу
въ сии градъ. въста. и въставъ по срѣдоу на
рода въсего помолисѧ глѧ. Поже мои хе ис. ѥ
гоже ради болѣзни сиѧ прѣтръпѣхъ. и
позоръ и нагъ видимъ ѥсмъ отъ селика на / селикъ
рода. оуслыши мене дънесь и простири ря
кѧ своѧ крѣпѧѧ. и прослави имѧ своѥ и
мене грѣшнааго неключимааго роба своѥ
го посрѣдоу сихъ людии. ꙗко да прославі
тьсѧ стоѥ имѧ твоѥ. да ставиши безако
ннааго воѥводѧ посрѣдоу рѣкы. и сътво
риши да не прѣйде ѥмоу корабь. нъ да / да не прѣйде
бѧдетъ въ бѣдахъ. да некли поноужди
прославитъ чъ стѣноѥ и великоѥ имѧ твоѥ,

тѣгомїса ѡтѣтиле, к'деже їждрее сави
нѣ. ставѣса корабѣ по срѣдѣ рѣкы. и
бѣаше кладѧ хѵло. да тѣкоме разо
лѧтса воєводи реже сѣмлѣнѣ сѣнѣ вѣко
ради. видѣте тако тѣме ѡнѣ вѣдрѣ. и
твори вѣдрѣвованїѣ. и дрѣжѣ насо
по срѣдѣ рѣкы. аѣ дивѣса вида сил
вѣзѣ ставѣ тѣго. повелѣме воєводи при
ѵѣати їнѣхѣ кораблѣ на помощѣ тѣмѵ
и вѣскрилавѣме їже бѣхѣ вѣ кораби при
ѵѣваѣ кораблѣ на помощѣ їнѣ при
ти. дошѣдѣме же нѣ вѣсѣа. їзнде бѣаше
кораблѣ воєводинѣ. и ти хѵло вѣтрѣи и вѣ
нати нѣгѣи вѣзвращаахѣ са вѣсѣа
ѣ. и бѣдно їнѣ бѣаше. ѣдинѣме ѡѣ
нѣхѣ кораблѣ нѣкоѣ пріблїжїса кѣ
воєводиноу кораблѣ. обратисѧ на ѡнѣ
странѣ. вѣзѣти же воєводи. кѣ сѣмлѣ
нѣ вѣ кораби глаголѣ. шѣдѣме наѡнѣ
странѣ вѣзѣмлѣ прѣдѣ градѣ. ко
тѣго савина їмѣнѣ. крѣпостна сѣмла.
бѣмѣжена нѣкатѣ. и рѣдѣме тѣмѵ хѵсо
ради сѣсѣви насѣ вѣ нѣвѣствѣ твоѣ.
прїѣти на ѡнѣ странѣ кѣлѣ. оубогадоса
нѣкы да тѣѣ нѣ да нанѣ прѣѣтѣ. сѣ
мѣлѣше вѣ кораби шѣдѣме. ~~да ловеса. ѡѣ~~
~~ѣѣ~~ стасаго савина рѣша тѣмѵ. таслоѵеса. сѵ
тѣша ѡѣѣвѣмлавѣ реже їнѣ. нѣвѣ вѣ
нѣ нѣѣ їсхс. тѣгоме ради аѣ са страдѣ.
не їмѣѣ прѣѣ на ѡнѣ странѣ. донѣде

їждрее по срѣдѣ

нанѣ нѣѣ = нѣ

вѣ кораби вѣзѣмлѣ?

да к.

ѣ ѡбрѣтѣме

= нѣ. vidatur a postea additum, negoret

utrumque Crotund.

3tia sing. praes.

прѣжде исповѣстъ имѧ г҃а моего іс҃хса.
Ѥрмиꙗ же к҃то, воинъ ѥдинъ отъ стрѣгѧ
шьтихъ ѥго рече к҃немоу. то како може
ши разоумѣти. аще воѥвода исповѣ
стъ далече бы. отъвѣщаꙗ ст҃ыи савинии
глаголѧ. ѥгда напишетъ книгы исповѣ
даѧ бога моѥго. и поуститъ къ мнѣ прѣ
дъ вы сѣми вами. тъгда и тъ прошьденъ
бѧдетъ въ градъ вылѣсти. възвратьше
шемъ же сѧ имъ. и пришъдъ съ корабь
ѥмъ близъ воѥводы. и съповѣдавъше
ѥмоу вы са ꙗже слышавъше отъ ст҃аго
савина. оуже бо бѣѣхѧ отъчаали своѥ
го живота. и испросивъ хартиѩ напи
са ꙗко. ѥдинъ бъ савиновъ іс҃ хс҃ съ
нимъ инъ никтоже ѥстъ. да ако въпи
са ꙗко и посъла къ ст҃оу оу моу савиноу
абиѥ оучиши сѧ. и корабь оустрьмисѧ
на оня страня. вълѣзъше воѥвода въ
градъ. и сѣдъ на сѧдилищи. пове
лѣ привести ст҃аго савиниꙗ. и гла
гола к҃немоу. ты началъ ѥси дѣло
ненавидимоѥ отъ богъ и самодръ
жецъ. иже стави насъ по срѣдѣ рѣкы
влъшьствомъ своимъ. ѥлико бо мо
жааше сътворити мнѣ акы и хотѣ.
ѥже оубо могѧ азъ тебѣ то сътворѧ.
и повелѣ свѣщѧ въжегъше принести.
и страстьника распѧти ѧжи четырь
ми. и привѧзати и по четыри колы

mittit

хартиѩ

да &

по срѣдѣ рѣкы

и подъпалити ѥмоу чрѣво и ребра. донь
жде плѣть ѥмоу акы воскъ съжежена
бывъши растечетъсѧ. Толикоже ѥмоу
зъла нанесъшоу ни ѥдного гласа и спу
сти. нъ прѣбы трьпѧ акы иномоу а
не самомоу страждѧшоу. Дриѧнъ во
ѥвода рече, безоумѣлю рѣзи ми что се хъ
шѣ быти ꙗко никакоже ничсоже чоу
ѥши ꙗко мѧчимъ велми горцѣ. что сѧ
надѣѥши, или на кого оупваѥши глаго
ли ми. отъвѣшꙗвъ стый савинъ рече
рече. надеждѧ имамъ къ богоу своѥмоу
Ісухрьстоу, ꙗко мошенъ ѥстъ отъ
мѧкъ твоихъ соуѥтьныихъ избави
ти мене, и вѣчьноу оумоу цѣсарьствоу
оуподобитимѧ. воѥвода рече хошеши
оубо зьлѣ оумрѣти. отъвѣшꙗ стра
стьникъ Христовъ глаголѧ. ашѣ оу
мьрѧ. пакы имамъ ꙗкоже рѣхъ жи
знь вѣчьнѧѩ. Дриѧнъ же воѥвода се
слышавъ вь гнѣвѣ бывъ. къ бойномъ
глагола. се послоухъ вамъ слѣнѣще имѣ
сѧцъ. како и чсого ради мѧчихъ сего
неподобнааго. да и вы оувѣсте вьси
въ градѣ семъ живѧщии. ꙗко не рачи
никакоже покаатисѧ ни жрьти богомъ.
да съпасетъсѧ. нъ паче изволи оумрѣ
ти мѧками. да оуже оубо отъвѣтъ съ
творити нань. и се рекъ повелѣ ѥго вьрѣ
кѧ вьврѣщи. и въ бездьний оумрѣти.

воскъ cf. восакъ serb.

что се хъшѣ быти.

глаголи. sed russ.-лъ.

чсого ради

не рачи

† чало сѣдмыя прозѣ Воскресное вѣчернее вѣчерня.

пойтѣ же ѥго воини ведома ѥдѣ бра
ѵ рѣкы. и вѣзѣпѣти. камѣ велѣ при
вѧза ѥмоу къ ногама. вѣврѣщи га
ко въ рѣкѫ. по сѣмъ вѣмоу воѥводѣ
цѣ отъ мнозѣхъ братиа при
несоша ѥмоу ѥдѣ да ѣсть. ѻбѣзе рече
ѧ отъ сеѣ неѣмамъ вѣкоусити брата
на зеѣмаѥго. къ ѻжидаѣ ѻнѣмѣ тѣмѣ въ
коусити. ѥгоже ѻко не вѣдѣ ни ѹхо слы
ша и на срѣдѣзе человѣку не вѣзиде. ва
ѕѣе вѣсѣхъ хоѣтѣ въ слѣдъ мене ѣдѣ
тѣ. и вѣдѣмѣ малако подвѣзѣ
ѧ. да достоѣнѣ будете и вѣ вѣнѣѣнѣи
жизни вѣнѣдѣ вѣзѣди. и сѣ ѥмоу рекѣ.
вѣведоша ѥго воини въ корабѣ и камѣнь
ѥго вѣзѣма привѣзѣдоша къ ногама ѥго.
да ѣко вѣсѣть по сѣдѣ рѣкы. такѣ
вѣскрѣча къ сѣѣдѣнѣѣмъ и ѹзрѣѣ
къ ѥмоу народоу глаголѧ. вѣзрѣѣте
на ма и помѣнѣте ма. и тѣ тоудивъ
ше ѕѣ ѳ третѣи дѣнь приведѣ. и
страмъ сѣвера отъ града обрѣѣсте по
ла моѥго ѹзрѣѣтена на соухо. и сѣ ѻка
ѥне ѣзе и тамѣ на ногоу. хоѣтѣ ва
да ѻгребета ѣ тоѣмъ тѣлѣ. и сѣ ре
къ вѣзѣрѣѣ на небо сѣтыи ѣѣ страс
тотѣрпѣцѣ савинъ. помолѣсѧ глаголѧ.

Гѣ ѣсѹ хрѣѣсте слава тебѣ ѣако ѣсѣвори
ѣ
мнѣ. недостоѣнѣѣтѣ своѣмъ ѹрабѣ
тѣ.

ѣдѣ да ѣсть

вась — ѣдѣмѣ.

страна сѣвера.

ѹрѣтаѣн.

Quat. nunc 11.
non continuat 10mum

и мнози вѣроваша ѥмоу. Слышавъ
же кнѧзъ повелѣ привести и. пришь
дъшоу же алеѯандроу глагола ѥмоу к'
нѧзъ. рьци ми ты кто ѥси лъстѧй
многыѧ. и отъвращаѧ отъ жръ
твъ божьскыихъ. и оучѧ и нои вѣрѣ
рьци оубо намъ кто бы тако лъстивы
народа. алеѯандръ глагола. крьстиѧ
нъ ѥсмъ и санъ мои презбутерьскыи
имже саномъ кнѧзоу вѣроѧ оупвахъ
христовы надежда приѧти. Антонин
нъ глагола. и кто ѥстъ хс. алеѯандръ
рече съпасъ мира вьсего. и свѣтъ вѣ
роуѧщиимъ вьнь. Антонинъ глагола
гола. како можетъ съпасъ быти тъ
иже бысть распѧтъ. и съмрьтъ приѧ.
алеѯандръ глагола то ѥстъ чоудно
кнѧже ѥако оумрѣ плътиѧ. да не
тъчьѧ сидвосвѣтитъ. нъ и въ адѣ
оумрѣшитъ болѣзни оумрьшиимъ.
Антонинъ глагола. боуѧ словеса глаго
голеши. и блѧди многы. како оубо
немогы помощи себѣ и нѣмъ мо
жетъ помощи. алеѯандръ рече. съ
мрьтьси вѣроуѧщиимъ кнѧмоу
жизнь. и не тьлѣниѥ на небесе
хъ подаѥтъ. Антонинъ глагола оу
млькни оубо блѧды и пожьри богомъ.
алеѯандръ рече. азъ глаголѧ се не
блѧдѧ. аще ли то тебе послоушаѧ.

ши

Antoninus кнѧзъ

сидвосвѣтитъ

ob membr. vulnera

particip. ut patet mox infra.

то не тъчьнѧ бладь ѥсмь нъ и ѧродъ.
ѧродоуѭтъ бо словеса твоꙗ. Антони
нъ рече. тако ми богъ. аще послоу
шавъ пожьреши богомъ. то и владъ
ка имѣнию многоу. аще ли не по
слоушаѥши лютами мѧками погоу
бьѭтѧ. Алеѯандръ глагола не льсти
сѧ кнѧзоу. ꙗко послоушаѭ твоѥго ла
сканиꙗ. да погрѣшѧ Хрисостово при
шествиѥ. тъ бо ѥстъ богъ живъ. Анто
нинъ глагола. аще не пожьреши. то
мѧчима тѧ покажѧ вьсѣмъ. Алеѯан
дръ рече лютами мѧками оумьрѧ. ѡ
тъ Хрисостоса. аще тебе послоушавъ
пожьрѧ бѣсомъ нечистьимъ.
Антонинъ глагола. довлъкъше и соу
ровами жилами биꙗте и почрѣвоу.
биѥмоу же ѥмоу и не вѣшаѭтъ
ничсоже. глагола ѥмоу кнѧзъ послоу
шай мене Алеѯандре и пожьри богомъ.
Алеѯандръ рече ничтоже сѧтъ мѧкы
твоѧ томителю. и не пожьрѧ рѣхъ ти
оубо. ꙗко крьстиꙗнъ ѥсмь и ѥстъ
богъ на небесехъ. помагаѧи ми.
Антонинъ глагола. не рѣхъ ли ти ꙗко
останисѧ бладии тѣхъ. и пристѧ
пивъ пожьри. да бѧдетъ црѣ волꙗ.
Алеѯандръ глагола. азъ жрътвѧ црю
вѣчьноу оумоу приношѧ. сътвори
въшоу оу небо и земьнѧ. и море и вьса

dominus facultatum multarum

биꙗте = caedite

помагаѧи ми

ergo hic Antoninus кнѧзъ non est царь Ант.

nota Dativum insolitum figura 18 rt.
ergo columnas fungit semicyclo.

ꙗже вь нихъ. Антонинъ рече. не мьнѧ
тъличисѧ бози боти им же самодръ
жецъ цръ жръствъ (sic) творитъ. Алеѯан
дръ рече. чоудо велико объдръжитъ
мѧкнѧже. да некъли и тебе самого
видимъ покаꙗшасѧ отъ прѣлъсти
коумиръскыѧ. и обращаꙗшасѧ
къ истинѣ. Антонинъ глагола. бѣше
нъли ѥси Алеѯандре. Алеѯандръ рече.
азъ не бѣшѧсѧ. нъ боꙗсѧ бога и того
сна исоуса христоса. имѧшаго власть =Ѣ
вь дьнь сѧдьнъи. доушеꙗ и тѣломъ.
Антонинъ глагола. възгнѣтите огнь
и раждьзѣте сковрадѧ. да въвръженъ // раждьзѣте.
бѣдетъ вь нѧ. да тѣмъ бѣдѧтъ вль
шъбы ѥго побѣжденъі. възгнѣште
ноуже бывъшоу огноу. раждегошѧ ско огноу alias огню.
врадѧ. такоже быти ѥй подобьнѣ огню.
Глаголаже ѥмоу Антонинъ. Алеѯандре
пожьри. даже не бѣдеши въ сковрадѣ.
и ничтоже ти оуспѣетъ ѥгоже ты чь
теши христоса. Алеѯандръ рече не ты
оубо о себѣ се глаголеши. нъ отцемъ сво
имъ сотонѧ поваждаѥмъ. ѥгоже досто сотонѧ inst.
инъствомъ мѧдрости исплѣненъ ѥси.
Антонинъ рече да въвръженъ бѣдетъ въ
сковрадѧ. да виждь что ѥмоу оуспѣ~~ѥтъ~~
ѥтъ распѧтый и оумъръй. радоуѧже сѧ
Алеѯандръ въскочи въ сковрадѧ. ѥдѣ
нъже вьниде. а бысть видѣти въ ско

врадѣ самого Гретиꙗ. вышедъшоуже
ѥмоу въ сковрадѣ. приде съ небеса роса
и бысть сковрада ꙗко невидѣвши огнѣ.
Бѣаше Алезандръ хвала бога и глаголѧ.
цѣсароуѧи въ вѣкы богъ, сѣдѧи на хе
ровимѣ. ѥгоже хвалѧтъ аггели и арха
ггели. благословѣнѧ тѧ азъ грѣшъный.
Алезандръ. ꙗко сътвори чоудеса о рабѣ
своѥмъ даниилѣ. заради оуста львови. и съкроуши вьсѧ противънъихъ
силѧ. и раба своѥго вѣнчавъ. и нынꙗ
оуслъши мене боже. и покажи недо
стоиноуоумоу семоу. твоихъ благъ
нь Антониноу. ꙗко надеждѧ ѥго бѣ
сы съплетены сѧтъ. ѧже несъвръшены
сѧшꙗ. несъвръшены творѧтъ надѣ
ѥшꙗѧсѧ на нѧ. Антонинъ рече. рѣ
хъти Алезандре ꙗко бѣсъ имаши. и
тѣмъ оупъвая нестыдишисѧ. Алеза
ндръ рече не разоумѣѥшили неразоумь
не. ꙗко бѣсъ николиже немѧчитъсѧ
тацѣми мѧками. нъ жрътвъ и скваръ / скваръ
трѣбоуѥтъ непостѣшънъ жрътвъ.
ѧже погрѧжаѧтъ чловѣкъ. въ погы
бѣлъ. отъ негоже ты наоучивъсѧ. оу
чителъ сы постѣлъ ѥси въ родъство огнѣ / sic Vukiano нѣ = нь & nota γενεὰ pro γεέννα.
ное. и причастьникы поставьꙗѥши
иже съ тобоѧ мѧчимы ѧти. Антонинъ
рече. въкопавъше четыри дрѣвеса. /
и про тѧгъше по дрѣвесемъ прива
lacera membr.

жаше и гвръдо. да прогажемъ дрѣве | привѧжаше
съ съкроушитъсѧ. и пожьретъ. или
обличаемъ оумретъ зьлѣ. Алеѯандръ
мѧчимъ глагола. ничтоже сѧтъ хъ
трости твоѧ. и пришедъ Алеѯандръ
прогаженъ бысть на дрѣвесехъ. добли
и же мѧченикъ христовъ Іаковѧнъ |
мѧкѧ трьпѣше. видѧ вьсѧ оудъ | трьпѣше
прогаженъ. и вьсѧ кости своѧ съкрѹ
шенъ аемъ. вельмѧдроуѧже Алеѯандръ
рече. Іы еси богъ крьстиѧнескъ. при | obspatium? крьстиѧнескъ
ходивъіи къ стъіимъ въгодивъшии
мъ тебѣ. приди и къ мьнѣ грѣшноу
моу. и покажи ѧко имѧ твоѥ велико ѥ
стъ. и боѧшиихъ сѧ тебе. и се ѥмоу
рекъшоу измѣни сѧ лице ѥмоу. и бысть
акы пламы. и пристѧпи кнемоу отъ | пламы.
слоужѧшиихъ прѣдъ кнѧземъ. и гла
ѥмоу. вьсѣмъ авѣ ѥсть Алеѯандре. | авѣ ѥсть
ѧко влъшъбами одолѣваѥши. бѣаше
бо ти лице блѣдо видимо. нынѧ же па
кы свѣтъло акы сльнце. Алеѯандръ
рече добрѣ рече блѣдо. немошти ради
плътьскыѧ. вьсѣкъ бо въ болѣзни
съ тѣлесьнѣи блѣдѣѥ зѣло. свѣтло | obspatium блѣдѣѥ
же ѥже нынѧ видѣ. трьпѣниѧ ради
и промъшлениѧ божиѧ. вьсѣкъ бо
сътрьпѣвъіи съпасаѥтъсѧ вьвѣкы.
слоуга рече да трьпѣниѧ ли ради измѣ
ноуѥтъсѧ лице твоѥ. Алеѯандръ рече. ей.

навыкни оубо и ты о чловѣче. въсѣкъ
кръстиянъ ишіай надежда къ богу.
оудобь обрѣтаетъ. тѣлесъное бо бога
тъство съ троудомъ и болѣзнию вели
коя обрѣтаетъся. и мъже въ погыбѣлъ
душа невъздръжаетъся идутъ.
и мнози тоу нынѣ ишіющіи того.
а еже къ богоу богатъство. скоро есть
и благодарьствьно. оудобь обрѣтаемо
не злата ни сьребра. нъ хоудоя мѣдиня
небесъское цѣсарьство приобрѣсти.

Слышавъже се слоуга глагола. наста
вима молитися. да некъли и азъ въ
змогя причастьникъ быти вь вѣкы
кы вѣкъ. Алеѯандръ рече вѣроуи бо
гоу и христосоу егоже имѣти и маши
жизнь вь вѣкы вѣкъ. Слоуга глаго
ла. боже помагаяй рабоу своемоу але
ѯандроу. помози и мнѣ грѣшноуоу
моу, отъ тврьгни ма отъ скварьгну
сьныя. и sic отъ лъжеименитыихъ бо
гъ. и отъ прѣлъсти ихъ. и отъ гнѣ
ва непрѣподобьнааго. и въсѣкоя зь
ли приобрѣтельника антонина. и при
причтима съ рабомъ своимъ алеѯан
дромъ. и рече алеѯандръ. бяди боже
волиа твоя. о молитвѣ раба своего.
оуслышаже молитвы его князь. яко
възглашаше къ богоу. и разгнѣ
вавъся погоубии глаголя. съприимъ

молитвы

мнѣ alias мнѣ.

никъ бѣди надлежащими съмрѣти
алеѯандровѣ. и съконьчай въ исповѣ
дании мѧченика, повелѣже и доблѣ
го алеѯандра. повѣсивъше стръгати
строужемоу же ѥмоу въз'ти глаголѧ.
кръстиѧнъ ѥсмъ, повелѣже паче дъ
рати и, ѩкоже строужемъ бѣаше обра
зъ кръстьнъи. въ оумѣ своѥмъ съ
творивъ, въздвигъ очи свои на небо
глагола, благословьѥнъ ѥси ги бе оте
цъ нашихъ. иже раба своѥго алеѯандра
добьѥствьнѣишиими гроудъ. крѣ
п'ка на твоѥ оувѣдениѥ, се оубо скврь
н'наaго гомениѥ ан'тонина, на осра
мьѥниѥ приведъ. Слъша же го кѧ на
назъ повелѣ пакы дърати и, и поливати
и оц'гомъ съ солиѧ растворивъше, и соу
кномъ въстирати раны ѥго, да некъ
ли възможетъ приноудити и мѧкамі
тѣми пожрѣти. онъже пакы гласомъ
великомъ глагола. несрамьѧѥшилисѧ
сѧ ѡ мѧчителю о сътворенъиихъ тобо
ѧ зьлии. и о въгаждании бѣсовъстѣ
мъ, аще бо небы было хытрости чл°
вѣчьскы, то не бы имѣлъ богъ. тыже
же не чоувъствоуѧ и подобиѥ ихъ имы.
слѣпъ сы и къ слѣпомъ прилежѧ. слѣ
пы надеждѧ имаши. ѥгоже бо прѣді
малы видѣаше млаты ковома. и брад
дъвиѧ тешема. то гого нынѧ поста

доблѣго

пота бурѣакиі

дърати

о зьлии.

quare sic?

лъ ѥси. и бога и наричеши. не повиждь
нѧсѧ оубо тебѣ. ни искрачила твоѧ // искрачила?
ни мѧкы твоѧ оустрашѧтъ мене.
имамъ бо въсѣхъ вѣкъ цѣсаря бога за
стѧпаѭшїа мѧ. и се ѥмоу глаголѧ
шїоу. сънидошѧ ранъ дъранина ѥго
ꙗкоже въсей плъти обнажитисѧ.
и въси прѣстоѧшїи оужасъни бы
въше глаголаахѧ. како сии трьпитъ.
не послоушаѭшїоу же стоуоу моу а
лезандроу. бувѣшїанина кнѧжа. ни
ноуждѧ. ни ранъ. ни гнѣва. принкїпъ princeps ἄρχων.
кнѧзъ рече. прѣстани алезандре отъ
блѧдии послоушаи и пожъри богомъ
и цѣсарю дроугъ бѧдеши. онъже отъ = deest не fig. ⲁ, ⲁ
вѣшїа ѥмоу. бѣаше бо срьдьце ѥмоу = ѥмоу
къ богоу. тѧтьнъ же гласа слышаа sic cancellavit ipse. тѧтьнъ
слышаашесѧ о десняѭ и о лѣвѧѭ гла
голѧ. мѧжайсѧ и крѣписѧ алезандре
о имени моѥмъ. отъ въсѣхъ бо мѧкъ
избавьѭ тѧ и отъ рѧкоу кнѧжоу.
гласа же слышима оужасаахѧсѧ въси
глаголѧшїе отъ кѧдоу гласъ сии.
делмаїйже принкїпъ пристраше
нъ бывъ. тъкнѧ алезандра глаго
лѧ. что ѥстъ гласъ сии. пришедъи
к тебѣ. тъгда пакы алезандръ
благодѣтиѭ бжиѭ образъ кръстъ
чъи сътворивъ. отъ чела начѧ и прѣ
кръсти въсе тѣло своѥ глаголѧ. ти

вьседръжителю благословьенъ ѥси,
и имѧ твоѥ да прославитьсѧ. иже
дьнешьниї дьнь въ вѣкы радости
рабоу своѥмоу. дарьствовавъш. и и
сплъни дш҃ѧ раба своѥго твоѥѧ бла
гостынѧ. и покажи безаконь
ноуоумоу и безбожьноуоумоу membrana lacera
антониноу. и делматиѥ. ѩко
ты ѥси богъ крьстиѩньскъ. и надѣ
ѩшиимъсѧ на ѧ мъздо отъдавъ
цъ ѥси. тъгда пакы глагола анто
нинъ алезандре пожьри богомъ,
алезандръ глагола рѣхъ ти ѩко
не жьрѧ богомъ тво[illegible]имъ. соуѥтно
мъ глоухомъ слѣпомъ. антонинъ
рече до колѣ хоулиши и волѧ цр҃ѧ не тво
риши. и ицѣлѣвъсѧ самъ отъ вьсѣко
ѧ раны соблюдеши. добророднъ сы
не по оубожаисѧ самъ. алезандръ
рече. чоуждѧсѧ како ѧродишисѧ гла
голѧ богы. како оубо могѧтъ сии бо
зи быти. ни видѧщіе ни осѧзаѩ-
щіе. ни обѧхаѩщіе. и къ тѣмъ
пригваждаѥшисѧ. оставивъ жива
аго и истинъ наааго бг҃а. и томоу ѥдно
inserto
чѧдааго отрока і҃съ х҃а. сѧщаааго и
прѣжде сѧщаааго прѣжде вѣкъ,
и надѣѥшисѧ на капищѧ и на бѣ
сы нечистыѧ. твори оубо ѥже хощѧ
ши. рѣхъ бо ти ѩко крьстиѩнъ ѥсмь.

ицѣлѣвъсѧ

ѧродишисѧ

обѧхаѩщіе

ѥдночѧдый отрокъ

и мѧкы твоѧ неприкасаютъсѧ мене.
Ан'Іонинъ рече слоугамъ своимъ, въ
згнѣтивъше огнь и сънъмъше и съ
дрѣва. въврьзѣте и въ огнь. да погоу
битъи огнь. възгнѣшіеноу же
бывъшоу огню. ведомъ бѣаше але
зандръ правимъ дьвѣма аггелома. ꙗже вьнидоста сьнимъ
въ огнь. и распрашисѧ пламы.
ставъже алезандръ по срѣдоу пешь
ница рече. свѧтъиси боже. иже божь
ствомъ своимъ съпоустивъши оубо
гоу оумоу а лезандроу помоштъ
съ небесе да покажеши ꙗко вьса
ти покорена сѧтъ. и лоуча пламен
нъныѧ. ꙗже въшествиꙗ твои
хъ войнъ несътрьпѣвъшѧ. страш
шнааго и грепетънааго повелѣниꙗ
твоего. оувѧнѧшѧ о мьнѣ. опалѣ
ꙗтъже безаконьнааго и нечьсти
ваaго разоумъ. възъꙗривъжесѧ къ
нѧзъ повелѣ извести и. и глагола
ѥмоу пожри богомъ да пошѧждѧ
тѧ. и къ цѣсарю съ многоѧ славоѧ
посьлѧтѧ. алезандръ рече. пожрьти
ти ми велиши оставити истиня.
да дроугъ бѧдѧ подобьно страсть
нѣноу чловѣкоу. и врагъ бѧдѧ съ
творивъшоу оумоу мѧ богоу. и въ
бестьлѣнъиихъ мѣсто. тьлѣниѥ

ш = ji? ij?

пешьница fornax.

ꙗ

у = оу.

fig. Д. Д

приобрѣшїя. нъпаче да прѣобиждя подо
бъностраст҃ьна чловѣка, дънесь сѧшїа
а оутрѣ оумираѭшїа. и оубоѭсѧ сѧ
шїааго въ вѣкъ. и прѣжде сѧшїаа
го. иже оуготови вѣрънъимъ. ихъ
же око не видѣ. ни оуши слышаста.
Антонинъ глагола. добрѣ. ꙗко не тъчь
ѭ богъ прѣобидѣлъ ѥси. нъ и цр҃ѣ по
хоули. за не сътворѧти. да живоу ти
сѧшїоу звѣрьми плоушїа ти извлѣ, плоушїа n. pl.
чена бѧдѧтъ. Алеѯандръ рече. ѥдно
ѭ и двашди и многашди рекохъ ти // рекохъ & рѣхъ
ꙗко не боѭсѧ мѧкъ твоихъ х҃са ради.
не прикасаѭтъ бо сѧ мене. аще бо бы
хъ невѣдѣлъ ѥже глаголѧтъ. не и
скоусиши г҃а бога своѥго. обѣшїавъсѧ
оубо богоу. како могѧ възвратитисѧ
на ѧродивѧѭ и непользьнѧѭ вѣрѧ
бѣсовъскѧѭ. рекшоу господоу. подо
бъномъ быти глоухъимъ. и не под
движимъимъ. вѣроуѭшїимъ въ
нѧ. азъ же ти пакы глаголѧ. примы
шлѣи со томителю мѧкы. иже има interpunctio ridicula.
ши вѧшїьшѧ. да понѣ ꙗко оувѣси /
ꙗко немошїьни сѧтъ. не тъчьѭ же
мьнѣ ѥдномоу нъ и вьсѣмъ, иже и
мене ѥго ради троуждаѭтъсѧ. Анто
нинъ глагола нынѧ оувѣдѣхъ ꙗко ты
влъшъствомъ кръмишисѧ. и бѣсовани кръмишисѧ?
ѥмъ многомъ. та словеса обличаѭтъ тѧ.

ꙗко не хса ради ѥгоже глеши страждеші
нъ дѣйствьнъ сы влъшъбы. прѣли
шꙗѥши вьсѧ. Алезандръ глагола.
тебѣ бѣди скврьнъниче. Іацѣхъ дѣлъ
лъ исплънивъшоусѧ старѣишинъство
вати. съ отцемъ Твоимъ диꙗволо
мъ. мнѣ бо ѥже жити хс. и ѥже оумрѣ
ти ~~хс приобрѣтѣлъ~~ приобрѣтѣлъ. Антонинъ рече (да)
веденъ бѣдетъ на позориште къ звѣ
ремъ. и ако тъчъня вьниде сѣдъшоу
кнѧзоу. прѣкръстисѧ и вьздвиже о
чи свои на небо. и гласомъ великомъ
глагола. твори въ скорѣ непрѣподобь
не. и вьсѣхъ нечьстиве Антонине то
мителю. волѧ отьца своѥго сотонъі.
готовъ бо ѥсмъ христосовомъ знамени
ѥмъ съблюдаѥмъ. прѣобидѣти ма
ловрѣменьныѧ мѧкы твоѧ. и то ѥмꙋ
рекшоу отъвръзошѧ оградѧ звѣринъ
нѧѥ. и изиде рикаѧ левъ. и акы отъ
цъ любовьнъіи приѥмлетъ чѧдо своѥ.
тако притекъ лъвъ скочи на праведь
ника. и подъ пазоухама ѥго положи
нозѣ свои. и лизааше потъ праведь
ника. и вьзираашѧ нанъ і просѧ божи
ꙗ строꙗ. да некъли разоумѣѥтъ на
роди, тако стенѧшꙗоу лъвоу. отвори
звѣрокръмьникъ пакы. и изиде и
нъ лъвъ и припадѧ. къ ногама апаагѡ.
вьзираѧ на лице ѥмоу. изидошѧ же

ограда.

85 - 93

Quat. nimo 12.

хъ молитва. извести ма из бѣды
тоѧ. да быхъ покаалъ сѧ къ богоу.
ѡнаже отъвѣщаста глаголюща ×
бездобѣ молишисѧ. никтоже бо отъ
сѣде пришедъшихъ исходитъ.
или отъпоущаѥтъсѧ дожди до въ
скрьсениѣ. прѣбываѭщи оуже ти
и молѧщоусѧ. и покаалисѧ велми
обѣщавающоу, глагола ѥдинъ
ѥго къ дроугоуоумоу. поручаѥши
ли сѧ за нь ѣко отъ въсего срдца по
каѥтъсѧ къ богоу. отъвѣщавъ
дроугыи аггелъ глагола, поручаю
сѧ. и акы видѣхъ ѣко подастъ ѥмоу
десницѫ поручьникъ. и тъгда видѣ
въша възведоста мѧ на землѭ въ гро
бъ мои и къ тѣлоу моѥмоу. и глаго
ласта ми вънити отъвънѫдоуже отъ
лѫчисѧ. и видѣхъ своѥ ѥстьство акы
‡ тѣлесноѥ видѣниѥ. акы чинавъ
калъ стрьдашѣ чрънь. и гноушахъ
сѧ вънити въ нѥ. глаголастаже къ
мнѣ немощьно ти ѥстъ покаалисѧ.
аще не въ томь иже быхъ ши. и по
ламоу ми пакы да быхъ не въмелъ
въ тѣло. тъгда пакы глаголаста ми
вънити въ тѣло свое. аще бо ведевъ
та отъвънѫдоу та възведохове. десѧт не? да оу
бо вънити да и пиѭчь на оустѣхъ

бездобѣ ἀδόκως? parum in tempore.

fig. м = м

Снѣбр облѣщавъсѧ. прѣтворенїе

бѣдеши. о нихъже съгрѣшилъ ѥси
и прия. тъгда оубо видѣхъся ꙗко въ
нидохъ оустъ моими, и абие нача
хъ зъвати и глаголати. милоуйте
мя милоуйте мя. таче изведосте мя.
тъгда глагола ѥмоу великъи Ѳала
сии. въкоуси бражьна. и не рачаше. не рачааше
нъ тъчьнѧ отъ мѣста до мѣста въ цръ
кви падая на лици своѥмъ. и сповѣ
даашеся богоу съ стенаниимъ. и съ
слъзами глаголя. горе съгрѣшаѭ
шиимъ. и мѧцѣ жъдѧшиихъ.
горе нскаѭшиимъся доньждежей
мѧтъ врѣмя. горе оскврьнѧѭшии
имъ своѥ тѣло. сътворивъже четы
ри десяти дьний отиде чистъ къ госпо
доу. проувѣдѣвъ прѣжде трии дь
ни. съконьчание своѥ. ходивъшии
же и видѣвъшии достой новѣрьнъ и
и отьци. ти съповѣдаша намъ оу
стѣха ради. богоуже подобаатъ сла
ва дръжава. и покланѧнание съ безна
audi galimathiam! ~~чѧд~~ sic чѧлнъимъ отьцемъ. и съ сыномъ
и животворѧшиимъ дхомъ. нынѧ
~~нѣ~~ нѣ и присно и въ вѣкы вѣкомъ. аминь :.
333333333333333333333
мѣсяца марта въ девяты на десяте. житие прѣ
подобьнааго отьца нашего. павла прѣ
простааго :.

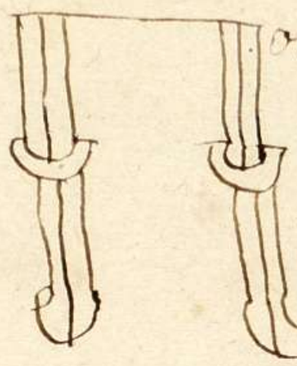

Повѣдаше сѧтыи божии. кѣраз.
и кронии. и ѥщи мнози отъ брашнии
обилнѣе хѹдыи глаголаахѹ. ꙗко
паѹлъ нѣкто полѣскыи рашаи. / хѹдыи vel
ѥздрадъ безъпобѣдимъ и простъ / ѥздрадъ extraordinario
ѥщитель. къ красноѥ мекоѥ бѣсѣда /
жесѣ. зѣлокрасѣнь разоума. ѩже / бѹдѹщихъ.
ѻлай ѥго бѣсѣдѹющаѧсѧ: на длѣзѣ вѹтре
нѣже съ села напрасно вѣшедъ въ домъ
свои. ѣбрѣтше ѧ зѣло ворѣщила. проѣ
слоу на полѣзѣноме: бѹправѣ ѧщѹю
паула. и вида ѥѧ. съ ѻбѣчаѥмыи ѥѧ
хощеть. въстѹпивъ ѧ въ ѹтаи книга
глаголѣ. добрѣ добрѣ такоѥ и ісоуса
не брѣтъ ѻ ѥлоть. аѕъ боуѧе ктоѥ ѧ
вижда ѥѧ. иди ѥмѣи ѥѧ. и дѣжи ѥѧ.
аѕъ до иде и людѣ крѣнорижеѕъ. ѥкѣ
къ жолоуѧе кичѣсоѧе реѕъ. иде въ поу
сѹбѣ къ блаженоуѻчѹю ѥмлоѥмоу.
и тлѣкѣ въ двѣри. и ѥдѣ ѧе сѧ /
тыи ѧмлоѥи. вѣпраша и ѥдно хѹдѣе / хѹдѣе. ferтѣ.
глагола паулъ крѣнорижеѕъ хощеть бѣт. & хощеть ire
сѣтвѣла ѥѣѥ ѧмлоѥи. шесѣдѣ /
сѣтъ хѹдѣ бѣ. и сѣдаѣ бѹдѣ бѣ. съ
де крѣнорижеѕъ неможеше бѣти. въ паѧе
иде въ власѣ. и дѣла живи благо /
дарѣ сѣвѣ бога. неможеше доѣ съ
тварѣѹ скрѣбѣи поусѣтивѣскѣѣ.
сѣтвѣтиѣ сѣдаѣѕъ реѣ. ѩѣе ѧѣе
ѧ наоучити. ѣо ѣо глаголѣ. реѣѣѣ / ѣо ѣо!

антоний. рѣхъ ти яко старъ ѥси.
и не можеши чрьнецъ быти. иди
аще хощеши чрьнецъ быти. вь
лѣзи вь обьщий манастырь. иже / Coenobium.
же вашѣ братиѧ ѥстъ. иже могѧ /
тъ тебѣ и болѣзнемъ твоимъ по
слоужити. азъ бо ѥдинъ сѣждѧ
пѧтыи дьнь. сѣде. пѧтыи дьнь не въкоушаѧ
брашно. и тоже поскоудоу. сими оу /
бо глаголы отъганяше паула, и ако
не рачи послоушати ѥго. затворивъ
двьри антонии. того ради не вь
ниде до трии дьнии ни заходоу се
бѣ. старьцъ же прѣбываше не о
тъходѧ. въ четвертый дьнь. по
трѣбнаѧ ноужда ѥмоу бысть,
отвръзъ и отвръзъ изиде. и видѣвъ паки
павъла глагола ѥмоу. отиди отъ
сѣдоу старьче. почто мѧ ноудиши
ши. не можеши сѣде прѣбыти.
глагола ѥмоу паулъ нѣстъ ми
лѣзѣ. и намо ити развѣ сѣде.
вьзьрѣвъже антонии и видѣвъ
яко не носитъ ничсоже на кръмѧ. /
ни хлѣба ни воды. ни иного ни
чсоже. и четвертый дьнь имать
трьпѧ без брашьна. помысли е
да како отъпадетъ и оумьретъ.
обыкъ не обыкъ алчьбы. и врѣдитъ ~~ми~~ /
ми доушѧ. вь веде и кь себѣ.

извѣстивъ же си зѣло о немъ о вѣсе
мъ. блаженый и великый антоний.
яко свръшена ѥстъ зѣло доуша
ѥго. христовъ же рабъ зѣло простъ
сы. не поколицѣхъ мѣсяцихъ. // Сунѣ непокол.
христовоѥ благодѣтиѥ. сѣдѣй
ствоуѥ шоу ѥмоу и блаженоуоу
моу антонию. сътвори ѥмоу хы
зиня особь да искоусъ приметъ // особь
бѣсовъскъ. живъ же ѥдинъ о се
бѣ паулъ прѣпростый. лѣто ѥ
дино. и благодѣти съподобися
о бѣсѣхъ. и болѣзнехъ вѣсѣцѣхъ. /
оуправивъ до конѣца въздръжа
ньняѥ благодѣть. въ ѥдинъ
оубо отъ дѣнии зѣло люте бѣся
шеся ѥгоноша приведенъ бысть.
къ блаженоуоумоу антонию. въ
зкрѣвъ же великыи антонии на
ѥгоноша. глагола водѣшимъ и.
нѣстъ се моѥ дѣло. о семъ бо чи
ноу бѣсовѣстѣѣмъ началѣнѣѣ =
мъ. нѣсмъ ся ѥшче съподоби
лъ благодѣти. нъ сии даръ.
паула ѥстъ прѣпростааго. шъ
дъ же великыи антонии къ и
скоусъноуоумоу паулоу. ведъ
и ты. и глагола ѥмоу. отъче пау
ле. иждени бѣсъ сии отъ чловѣ
ка сего. да цѣлъ идетъ въ свой

sic male

" " "

цѣлъ [illegible],
[illegible]

домъ. и да прославитъ бога. глаго
ла ѥмоу паулъ. а ты что. рече ѥмꙋ
антоний. нѣсмъ празденъ азъ
ино дѣло имамъ. и оставивъ гоу
отрока великыи антонии. и въз
вратися въ своя хызиня. въста
въже безлобьныи старьцъ. и по
моливъся. и призвавъ бꙋсѧшта
агося глагола. рече отьцъ антонии
изиди изъ чловѣка. бꙋсъже съ
хоулоѭ въпиѩше глаголѧ. не изи
дѧ зѣлыи старче лѧкавыи. възъ
мъже милотиѭ своѭ биѩше и по
хрьбътоу глаголѧ. изиди рече
отьцъ антонии. бꙋсъже хоулъ.
вѣшѧаше на антониѧ и на павъ
ла. глаголѧ. болшьми. гладиваѧ
ѧсиѧ. ненасыщенаѧ. ѧже
николиже своимъ нѣста быта.
кѧѭ обьщиниѧ имата съ мноѭ.
что ны мѧчита. глагола павъ
лъ. излѣзешили. или идѧ къ хри
стосоу. и горе тебѣ иматъ дътво
рити. похоулиже и христоса све
рѣпыи тъ бꙋсъ вьпиѧ. не изидѧ
дѧ. разгнѣвавъжеся павъ на
бꙋсъ. и ишедъ изъ хызины
своѧ въ прѣпладьныѥ. егупт
ьстии змоѥве оубо. ничимъ
же сѧтъ хоуждьши. вавулонъ

милотиѧ рѣз?

ишедъ à la Vuk.
nota scripturam
inclinatiorem sed
ejusdem manus.
прѣпладьныѥ

скыѧ оноѧ пешьница. ставъ оубо /
бо на камени свѧтыи старьцъ на
зной. молѧшесѧ богоу глаголѧси
це. ты видиши Іс҃хсе. распѧтыи
при пѧнтьстѣмъ пилатѣ. ꙗко не /
не имамъ дьлѣсти съ камене сего. ни
имамъ ꙗсти ни пити донь деже оу
мъря. аще мене не оуслыши. и
иждениши бѣса сего отъ sic чловѣка
сего. и свободь сего сътвориши о
тъ доуха сего нечистаго. ѥще
же глаголѧшьгоу прѣпростоуоу
моу. и сьмѣреноуоумоу паулоу
Іс҃оусовоу. прѣжде съконьчани
ꙗ молитвы. вьзьпи гласомъ
бѣсъ идѧ идѧ. и исхождѧ ноу
ждеѧ и мѧкоѧ женомъ ѥсмь.
отъхождѧ отъ чловѣка. оуже
кгомоу неприближѧсѧ къ сь
мѣреноуоумоу и прѣпростоуоу
моу паулоу. женетъ бо мѧ и не
вѣдѹ камо идѧ. и абиѥ изиде
бѣсъ. и прѣложисѧ въ змии ве
ликъ. ꙗко седмь десѧть лакъ /
тъ. и иде пльзѧ къ чрьмьноу //
оумоу мороу. да съконьчаѥтъ
сѧ реченоѥ стыимъ доухомъ. на
кого вьзьрѧ. нъ на кротькаго и
млъчаливаго и сьмѣренаго срь
дьцемъ. и трепещѧщаго моихъ

пѧнтьскыи пилатъ

70 cubitorum.

словесъ. и сѣтъ чюдеса свѧтаго
го и прѣвар̃осталаго тѣла. и пѣша въ
тѣтвѣма и бо҃ѣма сихъ. ѩ паре
ѣ прѣпросѣтѣи вѣсеи братиѣи. тѣго
же почитаваи причастѣницѣ бы
ствѣ и҃ѣ сарѣ сѣва небесѣскаго.
нѣѣ и ѳрисѣ и въ вѣкѣ вѣкомъ ами҃.

братиѣ inſtr.

gr̃mus = dꝛ̃ꝺꝛ̃ꝺ

Пѣсаѣ пар҃ѣ к. мѣка свѧтѣѣ. терен
тѣа. ѳфрикана. и помпѣа.

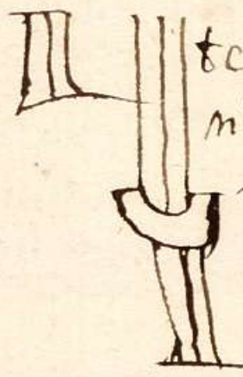

тсарѣ сѣвоуѣѣлоу Деки҃о. ри
пѣсѣи власти. и҃ ѳолѣѣлоу
вѣсѣ на свѣѣ вѣрь прѣвѣдѣи.
ѣтѣца до и҃ѣ диѣавола. посѣла
по вѣсѣѣ и҃ тсарѣ сѣвоу своѣѣ
ѣакожѣ вѣсѣ пострижѣѣлѣа и҃ѣа
Христофово. прѣвѣдѣи на скврѣ
ѣ҃ѣ тѣа
ѣнѣѣаденѣе. ѣщѣи ли дакоѳри
сѧ противѣѣсѧ ѳлоѣѣ. то да
прѣдаѣѣѣсѧ сѣдоу, посѣлаѣѣ
бѣ ѳфрикиѣѣ неѣѣѣѣѣѣѣ къ
заповѣдь. къ кнѧзоу фурѣоу
медиѣѣаноу ѳфрикѣскоу ѳ҃ѣпоу.
и҃ доѣѣѣѣѣѣ тсарю повел
нѣѣ къ власѣи҃ѣго. и҃ прѣѣѣѣ
кнѧзь кнѣгы тсарѣ. сѣдѣ
на сѣдѣщи. повелѣваѣѣе на
подѣ ѣрадѣскѣѣѣ ѣрѣѣодѣѣ
ѣѣѣѣѣѣѣ. и҃ ѳѣѣѣѣ ѣѣѣѣѣ
ѣѣѣѣ ѣѣѣѣ ѣѣѣѣ ѣѣѣѣѣѣѣѣ.

ѳфрикѣ.

ѣѣѣѣѣѣѣѣ martyrii,

Continuatio non sequitur
in codice hoc loco

89–101

Quat. nunc 13.
non cohaeret cum 12.
scriptura pulcherrima.

сии до бозѣ а҃же пѧтиѥмь. каменїе и
дрѵво и҃ пѡдъ и҃ желѣза сѫтъ. бѹкра
шени ѹлаѳомъ на арѣ҃шѣнїе чло
вѣкомъ. ѡт҃ вѣчьнѣѣ жизни сїи
до невидѣ. ни глаголѣ ни хода
ѥ҃ть. ни слы҃шѧ каменїе сѫще
человѣкъ ѹзваѥми. и҃ въ видъ человѣ
ческъ ѡбразѣми. рѣ҃ѥ҃тъже ѡудо къ
бозѣ вашимъ. а҃же пѧтиѥ а҃ще
могѫ помощи себѣ. или кому
дати. гнѣваѥ҃мсѧ на на҃. и се
слы҃шавъ кнѧзь вѣздѣвъсѧ. по
вел҃ѣ Ѳеренѳиѳа и҃ а҃фрикана. пѧ
маже и҃ помѧтна. въ вѣчьнѣмъ ѳ҃
лищѣ вѣ҃рѣщи. и҃ въ вѣ҃ѣкомъ ѳр҃
достоинѣ блюсти а҃ рекъ. нѣкыи
дѣнь вѣпраша҃ѥ҃ ихъ. блаженаго
же Зиѡна и҃ а҃леѯандра. и҃ Ѳеодора
сѧдѣ҃ѥ҃ть и҃ѫ числомъ четыри де
сѧти. ѳи шестъ. повел҃ѣ къ сѣдмѣ
мѹ҃ѫ привести. и҃ глаголя и҃мъ ни
к҃ѡже не ѡ҃ступѣѥ҃ть прѣ҃вѣтїѧ ваши
мъ нѣ҃рѹшитъ. послоу҃шайте мене
и҃ пожи҃рѣте великоѹ҃ѫ ѹ҃ѫ и҃ракло҃ѫ.
ѡ҃нѫже ѡ҃ступѣѥ҃ть прѣ҃ѫ. мы
ногами рѣ҃ѫ ѳи. и҃ въ прѣ҃вое
ѳи вѣпраша҃ѥ҃ какоже кр҃стїанѣ
сѫть. и҃ не прѣ҃ѣ҃ѫ нас҃ капищѣ
мъ нечистомъ поклонитисѧ. мы
до готови сѫть ѡ҃ вѣпраша҃ѥ҃ твоем҃

нѣ҃ѣкыи дѣнь вѣпраша҃ѥ҃ тет. pl.?

=46?

отъвѣщавати. Кнѧзъ рече не
послоушаєте ли мене молѧщоу
ми сѧ вамъ. Го нѧдите мѧ повелѣ
ное отъ цѣсара сътворити, и ина
ко вамъ нанести. и повелѣ битиѧ,
сѧкагомъ жезлиємъ. и жилами го
вѧждами. простьрьше же рѧкы
на небо стыи мѧченици. рѣшѧ
великомъ гласомъ възъпивъше.
призьри боже и помози рабомъ своимъ
имъ. и избави ны отъ сѫпротив
ника. Слышавъже то кнѧзъ. пов
велѣ ѥще и паче битиѧ. донде
же измѣни къждо по трьмъ десѧтъ
мъ кентоурионы. биємомъ же
стыимъ. конъчашесѧ тинижъ
злие. ~~тако бѫде бѫ~~ тъгда възвѣсивъсѧ повелѣ
дрѣвесы сѫкати битиѧ. ꙗкоже ~~оуже~~
~~же оуже~~ и вънѧтрьнѧѧ оуды видѣ
ти. ꙗко оубо бѣшѧ лица свѧтыи
ихъ. ꙗкоже въсѣмъ чоудитисѧ тр
пѣнию ихъ. и ѥгда ѧ много мѧчи
шѧ глагола кнѧзы. пожьрѣте понѣ
нынѣ окаании. и отъпоуштѧ вы.
свѧтиѭ же млъчаахѧ. ничъсоже ѥмоу
моу отъвѣщаѥше. Пакы же
повелѣ кнѧзъ гвоздиѧ ражде
гъше жешти ѧ по хрьбътоу. и ѥго
да ѧ велми мѧчишѧ. повелѣ оцъ
тъ лютъ съ солиѭ растворивъше

anders aufstragen?
gedrehte Ruthen?

centuriones 30ni

dilutum?

- възливати на хръбъты ихъ. и соу
- кномъ въстирати раны ихъ. възъ
рѣвъше же свѧтии на небо. Гди боже
избавивъ. свѧтыѧ три отрокы
твоѧ отъ пешти огнѣныѧ. анани
ѧ азариѧ мисаила, и недавъ им
пакости приѧти, избавивъ да
- нила отъ оустъ львовъ. и снабъ
дѣвъи мѡусиѧ отъ рякъ фараѡ
нѧ. съпасыи ѳекля отъ огнѣ. и от
позоришта, и отъ звѣрий. съвръ
- шаѧи, и хорѧгви дарьствоуѧ лю
бимъимъ тобоѧ, възведъи пастоу
ха овъча гда нашего исоу хса, дарьство
вавъи на многы и различны бла
годѣти. въсиѧвъи свѣтъ и тъмѧ.
- отъгънавъ. съвиваѧи небо акы ко
жѧ. изъчитаѧи звѣзды небесъ
скыѧ, и пѣсъкъ морьскый, и и
стинѧ оукрасивъ, оуслъши насъ
- молѧщъ Іисѧ хсе. и помози нам
ꙗко твоѧ ѥстъ слава и дръжава въ
вѣкы аминъ. конъчавъше мъже
стъимъ молитвѧ и рекшемъ а
минъ. Пакы кнѧзъ повелѣ повѣ
- сивъше ѧсгръгати ребра ихъ. се
ромомъ же свѧтыимъ на многы ча
сы. течение кръвъное отъ стыи
хъ тѣлесъ ихъ исхождааше. ꙗко
же отъ множьства кръвънааго

- ꙗко ѥднѣми оустъ рѣшѧ. } sic, in margine suppletum.

снабъдѣвъи

synthesis.

оумочитися ризамъ слоугамъ, и тако
не радѣахѧ ѡ мякахъ. Хс бо бѣа
ше облъгъчавая. и помагая имъ.
и глагола къ нимъ кнѧзь. прѣпъръ
шали вы мякы, остатися бѣсова
нию иже имате зъло съпрътьний,
или прѣбываете въ зъловѣрии ва
шемъ. свѧтии же ничсоже ѥмоу отъ
вѣшташа. нъ възърѣвъше на небо
рѣша. раскопавъй огнемъ градъ
содомескъ. и опоустивъш, и нынѣ
посъли помощь твоѧ, и разори безбо
жьною бѣсованию, и съвръзи капи
шта ихъ, и съворивъше знамени
на лицихъ. ѥ кръстьною на лицихъ своихъ. въ
здоуняша на капишта. и тоу абиже
съпръшася, и быша акы прахъ, ob spatium
и рекоша свѧтии къ безаконьноу
оумоу кнѧзоу. виждь чьсти ваша.
кде крѣпость ихъ соуѥтьнаѧ, ѥ
да възмогоша помощи себѣ. сеже
свѧтыимъ глаголѧщемъ, и изръкъ
виште капиштьною разорися. ра
згнѣвавъше сѧ кнѧзъ о съкроушении
богъ своихъ, повелѣ мечемъ и сѣ
щи свѧтыѧ, приимъше же свѧ
тии отъвѣтъ и доша радоуѧще
сѧ и славѧще господа. пришедъше
мъ же имъ къ нареченоу оумоу мѣстоу
прѣклонивъше колѣна, и протѧгъше

вїа своа. Ѡконьчашася тегеть. Въ
ѝспов҃данїи Хр҃истовѣ. со nt alias пришедъ
шеше крьстїанѣ. въ҃зма Ѡтреса
їѫ҃ѣ. ѝ положивша на нарочитѣ мѣ
стѣ. сиѫ҃ше свѧщѣнѣ҃ѣ ѡконьчѣа
вшемьсѧ. Повелѣ безаконѣ҃ному
кнѧзѣ Герѡдїю. ѝ Фрїкана при
вести. ѝ ѡлагола сѣкїна. ѡтвръгшася
богомъ. дондеже ни то҃ѣ ва пог҃ѣ
бѣѣ. ѝ мѣсть бога їже ва ѝздрѧжѣ
поѣго ѝздавитъ. Свѣдѣвше рекоста
ста ѡлагопаховѣ ѝ пїогашди. ꙗко
крьстїанѣ҃ѣ ѥсѣ ѝ въ Хр҃истоса ѝ па
вѣ надежда. Бг҃сомъ не нечистивѣ
мъ неѡклонивѣсѧ. ни богомъ твои
мъ слоуживѣ. ѝ ѡ мѣкѣ Ѵвоиѣ
не брѣжневѣ. дондеже прилѣплѣшїи
бнаю ѥлико хощеши мѣкѣ. въ҃ѣ
ѕивѣ до бога ꙗко подѣвшїи бѣде
ши нами ради ѥго. ꙗкоже и подѣ
мъ бѣсѣ ѝ ѡтѣ҃ѣ Ѵвои діаволъ.
Слѣшавъ же то кнѧзь повелѣ въ сади
ти га въ темницѣ. ѝ вериги наложѣ
ѝ ѝма на въѣ. ѝ на рѫцѣ ѝ на ногѣ.
ѝ ꙗко бѣѣ ѥго. ѝ діаволиша
слоугы ꙗкоже ѝмъ повелѣно бѣ.
повѣ҃ѣ ѝ трѣзѣбѣца желѣзны под
ѫ҃ѣ ѡтъ ѕѕс ставѣ ѝма. ѝ недаша нико
моуже ѡтъ крьстїанъ въходитѣ
кѣма. ни пища ѝма даваѣ.

ва = vos ambos
роукы aut рокы cooperat
& hinc con. рѣ –
& пота ѝздрѧжѣ

dualis ter вѣ m.
t bis ꝟ ∞

трѣзѣбѣца-ѧ
subst. neu

въ полоуношьтиже молѧшьтемасѧ
свѧтыима. просвѣтѣсѧ свѣтъ ве
ликъ въ темници о нѣго. и аггелъ го
сподьнь ста прѣдъ нима глаголѧ.
duales. въстанѣта и почиваита. и присѧ
synt. веригах. пивъ аггелъ прикосняса веригах
облежѧшьтиихъ о выи ѥго, и абиѥ о
тъпадоша веригы отъ тѣлесе ѥго.
и бѣаше прѣдь нима трепеза оуго
с ними corr.
Іована въсѣчьскыими брашьны
добрыими male. добрыими. и рече книма аггелъ
приимѣта отъ прѣдълежѧ
шьтихъ прѣдъ вама брашьнъ.
ѩже посъла вама господь богъ. свѧ
таѩже благословиста господа. и ѩ
ко приѧста брашьна. ѩкоже и тъ
мничьнъимъ стражемъ видѣвъ
шемъ свѣтъ. въскочити вьня
прь. и истиньнѣѥ видѣти свѣ
synt. partic. тъ. въшедъшемъже имъ обрѣ
тоша стаѩ веселѧшьтасѧ. и изле
зъше съ страхомъ. Извѣсти
шѧ кнѧзоу ѥже видѣшѧ. и въ
третии дьнь повелѣ привести на
на сѧдишьте. Ставъшема же стыи
има прѣдъ кнѧземъ. рече къ
instruct. нима. Іаколи наказашѧ ва мѧ
кы. ѡ зълобѣсьнаѩ. покаѩвъ
шесѧ пожрьти богомъ.
Стый рече Терентии. мѧка симь

non cohaeret cum pag. praeced. sed diligentius videris.

нѣ бѧди и любѧщиимъ хса. ѧро
дивоѥ бо. богомѧдростьнѣѥ чловѣ
комъ ѥстъ. мѧдрость бо чловѣчь
ска. ѧродьство оу бога ѥстъ. безоу
мльже и бѣсѧсѧ бѧдѧ подобьнъ те
бѣ. аще бога оставивъ бѣсомъ покло
нѧсѧ. Кнѧзъ же разгнѣвавъсѧ пове
лѣ дъратиѩ. свѧтаѩже строужема
молѧстасѧ. глаголѧщѧ ісхсе. сы
не бога живааго. въ вѣкы прѣбыва
ѧи свѣте крьстиѩнъскый. вѣро
неразоримаѩ. ѩвисѧ. и помози на
ма. и не осрами наю отъ лица твоѥго.
слоугамъ же дерѧщамъ ѩ. и хсоу
облъгъчаваѩщоу мѧкы. не чоу
ѩста свѧтаѩ болѣзний. разгнѣва
въжесѧ кнѧзъ повелѣ сьнъмъше ѩ
съ дрѣва вести въ тьмницѧ. и при
зъвавъ вьсѧ чародѣѧ звѣринъѩ.
повелѣ привести ѥлико имѧтъ звѣ
рий. лютъ и зълъ. аспиды и ехид
ны. и керасты. и въметавъше за
творити съ свѧтыима. и бѣахѧ
звѣриѥ плѣжѧщѧ. и прѣдъ нога
ма ѥго сѣдѧщемъ. и не прикоснѧ
шасѧ ѥю никакоже. Свѧтаѩ же бѣ
ста поѩщѧ и хвалѧщѧ бога. прѣ
быша же звѣриѥ затворени сьни
ма три дьни. и три ношти. въ четвре
тыи же дьнь. посьла кнѧзъ ношитѧ.

quales hi magi?

nota declinat. dual.

плѣжѧщѧ

да видѧтъ, аще ѥста оуморена свѧ-
тая з вѣрьми. пришьдъше же по съ-
лани къ двьремъ тьмничьнъи

en supinum varum. scriptura purissima

мъ послоушатъ. оуслышаша ѩ по-
ѩша и хвалѧша бога. хотѧше
же извѣстьнѣе видѣти. въ злѣ
зоша на храминѧ тьмничьнѧѩ

portula carceris fenestra?

и двьрьцами съмоштраахѧ долоу.
и видѣша свѧтаѩ сѣдѧша. и а-
гг҃ела господьнѧ стоѧша прѣдъ
звѣрьми. и недаѩшѧ оу прибли-
житисѧ ими. и текъше въ звѣсті-
шѧ кнѧзоу ѥже видѣша. и въста
въ за оутра рано кнѧзъ, сѣдъ на
сѣдишѧ повелѣ чародѣѥмъ отъ
вести звѣри. и привести стаѩ на
сѣдишѧ. шьдъше же чародѣи
и приближитисѧ хотѧште къ двьре-
мъ. прити книмъ звѣремъ. чарод-
дѣи своими призываѩшѧ. не по-
послоушаахѧ ихъ. отвръзъше же
двьри тьмници. изидошѧ коуп-
но вьси звѣриѥ. и изморишѧ вьсѧ
сѧ чловѣкы. ѩже обрѣтошѧ тоу
стоѧшѧ. и тако идошѧ въ поу-
ста мѣста. ишьдъше стражиѥ
тьмничьнии. поѧшѧ стаѩ и ве-
дошѧ къ кнѧзоу. мѧчителъ же
видѣвъ свѧтаѩ. не приимъша
врѣда никакогоже. възбѣсивъсѧ

дастъ о него отъвѣтъ. мечемъ бумо
ритиꙗ. свѧтаꙗже и доста радоуꙗ
шꙗсѧ. и поꙗшꙗ и глаголꙗшꙗ.
съпасе насъ скръбѧшꙗихъ насъ.
и отъ ненавидѧшꙗихъ насъ прѣ
може. войниже на го бустав[ь]ѥнии. —
възъмъше мечъ отъсѣкошѧ главѣ
свѧтоую. и съконъчастасѧ въ испо —
вѣданиꙗ хрисостовѣ. мѫжиже кръ —
стиꙗни пришедъше възѧшѧ тѣле —
сѣ стоую. и добрѣ съпрѧтавъше по —
ложишѧ на мѣстѣ. нарочитѣ. дъ
вою пъпъришꙗоу въ далѧ отъ римъ =
ска града. мѫченаже бывъша свѧ
таꙗ. теренꙗи и африканъ. мази
мъже и помпии. и дроужина ихъ.
при цроу и гомителю. декиа. и оуа
лериа. о насъ же цѣсарьствоу ꙗшꙗ
господоу нашемоу іс хсоу. ѥмоуже —
слава и дръжава въ вѣкы вѣкомъ
аминъ.

facias de χρυσὸς epigrama?

cf. Serborum russismum cum horum imperatore.

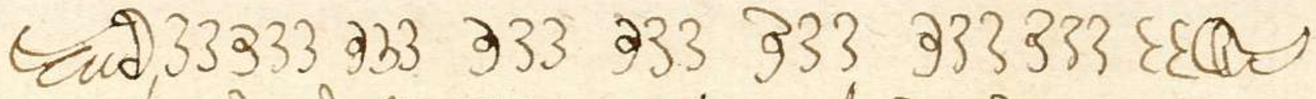

мѣсѧца марта ка. житиѥ прѣподобнаго
оца нашего исаакиꙗ моностыра далматьскаго.

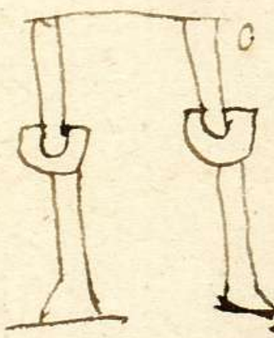

о поклонении прѣстаго и покла
нꙗѥмаго кръста. га и бога
и съпаса нашего іс хса. коуми
рослоужению оуже отъвръжену
бывъшоу. въса подъ небесъ

Constantinus M.

скаꙗ. просвѣтишаса. а постолъско
мъ про проповѣданиѥмъ. за неи
чьстьнъи цѣсарь костантинъ.
поздѣ нѣкогда божьствьнъıимъ
доухомъ въсеꙗ населенъıꙗ цѣсарь
ства. дръжавъ прѣимъ. и свѧ
таго освѣщениꙗ съподобивъ
сѧ. и оувѣдѣвъ господа нашего
іс хса бга. истиннаго сѧщꙗ. тъ
прьвъıи цѣсарьствова въ римьстѣ
градѣ. и коумирѧ отъвръже. мно
гоглавьнъıиже и многообразьнъı
и змии. диꙗволъ. ино коумирослу
жение. ариꙗньскꙗꙗ хоулꙗ изо
брѣте. въ дьни бо прѣдъреченаа
го крьстиꙗнаго цѣсара костанті
на. бѣ нѣкто презбутеръ. отъ а
лезандрьскъıꙗ свѧтъıꙗ бжиꙗ црь
кве. пагоубьникъ образомъ. и въ
сѣкоꙗ диꙗвола и врага доушъ на
шихъ хоулъı обрѣтельникъ прь
въıи. тъ стъıимъ епископомъ
и мѧченикомъ петромъ. божиѥ
мъ авлениѥмъ. отъляченъ бъı о
тъ свѧтительскъıꙗ слоужьбъı.
образъ же отъляченꙗ бъıстъ си
цъ. ѧтоу бъıвъшоу стоуоумоу
петроу войнъı. ѧже бѣаше посъла
лъ цѣсарь диоклитиꙗнъ на оуби
ѥние ѥго. и въвръженоу бъıвъшоу

въ римьстѣ градѣ
коумирѧ ис цра.

крьстиꙗнъ adj.

sancta Dei ecclesia
Alexandrina. sic
& de Romana v. in
vita Gregorii M.

nota обрѣтельникъ
nota accentum: episc.

бъı. alias rarissime.

сицъ. talis.

въ темницѧ. бысть по обычаю мо-
лѧшоуса ѥмоу въ полоуношти ви-
дѣти юношѧ красьна стоѧшта прѣ-
дъ нимъ. облѣчена въ котыгѧ лъ-
нѣнѧ. раздъраня отъ горы дожии
до долоу. и обѣма рѧкама ѥго имъ-
ша за обѣ полѣ ризьнѣи, и закры-
ваѧшта обнажениѥ своѥ, да ѥмоу
не бѧдетъ видѣти голъ прьсии,
и на прасно отврьзе оуста своѧ стъи
петръ и рече. гостоди кто ти ѥсть раздъ-
ралъ котыгѧ. онъже рече арии раз-
здъра ми на двоѥ. нъ блюдисѧ да
не простиши ѥго. и да не приимеши
ѥго въ обьшениѥ. и да не отрѣши-
ши ѥго отьлѧчениѧ. арии бо и въ ны-
нѣшьнии и въ бѧдѧшти вѣкъ
да бѧдетъ sic recte отьлѧченъ отъ славы
божиѧ. призови же ахилѧ и алеѯа-
ндра оба презвутера, за не коньча-
ваѧшоу тебѣ мѧчениѥ, та
прѣѥмлета по рѧдоу епископъ-
скъи столъ. заповѣждъ же има
да и та не приимета ѥго на обьше-
ниѥ. и се рекъ господь. безвѣсти-
бысть отъ очию ѥго. вьсе же съ-
творивъ прѣподобьнъи епископъ
пъ петръ. съконьчасѧ въ добрѣ и
сповѣдании. разоумѣвъ же арии
ѥако оста въ отьлѧчении. нача

котыга льнѣна
отъ горы дожии до долоу

еп. столъ дѣйсе,

[illegible]

ѡкоупѣнѣ съшѣствии. и стави трои
ци. вьсьдоу въ алеѯандрии хоулѣ
ны бесовы износити. и божьствьна
писанига отвьрзь кꙋплъчавати. — Sic ex corr. superadd. & и отверзшь fuit ex parte c?
сынꙋ и словꙋ божию. рождьшоуоу
моуса отъ него безначально прѣжде
вѣкъ. инꙋждꙋ быти сꙋщина — substantia. οὐσία.
отьча. и създании вьчинѣти дрь
зни скврьньныи. и нечистыи. то
га иже вьса быша. иже на небесе
хъ и на земи. видимага и невидима
га, симъ позде некъгда въ слоуха — fama? ad aures
вьшедъшемъ. въспѣнааго чьстъ
наго коньстантина цѣсара. не прѣ
зьрь нъ книгы написавъ. и по съ
лавъ того побоуждааше. ово нака
занием ово епитимиею. да са о~~...~~
станетъ боужа кꙋмоу. отъ гако
выа богобрьныа хоулы. и гако ра
зоумъ гакожде прѣбывати не поу
не оуправивьшоу зълии тои. тоу аби~~...~~
бише арию отъ алеѯандрига. въ ко
станьтинь градъ прити скоро пове
лѣ. да отъвѣщаетъ како дрь
зни хоулити бога. таче цѣсарь
събравъ отъ вьсьдꙋ стыга епи
скоупы. въ никеискыи градъ — Nicaea,
числомъ .тин. съказа имъ о богобо
рьныи сеи бꙋи ереси обрѣтение.
и побоуди а да са помоладѣ владꙋ — admonuit. hortatus est

цѣ хсу. да сѣподобѣетъ за і̑ стинѣ
мѣй і̑ правовѣрѣ вѣры. і̑же прѣбѣхва
лѣнїи ѡтѣцы. довѣ сѣдѣлѣвшїй і̑ мѣ
ше сѣбѣ доуѣ. і̑ѣтѣ двѣхать
ше. і̑ѣодѣйскѣ ѣ оудо подобѣвидѣ
ѣреси сѣврѣгошѧ і̑зображеніе. і̑
ѣѣше доѧ новѣшїи. тото полїтва =
ни подѣбшѧ. прїѣмѣвѣшоу до не
поу ѡѣ александрі̑йскаѧ вѣра. і̑ вѣ
сѣдѣшїхѣ доборѣ вѣшедѣшоу.
прѣзорѣствіѣоу дѣзоуѣвноуѣ ѡу поу ѧ
помалѣтѣлоу нѣ̑поу. і̑ сповѣда сѧѣ
рѣѣнѣтѣ свѣтѣ хоуль. довѣсѣвѣнїе
ше ѡтѣцы ѧѣсѣ вѣлївѣше. і̑ сѣдѣ
нѣѣнѣѣ і̑ не раздѣлѣтѣнѣѣ вѣрѣ.
ѣѣдїносѣщѧ трої̑цѣ нача. вѣ_
сѣпоу подѣ сѧкѣзоу живѣщѧгѡ
вѣрѣѣѣшѣ прѣдѣша. повѣда
вѣшїи конѣсѣпасѣтїлоу цѣсароу. —
такожде вѣровати. а̑кѣі сѣ сѣѣѣ
нікоу сѣщоу вѣсѣѣавлѣнїю правѣ
а вѣры. і̑же прїѣтѣ і̑ вѣровавѣ.
ѣѣ дога двѣши вѣрѣкоуоуноу пѣѣ
данїю. і̑ чїсѣши прїѣпадѣ. повел
ѣѣшѣ же цѣсарѣ вѣсѣдоу по
вѣсеі̑ зеші. та дрѣвнѣаѣ коуі̑но сѣ
щѧѣѣ вѣря. ѡѣкѣда і̑ дѣна і̑ сѣда?
го доуха. заповѣда. много ѣѣже
ѡсѣавивѣше ѣѣглавизѣ ѣѣ (бога тен) пѣри
дѣѣ. вѣсѣѣ до вѣѣѣѣ дѣѣвїх'.

тото prologo?

б'д. ѧѣ. ѣѣ. , подѣѣѣѣѣѣ
бѣѣ.

ѣѣѣдроѣ?

и невидимыхъ промысльникъ бо-
гъ. иже ариѥмъ прѣда чловѣкы.
похоуленый. и сътварьми вьчьте-
ный. ѧтробьнымъ подвизаниѥ-
мъ женомъ бѣаше. иже вь мотылы
мѣсто нечистыѧ ѧгробы. ѧтробь
вьсѧ изваливъ. заждемъ нечи-
стый тъ. пакы свѣтиломъ свѣта
дожиидо отъхода прѣподобьный
хъ отьцъ. достойньнь жизни своѥѧ
коньцъ обрѣте. подобааше бо о смра-
дивъшоу оумоу христосовами хоу-
лами. на смрадьнѣ мѣстѣ съкон-
ьчати житиѥ. сим же ꙗко прѣ-
славьнѣ господьмь исоу хрьстомъ.
чоудесемъ быбаѥ шѥмъ. лѣтоу
прѣшедъшоу. мирьный врагъ ве- mundi inimicus
лиѥа поставьѧѥтъ съсѣдъ свой а-
кы въторааго арѧа на правьѧѥ вѣ- оуалъ Valens
ря цѣсара оуала. иже безаконьнѣ
и сы. и акы инъ ахаавъ. на свѧты
ѧ божиѧ цръкви вьзбѣсисѧ. об на
вьѧѧ вьсѧ ариѥвѧ хоулѧ. и пове-
лѣ вьсѧ свѧтыѧ божиѧ цръкви пра-
вовѣрьныихъ затворити. не тво-
рити вьнихъ обычьныихъ слоужъ-
бъ. и овыихъ сѣньницѧ сътвори.
овы же и разарати покоушааше
ше. сѧ. дръжаже ꙗковиѧ
не оутѣшимаѧ скрьбь. намнога

врѣмена. въ то и̑же врѣма въ. нѣ
кто мужь въ покаꙗнии на въстоущѣ
ѧгельскомъ жителствѣ живѣти нази.
и̑менемъ и̑саакии. тъ но ѡбычаю
ѡ небесе божии глась слꙋшавъ. ве
лѣвше сѧкинти и̑ꙁъ покаꙗнима. и̑ при
ити въ градъ конѣстадинь. не ѡслꙋ
шавъша сѧкиде и̑ꙁъ покаꙗнима. и̑
приде въ нарече̑нъ градъ. и̑ ѡбрѣ
тѣ богобоꙗзньꙗ е̑реси полонъ дꙋ
шьнꙑи. и̑ потлостивъ и̑ е̑ре
тіи пророкъ. ѡнъ въꙁгорѣсѧ въ ѕ
лобѣ е̑го. и̑ ѡбꙑхождааше въсѣ
по ѡбычю же попꙋщенію. наказа
ѧ̑ше лꙋкꙋꙋю стрꙋсно. на полꙁꙋ но
не. бꙑсть рать велика ѿ поганꙑ
и̑хъ. и̑ сѡбꙋравъше плъкꙑ свои. ѡрꙋ
жꙋвъше. рѣкꙋ рѣкѣтѣмь дꙋна
въ. плꙑнааху фракиꙗ. скрадъше
и̑ начаша нездꙋ и̑ꙁбѣгати градꙋ
не. Тогда цѣсарь ѡгалъ. и̑ тъ сѡ бъ
равъ вои свои. готовѣꙗшася и̑ꙁыти
на сѧпостаты. и̑ бꙑсть и̑сходꙋ
нꙋ на полѣ. гладъ вои своихъ
разгорѣвъсѧ сѧтꙋпи дꙋхомъ. ѧкы
и̑мъ данилъ ѡ соусѣхъ. свѣтіи ѡ
тъцъ нашь и̑саакии. приспѣ къ ꙋ
лоу сѧтꙋпнꙋю. и̑ꙁсѣ
лоу ѡтворѣ ꙋстнꙋ. и̑ꙁса
ꙋ ѡтворѣ ꙋстнꙋ. и̑ꙁсѣ
хъ. и̑ ѡправѣ плъкы своа. ѡрꙋ
жꙋвъше рѣкѣ рѣкѣтѣмь дꙋна
въ. плꙑнааху фракиꙗ. скрадъше
и̑ начаша нездꙋ и̑ꙁбѣгати градꙋ
не. Тогда цѣсарь ѡгалъ. и̑ тъ сѡ бъ
равъ вои свои. готовѣꙗшася и̑ꙁыти
на сѧпостаты. и̑ бꙑсть и̑сходꙋ
нꙋ на полѣ. гладъ вои своихъ
разгорѣвъсѧ сѧтꙋпи дꙋхомъ. ѧкы
и̑мъ данилъ ѡ соусѣхъ. свѣтіи ѡ
тъцъ нашь и̑саакии. приспѣ къ ꙋ
лоу сѧтꙋпнꙋю. и̑ꙁсѣ
лоу ѡтворѣ ꙋстнꙋ. и̑ꙁса
ꙋ ѡтворѣ ꙋстнꙋ. и̑ꙁсѣ
хъ. и̑ ѡправѣ плъкы своа. ѡрꙋ

поѣ врѣдма рекѣтѣмь
дꙋнавъ.
en nostra & gothica.
non parvam, levem.

сѧпостаты
зиріпит.

поѣ наш.

in margine hâc prementum
penno manu tridissima:

ѿбрадованая
радуйся сладо
то тѣ нѣт пиръ
душано наши
по.

Твой прѣ?лобѣ. ѥмѣ видѣвый
= вѣ лакотѣ имѣл и ѻбразѣ. и вѣ прѣ
тайнѣ лицѣ сатаниа. предѣидѣй. и ме
сотт. sed non apparet grecis, nisi ta quem con. и й.
ѥдинѣ вѣдѣла ѥсть ни ѥдного словесе.
не до бѣ тѣгда ѥму ни слѣда гръдыни
дѣрзѣска. лаче тайѣ на будрыта. ѩсно
дѣлу ѥтому. сама прѣдѣ ѥмѣ и ре
= ѥ. цѣсарю. ѿтвръзи ѫрѣкви праведо
вѣрныихѣ. и ѳдолѣѣскыи врагоѣ
увоиѣ. и вѣзвратисѧ сѣ миромѣ
Цѣсарѣвѣе словеси силѣ погоубѣ. ѥже
реѣе свѣтыи гако ѻбратисѧ до миро
мѣ. сѣвѣтовааше сѣ сѣвѣтникѣ
своимь. да ѿтвръзѣтѣ ѫрѣкви.
прѣпосѣтѣе и прочии. ѥже бѣсѣ
ѿтѣ ѩриевѣ зѣлыа вѣры. лаче сѣ
врагыня цѣсарь. и картѣлявѣшесѧ
= ѥ. и оусмѣтявѣшесѧ словесѣ
ѥдно. шибаахѫ и хрѣзаньѣ. послоу
шавѣше ихѣ цѣсарь. праведныи
поиде. вѣ годѣникѣше. божии десѣ
сатани. полагаше бога. да вѣскорѣ сѣ
творитѣ помощѣ ѻ правѣи вѣрѣ.
по дѣвого дѣлго оучинивѣ цѣсарь
воѣ свои. и сромождаше на раать.
Блаженыи же прѣставѣ ѩма пѣти при
стыпи кѣ нѣмоу. и ѩкѣ за оузда ко
= нѣ ѥго сатавѣташе. глаголѧ ѿтвръ
зи ѫрѣкви праведыихѣ. ѿтѣ
же по ѥдѣлѣго своѣтоу не прѣклонѣ

= vidjev ji?

цѣсарю,

сit pace.

ѿтвръзѣть!
враговѣтѣ.

хрѣзать?

= десарѣ

ићрѣти? одѣти?

забуздѣ

97-109

Quat. nunc 14.

прѣбысть· сѫщиижє близъ цѣса
ра· бихаху и да отъстѫпитъ и нѣко
ждааху отъврѣщи его· бысть же
отъ того плищь· и стекоша сѧ мно — плищь tumultus?
зи· и различно къждо бихаху и· о — abscissa est ora codicis.
ви прѣлищемъ ови бичи· а дроугии — suppleuimus subducta ipsa.
жьзлиемъ· и едва нѣкого себѣ богу — жьзлие п.?
попоущьшоу· възмогоша отъврѣ
щи рѫкѫ его отъ оуздꙑ коньнъ.. — коньнꙑѧ?
а цѣсарѧ· тъгда цѣсарь бушъ възбѣ
сивъ сѧ· възрѣвъ свѣто онамо· ви
дѣ мѣсто нѣкако· акꙑ ванъ сѫщѣ — ванъ
исаишѧ· и инꙑ сърѣдашѧ пѣ
нѫ· и вьсъ часть вънеи· и трьние — вънеи.
зѣло много и кѫпинне· въне же мѣ
сто аще въпадетъ какъ любо ско
тъ· до коньца живо не излѣзетъ· съ
мотривъ убо цѣсарь мѣсто то· и оу
вѣдѣвъ яко сѫть сътрѣтьна етъ·
повелѣ въврѣщи и тоу· и иде пѫтѣ
мь своимь· въвръженоу же бывъшу
доблѣмоу исповѣдникоу христовоу иса
кию· въ отпрѣтьнаѧ трьниꙗ· прѣ
бысть цѣлъ· не прииѧтъ никакогоже
зъла· абие бо силою господа нашего
Ісуса· прилѣтѣвъша дъва аггела издръ
ста и истиннꙑ тоꙗ· и изведъша и пост:
виста на пѫти· и рекоста емоу· миръ
тебѣ· крѣпи сѧ и възмогаи· и се рекъша — redeunt versus 29 pro 30
— исаикиоу! & reliqua sunt.

отидоста отъ него. въ себѣ же бывъ
прѣклонивъ колѣнѣ благодарьствіи
бога. творѧщаго промыслъ мно
гы. о рабѣхъ своихъ. въставъже отъ
молитвы. и текъ и нѣмъ пятьмь прѣдъ
дъвари цѣсара. и пакы имъ за оуздѧ
конѧ цѣсара. рече къ цѣсароу дръзость
ѧ. ты оубо ѡ цѣсароу. оумориши ме съ
хотѣаше въвръгъ мѧ въ тинѧ. нъ
господь ихс хоулимый тобоѧ ожи
вимѧ изведъ мѧ изъ сѣти твоѥѧ. на
обличениѥ непокорънаго твоѥго оу
ма. да и нынѧ побоушаѧтѧ послоу
шаи мене. и отвръзи цръкви право
вѣръныихъ. и отъ даждьѧ. и одолѣ
лѣѥши рати на нѧже идеши. и въ
звратишисѧ мирьнѣ. и бѧдетъ
на хвалѧ хвалѧсниѧ. цѣсарь же видѣ
въ блаженаго и свѣтьлъство лица ѥ
го. и словесъ нѧѧ дръзость. акы за
бывъсѧ. не може отъвѣщати ѥмоу
словесе. таче по малѣ часѣ глагола цѣ
сарь къ блаженоу оумоу. да аще оубо
не отвръзѧ ни отъдамъ цръкве право
вовѣръныихъ. то что бѧдетъ того
дѣльма. тъгда разгнѣвавъсѧ свѧ
тыимъ доухомъ въгодьникъ хри
стосовъ. по пророцѣ илии. на ахава
цѣсара издрайлитьска. Іако и ны

одолѣти рати. dat.

ἐσιλεύς

издрайлитьска

ня. прорече цѣсароу оуалоу глаголѧ.
доброти бѣ оубо цѣсароу послоушавъ
шоу мене. отврѣсти и отъдати цръ
кви правовѣрнъіихъ. и шъдъшоу
възвратитисѧ мирьнѣ. нъ ѥлма не
послоуша мене ни прѣклонисѧ. то
аще ты шъдъ на ратѣ и живъ обра
тишисѧ. то да вѣси ꙗко нѣстъ господь
глаголалъ нынѧ мьноѭ. идеши бо
на ратѣ и сънидешисѧ. и не възможе
ши стати противѧ врагомъ своимъ.
и побѣгнеши отъ лица ихъ. и поже
нятъ ѧ и въбѣгнеши въ храминѧ.
и тоу живъ огнемъ съгориши. и тъ
гда оувѣси въ часъ бѣды твоѥѧ. ꙗко е
стъ богъ на небесехъ иже тобоѭ хоу
лимъіи. Си слышавъ цѣсарь оуалъ.
призъва дъва болѧрина. имѧ ѥдномоу
саторникъ. а дроугоуоумоу оуиктор.
прѣдастъ има прѣподобьнааго глаголѧ.
голѧ. затворити и въ темницѣ съ вьсѣ
коѭ скръбьѭ † донъдеже обратьсѧ
оуморѧи. посоуѥтьнѣѭмъ ѥго проре
чении. Тогда блаженъіи исакии о
склабивъсѧ малъі рече цѣсарѣ. ꙗже
ти глаголахъ. аще ты възвратишисѧ
живъ. то нѣстъ господь глаголалъ
мьноѭ. идеже цѣсарь пѧтьмь своимъ.

† ... и веригъ, наложита на вѣнѧ ѥмоу. [до нѣдеже вѣ.

Го = ро

ѥи ни ѣанъ

ѥстъ obspatium

Saturnicus & Victor.

скръбь Gory falt.

Isacius, uno d.

малъ subridens

mirere глаголалъ!
liquet aequivalere ѣѣ.

прѣжде реченааже славнага мѫжа.
поимъша блаженааго исакиа. ведо
ста и затвориста и. такожде повелѣ
има быти цесаремъ. въшедъже — о цесаремъ inter reliqua.
свѧзы въ темницѫ. не прѣстааше
нощь и днь съ слъзами молѧ бога.
призрѣти на стадо свое, и въскорѣ
послати емоу помощь. дошьдъ
шоуже цесароу едного града близъ
доунавъ. m. — доунава. съглѧдавъ воѧ своѧ и съвѣт
шдавъса съ ними. нарече днь въньже
сънидетъ сѧ съ ратьникы, съшедъше
же сѧ емоу неможе стати противъ ра
Ш — тьникомъ. нъ плешти въдавъ побѣже — terga dedit
отъ лица ихъ. они же женѣахѫ въслѣ — бѣжѡ.
дъ. и бѣжа доиде села. и обрѣтъ плѣ
плѣвьница. — вьницѫ отвръстѫ. въскочи въ нѭ и съ
прѣпоситомъ. иже развращааше доу
шѫ его. женѫщии же погании вѣдѣ
~~вадѣвша~~ врѣдна. — ~~ѩко~~ вше яко въ плѣвьницѫ въскочи бѣжа.
възъмъше огнь запалишѧ плѣвьни
цѫ, и съжегоша и въ неи. и съ мѫчитъ
тоу прѣдастъ доушѫ. по пророчени
ю раба божиа исакиа, оставъшии же
Sirmium. — вои придоша въ срѣмъ градъ. и посъ
sed ~~falsa ratat.~~ — лаша сълъкъ цесароу грацианоу
повѣдающе. о вьсѣхъ бывъшиихъ
иже ѥдинъ пришедъ. въ прѣжде нарече
Sirmium. — ныи градъ срѣдъ. по бънию нареченнию — ни = ни

постави имъ цѣсарꙗ. и монемъ Ѳеѡ
досиꙗ. мѫжа вѣрна и хрѣстолюбива
и правовѣрна. ѥшѧ же не крѣшѧ
ноу сѧшѧоу. добꙗ сѧшѧ и храбра
съ свѣтомъ же обою цѣсароу. съста
вишѧ ратъ на поганы, оужегъшѧ
оуала цѣсари. и съ дѣйствомъ госпо
да нашего Іс Хса. и ово ихъ избишѧ
ово же прогнашѧ. множайшиѥ же и
хъ въ доунавѣ бѣжѧшѧ и стопнѧ
шѧ. и ꙗко гратиꙗнъ и Ѳеѡдосий цѣ
сара възѧста побѣдѧ, и по одолѣнии
томъ. гратиꙗнъ цѣсарь иде въ римъ.
а Ѳеѡдосий въ кѣснѧтинъ градъ. до
шѣдъ же солоуна града въѧзѧ въпа
де и разболѣсѧ. призъвавъ же епископ
па солоунъска града и менемъ ахоли
а. пытааше кѧꙗ вѣрѧ дрѫжитъ.
ономоуже рекъшоу нѣстъ дошла запад
днѣихъ странъ ариꙗнскаꙗ хоу
ла. ни възможе прѣлъстити. бывъ
шеѥ тѣмъ нечѣстьноѥ богоборие
нъ прѣданѧꙗ и с прьва апостолы вѣ
рѧ дрѫжимъ, тъгда цѣсарь Ѳеѡдо
сий съ чѣстиꙗ го приимъ, просѧ свѧ
таго крѣщениꙗ. и крѣстисѧ гоу
сѧщиимъ епископомъ ахолиѥ
мъ солоуна града. въ имѧ отьца и сы
на и свѧтааго доуха. оустративъ же сѧ

цѣсарꙗ recte, Carn.

nota syntaxin feram.

Constantinopolis = кѣснѧтинъ градъ до солоуна града

acholius. alias Ascholus

Nr Thess, ad occidentem pura ab Arianismo.

factum ex Ѳѣ?

по мнозѣхъ дьнехъ въ костантинъ
градъ приде. въ тоже врѣмѧ григорий
нанъзиянъскыи епископъ. въ ня
тръ въ градѣ въ малѣ цръкви съборы
творѣѧше. събираѧ и оутвръждаѧ
народъ оученийм своимъ, о пра
вѣи вѣрѣ. ꙗже цръкы потомъ цѣса
ремъ повелѣниемъ съзъдана бысть.
и наречесѧ анастасиа. въвръгъшаѧ
же болꙗрина блаженаго исакиꙗ въ
темницѧ, саторникъ и оуикторъ.
вълѣзъша въ тъмницѧ къ блаженꙋ
оумоу исакию глаголаста ѥмоу.
молисѧ богоу отъче. ꙗко цѣсарь побѣ
ди ратьникы и се градетъ. глаго
ла има оскладывъсѧ малы. вѣдѣ
чѧдо моѥ градѧш гаагo вѣрнааго цѣ
сарѣ ѳеѡдосиꙗ. зълодѣи бо и оуалъ.
приѧ сѧдъ подобьнъ тебѣ коупно
съ препоситомъ. смрадъ бо съжеже
ниꙗ ѥго ѥшѥ въ ноздрѣхъ моихъ ѥ
стъ. тъгда чоудивъшасѧ. и покло
нивъшасѧ абиѥ изидоста. и срѣта
ша цѣсара расповѣдаста ѥмоу вьсе ѥ
же о свѧтѣѣмъ исакии. и о прори
цании ѥго ѥже въ лицѧ глагола окаа
ноу оумоу оуалоу. и какосъбысѧ ѥ
моу, слышавъ же то цѣсарь. чоуди
сѧ мѧжоу гомоу, и абиѥ повелѣ

Nazianzenus.

съборы пота ы

цръкы

привести и съ всѣкоѩ чьстиѩ въ
полаты цѣсаря. шьдьша же славь
наѧ ꙗ мѧжа съ потьшꙗниѥмъ въ
ꙗмницѧ. припадоста къ ногама
прѣподобьнааго. и молѧстасѧ мо
литисѧ ѥмоу занѧ къ богоу. разоу
мѣвъша ꙗко пророкъ ѥстъ. и мже
сьбышасѧ ѥмоу вьса прорицаниꙗ
и изведьша и из ꙗмницѧ приведо
ста и къ цѣсароу. цѣсарьже изъшь
дъ противѧ ѥмоу поклонисѧ ѥмоу.
и проси молитвы отъ него.

Свѧтыйже помолисѧ и цѣлова и. и съ
повѣда ѥмоу вьсе о зьлочьстьнѣѣмь
оуали. онъже слышавъ и съжаливъ
си. о напасти свѧтыихъ црькъвъ.
абиѥ казнь заповѣда. и книгы
написавъ подъла на нарочита мѣ
ста заповѣдаѭшꙗ сице. цѣсарь
Ѳеѡдосии. побѣдникъ самодръ
жецъ. къ вьсѣмъ ариꙗнскомъ ꙗ
ибьникомъ. вѣдомо да бѣдетъ
вамъ. ꙗко отъ дьнешьнꙗго дьне
аще да сѧ обрѧщетъ кто отъ ва
съ вънѧтрь града собираѧ въ цръ
кви правовѣрьныихъ. то съмрь
тьнѧѭ казнь приметъ. и ѧже
свѧтыѧ црькви съ ратиѭ ѥсте прѣ
ѧли. то и ты оставивъше вьнѣ град:

полатъ цѣсаря

изъшьдъ alias ишьдъ

о оуали. qui оуалъ.

гаибьникомъ

abscissâ membr.

прѣбываите. възвѣстиже и къ старѣ-
рѣйшинѣ имъ. иже бѣ въ то врѣмя
старѣйшина аріаномъ. именемъ.
Димофилъ сице глагола. вѣроуи въ
никейскаагѡ събора заповѣди. и
примирися съ правовѣрънъими.
Димофилоу же отъ бѣгъшоу цѣсаря
повелѣнія. и съвъкоупъіенія и съ
мирения. въздаемоу нарѣчие цѣ- Entbintimus?
саръ глаголя. мира и съвъкоупъіени-
ія бѣгаеши. да бѣгати ти отъ сва-
гъіихъ цръкъвъ веля. слышавъже
то димофилъ. призъвавъ въ црък-
ве въся аріаны глагола книмъ. бра-
тия. цѣсарь чловѣколюбивъ ѥстъ
и свои вѣрѣ цръкъвъ проситъ. Іихо
възвѣстивъ намъ. яже рече рати-
ѩ имѧтежемъ цръкви възасте. Іо- то-ро
ты мирънѣ отѣдадите. да вѣсте
же яко отъ дънешънаго дъне пове-
лѣно ны ѥстъ вънѣ града събирати-
ся. Іо рекъ изиде вънъ града съ люд-
ми своими. и тоу съборы творааше
прокоѥ. Іакого же аріани до четыръ
десяти лѣтъ правовѣрънъіихъ цръ-
кви дръжаша. Ѳеѡдосиѥмъ же кръ-
стиянъіимъ цѣсаремъ. не тъчьѩ
и цръкъвънъ изграда изгънали
быша. и прѣяша цръкви правовѣ

прокоѥ ωnitinsin.

christianus.

рѣний. незамоудивъже цѣсарь събо
ръ епископъскый сътвори. о пра
вовѣрѣ оутвръдитъ. никейскыя
вѣры. и поставити въ късна[illegible]ини
градѣ епископа. и дати оустрои
свѧтыимъ црькъвамъ вьсѣмъ лю
демъ, повелѣже цѣсарь Ѳеѡдосий
прити на съборъ и старѣйшинамъ е
ретичьскамъ. събрашѧжесѧ коупно
сѧщаѧ вѣры. отъ алезандриѧ ти
моѳей. отъ иероусалима же курилъ,
и мелетий отъ антиѡхиѧ, бѣашеже
тоу григории нанѣзианьскый. и а
холии отъ солоуна, и ини сѣнимъ и мѣ
нози, бѣаше же вьсѣхъ ВН. отъ ари
евы же и македонѧ страны. елеусий
маркианъ ламѯачьскый. и еуѳии
ефесьскый. и маръ, халкидоньскъ
и прочий, вьсѣхъ бѣ ЛS. отъ нихъ
же найвѧшѧе отъ елиспонтьскыи
хъ, и отъ асийскыихъ градовъ бѣ
ахѧ. събрашѧ же сѧ мѣсѧца маиа.
епископи же и цѣсарь. и свѧтыи о
тьцъ нашъ и сповѣдникъ и саки
и вьсѣчьскы сѧдѣашѧ присъвъкоу
пити ѧ хотѧшѧе. къ правѣи и коу
пно сѧщьнѣй вѣрѣ. они же мал
радивъше о casu? томъ. и оувѣщаниѧ т
ни въ кѧнѧ же намѣнивъше рѣшѧ.

Constantinopolis

Solun.

ex Ariana & Macedoniana parte.

abscis.

найвѧшѧе

sine die; an abscissus? non puto.

malo? maly?

ὁμοουσία

волимъ аріанъскяѩ вѣря неже къ коупносящиѩ приложитисѧ. и та
коимъ изглаголавъшемъ. изгънаша
ѧ изъ сѣбора црькъвънаго, ѥ
шѧ же изъ самого того града. отъвръ
гъшемъсѧ правыѧ вѣры. оутвръ
дивъше же никейскяѩ святяѩ правяѩ вѣ
ря коупно. и ти оуставиша оустав
вѣры. цѣсарьже о поставьѥниѩ е
пискоупа късняѩтинѧ града. къ е
пискоупомъ глагола да поставѧтъ.
и нарекоша некътарина нѣгого. мя
жа и менита и доброговѣйна: кра
тъка образомъ отъ болѣръска ро
да сѧшта. и дръжѧштоу тъгда
епаршьскый санъ. приведенъ же
бысть людьми на епископьство.
и поставьѥнъ бысть святыими
отьци рнсѧштоу тоу. и хрьстолю
бивоу оумоу цѣсароу Ѳеѡдосию.
и чьстьноу оумоу отьцоу нашемоу
исакию. тъгда оубо оуставъ оу
ставиша да и късняѩтинѣ града
епископъ. тожде старѣйшинъ
ство да имать и тяжде чьсть. ѩже
и римъска града епископъ. за не
нареченъ бысть новыи римъ. си
мъ вьсѣмъ сице бывъшемъ. въско
рѣ и сѣборъ епископъскый коне

nobili genere

eparchus.

Byzantinus aequatur Romano.

цъ прия. на славя господа нашего і҃ — absc.
Хса. тъгда блаженъи и сакии ра
– доуяся о оустроении црькъвьнѣѣ
мъ. и правъія вѣры. и тъ прослав
бога о вьсѣхъ чоудесехъ. яже дътво
ри. мъислашгоу же ѥмоу абиѥ ит
въ поустыня. отъня доу же божи
– ѥмъ ꙗвьѥниимъ приде Ѧмо. на
дѣло ѥже и дъконьча. оувѣдѣвъ
– ша же многажди намѣнꙗнаꙗ сла
вънаꙗ мяжа саторнинъ и оукто
– пристяпьша къ прѣподобьноу оу
моу молꙗстасѧ да ѥго не оставитъ.
онъже ꙗко отьць доуховьнъ. став
ꙗше ꙗ глаголѧ. господоу тоспѣвъ
шоу конъчати дѣло. на неже тъ
ны ѥстъ посълалъ. подобаатъ въ
звратившоу сѧ мьнѣ. дръжат
сѧ по своѥ дѣло въздръжанина. вѣ
рънаꙗ же ꙗ мяжа молꙗстасѧ ѥм
съ слъзами. приꙗти молѥниѥ ѥго.
разоумѣвъже блаженъи доуховъ
– нꙗꙗ ѥго любьве. ꙗже и мата къ не
моу. рече къ нима – мьнѣ оубо жела
ниѥ ѥстъ възвратитисѧ отъняд
же ѥсмъ пришелъ. нъ ѥлма ꙗко ра
ба Христова любьве и мата покой
– ти моꙗ хоудостъ. то ѥже ва рекъ
акъ отьць. то послоушайта. иже

Satorninus & Uctor
qui alias aliter

— ваю варивъ сътворитъ ми жызиня
сѣсти ми вѣнеи. то гоу бѣдетъ ми
ми житие дожии до исхода доуша
моеѧ. послоушаста же мѧжа та слова
весь прѣподобнѣихъ его. и бѣа
— ста ретѧшта сѧ оба. кто его варивъ
съжиждетъ емоу клѣть. саторни
нъже имѣаше село вѣнѣ града. не
далече града. такожде же и оуик
торъ. имѣаше и тъ оу приморина.
и начѧста зъдати оба въ имѧ бла
женааго исаакиа. саторнинъже
много мѧдрьство въсприимъ. оу
мысли въ правьдѣ, яко мѧжь тъ.
— млъчаливѣ жизнь естъ обыклъ.
и не трѣбоуетъ нынѣ красенъ:
— хлѣвинъ, сътвори емоу клѣть.
— дъвопомостия. и вѣсѣчѣскы
съвръшивъ ся. приде къ блаженѣ
моу и глагола емоу. се сътворихъ
клѣть якоже еси повелѣлъ. въ
шъдъживи вѣнеи. вышедъже свѧ
тыи отьцъ нашъ вѣ клѣть. и ви
дѣвъ ся безмлѣвьнѧ. годѣ емоу
бысть. и сѣде вѣнеи съ многомъ
бусрѣдиемъ. оуиторъже бѣаше
прѣградилъ много мѣсто. многа
— мъ хлѣвинамъ. и великамъ. оу
вѣдѣвъже яко варилъ естъ сато

ретѧшта сѧ

клѣть дъвопомостия
de deux étages.

genit plur.

рнинъ, печалынъ бысть зѣло. и въ
шьдъ къ прѣподобьноуоумоу вы
клѣть, покланяашеся ѥмоу мо
ля и. да бы и го мѣсто бъзъданоѥ
о имени ѥго прѣялъ. прѣподобь
ныи же мѫжь акы отьцъ чадолю
бивъ. прѣпираше и глаголя. ниче
до. не тако тяжько си творѣ. госпо
дьня ѥсть заповѣдь ѥже глаголе
ть. бѣди вамъ. ей. ей. и ни. ни. а ѥже
лише того. то отъ проныра ѥсть. на
немже оубо мѣстѣ господь съподо
билъ мя ѥсть сѣсти. то на томъ по
доба ми ѥсть сѣдѣти млъчаше до
жии до конъца жизни моѥя. и поме
ливъся за ня отъпоусти мирьнѣ.
и бѣаше блаженый исакий. живы
аггелъско житиѥ. многаш ди же мѣ
ненаѧ она славънаѧ мѫжа. не идѣа
ста прѣжде въ полатѧ къ цр҃оу. аше
не рано възоря шъдъша къ прѣподо
бьноуоумоу покланяастася ѥмоу.
и тако благословьѥниѥ възъмъша.
отъхождаасте радоуѧшася.
Многомъже и нѣмъ повѣдаѧшта
о прѣподобьнѣѣмь. на равъность
доуховъняѧ въстависта. и прихо
ждаахѧ отъ въсѣдоу къ нѣмоу повь
сѧ дьни. възграждаѥми оутвръ

пронырь [illegible]

сѣсти & сѣдѣти.

fig. X introrsum X X

Ѡвлѣти ѻ҃ вѣрѫ господѣни. прѣподо
бѣнїи҃ словесы рѣче. мнози҃ пѫ
тїа́хѫ и҃ трѹдѧ рѣкѹ вѣ долы҃ ихѣ.
да помолитвѹ҃ сѧ долѹ зама. ѻ҃бѣже
вида вѣрѫ и҃хѣ. и҃ не прѣзорѣ́ство
показоуѧ хождаѧщѧ. ѡ҃ще ли да
сѣлоучаи́тсѧ нѣ́кѹю҃ бѹѣѹ
тинѣ́ѹ. по҃ѣ҃хождаѧщѧ помо
гѣ. и҃ вратомѣ предѣлѣ́ѣмѣ заѣво
рено҃ѹ сѫщѣ. стоѧщѧ и҃ молитвѣ
творѧщѧ кѣ долѹ. и҃ прѣкрѣ́ѣлаѧ
ѧ врата и҃ сама сѧ ѻ҃тврѣ́заа́ѣ. и҃ фа
ко хождаѧщѧ вѣ клѣ́ть своѧ. и҃ вѣрѣ
ѣѣ́ѣе ѿсѫдѣ ѳеѡдосїи҃ прихождаа
ѧщѧ кѣ́ѣѹ. и҃ молѧщѧ и҃ да помина́ѣ
тъ́и. вѣ свѣ́ѣѣ́ѣ́хѣ ѥго҃ молитвахѣ.
и҃ господѣ рекѣ́ѣ. ѡ҃ѣде нѣ́ста двѣ и҃
ли трїе҃ сѣ́брани вѣ ѣмѧ моѥ҃ѧ. тѹ
нѣ́стѣ по сре́дѣ ихѣ. тѣ҃на славѣ сѫ
щаго своѥго и҃мене и҃зволи бѹдѣ
ти сѫ словесѣ҃ѹ ѻ҃ноѹ сѫсѫдѹ. вѣ҃го
дника своѥго. такоже вѣ вельѧласѣ҃на
ѣы. на трѣ҃ѣа трѣ҃ѣдѣ вѣ҃ставѣ҃ѣаѣ҃ѣмо
ѣѣ́ѣѣ. на вѣ҃ѣѣ҃ѣчѣнїе рати. ѧко неѣе
сѣ҃ское и҃мѣнїе прѣподобѣ҃наа҃го ѻ҃ѣѣ҃
нашегоисаа́кїа. вѣ҃сѣдѹѧщѧе и҃ вѣ҃
сѣ҃то҃ѹ прѣпоѕвѣ҃даѣ҃то. на а҃ггѣ́лѣ҃ское
сѣ҃ѣѣѣ҃ѣѣе мнозѣ҃ѣ҃ѣ привеѣе. не ѣо ѣва
ѣе нѣ́ѣѣе ѣѹ никакогоѧщѧе ѣрѣ҃норизѣ҃

хождаѣ҃ѣе тесто.

ѥ҃ѣ? = ѥ҃ѣ?

ѣрѣ҃ѣа ѣрѣ҃ѣѣѣ

вѣ҃сѣ҃то

ца. тогда видѣвъ сатурнинъ божиѧ
благодѣтиѧ множашѧсѧ брати
ѧ. многѧ имъ любве къ рабоу бо-
жию. отъдастъ ѥмоу вьсе го село. да
да бѣдетъ властиѧ ѥмоу на манасти
ръ. бѣаше же блаженыи ѩко свѣтило
въ тьмнѣ мѣстѣ свѣтасѧ. ашѧ же
сѧ сълоучааше къгда идѣшѧоу ѥмоу
въ градъ съвъзъвавъшиимъ ѥго въ
домъ своѧ благословьѥниѧ ради.
ти ашѧ прошааше кто отъ нищии
хъ нѣчьсо дати себѣ. го ашѧ сѧ съ
лоучааше не имѣти ѥмоу ничьсо же да
ти ѥмоу. то которыѧ сѣвлѣкъ съ себе
дадѣаше нищоу оумоу. ѩко же тво
рааше вьса лѣта житиѧ своѥго. го
сподоу работаѧ въ молитвахъ прѣбы
ваѧ. любостранѣниѥ творѧ. нищѧ
любиѥ застѧпаѧ. памѧть свѧтыи
хъ творѧ. добродръзостенъ. некого
ричьнъ безълобенъ. безгнѣвьнъ.
побучаливъ. въ кротости оучѧ при
ходѧшѧѧ къ правѣи вѣрѣ. зато
ведаѧ и съвѣдѣтелъствоуѧ о вьсѣ
хъ. исповѣдати и славити. нераз
дѣлѧѥмѧѧ и коупносѧщѧѧ тро
ицѧ. отьца и сына и свѧтаго доуха.
ѩко тѣмъ доброчьстьнъимъ исповѣ
даниимъ. съпасениѥ чловѣчьско

нѣчьсо

Ж

работати

adject. bona

ГИ
ПО
МІ
ЛОУ
РЕ
ТЪ
КА
АМІ
Н

sic hæc nota marginalis recentior, non librarii ipsius sed alienæ manus periculum pennæ

състоитъся. иноже много поучая
непрѣстани оумлъкня отъ добра. съ
старѣвъжеся оубо въ добрѣ старости
дойде конца житию: и съвъзвавъ въ
се ѥже о христосѣ доуховъное ѥго ста
да. поучивъ я словесы многы. тврь
домъ и незыдномъ прѣбывати на ка
камени вѣры господьня. прѣдастъ.
прѣшедроуоумоу богоу. бысть же
и крьстиянъи цѣсарь Ѳеодосий
о немъ яко оуже оусьпе. и тяжааше зѣ
ло. посъла же кръкыгя. да въложивъ
же вьня чьстьное тѣло прѣподобнаа
го. привезятъ въ великыя цръкъве.
яже тъгда и рининарицааше ся. и отъ
тядоу и пакы несятъ на погребение
и томоу бывъшоу обношьницы тво
рише въ намѣненьи цръкъви. и та
ко на оутрия вьсь градъ коупно съ архи
епископомъ. и съ вьсѣмъ клиросомъ.
съ хвалами и пѣсньми доуховъный
ми. несоше и провождаяше дожий
до погребения. аурилиянъ же единъ
отъ славънъйхъ цѣсарь мяжь. про
тивъ манастыроу отьца исакиа. на
полоуношъ бъзъда цръкъве свѣта
го. прьвомѣченика стефана. въ врѣмѣ
мѣ же изношения тръблаженаго

Кръкыгя
cercueil? currus?
Zuichkasr?
цръкъве любьве.
fere regulare!

Vigilias

clerus

+ плачъ въ братии ѥго ради. оуслыша
же и крьстиянъи цѣсарь &c

Quat. nunc 15.

исакиа. постави, помощь на пяти
прѣдъ манастырем. множьство
мяжь много. да въсхытивъше доне
сятъ мощи свѧтаго отьца нашего мощи
исаакиа. въ прѣжде реченяя црькъ
ве sic plene. благословьѥниа ради. и положити
и гоу ꙗкоже и бысть. тако оубо изво
ли положитисѧ въ црькъви стаго прь
вомѧченика стефана. о десняя свѧ
тыѧ трепезы. вънѧтрь въ олтари. оу
ченици же его печалоуѭщеси. въ
звратишасѧ въ манастырь. недале
че сѧ шгоу отъ прѣжде реченыѧ црь
къве. съконьчажесѧ свѧтыи отьць
нашь и исповѣдникъ исакии. мѣсѧ
ца марта ка. цѣсарьствоуѭщоу хрь
столюбивоу оумоу црю Ѳеѡдосию.
на славѧ господоу нашемоу іс хсоу. ѥ
моуже слава и дръжава въ вѣкы вѣ
комъ аминь ⁘

angelorum ata.

мѣсѧца марта кв мѧчениѥ свѧтоую трофима
и еукарпиѡна ⁘

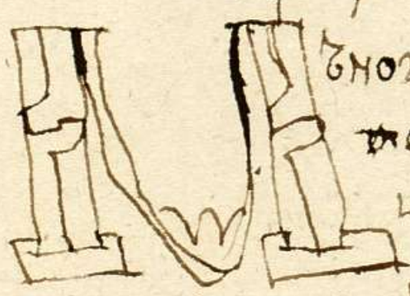

Многоу бывъшоу плищоу имѧ
тежоу любимаа братиѥ. и горь
цѣ прѣтѧщоу цѣсароу на бо
жиѧ рабы, лютоже зъло дѣлаѭщѥ
мъ по вьса мѣста кнѧземъ. и новыи
лютыи изобрѣтаѭщѥ мѣкы. лежаа

хл до дарове многи отъ цѣсаря. да їмѣ
обрѣтъ кръстїанїна предастъ. тотъ
да вѣзѣмет дарѣ. и якоже въ сѣкоѫ
пакостѣ и въ сѣкоѫ блѣдѣ, вѣса въсѧ
доу їспльнѣтисѧ. господѣне тома
глаше ѥвстъ. подвизаи сѧ їмѣитѣсѧ
напрѣженїе. такоже бѣсть ѳ славнѣмъ
го мѣченїкоу. Трофимѣ и ѥукарпи
ѡнѣ. сила бѣ бо сѵдїата мѣченика.
воїна бѣшета ѳ лого кнѧза мѣтѣта
ало крѣстїанѣ. їнѣже никоже не
бѣше тѣмоу їзвѣстенъ. развѣ сего
ѳ мѣченїи. люта до и нечловѣчѣска
сѣща. на божїа рабы бѣшета лютѣ
їша. посѣлана же бѣшета. Трофимъ
и ѥукарпїонъ мѣчитъ рекомѣма ра
бы божїа. сѵдѧзаше же вѣса при ѻбъ
лѣвающїмѣ сѧ кїимъ. и лоѫже
вѣрѣ сѣщѣ. и досѣта же прилѣтѣ
шѣла горѣкїа мѣкѣ. тако бѣ бо
мѣслѣшлета їша. бѣсть нѣкто сїде
невѣрѣющїй нейзвѣсно. вѣрѣнѣ
їмѣѫще и зѣло нѣ їзвѣсно. ѻгнь до мѣ
ръ со великомъ шоумомъ. на вѣздоу
ѧ вѣйнѣ глѣдѣ їстоупѣлающе. како
сѧ подвизаѣла Трофїме. и ѥукарпи
ѡне. почто ли работѣ моїмъ прѣтѣ
та. не прѣодолѣѣтѣ тѣмъ. нижѣ їхъ
посѣдѣта, нъ бѣдета и васѣкїи
тако мѣнѣ тилованѣѣшоу ва. се слѣ

хл до дарове многи отъ цѣсаря. да їмѣ
обрѣтъ крѣстїанїна предастъ. тотъ
да вѣзѣмет дарѣ. и якоже въ сѣкоѫ
пакостѣ и въ сѣкоѫ блѣдѣ, вѣса вѣсѧ
доу їспльнѣтисѧ. господѣне тома
глаше ѥвстъ. подвизаи сѧ їмѣитѣсѧ
напрѣженїе. такоже бѣсть ѳ славнѣмъ
го мѣченїкоу. Трофимѣ и ѥукарпи
ѡнѣ. сила бѣ бо сѵдїата мѣченика.
воїна бѣшета ѳ лого кнѧза мѣтѣта
ало крѣстїанѣ. їнѣже никоже не
бѣше тѣмоу їзвѣстенъ. развѣ сего
ѳ мѣченїи. люта до и нечловѣчѣска
сѣща. на божїа рабы бѣшета лютѣ
їша. посѣлана же бѣшета. Трофимъ
и ѥукарпїонъ мѣчитъ рекомѣма ра
бы божїа. сѵдѧзаше же вѣса при ѻбъ
лѣвающїмѣ сѧ кїимъ. и лоѫже
вѣрѣ сѣщѣ. и досѣта же прилѣтѣ
шѣла горѣкїа мѣкѣ. тако бѣ бо
мѣслѣшлета їша. бѣсть нѣкто сїде
невѣрѣющїй нейзвѣсно. вѣрѣнѣ
їмѣѫще и зѣло нѣ їзвѣсно. ѻгнь до мѣ
ръ со великомъ шоумомъ. на вѣздоу
ѧ вѣйнѣ глѣдѣ їстоупѣлающе. како
сѧ подвизаѣла Трофїме. и ѥукарпи
ѡне. почто ли работѣ моїмъ прѣтѣ
та. не прѣодолѣѣтѣ тѣмъ. нижѣ їхъ
посѣдѣта, нъ бѣдета и васѣкїи
тако мѣнѣ тилованѣѣшоу ва. се слѣ

ро роѣдѣ

Бирїшѣ.

въ їнѣ їнѣшѣ рѣшѣ
Трофїмѣ їнѣ ѥдїнѣ?

vedeunt 30 versus in pag. pro 29.

шавъша лютаꙗ та. и соуроваꙗ и нечло-
вѣка. падоста на земи несътръпѣ
въша ни вида того ни гласа. долоуклѧ-
чѧшта и лици закрываꙗшта. кто сиї
ѥстъ рекоста великыи богъ. ꙗви
выйсѧ и глаголавый къ нама. бла
жена быховѣ была. аще быховѣ
раба ѥго была. се има съ великомъ
страхомъ глаголѧшѥма. раздрасѧ
огнѣный облакъ. и ста. и гласъ. изъ
него бысть. въстанѣта глаголѧй
покаитасѧ. и грѣси ваго оставьꙗꙗтъ
сѧ. и ꙗко оуставивъшасѧ въстаста
съ пъванийм. и видѣста нѣкого
въ бѣлахъ ризахъ посрѣдѣ облака сѣ
дѧшта. многыже прѣстоѧшта.
оужасъшаже сѧ вида того. рекоста при
ими на господи отъвѣтъ творѧште.
ма. о нихъже съгрѣшиховѣ. то има
рекшема безвѣсти абие бысть о
блакъ. сиꙗ же плакаастасѧ и тяжаа
ста о томъ ѥже сътвориста зъло много.
и молꙗаста съ слъзами припадаꙗ
шта. прошениꙗ просѧшта о съгрѣше
нийхъ ѥю. пришьдъшема же има
близъ никомидиѧ. живѧшии въ г
радѣ надѣахѧсѧ зъло нѣчто приѧ
ти отъ нею. сѧшиимъ тоу крьсти
ꙗномъ. о наже абие пришьдъша къ
преторoу ѥже ѥсть сѣдиште. иждеже

quasi adj.

bula corr. in buda, antequam scripsisset a, quod habet justam a ꙗ, non ad т distantiam.

на = nos duos

warum nur schwimmt.

nota въ г — радѣ scriptionem! & speratum malum.

praetorium

ѥма бѣше повелѣ пребывати къ
нѫзѣ. забѣ же ѡ немъже бѣ ѥма
посълана, ни кѫсаѧ закона ни зако
вѣдни поѧтна. нѫ паче божїа за
кона ѡзвоѧѧа, нѣше ѥсѣ спасени
не дѫшн ѡ злѣ, вѣ кѫзѣша же въ тѣ
мнѣ ѧ gulchra cursiva мнѣзѣ разорѫѧѧса ѧдѫе ѥмѫа
к тех svědeta. тоц, ѕратиѣ и мариѣ. бѣ вѣше
же забѣѧнїе сѣповѣдаѧша, и ѥако
и бѣ хождаѣ кр҃ѣстиѧна бѣ ѧко повѣлѣ
даѣша, ѥако многїи мѣнѣваѣсѧ
ѡбщо православїе бѣти. трѣфи
мъ и ѥвкарпїи. словѣѧна при
Ловѣсѣи и прибрѣжѣсѣи, и кнѧзе
мъ посѣлана на кр҃ѣстїѧнѣ мѣчи
тѣ. бѣѧше же ѧ дрѣѕѣѧ повелѣнїе
кнѧзѣ ѥако кр҃ѣстїѧнѣсѣ прїѧѣѧса
Слѣшавѣ же кнѧзь бѣвѣшаѧ приде
вѣ никотїю, и прїѧѣвѣ та ре
же, ѥако ва. бѣсѣ вѣсѣхѣ ѧзѣкѣ
ѡкаѧнѣнѣшаѧ, ѥако творѣѧ зо
ѧи вамо на прасно прѣѣмѣнѣсѣа. ѡ
травена ли бѣста повѣдѣша ми. мъ
ѫтъ ли ѥѣста ѡгрѫбѣла; сѣдѣрѣѣа
ѫтъ и ѡгнѣѣса. да не ложде
прїѣѣта, ѥже мнозѣи нѣнѣ
сѣтворѣсѣа, ѡѕѣе ѡтъѧѣѣлавѣ
ша рекоста, ѕанѣже сѣтворѣховѣ то
ѫтвѣрѣховѣ гоѕода. и сѣѣнѣное
слово вѣдѣѣе. разоѫтѣховѣ ѥомъ

кѫсара ад. à кѫсарѣ.

мнѣзѣ gulchra cursiva к тех svědeta.

к поѕдно

Ловѣсѣи = любостъ pota kupt

отравена

ѕанѣже alias ѥже.

favent

omnium hominum miserrimi.

сътвориховѣ. съ тѣми хошевѣ бы
ти. съ тѣми желаевѣ жити. ꙗроуда
бы обрѣлъ лютѣйша и нечловѣчьнѣ
йша. да быша тажде и нама съдѣла
лы. ꙗ и вѣ о рабѣхъ божиихъ. о исто
вѣдницѣхъ крьстиꙗньскыꙗ вѣры.
снимиже и на да быховѣ съподобила
сѧ. тѣми отъвѣшꙗевѣ о нихъже съ
грѣшиховѣ. и го има рекшема. повелѣ
кнѧзь битиꙗ жъзлиꙗемъ по ребромъ.
и власѣномъ соукномъ въстирати раны
ѥго. и не оуспѣ ничьсоже видѣаше же ꙗсла
дьцѣ трьпѧшꙗ. се тьнѣ ѥже побѣжде
нъ бывъ отъвѣтъ дастъ о нѥго. огню
прѣдати ꙗ повелѣ. онаже и на несе
ныꙗ има раны добьѥ съ трьпѣвъша
и съ пострадавъшиими причътъша
сѧ. коупно съ стыими мѧченикы.
съподобистасѧ приꙗти небесьскоѥ
цѣсарьство. съконьчастажесѧ свѧ
таꙗ божиꙗ мѧченика. въ никоми
дийстѣ градѣ. о христосѣ господі
нашемъ. съ нимъ ~~же~~ цоу слава и дръжа
ва. съ свѧтыимъ доухомъ. нынꙗ и
присно и въ вѣкы вѣкомъ аминъ ∴

dualium cumuli.

ꙗсла

ж fig.

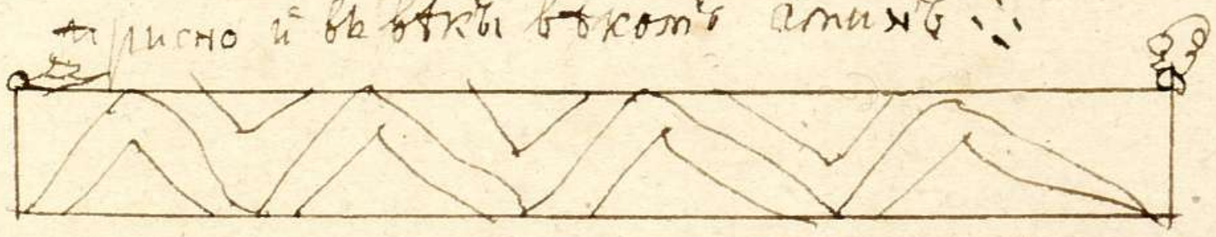

мѣсѧца марта. кг. мѧкѡ стаагодомети и ѹ
ченикъ ѥго ∴

Оулиꙗноу тогда пришедъшоу въ Антиохийскыи градъ. не бо ѥстъ цѣсаремъ того нарешти. довълѣѥтъ бо ѥмоу безаконникомъ и прѣстѧпникомъ зъвати и за не заповѣди божиѧ прѣстѧпивъшоу ѥмоу коумиромъ жрѣти. тъ бо наоучивъсѧ божиѥмъ словеселъ. и поставъѥнъ бы въ клиросѣ диꙗкъ. и носивъ прѣчистыѧ тайны. въ олтари прѣстоѧлъ слоужѧ. прѣстѧпи свой санъ паче же не прѣстѧпи. нъ того богъ ꙗко недостойна оукоръ сътвори. ꙗко и ꙗодовѧ подражавъша прѣпрѣлъсть. въ шъдъ оубо въ Антиохийскыи градъ доброчьстьныѧ гонꙗаше. а иже ѧ гонꙗаше тотыѧ прилюбꙗше и кръмꙗше. и ны же ноуждааше бога отъврѣтисѧ. да съконьчаѥтъсѧ реченоѥ апостолоу рекшоу. пронырившиже чловѣци и чародѣйцѧ. на горьшеѥ прѣстѣѧтъ лъстѧшеи лъстьми. стоѧшеи же на твръдѣѥмъ камени рѧгаахѧсѧ томоу. бѣаше бо мѧжь тъ непростъ и грѧбъ. нъ проказивъ славоѧ и имѣниѥмъ. въ граждѣ нъıихъ на пѣсьцѣ дшѧ прѣльшаѧ. тъ оубо въшъдъ въ градъ. въ црькве великѧѧ. ѥже бъзъда цѣсарь конъстатинъ. оукори и безъчьство.

бы fuit диꙗкъ

простъ и грѧбъ

въ црькве великѧѧ

ваѭ. конемъ граждъ сътворивъѭ.
а олтарь своѥмоу конѯоу отъляча ста
ѩти. Іаковаже и Іаковаѩ зъла чь
стьнѣи божии цръкви показа. на Іо
го оубо нечьстиваго рать въста отъ
асурии, и ноужда ѥмоу бѣаше и Іи во
и. тъже исхождааше на рать. и бѧ
шоуже ѥмоу на пѧть, нѣкогории
приступивъше к нѥмоу. навадиша
на праведника дометиѩ. тъгда то
митель сладьцѣ приимъ вадивъша
ѧ Іыѧ. отъвѣшта глаголѧ шъдъ
ше приведѣте ми и. Іо слышавъше
акаании ради быша славѧшіе томі
телѧ. да тврьдо и непостѧпьно бѧ
детъ. иже отъ него на крьстьѩ
ны бѣшениѥ. и Іекше къ пеште
рѣ стаго дометиѩна. видѣша
и акы аггельскъ образъ имѧшта.
стоѧшта и протѧгъша рѧцѣ на небо
и добродарьствъняѭ пѣснь въспоу
шаѭшта богоу. коупно съ дѣвѣма оу
ченикома своима. и прьвоѥ оубо оужа
сни бывъше. глаголаахѧ дроугъ къ
дроугоу. како оубо възможемъ при
стѧпити къ Іаковоу оумоу мѧчите
лю. или кѧѭ винѧ обрѧшіемъ на по
гоубьѥниѥ ѥго. ѥда приобрѧшіемъ
грѣхъ себѣ. дроузии же глаголаахѧ.
отъ желѣмъ и отъ прѣдѣлъ сихъ.

ab origine lacerata membrana

конѯоу

ашѣли вьсѧ люди привлѣчетъ къ себѣ
и вѣроуѭтъ къ рождьшоуоумоусѧ о
тъ мариѧ. ѥгоже распѧшѧ нѣкъгда
ꙗко достойнна дьмрьти сѧшѧ, съдъ
вѣма разбойникома жидове. цѣсароу
оубо на крьстиꙗнъ гнѣваѭшѧоусѧ
и болꙗромъ и кнѧземь. кто ставитъ
сего оубити. грѧдѣте оубо видимъ
что сѧтъ. и вьшедшемъ вьше мѧ
жа того стаго. видѣшѧ и стоѧшѧ.
съ дьвѣма оученикома ѥго, молитвѧ
шестаго часа творѧшѧ. и глагола
шѧ ѥмоу. изиди готовисѧ на пѧ
тъ къ цѣсароу, онъже не отъ
вѣшѧ имъ нъ прѣбываа
ше въ молитвѣ своѥи. и па
къ рекошѧ ѥмоу. изиди го
товисѧ на пѧтъ оугросиѧ
къ цѣсарю. тоу бо приходи
тъ, онъже не хотѧ оставити
молитвы. не отъвѣшѧ имъ
словесе. абиѥже акы льви кръвоѧди
вий. оустрьмишѧсѧ нань скрьжь
тѧшѧ зѧбы. и въземлѧшѧ каме
=шт
ниѥ мешѧахѧ нань. и на оба оучени
ка ѥго. толма же безбожьнии ти
меташѧ камениѥ на правьдьника.
донелѣже=донес. донелѣже напльнишѧ пешѧрѧ
камениꙗ. ꙗко же незнати пешѧ
ры. и тако свѧтый прѣдаетъ бо

partim fissura
partim debilitas membranae

шя господоу, съ дьвѣма оученикома
ма своима. и бысть праведьникоу
и оученикома ѥго гробъ пештера та.
и текъше побивъшии правьдьни
ка. възвѣстиша цр҃оу и оулиѩноу вь
са бывъшаѩ, и ѩко мы правьдника
побихомы. ѡ безаконьнааго вьзбѣ
шениѩ, ѡ ѥже тъгда ослѣпьѥниѥ не
вѣрьныихъ чловѣкъ. оубиваѭшиихъ
ихъ вѣрьныѩ. и правъдѫ кръвьми о
скврьнити. тъшѧшѧѧсѧ и вьсѣ
мѣста слѣдѧшемъ. ѩкоже побити
доброчьстиѩ дѣлателѧ. нъ сѣ оста
вивъ ѥже безбожьныихъ тѣхъ. на
доброчьстьныѩ вьзбѣшениѥ. къ
свѧтоуоумоу доместиѩноу повѣсте
мъ възвращѧсѧ. мѣсто оубо свѧ
таѧго пештеры. погоубьѥно и безвѣ
сти бысть. посыпано каменьимъ
ѥже на правьдника меташа. пора
сть былиѥмъ многомъ и трьниимъ.
тако бо и до дьнешьнѧго дьне ѥсть.
нарашѧниѥ горы тоѧ. прѣшъдъ
шемаже дьвѣма лѣтома посъконь
чании свѧтаѧго. сълоучисѧ коуп
цоу нѣкогороубумоу. гънавъшоу
вельбѫды своѧ и пастиѧ на мѣстѣ
томь. пасѧшемъ же сѧ вельбѫдомъ
тоу. по прилоучаю ѥдна отъ нихъ
шьдъши. близъ вьси вьлѣзе вънивь

Коуп҃цоу mercatori

вельбѫды acc. pl.
mox apparet &m.
&c.

ѧсти хотѧщи. Ѩже видѣвъ господі
нъ нивы тоѧ. тече изгонати ѩ. изго
нимаже въпадесѧ въ пѣровъ. и изло
ми ногѧ прѣдьнѧѩ. и которѣ бывъ
ши междоу господиномъ вельбѧда. и
господиномъ нивы. повръже ѩ въ го
рѣ. на мѣстѣ идеже лежаше свѧтый.
*Невидимъ никымъже. шьдь оубо господи
нъ еѧ въ курестинъ градъ. и повѣда кънѧ
зоу. о нивѣ. и како оклосниша емоу.
вельбѧдъ. вельбѧдоу же оставеноу
бывшоу тоу. до четырь дьнии. и не
жѧшоу на мѣстѣ и покоушаѧ
шоу сѧ въстати. и разломеныѧ но
гы. не могѧшоу оутвръдити. стѧ
пи. и въниде ѥмоу нога въ доупинѧ
пештеръняѩ. идеже бѣахѧ мо
щи свѧтыхъ. и абиѥ оутвръдисѧ
нога вельбѧдоу и бысть съдрава.
Пришъдъже господинъ ѥго. притече
къ немоу. вельбѧдъже видѣвъ ѩ.
истръже ногѧ своѩ. и тече и сърѣте и.
онъже видѣвъ ѩ и въ оужасти бывъ. хва
лѣше и славѣѩше господа. въпрашаа
хѧ же ѥго дроужина ѥмоу. что ѥсть
прѣславъноѥ се. онъже рече имъ а
зъ оставихъ и на мѣстѣ хромъ сѧ
штъ штъ. онижe рѣша ѥмоу. гради
rasum, sed & тъ erat radendum.
и покажи намъ. да видимъ извѣстъ
нѣѥ мѣсто то. и шъдъше на мѣсто.

*succedit alia manus & orthogr.

aequalis librarii fuerit hic adjutor ignarus & imperitus.

доупина

ergo ѩ?

plane ut in Cantilenis Serborum

tentant direre

sedtor.

sacerdotes & clerici.

обрѣтоша дѹтиѭ великѫ. и обыче
ѫвкоѡолѭи отъ нихъ рѹша тѣлоу.
по истинѣ сваѧло доѣсти нѣтко
сѣдѣтъ. и оубо сѣде обраштетъ и стѣи
а мощи тѣло. и шѣдъше приведоша
попы да ѵворѧтъ молитвы нарѣтъ.
обѣше молѣкы и рѹила вѣзѣтъше ко
паша. и обрѣтъше мощи изнесоша
со пѣсньми и хвалами. и въ доспоиѣ
нѣ въ стѣи. и вѣнесоша въ церкве
тоу слѣдѧ вѣи. многоу же народѹ
сѣѣкѣшоуса. и посылаше къ
хвастѣи правѣдника мощи. и оу
чѣнкоу тѣло. въстрѣтиша ѥмъ. тако
кралолѣпиком. людѣкѣшоу и тѣсна
тѣиѣ. вѣзѣмъше мощи и ѣхъ по
ложиша. на свѧѣѣ мѣсто. бѣ
сѣ же на сѹрацѣхъ тѣхъ праздѣни
къ велик. вѣи до нѣдѣѣса по
вѣже и клирици. обѣщиже и чрънѣ
рнзѣи. и иногоу нѣи сѣтворища пра
здѣникъ великъ. дрѣжѣтѣше тѣла
тѣ свѧѣѣихъ мощи. дондѣдо кѣ
на - сѣтѣ свѣлаго доѣѣдѣѣѣѣ.
сѣтѣ правѣдника тѣѣѣ. и
сѣѣ приѣѣдо дѣѣаго праздѣка
вѣводѣти богоу. и отѣѣ и ѧгѣлоѣ.
и человѣкоѣ тѣхъ. радѣ ѣзлѣка людѣ
пѣѣѣ богоѣ. тѣѣ же сѣѣ къ

Ѻбрѣтоша дѹтиѭ великѫ. и обыче
ѫвкоѡолѭи отъ нихъ рѹша тѣлоу.
по истинѣ сваѧло доѣѣсти нѣтко
сѣдѣтъ. и оубо сѣде обраштетъ и стѣи
а мощи тѣло. и шѣдъше приведоша
попы да ѵворѧтъ молитвы нарѣтъ.
обѣше молѣкы и рѹила вѣзѣтъше ко
паша. и обрѣтъше мощи изнесоша
со пѣсньми и хвалами. и въ доспоиѣ
нѣ въ стѣи. и вѣнесоша въ церкве
тоу слѣдѧ вѣи. многоу же народѹ
сѣѣкѣшоуса. и посылаше къ
хвастѣи правѣдника мощи. и оу
чѣнкоу тѣло. въстрѣтиша ѥмъ. тако
кралолѣпиком. людѣкѣшоу и тѣсна
тѣиѣ. вѣзѣмъше мощи и ѣхъ по
ложиша. на свѧѣѣ мѣсто. бѣ
сѣ же на сѹрацѣхъ тѣхъ праздѣни
къ велик. вѣи до нѣдѣѣса по
вѣже и клирици. обѣщиже и чрънѣ
рнзѣи. и иногоу нѣи сѣтворища пра
здѣникъ великъ. дрѣжѣтѣше тѣла
тѣ свѧѣѣихъ мощи. дондѣдо кѣ
на - сѣтѣ свѣлаго доѣѣдѣѣѣѣ.
сѣтѣ правѣдника тѣѣѣ. и
сѣѣ приѣѣдо дѣѣаго праздѣка
вѣводѣти богоу. и отѣѣ и ѧгѣлоѣ.
и человѣкоѣ тѣхъ. радѣ ѣзлѣка людѣ
пѣѣѣ богоѣ. тѣѣ же сѣѣ къ
нази. покаѣѣѣѣѣѣѣ чистителѣ

обѣщиже ?

дондѣдо = дондѣ и до ?

молитвовати.

и доброчестивыимъ людемъ. иже и дръ
зновение имать молитвовати къ богоу
заны. ѥмоуже слава дръжава коупѣ
но отцоу и стоуоумоу дхоу. нынѧ и
присно и вѣ вѣкы вѣкомъ. аминь.

мѣсяца марта кд. страсть свѧтаго чистителя
лѣ и мѧченика. артемиа.

Въ лѣто дводесятъное и четвертое,
цѣсара диѡклитиана, мѧгежь
бысть великъ. и вызискание дѣсо
въское и коумирьское. подъ лаже
по вьсѧ градъ и по вьсеи земли ка
знь. повелѣвая вызискати вьсѣ
хъ капишть. паче же иже злагомъ
ногоцѣнъныимъ оукрашены. при
шъдъшоуже нѣкомоу комитоу. въ
страны лаодикийскыѧ. и вышъдъ
въ градъ вызискаше мѣстъ црькъ
вишьнъиихъ. иждеже стоѧше ка
пишьте аполоново. и обрѣтъ жрътвѧ.

hinc Tamjan serb.

и ѳъмьѧмъ принесе имъ. сисиниже
епископъ коупно и съ презвутеромъ
артемомъ. вышедъ въ црьквишьте

vide interpretis ἀπαιδευσίαν

артемидово. вьса капишта съ кроу
кроуши. и огнемъ съжеже. слыша
въше же сѧщии въ градѣ крьстиѧ
ни съ текоша сѧ въ црькве божиѧ. епи
скоупъ же сисиний оучааше глаголѧ

къ христовомъ рабомъ. чѧдьца моꙗ. filioli
еда кто васъ отълꙗчисѧ отъ любве
христосовы. и мже вьниде антихрь
стъ въ градъ. погоубитъ крьстиꙗнъ. supinum
Сътвори же комисъ. въ дьнь игри. и по
зоры. и ловитвы. и до дроугыихъ
пѧти дьний. таче въшьдъ въ црь
квиште артемидово. вьзисковааше
капишть црьковьныихъ. и нѣко
тории отъ елинъ обадише епископа / обадише plur. adde vera dixisse.
глаголѧше. ꙗко сисиний епископъ
пъ коупно съ артемомъ презвутеро
мъ. та съ кроушиста капишта арте
мидова. Слышавъже комисъ ꙗко въ
си крьстиꙗни събрали сѧ сѧтъ въ
црькви коупно съ епископомъ. по
велѣ войномъ своимъ оседълати ѥмоу / оседълати
конь цѣсарьскъ. да въшьдъ въ орѫжи
своѥмъ въ црькъве. кръвьмъ пролиꙗ кръвьмъ
ниѥ сътворитъ крьстиꙗномъ. и ме
тъже епископа сисиниꙗ. и съ арѳемо
мъ презвутеромъ. излѣзъже из града
да и съ войны. бѣаше бо црькы пѧти
пъпьришть отъ града. и приближа / пъпьриште. пъприште.
ѩштоусѧ ѥмоу къ црькви. ꙗко въ
далѧ ѥдного пъпришта. въстрѧсесѧ. въ далѧ?
и огнь великъ начѧжешти и. ꙗкоже ꙗвиꙗ.
съпадъшоусѧ ѥмоу съ конꙗ бумира
ти. принесъше же одръ възложивъше
и нань принесошѧ въ преторъ. полоу

попоу — бывшоу. | ношли же бывшоу. повелѣ конисъ свѣ
щѫ принести. и свѣтити по вьсемоу
преторѹ. и прѣбывати съ нимъ вои
номъ его. и глагола къ доместико
васнь? | мъ своимъ. васнъ крьстиѩни прокле
шѧ мѧ. и богъ ихъ мѫчитъ мѧ. гла
голаше къ немоу доместици. добро чѣ
стиви бози. и освѣщание богынѧ
сънабъдѣти = invigilare | артемиды. тѧ имѫтъ сънабъдѣ
ти. людиже емоу страждѫщемоу и
немогѫщемоу трьпѣти болѣзни. по
велѣ воиномъ своимъ шедъше въ
пискоупоу | цръкъве. и решили пискоупоу сиси
нию ако богъ крьстиѩнескъ ве
ликъ естъ. помоли сѧ убо за мѧ къ
богоу. да въстанѫ и избѫдѫ мѧ
сенѧ. | къ ~~...~~ сенѧ. и поставлю ти злато о
бразъ въ градѣ семъ. шедъше же вои
ни глаголаше епископоу еже слы
шаше. отъвѣщавъже епископ
ъ глаголаимъ — шедъше повѣди
те конмоу вашемоу. злато твое
и сребро ~~твое~~ да бѫдетъ съ тобо
ѭ. аще ли да вѣроуеши въ господ
а нашего ис хс. то избѫдеши отъ
зьлоѧ лютыѧ. томоуже рекъшоу
вѣроуѭ тебѣ да избѫдѫ сего.
абие же съдравъ бысть. и повелѣ
кръкыѧ est ergo currus, curriculum sicut котыга и cotta. | воиномъ своимъ въ тражди кръкы
ѧ имъ. да идетъ съ ними въ кеса

рийскый градъ. изшедъшоу же ѥмоу
моу из града лаодикийскаагь.
и шъдъшоу три поприщъ. сѣрѣ
те и рабъ божий артемонъ. идъі из
лова. дивиѧ животъі булавьѧ
словомъ Хсовомъ. вьслѣдьствова
стаже вьслѣдъ ѥго дъва елени. и ше
стъ дивиихъ козъ. иже идоша къ
епископоу сисинию. имѣаше бо е
пископъ сисиний. врътпоградъ
красьнъ. повелѣже комисии ста
вити кръкъіга. и въпрашаяше
раба божиѧ артемьна. какъ звѣ
рисиѧ булови. мьнѣаше бо комис
ѧко пиѧѥми сѧтъ и кротьци.
глаголаже кнѣмоу рабъ божии арте
монъ. словесемъ христосомъ си бу
ловьѥни бъіша. Комисъ рече стар
че. тако ми ѥстъ разоумѣти ѧко
крьстиѧнъ ѥси. артемонъ рече. а
зъ отъ младеньства крьстиѧнъ
ѥсмъ. повелѣже абие комисъ. ве
ригъі ѥмоу наложивъше на вьнѧ.
прѣдати и дьвѣма войнома. и вь
слѣдовати ѥмоу дожиидо кесарийска
града. тъгда повелѣ свѧтъіи арте
монъ. еленьма и дивиимъ козам.
ити къ епископоу къ врътпогра
доу. ониже съ спѣхомъ шъдъше ста
шѧ близъ града. видѣвъше ѧ епи

Venatur verbis Xpi.

puto вфалма esse apostrophus recentior. cf. infra.

cf. supra Хсовомъ

cogitavit de вѣрътьпъ?

скоупъ глагола къ вратароу. отъ
кѧдоу придоша сиѧ дивиѧ козы
и ѥлени. абиѥже ѥдинъ отъ ѥлени
ю отвръзъ оуста своѧ рече. чловѣчь
скомъ гласомъ. рабъ божий арте
монъ ѧтъ бысть. нечистыимъ
комисомъ. и иды въ кесарийскый
градъ. свѧзанъ прѹданъ бысть
дьвѣма войнома. намъ повелѣ
прити къ врътпоградоу семоу. оу
жасенъ же бывъ епископъ. о чло
вѣчьстѣ гласѣ елени. и не имы вѣ
ры о стѣѣмъ артемонѣ. повелѣ
вратароу призъвати диѧкона фи
леа. и пришьдъшоу ѥмоу глагола
къ немоу епископъ. диѧконе
филеа. видиши дивиѧ сиѧ козы
и ѥлени — стоѧщиѧ близъ града.
диѧкъ = диѧконъ. глагола ѥмоу диѧкъ. еи господи
вижды. гаго ѥпъ дивьно чоудо ти и мамъ
съповѣдати филеа. ѥдинъ бо отъ
ѥлению чловѣчьскомъ гласомъ
глагола. ѧко презвутеръ и рабъ бо
жий артемонъ. ѧтъ бысть нечисты
мъ комисомъ. идетъ въ кесарию.
и оужастъ обьдръжитъ мѧ о чловѣ
чьстѣ гласѣ ѥлене. и аще то тако
ѥсть. то гради вьзьми благословьѥ
ниѥ. и иди въ кесарию. съ ѥдинѣмъ
слоугою. и испытай аще то ѥсть

recte

apostrophe coaevo.

longe recentiori manu, lege глагола ѥпископъ

Quat. nunc 16.
cohaeret immediate cum 15.

истина. велика бо печаль въ мѣнѣ ѥстъ.
възъмъже диѧкъ благословѣниѥ о
тъ епископа, и помоливъсѧ идѣаше
пѧтьмь. шьдъ оубо въ кесариѭ, иска-
ше раба господьнѧ артемона. бѣаше
же свѧтъ въ темници. обрѣтъже и
диѧкъ глагола къ немоу, рабе бога
вышнѣго. и пастоуше словесьнъи
хъ овецъ. како ны остави ѥдины. и
въпалъ ѥси въ рѧцѣ томители. ини
кто же отъ насъ оувѣдѣ. развѣ ѥди
нъ отъ дивиихъ животъ глагола епи
скоупоу. ѧко рабъ божии артемонъ.
ѥтъ бывъ комисомъ нечистыимъ,
иде въ кесариѭ. невѣровавъже епи
скоупъ. того ради посьла мѧ сѣмо.
аще истина ѥстъ ѥже слыша, вели
къ бо печаль имать о тебѣ. глагола
к немоу свѧтъ артемонъ. рабе бо
жии филеа. шьдъ възвѣсти влады
цѣ моѥмоу свѧтоубимоу епископу.
да молитъсѧ за мѧ. да побѣждѧ
нечистаго, и хрьстоненавидьна
го примышлѣм. и бѣдѧ съ причѧ
стьникъ христосоу, ѥще бо нѣстъ
въпрашаниѥ о мѣнѣ было. шьдъ
оубо възвѣсти епископоу, ѧко ра
бъ божии артемонъ въ темници
сѣдитъ. и молитъсѧ да сѧ молишь
занъ. епископъ же помолисѧ глаголѧ.

владыцѣ τῷ δεσπότῃ

Sitzt im Gefängniß.

господи Іс҃хсе избавивъи даниила и
зоустъ львовъ. избавивъи три отро
отъ огни. кы отъ пещьнаагo огни. цѣсаря
науходоносора, избави и раба ~~божиꙗ~~ своего
го артемона отъ гомителꙗ комиса.
и даждь ѥмоу побѣдити вьса оумы
шлениꙗ, ꙗже творитъ нань. посътво
рениже комисоу обыченыꙗ позоры.
повелѣ на оутрьнии дьнь привести
раба божиꙗ артемона, пришьдъшу
же ѥмоу. комисъ глагола кнѣмоу, по
вѣждь ми старьче, что ти ѥстъ имѧ,
онъже рече артемонъ, комисъ рече.
тыли ѥси разоривъи и дъкроушивъ
въи великꙗ богыня арфемꙗ. гла
гола святъи артемонъ. азъ ѥсмь,
комисъ глагола, повѣждь ми старь
че како прѣобидѣ силꙗ ѥѧ, и негнѣ
васѧ нагѧ. васнь рекꙗти имже ми
лостива ѥстъ. то тѣмь ти ѥстъ да
ла животъ и не оумерила тебе. свѧ
тъи артемонъ рече, тебе прѣоби~~ждꙗ~~
ждꙗ молѧсѧ богоу моѥмоу, да по
али бѣждꙗ мꙗчительство твое. али
мрьтваагo того и нѣмаагo капи
ла нѣстъ ми прѣобидѣти. ко
мисъ глагола, по правьдѣ на рече
сѧ артемонъ, ꙗкоже бо мьнꙗ то ра
бъ ѥси богынѧ артемидъ. и зане
же тожде именитъ ѥси. то тѣмъ

nota duplicem comitis declinationem.

обыченыꙗ

арѳема russizat?

ти ѥстъ дала животъ. Свѧтый артемонъ
монъ глагола, нечистый, и не прѣ
подобѣнъи сыне диꙗволъ. омраче
не оумомъ. аще хощеши оувѣдѣ
ти о имени моѥмъ. то оувѣждъ, ꙗко
ѥще сѧщоу ми въ ѹтробѣ матерни.
обѣщаниимъ дано бысть имѧ мо
ѥ. комисъ рече почти си старостѣ и оу
срамѣꙗйсѧ сѣдинъ своихъ. и пожѣри
великоуоумоу богоу асклипию.

Мученикъ глагола. шесть надесѧте
лѣтъ бътворихъ въ анагностьствѣ — анагностьство
почитаꙗ книгы божиꙗ. и дъвадесѧти
и осмь лѣтъ бътворихъ почи
таꙗ христосово еуаггелиꙗ. и трилѣ
та бътворихъ въ презвутерьствѣ оу
чѧ божиꙗ силѧ. и капищемъ непо
хрьхъ. а нынѣ ли велиши ими подоб — пожрьхъ
ноуоумоу тебѣ нечоувьствъноуоу
моу бѣсоу пожрьти. да аще оубохо
щеши да пожьрѧ ѥмоу. то идѣвѣ въ
цръквище иждеже стоитъ богъ
твой. и пожьрѧ ѥмоу. Комисъ глаго
ла нъ своꙗ славѧ и матъ великый
богъ асклипий. и аще неприиметъ
тьмьꙗнъ на аго каждениꙗ ни жрь — тьмьꙗнъ
твъ. то неможеши вьнити въ цръкъ
ве. дѣахѧ бо въ цръквищи томъ
змиѥве живѧще. и жрьци ѥдно
ѥ лѣта сладька брашьна подаꙗхѧ

имъ. глагола святый. идѣмъ въ цръ
кве. да аще не приметъ мене. ни
дастъ вънити въ цръкве. то тъгда
Ѳъмьянъ възьмъ и жръствы въздаж
мъ ѥмоу. идяшоу же комисоу и съ на
родомъ многомъ. и святоуоумоу.
и приближаняшоуся мяченикоу
къ цръквишоу. несътръпѣше
звѣриѥ гии силы мяченика. и сла
вы сяшая на немъ. свистаниѥ и
мятежа. творааха въ цръквишти,
ꙗкоже цръквишоу зыбатися. акы
дябоу отъ вѣтра зыбьняшоуся.
видѣвъ же комисъ народи отъ бѣ
жаша. и глагола комисъ святоуоу
моу. видишили старьче ꙗко вели
ка сила ѥстъ. и не приѥмьѥтъ ни
когоже вънити безъ Ѳъмиꙗна.
глагола правьдникъ. повели жъ
рьцоу своѥмоу да отврьзетъ цръкъ
ве. и азъ вънидя. тъгда повелѣ ко
мисъ жьрьцоу да отврьзетъ. инъ
же нѣкто жьрецъ и менемъ вита
лий. глагола моляся вашей свѣтъ
лѣи власти. немогя отврѣсти бе
съ Ѳъмьꙗна и жръствы. великъ бо
гнѣвъ ѥстъ отъ бога асклипиꙗ.
тъгда приимъ жьрьцъ тьмиꙗнъ
принесе. и отврьзъ цръкве абиѥ
отъ бѣже. тъгда глагола комисъ

бесъ Ѳ.

праведьникоу, старьче. аще прѣо
бидиши и можеши вьнити вь црькъ
ве то вьниди. приближивъшоужеся
стоубумоу. и сътворивъ христосово
знамение на челѣ своемъ. вьниде
въ црькъве. и сташа звѣрие непо
стѧпьни. помолижеся святый глаго
лѧ. Благословьенъ еси господи бо
же. иже рабомъ твоимъ данииломъ
съвръгъи змиꙗ. и змиꙗ оубивъи.
такожде господи. и при мьнѣ грѣшь
нѣмъ твоеꙗ силоꙗ. и твоимъ бо
жьствомъ звѣрисиꙗ оумори. да про
славитъсѧ имѧ твое святое. изле
зоша же звѣрие вънъ црькъве повелѣ
ниимъ правьдника. и вьслѣдьство
ваша его. ни едного отъ чловѣкъ
врѣдѧше. видѣвъше же народи и
комисъ звѣри излѣзъшѧ вьнъ и
црькве. отъбѣгоша. тъгда глаго
ла имъ святый. почто то бѣгаете.
небоитесѧ стоите. и нынѧ оузьрите
ꙗко силоꙗ божиꙗ измъряетъ. на
чѧше же змиеве глаголати чловѣчь
скы гласы. комисе почто приведе въ
градъ сий. правьдиваго сего мѧжа
да ны погоубитъ. и ты не оуспѣе
ши ничесоже. слышавъже комисъ
гласъ звѣрии. оубоꙗсѧ. и хотѣа
ше бѣжати. и глагола мѧченикъ.

Хрі signum = crucis.

и црькве = изъ ?

syntaxis ꙗ҃то.

небойсѧ. бꙑлꙗ. себо оуже измѣрѧтъ.
въздоунѧ же на нѧ правѣдникъ. и
падъше прѣдъ ногама ѥго расѣда
шѧсѧ. ꙗкоже отъ плуска того мѣнѣ
ти вѣсѣмъ ꙗко громъ бꙑстъ.
Глаголаже свѧтꙑй артемонъ видѣ
шили бꙑлꙗ. чѣсти вашѧ. како си
из лонꙗ божиѥнꙗ. и господа нашего іс҃ха.
измѣрѣшѧ. оужасенъ же бꙑвъ ко
мисъ ꙗко безъ жꙑзла и безъ орѫжи
на изморіѧ. бѣахꙗ бо въ широтꙗ
пѧти лакътъ. а въ длъготꙗ двадесѧти ти пѧти лакътъ.
Видѣвъже старѣишина жѣрѣчѣскъ
въздвигъ гласъ великъ глагола.
Великъ богъ крѣстиꙗнѣскъ. и велика
ка слава мѫжа сего. ꙗко твоѥнꙗ си
лонꙗ измори звѣри сиѧ. припадъ
же къ ногама стаго глагола. ра
бе бога живаго молѧтисѧ не отъ
стѧпꙑнꙗ отъ тебе. знаменаймѧ
силонꙗ бога твоѥго. да бѫдѧ съвръ
шено овъчѧ стада твоѥго. до селѣ бо
прѣлишта ахъсѧ. надѣѧсѧ на
капишта. и на звѣри сиѧ. отъшъ
дъшоуже народоу и кнѧзоу. нетрѣ
пѧштоу срама. повелѣ свѧтаго
вести на сѣдиште. да прѣдъ народо
мъ въпрашаѥтъ ѥго. приведеноу
же бꙑвъшоу мѫченикоу. глагола

жꙑзлъ м.
лакътъ
ти = х.

кнемоу комисъ. Іако ми великыя
богыня артемя. и двоюе на десяте
лоучьноюе слньце. аще ми не исто
вѣси коюю силою измори нарочитъ
я сия змия, то мячьта повьсѣмъ
оудомъ. Святый артемонъ глаго
ла силою христосовою. и рафаила
архаггела звѣри сия изморихъ ко
мисъ глагола распятыи нашимъ
родомъ, юда можетъ силю имѣти.
Святый артемонъ глагола. омраче
не оумомъ, змию обьветьшавьші
я. рабе дьбри огнѣныя. ешьтели
ся отъмешьтеши нехотя слышати.
яко силою божиюю звѣрию измь
рѣша. Тогда повелѣ комисъ, же
лѣзнъ одрьцъ раздешьти. и отъ
пльтии его оудьі отрѣзовати.
и глагола кнемоу комисъ. види
шили старче, како пльти твоя ны
нѣ трошатъ ся огнемъ. правьдни
къ же вьзьрѣвъ на небо глагола.
господи исоу хрьсте не прости нечі
стааго комиса. ѥлма дрьзня на ма
ма се дьтворити ми. нъ виждъ го
споди. яко имене твоюго ради се
приемьня. даждъ ми оубо трьпѣ
ние. да до коньца осрамитъ ся.
Оуслыши боже молитвы раба сво
юго, и моленина моюго господи саваоѳ.

артема alias rectius
артемида.

Raphael adjutor
miraculi,

recte hic γεεννα
redditur.

~~veru~~? craticula.

пльтии carnium

sic, ни! aut ни.

ꙗко ты ѥси богъ ѥдинъ надъ вьсѣми
цѣсарьствиими населенꙑꙗ. ты бо ѥси
сътворилъ господи небо и земьꙗ.
и вьсе чоудимоѥ подъ небесемь. и госпо
дь ѥси вьсѣмь и нѣстъ никтоже про
тивꙗ исꙗ тебѣ. милостиꙗ твоѥꙗ,
господи съпасиꙗ. ты бо освѧти о
бразъ отрока своѥго заклана безъ
лобы авелꙗ. и оуправи на высотꙗ
възводꙗ бѣгодьника своѥго ѥнѡха.
съвръши же кивотъ и съхрани прѣ
подобьнааго ноꙗ. възвыши же бла
гословьѥниимъ чистителꙗ мелхи
седека. и жрътвами искоушена а
го прослави авраама. оумножи же о
сѣмени чадъ славънааго ꙗкова.
изъхвати же изъ огнѣ палѧщꙗ
любо страньнааго лота. крѣпькаа
гоже трьпѣниимъ оублажилъ ѥси
ꙗѡва. твоѥꙗ же волеꙗ възбрьжа
ниимъ ꙗѡсифъ плѣтьнꙑꙗ повѣдь
страсти. възвеличисꙗ на врагы
доброчьстиѥмъ, въгодьникъ твой
и моуси. тако вьси въправьди въ
шесꙗ. хвалꙗтъ тебе прославьшаа
го ꙗ бога. и азъ господи боже мой
твой рабъ моля тисꙗ. помилоуй
мꙗ твоѥꙗ милостиꙗ. и помози мі
своѥꙗ силоꙗ. и го глаголꙗшоу
правьдьникоу. ѥдина отъ мьнии

населенаꙗ и оікоумѣнꙗ.
alias вьселенаꙗ.

osvetite obraz?

авелꙗ lege avelja.

чистителъ? cultor?
прочтителъ.

В. В.

" " " "

сѧщиихъ въ лаодикии. въ пискоу
пи градѣ. и слѣдивъши въ слѣдъ
ѥго приде въ кесариѭ. и пришъдъ
ши по срѣдоу народа. припадекъ но
гама свѧтаго мѧченика. и лизаа
ше нозѣ ѥго. и ставши противѧ комі
соу гласомъ чловѣчьскомъ глагола.
скврьньниче и неподобьниче. сыне
диꙗволь. подроуже огнѭ. ѧжико тѣ
мъ. почто мѧчиши ꙗко соуровѣ. ра
ба божиꙗ артемона. себо мьнѣ диви
ѥмоу животоу въ поустыни живъшѹ
нынѣ же мѧжемъ симъ посълана бы
хъ въ градъ. дьнесьже дъва дьниѥ
ста отъ нелиже изидохъ из града спи
скоупьꙗ. вьзискаѭщи и слѣда
щи моѥго господина. доухомь бо
свѧтыимъ ноудима ѥсмъ. обли
чити ти зълыꙗ мысли, сеже вѣды
бѧди былꙗ. ꙗко рабъ божий артемо
нъ. отъмьщенъ бѧдетъ. дьвѣ бо
птици въвръжете ꙗ въ клокошꙗ
штъ коноѣь — и пльти твоꙗ вьсѧ дьвь
рѧтъ и сокомъ сѧ сътворѧтъ. ꙗко
правьдьна мѧжа и прѣподобьна
христосова. ꙗко соуровѣ мѧчилъ
ѥси. разгнѣвавъже сѧ комисъ. ꙗ
ко дивиимъ животомъ слышитъ.
повелѣ воиномъ своимъ. да пробо
дѧтъ ѥѭ. онаже велми отъскочивъши

пискоуп.

неподобьникъ
& скрьньникъ

животъ ζῶον.

дъва дьниѥ ста

дъва sed дьвѣ

въ клокошꙗщꙗ

= шн

изиде въ слѣдъ съ столъника княжа. и ада
бие издыха. печаленъ же бывъ коми
съ о бывъшиимъ. въставъ отъ сѣди
ша иде въ преторъ. и на оутрьнии дьнь
повелѣ сътворити конобъ. и вложи
ти вьнь пьцелъ и разварити ихъ. и съ
вязавъше стааго артемона стрѣмо
главъ. въврѣши и вьнь да въ скорѣ
избѣдетъ его. пришъдъша же
слоугы глаголаша комисоу. яко же
же повелѣ сътворихомъ. клокоше
тъ конобъ и вънъ соваатъ. не имъ
же имъ вѣры комисъ. глагола идѣ
мъ да видимъ дѣло. и яко да при
веденъ бѣдетъ сѣди на въи старъ
цъ. сѣдашгоу же комисоу на коле
сници. и приближаюшгоуся емоу
къ конобоу. на прасно съ небесе при
доста дъва аггела въ образѣ орълоу.
и похвативъша комиса отъ коле
сница въ въргоста и въ конобъ. и ве
лми съ въ рѣ. яко же ни кости его о
брѣстися. бѣаше же свѣтъ мо
ласа и прѣклонивъ колѣнѣ. Ча
ко глаголаше Гн ты мое прибѣ
жище еси. отъ скръби одръжа
шая ма. и ты господи и стръгы
и нозѣ мои отъ сѣти ловашгиихъ
ма. видѣвъше же войни и въсь наро
дъ бывъшее. отъбѣжаша. и оста

пьцелъ рѣх

вънъ соваатъ.
nota имъ & имъ.

свѧтыи ѥдинъ на нѣмъже бѣ мѣстѣ.
тъгда свѧтыи прѣклонивъ колѣнѣ.
и помолисѧ на мѣстѣ томъ. и искы
пѣ множьство водъ много.

искыпѣ

Пришьдъже жьрецъ виталий. глаго
ла блаженоу оумоу мѧченикоу. пра
вьденъ сѧдъ божий. ꙗко не дастъ прѣ
подобьноу оумоу своѥмоу видѣти
истьлѣниꙗ. даждь и мьнѣ господі
банѧ бестьлѣнѣнѧꙗ. и молисѧ за
мѧ да избѣдѧ грѣхъ моихъ. и бѣдѧ
ѥмоу истинъный робичишьтъ. не о
тъстѧпьꙗ отъ тебе. ни отъ разоу
ма хрисостова. хотѧшьтоу же кръсти
тисѧ виталию. дъва мѧжа въ бѣ
лахъ ризахъ сьнидоста къ водѣ. и
възложиста рѧцѣ свои на главѧ ѥго.
и освѣтиста и. свѧтыи же артемо
нъ стоꙗше посрѣдѣ ихъ. и изъхо
дѧшьтоу виталиу изводы. пода
стъ ѥмоу рѧкѧ мѧченикъ. вита
лий же поꙗше глаголѧ. господь свѣ
тителъ мои и съпасъ мои. кого оу
боꙗсѧ. въ тѧже ношьтъ гласъ бысть
съ небесе глаголѧ. рабе вышьнѣаго
и съпричастьниче христовъ арте
моне. изиди из града того и иди
въ асиꙗ. на мѣсто рѣкомое вулн.
ѥже ѥстъ при мори. тоу бо обрѣшьте
ши алезандра. и ѥго матере пуронию.

банѧ balneum

servulus.

у = оу = ю.

посълана бѣ ѥ҃стна и҃ла ѓако. и҃ дѣдеши
и҃ тъı ѳчистиа мнозѣ ѿ҃ъ дѣ҃ъ. и҃ ѿ҃ъ
а҃зъкъ различънъıихъ. тебѣ бо гу҃ ѥ҃си
сѫ҃ъ дано прославитиса гловѣкъı. мно
зи бо противѣшеи дѣлма гу҃ не въ
дѣлѣ славъı христосовъı. бѫдоу
же дѣвѣшоу вамъ ѿ҃шидоутса крѣпѣ
ши. и҃ оутврѣждающе вѣрѣ. и҃ ѿ҃ъ
разломивъ. и҃ чашѫ налиѣвъ дасть
имъ глагола. сиı хлѣбъ ѓѵло ѥ҃сть
христосово. и҃ чаша. се кръвь ѥ҃сть
пролиѣна за наша доуша. блюдѣ
теса чада. да никтожѣ васъ ѿ҃ъвлѣ
четъ ѿ҃ъ любъве христосовъı. твръ
дѣ стоите. мънѣ бо повелѣно ѥ҃сть
и҃ти въ а҃сиѣ. слъıшавъша ѐпископ
ъ а҃наѳолиѣ кѣсарискаго града на
ко крѣстиша ѿ҃ъ него мнозѣ. и҃ а҃
ко бъıвъ словеси и҃ стиньноуоубоу
иѫъıвдъ иѫъ цръкъве въ народотъ
многотъ. и҃ де къ правъ҃дникоу а҃ртема
а҃ртемоу ѳфа́лма҃. / тогдѣ цѣловавъ ѥ҃го. и҃ потомъ пото
лисѣ ѐпископъ въ свѣтиньıи҃ъ. и҃ оу
красиша мѣсто го. и҃дѣже вѣ мъ
ченикъ постра́далъ. и҃ дѣтворишѣ
цръкъве. и҃ мнозѣ исцѣлѣниа ѿ҃
ъ мъ́ченика. поставиı попъı. и҃ ди
а́къı. и҃ виталиѣ поставиı ѐпископ
та. и҃ дастъ ѥ҃моу а҃лександиискъıа
сѫ҃ъ. и҃ ѿ҃ъıдѣ ѿ҃ъ ѥ҃го ѳомоу сѫ҃а

communio.

дирѣтит.

ворѫ к дѣкѫ

absolvi Quaterniones
1—16 die 20 Apr. 1840.
17 non cohaeret cum 16,
at 16 cum 15. ut adeo
16 ternio fuerit, & desint plura inter 16 & 17.

шитъ. многа тѣлеса оумръшиихъ въ
скрѣситъ. отъ бесъмрьтьна бо родивъса
съмрьть оуморитъ. немози невѣровати
да не въ виня въпадеши. о немъ бо гла
голя. оуже въ твоя ятробя слышании
мъ въскочи. твоея ятробы поновьѥ
ниꙗ твора. И дѣвица рече. дати ѥмоу
вѣря имя прьвоѥ ми обличи, како
и сынъ вышьнꙗго и сынъ дауидовъ.
ѥже отъ мене хоштетъса ꙗкоже глаголе
ши родитиса на земьи. ѥмоуже мѣниши
быти безъ отьца, то како дъва отьца на
рече. и аггелъ рече прьвоѥ выкнититъ — прьвоѥ
гда пьриса. ѥгда ти рекя сынъ вышьнꙗ
го. прѣжде вѣкъ бестрасти родивъшаго.
отьца назнаменахъ. ѥгда рекя сынъ да — отьца
уидовъ. понеты ѥси отъ отьца дауидо
ва тѣмъ глаголахъ. приимши извѣсто
слово бесѣды моѥа храни. и азъ бо робъ то
го ѥсмъ. ѥгоже ты имаши зьрѣти ꙗкы
бога въ себѣ дѣлаꙗшта. и поуштеный
кнеи аггелъ сице бесѣдовавъ остави ꙗ. — ꙗ
И марина въ себѣ си размышлꙗше. повѣдѣ
лисе іωсифоу. или паче съкрыꙗ тайно
ѥсе. еда бядетъ сълъгалъ приходивыи.
почто ми гнѣвити ꙗзыкъ старцоу. и ꙗ
коже сего оумьнѣашеса. ятроба дымѣ — сумьнѣашеса
шеса. и младеништь ятрьдвижааше
са. марина же что сътворити не оумѣа —
ше. многы ризы на ятробѣ полагаꙗшти.

сынъ вышьнаго наречетъся народайся
а нынѧ глаголеши сынъ даудовъ. что
се слово. егда хоштеши мои оумъ на небе
са вьзнесеши. ‡ коемоу вѣря имя. прьвоуѹ / ‡ и егда хоштеши
моули или въторооумоу реченоуоумоу / на земьѧ сьнесеши.
глаголеши бо. яко дастъ емоу гь богъ
столъ даудда отьца его. и цѣсарьствоу
его не бядетъ конца. Никтоже же вь
цѣсарихъ бысть бесъмрьти. никто
же обьштааго конца оубѣжа. вьсѧ
прѣставьѧтъ владыка бесъмрьть
ный. вьсѣхъ измрьмьрятъ чрьвьѥ. ни
~~же того мрѣжь~~ тоже отъ цѣсарь вратъ адовъ оубѣжа.
никтоже того прѣскочи сѣтии. никто
же того мрѣжь гонезня. Ни саоулъ
прьвыи поновивыи цѣсарьскыи вѣнь
ць. ни даудъ рогомъ явьѥныи досто
инъ цѣсарьствию нареченъ. ни самоу
илъ иже цѣсаремъ отьцъ масломъ дрѣ
вѣлыимъ познавая и недостойна.
ни соломонъ прѣмядрыи. иже ножемъ
обличи зазора лъжа. ни езекиѧ иже съ
зами възврати съмрьти нарѣчиѥ. то
како мои сынъ цѣсарьствовати имать
вь вѣкы. И аггелъ отъвѣшта. се бо
то ти ѥстъ мариѥ дивно и тайно. яко
вьси оумрѣша а твои сынъ съмрьть
побѣдитъ. мрътвыѧ вьставитъ. гро
бы отврьзетъ. адовы клоуча съкроу

шитъ. многа тѣлеса оумръшиихъ въ
скрѣситъ. отъ бесъмрьтьна бо родивъса
съмрьть оуморитъ. немози невѣровати
да не въ виня въпадеши. о немъ бо гла
голя. оуже въ твоя ятробя слышании
мъ въскочи. твоея ятробы поновьѥ
ниꙗ твора. И дѣвица рече. дати ѥмоу
вѣря имя прьвоѥ ми обличи, како
и сынъ вышьнꙗго и сынъ дауидовъ.
ѥже отъ мене хоштетъса ꙗкоже глаголе
ши родитиса на земьи. ѥмоуже мѣниши
быти безъ отьца, то како дъва отьца на
рече. и аггелъ рече прьвоѥ выкнититъ
гда пьрися. ѥгда ти рекя сынъ вышьнꙗ
го. прѣжде вѣкъ бестрасти родивъшаго.
отьца назнаменахъ. ѥгда рекя сынъ да
уидовъ. понеты ѥси отъ отьца дауидо
ва тѣмъ глаголахъ. приимши извѣсто
слово бесѣды моея храни. и азъ бо робъ то
го ѥсмъ. ѥгоже ты имаши зьрѣти ꙗкы
бога въ себѣ дѣлаꙗшта. и поуштеный
кнеи аггелъ сице бесѣдовавъ оставиꙗ.
И мариꙗ въ себѣ си размышлꙗше. повѣдѣ
лисе іѡсифоу. или паче съкрыꙗ тайно
ѥсе. еда бядетъ сълъгалъ приходивыи.
почто ми гнѣвити ꙗзыкъ старцоу. и ꙗ
коже сего оумьнѣашеса. ятроба дьмѣ
шеса. и младеништь ятрьдвижааше
са. мариꙗ же что сътворити не оумѣа
ше. многы ризы на ятробѣ полагаꙗшти.

прьвоѥ

отьца

ꙗ

сумьнѣашеса

Іѡсифа гонезня ти хотѣаше. нъ не можа
ше града оукрыти въ рхоу горы стоѧшта.
Іѡсифа тъкня видѣние ѧтробы. и из
ница възираѧ дѣвичѧ ѧтробѧ съмотрѣ
ше. въпрашати хотѣаше. ~~и оукрыти х~~ тоже млъча
~~ни~~ти ѥмоу ноужда бѣаше. и оукрыти х
тѣаше акы продавъшоу оумоу дѣвъ
ства съсѧдъ. тоже прьваѧ жизнь ста
вьѧше. да оуже своѧ доушѧ печалиѧ
томьѧше. ѡ горе мьнѣ рече. что съ
творѧ азъ. лице дѣвиче. ходъ дѣвичъ.
очи дѣвичи. осклабьѥние дѣвиче.
бесѣда дѣвича. а ѧтроба не дѣвича. нъ
матерѣ. не могѧ трьпѣти. да ѧвьѧ
дѣло. таче аште обличѧ мариѧ. сра
мъ обьшь, възъпьѧ ли зовы то боѧ
сѧ. ѥда како бесѣмене дѣтиштоу оба
дитель бѧдѧ. нѣ никтоже ~~дѣвиш~~ дѣтиштѹ
обадитель. ѥлма неимать родѧисѧ
въсѣавъшааго и. въсѣко ми ѥстъ и гла
голати и млъчати бѣда. что оубо съ тво
рѧ. призъвавъ ли въпрашаѧ. или прѣ
жде въпрошениѧ обличѧ. нъ писание
съвѣдѣтельствоуѥтъ глаголѧ. обли
чи а да несътвори. възъвавъѧ гнѣвъ
номъ лицемъ. сѧди въ ѧтробѣ сѧштоу
моу. сѧдии сѣдѣаше. повѣждь ми
рече ѡ мариѥ. что се бысть не потай
мене ѥже ти сѧ сълоучи. нѣ сѣде нико
гоже сеѧ бесѣды слышѧ. вѣдѣ храни

ти тайноѥ. никомоу же сего нѣ слыша
ти. тѣчьѩ мьнѣ ѥдномоу повѣждь.
ѻтъ кѧдоу се ѥстъ. семоу ѻтьца покажи.
ми. да тѧ прошта грѣха. милости ба
достойна бѧдеши. акы помысломъ
прѣдолѣна жена.

Тъгда чистаѩ дѣвица марина. плачѧ
штисѧ рече. аште ѻтьца семоу иштеши.
не имаши никде ѻбрѣсти. и аште сиро
тѧ мьниши то и того ѻтъпаде. Іѡсиф
рече. и съвъгати марина неможааше.
Како бо ни сирота можетъ быти ни ѻ
тьца имѣти. марина рече. аште исти
нѧ повѣдѣ не имеши ми вѣры. ѧтро
бы зьриши. а таѩштагосѧ въ неи
невидиши. чрѣво съмотриши а не по
мыслиши. ѻтъ ѧтробы прѣжде дьнь
ницѧ ѻтъ ѻтьца родивъшасѧ тоу живѧ
шта. аште ти повѣдѣ ѥже глагола аггѐ
лъ. речеши самасѧ послоухъ себѣ твори
ши. твоѥ послоушьство нѣстъ исти
нъно. приведи кто слыша ктоли тоу сто
ѩ. приведи истинъны послоухы. аште
сего иштеши николиже не ѻбрѧштеши.
ѥдинъ бо ѥдинѣмъ къ ѥдиной поуштенъ
быстъ. и ѥдного родѧштаагосѧ дѣльма
ѥдиной глагола. небѣ никогоже. аште
ли бы кто былъ. то раждаѥмоу оумоу
сѧ оуто бы хотѣлъ ѻтьцѣ быти.
Нѧкоже не ѧ вѣры дѣвици. разоумѣвъши

N̄ jednomu

jednogo

Жена. марина въ ѥи҃нъ мꙋслъ приде. тии
нехотѧшти рече. ѣлми зѣло не ѥꙁвѣ
ста ѥ҃сть. ти по ѥ҃стинѣ ѧ҃троба на пра
дан҃е. дѣтиитъ на обавьнаѧ въ ѧ҃тро
бѣ скаѕд. почто паче сама гнѣвлѣ ї҃ѡ
сифа. да ѕаражть мл҃ꙋчанижемъ ѻ҃тъ вѣ
ѭтанил҃е. да сѣвѧжть мл҃ꙋчаниѥ҃мъ оу
стьнѣ. ти съ а҃ггѣлотъ невидимо съ
творѧсѧ. кѣдѣ ѥ҃си мꙋи҃на ѣ҃си ѥ҃же радоу
ѥ҃са мѣнѣ ѕлагола. въ кꙋи҃нѣ пѣсть
хъ живещи повѣждь. да тамо придѧ.
ти обѣщьса вꙋи҃ твоѥ҃и҃. Дондеже при
ѭѣдѣ ꙁвѣсто ѣтворишти ї҃ѡсифоу.
чии сꙋи҃нъ се. ѥ҃же въ лоно ѧ҃троб҃ы по
стелѥ҃ ѥ҃играѥ҃. не могъ старѣка ѕѣрѣти
подъ обѣзотъ коуѧ҃ѭита. а҃ тꙋи҃ кде
поудишти не вѣдѣ. придитти ѕа ма̀ по
риса. Сѧ маꙋи҃ глаголѧ҃ѭтти скоро а҃ггѣ
лъ къ ї҃ѡсифоу приде. и҃ ꙁвѣстивъ сло
во ѥ҃гѣ нати дѣвꙋѣ стѣвѣ. небоиса
ї҃ѡсифе. прима женѣ сѧ. не бракоу ѻ҃дъ
ѭтъ. нъ божиихъ таинъ строи҃тель.
женѣ ти ѭтъ нъ ѻ҃тъ ѧ҃троб҃ы нѣси. ѻ҃тъ ѣѕа
на ѕетн҃ не ѥ҃ѭти. ни на небеса матери.
всего бо сиротъствание҃ дѣство ꙁѣбꙋи҃.
ѣдинъ бо ѻ҃тъ ѣдного. ѣдноѭ прѣжде
вѣка родисѧ. и҃ пакы ѣдинъ ѻ҃тъ ѣди
ноѧ. такоже вѣсѣи ѣдинъ раждаѥ҃тъсѧ.
Не съѭтꙋи҃и маꙋи҃. не ѣѭтвори печали ѣ҃же
отъ марина. не ѥ҃ѭти како да не тебе вр҃ѣ

jednogo

дитъ свѣтъ. не мати ковьчегомъ, да не
кладеши ѥже вь нѣмъ, беспорока съсѧдъ.
бескврьны хлѣвина, безъ възмѧште
ниꙗ стьклѣница. безъ сѣмене порожде
ниѥ. безневѣстьства дѣвица. безъ
чрътога чистаꙗ. безъ отъсѣчениꙗ ка
мы. заключенъ градъ. источникъ пе
чатьлѣнъ. не сѣта нива. не саждена ло
за. не съповѣдомо чоудо. не изоумѣѥмо
рождениѥ. аште ли не вѣроуѥши ми гла
голѧштоуоумоути. врѣмене рождению
пожьди. да аште вьстенетъ или въспла
четъ сѧ мариꙗ. акы ины жены. чловѣ
къ ѥстъ а не богъ пльтиꙗ. отъ мариꙗ
родѧисѧ. Ꙗ ѡсифъ отъвѣшта. аште се
сице ѥже глаголеши ѡ аггеле. въскѧꙗ
разгнѣвашасѧ ѧзыци. и людиѥ пооуча
шасѧ тъштетъныимъ. и аггелъ рече.
аште хоштеши навыкнѧти скоро навы
кънн. господь бо рече къ родѧштоуоумоу
сѧ. сынъ ми ѥси азъ дьнесь родихъ тѧ.
ꙗко томоу подобаатъ слава и дръжава.
чьсть и поклаꙗниѥ. нынꙗ. и присно
и вь вѣкы вѣкомъ. амин.

---

script. стаагo ѡана златоустаагo слово на благовѣште
ниѥ богородици.

Пакы радости благовѣштениѥ. пакы
свободѣ възвѣштениѥ. пакы възва
ниѥ пакы възвраштениѥ. пакы веселиѥ.

паки

Тработы їздавѣнїе. а҃гг҃ел҃ъ г҃ъ дѣво
ѭ глаголѣтъ. понѣже ѿ женѣ глагола зїмїа.
вѣ шестїй мѣсѧцъ рече посла҃нъ бы҃стъ а
гг҃ел҃ъ гаврїи҃лъ ѿтъ бога къ дѣвицѣ ѻбрѣ
ченѣ мѫжоу. посла҃нъ бы҃стъ гаврїи҃лъ
вѣзвѣстити въсемоу мироу свѧщенїка.
посла҃нъ бы҃стъ гаврїи҃лъ. носа ѻ҃дамоу
наѱанїе вѣзванїа. посла҃нъ бы҃стъ
гаврїи҃лъ къ дѣвицѣ. да нѣкѣто жен҃
ска родоу. вѣчѣсть ѻбрати҃тъ. посла҃нъ
бы҃стъ гаврїи҃лъ. подобѣнь ѻуподобити ѥ҃
чистоуѻуноу женихоу крѣтомъ. посла
нъ бы҃стъ гаврїи҃лъ ѻбрѫчити свѣда
нїе. свѣдавъшоуѻуноуѭ. посла҃нъ бы
стъ гаврїи҃лъ. къ дѫшевѣнѣи҃ посла҃нъ.
цѣсара а҃гг҃елотъ. посла҃нъ бы҃стъ га
врїи҃лъ къ дѣвицѣ ѻбрѫченъ їѡсифо
ви. блюдо҃тъже їѡсоусови. посла҃нъ
бы҃стъ рабъ бесплотьнъ. къ рабѣ нето
рочьнѣ. посла҃нъ бы҃стъ свобода ѿтъ
грѣха. къ нетрѣнѣвѣдѫщїи ѥ҃стьствѣ
нїа. посла҃нъ свѣтило вѣзвѣщтаѧ
слѣнце тоудѣвѣное. посла҃нъ бы҃стъ
ѻутро їдѫ прѣдъ свѣтомъ дѣнь҃нїимъ.
посла҃нъ бы҃стъ гаврїи҃лъ. вѣзвѣщта
а сѫщтааго въ нѣдрѣхъ ѿ҃ц҃ихъ. и на
рѫкоу патерно. посла҃нъ бы҃стъ гаври
лъ сказати сѫщтааго на прѣстолѣ.
и въ врѣтѣпѣ. посла҃нъ бы҃стъ гаври
лъ. вѣзвѣщтаа цѣсарьско таѥноѥ знанѥ

Sapiens — гаврилъ

наѱанїе

дѣсара

" " " "

и=ѥ

моѥ. а не испытаѥмо. тайноѥ кланяѥ
мо. а не прѣмѣримо. тайноѥ богословесь
ствоуѥмо. а не испытаѥмо. тайно испо
вѣдаѥмо. а не мѣримо. Въ шестыи мѣ
сѧцъ посъланъ бысть Гауриилъ къ дѣ
вици. кыйже мѣсѧцъ шестыи. и глаго
лѣтъ. кыи. отъ нелиже елисавеѳь приѧтъ //
благовѣщениѥ. отъ нелиже зачѧтъ Іѡа
на. отъ кѧдоу же се оубо ꙗвѣ. да бъкаже
тъ ти самъ архаггелъ. глаголѧ къ дѣви
ци. и се рече елисавеѳь ѧжика твоꙗ. и та
зачѧтъ бынъ. и се ѥи ѥстъ мѣсѧцъ шестъи. зи
нарицаѥмѣи бывъши неплодьви.

Въ шестыи мѣсѧцъ глагола. се бо ѥстъ ше
стыи мѣсѧцъ. зачѧтию Іѡановоу. подоба
бааше бо варити войноу воѥводѧ. подоба
ше прѣжде прити вѣстьникоу. прѣдъ го
сподьнемъ пришъствиѥмъ. въ шестыи
оубо мѣсѧцъ посъланъ бысть аггелъ га
вриилъ къ дѣвици. обрѧченѣ мѧжоу а
не прилѣпнѣ. порѧченѣ Іѡсифоу. а хра
нимѣ Іисоусоу. чъсо ради порѧченѣ. да не
въскорѣ разоумѣѥтъ лъстьцъ тайны.
ꙗко бо из дѣвицѧ изити Ꙁрю. вѣдѣаше
лѧкавъныи. и тъ бо исаиѥвъ гласъ сълы
шааше. ѥже рече. се дѣвица въ чрѣвѣ за
чьнетъ и родитъ сн҃ъ. и въсачьскы блю
дѣаше. възглашенъіихъ о дѣвици. да
ѥгда почоуѥтъ. ꙗко бъконьчаѥтъсѧ тай
ноѥ се. то приготовитъ пророкъ. да того

ради владыка. испоряченыя изиде. да лъ
ствца оутаитъся. поряченаа бо иномоу
повинъна ѥстъ. въ шестыи мѣсяцъ по
сланъ бысть гаѵуриилъ архаггелъ.
къ дѣвици обрячене мяжоу. ѥмоуже
има іѡсифъ. слыши оубо что ти о семъ
sic мяжи. и о дѣвици ~~что ти~~ пророкъ рече.
nota книгы ~~да~~ дадатъся рече запечатлѣныя кни
гы. мяжоу вѣдяштоу писмена. что ~~же~~
же сятъ знаменаныя ты книгы. непо
реченаа дѣвица. цѣмже даны бядя~~тъ~~
тъ. святителы ꙗвѣ ꙗко. комоуже се.
не семоули древодѣли іѡсифоу.
Сь бо іѡсифъ братиꙗ чьстъномъ бракомъ
ras- жени вьсе прѣжде. и родивъ сыныста
ura подроужиꙗ. и живѣаше въ чистотѣ.
питая дѣти своя въ наказании и оуче
ний господьни. тѣмь оубо пришедъ на
проповѣдь паулъ апостолъ. и ѥдного
отъ сыновъ семоу обрѣтъ пишетъ. и
ного же отъ апостолъ невидѣхъ. нъ тъ
кмо иꙗкови брата господьнꙗ. не ꙗко
отъ мариꙗ. нъ ꙗко отъ іѡсифа рождена.
по не же оубо жъръци. ꙗко цѣломядрънꙋ = ꙋ
іѡсифови обрячиша мариꙗ. и прѣда
ша ѥмоу ꙗ. врѣмене брачьнааго жи
дяште. подобааше оубо сице прѣѥмъ
ꙗштоу. блюсти дѣвицꙗ непорочьнꙗ.
се бо пророкъ прѣжде из далече прогласи.
дадатъся рече книгы печатьлѣныя.

ѧжтоу оу҃тѣ҃шитоу кѷ҃ниѵы. сирѣ҃ѣ
бракъ ѧтворивъшоуоу҃моу. і҃ реѣтъ
не могѫ чистѣ҃ихъ. чесо ради оу҃бо не
можеши. ѡ і҃ѡсифе. не могѫ рещи
стѣ҃. кѷ҃ниѵы бо сѫтъ печатѣлѧнѵі. к҃о
тоужде блгодѣтѣ҃. творѧщоу вьсѣхъ.
вьселѣ҃ниѥ хранито. нъ да напрѣдъ ле
жѧщѣѥ тоужде҃ть. рѣ҃ шесті҃ѵі мѣ
сѧцѣ. посѣлань бысть а҃ггѣлъ гаврі҃илъ
къ дѣвѣ҃ѣ. сиѣ҃ѧ заповѣди прі҃ѧтъ.
прі҃иди оу҃бо реѣ ѡ а҃ггѣле. слоуга бѫди
стрѣшьноуоу҃моу тайноу. дѣкрѣвеноу
послоужи чоудесѣ. на вьзискание за
блѫждъшоуоу҃моу а҃дамоу сѫщѣѥ мои
ми щедротами хощѣ҃ть сѫзьдавающаго
по потеноу о҃бразоу; оурѣхъ вь поѣ҃ кат҃ѣ
сѫтвореннаго о҃бѣтъшѧ. тваи҃ рѫкоу
моѣ҃ю ѡ҃тъѧда оу҃мѣѧ. ѥѧже дѣзьдѣ
хъ доброть. вльѣ҃ тоѥ вьсіѭщаниѥ
сѫнъдаѣ҃тъ. о҃поусто҃ѧ раѡ҃ жителіи҃ѣ.
дрѣво животъноѥ. пламенѣнъіи҃ѣ
о҃рѫжиѥ҃ѣ хранито ѣ҃сть҃. двѣри мѣ
сѧ тиштѣнааго ѕатворишѧсѧ. милѹ
ѣ҃ть побѫжденааго. і҃ хощѣ҃ть сѫнѧтиса
съ доброштиіи҃ѣ. оу҃таіѣ҃тиса хощѣ҃ть
силъ небесъскіихъ. тебѣ ѣ҃дноѣ҃моу і҃
вьдоуше҃ть таіноѥ се. і҃ди къ тарии об
вижи. і҃ди къ доушевѣ҃ноуоу҃моу гра
доу. о҃ ѣ҃мъже прерокъ глаголааѣ҃ѥ.
прѣславьна глаголатѧсѧ о҃ тебѣ граде

кат҃ѣ

иди къ словесноуоумоу моѥмоу раю. иди къ
къ въсточьнымъ моимъ двьрьмъ. иди
къ моѥго словесе достойноу селоу. иди къ
въторoуоумоу небеси земьноуоумоу. и
ди къ пространоуоумоу облакоу. възвѣ
стиѥ и моѥго пришьствиꙗ рося. иди къ го
тованѣ и мьнѣ стости. иди къ изволе
нию моѥго чьстьнааго храма. иди къ
чистѣи невѣстѣ по пльти родьства мо
ѥго. глаголи въ оуши словесьноу оумоу
ковьчегоу. оуготовай ми слоухоу въходъ.
нъ неговори ни съмати доуша дѣвици.
кротько ꙗвися къ свѧтилиштоу. прѣвы
мъ гласомъ. радость вьзьпи ѥй. ты рь
ци марий. радоуися обрадованаꙗ. да а
зъ помилоуꙗ еуꙗ озълобьѥнꙗꙗ.
Слышавъже се аггелъ помышлꙗше вь
себѣси. ꙗкоже лѣпо мышлꙗше. дивно
дѣло прѣходитъ оумъ. глаголемоѥ,
иже херовимомъ страшьнъ. и серафи
момъ невидимъ. иже ѥстъ аггельскы
мъ силамъ неразоумьно. обѣштаваѥтъ
тъ дѣвици самъ. своимъ лицемъ при
шьствиѥ ꙗвити. паче же въходъ слоух
мъ обѣштаваѥтъ ѥй. и осѧдивый еу
jeugô гѧ дьштерь своꙗ. велми славити гра
детъ. глаголетъ оуготовати ми слоухоу
въходъ. то можетъ ли чрѣво вьмѣсти
ти невьмѣстимааго. въ правдѧ дивъ
но чоудо тайнааго. въ прав'дѧ страшьна

тайна. таковааже аггелу помышлꙗ
ꙗштоу. владыка рече къ немоу, что съ
мꙗштаѥшисѧ и дивишисѧ ѡ гаури
ле. не прѣжде ли ѡтъ мене посланъ
бысть къ захарии жрьцоу. не дасть
ли ѥмоу родьствоу іѡановоу благовѣ
штениꙗ. и не имшоу вѣры жрьцоу,
млъчаниѥ наведе нань. не осѧдили
ты старца неглаголаниѥмъ. и не тыли
издрече. издрече а азъ оутвръдихъ. не твоимъ
ли благовѣштениимъ дѣло послѣдь
ствова. не зачѧтъли неплоды. не послу
шали ложесно. не отиде ли неплодьныи
недѧгъ. не отъбѣжали лѣность ѥстьства.
не нынꙗ ли ѥстъ класъ творѧщи. не ро
ди безчѧднаꙗ. ѥда да невъзможетъ о
тъ мене. сътворьшоу оумоу вьсѣчь
—чи— скаꙗ словомъ. почто въ дьвѣ помы
шлении вьниде. что же пакы аггелъ
рече. Владыко ѥже исцѣлити ѥсть
ствьныꙗ съблазны. ѥже раздрѣши
ти страшьныꙗ ѧзы. ѥже оумрьште
ниѥ оудьноѥ къ животьнѣи възвати си
лѣ. ѥже повелѣти тѣлеси поспѣхъ тво
рити дѣтемь. ѥже раздрѣшити не
плодьство. прѣстарѣвъшиихъ оудъ.
ѥже прѣстарѣвъшѧсѧ трьсть. прѣо
онъ ille. бразити на младъ онъ образъ. ѥже не
плодовитѧ земьнѧ. рѧковатьми абиѥ
ꙗвити матерь. дѣло твоѥѧ силы ѥстъ.

обычаемъ свръшаемо. И съвѣдѣтелъ
ствоуетъ сарра, и съ неѧ ревека. и пакы
анна. грѧстокаго неплодьства. работа
въша страсти. и отъ тебе свободѧ прии
мъша. а еже дѣвици родити, не прича
штъшиса къ мѧжоу. выше того есть
закона тѣлесънаго, и твое заповѣда
еши отроковици пришьствие. небесъ
стииземьстии конъци. невъмѣстатъ
тебе владыко. то како та вьмѣститъ
чрѣво дѣвиче. владыка же пакы рече
аггелоу. то како ма вьмѣсти сѣнь авра
мьѧ. аггелъ рече. имже страннолюбию
имѣаше пѧчиня, пакы тоу владыко
ꙗвлъса патриархови въ припѧтьнѣи
сѣни. мимо иде вьсѣчьскаа исплънѧа.
и како понесетъ марина огнь божьства
твоего. прѣстолъ твои политъ зареѧ
свѣтаса. и та ли можетъ понести. оужа
съ на дѣвица. владыка же рече къ немоу.
ей. аште сътвори пакость огнь въ поусты
ни кѧпинѣ. то и марии сътворитъ па
кость пришьствие мое. аште лижетъ
огнь стѣнъ правый. съ небесе пришъ
ствие божиꙗ огни. на по иже кѧпиня.
неопали. что оубо речеши [sic]. о правьдѣ. не
въ огнѣнѣ пламени. ни въ образѣ дъжде
вѣ съходѧшти. тъгда же аггелъ съко
ньча повелѣние его. и къ дѣвици вышъ
дъ възъпи глаголѧ. радоуйсѧ обрадова

" " " " "
грѧстокый.

наꙗ господь съ тобоꙗ. оуже ти неприꙗзнь
не оудобьꙗѥть. идѣже бо прьвѣѥ сѧ по
статъ бранѣ положи. тоу прьвѣѥ врачь
былиѥ прилагаѥть. ꙗдоуже начѧть
ка исходъ смрьтьимѣ. тѧдоуже живот
въходъ животьныи сътвори. женоꙗ въз
драсте зълоѥ. и женоꙗ истѣкаꙗть лоу
чьшаꙗ. радоуисѧ обрадованаꙗ. не сра
мьꙗисѧ ꙗко повинна сѧшти осѧждению.
мати бо благодѣтиꙗ бываѥши осѧжде
ноуѥмоу. радоуисѧ обрадованаꙗ невѣ
сто. и родительнице чиста. запоустѣ
въшоуоумоу вьсемоу мироу. радоуисѧ по
грѧжьшиꙗ въ чрѣвѣ смрьть матерь
нѧ. радоуисѧ доушевьныи храме божиї. божиї
радоуисѧ обьштеѥ жилиште. небеси и зе
ми. радоуисѧ неразлѧчьнаго ѥстьства
мѣсто пространоѥ. симъ оубо тако сѧште
мъ. приде къ болѧштиимъ врачь. сѣдѧ
штиимъ въ тьмѣ сльньце правьдноѥ
ꙗвисѧ. вльнꙗꙗштиимъ отишиѥ. и не
влънѧштеѥсѧ пристаниште. непрѣмѣ
нно. ненавидѧштиимъ рабомъ отъ нѧ
дь ходатаи родисѧ. и мироу съвѧзъ. плѣ
ненъиимъ рабомъ избавитель. приде
борѧштиимъ сь любьвьꙗ крѣпькъ по
кровъ. тъ бо ѥстъ миръ нашъ ѥмоуже съ
подобимъсѧ. наслаждатисѧ въсегда.
благодѣтиꙗ самого христоса. ѥмоуже сла христоса.
ва и дръжава. вь вѣкы вѣкомъ ꙗмин.

мѣсяца марта кѕ. мѧченїе стаго ирїнеа.
Егда нравъ благъ съ доброчѣстиемъ
въздрастъ ~~боль~~ болѣшиихъ желая страхъ
божий приметъ. тъгда вьсе ѥже вь
семъ житии прѣобидѣвъ. къ обѣшта
ныихъ благыихъ приятию подвиза
ѥтъсѧ. да тѧже послоушаниимъ акы сѧ
шта вѣроѩ твръдоѩ видѧ въждела. вида
таже пакы божиѥѩ славоѩ въсприимъ
славитъ господа. ѥже бысть и облаженѣ
мъ ирїнеи епископѣ еремийскаго гра
да. кротости ради ~~и~~ лихыѧ. и ѥже о божии
доброговѣнии. дѣлы оутвръди нарече
ноѥ. постигъшоу бо гонению. ѥже бысть
з стъ при диоклитиѧнѣ и мазимиѧнѣ
цри. Приведенъ оубо бысть свѧтый
ирїней къ кнѧзоу провоу. и въпрошенъ
бывъ аште хоштетъ пожрѣти богомъ.
отъвѣшта блаженыи ирїнеи глаголѧ.
нъ и жити же съ вами не хоштѧ. тъгда
повелѣ затворити и вь тьмници. мно
гомъ же дьнемъ минѧвъшемъ. сѧшту
ѥмоу вь тьмници. въ полоу ноштипри
~~ѧ~~ шъдъшоу кнѧзоу. изведенъ бысть
пакы блаженыи ирїнеи. и различъ
ны мѧкы сътрѣпѣвъ. и въпрашаѥмъ
почто не пожрѣши. отъвѣшта глаго
лѧ. ꙗко бога имамъ ѥгоже из млады
врьсты чисти навыкохъ. и глаголемыи ль = мь обѣратити

вами богомъ не поклоняся. провъ рече.
приобрѧшти жизнь себѣ. довьлѣѥтъ
ти ꙗже прия досаждениꙗ. Свѧтый ирі
неи рече. не приобрѧшти смрьти. жи
зни прѣдълежѧшти. нъ да отъ бога жи
знь приимѧ. провъ рече имаши ли женѧ.
отъвѣшта неимамъ. сеже глаголааше
блаженый ириней. господьнѧ заповѣдь
съконьчаваѧ глаголѧштѧѩ. любѧй отъ
ца и матере. или братиѩ. или женѧ или
чѧда паче мене. нѣстъ мене достоинъ.
на нѧже заповѣдь вьзираѧ блаженый.
на небо имѣаше оумъ. видѣти желаѧ
славѧ господьнѧ. и вьсе чловѣчьско жит
ѥ оставивъ. ничсоже паче господа. вѣдѣ
ти же и имѣти исповѣдааше. паки оуд
бо рече къ немоу кнѧзь. вѣдѣтѧ сынъ
имѧшта. понѣтѣхъ дѣлма пожьри.
онъ же отъвѣштаваше. сынове мои
бога имѧтъ ꙗкоже и азъ. иже можетъ ѧ
снабьдѣти. тыже повелѣноѥ ти съ
твори. провъ рече съвѣштаваѩ ти ю
ноше пожрьти. да не различьныимъ
мѧкамъ прѣдамъ тѧ. Свѧтыи мѧче
нинъ ириней рече. не жьрѧ. твори ѥже
хоштеши. оувѣси бо ꙗко силоѩ христа
совоѩ добьѥ вьсесътрѣпьѩ. провъ рече.
ѥлма же не хоштеши повинѧтисѧ чѣ
сароу. въ рѣкѧ въвръженъ бѧдеши.
ириней рече. ты различьныими мѧками

1 = и ob spatium

ничсоже

сынъ des fils

мѧче ob spatium

цѣсароу

пръштаахѫ оубориштꙗ, и ѧзъ надѣахъ
сѧ ꙗко мечемъ отъсѣчешиꙗ главѫ, за
нѣ моѭ тѣ повели и то сътворишꙗ. да оу
вѣси како крѣстиꙗни сѫтрѫтъ прѣобидѫ
ти навыкомъ. хоисловъ ради гнѣвѣ
[sic]
разгнѣвавъ же сѧ кнѧзъ. о дрѣзостьнѣ
го мѫченика ѥрмиꙗ. повелѣ мечемъ оу
сѣкнѫти. Свѧтыи же мѫченикъ. ꙗко
въторѣ вонѣзъ полоучивъ рѣзе. глаго
дѣашѣ ѥсповѣдаѭ Бгоу моѥмоу. дарѣ.
сѣповѣдавъ моуоумоу ти разоумѣвшимъ
мѫкамъ трѣпѣнно вонѣзъ. и ѥгда отъ
лѣзоша посѣкоша ѥртемѣвѫ. въ
влѣкъ рѫзы своѧ. и въздрѣвъ на небо. по
молисѧ глаголѣ сице. господи да ѿтвьрѣ
зѣтьсѧ небеса. и да оуслышѫтъ доуша
раба твоѥго. тако же и людиѥ твоиⷯ
вѣсточьскыѧ цр҃кве. и въсѣкого ѥсѣка
нѣнига сѧ. къ тебѣ вѣроуѭ гн҃ ѥсоухрѣсте. ѥсоухрѣсте
се вѣса сѣтрапѣзѣ. и оусѣкнѣвъшеи и въвѣ
гоша въ рѣкѫ. семесѧ сътвори въ срѣ
дѣ. сѣтарѣишинъ сѣвоуѫ кѫтоу тѣлесоу,
цѣсарь сѣвоуѫ штоуде въ вѣкы ѥсоухрѣ. ѥсоухрѣ-
сѣтоу господоу нашемоу. нѣнѣшде славѣ,
нѣ и чьсно, и въ вѣкы вѣкомъ ѧмнь:: нѣнѣ
Отсѣзѣ парѣмѣ. мѫченице сѣтаѧ ѥѡлѣ и варахиси
га. и дроужѣнѣ ѥго::
Рѣ лѣто ѳ сѣ мѣсѧцѣ тоже цр҃кѣ персьска са цр҃кѣ саборна
Ѳворна. гонѣнице бысть на цр҃кви христо
вѣ. и на чѣтѣштѧ вѣсѣдрѣжителѧ бо

бога. и повелѣ цр҃ь саворнй. нечѣстивѣи
sic sic
мѣ вѣдховѣ. свѧтыѧ зрѣкы хрѣсти
ѧньскы оумѣ҃ть заптизати. обрѣтше
ѧвіѧже крѣстѧщѧны. повелѣ имѧти
и҃ моудити ѧ жрѣти. и повинноватисѧ
покомѣ. повинноуѣштѧдѧжесѧ и҃ жрѣ҃ь-
штѧ. на великы сани и҃ чѣсти вѣзво
дити. неповинноуѣштѧдѧжесѧ горѣка
мѣ и҃ различѣнамѣ мѧкамѣ прѣдатисѧ.
Ѣтоже врѣмѧ гоѣнѧ. обрѣтошасѧ вѣ
Ѳперсѣхѣ зети. вѣнѣкоторы вѣси на
ризаѣтѣи ѧса. двѣ брѧта варахисѣ
и҃ їѡна и҃мѣѣмѣ нарризаѣта. мѧжа тра
вѣдива. и҃ сталѣнѣ сѣѣта врѣвы. и҃ хран
ѧта заповѣди господѣнѧ. сѣ стрѧхомѣ.
сѣѣ оубо свѧтаѧ слѣѣтавѣта гоѣнѣ.
крѣстіанѣско. оставивѣта жилѣ
своѣ. и҃ доспѣ на мѣсто то идеже нечѣсти
вѣи вѣѣсви мѧтаахѧ крѣстіанѣ горѣкѣ.
Бѣ вѣѣта же ѣта вѣ вѣси варда҃ховѣ.
и҃ горибѣѣѣѣтасѧ вѣ тѣмницѣ. идеже
же вѣси крѣстіанѣ заѣворены бѣахѧ.
и҃ прѣдадѣта вѣ тѣмничѣноуѳуноу стра
жоу на полѣ сѣ. да вѣѣидета вѣ тѣмни
цѣ. вѣлѣѣѣта же обрѣтоста девѣть мѧ
жѣ крѣстіанѣ заѣворены. и҃ видѣвѣ
ша вѣ мноѕѣ скрѣби сѣѣта цѣловавѣ
ша. и҃ нагѣста оувѣштаваѣѣ глаго
лѣта. не оубоитесѧ ничѣсоже братіѣа
и҃ отѣуди. нѣ вѣ имѧ распѧтаго. постра

Ноудити ж. педіѣ.
потопѣ.
сани
вѣерсѣ сѣѣѣзети
=Діа
братіѣа

ждамъ. въ єдинъ часъ. да приймемъ вѣ
чьный животъ. ꙗкоже и отьци наши
и страстотрьпци и мяченици приꙗша.
такожде же и ти мяченици видѣвъше свѧ
таꙗ їѡнѧ и варахисиѡна. и оусрьдьнѣй
ши бывъше о пришьствии єю. такожде
и їно много поучаахѧ свѧтаꙗ. и дроугъ
дроуга акы благодѣтьныимъ масло
мъ. на трѣнию мѧкы и на съвръшени
є мѧченика. помазаꙗште оукрѣпьꙗхѧ.
Свѧтыимъ же мѧченикомъ затворены
мъ въ тьмници. имена сѧтъ си. заниѳас.
лазарь. мароѳас. нерсис. илиа. марис. ави
вос. симвоиѳис. сава. сий оубо мѧчени
быша тъгда скръби приймъше многы.
и въ подвизании мѧченичьствѣмъ
съконьчашасѧ. течение съвръшивъ sic
ше добрѣ. и страстьныимъ и нетьлѣ
ꙗштиимъ. ни оувѧдаꙗштиимъ вѣ
ньцемъ оувѧзошасѧ. мѧченомъ же бы
въшемъ тѣмъ свѧтыимъ, и възлетѣвъ
шемъ на небо. и въ агельскыи ликъ въ
чиненомъ бывъшемъ. По томъ нѣкото
рии отъ влъхвъ. обадишѧ свѧтаꙗ. їѡ
нѧ и варахисиа. къ трьмъ старѣйшина
мъ влъшьскыимъ. масдраѳоу. сира-
ѳоу. маарнисиоу. сѧдѧштиимъ
стыимъ глаголѧште. та ни жърета.
ни повиноуєтасѧ дрю повелѣнию. ни
рачита поклонитисѧ огню и слньцоу

обадишѧ
ad tres

ни водѣ. сѝте же къ сѣтвоу глаголаахѫ. (сѣтвоу)
ꙗко девѣть мужь ѡки тог..... и нѣто
винѫшасѧ цѣсароу повелѣнїто. їѡ҃ѣ
же тѣма дѣвѣта бѣахѫ отвѣращенїи.

Тогда їсполнивъшесѧ гѫросаты многы сѫда
рѣшителѣ жрѣбїечѣскы. повелѣвшѣ при
вестїта. приведенѣмъ же тѣма дѣвѣта
на. с҃ спавѣшема прѣдѣ старѣѣшина
ми влѣзѣскати. глаголаша їѡна вѣѣ
сѣи. заклинаѣтъ ва ѡ҃ неподобїитѣ
тъ нашемъ жрѣтѣ савориѣ. безлѣвїа ѡ҃тъ
вѣѣтавайѣта нашъ. ѡ҃ нѣмъже вѣѣраштаѣтъ
нѣтъ ваѣ. творѣта волѫ цѣсарѣ. і҃ пови
ноуѣѣта сѧ повелѣнїю ѣго. і҃ покланя
ѣта сѧ слѣнцоу. і҃ ѡгню. і҃ водѣ. по за
коноу і҃ по заповѣди цѣсара нашего.
или ни. ѡ҃тъвѣѣтавѣшѣе же сватаго
їѡна і҃ вѣѣрахѫ сѧ. глаголастѣа і҃мъ да
глаголѣвѣ. сѣвѣ послоушайѣте сѣѣ кнѧ
зи. і҃ сѫдїа цѣсара персѣска. і҃ѣже изъ
рани ѣмоу ѣсѣте. і҃ праѣдивѣ сѫдїа.
і҃ тѣого ради изѣбравѣѣ сѧ въ сѣвоѣ въ
родѣ ваши прѣдасатъ. да въ праѣдѣ сѧ
дѣте. а҃ не бесаправѣдѣна ѡбласте. нѣ
на оубо въ славѣнѣѣ сѫдїа. неподоба
тъ въ зелѣнаго. (rasura 6 litt.) цѣсара богати
сѧ. нѣ ѡ҃ного давѣшаго власѣ мѣдросѣ і҃ сѣѣ
сѧ сѣ. і҃ѣѣшѣтаго власѣ небесѣ і҃ земѣѣ
і҃ вѣсѣѣѣѣ дѣханїѣ. ѣже положи
прѣдѣѣ и оусѣѣави часы. і҃ данѣѣ

бесправѣдѣ.
ідѣа ex cor.

мѧд . . . . дастъ вамъ мѧдрость. да
по мѧ . . . . и вашеи сѧдите въ правдѧ (sine ь)
по плът. подобнъимъ вамъ. заклинаѧ
наѥвѣ оубо васъ. вѣроѥ истинъноѥ.
повѣдаите намъ. коѥго бога подобаатъ
нама отърѣштисѧ. небесъскааго ли
или земънааго. вѣчънааго ли или ма
ло врѣмѣнънааго. мы оубо вѣроуѥмъ
въ бога сътворивъшааго небо и земънѧ.
и не вѣроуѥмъ къ чловѣкоу тълѣнъ
ноу. не можевѣ оубо вѣровати въ чловѣ
ка. иже мало поживъ оумираѥтъ и по
грѣбаѥтъсѧ ꙗко и мы. то слышавъше
же влъсви отъ нѥю. разгнѣвавъшесѧ ве
лми. повелѣшѧ принести жъзлиѥ ши
пъчано неоцѣштено. на мѧчениѥ стоую
іконы и варахисиа. отълѧчивъше ꙗ разн
да не слышита къждо ѥю въпрашаниꙗ
подроугаси. и оукрѣпитъсѧ на троудъ
христосовъ. прѣдъсѣдъшеже. масраѳ.
и сироѳ. и марнисии. трии старѣишины
влъшъскы. на въпрашаниѥ стоую. и по
велѣшѧ съ ꙗростиѥ въвести стааго іѡ
нѧ ѥдного. въведеноуже бывъшоу
іѡнѣ рѣшѧ къ нѥмоу влъсви
что ти сѧ мънитъ. аште оубо чьте
ши и поклонишисѧ слънъцоу. и огню,
и водѣ. и съконъчаѥши повелѣниѥ
цре. аштели то възложимъ на тѧ мѧ
кы жестокы лютыи зѣло. непомы

шлайже вь себѣ ꙗко мы хоштемъ. да по
дъимеши ты что зъло. мы не хоштемъ
тебѣ зъла никакогоже, аште не ты са
мъ въсхоштеши зъло приобрѣсти
себѣ. отъвѣштавъже блаженыи ї҆ѡ
на рече имъ. азъ сего житиꙗ нетрѣбоу
ѭ. христосова житиꙗ ради. прѣходи
тъ бо и николи прѣбываатъ. да оубо то
го ради николиже не отъврьгꙗсѧ госпо
да моѥго і҆с҃х҃са. живꙗштааго вь вѣкы,
ꙗко тъ ѥстъ надежда вьсѣмъ крьсти
ꙗномъ. и не осрамьꙗѭтъсѧ вьси вѣроу
ѭщи и вьнь. зане тъ обѣшта намъ
глаголѧ. аминъ аминъ глаголꙗ вамъ,
иже отъвръжетъсѧ мене при чловѣцѣ
хъ. то и азъ отъвръгꙗсѧ ѥго, при отъ
ци моѥмъ небесьстѣмь. и при свѧ
тыихъ аггелѣхъ. прити бо имать на
облацѣхъ небесъскыихъ, въ славѣ от
тца своѥго и свѧтыихъ аггелъ и арха
гг҃елъ. и оуже оуготовьѥно отъдати
комоуждо чловѣкоу по дѣломъ ѥго.
нынꙗ оубо то слышавъше повелѣниѥ
ѥже повелѣно вы ѥстъ о мнѣ творити.
то скорѣѥ творите. неже помышлѣй,
те ꙗко оставьꙗ домъ господьнь. ѥль
ма же тъ ны дътвори слоужити въ до
моу ѥго стѣмь. и рече намъ вы ѥ
сте свѣтъ миѥоу. и пакы вы ѥсте соль
земи. аште соль обоуꙗѥтъ то чимъ

ѣ = ꙗ

ѡсолнѣ҃ѧсѧ. а҃ще оубо҃ какоже вѣ҃ глаго҃е
те повелѣнїа цѣсаря҃ послоушанемъ.
и҃ заповѣди҃ его҃ сътвориме҃, то не мы҃ нѣди
ни ѡтвръжемъсѧ господа нашего҃, (razura)
мъ наша ѡтъврѣжение въсѣхъ вина дѣ
детъ. то слышавъ҃ш҃а ѡтъ него҃ старѣи҃ши
мы҃ вѣ҃ицѣскыѧ. разнѣваѧвъшасѧ зѣл
повелѣнїа хранѧтн и по персѣскоу҃ законо҃у.
и҃ прокрѣтша жезлъ между рѣкама҃ ѡсте
гноу҃ его҃. и҃ бѣше сѣдѧ сватыи҃ на зе҃ти
сѣдѧштоуже сѣ҃ноу҃ мѣзѣхъ и҃ вѣ҃зглашенїѧ.
ѡсѣкатомъ ѡсѣкатомъ, до тонѣ҃ше пѣ҃нїѧ и҃. донѣдѣ
же ребра его҃ ѡгопшѧ. мѣ҃нивъше не ѡтъвѣ
щаваѧше мѣ҃сомъ. нъ славѣ҃ше бога ||
2 ѵ҃аврааѧма҃ ѵ҃саака. ѵ҃иакѡва. изведѧ҃ наѣ҃
1 ѵ҃глаголѧ. сѣ҃ славѣ҃ тебѣ҃ боже ѡтъ҃ѵ҃ѧ҃ нашихъ҃
3. ѡ҃ѵ҃ насъ҃ ѵ҃з҃ мира сего. ѣ҃ко въподобилъ҃ еси
4. привести҃ насъ҃ на вѣ҃ру сватыѧ своѧ. и҃
нѣ҃ина господи дажь҃ намъ҃ трѣбѣ҃ниче.
да҃ ѡтъворилъ҃ и҃ ѡ҃коньчаемъ. въса҃ тели
ко заповѣдѧ намъ҃ сѣ҃тыи҃ твои҃ доухъ, и҃ѣ҃ѣ҃
подоби҃ мѣ҃ мѣ҃ченицѣскыимъ сѣ҃ѵ҃рѣ҃ше
нимъ҃ ѡ҃водити҃ тебѣ҃. того҃ до повѣ҃сѣдѣ҃
ни ѡ҃жидаѧ҃. и҃ сѣ҃ рекъ сѣ҃тыи҃ і҃ѡна. рече
гласомъ великомъ҃ ко въѣ҃хвоу҃. азъ
ѡ҃тъ҃ кнѧза вашего и҃ ѡтъ҃ въсѣхъ҃ дроугъ ва
шихъ. и҃же сѣ҃тъ ѣ҃ѵ҃ѣли сотонини: ѡтъ
сѣ҃тѣѧ҃ и҃ ѡ҃тъмѣ҃тѧсѧ въсѣхъ҃ ихъ҃,
и҃ ѡтъ҃ слѣнца и҃ ѡтъ҃ лоуны҃. и҃ ѡтъ҃ зѣ҃ѣ҃
ѡтъ҃ ѡгнѧ҃ зѣ҃ и҃ ѡтъ҃ ѡгнѧ҃. и҃ ѡтъ҃ водъ. и҃ ѣ҃же нѣ҃ѣ҃ѣ҃

цѣсаря҃ ад.

провѣтша

ѡтъ҃ ѡгнѧ҃

setpe

штоуждъ. бъхма. богы штоуждъ есмъ отъ нихъ. и не покло
няся имъ бъхма. но вѣроуя азъ въ отьца
и сына и стаго доуха. въ прѣчистѣя
троицѧ съпасаютъ всѣ миръ. иже
de trinitate plur. и богы ваша сътвориша. имъже ноуди
тема покланяатися. Си слышавъше
старѣйшины влѣшьскыя. повелѣша яже
мъ за ногѧ повръзъше и влѣшти. вънъ
на мразъ. и прѣбъити емоу на ледѣ вьсѧ
ношть. бѣаше бо зимно врѣмѧ. и блю
сти его что сътворитъ ледоу. они же съ
твориша тако. и блюдоша его съ страхомъ ве
ликомъ. оставивъше и тоу до свѣта. па
ки же сѣдоша безаконници на сѣдишти
своемъ. и повелѣша слоугамъ привести.
прѣдъ лица ихъ свѧтаго варахисиона.
въшъдъшоуже стоуоумоу и ставъшоу на
сѣдишти. рѣша къ немоу влѣсви. что мы
слиши варахисие. жъ решили и поклонишися
слѣньцоу и огню и водѣ. якоже послу
шавъ поклонися и братъ твой Іѡна, или
приймеши раны на тѣлеси своемъ. отъ
вѣштавъже свѧтый варахисионъ рече имъ
якоже и Іѡна поклонися емоуже поклони
сѧ. то и азъ паче поклоняся славословыя
и възношяи. вы глаголасте лъжѧ о немъ.
нъ истина не дастъ емоу того сътворити.
кто бо бы възмоглъ ослѣпити оумъ срѣде
чъный его. да бы сѧ поклонилъ тои твари.
яже слоужитъ чловѣкомъ. и оставилъ съ

творѣшаагоѝ. аще бо дѣло ~~чѣсно~~ чѣстно бы
ло. то славѣнѣ оубо бы. отъ чловѣкъ слоу
жение приималъ. и не бы слоужилъ на
мъ рабъскомъ чиномъ. се бо нынѣ ви
димъ яко богатиїй ништий. и зълии
и добрии. отъ того слоужбѣ приемлѣютъ.
и рабъ ѥстъ огнѣ вашъ чловѣкомъ. болѣ
шиимъ и дътворивъшиимъ и. тако оуста
вивъшоу намъ. якоже оубо неправъдъ
но ѥстъ ѥже ноудити насъ да поклонимъ
сѧ слоужбѣ мира сего. богъ на работѧ.
тъ огнѣ дастъ намъ чловѣкомъ. и остати
сѧ бога дътворѣшаагo небо и земѣ и мо
ре. и вьса яже вь нихъ. нъ лѣпо ѥстъ паче
ономоу хвалѧ и поклонъ и чѣстѣ. отъ цѣ
сарѣ же и кнѧзѣ. и воѥводъ. и отъ вьсего
дыханиѧ приимати. иже дътвори вы
глѧбинъ сотѧ и глѧбинъ. ѥгоже глѧбокыѧ мы
сли. не можетъ никтоже домыслити
довѣленъ сѧ. ни вьзрѣти довѣленъ на высотѧ
славы. имже трѣбоуѥмъ ѥго вьси сыно
ве чловѣчьстии. тъ бо ѥстъ кръмѧи вь
населенѧѧ сѧ населенѧѧ. и вьса мѧдростиѧ своѥ
ѧ оуготови. сеже трѣбоуѥтъ отъ насъ
да вѣмъ имѧ господа нашего вьси сы
нове чловѣчьстии. а не соуѥтънъіими
прѣлиштати дѣлы и лѣстьми прѣлиштаѥмъсѧ
капиште. тъ бо рече. не сътворите себѣ капиштъ
ни покланѣйтесѧ дѣломъ рѧкъ ваши
хъ. ни инои твари никоѥйже. зане азъ

sic plane

scrips. o & 8 effinxit postea

ѥсмъ господь богъ вашъ. и̂ спрьва сы и̂ до
конъца прѣбывая. и̂ нѣстъ и̂ного бога ра
звѣ мене. и̂ славы моѥя и̂номоу не дамъ.
ни благоизволении моихъ ваѥнии̂мъ. ни
чьсти моѥя подамъ капиштемъ. а̂зъ оумо
ря и̂ о̂живьѥ. и̂ никтоже ѥстъ и̂же оубѣжи
тъ рѧкоу моѥю. тъгда разгнѣвашаса ста
рѣйшины влъшъскыѧ. слышавъше рѣ
чи ты о̂ть нѥго. начаша чоудитиса и̂мъ = и̂мъ — и̂мъ male ѥ̂ъ
и̂ тръпѣнию и̂хъ. и̂ рѣша не въпрашаи̂мъ
ѥго нынѧ. да не никтоже о̂тъ чтѧштии — male-нїй-
и̂хъ и̂ кланѧѥштии̂хъса слънцоу и̂ о̂гнѹ — ѹ proю
и водѣ. оуслышатъ таковыи̂хъ словесъ
ѥго. и̂ о̂тъвръгѧтъса и̂ ти такожде. и̂ о̂
тъстѧпатъ о̂тъ жрътвъ. нъ паче оуслы
шимъ и̂хъ ноштиѥ. да никтоже разоу
мѣѥтъ. глаголемыи̂хъ о̂тъ нѣѥю. ни ѧ — нѥю sine
же о̂тъ насъ творимыи̂хъ. и̂ быстъ та
ко. и̂ въсташа тъгда о̂тъ сѧдишта несѧ
дити. сѣдъшеже ноштиѥ. и̂ млъчанию ~~нию~~
нию ~~нию~~ сѧштоу многоу. повелѣша при
вести свѧтааго варахисиѡна. приве
деноу же ѥмоу бывъшоу. и̂ млъчанию
сѧштоу многоу. послоушаахѧ ѥго. мъ
ного оубо влъхвомъ въпрашавъшемъ ѥ
го. и̂ стоуоумоу бжиѥ мѧдростиѧ трѣ
о̂долѣвъшоу и̂мъ. разгнѣвавъшеса
безаконьници. повелѣша принести
съ валъмы мѣдъны. и̂ раждегъше ѧ па
че о̂гнѣ. подъложиша подъ о̂бѣ пазоусѣ

ѧже-и̂хъ

съвалъмы

и рѣша къ немоу влъсви. тако ми вѣньць цѣ
сара персъска саворіа. ꙗко аште испазоу
хы истрѧсеши любо и ѥдинъ съвалъмъ
и да падетъ на земи. то да вѣси ꙗко оуже
вѣмъ извѣсто ꙗко отъврѣжеса бога своѥго.
Отъвѣштавъже стыи варахисии. рече къ
нимъ. слоугы сотонины и кнѧзи грѣшь
нии. тако ми съпасениѥ бога моѥго. и по
гыбѣлъ сотоны отьца вашего. не имамъ
оубоꙗтисѧ отъ бога вашего. ни ѥдного отъ
свалмъ поврѣшти на земи. нъ имене ради
хса моѥго оудръжѧѧ. азъже нынѧ закли
наꙗ вы богомъ живыимъ. къ сеи мѧцѣ
аште и инъ имате мѧкы люты. то на
ведѣте на ны. кто бо ѥстъ исходѧи на
рать. и не въдаѧсѧ въсѣмъ срьдьцемъ
на съмрьть. да възьметъ славѧ вели
кѧ. и дары отъ цѣсара многы. и сенъ ве
ликъ. то рекъшоу стоуоумоу варахисию.
възбѣсивъшесѧ велми влъсви. повелѣ
шѧ принести олово и растопивъше възлі
ꙗти на очи. и въ ноздри ѥмоу вълиꙗти ||
и въ оуста и въ оуши. да ни слышитъ ни
глаголетъ. и по томъ повелѣшѧ слоуга
мъ глаголѧште. поимъше и ведѣте
въ тьмницѧ. и повръзъше за ѥдинѧ
ногѧ повѣсите и тоу. ~~повелѣшѧ такъ~~
и сътворишѧ тако.
и то имъ рекъшемъ. повелѣшѧ такъ,
нечьстивыи влъсви. привести кни...
..... пришъдъшоуже

| sine

Vasura
quia (quae paullo
post sequuntur)
coeperat jam
hic scribere.

К. semirasahac. ѥмоу глаголаша кнемоу влъсви. привести
сти книмъ блаженааго їѡнѧ. пришъ
дъшоу же ѥмоу глаголаша кнемоу влъсви
сви. что ѥстъ їѡна. како ѥстъ плъть ви
дѣтити. и како прѣбы ношть онѧ въсѧ
стоѧвъ врьхоу леда. и на лютѣи стоуде
ни. отъвѣшта книмъ блаженъи їѡна.
и рече. вѣдѧште бѧдѣте сѧдиѧ и цри
ꙗко богъ мой иже изволи доуша моꙗ. отъ
нелѣже роди мѧ отцъ мой. и помьнѧ и вѣ
дѣ. николиже таковыѧ добры подастъ
ми ношти. не помьнѧ ѥште отъ нелѣже ѥ
оумъ въ чловѣцѣхъ. и оувѣдѣхъ что ѥ чѹ
въство. ꙗко такова покойна прѣиде на
дъ мноѭ ношть. приде бо ми rasura лъгыни
corr.
отъ дрѣва свѧтааго. на немъже распѧтъ
бысть господь мой іс хс. се рекъшоу стоу
оумоу їѡнѣ. отъвѣшташа влъсви и рѣша.
кнемоу. братъ твой варахиеи отъвръ
жесѧ бога твоѥго. а ты прѣбываѥши ѥ
ште кнемоу. отъвѣштавъже стъи їѡ
на рече книмъ. вѣдѣи азъ ꙗко отъвръ
жесѧ дьꙗвола. и въсѣхъ аггелъ ѥго.
и владыцѣ хсоу съвръшенѣ самъ сѧ ѥстъ
принеслъ. глаголаша ѥмоу влъсви. не по
гоуби зълѣ доушѧ своѥѧ. оунѣе (оунѣе) бо ти ѥсть
отъврѣштисѧ бога своѥго. отъвѣштавъ
їѡна рече книмъ. слѣпиї и ѧродивии.
глаголете вы сами ꙗко мѧдри ѥсмъ. и
мѧдростиѭ нашеѭ изобрѧштемъ истїнѹ

abscissum fortasse
стъ? sed en
proxime ѥ in medio

ꙋ vix assequare abimo,
abscissum nimis

можетъ ли чловѣкъ имъ. пшеница въ житъ
ници своей лежащя и хранѧщя. дъждоу
же и тячамъ и громоу. и млъниѧмъ нахо
дѧштемъ. не възъмъшоу отъ пшеница
въ рѧкоу своѥю. и сѣати въ имѧ господь
не. и сѣавъ. ожидаетъ пришедъши жѧ
твѣ на плъниши гоумно. отъ малаго оно
го ѥже въсѣа. надежда ради ѥго ѥже имѣ
къ Христосоу. аште ли да не брѣжетъ пше
ница лѣжати ѥи въ житьници. и да не въ
сѣѥтъ отъ неѧ. то оскѧдѣѥтъ пшени
ца. не можетъ бо изобиловати. тако
жде и въ насъ чловѣцѣхъ ѥстъ видѣти.
аште кто погоубитъ доушѧ имене ради
господа нашего Іс Хса. то ѥгда хоштетъ
обнавьѧти сыны чловѣчьскы. ты на
дѣѧштаѧсѧ на нь и творѧштаѧ волѧ ѥ
го. обновитъсѧ (sic inspirato) свѣтомъ онѣмъ своимъ.
иже не прѣходитъ ни разарѣѥтъсѧ нико
лиже. и прѣобидѣвъшаѧ заповѣди ѥго
въвръжетъ въ огнь не оугасаѥмыи.
Слышавъше же то влъсви. онѣмѣшѧ на мн
го врѣмѧ словесемъ ѥго чоудѧштесѧ. по
слѣжде же отъвѣштавъше рѣшѧ ѥмоу.
не прѣлиштаи себе (іѡна) и послоушаи жа
ниѧ. отъвѣштавъже блаженыи іѡна
глагола къ нимъ. добрѣ рѣсте ѧко прѣ
лиштаѧтъ жаниѧ. нъ отъ васъ пога
ныихъ. не прѣлиштаѥтъ ино ничтоже
чловѣкы. нъ тъчьнѧ житиѥ мира сего.

а иже въкоушаетъ скръбии господьнѣ.
то не прѣлиштаетъсѧ николиже. ꙗко
же бо богатъ нѣкто. пиръ великъ госте
мъ своимъ оуготовивъ. и посъла въ по
зъванїѧ имъ. изъходѧште зъвании
къждо и своего домоу. вѣдѧтъ извѣ
стьнѣ ꙗко идѧтъ на веселиѥ. и въ оусрь
диѥмъ на пиръ приходѧтъ. въшедъ
ше на обѣдъ. и сѣдъше на трепезѣ въкоу
сивъше вина. да аще добро бѧдетъ, то
сладьцѣ пиѧтъ отъ него, и възвеселѧтъ
сѧ. и отъ оупитиꙗ не могѧтъ ити въ до
мы своѧ. понеже много сѧтъ пили въсла
дивъше си виномъ. доньдеже придѧтъ
свои имъ. и имше приведѧтъ въ домы
своѧ. иже за оутра въстаѧште. ѥгда и
сѧчѧтъ вино. радоуѧтъсѧ зѣло ꙗко
оу своихъ сѧтъси дома лежали. тако
жде и раби христосови. ѥгда видѧтъ
ꙗко зовѧтъ ѧ сѧдиѧ на сѧдиште. то вѣ
дѧтъ ꙗко на троудъ и на ноуждѧ идѧтъ.
ѥгда идѧтъ и опиѧтъсѧ отъ мѧкъ.
и отъ любьве христосовы. то оуже ктомꙋ
не помьнѧтъ ни домовъ ни чѧда. ни имѣ
ниꙗ. ни могѧтъ приобрѣсти ни злата
ни бъребра. ни иного ничьсогоже ѥже
въ мироу семь. нъ прѣобидѧтъ и цѣ
сарѧ и кнѧзѧ. ожидаѧште ѥдного тъ
чьѧ цѣсаря великаагo Хса. ѥгоже вой
ни ѥсмъ мы. въ родъ родъ прѣбываѧшт

ничьсогоже

= родъ родъ
abscissum.

нєтоу · єгоже цвсарѣ́ство не прѣ́ходитъ.
мъ пребываатъ въ вѣкы · то рєкѣ́шоу
спасоуштоу їѡнѣ · повелѣ́ша вл҃вси пр҃ъ
сты нєтоу ѡ҃бѣ́сѣкати, ѡ҃боа рамѣ́нвіа
и҃ ножѣ́нвіа · и҃ потаташа трѹпъ сты
мъ їѡнѣ · и҃ рѣ́ша къ нєтоу вл҃ъсви · се
видимъ како растлѣ́ваютъ трѹпъ ст҃ъ твоа
по зємли, пожидь оубо · єгда бѹдеть ѡ҃ть
детъ жатвы · то придѣ́ть мѣ́ногы
пр҃ѣ́сты · ѿвѣ́щавъ же єгда їѡна рєче ·
аз҃ мѣ́ногъ ражъ не трѹбоуѭ · мъ єсть
бгъ мѣ́ногъ мздавѣ́ѧ мѣ · ижє паки ѡ҃бновн
тъ мѣ · ѡ҃бновлѣ́ннымъ своимъ жєлѣ́ніємъ хо
щетъ дворити ѡ҃ насъ, то слышавъша
ѿ нєго вл҃ъсви · и҃ ѧростїю и҃спълънивъ
шасѧ повелѣ́ша въ҃ варѣ́ники пѣ́ѹлъ
въ конобъ · и҃ повелѣ́ша слоугамъ да
ѡ҃держатъ грѧдомъ вѣ́сь глав҃ь нєго · мъ
доуже власи сѧтъ · клоноуще и҃ ѧ҃зыкъ
нєтоу оурѹзати · и҃ сътвориша тако ·
и҃ повелѣ́ша вл҃ъсви · и҃ въврѹгоша пр҃ѣ́дъ
мъ нѣ́мъ конь глав҃ы нєго · и҃ ѧ҃зыкъ ·
въ конобъ пѣ́ѹлѣ́нвій · положе же
врѹгоша и҃ самого тѣло спѣ́шаще въ конобъ
пѣ́ѹлѣ́нвій · въврѹженоу же дивѣ́шюю
спасоуштоу, ѡ҃дѣ́ше и҃зліташа въ҃нъ конобъ
и҃ вѣ́сь пѣ́ѹлъ · и҃ не прикоснѹшасѧ нє·
мъ · и҃ никакоже невредиша нєго ни прѣ́же
сотворѣ́ннаго · вид҃ѣ́вше же невѣ́рствіи въ
сѣ дивѣ́ніе то чюдо · и҃ дивѣ́шесѧ

135-149

оужасошаса. ꙗко не врѣди ѥго никако
же таковаꙗ мꙗка. повелѣша принести
вратъ и въложити въ нь. и бъ тагнꙗти / вратъ
и завити зѣло. и бъ твориша тако слоу
гы. и бъломишаса кости ѥго въса. и по
томъ прѣтръша и полъма. прѣтъренꙋ /// прѣтъренꙋ
же ѥмоу бывъшоу. повелѣша влъсви троу
пъ ѥго въврѣшти въ ꙗмꙗ глꙗбокꙗ. и стрѣ
шти ѥго твъръдѣ. и бысть тако. такоже
са оубо бъконьчавъшоу стоуоумоу іѡнѣ,
повелѣша пакы привести стаго варахи
сиѡна. приведеноуже ѥмоу бывъшоу.
глаголаша къ нѣмоу влъсви. поштади
оудовъ своихъ варахисиѥ. и не въсхо //
щти безгодьнѣ осꙗдити себе. Отъ
вѣштавъже стъи варахисии рече къ ни
мъ. ни азъ ѥсмъ съзъдавъи себе. ни а // // // //
зъ погоубьꙗꙗ себе. нъ ѥстъ господь бъ
творивъиꙗ и тъ обновитъ ма силоꙗ
избавьꙗтъ своѥꙗ. и тъ ма избавьꙗтъ и хранит.
непорочьна отъ рꙗкъ вашихъ. и отъ рꙗ
коу цѣсара вашего оукоренаго. иже
бъ творьшаго и бога не вѣстъ. нъ во
лаи повелѣниꙗ. тогь дьꙗвола подвиꙗ
заатъса бъконьчати. то рекъшоу
стоуоумоу варахисиоу. рѣша влъсви
мы ѥсмъ сами досаждаꙗщии. и оу
караꙗщии цѣсара саворина. Си
оубо прѣлъстиꙗ своѥꙗ пъваꙗште. / = пъваꙗ
не брѣꙗтъ никогоже. то имъ рекъ

шемъ. и ꙗростиса исплѣнивъшемъ
многы. измѣнишаса лица вьсѣмъ
о блаженѣмъ варахисии. и повелѣ
ша влачити и по трьнию. и потомъ
повелѣша принести трьстие. и расцѣ
пивъше на двое обложити по плъти
ѥмоу. и врьвиꙗ обазавъше сътагнѧти
ти. донъдеже погразнетъ трьстие
въ плъти ѥго. и повелѣша извлачи
ти трьстиизнего. да съ трьстиѥмъ
и плъть ѥго въздираѥтъса. и съ
твориша тако слоугы. и извлачиша
трьстие съ плътиꙗ ѥго. потомъ же
повелѣша нечьстивии влъсви. и въ
ложиша и въ вратъ иже и стаго ïѡ
нꙗ. и тоу съломиша вьса кости ѥмоу.
потомъже повелѣша слоугамъ. и при
несоша пьцьлъ горѧштъ. и вълиꙗша
въ оуста ѥмоу. и тако прѣдастъ доу
шꙗ свѧтыи варахисии. и тако по
страда съ вьсѣми стыими. Слыша
въже мѧжъ нѣкто доброговѣинъ
именемъ аудисотъ. ꙗко дъконьча
стаса стаꙗ. ïѡна и варахисии. три
де и искоупи оу стражъ тѣлесѣ стоую.
пѧть сътъ и три сьребрьникы давъ.
не тъчьꙗ же сею ѥдиною дъвою стоую
искоупитъ тѣлеси. нъ и инѣхъ иже
прѣдъ тѣма мѧчени быша. кла
жеса мѧжъ тъ продавъшиимъ тѣле

са. ꙗко никтоже отъ кнѧзъ вашихъ
не имать оувѣдѣти бывъшаго.
понеже испрьва дроугъ бѣ мѧжъ си
хъ съконьчавъшийхъсѧ. Съконьча
въшиїхъжесѧ свѧтыихъ:: имена сѧ
тъ си. їѡна варахисии. занида. ка
зарь. нерсисъ. илиа. авивъ. марисъ.
маруѳа. симвеиѳис. сава. сии ѥдин
надесѧте страстотръпьци. и добро п
бѣдьнии мѧченици. троудишѧсѧ
дожи и доконьца хса ради. занѣ и одѣ
ни бышѧ свѣтлоѭ одеждеѭ. и не оу
вѧдаѭштиимъ вѣньцемъ вѣньча
ни тѣмъ хсомъ. ихъже стыихъ мо
литвами. да помиловани бѣдемъ вь
си. Съконьчашѧжесѧ стии христосо
ви мѧченици. девѧть ихъ. мѣсѧ
ца марта кз. а дроугаѧ дъва того
жде мѣсѧца кѳ. дъписаже памѧть
стыихъ. исаиа нѣкто именемь.
сынъ адавовъ. отъ земьѧ. сы арзани
шълъ нъскы. иже бѣаше шълъ съ вльхвы
послоушати тъчьѭ бываемыихъ.
иже прѣбывъ по страданий стыихъ.
дожии и вьсе испрьва дожии доконьца. зѣло
истиньнѣ слышавъ и видѣвъ по
тъштасѧ съ вьсѣкоѭ твръдостиѭ
съписати. на възграждение и оуспѣ
хъ. и съпасение и оуспѣхъ почитаѭ
штиихъ. ꙗкоже и инѣмъ подража

вьсѣхъ

телесьтаковыя ѡ̑ Хрⷭ҇ѣ благодѣти. ѥмꙋ
жеже слава и дръжава въ вѣкы вѣ
комъ аминь ::

мѣсяца марта л҃. житиѥ прѣподобнаго отца Іѡана игꙋ
мена сщ҃ныя горы синеискыя ѥмоуже прирокъ схоластикъ.

Синеискъ
а Sinai.

Сеже оубо которыи ѥсть родивыи. доб
раго сего и въскрьмвыи, прѣжде чрь
норизьства да тако рекѫ чоудьныи гра ? = гра
дъ земьныи ѥсть. нѫсть же ни подрꙋба
трѣба глаголати о немь. а ѥже которѣи
ѥсть ныина. прияты. и без браш
ныимъ брашьньмъ кръма чоудьна
го сего. то не не вѫдѣрь и зѣло вѫдѫ.
ѥсть бо и ть ныина въ ономь. о немьже
великомъ гласомъ въпиѥть пау павьлъ
глаголѧ. ихъже житиѥ на небесехъ ѥ
сть. насыштаѧ брашьньмъ безвѣштъ
ныимъ, ненасыштаагосѧ. и неви та
димаего бога. доброты, дозьрѧ. ѩко
разоумьныимъ оумомъ тъчиѭ доз
рѧи чоудеса. достоинъ ны троудъ свои
хъ дары приимъ. и вѣньца. къ тѣмъ
причетанъ бывъ. и присно ѡ тѣми
прѣбываѧ, ихъже ноѕы стоѩтъ оубо
въ оуправлѥнии. и како оубо тоу. ѡ
безвѣстьныими вештьныими (sic) прите
къша. повѣдѣ ѩвѣ. шестънадеса
те лѣтъ оубо сѫштоу блаженоу оумоу
връстомь. тысѫштьноуже разоумъ

которѣи

rasura ex брашныимъ

нѧнїѧ хитростиѧ. приведесѧ самъ ꙗ
ко нѣкака чиста самоизволѣна тръ
тва къ великоуоумоу чистителю. тѣ
ло оубо своѥ на синейскѧѧ гора прине
съ. а доушѧ на небесъскѧѧ. ꙗкоже
мьнѧ и отъ того самого мѣста. велико
нъ невидимоуоумоу. оу правьѥниѥ
и оуспѣхъ приобрѣсти помысливъ.
и тоу живы велико съмѣрениѥ приим.
отъсѣче отъ себе вьсѧ своѧ волѧ. и прѣ
клони вьнѧ своѧ на съмѣрениѥ. и та
кострьмъ оумрьтви въсѧ самохотьнѧ.
ꙗко бесловесьнѧ нѣкакѧ и несамоволь
нѧ доушѧ имы. и ѥстьствънаго ѥстъ
ства измѣнѣнѧ имы бъхма. а се ѥстъ
чоудьнѣѥ. ѥже въ мнозѣ прѣмѧдро
стиси. простыимъ же житиѥмъ. и съ
мѣрениимъ. отъгна прѣмѧдростъ
но величаниѥ. таче по девѧтъ на десѧ
тьнѣмь лѣтѣ. акы нѣкого дѣла и за
стѧпьника. къ вышьнюоумоу цѣ
сароу оучителѧ своѥго. прѣдъ посъ
лавъ. изиде на мльчаньноѥ мѣсто. въ
рѧкоу несы ꙗко орѧщиѥ на оутвръжде
ниѥ себѣ игоумена молитвы. пѧть
пьпришьтъ же въ далѧ отъ манастырѣ
мѣсто приимъ сѣде. мѣстоу же томоу
имѧ Ѳолас. четыридесѧти же лѣтъ
сътворитоу сѣдѧ. безъ сътѧжениѧ.
и горѧштѧ любьвьнѧ. и божьствънымъ

огнемъ разгараяся присно. и кто есть /
довлѣнъ словесы исповѣдати. того добѣ /
бѣести и троуды. яже сътвори тоу сѣ
да. обаче то по нѣ мало отъ начатокъ
съповѣмъ блаженааго сего. благоизво
ленія. ядѣше оубо отъ высего нъ по /
малоу зѣло. заповѣди ради не тѣмъ ве
личаетъся. нъ да присно съмѣреніе //
имать. отъ масти же высѣкоя добѣе
съхранися. по вѣся часы. съмрѣть по
мышлѣя доуша своя въстави на боль
ша троуды. послоушаниимъ же мячи
телія. вкраждя яко мечемъ отъсѣче. за
паячина творениимъ же и млъчаниемъ паячи ///
ны хоуждъшяя славя оумори. каколи /
ли съповѣдѣ яже при насъ вѣнца испле
тесебѣ слъзъныимъ точениемъ. ихъ
же тайное дожиидо нынѣ прѣбываа /
тъ дѣло. въ пештерѣ яже маломъ отъ
стояше отъ хызины его. ръ той же вы
сегда сѣдя съ слъзами плакааше ся.
и кричааше и въпияаше велми. яко
же се быша нѣкомоу оряжиимъ очи /
избадали. съ на же толико приемъя /
ше. еликоже тъчья оума не погоуби
ти. бессъниемъ. найвяшеже прѣ //
дъ сънъмъ молитвы творяше. и къ
нигы почитааше. то бо емоу бѣаше
тъчья оунынѣнию въсхлаштению //
течение же его молитва непрѣстанна.

а къ богоу любы безмѣры. того бо ношть
и дьнь въ чистотѣ житиꙗ своего. ꙗко
въ зрьцалѣ дозьрѧ. Неможааше насы
титисѧ. того подражаѧ житиꙗ. мѡси
нѣкто отъ тоу смѣтиихъ чрьнѣцъ. моли
сѧ игоуменоу. да и бы приѧлъ Іѡанъ
къ себѣ. и ~~[illegible]~~ да ѥмоу би былъ оученикъ.
и приноужди и игоуменъ молѧи. и приѧи
къ себѣ. и бѣаше снимъ прѣбываѧ.
ѥдноѩ оубо отъ дьниї. повелѣ отъцъ
Іѡанъ мѡсеоу ити нѣ на коѥ мѣсто. / нѣ на коѥ мѣсто.
2. и привести на напаꙗниѥ зелию. дошъ
1. и копавъшоу ровъ съвратити водѧ.
3. дъшоу же ѥмоу нареченааго мѣста. по / доити мѣста
4. велѣноѥ без лѣности творѣаше. зно
ю же въ прѣпладьнии бывъшоу. възле / въ прѣпладнии
же ~~[illegible]~~ мѡусии подъ камыкомъ великомъ. / камыкъ великъ.
и оусъпъ почиваше. нехотѧи ~~[illegible]~~ жезъла
рабомъ своимъ господь вари по обычаю
ю. сѧшоу бо великоуоумоу отъцоу въ
хызинѣ. и молитвѧ творѧшоу къ богѣ.
въздрѣмасѧ и оусъпѧ малы. и видѣ
нѣкога въ свѧтительстѣ лѣпотѣ въ / нѣкога
збоуждаѧшаи. и поносѧшта ѥмоу
о сънѣ и глаголѧшта. Іѡане како бе
спечали бъпиши. а ~~[illegible]~~ мойси въ велицѣ
бѣдѣ прѣбываатъ. а бие же въско
чивъ за оученика своего молитвѧ тво
рѧше. таче пришъдъшоу ѥмоу вечер
въпрашааше ѥго. ѥда ти сѧ что зъло съ

твори. онъже рече. яко камъ великъ мя хотѣ
погнести. почиваяштоуми въ прѣплад
дьние подъ нимъ, аще не бъ, мене на
прасно възвалъ. да ошлоутивъ отъско
чихъ. съмѣренъіи же отъцъ по истинѣ.
ничесоже отъ видѣнъіихъ съповѣдавъ
таинѣже благаго бога похвали. бѣа
ше же и образъ. и цѣлитель врѣдомъ не
видимъіимъ. якоже нѣкъгда нѣкто
исаакии имемемъ, тяжестиня плъто
любиваго бѣса велми съдръжимъ.
и въ отъчаании бъівъ къ великоуоумоу
семоу отъцоу притече. и съ слъзами и въ
плъми исповѣдааше свой врѣдъ ратъ
блаженъіиже чоудивъся вѣрѣ его. на мол
молитвѣ станевѣ рече ѡ дроуже. и я
ко молитвънаа словеса съконьчаваа
хяся. ѥще ницоу лежаштоу бола
штоуоумоу. господь творяи волъ въго
дьникомъ своимъ. тъ оуслышавъ и ра
ба своего молитвы. и облъгъча братъ
томоу ратъ. и благодарьствиста г.а
б.а. нѣкотории завистиня пострѣка
ѥми. язъічъна и бладьника и нари
цаня. яже дѣломъ наказавъ. вьсѣч
скъіся вьсѣмъ показааше мощи. си
лѧ подающоу ѥмоу вьсѣмъ х.соу.
млъчаже вьсе лѣто неглаголя никъко
моу же ничъсоже. якоже завистьнико
мъ молитвьникомъ бъіти глаголяше

исаакии

ратъ?

ратъ.

нарицаня.

мъ. ꙗко источьникъ присно текъи за
творисѧ. и съпасение вьсѣхъ погыбе.
оумолѣнъ же бывъ. пакы попрьвыи сѧ
ѧчинъ. таче чоудивъше сѧ вьси. вьсѣмъ
мъ оуправьѥниимъ ѥго. ꙗко новоꙗви
въшасѧ нѣкого мѡсеꙗ. на старѣиши
нъство братиѧ възведошѧ. на начѧ
лъно свѣшило свѣшѧ. rasura: добрии
же искоусьници. глоумивъшесѧ и не
сълъгашѧ. нъ въсходитъ на горѧ и тъ
и не прѣходьный прѣшьдъ мракъ.
бого образъноѥ приѥмлѣтъ. разоумь
ныими възводимъ степеньми зако
нополоѫениѥ. и видъ словомъ божиѥ
мъ отъвръзаатъ оуста. и дьухъ вьвлѣ
чей отъригнѧ слово и словеса. и блага
съкровишѧ срьдьчьнааго. и прѣходитъ
дитъ видимааго житиꙗ конъчинѧ.
въ наставении издраилитъскыихъ
чрьноризьць. ѥднѣмъ тъчьнѧ непо
добьнъ бывъ ~~мѡсеѡви~~ мѡсеѡви. ѥже вышьнїи
иѥроусалимъ въсходъ. ꙗкоже онъ вь
нижьний. нѣкако сълъганъ бысть.
и свѣдѣтелъствоуѭ мнозиижe тѣ
мъ. и съпасошасѧ и съпасаѭтъсѧ.
26+ прѣмѫдраагo мѫдрости и съпасениꙗ.
свѣдѣтелъ же добрыи ꙗѡанъ нашъ
прѣподобьныи пастырь. отъ негоже
запамѧтъ оумолѣнъ бывъ до горъ.
26+ свѣдѣтелъ добрий давыдъ новыи

издраилъ

къ намъ новыи сии боговидцъ. синей
скыя помысломъ съшедъ. показа на
мъ итъ. богомъ написаны его скри
жали. извънядоу оубодѣ иствънѣ.
извънятрѣже видѣны. имяшта оу
твръждение глаголяшта сице. богоу
же нашемоу слава. нынѣ и присно и въ
вѣкы вѣкомъ. аминъ. ;: 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 0
мѣсяца марта ла. житие стаго Іѡана епископа
млъчаливаго. моностыра отца нашего савы.
Прьвое прѣдъложя въ словеси отца
Іѡана млъчаливаго. иже въ моно
стыри блаженаго савы, якоже и лѣ
ты и житиемъ свѣтломъ. инѣхъ
вьсѣхъ старѣиша сяшта. сии оубо
освѣщенъи отцъ нашъ ~~Іѡанъ~~ Іѡаннъ.
отъ арменьскаго никополя бѣ. родите
лю бывъ. егкратия и еуфимия, тако
ко нарицаемома. богатьствомъ же и
слоутиемъ родительскоумъ кыпаш
шьмъ. и въ мнозѣхъ старѣишинъ
ствѣхъ градьскы лѣпьствовавъшемъ.
въ воеводьствѣхъ же. и народоводи
мѣхъ оныхъже многы приносятъ по
вѣсти же и оуправьения. вузантии
отоци стии же и арменистии отоци яже да
не съпрьва повѣсти насыщение съ
творя. хотя прѣминя. та едина о не
мъ съповѣдая. яже вьсѣмъ съпроста
явьение наведяшиимъ того-ро

дисѧ оубо ꙗкоже тъ ни дъповѣда въ и дь
нь ѥнуарꙗ мѣсѧца. въ четвръ тоѥ лѣто
маркиана цѣсарьства богомъ любима
го. и кръстианомъ сѧщѣма родивъ
шиима. кръстианѣ и възвождааше
сѧ съ своѩ братьѩ. лѣтоуже нѣкоѥмоу
минѧвъшоу. и родителѣма о хѣ оумъ
ръшема. и раздѣленоу дывъшоу роди
тельскоу имѣнию. богоносивъ сѧ съ
отьцъ богоу сѧ на оучѧстиѥ въдавъ
и възградивъ въ томъ градѣ црькъве
прѣхвальнѣи богородици. и присно
дѣвѣ марии. отъвръже сѧ потрѣбъ
мирьскыихъ. осмааго на десѧте своѧ
врьсты лѣта. и приимъ десѧторо бра
тиѧ хотѧщѧ сѧ съпасти. моностыръ
съ твори тоу. по вьсаже лѣта юности
своѩ. много полагааше спѣшениѥ.
чрѣво же дръжати и величаниѥ прѣо
бидѣти. вѣды ꙗкоже чрѣвьнаа сы
тость. ни бьдѣти вѣстъ. ни цѣло
мѧдръствовати. и величаниѥ млъча
ти не трьпитъ. въздръжаниѥ же без
бьдѣниꙗ чистоты. и съмѣрениꙗ оу
правитисѧ не можетъ. тако тъ оубо
въ юнѣ врьстѣ троуждаашесѧ. и оумъ
безъглоума храна. и слово незазорьно
съмѣшено съ солиѩ божьствьнѧѩ.
иже плодьнымъ словомъ и дѣломъ
на житиѥ въздръжанноѥ чинꙗаше. ни

кръстианѣ christus

1 обрѣтьшаѧ ѹ҃ трапштаѧ трѹдѣваѩи. //
2 ни безъ и҃скоушенїа. нъ по малоу ѹ҃ вѣдѣ ѧ.
3 и҃ дондеже ѹ҃ставѣ ѹ҃бїти напаѧ тїтїн.
4 плодомосъ сѹществовати подобнѣ зъванїа.
5 сѣсѣждаѧше. двадесѧтнѣ ѹ҃очтоу оу //
6 бо и҃ ѹ҃споѹ҃ѣтоу ѧдїоу прикъдъшоу. и҃ /
7 благодѣтїи свѣтѧщїсѧ наѧена нѣтъ.
8 и҃ вѣсѣдоу расходѧщїсѧ. севастїйскѣи
9 митрополитъ. отъ просльшїа оубо нѣкѣ /
10 же ѹ҃ нѣмъ прѣклонивъсѧ. и҃ отъ колонїи
11 ска града людїи. оумолѣнъ бывъ. ѧкѣ /
12 на и҃но ѹ҃ѣдїнѣ того призѣвавъ. оуне /
13 чрѣкъ вѣ ѣпископъ санонъ порѧдїнѣ проѣтъ /
14 двѣма посѣавѣ ѣпископа. нарѣчена го
15 града того ѣпископоу оумѣрѣшоу. и҃ сѣ
16 зѣ ѣпископѣ сѣво невол҃ѣнъ прїѣтъ. тра
17 вѣенїа чрѣнорїзѣческаго шѣата не и҃
18 зѣвѣни. нъ вѣ ѣпископѣ сѣвѣ ѧкѣ вѣ
19 мнѣастѣри трѹждаѧшесѧ. ѣ҃ѣ и҃ сѣмъ нагѣ вѣ
20 двѣисѧ. помѣышлѣѧ ѧдамовѣ нагостъ. 21
21 и҃ нѣѧ ѹ҃ѣлотъ. и҃ полагаѧше недѣиѧ дѣѣти
22 отъ великѣихъ добротъ нѣѧ не мѣ ти
23 сѧ. и҃ просмотрѣти вѣсѣти ѹ҃бражѣ тво
24 рѣвшаго сѧтыхъ вѣгодити богоу. аѣгѣ
25 дѣѣи же и҃ полѣзовати. и҃ оувѣдѣѧ
26 тъ тѣлесѣнѣиѣ. и҃ чистотѣ сѣдѣтъ
27 нѣѧ помѣыслы трѣзно чисѣѧ. и҃ вѣс
28 ко вѣшенїе вѣзѣемлѣтъ нѣтѣнесѧ. навѣдѣ

ѹ҃бѣѧѧ
тако помѣлѣвенїе, сѣвѣдѣѧ
ѹ҃ѣ того бѣѣѧ

ние божие. нъ и братъ ѥмоу пергамии.
обѣма цѣсарема въгодивъ. и старѣи
шинъства многа градъ наꙗ торѣдръжавъ.
отъ доброты сего освѣщаѥмъ. много
спѣшение творѣаше въгаждати богоу.
нъ и братоу чадъ оубо ѥмоу Ѳеѡдоръ
славъныи антиграфеусъ. сего иже въ
добротахъ състарѣвъшаагосѧ. божъ
ствънааго того слъшание приѥмьѧ.
и доушѧ свѣштаниимъ освѣштаѧ вель
ми въгаждааше богоу. съ вьсѣмъ домо
мъ своимъ. иже Ѳеѡдоръ отъ вьсего ны
ня болѣрьска сьвѣта. и къ доброчьсти
воуоумоу нашемоу цѣсароу иоустиниꙗнъ
о съмыслѣи чистотѣ житиꙗ. и правѣ
вѣрѣ и милости чоудимъ ѥстъ. и сеже
послѣжде. азъ же на вьрѧждение лѣтъ
ное въсхождѧ. семоу оубо іѡаноу божь
ствъноуоумоу. девѧть лѣтъ въ епископ
ии сътворивъшоу. съляче сѧ мѫжоу се
стры ѥго мариѧ. пасиникоу нарицаѥмоу
строити рамѣньскѧ власть. иже отъ дѣ
иства сотонина. начѧ отъ Шишати и съ
мѧшѧтисемоу въряченѧнѧ црькъве.
строѧшчиимъ обоѧ недады лѣпаагo тво
рити помышлѧꙗ. и строꙗ црькъвъныи
хъ потрѣбъ. прибѣгаѧшчаѧ же къ оу
ставомъ. тоѧ съ наужденѧ отътръзаѧ.
и оуставомъ оутвръжденое разараѧ. и мно
гашчи молимъ. и словесы божии тѣшимъ

болѣрь нашемоу

гории показашеса. марии сестръже оуже оу
мъръши. отъ толѣ оубо въ печаль люта
въпадъ правьдивъи. принуждень бы
въ къснатинь градъ, възити. и бывъ тоу
и полезна своеи цръкви сътворивъ, нако
ньцъ цѣсарьства зинонова. еуфимоу архи
епископоу къснатиня града. потроудивъшоу
въшоу са за нь. боговъгодьнъ съвѣтоуетъ
съвѣтъ въ святыи градъ отъити. и оупразни
въшеса отъ погрѣбъ мира сего млъчати.
и отъпоустивъ иже бѣша съ нимъ клири
ци. и сътворенъими повелѣнии. и оутаи
въса вьсѣхъ. и единъ обрѣтъса. вьсѣдъ
въ корабь приде въ иероусалимъ. и прѣбы
въ въгостиньници яже прѣдъ градомъ,
яже съзъдана бысть отъ блаженыя еудо
кия. въ нейже гостиньници цръкы есть
стаго георгия мяченика. и бывъ въ ней.
и мирьскоє сътяжаниє видѣвъ. печа
льнъ бы въ оумѣ. и молиаше бога съ слъза
ми. довестиса въ мѣсто добровъгодьно
и млъчально. и на съпасениє стройно.
и тако ємоу прѣбываѭштоу въ штоу
жде кръмьници. и молаштоуса богоу
отомь. походаштоу ємоу ноштиѭ
єдномоу по срѣдоу дворий. и на небо въ
зърѣвъ. оузърѣ на прасно звѣздя образъ
зъ кръстьный имѧштя. идѧштя на
нь. и слъша гласъ глаголѧштъ отъ свѣ
та того. аште хоштеши съпастиса.

ἐντῶ μεσαυλίω

то въслѣдоуи свѣта сего. и вѣровавъ изи
де скоро. и въ слѣдъ идѣаше свѣта того.
и свѣтоу ведѧщоу приведе въ великѧѩ
лавра свѧтааго отца нашего савы. салоу
стиоу въ тогода патриархоу сѧщоу въ
иероусалимѣ. бывъ оубо въ велицѣи ла
врѣ. обрѣте о блаженика савѧ дроужи
ны прибравъша рн чрънориза. въ
мнозѣ оубо плътьнѣ ѣмъ оубожьствѣ хо
дѧщемъ. доуховъныими благодѣ
тьми богатомъ сѧщемъ. блаженикъ
оубо сава того приимъ. прѣда и строите
лю манастырьскоуоумоу. акы нѣкого
отъ новопристѧпивъшиихъ повелѣ
вати ѥмоу да слоужитъ. не вѣдѧще
мъ въ немъ съкровища доброу. да не
чоудитъже сѧ никтоже. имже оутаи
сѧ отъ старца чъстънааго савы съкро
вище іѡанне въ оуправьѥнии. ~~яко~~ нъ па
че да помышлѧѥтъ таковыи. яко
ѥгда хощетъ богъ обавити свѧтыимъ
своимъ. то пророци сѧтъ. ѥгда ли хо
щетъ съкрыти. подобию вьсѣхъ ви
дѧтъ. и послоушьствоуѥтъ ми: словоу
ѥлисеи пророкъ глаголѧ о соманитѣ
ныни. яко болѣзнь надоуша ѥѧ ѥ
стъ. и господь съкры отъ мене. божь
ствъныиже іѡаннъ. вьсе съконьча
ваше послоушаниѥ. строителѣже
и прокыихъ отьць. съ вьсѣмъ пооушани
ѥмъ

recte

и съмѣрениимъ. слоужа водѧ отъ пото
ка възносѧ. варѧ дѣлаѭщиимъ.
и работаѧ имъ въ камении. и въ прокъ
ихъ слоужьбахъ зьданиѧ. въ негда
манастырьскаѧ шоуждекрьмьни
ца зьдаашесѧ. потомже оставии бла
женыи сава. сокачиѭ. варити и слоужи
жити братии всей. приимъже слоу
жьбѧ тѧ съ оусрьдиемъ и съ радостиѭ.
слоужааше вьсѣмъ отьцьмъ. въга
ждаѧ комоуждо съ всѣмъ съмѣрениимъ.
и кротостиѭ. и тѧ ѥмоу творѧщоу
градити слоужьбѧ. сьлѧчисѧ градити мана
стырь отъ лавры на Аверъ. на прии
маниѥ тоу новоприходѧщиихъ
из мира. чрьноризьчьскиѭ истиниѭ.
прьвоѥ въ томъ наоучатисѧ. ти тако
въ лаврѣ жити. манастырьскоѥ оу
правьѥниѥ. и скропытьнѣ наоучи
въшемъсѧ блаженоуоумоу савѣ. и звѣ
стоуѭщоу и глаголѭщоу. ꙗкоже
цвѣтьцъ прѣдъвараѥтъ прѣдъ ово
щемъ. такоже и манастырьскоѥ
житиѥ. отъходьнааго варѣѥтъ. се
моу оубо зиждемоу манастыроу. при
ноуждаѥмъ бѣаше правьдивьни тъ
мѧжъ. и на слоужьбѧ творити. и ва
рѧщоу носити брашьно дѣлателемъ.
десѧти пьпришъ въ дѣлѧ отъ мана
стырѣ. лѣтоу же конѣчавьшоу отакои

слоужбѣ. и вѣсѣмъ отъ̑ѧтъ вꙋзради
вѣмѣнѣѧ ѡ̑ того оу̑спѣхотѣнїи. и чистѡ
тѣ и доуховьнѣѣ разоумѣ. дакѣмъ
ѡ̑тъ̑ѧзъ нашъ сава клѣтѣ на пѣѣтаніе.
чѣстьнꙋю оу̑бо їѡа̑нъ клѣтѣ прѣи̑мъ.
и повелѣвъ пѣѣтати прѣдѣ трїѣ лѣта.
пѣть вѣ недѣлѣ дьнїй не пѣѣтаѣ сѧ что
вѣкоу дѣтѣскаа. ни нѣсоме вѣкоушаѣ.
вѣ слѣдѣ же и вѣ недѣлѣ прѣѣвѣе вѣсѣ
хѣ вѣхождаашѣе вѣ вѣ ꙋрѣкве. и по вѣсѣхъ
исхождаашѣе послѣѣде. наꙋ̑ и ѡ̑ стараѣ
мѣ. и ѡ̑ вѣсѣмъ говѣѣнїй сѣѣ вѣ вѣ
вѣаній по глаголаноу̑тоу вѣ пѣалмѣ
хѣ. работаѣйтѣе богоу ѡ̑ стараѣхѣ. и ра
доуйтѣеѣ нѣмоу ѡ̑ трѣпетѣѣ. толиѣ
коже нѣмоу вѣаше подꙋбрѣзѣеніе. ѣако
же слѣдꙋѣтъ нѣмоу оуѣо вѣ гобѣ безѣкрѣ
вѣнѣа жрѣтвѣѣ. и нѣтокмѣсѣ сѣѣ
моу дрѣжѣѣти. ѣакоже видѣѣщїйѣ ѡ̑
тѣѣдѣ слѣѣзѣнѣѣ даръ дивѣѣтисѣ да
вѣѣа блаѣѣтїтъ бога. трѣѣтъ оу̑бо ѣто
нѣ конѣчавѣшесѣ. порѣѣнѣѣѣтѣ
вѣсѣѣ маѣѣтѣрскоѣе сѣѣроительѣ сѣѣво
и помагаашѣе нѣмоу бѣѣ вѣ вѣѣсѣѣ. и бла
гословѣ сѣ маѣѣтѣра. и ѡ̑ꙋмножѣѣшѣа
сѣ дроужѣѣна при сѣѣроительѣ сѣѣвѣ нѣго.
конѣчавѣшоу же слоужѣбѣ. вѣсхо̑тѣ
блаженѣѣй сава поставѣѣти и вѣ сѣѣ
рѣкѣвѣѣнѣѣй. ѣкѣѣ добра и довѣршѣна
чрѣкѣва сѣѣѣла. и коѣѣѣѣ и вѣ сѣѣтѣѣм градѣ.

nota ℔ dies hebdomadis
exclusa dominica & sabbato

=ѧ̑ѣ
вѣ вѣсѣѣ ѣѣѣѣѣѣѣ,

приведе къ блаженикоу илии архиепископоу
скоупоу. и доброты того въповѣдавъ. молѧ
лѧаше поставити и попа. и архиепископоу скоу
скоупоу онемъ слышавъ. иде на свѧтоѥ гла
вѣноѥ мѣсто. хотѧи своима рѧкама поста
вити и. великыи же сии отьць. оудръжа
нъ бывъ. ꙗкоже не мощи оубѣжати съ сѧ
шиимъ. рече къ архиепископоу. чъстъ
ныи отьче. понеже съгрѣшилъ ѥсмъ. нѣ
что моля особь блаженыима вама повѣ
дати. и сиѧ ме достойна творита быти.
то приимѧ поставьѥниѥ. и поимы и на
въсходъ стаго голгоѳы особь. рече. по
щѧди житиꙗ моѥго моляса твоѥи свѧ
тыни. и никомоуже тайны възвѣщѧ
и. да не и отъ мѣста сего отъидѧ. семоу — семоу
же извѣщивъшоу ѥмоу глагола. азъ
отьче. онысицѧ града епископъ поста
вьѥнъ ѥсмъ. нъ понеже оумножишасѧ
безаконениꙗ моꙗ. оудалихъсѧ бѣжѧ
и въдворихъсѧ въ поустынѧ. чаѧ бо
жиꙗ присѣщениꙗ. правьдьно же по
мыслихъ. доньже ѥсмъ въ крѣпости
тѣлеснѣи. послоужити и поработа
ти отьцемъ. да ѥгда отънемогѧ то бе
зъ осѧжденииꙗ бѧдѧ. отъ инѣхъ слоу
жьбѧ приѥмьѧ. се слышавъ архиепи
скоупъ чоудисѧ. и призъва блаженаго
савѧ и глагола ѥмоу. нѣчто ми повѣда
да. и немощьно ѥстъ поставити ѥго

попа. нъ отъ дьнешьнаго дьне да мль
читъ. никомоу же сътяжаѭщоу ѥ
да моу. да архиепископъ се рекъ отъ поу
стиѧ. Глаженый же сава печальнъ бы
въ въ оумѣ. отиде тридесѧть пьпри
шьть въ далѧ отъ манастьирѣ. и вьлѣзъ =
sic ex corr.
въ пештерѧ. падъ прѣдъ богомъ. молѧ
шесѧ съ слъзами глаголѧ. въскѧѭ мѧ го
споди тольма прѣзьрѣ. ꙗкоже мѧ прѣ
льстити. и мьнѣти достойнна сѧщѧ
чистительства Іѡана. и нынѧ влады
ко господи обави ми о немъ. ꙗко печаль
на доуша моꙗ ѥстъ до смрьти. аще съ
сѧдъ иже мьноѭ мьнѣ освѧщенъ.
и добропотрѣбьнъ. и божьствънааго
твоѥго мура подобьнъ подъѧтиꙗ. непо
трѣбьнъ прѣдъ твоимъ величьствомъ
бысть. о сихъ и сицѣхъже словесехъ бь
дѧщоу съ слъзами отьцоу савѣ. аггелъ
скъ нѣкакъ ꙗвисѧ гласъ глаголѧ. не не
потрѣбьнъ нъ избъранъ съсѧдъ ѥстъ
Іѡанъ, епископъ бо оуже поставьѥнъ
не можетъ быть. нынѧ попъ не можетъ быть. доселѣ же
видѣниѥ. отьць же сава. въ обычай сы
богоꙗвьѥниꙗ же и аггельска видѣниꙗ.
не оубоꙗсѧ. нъ радъ бывъ. приде въ хы
зинѧ прѣподобьнааго Іѡана. и обьмъ и
глаголааше. отьче Іѡане. ты оубо иже
на тебѣ даръ съкры отъ мене. господь
же мой обави. божьствънъıйже Іѡаннъ

гласолакаѧ къ богоу глоба въ мл҃тваниі.
и оу҃тѣнѣвъ зракъ. дльгъ҃нъ тѣрпѣт
никѣлъ с҃чинлаѧ. такоже ѡ҃тъкрѣвено
тъ лицѣ славѣ господьнѣ видоватіи.
въсе с҃тавленіе говорѧ ѡ҃тъ славѣвъ сла
вѣ. оу҃ставѣвати болѣзнѣнныхъ желанійі.
то двоѣ же дънѣвъ или по трьхъ. ѣстъ
ставѣлѣвіѧ ради тѣлесі потрѣбѣ ѡ҃сла
бѣнаѧ искѫшдаѧшеѧ истещлерѣ. и҃ дъ
хождаѧшеѧ поустѣнѣ. лѣвѣнѣка ради
сатирасатѣлѣнихъ мелагрій. ѡ҃тъ
нихѣже кѣпатѣсѧ ѥже въ поустѣнѣ.
ѡ҃тъходѣщи. и҃ въ ѣдинъ въ дънѣ.
въ начатѣкъ тоѣ божествѣнаго хо
ждениа. не оу҃ искоусѣнъ бывъ тоѧ пъ
ставѣнѧ. и҃зъшѣдъ на лъхожденіе. и҃ за
блѫдивъ въ бесплътънѣіѧ брѣгы за
ѥде. и҃ не ѡ҃брѣтъ клѣдоу дъвѣ
сѧ къ пещерѣ. нетлѣнѣе градъ
падѣ задоушивъсѧ. и҃ лоу на красно
на вѣтрѣ бывъ божѣствѣнѣіѣ при
ставленіи. ѧкѣ пророкъ ѡ҃коже мъ
нѣ авакоумъ. ѡ҃брѣтесѧ въ своеи пе
щерѣ. лѣтоуже нѣ ѡ҃ходѧшоу. разоу
мѣвшоу поустѣнѣ. и҃ лѣвѣно оу҃
вѣдѣвшоу ѡ҃тъ нѣгоже на вѣтрѣ пръ
несенъ бѣсъ. ѡ҃брѣтенъ не пъприлъ пѧ
тъ ѡ҃тъ пещерѣ. градъ ѥдѣно прилѣ
жѣ въ роувѣ. трѣбѣ оу҃ него годъ мал.
ѡ҃тъ ходѣноѥ ѡ҃тъ нихъ жѣвѣ.

мелагрии.

божествѣнаго

не оу = пождит

годъ мал

великъ дьнь

иже братъ дьтостъ паче. приимъ Іакова
го трьпѣнина глагола къ старьцоу. оуже
великоу дьни приближаѭщоуса.
възидѣвѣ оуже въ манастырь отьче,
и великъ дьнь и праздьникы съ отьци
дьтворивѣ. яко ничсоже брашьна не има
вѣ сьде. развѣ мелагрии сихъ. божь
ствьный же Іωаннъ нехотѣаше ити,
тамо. отцоу нашемоу не сѧщоу тоу са
вѣ. нъ манастыра отъшьдьша яко
же рѣхомъ. тѧжѧщаго же брата оти
ти хотѧща оувѣщаваше глаголѧ.
помлъчимъ брате и вѣроуимъ. яко и
же въ поустыни шесть сьтъ тысѧщъ
прѣкрьмивый. въ четырехъ десѧтех
лѣтѣхъ. тъ и насъ не тъчьнѧ потрѣ
бьныихъ. нъ изобильныихъ накрь
митъ. сице бо рече не не брѣгѧ тебе. ни
оставьнаѭ тебе. и въ еуаггелии рече. не
пьцѣтесѧ глаголѧще. что ѧмъ или что
пиѥмъ. или въ что облѣчемъсѧ. вѣстъ бо
отьць вашъ небесьскый. яко трѣбоуѥ
те сего вьсего. тьчьнѧ просите цѣсарь
ства божиѧ и правьды ѥго. и то приложи
тьсѧ вамъ, потрьпи оубо чѧдо. и ѧзькы
пѧть паче пространаго почти. нещѧ
дѧще босѧ ѥже жити сьде вѣчьнѧѭ мѧ
кѧ творитъ. сѧщиѧ (же) сьде страдьба.
благыихъ готовитъ насыщаниѥ. си
ми и сицѣми словесы глаголавъшоу отцоу.

не послоуша братъ. нъ отиде пятемъ — пятемъ
иже въ манастырь идѣаше. Гомоуже
отъшъдъшоу. приде чловѣкъ нѣкто
незнаемъ съ проста къ старьцоу имѣ
а осьла многъ благынь наложено. и
мѣше же брѣма хлѣбы чистыи то — ....
плы. вино и масло дрѣвѣное. и мла
ды сыры и айца. и криницѧ медоу. — Криница. olla.
и сложивъ отиде. чьстьныиже отьць
нашъ Іωаннъ. о присѣщении божии
вьзвеселисѧ доухомъ. отъшъдыиже
братъ пятьмъ заблядивъ. и зѣлосѧ — пятьмъ
съкроушивъ. възвратисѧ Гретии дь
ни гладъмъ мъры. и раславѣвъ. и сво — гладъмъ
его прѣслоушаниꙗ насытивъсѧ пло
да. и обрѣтъ толикы благыня въ пе
шерѣ. о своемъ невѣрьствѣ и не
покорении покаавъсѧ. прошениꙗ
просѧ приꙗти. попекъсѧ о немощи — III сѧ 4?
чловѣчьстѣ. и о братѣ поболѣвъ.
въставии оутѣшаше глаголѧ. вѣ
ждъ зѣло ꙗко можетъ господь въ поу
стыни оуготовати Гретезѧ.
Въ то лѣто оубо аламоундарьсисикъ. — Гретеза passim.
Цѣсарьскыи санъ вьзьмъ. иже перс
мъ дань даꙗхѧ. иде на аравиꙗ и на
палестинъ съ многоꙗ ꙗростиꙗ на гръ — на гръкы
кы въсѧдоу плѣнꙗ. и не съвѣда
ми поемлѧ плѣнникы. и много беза

кона творѧ. по ѧмидъстѣмъ плѣнении
множьствоу оубо ратьничьскоу рашъ
дъшоусѧ по поустыни сеи. старѣйши
намъ же и хранителемъ тоѧ поусты
нѧ възвѣщивъшемъ о ратьницѣхъ хра
нитисѧ. по манастырѧ великыѧ ла
вры. отъ ихъ възвѣщиша чъстъноуоумъ
ѧ семоу отьцоу. не ходити въ лаврѣ нъ
въ лавръ прити, и прѣбывати ѕіс въ сво
ей хызинѣ. іоанъже божьствъный
божьствъныѧ сласти въкоусивъ.
мльчаний ради сеѧ сѧ любѧ дръжааше.
и отъстѧпити не можааше. помысли
въ въсебѣ глагола. аще сѧ не печетъ
богъ мноѧ. то въскѧѧ и живѧ. и си
це вышьнѧго положивъ себѣ оубѣжи
ще. прѣбы безъоужасти. богъже
иже присно свои шаѧдѧ робъ аггеломъ
своимъ заповѣда пописаноуоумоу прѣ
подобънааго съхранити. извѣстити
же ѥмоу хотѧ малы оубоѧвъшасѧ. стра
жа видома поусти льва велика зѣло.
и страшьна хранѧща и. ношьнѧ
дьниѧ=діи и дьниѧ отъ оубиваѧщиихъ пога
ныихъ съвѣта. обаче оубо прьвѧѧ
малы ношть оузьрѣвъ льва съпѧща. малы
оубоѧсѧ ѧкоже тъ ми съповѣда. ѧко
же оубо ношьи и дьнь въсѣдоуѧща въсл-
и неотъстѧпаѧща. и ратьникомъ,
отъоумыѧщъ отъ оумыѧща льва. видѣ благодарь

ставкнѧ пѣсни въсылааше богоу. не
оставлꙗашоумоу жезла грѣшь
ныихъ. на причѧстиѥ праведныихъ.

Блаженнкъ оубо отьць нашь сава при
шедъ отъ скуѳополи и новънѫ ѡстави
въ лаврѫ. и на пещерноѥ граждениѥ
пришедъ. и въсаомандъ бывъшеѥ
ѥмоу видѣниѥ нѣкъгда о прѣподоб
нѣмь іѡанни. иде къ немоу въ роув.
и глагола ѥмоу. се съхранилъ тѧ ѥсть
богъ отъ разбойничьска прихождениꙗ
и извратити видимь ти стражъ посъ
лавъ. въстани и иди сътвори нынꙗ
чловѣчьскоѥ. и бѫжи акы отьць. да

да = & да ведеи въ величайшѫ лаврѫ. и затвориі
въ хызинѣ. пѧти десѧтетипѧти лѣ
тъ сѫща. никомоу же sic икомоу отъ бра
жинаго видѣвшоу ꙗко епископъ ѥ
сть. многомъ же времене минѫвъше
мъ. оустрои богъ. ꙗвити сокровеноѥ
богатьство іѡанново. образомъ си
мъ. мѫжь нѣкто отъ асиꙗньскы земл
ѧ. еѳеримже нарицаѥмъ. епископь
скыимъ саномъ почьтенъ. и того до
стоинъ живы въ ѥроусалимъ пришь
дъ. и честнымъ мѣстомъ поклон
ивъся. и животворившоумоу дрѣвѣ.
и многа имѣниꙗ раздаавъ оубогыи
мъ же и монастырьмъ. и изыде и сва

отьчина = patria. таго града иде въ свою отьчинѫ. и въ
sic: гра

сѣдъ въ корабь. и малъ въ пѧчинѧ отъ
плоувъ. нѣ отъ коего противовѣтриꙗ
възвратисѧ съ многоꙗ бѣдоꙗ въ аска
лонъ. и хотѣвъшоу ѥмоу по дѣвою дь
ниꙗ отъ плоути. гависѧ ѥмоу въ сънѣ
господьнь аггелъ господьнь глаголѧ. немоштъ
ноти ѥстъ ити. аще да не възврати
въсѧ въ стый градъ. ї идеши въ лавря
чрьнѣца савы. и побесѣдоуѥши къ
къ repetitur чрьнѣцоу ї ѡаноу къ млъчалъ савоу оу
моу. мѧжоу правьдивоу и добромъжи
syntaxis! тиимъ. сѧщоу епископоу. и въ бо
гатьствѣ мирьстѣ бывъша. и божиа
страха и людьве. въсего мирьскаго
прѣобидѣвъша. и своѥвольствънъи
мъ оубожьствъмъ. и въздръжаниимъ
въздръжавъшоусѧ самомоу.

Тъгда оубо еѳерии въставъ отъ сьна.
и видѣниѥ расѧдивъ съ вьсѣцѣмъ по
тъщаниѥмъ въпрашаѧ прида въ ла
видъ, visio вря отьца савы. и видъ отцемъ повѣ
давъ. веденъ бы къ млъчалъникоу.
и цѣловавъіи прѣбы оу него дьва дь
ни. и въ продлъжениѥ пришъдъ рѣ
чи. закла и да повѣстъ ѥмоу о себѣ.
и да съкажетъ ѥмоу кто ѥстъ. и сице
приноужденъ повѣда и родъ. и отьчь
чьство и чистительство. и то оувѣ
дѣвъ еѳерии. и прѣчоудивъсѧ рече. по
истинѣ и нынѧ камениѥ свѧто валѧ

нетъса по земи. и̑ сиде поклонивъса прадѣ
вѣдивоуютоу. и̑де къ блаженоуюмоу
сав҃ѣ. и̑ повѣда томоуже и̑ отъиде въспѣ
ть. иже о̑ бц҃ѣсловѣнѣ҃ѣмъ і҃ѡа҃ннѣ.
и̑ о̑тъ толи оувѣдѣ҃ѣ бѣсъ родъ і҃ѡа҃
ннювъ и̑ спсковоу҃ѣ҃ство. въ седмѣ де
сѧтѣмоне и̑ девѧтоне лѣтоу҃ вѣ҃ѣ҃ставѣ се
го і҃ѡа҃нна. свѣтъ о̑тъ нашъ сава въ
декабра мирѣ оуспе҃ѣ. мсца декабра въ є҃.

Пъзда оубо печалѣнъ бѣсъ въ оумѣ съ
сѣтѣвъ сѧ бисѣръ. помѣне, не изѣдѣ
исхѣзнѣ. и̑ приде на бѣсѣдованиѣ
сѧтаго о̑тца. семоу оубо въ столиѣ сѣ
дѧщоу сѣвѣщоу. и̑ о̑тъча лишенна бѣ
слѣзати плачѣщоуса. гѧвисѧ ѣмоу
въ сѣнѣ о̑бщѣ нашѣ глаголѧ. не плачисѧ
о̑тъче-і҃ѡа҃нне. аще бо и̑ плѣтинѣ о̑тъ лѣ
чихъса о̑тъ тебе. нъ доухомъ въ тѣлѣсѣ
ѣ҃сть. семоуже глаголѧщоу ѣко то
ли владѣкѣ да и̑ мене прииметъ. ре
де блаженѣи сава. тому нѣкто не
помѣнѣе бѣти. и̑скоуѣ бо велиѣ
хощетъ бѣти въ лавръ. и̑ хощетъ
богъ да ѣси въ плѣти на оувѣтъ. и̑ оу
твръждениѣ҃ѣ крѣтаѧщиисѧ въ
ръ ради. и̑ тръпѣдаѣщиисѧ, то
видѣвъ и̑ слѣшавъ бцѣсловѣнѣи і҃ѡ
анъ радоставъ оубо бѣсѣ, о̑ о̑тъзи
скрѣбъ о̑тътрадъ. тѣгѣи печаашесѧ
о̑ вѣзвѣщенѣвшѣмъ и̑скоуѣ.

Помышлениѥ же вѣна видѣти како отъ
лѧчаѥтъса доуша отъ тѣлесе. и въ не
гда о семъ бога молѧаше. въсхытиса
разоумомъ въ стѧ ѩ виѳлеемъ. и оузь
въ папрьтѣ рѣвъ папрьтѣ тоа чьстьнѧ црькве
мѧжа чоудьна свѧта възлежѧшта и
оумираѩшта. и дѫшѧ ѥго отъ аггелъ
прѣѥмьѥмѧ. и съ божьствьнѧѩ нѣ
которѧѩ хвалоѩ же и добровонниѥмъ.
на небеса възносимѧ. и хотѣаше свои
ма очима видѣти. аще то ѥстъ тако.
и въставъ въ тъ часъ иде въ свѧтѧѩ ви
ѳлемъ. и обрѣте ꙗко въ тъ часъ, прѣ
далъ бѣаше дшѧ чловѣкъ. и цѣловавъ
чьстьноѥ ѥго тѣло въ томъ папрьтѣ
и облъкъ положи и въ мѣстѣхъ прѣ
подобьнѣихъ. и тако възвратиса въ
хъізинѧ своѩ. Сего просвѣщеннаго
старца оученика. Ѳеѡдоръ и Іѡаннъ
съповѣдаста ми глаголѧшта. ꙗко по
по-на dualis оусьпѣнии стаго савы. подьлаѧна ста
рьцъ на орѧдиѥ. на ливиадѧ. и на пѧ
ти ꙗко прѣплоуховѣ Іѡрданъ. сьрѣ
тоша на нѣкотории глаголѧште. блю
дѣта ꙗко львъ прѣдъ вама ѥстъ, вѣ
же помыслиховѣ. ꙗко мошьнъ ѥстъ
богъ молитвъ ради отца нашего бохра
нити наѥ. Еда бо волеѩ рѣста изидо
ховѣ - нъ старьца наѥ заповѣдь сконь
чаваѥвѣ. се помысливъша идѣаховѣ

и се львъ идѣаше на срѣщѫ нама. и ѹ
боꙗховѣ сѧ ꙃѣло. и крѣпость не оста въ
наю. и въ скорѣ оуꙁьрѣховѣ старьца по
Syntaxis! срѣдѣ наю. страхъ наю отъ неꙗже мнѣщѫ.
и хватити велѧщѹ. тъгда львъ акы
раною ѫꙁвенъ отъ бѣже отъ наю. и
въ безъврѣдьнѣ шьдъша придоховѣ къ старь
цѹ. иже вариръ глагола къ нама. видѣста
ли како обрѣтохѣсѧ въ вама въ бѣдѣ. нъ ѹ
бо и сьде много молихъсѧ богу за ва. и се бо
твори милость съ вама. и сеже единъ отъ оу
ченикъ его повѣда ми Феодоръ рекъ.
ѣко много дѣла сътвори срьдание тъкмо
приемлѧ. и се съ Феумата то съ нимь пепело
мъ растваръше ти тако ꙗдѣше. десѧ
хъ же и сиде творѧща образомь симь. забы
единою затькнѫти двьри. и хотѣвъ азъ (sic corr.)
дати емѹ оукропъ, коснѫхъсѧ двьрехъ
и отъврѣзошасѧ. и обрѣтохъ и бъмѣтанъ
никъ въ чашѧ идѣашѫ ꙗдѣаша. томуже о
селѣ ꙃѣло въ печаливъшоусѧ. раꙁѣвна
ти печаль хотѧ старьцу рѣхъ. не ты се е
динъ отъче твориши. нъ и мнози лаврѣ,
сеѧ обьнъчавашѧ глаголѭщее е писан
ание. ѣко пепелъ акы хлѣбъ ꙗдѣхъ. и е
два възмогохъ сими словесы прѣмѣни
=τις жена нѣкто ти старьца. жена нѣкто кападокиса родо
мь василина же именемь. диꙗконица свѧти
тиде въ иерусалимъ. и имѹщи съ собоѭ
братоучѧда сайкина санъ прѣдрьжѧща.

иже при иномъ оубо въздръжа бѣаше. къ цръ
кви же вьсѣчьстѣй не приобьштаашеса.

севъір — сѣ. монастыръ

севъірово зъловѣрьство приимъ. диако
ниса оубо многотворѣаше спѣшение. то
га вѣря прѣложити. и пристроити къ вь
сѣчьстѣи цръкви. сеже и коегождо мя
жа правьдива молиаше молитвя творити
занъ. иаже жена слышавъши божьствъ
наагo сего Іωана благодати. желааше оу
бо поклонитиса ѥмоу. оувѣдѣвъши же
иако не възможно ѥстъ въходити женѣ
въ манастырь. призъвавъши Ѳеωдω
ра того оученика. молиаше сего поятии.
и вести и къ стоуоумоу старцоу. вѣроу
ѩщи иако молитвы того ради. прѣло
житъ богъ жестосрьдие ѥго. и бъподо
битъса приобьштити къ вьсѣчьстѣй
цръкви. ѥгоже поимъ оученикъ Ѳеωдω
ръ сьниде къ старцоу. и оударивъ въ двь
ри по обычаю. и старцоу хотѧшоу отъврѣ
сти поклониста са дроугъ дроугоу. и оу
ченикоу рекъшоу благослови насъ отьче.
отъвръзъ старьцъ глагола оученикоу.
тебе оубо благословьѩ. а тъ без благосло
вьѥниа ѥстъ. оученикоуже глаголѧ
шоу не сице отче. отъвѣшта старьцъ пой
стинѣ не благословьѩ ѥго. donde sic же
не отъстѧпитъ мѧдръствованиа отъ
лѧчивъшийхъса. и вьсѣчьстѣи цръкви
исповѣстъ приобьштитиса. то слышавъ

чюдесьнъ

ѡнъ вѣсгоудисѧ. ѡ стари҃ прозорьливъ
даромъ. и҃ чюдесьнъ ѿ҃ѕтвнивъсѧ. ѡбѣ
шѧсѧ къ ѹдивлѧющимъ вѣсѣхъ самъ
цр҃ковь прибѣгѧющихсѧ. тъгда сѧ
рѣкъ бл҃гословѧ. и҃ въставивъ дасть
тѣмоу трѹбоу трѹбисавъшихъ тайнъ. вѣд
ѧко зловѣдоумьнъ ѿъ срѣдѣ҃а тѣмоу ѡ
тъ трѹбивъ. Тѣ҃о слышавъши василика
на мнозѣ҃ѣ людьхъ горѣ. такожде ви
дѣвъ свѣта ѡчима сіѧюща. и҃ повѣсти
ѡдѣтисѧ въ мѹжьскъ образъ. и҃ и҃ти
къ нѣмоу въ лавръ. и҃ нѣкаѣ ѡ сѣдъ бѣговѣда
ти тѣмоу. и҃ тѣмоу ѡтъ а҃ггелѣка ѡбавѣ
нѣкаѣ ѡбличенъ бѣ въ бѣмоу. въздѣ҃ати ѣй
глаголѧ. вѣдѣ҃ши бѣди ꙗко а҃ще тѣри
дѣсѧ то не и҃маши мене видѣти. да ѡ҃
бо не ѹтроудиши сѧ къ мнѣ҃е трѹдити. и҃ждеже
а҃ще да ѣси. то придѣ ти въ скнъ и҃ сѣдѣ҃ши
нѣкаѣ ѡ҃лѣбъ. и҃ Ѥлисѣ҃ѣ ти а҃ще въложитъ
бодъ. повѣдѣ҃ѣ. то ѡ҃на слышавъши
въдровавъши. тѣмѣ а҃вѣ видѣ҃ѣ. нѣ҃ви ѥ҃с, сіѣ и
бо сѧ ѣй въ вѣсѣмъ глаголѧ. се оубо бодъ по
слалъ мѧ къ тебѣ повѣдѣти что хощеѣ
ши. Сѣ же ѡ сѣдъ повѣдавъши. клѧгаѣ
ѣй сѧ ѿъ вѣдѣ҃ѣ тѣмѣ. вѣсѣ҃ѣ бл҃года
рѣ҃ствѣ҃ши бога и҃ свѣтаѣго. и҃ пѹщенъ
въ҃ѣ ѹ҃ченикъ старѣ҃ѣ. и҃ образъ и҃ ли
цѣ повѣда ѡ҃тѣ. сѣ҃ѣ азъ ѡ҃тъ тоѧ самоѧ
сѣдѣмаѣ дѹша҃ Конисты василиѣ. Мѣсто
въ҃ѣ нѣмъ҃ѣ заключисѧ сѧ нѣсть сватъ старѣ҃ъ.

брѣгъ и матъ на западъ. и высокъ зѣло. въ
станиї мѣста сы. въ немъже стелиахлѣви=
ны его оутвръждена естъ. брѣжъный
же камы. толма соухъ зѣло естъ и безъ
влагы, якоже никакоже влагы твори
ти въ хлѣвинѣ. Въ единъ оубо отъ дъ
ний. въземъ стыи старцъ сѣмя смокве
едноя. глагола своима оученикома Θеωδ
роу и Іоанноу. послоушайта мене чадѣ.
аще божие чловѣколюбие дастъ сѣмени
семоу. и камени семоу силя якоже плодъ съ
творити. то вѣдита якоже гоуне цѣсарьство
небесьскоє даєтъ ми богъ. и се рекъ прилѣ
пи къ сѣдающоу оумоу сѧ камени смокъ
ве. да иже оубо жъзлъ ароновъ соухъ сѧщъ.
расти и проувисти повелѣ богъ. тъже и не
сѣдающоу оумоу сѧ и соухоу оумоу камы
коу въздрастити повелѣ на показаниє чу
домъ. иже потомъ какъ полячи благо
дать рабъ его. и видѣвъ старцъ лѣтора
слъ благодарьствѣаше бога съ слъзами.
яже лѣторасль по малоу на высотя въсходѧ
щи дойде до стропа. иже и отъ стропи. и про
сто решти на лѣто. се сътри смокви роди. яже
възимъ старцъ и съ слъзами облобызавъ. изѣ.
и благодарьствиизвѣстивъшаго емоу бога.
подавъ и оученикома своима по малоу. и сѣдѧ
бъ въпиетъ добротѣ старчи съвѣдѣтелъствуѧ.
и отъ нелиже смокви изоба богоносивъи старцъ
готовъяшесѧ. якоже оубо въ великѧ старость приде

стропъ.

дѣбъ

ѡдъвръзоша оученици на слоужение ѥмоу.
азъ оубо вышъдъ къ нѣмоу. и страшъноѥ
дѧба чоудо видѣвъ. расмаштрѣхъ тоуле
жьнѣ. како оукоренисѧ. и аще имать ра
спалинѧ камы. и обрѣсти не могохъ.
ꙗкоже ми въсчоудивъшоусѧ решти. ѡ гля
бина богатьства и прѣмѧдрости и вѣди
божиѧ. ꙗко не испытани сѧдове ѥго. и не
ислѣждени пѧтиѥ ѥго. вѣдатъ бо мы
нѧ и много дьний искоусъ имѧше ла
вры блаженааго савы. ꙗкоже въградѣ = въ градѣ
ни смокы бѧдесть. ни дѧбъ никакъже
многыѧ ради гоплоты и соухоты. въздѹ
ха лаврьскааго. аштели кто мѣнитъ дѧ
биѥ малааго манастыра. ѥже при пѧти
ѥстъ. то да вѣстъ ꙗкоже го молитвами
бысть блаженааго савы. глѧбинѧ же
земьѧ обрѣтъше и подъгориѥ поточъ
ноѥ доуждевыихъ водъ. сего ради мнозѣ
мъ начьнъшемъ оу потока садити. иждеже
же и глѧбина земьѧ бѣ. и вьсѧ зимѧ по
ливаѭшемъ намъ. ѥдва о лѣто възмо
гошасѧ приѧти садове многыѧ ради хоу
хоты. ꙗкоже глаголахъ и зноѥвъ вели
кыихъ. и се одъ многааго мало събравъ.
писанию прѣдахъ. оставивъ съповѣда
ти. и иже о вѣрѣ ѥго троуды. ѧже пока
за на оригена и на Ѳеодора мопсоуѥстиї
скааго. оуставы же и застѧпьникы. и гон
нѣниѧ ꙗже приѧ. по благовѣщению

иждеже

хоухота?

за апостолскыя оуставы. нъ сего инѣмъ
съписаньшиимъ. оставьня съповѣда
ти добрѣ бо видѣ. яко мнозѣмъ васнь
по того оумрьтви спѣшьнѣе бѣдетъ съ
ѣати. троудыже и гоненина и бѣды. яже
подъя за правовѣрие, и побѣды и славъ
на ѥмоу житиа. по вьсемоу якоже ре
шти по нашемоу житию. и вьтяшти и
хъ ся на немь добротъ ради словоуштоу
быти якоже слышахъ святый ѥмоу я
зыкъ глаголяшть. въ двадесятъное
своея ѥмоу врьсты лѣто. и осмое епископ
пъ поставьенъ бы. якоже и выше съка
захомъ. и сътвори въ епископии деся
ть лѣтъ. и прѣбы въ лаврѣ прьвое лѣтъ. ІВ.
отъ нихъ же сложи лѣтъ шесть. и въ хы
зинѣ затворенъ. въ нѣйже и до селѣ мль
читъ. съконьча о бозѣ лѣтъ. МЗ. и се
дойде съ тнааго четвртаааго своея
врьсты лѣта. и ѥстъ зѣло старъ. и свѣ
тьлъ лицемъ и доушеня по оустьнѣй, ибо
жьствьныя благодати напльненъ.
помолимъ же ся и мы оубозии. да богъ
ѥшче паче и паче възможьна сътвори
тъ ѥго, ~~яко гомоу~~ и течение ѥго въ мироу дьвръ
шитъ, яко гомоу подобаатъ слава чьстъ
дръжава. и покланяние оцоу и сноу
и святоуомоу доухоу. нынѣ и присно
и въ вѣкы вѣкомъ. амин.

Nota на ѥмоу

до селѣ. chronol.

по оустьнѣй

Ѡ Стааго бц̃а нашего і҃ѡанна златоустаго слово о҃чe
тврдъ невѣрнꙋю҆тъ лазарѧ.:.

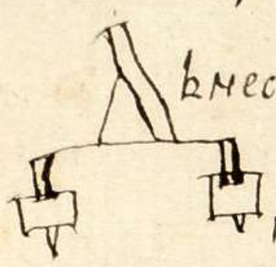

внесь о҃тъ прѣставльшихъ вста лазарь.
многꙋ и разлꙋчꙋ плотꙋ раздрꙋшe
ниѥ намъ даѥтъ. Не вѣдѣ до какоѩ
тенике се и҃новѣрникотъ да вѣдѣ. и҃
жидотъ прѣставшихъ. не о҃тъ истины не бы
ди. нъ о҃тъ ѡ҃нѣхъ зълодѣинꙋіа доуша.
многъ до о҃тъ и҃новѣрныихъ глаголѧтъ.
тако не тъчень сынъ о҃тьцꙋ. почто. тако
трѣбовы полꙋчивы хс̃ вставити лазаря.
а҃ бы до не полилъсѧ небы вставилъ прѣ
тваго. то како ѥсть рече тъчень пои
вѣйсѧ творитъ ѡ҃тцꙋ ѡ҃ноꙋ полꙋчивъ.
сни до полисѧ. а҃ ѡ҃нъ полꙋчивъ о҃тъ полѧтꙋ
госѧ прия. блазнѧтъ же сѧ неразꙋмѣвъ
ши. тако сѣрожденика сн бъ и҃ прилѣзъ
шихъ дѣлъма немощи полꙋчива. аще ли ѳарь
и҃ли кто болѣй. ѡ҃слѣпивай ли ногъ, или
ѡ҃нъ ѥторыѧ ѡ҃слѣпиваѧсѧ ногъ. ѡ҃ето тако
ѡ҃нъ болѣй. ѥторыѧ ѡ҃слѣпи ногъ мнѣй.
нъ обѣма сѧ ѡ҃слѣпи ногъ прѣдавъшꙋю ѡ҃слѣпꙋ и
ѡ҃ходѣ. въ ѡ҃чесѣхъ бо бѣ. что ѡ҃бодѣши
болѣи прѣдавъшꙋ ѡ҃ходѣ христоса. по ѥ
же ѡ҃слѣпи христосъ ногъ ѥмꙋ. не вѣди
что ли дѣтворѧѥтъ ѥсть. ѡ҃слѣпи ли но
гъ или полѣчитсѧ. ѡ҃ето тако ѡ҃слѣпи но
гъ сѣтворѧѥтъ. нежели полѣчитсѧ. да ѥгда
сѣтворѧѥтъ не ѡ҃тъврѣтисѧ глаголи
ти. како бꙋдеже да бы ѡ҃тъврѣлъсѧ сѣтво

рнаѣ. нъ вьсе пришьдъшихъ дѣлъта
нетощи бывааше. ꙗко пришьдъ
шихъ дѣлъта нетощи дъвсѣ. ни
прѣди ѥды довъ прѣдъ ѥди слово къкатѣ. нъ и ни
дове. тъкъмѣ отъ сѣдоу, пѣрипѣвѣтъ
глаголѣтъ. како сего кръстиꙗни бога
ѥмѣтъ. и нѣже и нъсѣи невѣдѣаше. нѣл
на глаголаше дѣтаѥ нарѣ и нарѣчи сестрѣ
на лазарова. кѣде положисте и. видѣ
ли реке невѣстъ. видѣти нетощи. нѣже
и нѣсѣи невѣдѣ сѣ дѣлъ. нъ реке ѥсѣ пѣтъ
не сѣдѣ ѥдѣ. нъ сѣпротивьнъıи сѣтѣнии
сѣхота. не вѣдѣ ли реченъı хс нѣсѣи. нѣлма
реке положисте. но и одѣзѣ не вѣдѣ сквозѣ
тородѣ хода. сквозѣ тородѣ хода ѣкы ѥдѣ.
нѣго и глаголѣ ѣдѣме кѣде ѥси. кдѣса дъкрѣı,
тогда не нарѣче нѣсѣи прѣдъваго. ѥдѣме
бесѣдоуѣше? ѣ дѣготь тородѣ сѣпрано бесѣдоуѣше адамъ. с
дѣме кде ѥси. и одѣзѣго. глась твои слъ
шахъ ходѣщѣ въ тородѣ и одѣгахъсѣ. ꙗко
нагъ ѥсмь и дъкрѣıхъ сѣ. ѣдѣе се невѣстъ
нарѣчени то и око нарѣди невѣстъ. глаго
лаѣше хс. нарѣ и нарѣчи кѣде положисте и.
сели невѣстъ нарѣчени. что бо речеши не
да сѣвѣщѣнъıи бога глаголѣщѣа къ каинѣ.
кѣде ѣвелѣ брать твои. ѣдѣе и се невѣстъ
нарѣчени то и око нарѣди невѣстъ. въ
ни и дроготе оуказание отъ сѣтааго
нита. рече бонъ къ ѣврааѣмоу. крѣсти вьсѣ сѣдо
мъскъ и гоморъскъ ѥде къ мнѣ свѣдѣ

въ тородѣ vl. paradiso

imago Sancti & adscr. manu rubr:

гн помо.
зн рабу
атосу оуо sic
уто сѧ пнса
тн.

Continuatur Q. 21.

оубо виждя. аще по плиштоу ихъ прихо
дѧштоу оумоу къ мѣнѣ съконьчаваютъ
сѧ. аще ли да разоумѣнѧ вѣдѧси вьса прѣ
жде ~~прѣжде~~ бытина имъ. питаѧ и исрьдь
ца и истеса богъ. вѣдъі имъісли чловѣчьскъі.
ѥдинъ съшьдъ оубо виждя. аще по пли
штоу ихъ приходѧштоу оумоу къ мѣнѣ.
съконьчаваютъсѧ. аще ли да разоумѣ
нѧ. аще оно невѣстьі. то и си невѣдѣти ѥ
стъ. нъ и отьць ветъхоу завѣтоу невѣдѣ
нъ и сынъ по новоу оумоу завѣтоу что оу
бо ѥстъ. съшьдъ оубо виждя. аще по
плиштоу ихъ приходѧштоу оумоу къ мѣ
нѣ съконьчаютъсѧ. аще ли да разоумѣ
нѧ. рѣстъ рече приде къ мѣнѣ. нъ хоштѧ
такъі опасьнѣѥ. самѣми дѣлесы искоу
шениѥ вьзѧти. ноѥ ѧко азъ невѣдѣнъ
ѧко наоучити хоштѧ чловѣкъі. не прости
словесъ послоушати. ни аще кто рече то
что на дроуга вѣровати. нъ прьвоѥ опы
тати ѧ. ти самѣми дѣлесы искоушениѥ
навыкше. сице вѣровати лѣпо.
Сего дѣлма и въ писании дроузѣмъ
глаголааше. невѣроуй вьсѣкомоу слове
си. ничтоже бо сице казитъ жизни чло
вѣчьскъіѧ. ѧкоже скоро вѣровати глаго
лемъімъсе. и пророкъ даудъ прорича
глаголааше. оклеветаѧ штааго таи бли
жнѧго своѥго. сего изгонѧхъ. грьдомъ
окомъ и несытомъ срьдьцемъ съ нимъ

ce nota

manu recentiori in marg. inf.
АБВГДЕМЪЗНИКЛМНО
in codice ipso infralineam descendunt.
Д. З. Р. Ч. Х. Ф. Ѳ ascendunt ∧ descendunt

не ꙗдѣхъ. видѣли како небы невѣдѣ
ние съпасоу решти кде положисте и. ꙗко
же ни отцоуже решти кде ѥси адаме. или
каиноу кде авелъ братъ ти. или шъдъ ви
ждѧ. аще по плиштоу ихъ приходѧштоу
оумоу мънѣ съконѣчаваѭтъсѧ. аще ли
да разоумѣѭ. да оуже врѣмѧ оубо проти
вѧ онѣмъ плъчитисѧ. глаголѧштиимъ.
Ч. sed saepius Ч & Ꙗ. Ꙗ
како немощи дѣлъма хс моливъсѧ въ
стави лазара. не сице. послоушай съ вьсѣмъ
опасениимъ молѧ. оумрѣ лазарь. и не бѣ
на мѣстѣхъ тѣхъ іс нъ въ галилеи. и рече
оученикомъ си лазарь дроугъ нашъ оусьпе.
онижe мнѧще ꙗко о сънѣ семъ бесѣдоуѥ
тъ. рекоше ѥмоу гн. аще оусьпе исцѣлѣ
ѥтъ. рече имъ ꙗвѣ іс. лазарь оумрѣ. и при
де въ иѥроусалимъ на мѣсто идеже лазарь
ръ лежааше. и сърѣте и сестра лазарова.
и рече ѥмоу. гн а бы былъ сьде. не бы оу
мрълъ ми братъ. слабоже на невѣдѧщи.
ꙗко и не пришъдъ хс тоу бѣ. божьства
властиѭ. нъ плътьнъиимъ пришьствиимъ
съмотрѧщи. оучителю силѧ. глагола
ше ѥмоу. гн а бы былъ сьде не бы оумрълъ
ми братъ. и нынѧ рече вѣдѣ ꙗко ѥже
просиши оу отьца дастъ ти.
Въпасъ же противѧ прошениѭ ѥи твори
тъ молитвѧ. небо молитвы трѣбоваше
богъ да мрътвааго въставитъ. дѣѣ
шили или инѣхъ мрътвыихъ невъстави.

ѥгда сѣрѣте нѣкого износима въ вратѣ
хъ мрьтва. не тъчьнѧ ли прикоснѧсѧ о
дрѣ и въстави мрьтвааго. дѣѣшили
молитвы трѣбова тъгда на въставьѥ
ниѥ оумрьшааго. и пакы и нъгда. не
тъчьнѧ ли слово рече надъ дѣвицѧ ѿтали
= ѳакоумы. дастъ ѥѧ родителема съдра
вѧ. дѣѣшили молитисѧ трѣбова тъгда. и чтѡ
глаголѧ о оучители. оученици ѥмоу сло
вомъ мрьтвыѧ въставиша. петръ та
виѳѧ не словомь ли въстави. паулъ
не своими ли ризами многа знаменьѧ
сътвори. и навыкни чоудьнѣѥ. стѣнь
апостолъ мрьтвыѧ въстави. приношаа
хѧ бо на одрѣхъ недѧживыѧ. да понѣ
стѣнь петровъ найдетъ на коѥго ихъ.
и абиѥ въстаѧхѧ. стѣнь оученикъ въ
ставьѧше мрьтвыѧ. али оучитель мо
литвы ~~трѣбова~~ трѣбоуѧше. да мрьтвааго въ
ставитъ. нъ немощи дѣлма женьскы
творитъ. рече бо ѥмоу аби былъ
сѣде не бы ми оумрьлъ братъ. и нынѧ
рече вѣдѣ. ѧко ѥгоже просиши оу отьца
дастъ ти отьцѣ. молитвы проси. моли
твѧ даѧ. лежитъ источьникъ. ѧкоже
аще кто принесетъ сѣсѧдъ. наплѣни
тъ сѣсѧдъ. аще ѥстъ великъ велико въ
зьметъ. аще малъ мало възьметъ си.
молитвы проси и да молитвѧ: и инъ вѣ
шта рьци словомь и исцѣлѣѥтъ отрокъ мо

трѣбоуѧше

аби былъ

и рече ѥмоу по вѣрѣ твоѥи бѧди ти. дроу
гый рече нѣсмъ достойнъ да ми подъ
кровъ въл- кровъ лѣзеши. и рече ѥмоу бѧди ти ꙗко
же хоштеши. дроугый рече приди и цѣли
ми дѣштере. и рече ѥмоу идѧ по тебѣ. про
тивѧ силѣ и оумоу чловѣкомъ, и цѣлъба
отъ врача приноситъсѧ. дроугаꙗ прико
снѧсѧ подразѣ ризѣ ѥмоу тай. и тай цѣлъбѣ
вѣзѧ. къждо ꙗкоже вѣрова цѣлъбѣ при
имааше. си глаголетъ вѣдѣ. ꙗко
ѥже просиши оу отъца дастъ ти отъцъ.
ѥлма же молитвы проси молитвѧ дастъ.
не самъ молитвы трѣбоуѧ нъ не мощи
женьстѣ годѧ. и да покажетъ ꙗко нѣ
стъ сѧ противъ богоу. нъ ꙗкоже и сий
творитъ тоже и отъцъ творитъ. съ пле
ска богъ испрѣва чловѣка. обою бысть
съплесканиѥ. съ творивъ богъ съ чловѣка
по капи нашей и по образоу. такъ, хотѣ
разбойника вѣвести въ породѧ. и тѣчь
ѥ слово рече. и разбойника въ породѧ
fig. а҃ѧ҃ѣ вѣведе а не трѣбова молитвы. а цѣвѣ
сѣхъ иже по адамѣ. ставилъ бѣ богъ
отъ того въ лаза. положи бо пламѣно
копьѥ блюсти породѧ. нъ власти ѥ҃ хс
породѧ отъврѣзе. и разбойника вѣведе.
разбойника ли ли. отъчь твой ѥдногодѣ
лма грѣха адама испороды изведе.
а ты ли разбойника въводиши. иже тъ
мами зъла и тъмами безаконии виннъ

ѥстъ. сице ѥдинѣмъ гласомъ въ породѣ вѣве
де. ни ни оно безмене бысть. ни се безъ о
тьца ми. и се бо моѥ и оно отьче. азъ бо въ отъ
ци и отьцѣ въ мнѣ. и да видиши ꙗко не бы
стъ молитвы дѣло. ѥже въставити мрь
тваго. послоушай молитвы что бо рече
благодарѧ ти оче ꙗко слыша мене. что бо ~~рече~~.
рече. ничтоже къ отьцоу прѣжде словесе сего.
и рече ꙗко слыша мене. ничсоже не вѣшта
прѣжде гласа сего. тоже глаголетъ ꙗко слы
ша мене. се молитвы образъ ѥстъ. се знаме
ниѥ молению. благодарѧ ти ꙗко слоушаѥши
мене. азъ же рече вѣдѣ ꙗко присно мене слу
шаѥши. нъ окрьстъ стоѧщаго сего дѣлъма
народа рѣхъ. да разоумѣѥтъ ꙗко ты
ма поусти. дѣѣшили ꙗко мрьтваго
дѣлъма молиса. дѣѣши рече отче пове
ли да въстанетъ лазарь. дѣѣши рече отъ
че повели ~~ѫ~~ съмрьти послоушати мене. дѣѣ
ши рече повели да и адъ вратъ не заключи
тъ. нъ скоро мрьтваго да издастъ. нъ о
крьстъ стоѧщаго сего народа дѣлъма
рѣхъ да разоумѣѥтъ вьси ꙗко ты ма поу
сти. никакоже нѣстъ бывъшеѥ се чоудо
нъ въглашениѥ пришъдъ~~шаго~~ иимъ. ви
дѣли како не бы молитва мрьтваго дѣ
лъма. нъ пришъдъшиихъ дѣлъма невѣ
рьнъиихъ. да разоумѣѥтъ рече ꙗко ты
ма поусти. то како имамъ разоумѣти.

ex corr.
antea fuerit слыша?

поусти misisti.

адъ ex corr.
antea majus spatium.
an ꙗ пѣкълъ?
aut potius съмрьть.

" " " " "

реже тако ѹбы на поусаи. послоушай моѧ и
вѣстиⷮ ѡтаствⷮ. се реже своимⷮ господⷣ
ствⷮ зовѧ пⷬтиваго. се ѡ своеи власти
и запрѣщаѧ стрⷮкати. зовѧ ѡтца ѡтⷣ
зе. да аще ли ѡтⷣ ѡтⷣ. оу
дрѹжитⷮ пⷬтиваго въскрⷯсениⷮ. аще
ли ѡтⷣ ѡтⷣ. ставитⷮ стрⷮкⷮ
ѡдати пⷬтиваго. зовѧ ѡтца ѡтⷣ,
зовѧ и лазаря изⷣ оумрѣтⷮ да аще ѹвѣсⷮ
трⷯвоѥ и сѣтна ѹ се не ѹдетⷮ. аще ли
по и сѣтнѣ ѡтⷣ ѡтⷣ, да послоушаетⷮ
пⷬтивыи на деⷭтнѣ пⷬтⷭдвшиⷨ.
Тѣмже хс глаголаѥ, лазаре ѹзⷣи вонъ.
кⷣѣ ѹвѣсⷮ политва не вⷭтаи пⷬтивыи.
ѹ кⷣѣ реⷭ лазаре ѹзⷣи вонъ. кⷣѣ
вⷭтаи пⷬтивыи. ѡле лѣка стрⷮкати.
ѡ ле лѣка силⷭ твоѥ дрⷯжащии оумъ.
политва ѹвѣсⷮ тѣмже не испоущаѥши
пⷬтиваго. ни реже почто тако нⷭтⷮ
ни повелѣно. присѣдⷭ къ пⷭколорыи ѡⷣ
тоу дрⷯва повиннаго. аще не пов
лѣне ни ѹдетⷮ реже не испоущⷣ. поли
тва до реже не ѹвѣсⷮ мене дⷭлѣла. ѹ пⷬи
дⷭшⷣⷭшиⷨ дⷭлѣта невⷬрѣнⷭшⷨ.
вонъ ѡтⷣ ѣже повелѣно ѹдѣ. не испоу
щⷣ пⷬтиваго. кⷣѣ жⷬтви да испоу
щⷣ оумъ. лазаре ѹзⷣи вонъ. слы
ша повелѣнїа пⷬтивыи. и стрⷮкⷮнⷭ
а разрѣшѣ тако. да срѣтнѣтⷭ
и новⷬрѣжⷣ. ѡказа до слово - тако не

вѣсѣ ѹдѣ

тръствало двѣста въскрѣсенїа бывшѣ
полтава. къ сѣмѣ пѣтїа двѣнадесѧтѣ
двѣста невръстныхъ мєтѡши. ѡ
гдѣ изѣдѹ вѣнъ. ѳ полѹ мироколъ.
да не гласа растоѹщєна въ тръствїихъ
просторѣхъ. вѣсѣ ѥ̀ще въ тоѹпыихъ
въсплачѹтъ. сего двѣста лазаря гредѧ
вѣнъ, тебе ѥдного ѥ̀ныѳгѡ въздѣлѧтъ.
да ѳ сѣпрѣлы ѳдѣжднѣмъ покажѧтъ сѧ
лѧ. ѥ̀же въ ѧдъ въсплавъ ѧзъ мирѣ въсѣ
въсплавѣтъ. ѧзъ ѥ̀смь въскрѣсенїе и
живѹтъ лазаре гредѧ вѣнъ. и ѥ̀зѣдзе
мрѣтвыи опѣвѧзанъ ѹ̀жрои. ѡ велегоѹ
деса дивѣна. ѥ̀же доѹшѣ ѡ̀тъ ѧзъ сѣтрѣ
твѣнїихъ ѡ̀тврѣтъ. ѥ̀же врата ѧдовы ра
здрѹшѧе. и двѣри желѣзны сѣкѣре. и доу
шѣ ѡ̀тъ ѧзъ сѣтрѣпѣливыихъ тросѣ. ѥ̀
тожаѥ̀ше ли и ѹ̀жрои ѡ̀тврѣшѣтъ. ѥ̀ѣше
сѧ поѹчивающѣ ѧвѧзанѣ. да свои
тѣи ѧзаны позна[illegible]тъ знамєната. да и
скоѹщєнїи прїѣмѣтъ ѥ̀ѣже сѣтвори
ша. ѥ̀ако лазарь ѥ̀сѣ ѥ̀же ѥ̀ѣи поѹре
ѕѣ. а ѳ̀с ѥ̀сѣ. ѥ̀же ѕнаменїемъ ѡ̀тъ
чемъ прїшѣдѣше. ѥ̀же живѣи и сѣмѣрѣтїи
власѣ ѥ̀маѣ. сѣмѣ слава до ѡ̀тѣѹдъ и до сѣ
вѣкъ дѣхомъ. ѥ̀ѣнѣ и ѳ̀ѣсѣ и въ вѣкы вѣкомъ
ѧмѣнъ.:

мирѣ вѣсѣ

ѹ̀жрои.

ѳ ѡ̀ле?

Ornamentum ex utraque parte lineae floridae

Свѧтаго оца нашего Іѡанна златоустаго слово о четвертѣ
тодѣнѣнѣемъ лазари.

floridum ta

Ꙗко се мати чѧдолюба. подавъши сѧсъ
младенѣцоу. веселитъсѧ дѣтищу
привлачѧщоу мѧкъкѧ пищѧ
млѣка. таже ꙗгда сѧ съсѧдемъ млѣ
ко и обырѣе. заградитъ пѧтѣ
сѣсоу. тъгда и дѣтищѣ плачетъ и мати
болитъ. навыкъши обычаемъ крѣми
ти дѣтищѣ. а пищѧ неподаемъ.
видѧщи.

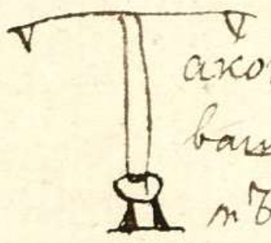

ꙗгда

Такоже и мы прѣвъй сѧсъ подавъше оумоу
вашемоу веселꙗахомъсѧ. вамъ сѧщѧе
мъ млѣка словъмъ. таже ꙗгда ꙗ забыти
ꙗ облакъ. пришъдъ на оумъ слово стави
тъгдаже и вы разгнѣваетесѧ. акы лиси
сѧщѧе еуаггелискыихъ оучений. разоу
ма. и мы печалихомъсѧ тъщаниѥ имѣ
ꙗщѧе. како се сълоучисѧ намъ ~~лазарю~~ да разоу
мѣемъ. ꙗко ни хотѧщоу оумоу ни те
кѧщоу оумоу. ни женѧщоу оумоу
нъ милоуꙗщоу оумоу богоу. то сѣ оу
боꙗлма подаетъ богъ. глаголѧщиимъ
даръ. не властиꙗ глаголѧщиихъ. нъ
потрѣбованиꙗ дѣлъма слоушаꙗщиі
хъ. того моливъше отъ нынꙗ чоу почъ
тенъихъ намъ. еуаггелъскыихъ оуче
ний. противѧ силѣ питиꙗ оучени оу
почрѣпѣмъ водѧ. Бѣнѣкто болѧ лазарь
рече отъ виѳаниꙗ. отъ вѣси мариꙗ.

sic

марѳа = ѳ
= ѣ.

и марѳѣ сестрѣ ѥи. ѳтоа наоука показавъ
мнта господа мѵроносца, ѥйже страхъ назарѣ
болѣаше. рѣше ѥсловѣкъ сѧ нѣсть
на сѣмрѣтъ. нъ на славѫ божиѭ. да сѧ въ
славитъ сынъ божіи. вѣсѣдъ трикоса на
гойѫ. и словѣкъ нѣсть на смрѣть. нъ
за славѫ божиѭ. нѣсть словѣкъ нъ оу
творѣжденіе. ѿ словѣкѫ словѣщиѥмъ.
вратоу. вѣрѣ правителю. вѣрѣѣтъ сѫто
сатанѣ. диаволоу сѣ прѣлщи. вѣсѣлѣ
но вѣтало. ѿ словѣкѫ ѳнѣ коренїе мра
зомоѣ. вѣрѣ оучителю. благоѣ сѫто
мѣтворенїе. ѿ словѣкѫ ѳнѣ доуштерѫ
гонѣщи. и ѳдѣ кровотечїѭ росѣщи.
и свѣтлѣи одежда ѳнѣ тѣкнѫти. ѿ сло
вѣкѫ недѣгоуѥтоу хлѣбоу достойно.

ослѣпи хс.

вѣрѣ свѣщѣ чистѣ, диаволоу ослѣпи. а гло
вѣкоу оумалѣнїе. ѥгда слѣпца рѣша іс,
тѣда оудивѣ наѣтѣ сѧ словѣкѣ.
двѣма дѣлма. когда же словѣкѫ оудивѣ
господевѣ. слѣпцавѣцоу. и не цоу ѣдѣ
ѥтѣ къ словѣкоулоу. нъ оу тожѣ дѣа
ше сѣмрѣтѣ лазаровѣ. да сѣмрѣтїю со
лѣѣ чюдесѣ вѣрѣ видѣтелѣ покѣ
жетъ. ѿ тѣхъ же глагола оучѣникѣ сѧ
іс. лазарѣ дроугъ нашъ оуспѣ. нъ ѣдѣ
да вѣзбоудѫ ѥ. но и самѣ словѣкъ
ска сѣмрѣтѣ. сѣнъ оу господи мѣнѣтъ сѧ.
ѣдѣ да вѣзбоудѫ ѥ. дѣтѣ ѥ сѫдѣ
сѣдесѣ нетокѣ ѥ ѣтѣвѣтѣ прѣтѣваѣго.

cooperat + & hinck

оу словѣкъ?

мѣ и тако не приимѣтъ благодѣти твоѧ
ве: мѣнѣ не сѫщоу тоу. мѣ ѣда како
вѣскрѣсѧ вышоу ѣмоу мѣнѣти нагвѣлѣ.
тако сѫчѫтаемъ мѫкѣшѣ ѡжи лазарѣ.
мѣ ѣдѣ сатѣ пришѣдѣ. да приимѣдѣшоу
мѣнѣ сановидѣщи бѫдѫтѣ. мноѭ бѣ.
ваѣ мѫшѣ чоудесѣ. и благодѣтѣ
жѫвѣсатѣ. ѡтѣ теле вѣскрѣсѣвше. на вѣрѣ ѩгѫвѣсатѣ
тоудѣтѣ. лазарѣ дроугѣ нашѣ оусѣте.
бырѣнѣ. мѣ йдѣ оубоудѣтѣ тело. Ѝ оумѣемъ сѫ.
ѩздѣѣти ро мавѣше рѫка. тѣ ѧше Ѝ оусѣнѣ ѩздѣ
ѩсоудѣѣти лѣвеноѣ - не мощѣ ни боголѣпно ѡтѣвѣ
шлаша. телѣ бракѣно. мѣ бо нетоу
тѣмничѣ сеѣ. бръзодаетъ тродѣ
шаѣса. ѡлѣет желовѣкѣ ѩ оумѣ
мѣ. говоритъ полоу. да тѣла мѣнѣша
оумѣемъ хлалохати тѣ. ѡ оусѣтѣенни
моу. реле тросѣтрано лазарѣ ѡтѣкрѣ. и ра
доуѣсѧ васѣ дѣтѣна. да вѣрѣ ѩмѣте
ѩте
тако не мѫчѣ моу. мѣ пойдѣтѣ кѣемоу
не хотѣй сѣтрѣпѣти трѣмѣнѣвѣнѣ. ра
доуѣшисѧ сѣтрѣпѣти дроужѣнѣ. ѣи ра
доуѣсѧ. не себе дѣтѣна ни оумрѣ
го мѣ ваѣ дѣтѣна. пришѣти до хотѣ сѣ
трѣпѣ вашей вѣрѣ наѣстованиѣ. ѡ сѣ
трѣпѣ христосоу на радость. ѡ сѣтрѣпѣ
жѫзни вѣчна. ѡ сѣтрѣпѣ сѣтрѣпѣ ѩздѣ
вителю. ѣвѣленнѣю нагѣтѣе. падѣ
ѩ мѣ бѣ сатанѣе. болѣшѣнѣ покоѣ.
недѫжѣвѣнѣ ѩздѣвѣ. терпѣ дѣржѣ

отъдъшение. диꙗволоу разорение.
бѣсомъ очищение, прѣвое дътворе
ноуоумоу адамоу поновьѥние. весел
ю поспѣшение. Нъ да съкративъ сло
во рекя. иде въ вѣдѣниꙗ. сърѣтостаи
сестрѣ лазаровѣ. припадаѥта къ но
гама господьнꙗма. плачꙗщи и гла
голꙗщи гн абы сѣде былъ. не бы оу
мрълъ братъ наго. то не бѣли оудо тоу.
нъ тѣломъ не бѣ тоу. нъ божьствъмъ
не тъчьнꙗ тоу нъ и на небесехъ. како
бо вѣдѣше къгда оумрѣ лазарь. по не
видомѣи силѣ божьства, и глаголаста
гн абы сѣде былъ то не бы оумрълъ бра
тъ наго. и рече кнѧма господь вѣроуи
та и оузьрита славꙗ божиꙗ. оуча ꙗко
добрыимъ дѣломъ вѣра ѥстъ поспѣ
шьникъ. и видѣвъи плачꙗщи, и
пришъдъше на жиды разгнѣвасѧ доу
хомъ. и смꙗтисѧ и рече кде положистеи.
что ѥстъ доухомъ. пожиди вьзлюбьѥ
нъи. и се по малоу обрѧщеши ишѧ
моуоумоу отърѣшение. смꙗтисѧ са
мъ не ꙗкоже мы оужастиꙗ. или печа
лиꙗ бъмꙗтимъсѧ. нъ самъ себе бъмꙗ
ти и рече къде положистеи. дѣѣши ли
не вѣдѣше кде погребенъ ѥстъ. оувѣ
дѣвъи коли оумрѣ. нъ бъмѣшаѥтъ
чловѣчьска словеса бъ божии. Чоудо дѣ
ниꙗми да покажетъ. ꙗко и чловѣкъ бѣ

ꙗко и пророкъ глаголетъ. чловѣкъ ѥстъ
и кто разоумѣѥтыи. се повелѣ да знаме
наѥ. ꙗко и ино нѣчто ѥстъ. ѥже ѥстъ богъ.
кде положистеи. и марѳа иди рече и виждь
господи. и прослѣзи іс. почтобѣ прозлѣ
зити. ѥгоже по малѣ хотѣ выставити.
~~quid da?~~ нъ прозлѣзи іс. да чловѣколюбьствиꙗ.
Еже плакатисѧ съ плачѧщиими. дѣломъ па
че или словомъ наоучитъ. прослѣзи іс. а
не высплака. ѥже бо не прослѣзити отъ нѧ
дь акы жестость. и не чловѣколюбиѥ отъ
мешꙗ. а ѥже любо плакати. то акы слабо
и не мѧжьствьно исправьꙗꙗ. чинъ же сто
ложивъ милости прослѣзи. Идетъ къ
жоупиште = τάφος. пещерѣ видитъ камы врьхоу жоупишта
та лежѧщь. повелѣ стоѧщиимъ
тоу жидомъ отъвалити камыкъ. гла
голѧй аще вѣрѧ имате. акы зрьно
речете горѣ сеи выстани врьзисѧ въ мо
ре. ꙗко бѫдетъ вамъ. како нынꙗ самъ
не можеши отъвалити камыка. нынѣ
акы не могы се творѧ рече. нъ да не мы
мѣчьтоу нѧтъ мѣчьтоу быти творимоу оумоу.
велѧ самѣмъ жидомъ рѧками отъвалити
камыкъ. болѣшеѥ чоудо се бѣ о
ставьꙗꙗ. да сами послоуси бѫдѧтъ.
мнѡѩ бываѩщиимъ чоудесемь.
отъв таче по отъвалении камыка. вьзьрѣ
въ на небо рече. отьче благодарѧтѧ. ꙗко
ко оуслыша мене. кьгдаже молисѧ.

нынѣ въ земи възлюбьѥниче. ѥгда прѣдъ
симъ малыискаашеты сказаниꙗ реченꙋ
моу. ѥгда бо доухомъ разгнѣвасѧ. Тъгда
и молисѧ. и сице рекъ. възва гласомъ вели
комъ глаголѧ. лазаре гради вънъ. и абиѥ
излѣзе мрьтвыи. ‡ ѡ гласа сило адъ истро
връгъши. врата мѣдьна сътъръши. за
воры желѣзны съломьши. мрьтвааго
въставьши. ѡ гласа сило разностоѧшаѧ и
оуды. въ ѥдино събравъши. и простъ
поставьши. и не бывъшааго въ бытиѥ
приведъши. Приставы възлюбьѥниче
оумъ си къ гласоу. и обрѧщеши само
то слово. ѥже ѥстъ въ мирьстѣѣмь съ
творении. да бѫдетъ свѣтъ. и бысть
свѣтъ. да бѫдѫтъ звѣзды по твръдѣ
ли небесьнѣи. и быша. лазаре иди вънъ.
и ѥже бѣ сила плътьскаꙗ истекла. пакы
оуды своѧ напльни. лазаре иди вънъ.
и мрьтвыи въста. и тъчьнъ бысть съ
не оу мѣрьшиими. лазаре иди вънъ
и доуша отъ землѣ исподьнихъ истръ
жена бысть. ни диꙗволоу ‡ противъ ставъ
ши. нъ радоуѭщисѧ своѥ тѣло позна.
сихъ чоудесьнихъ дѣлесъ възлюбьѥ
ниче. божиѥ дѣло видѣвъ. въскръсени
ꙗ не отъмещисѧ. ни не вѣроуиѥмоу.
бѫдити тикъ лазаръ. и въ томъ самъсѧ

ѡ у. 4: ‡ съвѣзанама рѫкама
— 5: и ногама оукрой.

‡ противꙗ гла-
голѧщоу. ни съмрьти

видѣвъ въстанию вѣроуи. тъжде бо
гласъ вьсѧны въставитъ. ꙗкоже инѣ
кде апостолъ глаголетъ. въстрѧбитъ
бо и мрьтвии въстанѧтъ. безъ истѣлѣ
нию. благодѣтиѩ гн нашего ісоуса хри
стоса. ѥмоуже слава и дръжава. нынѧ
и присно и вь вѣкы вѣкомъ амин :·:

linea ornata ductibus rotundis utrinque

Свѧтаго отча нашего іѡана златоустаго слово
на врьбницѧ.
тъ чоудесъ къ чоудесемь господьнемъ
ходимъ братиꙗ. и дойдѣмъ акы отъ
силы на силѧ. ꙗкоже бо вь веригахъ зла
тахъ. притокы дроугъ дроузѣ сьпле
тенъ. ѥдно ѥдного дръжитьсѧ сьплете
нъıихъ коѥждо. съвъкоупленоже коѥ
ждо коѥмьждо. и продлѣжаѥмо ѥстъ.
и сице и свѧтыихъ еуагелии чоудеса.
дроугъ отъ дроуга направьꙗѩтъ. пра
здьникомь любивѧѩ црькве христо
совѧ веселѧтъ. непогыбаѩщеѩ ни
щеѩ. нъ прѣбываѩщеѩ въ жизнь
вѣчьнѧѩ. Сѣ оубо и мы вьзлюбьѥнии.
оуготованомъ срьдьцемь. и оушима добрѣ
слышащема. слышимъ что глаголетъ
намъ господь господь, въ пророцѣхъ и вь
еуагелиахъ. о свѧтѣѣмь семь праздьни
цѣ. глаголати же оу то имать миръ налю
дехъ своихъ. и на прѣподобьныихъ си.

асс. црькве

и на обращающихъ срѣдьца къ немоу.
Дьнѣсь пророчьскы трьбы вьсѣ миръ въ
скрилиша. и яже вь сѣдоу господьнѣ цръ
кьви вьзвеселиша и оувязоша. и отъ троу
да стыихъ алканий. и яже на страсть
бранѣ. прѣимьше. иже побѣдьняя пѣ
снѣ. и новоѥ сьложениѥ мироу. пѣтию.
побѣдьливоуоумоу Христосовоу наоучи
ша. Придѣте оубо вьси да радоуѥмьсѧ
о гн. придѣте вьси ѧзыци да вьсплѣ
шемъ рѧками. и вьскликнемъ богоу
съпасоу нашемоу. гласомъ веселомъ. не
бѧди никтоже лихъ радости. не бѧди ни
ктоже лихъ позьваниѧ. ꙗко бы сѣмѧ о
слоушьливыихъ въ пагоубѧ. никтоже
да не невѣстъ скрѣтениѧ цѣсара. да не вь
нѣ чрьтога затворенъ бѧдеть. да не
дрѧхлъ на приѧтиѥ обрѧщетьсѧ. да
не бѧдетъ съ зьлыими гражданы осѧ
женъ. гражданы же наричѧ. иже не
рачиша приѧти. господина сицѣсара
вь себѣ. рьси съ радостиѧ коупьно
тьцѣмъ. вьси тьщьно приимѣмъ
и выше мироу праздьноуимъ, въ ризъ
мѣсто срѣдьца своѧ просьтлѣмъ торѣдъ
нимъ. пѣснѣми и хвалами. благода
рениѧ въздадимъ ѥмоу. и благослове
шенъ грѧдыи въ имѧ господьнѣ. не прѣ
стаѧщиѥ въпиѧмъ. благословеставшиі
бо ѥго благословешени сѧтъ. а клънѧщии

ѥго проклѧти. Пакы рекѧ и бѣдѧсѧ на
добро не помлѣчѧ. придѣте вѣзлюбѣѥни да
благословестимъ благословешенааго. да
благословешени бѣдемъ отъ него. вѣсѣчѣ
ско тѣло. и власть коупѣно съзвана го
сподѣнѧ хвалѧ. цѣсарѧ земьѧ. и вѣсѧ
сѣдиѧ земьныѧ. юношѧ vecte и дѣвицѧ.
и новолѣпѣно чоудесе. ѧко младоу и не
искоусьноу зѣла. дѣтий младъ. съсѧтъ
тѣлеси молити прости вѣчѧти господе
ви. въ исповѣданий, богомъ наоученѧ
ѧ пѣснь. ѧкоже древѣѥ мсоусий изъ е
гупта людемъ. благословешенъ грѧдый
въ имѧ господѣне. Дѣнесь радостиѧ ра
доуѥтьсѧ блаженый дауидъ. оукраше
нами гѧслѣми младеништи. съ ними
же и ликоуѥ доухомъ. и веселѧсѧ ѧко и
прѣжде. прѣдъ лицемъ ковѣчега божиѧ.
поѥтъ и гласитъ сладько. благословеше
нъ грѧдый въ имѧ господѣне. кнемоу
же речемъ. глаголи намъ со пророче. кто сѣ
грѧдый въ имѧ господѣне. не моѥ рече
оучениѥ дѣнесь. младенишьтемъ бо ѥ
стъ оулоучено. отъ съврѣшивъшааго изоу
стъ младенишьтемъ и съсѧщиимъ хва
лѧ. раздроушити врага и мѣстѣника.
да и чоудесъ дѣлѧ сихъ. обратѧтъ сѧ
срѣдьца отцемъ начѧда. и ослоушливъ
мъ на мѣдростѣ правѣдивыихъ.
Вѣшлайте ѡ отроци. отъ кѧдоу вамъ

Continuatur Q. 22.

ретъ? добраꙗ си и веселаꙗ ретъ и пѣснь, кто на
оучивъ и вы. кто оумѧдривъ и вы. кто
съвъкоупивъ и. кде книгы кде свѣ
дѣтеле. приобыкнитеся рѣша нашемъ
веселии. и пѣсни да навыкнете, иже мо
усиц и инѣмъ пророкомъ на помыслѣ.
Да ѥлма побѣждени бъсхомъ. и десноѥ на
мъ даша отроци причащениѥ. градѣ
мъ възлюбьѥнии. и мы въздревьноуи
мъ боговесельноуоумоу ликоу. и съ апо
столы пѧть творити. въсшьдъшоуоу
моу на небо небесе на въсходъ. и на ослѧти
ꙗкоже благоволи сѣдѧщоу на земи.
съ младенищи вѣниѥ възьмѣмъ. и съ
лѣторасльми ликоуими. дай въдоуне
тъ въ ны стый доухъ. и богонаоученѧꙗ
въстоустимъ въ чинъ пѣснь. благослове
щенъ градый въ имѧ господьне. ѡса
нна въ вышьнїихъ. Дьнесь и отцемъ ста
рѣишина доухомъ праздьноуѥ ꙗкѡвъ.
видѧ прорѣчениѥ своѥ на дѣло исъшедъ
ше. и привѧзанѧщаго къ виноградоу
жрѣбѧ своѥ. въсѣдъшаго на жрѣбѧ
ꙗно. и съ вѣрьныими покланяѥтъ сѧ доу
хомъ. Дьнесь жрѣбѧ готоваѥмо ѥстъ.
бесловесьныихъ странъ. прьвоѥ неслове
сьноѥ възбоуꙗниѥ. на показаниѥ по
корениѥ. иже отъ странъ новыи людиѥ.
и младенищи проповѣдаѥтъ сихъ къ
богоу познаниꙗ младеньство, и ѥже по семъ.

на благочестиѥ съвръшениѥ. дънесъ цѣса
ръ славы на земи пророчьскы славимъ ѥстъ.
и причастьникъ небесъ ноу оумоу веселию,
земьныя сътвори. да покажетъ ꙗко тъ
ѥстъ господь обоимъ. акы отъ обоихъ.
ѥдинѣмь гласомъ съ отцемъ и съ доухо
мь хвалимъ. Сего дѣлꙗ горьнии. земь
ноѥ съпасениѥ проповѣдающе тꙗхꙗ.
стъ стъ стъ ~~господь~~ гь саваѡѳъ, исплънь небо и
вьса земьꙗ славы ѥго. с долънии небесъ
нъимъ весе~~лиѥмъ~~, ~~небесънъимъ весе~~
лиѥмь коупьно праздьноуѭще зовѣа
хꙗ. ѡсанна въ вышнийхъ, ѡсанна
сыноу даѵидовоу. и ови славьꙗхꙗ. бла
гословешена слава господьнꙗ, отъ мѣста
ѥмоу. а дроузии богословешаваахꙗ.
3 благословешенъ ѡв ꙗратим градый въ имѧ господьне,
симже сице Іеримомъ ‡ о вьсѣхъ силахъ яже
3 видѣша. и глаголꙗщемъ. благослове
3 шенъ градый въ имѧ господьне, на не
беси миръ. а на земи слава. градъ трасѣ
шеса глаголѧ кто сь ѥстъ. ослѣпьѥнꙗ
зависть на владычьскꙗ славꙗ подвиг.
градъже слышаветъ хы и събора бесчи
наѥ множьство разоумѣвай, въ пра
шаѭтъ безоумьли. кто ми ѥстъ. акы ни
колиже видѣвъше благодѣтелꙗ. и сла
въ набоголѣпьныими чоудесы. не бо по
стигнꙗ стѣнь. ѥже вь немь просвьтѣсѧ

sic in codice,

‡ и оученикомъ
ликоуѭщемъ

немрѣчемый свѣтъ. тѣмже ꙗвѣ прѣ
3 жде вѣпиꙗше исаиа книмъ глаголѧ. глоу
3 сии слышите. и слѣпии прозирайте ви
3 дѣти. то кто слѣпъ нъ отроци мои. и глоу
си. нъ владѧщиими. и ослѣпнѧша ро
би божии. видѣсте многъ краты. и не сѣ
набѣдѣсте. отворѣстѣ оуши и не слышa
сте. видите ли вѣзлюбѣнии. опасениѥ
словесѣ. како божии свѧтыи доухъ. свѧ
тыими своими. акы оуже сѣшла. хо
тѧшлаꙗ быти проповѣдаше. видѣ
шѧ бо безаконици и осѧзашѧ чоудеды
чоудотворца бога. и вѣ невѣрѣствѣ прѣ
бышѧ. вѣдѣшѧ слѣпаго отъ рода.
освѣтивѣшаго и господи проповѣдаѭ
шла. видѣшѧ многы годы свѧзана а
зи ослабѣнаго. повелѣниѥ распрѧже
на отъ зѣлобы. видѣшѧ лазара оухода
сѣмрѣти бивѣша. слышашѧ по мороу
хождениѥ. недѣланоѥ винодатиѥ. не
тѧжаннѧѭ пищеѭ крѣмлениѥ. бѣсо
въ прогонениѥ. болѧщиихъ исцѣлениѥ.
гостинѣциихъ силы проповѣдаахѧ
пѧтиѥ ихъ цѣлѣбы пѧтѣникомъ проп
вѣдаахѧ. вѣса июдеа исплѣнисѧ благо
дѣаний. тоже нынѧ пытаѭтъ кто
сии ѥстъ. ѿ веле несъмышлениѥ лѣ
жиихъ оучителѣ. ѿ ослоушливыихъ
отѣцѣ. ѿ боуихъ старѣцѣ. ѿ Амѧ ханаа
на бесрамѣка. а не чоуды блаженаго.

мой lege moji!

Lazarus explorator mortis!

чѧда познаша творѣца. а ѡслоушь ливии ѡтъ
ци глаголаахѧ кто сѣ ѥстъ. ѥгонаѧ и безъ лобъ
наѧ врѣста творѣца похвали. а изъ оумѣвъ
шиисѧ дѣнѣми зълы. въпрашаахѧ кто сѣ
ѥстъ. бъсѧщии богословѧтъ. а старѣци
хоулѧтъ. ѡтроци благочѣстѣно слоужѧ
тъ хвалѧ. ‡ѡслоушь ливии мѧдростиѧ пра
вѣдивъ ихъ. обратитесѧ къ чѧдомъ сво
имъ. навыкнѣте тайна божиѧ. то само
творимоѥ послоухоуѥ. ѧко богъ ѥстъ си
ще хвалимый. не на оученыимъ языкы.
пытайте писаниѧ. ѧкоже слышасте.
ѡтъ владыкы. ѧко ѧ сѧтъ послоухоуѧ
щѧ ѡ немъ. а не решти невѣте чоудесе.
Слышите жестосрѣдивии. что вамъ бла
говѣститъ захариѧ пророкъ. рече бо ра
доуйсѧ зѣло дѣщи сисѡниѧ. се цѣсарь
твои грѧдетъ ти правѣдивъ. и вѣсѣдъ
на трѣбѧ ѥгоно. почто радость ѡтъ себе
бъ трѧсаѥте. что слѣнѣцоу сѣѧѧщоу
тъмѧ любите. почто на безъратии мир
оустити терпите. аще да ѥсте сынове сиѡ
ни. ликоуйте съ чѧды своими. радости
извѣтъ бѧди вамъ. чѧдъ вашихъ богочѣстиѥ
гочѣстиѥ. навыкнѣте ѡтъ нихъ кто
наоучивый. кто събѣравый. ѡтъ кѧ
доу оучениѧ. коѥ новоѥ богословѣниѥ.
и ветъхоѥ прорѣчениѥ. аще ли ѡтъ чло
вѣкъ никтоже ничсоже сихъ наоучи.

‡ а нечистии пѣрѣци зѣлѣгнѣ
вѣнѣтъсѧ.

нъ о себѣ хвалѧ поѧтъ. разоумѣйте божи
ѥ дѣло. ꙗкоже въ законѣ писано ѥстъ.
3 изоустъ младенищъ и сьсѧщиихъ
3 сьвръшилъ ѥси пѣснь. оусоугоубите оубо
радостъ радостъ. ꙗко ꙗцѣхъ отрокъ бысте отро
ци. иже ѥже и старьци невѣдомо бысть,
богомъ наоучении въ схвалишѧ. обратите
те срьдьца ваша къ чѧдомъ своимъ. и не
сьмѣжайте сьмѣжайте очию си противѧ истинѣ.
аще ли тиждe ѥсте. да ни слышаще
слышите. ни видѧще видите. ти
безоума гнѣваѥтесѧ на младенищѧ.
ти вамъ сѧдиѧ бѧдѧтъ по сьпасовоу сл
веси. Добрѣ и о семь съ инѣми прѣжде
сьвѣщта о васъ пророкъ исаиꙗ рекы.
не нынꙗ постыдитьсѧ иꙗковъ. ни
нынꙗ лица си мѣнитъ. нъ ѥгда видѧ
тъ чѧда си дѣлеса моꙗ. мене дѣлꙗ освѧ
тѧтъ имѧ моѥ. и освѧтѧтъ свѧтааго ꙗ =ꙗ
ковꙗ. и бога издраилева оубоѧтъ. и ра
зоумѣѧтъ доухомъ заблѧдивьшии
разоумъ. и гнѣваѧщиисѧ навыкнѧ
тъ послоушати. и ѧзыци нѣмоуѧщии
навыкнѧтъ вѣщати миръ.

Видиши ли невѣрьныи ѿ жидовине. ка
ко исправа словесе. стыдѣниѥ вамъ
прѣжде повѣдоуѥ пророкъ. ослоуша
ниꙗ дѣлꙗ вашего. навыкнѣте понѣ
отъ него. отъ него. како богомъ наоученѧ проповѣ
даѥ чѧдъ вашихъ пѣснь. ꙗкоже и бла

cf. hinc Clozianum.

желѣй давыдъ. отрѧсѧ вѣсѣ глагола.
з ѥдиноусѣ владѣѧтиѣ ѥ мѣсѧцѣхъ
з обѣдовавшѧ тѣсѧ плѣсѣ, да люди блаже
ниѥ двиѧсѧ отрицаѥтсѧ акы ѥдно. люди
ѧ въ благочестиѣ ѥ двѣма нама дади
ѧѥ, ны свѣтѧтѣи хоуѳно ликоуѥтъ. ны
сѧ сими праздноуѥмъ. ѥ новоѣ ѧзы
комъ блогодаруѥмъ отонѣ потѣ.
Нѣгда бо сутѣшѣ сосѣдѣ сѣрдѧтъ сѧ
паса. ѥ на рѧкоу горѧ. вѣкоѣ творѣ
ѧ. акы владѣѧщѧ ѥ господа. ѥ бога
пророковѣда. ныѣнѧѧ въ сосѣдѣ плѣсѣ
нѣсѣмѣслѣнѣ. двѣѧ сѣпасѧ сѣрдѧѧщѧ.
акы сутѣшѣна. ѥ вѣѥ въ рѧкоу ны
посѣѧлѣѧ. ѥ господи боги блогословѣ
ѧ. на жрѣбѣтѣ акы на херовимѣ сѣ
дѧщаго. ѿсана дѣноу давыдовоу.
з блогословѣ градѣи вѣѣ господа
з нѣ. сѣ нѣми же въсплѣтѣ ѥ мы. блого
словѣѧѥтъ ѥже ѿѣ бога бѣ. ѯѧѣ слава.
ѡ ѿѣ оубѣдѣѧвѣти свѣтѣ сѧ. бѣдѣ оубѣ
нѣ сѣѧ сѣнасѣ двѣѧма. да нась ѿ бога
тѣтъ своѥѧ блогосѣѧтъ. блословѣѥ
нѣ приѣѣдѣи въ сѣтворѣнѣѥ. ѥ паки
градѣи въ славѣ. отѣтѣде на жрѣбѣ
тѣи противѣ ѥ владѣѧщѣ хвали
мъ. да сѧ вѣдѣѧѥтъ писаноѥ. видѣ
на бѣѣѧ мѣсѣѧѣца бога моѥго. мѣсѣѧѣца
бога моѥго цѣсаря ѥжѧ ѥсѣ въ свѣтѣ
мъ. вѣторѣѥ градѣ на ѿблазѣѣ. ѥ ѧггелѣ.

сутѣшѣна
ѥх сутѣсѣѣ

и силами славимъ. Ѿ веле медъ капѣнъ
шти ѧзыкъ дѣтии. ѿ веле не коупѣѥно
ѥ оучениѥ. богогодѣнъшихъ. даудъ про
рокъ подъписаниѥмъ съкры разоумъ.
обѣдо? а дѣти обѣдо отъкрывѣше. на ѧзыцѣ бо
гатѣство изнесоша. и словесемъ весело
мъ. велми вѣсѣхъ на насъшлениѥ съз
ваша. Начрѣпаймъсѧ оубо и мы съ ними
съ горы. и небесънааго богатъства. не
сытами пазоухами. и въ кровѣхъ положи
мъ божиѧ дарьси. Рѣзѣпиймъ бесъпрѣста
ни. благословѣѥнъ грѧдый въ имѧ гос
дѣне. богъ истиннъ въ имѧ гда ба истинна.
вѣседрѣжителѣ снъ. въ имѧ отче. цѣсар
истиннъ отъ истинна цѣсара. вѣчѣноѥ
и присно сы цѣсарѣствиѥ имѣѧ. коупно
съ родивъшимъ. ꙗкоже родивый ѥго
обѣше бо цѣсарѣствиѥ. а не вѣнѣ тоѧ
жде чъсти сынови слово причѧшаѥмо
ѥстъ. небо ни начѣно мони прибываюше.
или оухоудѣюше. млѣчи. нъ ѥстъствѣ
но и самотворѣно по истинѣ. ѥдно бо цѣса
рѣство отѣцоу и сыноу и стоуоумоу дхоу.
ꙗкоже ѥдно цѣсарѣство, ѥдно господѣ
ство. тѣмъ и ѥдинѣмъ поклонениимъ
слоужимъ. ѥдно трѣми съставѣнии бо
жѣство. безначѧла. бесътворенина. не бъ
гонимо. ни прѣмѣнимо. небо ни отѣцѣ
прѣстанетъ коли ѥже быти ꙗкоже ѥстъ
съставомъ. Небо ничтоже тройцѧ хоудѣѥ.

или оу спасти коли. и присности. или о
дѣвѣ въ ѥвангелиѥ. не добро ѥако человѣ
ку дѣлати сѫ̀ботѫ. и ѥще нань мнѣ т̃
поу прѣдѣлѣ. плѣнити ѥо свѣдѣлавъ. ѥще на
чѣлѣаго ѥй врага побѣда. ти свѣдѣлавъ т̃
въ ѹдѣлѣ дѣлавъ. и въ ѥако ѹдѣлѣ и добѣ.
присно того дѣла ѹдѣлѣ. ѥакоже и породивъшѣ
нѣвѣ!=нѣ его. нѣвѣ же и породѣнѣ присно. не хоу
ли христосова ѹдѣлѣства хоулѣнике. да
не родивъшоуѫ поу бесѣѣствіе дѣтворѣ
ши. а ѥиде вѣрѣнѣ ѥеси. вѣрѣно идѣи въ
христосоу истиннооуѫ поу богоу нашемоу.
а не ѥнѣ правѣвѣ и ѥѧта ѹдѣлѣ свободѣ. а
ѥиде ли родѣ ѥеси. въ страсѣ сѣ господѣнооу
покорисѧ. словесѣ бо прѣдѣраѧйсѧ не при
ѥазнивѣ родѣ. и въ ѥавѣсѣ пѣрникѣ. ѥиже
въ досѧ не бѣвѣ сна не чѣтесѧ ѻ̃тѣда поу
стивъ ѥѧло ѥго. Мѣже въздобѣѣнѣ
ѻ̃тъ клѣдоу же ѹдѣдохомъ. наѧдѣтъ на слово
3 вѣпиѣ ѥиде. благословѣѣнѣ же градѣ въ
3 ѧ господѣѣе. пастоухѣ добрѣ ѥлагѣ.
полоѣнѣ доуша своѣ за ѻ̃вѣѧ своѣ. да на
коже ѻ̃вѣѧ травѧщѣѣа вѣкомъ. ѻ̃вѣе
ѣ ѧдѣѣ въ ловѣѧ. сѣѣе разоумѣвѣѣ
и доушегоубѣѣ вѣкомъ. седеси
ѥнѣ чловѣка положивъ сварѣѣѣна па
ствинѣ, ловѣвъ сѣворѣ ѻ̃ловѣѣѣ
ѧ. праведе ѻ̃ловѣѣѣоу поу ѻ̃тъ ѣѣхъ ада
4 поу. благословѣѣнѣ градѣ въ ѣ ѧ господ
1 дѣѣе. доѣ на дїавола не ѣавѣ не видѣѣѣ

силою. нъ непоколѣбимою тѣ̀рдостію дѣ̀ржати
3 теже на нѣ̀ки кроѵ̀пъкъ. благословѣ̀ен̃ъ градъ
3 въ и̃мѧ господ̃не. оубиѥ̀ць на сѫпротивни
ка. не вседрѹ̀житель̃ства силою и̃ мѫдро
стію. нъ мѫжествіи̃мъ крѣ̀стна дѹ̀шества
мъ. вѣ̀зложи̃сѧ на зми̃ѧ. плѣ̀ть ра
зграбитъ. благословѣ̀ен̃ъ градъ въ и̃
мѧ господ̃не. и̃стрѣблѣ̀ніе на лѣ̀жащаго дѣ̀т
ь. на прокѹ̀дника. противорѣ̀зъ на
сѫпротивн̃ика. чловѣколюбіе на
ненавистника чловѣкомъ. благосло
вѣ̀ен̃ъ градъ въ и̃мѧ господ̃не. го
сподь помилоуетъ тварь свою. благо
словѐн̃ъ градъ въ и̃мѧ господ̃не. въ
пасъ прѣлѣ̀щенаго чловѣка. роуши
тъ прѣлѣ̀сть. о̀свѣщаетъ тѣ̀мнѵ̀ю.
оу̀праздняетъ кознь̃ дѣ̀ла прѣлѣ̀ща
ющаго. и̃ въ мало мѣ̀сто вѣ̀вести болѣ̀зно
знанїе. ѩсно о̀свѣщаѧ мїръ. тѵ̀ло
ѵ̀мрѣтвѣ̀ѧ. и̃ сѣ̀ѥдосѣ̀ѧ. доуши сѫщихъ
нѵ̀нѣ̀ѣ да слоужителѧ благословѣ̀ен̃ъ гра
дъ въ и̃мѧ господ̃не. ѣ̀дѧ за мнозѣ
и̃ по мнозѣ. и̃здавлѧѧ нищѣ родъ чло
вѣчьскъ. о̀тъ ѹ̀стъ кровопи̃йцъ его.
и̃ оу̀ бога и̃ нищѣ о̀тъ расхи̃тителей
хъ его. благословесен̃ъ градъ въ и̃мѧ го
сподн̃е. полїѧ̀тъ масломъ и̃ вїномъ.
въпадѧѧ въ раздѣ̀лникъ прѣ̀лѣ̀сти
на. благословесен̃ъ градъ въ и̃мѧ господ̃
не. Власть насъ сободи̃тъ. такоже рече пророкъ.

не ходатаи ни сълъ нъ самъ господь сѣ па
се ѧ. Сего дѣлѣма и мы благословимъ
тѧ господи. съ отцемъ и съ свѧтыимъ доу
хомъ. прѣжде вѣкъ и вь вѣкы вѣкомь.
бласловешенааго прѣжде вѣкъ. и до сѣли
сели бесплѣтьно. нынѧ же и вь вѣкы. съ
свѧтыимъ. и беспрѣмѣны. и безъразлѧ
кы сѧщиимъ вь плѣчениимъ.
Нъгда видимъ по томь что глаголетъ свѧтоѥ
еуагелиѥ. въшъдъшоу оубо господеви
въ црькъве. придошѧ кнемоу слѣпии
и хромии. и исцѣлиѧ вьсѧ. видѣвъшеже
старѣишины молитвьникомъ. и фари
сей чоудеса ѩже сътвори. и дѣти зовѧ
штѧ и глаголѧштѧ осанна сыноу давы
довъ. благословьѥнъ грѧдый въ имѧ го
сподьне. не съ трьпѣшѧ того чьсти. тѣ
мъ и пришъдъше кнемоу глаголаахѧ.
не слышиши ли что сии глаголѧтъ. нѣ
ли ти тѧжько ..... славимоу. нѣли
ти печально слышаште (rasura) отъ безъ лобь
нъ дѣтий. ѩже ѥдномоу богоу лѣпа.
не повѣда ли прѣжде богъ тороpокомъ.
ѩко славы своѥѧ иномоу не дамъ. то
како ты чловѣкъ сы самъсѧ твориши бо
гъ. нъ что противѧ томоу трьпѣливый.
тъшливый на милость. а поздьнъ на
гнѣвъ. трьпитъ вьзбѣсьнѣвъший
мъ. цѣлитъ отъвѣтомъ обѧштрениѥ.
попинаѥ писаниѧ. прѣдьизводитъ съ

вѣдѣтелѣства творѧщиимъ. а не отъ
мещетъсѧ въпроса. Тѣмъ рече николи
жели мене слышасте. пророкомъ глаго
лѧщиа. тогда разоумѣетъ ꙗко азъ есмъ
глаголѧй пришълъ. нили пакы изоустъ
съсѧщиихъ младенищъ съвръшилъ
еси хвалѧ. врагъ твоихъ ради. раздроу
шиши врага и мѣстѣника. еже есте вы.
иже законъ чтѧще и вѣдѧще и проро
кы чтѧще. мене въ законѣ и пророцѣ
хъ. проповѣдаемаго ослоушасте сѧ.
мните бо оубо пронырѣствомъ въздръ
жаниꙗ. пронырити славѧ божиꙗ. не
разоумѣѧще. ꙗко иже сѧ мене ослоуша
етъ. и отца сѧ ослоушаѥ. азъ бо отъ бога
изидохъ. и вѣнидохъ въ миръ. и моꙗ сла
ва отца моего есть слава. обличениѥ си
це неразоумѣничѣный съпаса нашего бого
мъ. прѣмлѣкоша отъ пѣрѣниꙗ. затворе
номъ бывъшемъ оустомъ ихъ истиноѧ.
и ниже потрѣгнѧвъше безоумиꙗ съмыслъ.
свѣтъ нанѣ творѣахѧ. Мы же поимъ ве
лии господѣ нашъ и велиꙗ крѣпостѣ его.
и разоумоу его нѣстъ числа. си бо вѣса бы
шѧ. да отъ немѣди грѣхъ мироу. агнѣцъ
и сынъ божий. волеѧ насѣ пасѣнѧѧ страстѣ
съ вами придетъ. и на продании станетъ.
искоупоуѧщаго животворѣноѧ кръвьѧ.
своеѧ миръ. сѣцѣнѧтъ трѣмъ десѧтемъ
мѣдѣницъ. и пасха наша заколенъ бѣдетъ.

sic

ꙗзыкы хс. да и҃же чѣсаѣмоѣ его кровїю по
кропитъ. и҃ оусѣѣвы акы праѵ҃ъ назнаме
нанїихъ. оубѣжатъ прокоуждающаго ада
го о҃брѣтша. и҃ сѣдѧ по страдавшїи хс. и҃ ѵ҃сташа
ѣ҃ трѣтїи дьнь. ѡ҃ѳ҃ѣдъ и҃ сѣдѧщїи
дѣсноу хоу҃. коупно ѿ҃ славѣ и҃ чѣсти. вѣсаѣва
ю҃ще ѥ҃моу поклонитисѧ. ѡ҃ кто моу прѣклонитъ
сѧ ѥ҃моу вѣсѣкы҃ коѣно небесьныихъ и҃ зе
мныихъ. и҃ прѣиспоудьнихъ. славѣ ѥ҃моу
моу въздаѣмъ. нѣнѣ и҃ присно и҃ ѵ҃ въ
вы вѣкомъ а҃мнь.

ех ratio

Фотїа патриарха конс҃тантинаграда сло
во на врьбьнїцѣ и҃ о҃ лазарѣ

litt. ornata ornatavit

Ѡгда отроцы ѡсанна въ вышнихъ
вѣтїемъ цр҃ковь въсторьжитъ.
и҃ свѣтлѣвшїи тѣи доволѣныи глась
къ себѣ привѣтїи. вѣсокъ людїи
потѣшлѣнныи. ѡ҃ѳ҃ѣ ѥ҃же радо
сти прѣдолѣжитъ. поусто҃шьноѥ ѥ҃сѣ
ство. а҃ ѡ҃ѳ҃ѣ невѣсѣ ѫ҃ждати врѣме
не ѡ҃ѳ҃ѣвлѣла. и҃ бѣлоѣ дѣстроѣ ѡ҃ѳ҃ѣ
ходи вѣсѣнныи. и҃ ракама плещи
ликоуютъ. а҃ ѡ҃ѳ҃ѣтшаѣсѧ скаѣ сѣдѣѣ
ти. подѣтѣнѣ вѣсѣ сѣнми оутвр
ждаѣ вѣадѣщѣ. ѡ҃сѣнна въ вышнихъ
слагословѣнѣ прѣдѣи въ ѥ҃мѣ ѡ҃сѣдѣ
нѣ. ѡ҃ѳ҃ѣда ли паѣ҃ вѣаѣ носѣщѣ и҃ скѣ
тающѣ хрисѣосѣ. и҃ лиѣ сѣѣвѣщѣ.
и҃ стѣлѣщѣ ризы҃ѣ ѡ҃ѳ҃ѣщѣ. радоуѣсѧ

Q. 23. (rubricatus 27, ex compactura ordine.

таковде. ѣже вижде отроковъ простолѣ
ѧдникомъ и̑ двлесенъ пѣснь изсарон тво
рала. и̑ придетъ ни ѹбда нале. ѥнд
довѣскы плакатиса. и̑ ненавидѣти зъ
лобы. якѣ отроци двѣсловѣ а̑ отѣзи са
на оубои ѵворѧтъ. и̑ младенѣзи болосло
вѧтъ. а̑ отѣзи на боа са ѵворѧтъ. тѣзда
и̑ книгѣнникъ самѣхъ видѣ. падѣшѣи
мдросѣ. словомъ бо̑ лицемѣрьствомъ
разоума. гоѣ ѹдъ въдѣсѣшеса. и̑стинѣ
мдя и̑ бо̑жиа мдросѣ. по и̑стинѣ отъ
падоша. тѣзда и̑ оучитель ихъ плакаса
а̑ жестоочанна срѣдѣца ихъ. тако оучити и̑нѣ
хъ порѣзи. недѣша доспѣти своеи̑
ѹдобѣ. на свои̑ оучѣнѣ въ ра
доу стати. и̑ недѣлъ и̑мѣхъ ѹдити. оу
млавѣшеса. сами посѣдѣ въ недѣ
гоѣ безоумнѣи̑ бо̑лѣзнь. велѣкыи
въ страсѣти высѣроуши ѹдобѣ трѣвѣ
ше. и̑ сонноубѣ по истинѣ нѣзѣ. до
лѣвѣ. ѹзнаи до слѣзе и̑ ѹдъ страждѣ
ше. не полоша и̑ страсѣти своеи̑ неѹтѣи.
ѣко до дѣ и̑ въ врагоу прилѣвѣшоу. и̑ оу
кѣхъ слѣзоу прии̑ати его. и рѣкѣ и̑нѣ
ѹдѣлѣма тромѣваѣшоу. оудобѣ и̑ без
брашѣна. о̑тъ отѣваѣшаго ихъ. скоуд
ны своа очищаѣти. и̑ страсѣтеи̑ своихъ отѣ
ваѣше. въ вѣлѣ и̑ чоувѣствѣа и̑ оуѣ свои
ѵоѣно ѹдъ ослѣпѣвѣше. своего ѹдѣ
лѣма лѣвращаѣшеса. и̑ лѣцеса и̑ творѣца.

и̑ sed ex corr.

ex corr.

своеи̑

познати не рачиша. а бъша бо познали сва
тыи паулъ рече. не бъша гда славы раста
ли. не разоумѣша. небо и разоумѣша рачи
ти. и жде бо хотѣние сѧ противѣ бываѥ.
то и дръжашаса страсти оумъ плѣноу бы
ваѥтъ. и оума свобождение вабимо. на
добро истины постижение не идетъ.
не разоумѣша аггелы славимаго. и про
рокы проповѣдаѥмаго. не разоумѣша
о десноуѭ отца сѣдашаго. и на дѣвичоу
рѧкоу носима. и словесемь ѥднѣмь дви
жѧша. не разоумѣша на прѣстолѣ
херовима сѣдашаго. и на осѣлѣти
носима. и отрокы хвалима. и на страсть во
ex corr.
лѣнѧѭ пришьдъша. не познаша ни ра
зоумѣти изволиша. нъ нарицаѥмиї
са мѧдри быти обѧродѣша. и отъ мѣ
нѣ въ мыслехъ ихъ. неразоумичьноѥ
срѣдьце. сии пророкъ издалеча глаго
лаше прѣдивида. слоухомъ слышатъ
и не разоумѣѭтъ. и видѧще не вида
тъ. оудебелѣ бо срѣдьце людии сихъ.
и оушима тѧжьцѣ слышаша. и очи си
помѣжиша. да не видѧтъ очима. ни
оушима слышатъ, ни срѣдьцемъ разу
мѣѭтъ. и обратѧтъса да исцѣлѧѧ.
Повѣдь ми оубо ѡ жидовине. что са про
рокы величаѥши. а прорицаѥмаго ко
риши. како ли вьлежиши книгахъ. ра
зоума написанъихъ ослоушаѧса. и отро

quid movet verbo?

осѣлати

dicti, vocati

N. syntaxis

чникы закона събираѥши. а истовоѥ
грозно вьѥ бьрати. попоушчаѥши. и въ
книжнѣйхъ роудахъ. вь поустошь
бьдиши. а иже вь нихъ тайнааго. ней
скопаѥши ни събереши злата. нъ и ни
по законьнѣймъ цвѣтиломъ. съ любь
вин цвѣтъ обьмавъше. свѣтьли свѣ
тьло оувести. въ црькьнѣѥмъ ликоу
ѥтъ чрьтозѣ. и ѥже въ благодѣти до
брѣ воняѥтъ. благочьстиѥ носѧтъ.
а ты листвиимъ закрывъ очиси. вьсь
сѧ тамо прѣда, ни отъ того дебельства
болѣзни имѣѧ. ни къ цвѣтьца въ зорою
личесе своѥго прѣведы. и ты бисръ
адъскы имиже сѧ красѧтъ. зьлѣ оумно
жаѥши. а Хсови людиѥ тъ отъкриваѭ
лѣпѣ. чистѧ по истинѣ приѥмьѭтъ
истиннѧѭ зарѧ. и оу чрьтога сѣдиши
издавьна сѧ троудѧ. а пришьдьша за
ти неприѥмьѥши. дрьжимъ бы похо
тиѭ блѧда. по истинѣ събравъшъ.
безмѧжьства. и въ сирѣхъ словесехъ бе
зоума ѥдинъ. по истинѣ сии людиѥ
ѧродиви а не мѣдри. испрьва бо оу ꙗзыка
чении на законѣ. ни въ послѣднимь мѣ
стѣ написани бъшѧ богопознаниѧ.

Не слышали цѣсарѧ давыда божиѥмъ о
свѧщениимь поѭшча. изоустъ мла
дьнецъ съсѧщиихъ съвръшилъ ѥси
хвалѧ. врагъ твоихъ ради. не вѣроуѥши
ли

обьмавъше

ѧ ни

зѧти

пророкоу. вѣроуй акы ѧжицѣ. аще нѣси
и словеды отъвръглъ ѧжичьства. изда
вьна бо та вьмь дѣледы отъвръгъшася
его. прѣобидишили и акы пастоуха.
оубойся акы црѣ. вѣстъ бо прѣтити
акы цѣсарь сы. аще лѣнѧшася или
гнѣваѭшѧ почоуе. и копие блискаѭ
шѧся наведетъ. и паницеѭ желѣзноѭ
пасетъ. и акы бъсѧды глинны. тьлѣний
оума бъвръшшаѧся сътъретъ. рьци бьнихъ
3 мъ великомъ гласомъ. изоустъ младь
3 нецъ и съсѧщиихъ бъвръшилъ еси хва
3 лѧ. Твоемоу оумоу мьстити хотѧ при
шьлъ естъ бъпасъ. твоемоу мьстити
хотѧ хвалѧ младеньцъ оутвръждае.
почто своемоу си завидиши бъпасению.
Почто толми зълъ еси. тоиѧти благодѣ
ти, аще не и се еже зъломь ниши, а те
бѣ есть на добро. обаче твои зълоби прѣ
долѣетъ. Ослоушаеши ли сѧ еже слы слыша
ша, послоушай еже видимаа. нили про
рокоу вѣроуеши исаии вьпьѭщтоу и
3 глаголѧщтоу. ѧзыци на нѣмь навы
3 кнѧтъ глаголати миръ, толи не ѧзы
3 ци на нѣмь истинѧ ясно глаголѧтъ.
не навыкоша ли хвалити младеньти
мира. Хс бо естъ миръ нашъ. еже срѣ
дьнѧѭ стѣнѧ враждъ разори. и его
же дѣлѧ съ отьцемь и сътворьцемъ
прѣжде зьлѣ остѧпивъше. сь мире

ни бꙑхъ омъ. Нили захариꙗ свѧтꙑимъ
доухомъ прѣжде проповѣда радостъ
сиѡноу, радоуй сѧ глаголѧ зѣло дꙑшти
сиѡнꙗ. проповѣдаи дꙑшти и ерѡуса
лимлꙗ. се цѣсарь твои грѧдетъ ти пра
вѣдивъ. и бꙑпасаѧ. тъ кротъкъ и вꙑсѣ
дъ на осꙑлѧ и жрѣбѧ осꙑлѧтино. не и ма
шили очию своѥю прорѣченааго сꙑвѣ
дѣтелꙗ. нѣсили ѥже прорицаѥмо слꙑ
шалъ. тоже прѣдистоѧшꙗ видиши
нѣли коупно съ словесꙑ дѣло пришъ
ло. то нѣли кротъкъ. нѣли правѣдеи
нѣли бꙑпасаѧ. нѣли вꙑсѣлъ на осꙑлѧ
нили на нѣмъ ѧзꙑци свѣтло миръ про
повѣдаютъ. не приносѧтъли ѥмоу
хвалꙑ дѣти. старчъ оумъ имѣнꙑшꙑ.
дѣти хвалꙑ приносѧтъ. да вꙑсе заск
пиѥ. тꙑшꙗ слово покажетъ неприꙗ
зни. ѥлма бо ремꙑствомъ нѣкꙑимъ
и оухождениимъ сеѧ жизни. любо и
зꙑло хотѧшꙗ бꙑтворити. хвалꙑ при
носити славѧшꙗѧ. пошꙗдитъ
владꙑцѣ. младенишꙑ бо ѥстꙑство
невѣстъ пронꙑриꙗ ни проскоупꙑства
имѣти. ни работаѥтъ страсти лꙑсти
нъ ꙗкоже имъ свѧтааго доуха даръ въ
оуши вꙑложитъ. сице сии стааго доу
ха даръ въ оуши въ оуши вꙑложитъ. си
це сии чоудо дѣѯаниѥ хвалѧтъ. дѣти
дарꙑ приносѧтъ. да вꙑси дѣлесетъ

an лꙑсти?
abscissâ membranâ.

навыкнѧтъ. ꙗко не ѥже прѣтрѣбивъ
оумъ имѣѥтъ. ти любивши сѧтъ пь-
рѣмь. и хотѧтъ стоудъ имѣти. тѣ
мьсѧ тайнъи подаѥтъ даръ. нъ иже
чистомъ оумомъ. и не зълобивомъ срьдь
цемь приходѧтъ. тѣмьсѧ благочьстиꙗ
отъкриваатъ разоумъ. ѥже бо выше пы-
таниꙗ ѥстъ. ти кто хощетъ отомь
пытати ноудѧсѧ. а не посвѧтьшимъ
ходѧ словесемь. то и ѥстьствиꙗ. а сло
веса имижесѧ кычитъ. горько прѣтръ
гнетъ. и богословьнааго охоулитъ зако
на. и бьшиꙗ ѥго охоулитъ. и пытаѥ
мыꙗ гонезнетъ свѧтости. дѣти хва
лѧ приносѧтъ. да родитель обличѧтъ
безакониꙗ. и вѣроуѭщиихъ обновѧ
тъ богопознаниѥ. ѥлико бо прѣдолѣ-
ваатъ оумоу. и навыкнѧтъ нелѣпо
мыслиꙗ. мьнога вѣсть трѣбѣ ста.
а ꙗже въ чистѣхъ срьдьцихъ бескврь-
ны. витаѥтъ. тѣми инѣмъ истинь-
ныи ꙗвьꙗтъ разоумъ. ты же и лаза
ра невидиши въставьша отъ гроба.
и мрьтвааго съ живыими сѧшꙗ. и на
вечерни съ господьни възлежѧшꙗ. нъ
оукроѧ мртьвааго рѣшиши. а своѥго
невѣрьства нерѣшиши. и гробьный
камы отъвалѧѥши. а зависти доу
шѧ своѥѧ. горши творѧшꙗ ти гной
неискидаѥши. и а да видиши госпо

бьшиꙗ?

sic

гной не искидаѥши.

erasum

male nam sensus est de Hade reddente Lazarum.

двасѣ мѣ повелѣнїѥ. четирѣ дѣлѣ
на ѹздаѧнїа. тоже двѣ на ѹдѹшенїе
и̑ воскрѣсавѣ таѩго. пророкѣ ѹдивѣ
ѧ рѹкѣ сѣтворїѧ. ѿ веселїкоѥ не
сѣтворѣнїе. ѿ веселїкоѥ не и̑зѣ
лїѥ ѹтѣсненїе. на толїко ли де
зїкомїе обращаѧ сѧ. да ѿтѣ нїхѣ
же дѣ вровать ѧко. невроумѣѣ.
ѹдѣже двѣма хватѧ хоудѣѣ. ѻ̑нїхѣ
же славѧ и̑ величаѥ не дѣлаѥѣ.
ѻ̑нїхѣже ѧко и̑ блгодѣѣ воздаѣ
ѧ. хоудѣѣ и̑ логосварнїѧ дѣваѧѣ
ѣ. сїѧ до ѻ̑бою̑хѣ дѣзоумїе. сїѧ
и̑хѣ ѹдѣржанїе ѹдрѣжѧ. ѹмѣ
до сѣхѣ ѹдѣржанїа. нетѣ ѹда
нїѧ. ѹмѣѥ недаѥѣ. ѹмѣноу
тоу ѻ̑чеси сквозѣ проницаѣмїи сѧ на
нѣѣ тѣѣ проѹдрѣѣ. ти на и̑ст
нѣѣ зарѧ вѣздрѣѣ. сїѧ вѣ нед
вѣ фарисеи и̑ кнѧжѣникѣ. и̑же тог
да ѹдѣржанїа чѣѣ. и̑ нарицаѧ
сѧ ѹмѣѥѣ вѣ величаѣѣ сѧ. и̑ ни
ротоу подражѣ мѣнѧѣ сѧ закоѣ
сѣхранѧѣ величаѣѣ. и̑ ни̑ сѣ и̑
стинѣ. никакоже и̑ мѣнѣ. ни ѧ
чѣ стинѣ нѣдиноже словесе творѧѣ.
сїѧ вѣ ѻ̑стенѣ ѹдавѧѣ. нѣдь до вѣтлѣ
бинѣ вѣ доуши. и̑ вѣсего зловѣка ѹмѣ
зѣ. и̑ ѻ̑ добрѣ нелѣпѣ сѧ сѣлѣ разоумъ.
и̑ чоувѣствова. паче сѣтѣ най-трѣдѣнїи // най-трѣдѣнїи

пяти оучению. зѣло лютѣ прокоуди. ни разоумѣ
разоумѣти ѥже на подобѣ. ни памѧти
ѩ слоухъ оутвръждаѧ. ни чисто глѧдати
даѧ видимыихъ.

Мыже оубѣжимъ вызлюбѣѥнии. доуши
прокоудьныихъ страстии сихъ. бѣжи-
мъ кыченьѧ ѥгоже дѣлѧ прьвоѥ сьпа-
де. старѣишина бесплътьныихъ. бѣ-
жимъ завити. аще и ничьсоже дѣлѣ. дѣлѣ?
нъ творѧтгоуоумоу прокоуда бываѥтъ.
аще и малы съгнѣваѧтъ ѥмоуже за-
видитъ. бѣжимъ кыченьѧ и славы, и
мже истины постижениѥ прогонимо
ѥстъ. бѣжимъ неоуподарениѧ и хоу-
лы. то бо старѣишинъ, жрьцемъ.
и книжьницы жидовьсти. на христоса жрьцемъ & ток тѣра
оубиѥниѥ възбѣсиша. се старѣиши-
ны жрьцемь и книжьникомъ. безоу-
мьнѣиша младеньцемь сьтвори. да
не подражаимъ жидовьска рѧсьства,
нъ дѣтьскоу позавидимъ благодарению.
не старьцы богодарению, ~~не завистъ~~
богословьѥнию. не зсвистьливыихъ нъ младенитъ
невидѣнию. нъ хвалѧщиихъ богопо-
знанию. не оубоицъ неприѧзньствоу
нъ младыихъ безълобию.

Бѣдѣмъ и мы акы дѣти. господь бо ре-
че. аще не обратитесѧ и бѣдете акы
дѣти. не вынидете вь цѣсарьство не
бесьноѥ. бѣдѣмъ дѣти безълоби.

ничсоже зъла ни лютесе на доуши пишя
ште. нъ въсеня чистотоня. и зъла кром
мѣ сѧшта знаменїа. благочѣстъня
ня вѣря приемѣнѧшти и пишеми. да
вънидемъ въ цѣсарѣствиѥ небесѣноѥ.
принесѣмъ вѣйѥ господеви милости
и чловѣколюбѣствиа, да вънидемъ
въ цѣсарѣство небесѣноѥ. съреѧштамъ
ѥго идѧшта на хрѣбѧти. и жидовъск
обличаѧшта безоумиѥ, а странамъ
даѧшта свѧтостѣ. съреѧштамъ
стелѧште котыгы. како. ѥже нищий
мъ постилати. самъ бо на себѣ нищѧ
тѧ приѧ. и въпиѥтъ. поне сътвористе
ѥдномоу сихъ малыихъ братїа моѥ
ѧ мънѣ сътвористе,

Ѿ чловѣколюбѣствѣнаго и свѧтаа
го гласа. мънѣ рече котыгы пости
лаѥши ѥгда нищаѧ одѣваѥши.
мене съгрѣваѥши. ѥгда сихъ горькы
ѧ стоудени и болѣзни оурѣшиши. по
стелѧмъ ѥмоу котыгы. да сѣдѣть
ми намъ бѣдетъ въпити пространѣ
ство. Ѡсаннавъ вышнихъ благосло
вѣѥнъ грѧдый въ имѧ господѣне. бла
гословѣѥнъ грѧдый рѧцѣ на крѣстѣ
пропѧти. и страны къ себѣси дъвъкоу
пи. благословѣѥнъ грѧдый. ада дъвѧ
зана показати. а адама отъ ѧзъ отъръ
шити. и паденїа въставити. благо

лютесе NB
cf. ex adverso sleg (carn.

та ваїа. sed
cf. carn. veja.

котыгы?

оурѣшиши.

=sternamus

словѣнѣ градѣ. мѣсто дрѣвнавѣ
свѣтовѣ. а҃ прославѣнѣ на се[illegible] при
мѣдѣподи. благословѣнѣ градѣ
ѣдова семиѧ непразнѣ. а҃ небесѣ
на жилища. многѣихѣ свѣтлостѣнѣ
хѣсѧ. исплѣнѣ, благословѣнѣ гра
дѣ жрѣтвѣ совѣ ѕанѣ принесетъ
и҃ вѣсѧ ѡ҃щѣстнаѧ трѣбѣ. и҃ съ ѡ҃вѣздѣ
ды ѣ҃ старостѣ. благословѣнѣ градѣ
свѣрѣхѣ прокл҃ѣтѣ. а҃ вѣскрѣсенїа
нашѣ ѡ҃новитъ. работѣ и҃здавитъ.
а҃ ѣ҃ниѕдоволствїа подастъ

Твоѥ до то тѣ ѣ҃творѣшаго. и҃ ѡ҃тѣнесѣ
нашѣихѣ нашѣ ѣ҃ставѣша. и҃ ѣ҃тлеска
вѣша. и҃ падѣша нашѣ. и҃ вѣкрѣщѧ
нашѣ ѕовѣтѣнѣ. вѣставѣнѣ и҃ ѣ҃тле
скашѣ. твоѥго ѡ҃ѥсѧ плѣвколѣбѣ
ставѣша, забавѣнѣ вѣшаго. ѣ҃ѕискаѧ
тѣ. и҃ ѡ҃тъ забавѣнїа ѡ҃бращенїа.
и҃ прѣбѣваго мѣста дѣсконѣчно сѣтворѣ
тѣ. твоѥ долюдѣнѣ. и҃ ѡ҃вѣца пасты
нѣ твоѥѧ. и҃ тебѣ вѣси вѣславѣнѣ
ѧ. и҃ тебѣ славѣ и҃ благодареніѥ вѣ
здателѣ. конѣчно съ ѡ҃тѣцемъ и҃ ѣ҃ свя
тѣмъ духѣ. нѣдѣсѣтѣнѣ
и҃ животворѧщѣ и҃ всѣдрѣжителѣ
тронѣ. нѣнѣ и҃ присно и҃ вѣвѣкѣ
вѣкомъ ѧ҃мѣнь.

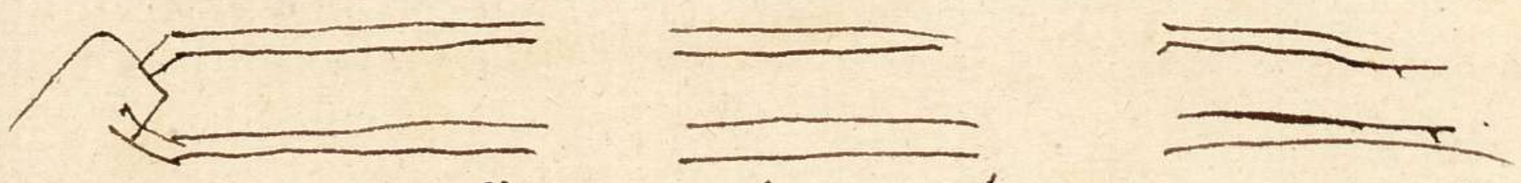

Ornamentum catena 3–5 articulorum entrelacés.

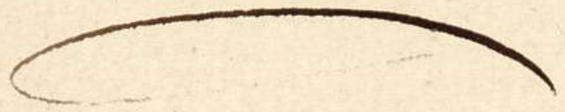

3 Іоанна архиепископа Костантина града зла
тооустааго слово. о смокви въ великый въ поне
дѣльникъ. // vult deleri въ

Око оубо видѧ или дѧбъ цвѣтѣчанъ.
или источникъ силно текѧщъ.
тѣмъ видѣниимъ тамо сѧ влѣчетъ.
и срѣдѣчѣнїи оумъ. прѣвращаатъ
тамо. такожде и оухо слышѧ слове
сы дѣанїа и повѣсти. къ тѣмъ
мысли си простѣретъ. ꙗко быти ꙗко
моу, тѣлесемъ на томъ мѣстѣ. а мы
слиꙗ на ономъ. ижде же слово повѣсти
ꙗ назнамена дѣло. сице и мнѣ нынїа
сълоучисѧ вызлюбѣнїе. слышѧ бо
еуагелиста съповѣданѧща. ꙗже въ
виѳании бышѧ христосомъ дѣлеса.
о смокви. сѣде ѥсмъ дѣлесемъ а оумомъ
себеси ꙗмо сѧщꙗ творѧ. и мнѧсѧ
нынїа въ слѣды идъ владыкы исоуса.
и видѧ смокве. прѣжде господьска
запрѣщенїа. прозѧбшѧ и свѣтъ
лѧ. а по господьстѣ запрѣщенїи.
и дрѧхло и соухо. за оутра рече ІС. и
ды въ градъ заалка. и видѣвъ
смокве приде къ неи. и ничсоже обрѣте
на неи развѣ листвие тѣчьнѧ. и рече
ѥи не бѧди к семоу плодъ отъ тебе въ
вѣкы. и тоу абие оусъхнѧ. се вамъ
нынїа почтено бысть. прѣжасаѥтъ
мѧ дѣло. дѣлитъ ми сѧ оумъ. ѥгда бо

хощѧ повѣстьнаꙗ съказати дѣлеса.
тоу абиѥ съ видомъ чоудеса книмь при
влѣкѧтъсѧ. и ꙗкоже аще кто видитъ
вѣдро злато. имѣѧщѧ ѧтръ камениѥ
чьстьноѥ. носѧщѧ на себѣси тайна на
писана. хощетъ вѣдро видѣти. блъша
ниꙗ дѣлъма. ставьꙗѥтъ сѧ пакъ. о ѧтрь
ниимъ. камении. тъщитъ босѧ и ка
меньнѧѩ видѣти добротѧ. и ѥже на
немъ писано тайноѥ вѣдѣти. сице
и азъ видѣвъ дѣлесе повѣсть. свѣтъ
лѧ и добрѧ сѧщѧ. тамо дръжѧ оумъ си.
въспѧть влѣкѧжесѧ пакы доуховьныи
мъ видомъ. неразоумѣти чоудесъ. за
оутра бо рече Іс. мимо иды въградъ въ
залка. ѡ несъказаѥмааго и несьвѣдо
мааго тайнааго. възалка кръмѧи вь
сь миръ. иже отъ пѧтьихъ хлѣбъ пѧтъ
тысѧщь досыти накрьми. тъже въ
залка. иже оумышлениимъ ѥднѣмъ
водѧ на вино прѣтворити. възалка иже
отъ кала живѣ очи сътвори. възалка
иже по пѣнамъ влънъныимъ ходи. и но
гоу въ водѣ не омочи. възалка. иже доу
шѧ истѣлесъ изводитъ. и пакъ. въво
дитъ сь словесемь. то како глаголетъ
исаиꙗ. бъ вѣчьныи невъзалчетъ. ни трꙋ
дитьсѧ. хс же богъ вьсѣчьскы нѣкде
вѣроуѧщоуоумоу глагоѧщоуоумꙋ.
исправа бѣ слово и слово бѣ оу бога. и бъ бѣ

отъ пѧти хлѣбъ

слово. како оубо вѣзалка богъ, нъ въза
лка робиѥмъ образомъ. прѣкръмиже пѧ //
тѣ тысѧщѣ. ꙗкоже въ нѣмъ власте
ско хотѣниѥ. приде къ смокви види
мый чловѣкъ. бѣже въсѣжде. ѥже на
нѣмъ разоумѣѥмоѥ божьство. видѣ
смокве акъ. чловѣка бесплодьна. оу
соушиѭ словомъ акы богъ. рече не бѣ
ди ксемоу отъ тебе плода въ вѣкы. идѣ
ло въ слѣдъ идѣаше. и тоу абиѥ смокы /
сьхнѣаше. слово чловѣчьско нъ дѣло /
божьско. нъ велми трѣбѣ искати вьзлю
бьѥний. вида смоковьнааго отъ мно
гыихъ съказано. ꙗкоже мьнѣ сѧ мьни
тъ. нъ не по истинѣ. обаче прѣжде ва
ривъшиихъ вамъ ~~бѣсед~~ ob spatium бесѣдоуѥмъ съка
заниꙗ. и о нѣмьже мы троудилисѧ. прѣ
ди принесемъ. бѣдно бо разоумѣти.
въ повѣсти писменьнѣ и лежѧй оумъ.
въ велицѣ глѧбинѣ имѣѧ. съкръвен
тайнааго сьꙗниꙗ. каꙗ бо бѣ бѣда сло
вомъ исъхняти смокви. а не словомъ /
плода имѣти. ѥже бо словомъ исоуши
ѭ. можааше и словомъ плодьнѧ сътво
рити. что ли съгрѣши смокы. аще
кто речетъ ѥгда не бѣ ѥй врѣмене.
маркоу еуаггелистоу глаголѧщоу
зимѣ быти въ то врѣмѧ. и аще не
коѥ ѥстъ тайноѥ чловѣкъ дѣлѣма. о
нѣй творимо. обрѧщетъсѧ и господ

по ѥдномоу образоу. хвалимъ оубо ꙗко
словомъ оусоуши. зазорѣнъже ꙗко безоу
ма ѩ прокла. нъ лѣпо ѥстъ разоумѣти
о семъ възлюбьѥнии. чии образъ при
несе смокви. не бо бѣ никоѥже христосо
мъ бываѥмоѥ дѣло. ѥже и не имѣаше
тайнааго чловѣкъ дѣлъма творимаа
бъшьѩ бо ни ѥдноже бѣ отъ него. сътво
рено дѣло. ѥже нѣстъ дѣло оуспѣшьно
ни ѥдноѥже не въпиꙗше истинѧ. ни ѥ
диноѥже не къ небесьноуоумоу прия
тию подвигнѣаше оумъ.

ter denæ litteræ per lineam circiter sicut ter denæ lineæ per paginam!

Сей смокви съказателе рѣша о жи
довьстѣ съборѣ приложенѣ быти. къ
нейже рече приде господь ишта на ней
плода вѣры. и не обрѣте на ней. нъ тъ
чиѩ и словеды пророчьскыими и зако
нъныими. акы листвиѥмь краса
штеса. тѣмь и оусоуши ѩ рекы. не бѣ
ди къ семоу плодъ отъ тебе въ вѣкы.
нъ азъ съказанию семоу тъшꙗса. въ
прѣкы глаголати възлюбьѥниѥ. не
бо сице ѥстъ истина разоумъ. како бо
прокла господь глаголаи. благослове
ствите а не клънѣте. како ли и съборъ
прокла и оусоуши глаголаи. не приде
снъ чловѣньскый погоубитъ нъ въ
зискатъ и съпастъ, погыбшеѥ.
Ашче ли кто ѥшто въ прѣкы глаголетъ.
и пьритъса глаголѧ. жидовьстѣсъ

борѣ приложенѣ бꙑти смокви. вꙋшаї
како искоренина оусъхꙑисъборъ. сла
дъкаго павла прорасти, бѣ и акула и
Nr & syntaxin прискула. и мнози ини. и инѣхъ по ра
доу нꙑнꙗ именъ множьства дѣлъма
словесъ миноуꙗ глаголати. и ꙗкоже ни
бꙑшьꙗ? бꙑшьꙗ отъриня люди жидовъскꙑ гъ.
съвѣдѣтелъствоуѥтъ ми павълъ гла
голѧ. глаголѧ оубо, дѣѣши отъриня лю
ди своѧ господь небѣди, небо нъ и азъ
издрайлитѣнинъ ѥсмь, отъ сѣмене
авраамꙑꙗ. племене веньꙗминꙗ. не
отъриня господь людии своихъ, нъ и
съпасение людьмъ тѣмъ въ послѣдь
наѧ дьни обѣшча, ѥже глаголетъ,
ѥгда конꙑцъ ѧзꙑкъ вꙑлѣзетъ, тъгда
вꙑсь издрайлъ съпасетъсѧ.

Аще бо и бози врази бꙑшѧ жидове насъ
дѣлъма бꙑшѧ. да мꙑ тѣхъ ослоушани
ѥмъ съмилимъсѧ. ꙗкоже съвѣдѣтелъ
ствоуѥтъ ми павълъ глаголѧ. по благо
вѣщению рече. врази васъ дѣлъма.
и по избранию вꙑзлюбꙑѥний отꙑцъ
дѣлъма. бескаꙗзни дарове. избавь
ѥние свѧто вꙑзискати. оубо лѣпо вꙑзлю
бꙑѥний, словесе ѥже о смокви. чий ~~несе~~ при
несе образъ. Nъ аще ты адаме помѧ
порода paradisus. неши. ѥгда въ породѣ обнажа, коѥ
го дѧба листвиѥ вꙑзꙑмъ. и съшивъ
себѣси одеждѧ сътвори. оузꙑриши как

въ правѣдѧ ѩ оусоуши. не :: то ли листвиѥ
смоквино вѣзѣмъ. свои стоудъ (erasa) покры
ваа́ше. приде оубо господь. и ꙗже ѥшѧ
въ тѧ вѣниде смокви. тоѧ стыдѣка по
кровишѧ. словесемъ оусоуши. отъ (sic) нѧ
ти оубожьство. и дастъ ти богатьство
отъ нѧ ти стоуда покровишѧ. и дастъ
акъ снѣгъ. одеждѧ водоѩ и доухо
мъ истъканѧ. оусоуши листвиѥ смок
ви. и въздастъ изноуренияа доушѧ.
Каꙗ изноуренияа. ꙗже змиꙗ изноури
въ породѣ съ аггелы равнѧѩ жизнь
породьнѧѩ пишѧ. неистьлѣниꙗ о
деждѧ. нъ обратимъсѧ на начѧтъкъ.
за оутра рече въсходѧ въ градъ ІС. въза
лка за оутра. ѥгда ношть прѣлъстими
мойде. и на оутриꙗ ХС въскрьсениꙗ свѣ
тъ просвѣти мирови. оутриꙗ бо ХС ꙗко
же рече пророкъ. аꙗ оутриѥ готово обрѧ
шѧемъ ѥго. за оутра въсходѧ въ градъ
ІС. за оутра ѥгда тьмьнаа сьмрьть
свѣтомъ славы христосовы изгыбе.
и златыѧ зарѧ. правьдьноѥ сльньце въ
отьмнѣнъиихъ отьмнѣнъиихъ срьдьцихъ просвѣти.
за оутра. ѥгда топлы зарѧ божьства про
стрѣ. и омрьтвѣвъшѧ дꙗволомъ доу
шѧ растопи. нѣстъ ѥже оукрыѥтъ то- топлоты
плоты ѥго. стоуденъиимъ бо грѣхомъ
мъ дꙗволъ чловѣчьска срьдьца оумр
тви. тѣмь пророкъ молꙗшесѧ глагѧ.

Q. 24 (2 male) 23 175 189

раждьзи истесѣ мои и срьдьце ми. стоу
дениѧ бо нечьстиꙗ. вьсе чловѣчьство оу
вѧзано бѣсше. тѣмь вьси пророци коупно
молꙗхѧсѧ. къ богоу глаголѧщіе, обрати
плѣнениѥ наше акъ, водотечѧ въ югъ,
рекше ꙗкоже югъ. то плѣ вьзвѣꙗвъ по
мрьзъшаѧ воды. на прьвоѥ ѥстьство
водноѥ приводитъ. сице и насъ. ѥже
же грѣхомъ диꙗволемъ оу мрьштени
ѥстъ. и акъ югъ вьзвѣꙗвъши благо
дѣть христосовѧ на прьвоѥ ѥстьство
приведе нетьлѣнꙗ. то топлоѥ вьзвѣ
ꙗниѥ югово. и невѣста цръкы въ пѣтии
хъ пѣти, и призываатъ глаголѧщіи.
въстани сѣвере, и приди юже. провѣй
градъ ми, да потекѧтъ добрыѧ воѧ.
за оутра рече въсходѧ іс. добро ѥже въ
сходѧ. да назнаменоуѥтъ ꙗко и пророкъ
рокъ испадъшаго адама. пакы пришъ
дъ господь нашь на тожде мѣсто въсхо
дѧ грѧдѣше. за оутра въсходѧ въ градъ.
градъ нынꙗ слъшавъ не долоу глѧдай,
нъ горьнꙗго иероусалима. небесноѥ мѣ
сто. небо нъ житиѥ наше на небесехъ ѥстъ.
за оутра іс. въсходѧ възалка въ градъ.
възалка не на пищѧ чловѣчьскѧ нъ на
жизнь чловѣчьскѧ. моѥ бо брашьно рече
ѥстъ. да сътворѧ волѧ отьчѧси, да вѣ
роуѧтъ ѥгоже поусти онъ. вѣроуѧй бо
въ него. ꙗкоже рече самъ не оумьретъ вьвѣй.

за оутра въсходѧ іс. въ градъ възалка. и ви
дѣвъ смокве приде к нѣй. добро ꙗко при
де къ нѣй. абы бо минѧлъ смокве имѣла
бы смокви змиꙗ гнѣздо своѥ бесъмрьти.
нъ приде къ смокви и оусоуши ѥѧ. подъ та
коѥѧ смоквиѥѧ сѧщꙗ наѳанаилꙗ видѣ
господа. прежде бо тѧ рече Филипова въ
зъваниꙗ (sic). сѧщꙗ подъ смоквиѥѧ видѣ
хъ тѧ. сиѥѧ смокве издалече пророкъ хо
тѧщи ѥй бесплода бꙑти глаголааше —
вьзидѧ вь люди пришьлъствиꙗ моѥго.
за нѣ смокы плода не сътвори. на сицѧ
смокве възлѣзе закхей видѣтъ господа.
и к нѣмоу рече скоро сьлѣзи. добрѣ же еуа
гелистъ рече. дивиꙗ (exв.) смокы о закхей.
да докажетъ ꙗко широкъ и пространъи
пѧть. дивий приплетенъ ѥстъ. отъ
нѧдоужесѧ раждаѥтъ зъла сьмрьть.

Приде къ смокви господь. си смокы о
бразъ приношааше. широкааго и про
странааго пѧти. водѧщааго въ па
гоубѧ. плоскъ ѥстъ листъ смоквинъ.
и остръ. свраб'ьно ѥстъ грѣхъ широкы
имъ и пространыимъ моремь. въводѧ
въ пагоубѧ. сладъкъ ѥстъ плодъ смо
кве и слѧзъкъ. сладъка ѥстъ сласть во
дѧщиꙗ въ грѣхъ. прибалжаѧщий
хъсѧ к нѣй въ растрьзоваѥтъ. бѣжи ѥѧ
въ коуса. сладъка ти ѥстъ въкоушаѧ
ще. нъ горька по въкоусѣ. медъ бо ка

sic in codice.

※ О смокви и о женѣ любодѣйци и о бесѣдѣ ѥѧ лѣстьнѣ ∴

N Syntaxin.

N3

сицѧ смокве

плъсаѣ отъ отъстѫпьнои женѣ блюдѣтъ.
аще въ оутрѣа помажеши гръстанъ твои.
нъ по сѣдѣ горѣтане главѣ обрѣщеши.
и остроуѣе паче мега ѡбоѧнѣ отца. для
дѣница ѥстъ сластѣ. сладъко ти бѣдѣ
доуѣетъ въ оутрѣва. тай въстоупѣдѣтъ.
бѣсѣдою горѣсть съпрѣтъѣнѣѣ.

о гѫнаи. Ѡ гѫнаи бѣ гѫнѣа сладъка бѣсѣдоѣь. нъ
горъка лъсѣтѣ. сладъко въкоушенѣ
нъ горъко падѣнѣ. бѣгаи блюдѣ
да сластѣ. сладъко съ нѣѣ бѣсѣдоуѣе.
N гѫнаѣ. а горъкѣѣ въ та стороуѣ насѣщаѣѣ.
бѣгаи сластѣ акъ ѣлѣнь ѣѣзавенъ. пои
де господь съ небесъ. жѣдаѣ жѣзнѣ чло
вѣкѣсѣ. ѡбрѣтше широкѣи и просѣра
нѣи пѣть. жѣзнѣ сѣѣ стороѣѣ. пои
де къ нѣмоу. ѡбрѣтше лѣставѣтель кра
соуѣѣшѣсѣ. неѣмѣѣѣ же и плода
съпрѣтѣѣ. почѣто поѣе нѣѣ врѣтѣа сѣдо
прѣложѣ ѥѵаѣѣѣсѣѣ. не до пѣѣ реке
плода. не бѣ до врѣтѣа. како бо. помѣаѣѣа
тѣѣе съпрѣтѣѣѣ плодъ бѣтворѣѣѣ. ѣ ѣсоу
прѣѣѣдѣ шоу. ѣ вѣскрѣсенѣе мѣрови про
повѣдавѣшоу. не бѣ ѣей врѣтѣа плодъ
бѣтворѣѣѣ бѣпрѣтѣѣѣ. ѣ тѣхъ сѣѣовѣ
до съпрѣтѣѣ отъ ѣдама до моѣсѣѣ. рек
ше до закона. вѣсѣ до писанѣе законѣ
въ Нарѣзанѣ моѣсѣѣ. такожде въ ѥѵаѣѣе
лѣи реце. ѣ пророцѣ моѣсѣѣ ѣ пророцѣ. моѣсѣѣ
ѣ чѣто кѣѣей господь. не дѣди отъ тебе

плода вь вѣкы. и оу сухня смокы и коня
часа писаниѥ. низъпаде сьмрьть до по
бѣжденина. кде ти сьмрьти жало. кде
ти аде побѣда. что ли ꙗко зимѣ глаголет.
еуаггелистъ. быти въ то врѣма. вь не
Красоуꙗше. же смокы листвиѥмъ красоуꙗше. нъ оу
то заштицаꙗ ѥдначе грѣхоу цвѣтяшгоу.
быти диꙗволю снѣгоу лежашгоу по вь
семоу чловѣчьствоу. прѣжде бо мироу ста
рѣишинѣ. христосоу пришьствиꙗ. мно
гы недягы чловѣчьскы избавиашеса
родъ. къ капишгемъ слоужению. и на
пѣсни. и на бляжденина женомъ. пришь
дъже господь миръ нашъ съпратаса про
1 тивъныихъ чловѣкъ скврѣны. мята
23 штаꙗ жизни сеꙗ страсти и влѣны. и оусоу
4 ши смокве. и вьсади крьстъ вѣроꙗ цвѣ
ташгъ. и жизниꙗ вьсѣмъ сиꙗняштъ.
ѥмоуже крьстоу корениѥ вь земьꙗ въ
ꙗвлꙗꙗ ложено бысть. ꙗвлꙗꙗ на небеса възло
жены. ѥмоуже листвиѥ бестарости.
и цвѣтьць не оуважда. и плодъ бесьмрь
ти. ѥже дрѣво и давыдъ поминаатъ гла
голꙗ. и бѣдетъ аꙗкы дрѣво сажденоѥ при
исходишгиихъ водъ. ѥже плодъ свой
дастъ вь врѣма своѥ. и листъ ѥго не оу
падетъ. се дрѣво поминаатъ и мѣдро
стьꙗ глаголяшги. дрѣво жизни ѥстъ
вьсѣмъ дръжашгиимъса ѥꙗ. се дрѣво = дрѣво

rasura sic correcta

сласти сланоѥ море. и пѣнныꙗ

177–191

Continuatur Q. 24. (male 23)

пророческомъ окомъ видѣвъ и҃ереміа.
жидѣ хотѧщꙋ хрⷭтосꙋ ц҃ꙋдѣлатн
прѣ порꙋзоу жидѣ рече глаголѧ҃шꙋ.
идѣте вложимъ дрѣво въ хлѣбъ тѣлꙋ.
и҃ сѣкратимъ тѣло отъ земѣѧ живꙋщꙋ.
дрѣво крⷭтⷭ. хлѣбъ ѧко хрⷭтосо
ва. вѣдѧ господь хлѣбъ рече. се ѥстъ
плъть моѧ за вы ломимаѧ въ ѡставленіе
ѥ҃ грѣховъ. на семъ дрѣвѣ крⷭтⷭтсѧ
мы рꙋцѣ простьръ. по вздоухꙋ пара
шѧ силы разꙋмѣвъ. безбѣдьнꙋ нашъ
на небеса ѧтⷭтвіе ꙋготови. ѧ҃
сотвиꙋ нашъ вѣрꙋ, отъ земѣѧ на небо
поставивъ. и҃ се чюдьно сице слоучаѥ
те вьзлюбленнꙋ. сама дрѣво крⷭтⷭтвное — ob spatium.
на ѵ҃емъже пропѧшѧ и҃стиньныи винo
градъ глаголѧ҃. ѧзъ ѥсмь виноградъ.
и҃ бѣѧше дїаволоу лоза свѣтлѣ, и — rabura: ната?
нашъ лоза животьна. бѣѧше нашъ лоза
бологосѣнѧта. зноу грѣховьнꙋю нашъ,
ѡтрѣтаѧ҃щꙋю тако сѣнь покоа нашъ
даѧ҃щꙋю. подъ сѣнїю ѥѧ сѣдѧ҃ глаго
лѣтъ сополокоть регемьнꙋ. подъ сѣнь
ѥѧ҃ꙋ помꙋіслѧтъ и҃ сѣ дохъ. и҃ плодъ
ѥѧ҃ сладокъ въ грѣтанїи — rabura — ни. сеи сѣнїю надъ
вѣсѧ҃ плѧменьнꙋю даꙋідъ глаголѧ҃ше. сѣ — corr. ras.
ни крилоу твоѥго надѣѥсѧ. докоуи. до
ѥ҃гда минеть безаконіе моѥ.
Ѡ чюдноѥ дѣло и҃ таиноѥ ново. ѡсточѣни
къ на дѣбоу бѣѧше. а҃ крⷭтⷭтъ ѡтъ нѣго

напаяемъ бѣаше. боденъ болящіеня въ
ребра. кръвь и водя испоусти. и водоня по
ливаемо коренига. да бесъмрътъныими
плоды вѣрящіимъ присно цвѣтетъ.
Ѡ дѣбе блаженыи. ѥгоже цѣсаре чьтятъ. вла
стеле и велмяжа любятъ. мяжи же и жены
и въсе ѥстъство. и тварь чловѣчьска. стра
жь имать ѥгоже бѣси оужасаятъса. и ди
яволъ трепещетъ. ѥго аггели хвалятъ.
и небеса благословятъ. апостоли ѥ пропо
вѣдаютъ. и црькви поютъ. на немъ ра
спѣнъшаагоса господа христоса. ѥмꙋ
же слава и дръжава нынѣ и присно и въ
вѣкъ і вѣкомъ. амин.

Свѣтааго Іѡанна златоустааго. слово о алка
нии. і ѡ іѡсифѣ. и о понѣ и о давыдѣ.
sic ex π corr. н. unde deest super н.

Вьсѣмъ намъ порѧдя. на части пѣ
снь поѧ обиде блаженыи давидъ.
исповѣмьса тебѣ господи вьсѣмъ срь
дьцемь моимъ. повѣмь вьса чоуде
са твоѧ. ѡ велевеликоѥ смьнѣниѥ.
блаженааго давыда дъгрѣшивъшааго
и небрѣгъшааго себе. аще бо и акы
чловѣкъ поплъзъса паде. обаче. акы
чловѣкъ исповѣдаса. Исповѣмьса
тебѣ господи вьсѣмь срьдцемь моимъ.
аще боса тебѣ не исповѣмъ грѣхъ не
гонезня. Исповѣмьса тебѣ господи
вьсѣмь срьдцемь моимъ. аще боса

тебѣ не исповѣмъ акы снѣгъ не оубѣлѧ
сѧ. Исповѣмъсѧ тебѣ гн҃ вьсѣмъ срьдь
цемь моимъ. аще бо сѧ тебѣ не исповѣ
=дѣ. дѣ. лѣстьцѧ диꙗволъ оубойства прѣ
любодѣйство. рѧгаѧсѧ не останетъ —
сѧ мене. Исповѣмъсѧ тебѣ господи вь
сѣмъ срьдцемь моимъ. аще бо сѧ те
бѣ не исповѣдѣ, на прьвѧнѧ чьсть невь
зидѧ. Исповѣмъсѧ тебѣ господи вьсѣмъ
срьдьцемъ моимъ. аще бо сѧ тебѣ не и
сповѣдѣ. сынъ пльтьный немогѧсѧ на
решти. Исповѣмъсѧ тебѣ гн҃ вьсѣмъ срь
дьцемъ моимъ. аще бо сѧ тебѣ не испо
вѣдѣ. доухъ свѧтый ничтоже не бесѣ
доуѥтъ къ мьнѣ. Никтоже оубо пѧти
десѧтъ ѱалма изъвыкнѧти можетъ.
лѣпоѥже ѥстъ комоуждо приходѧштиі
хъ, къ чьстьноуоумоу крьштению,
глаголати блаженааго давыда словеса. І.
Исповѣмъсѧ тебѣ гн҃ вьсѣмь срьдьцемь
моимъ. аще бо сѧ тебѣ не исповѣдѣ.
ветъхааго чловѣка не съвлѣкѧсѧ. Испо
вѣмъсѧ тебѣ гн҃ вьсѣмъ срьдьцемь мо
имъ. аще бо сѧ тебѣ не исповѣдѣ. вьно
syntax. вый чловѣкъ не одеждѧсѧ. Исповѣмъ
сѧ тебѣ господи вьсѣмъ срьдьцемь
моимъ. аще бо сѧ тебѣ не исповѣдѣ
= въ вѣрьныихъ паствѣ не примѣшѧсѧ.
Исповѣмъсѧ тебѣ гн҃ вьсѣмъ срьдьцемъ
моимъ. послоушахъ бо тебе глаголѧща.

не стыдися исповѣдати грѣхы своя. Испо
вѣмъся тебѣ господи всѣмъ срѣдцемъ
моимъ. слышахъ бо тебе опасно глаголя
щя. не придохъ призвать правѣдныхъ
хъ. нъ грѣшныя на покаяние. Годъже
сей блаженааго паула на срѣдя извѣсти
бесѣды. кыясе. аже рече. нынѣ врѣмя
благоприимичьно. коѥ врѣмя алканиѧ
оукрашениѥ. коѥ врѣмя нищиихъ
прилюбиѥниѧ свѣтлость. коѥ врѣ
мя покаяниѧ жатвя. нынѣ врѣмя при
имичьно. нынѣ врѣмя съпасению.

Кыясе? сл. глаголемыхъ се.

acceptabile

Сеже самъ съборникъ пиша глаголетъ.
врѣмя плакатися врѣмя смиѧтися.
послоушай добрѣ. ничтоже бездразоума
глаголетъ святоѥ писаниѥ. нъ вьсе бо
жиѧ доуха исплынь. врѣмя плакатися
врѣмя кланѧтися. врѣмя плакатися
грѣха. и врѣмя смиѧтися съпасению.
смиѧтися а не посмиѧтися. и нобо смѣ
хъ поряганиѧ. и нъже на оуспѣхъ и ѧко
нелъжя. Се выкни. и стаго писаниѧ
вьземи оуказаниѧ. и оряжьнѣѥмъ
смѣсѣ. послоушай соломона въ мядро
стехъ глаголяща. безоумьлю въ смѣсѣ
твориши зъло. о добрѣѥмъ же смѣсѣ и оу
спѣшьнѣѥмь. послоушай иѧкова гла
голяща. вьсего дара нечьстива не приї
метъ. истинна же оуста ненасытятъся
смѣха. да добрѣ глагола съборникъ.

= Ecclesiasticus.

бездразоума

sic sine &

врѣмѧ плакатисѧ врѣмѧ смиѧтисѧ. врѣ
мѧ плакатисѧ грѣха. врѣмѧ же вѣзлюби
ти правѣдѧ. правѣдивъ бо господь и пра
вѣдъ вѣзлюби. бъіваатъ бо врѣмѧ по
врѣшти вражьдъ. и пакъ не небрѣшти
любьве. нъ послоушаймъ блаженаагѡ
павла глаголѧшта. да не зайдетъ слънце
въ гнѣвѣ вашемъ. врѣмѧ искоренеи
скопати нечьстиѥ. и врѣмѧ вьсадити
благочьстиѥ. Сеже бо и господь нашъ
пишѧ иѥремии пророкоу. ѡ грьнии
порастьшиимъ жидовьска мѣста глаго erasa мъ
лааше кнемоу, се поставьѩѩ тѧ дьнесь
и корениѥ ископати. и пакъ въсадити.
оборити и пакъ съзъдати. искорене иско
пати многобожьство. а вьсадити ѥдня
властьи. искорене ископати и съзъдати.
искорене ископати елиньска трѣбища.
а дъзъдати мѧченичьскы цръкъви.
Се поставьѩѩтѧ дьнесь. не въ оуреченъи
дьнь разоумѣвай. нъ въ иня и присно.
ѩкоже рече свѧтъи паулъ. дьнесь аще
гласъ ѥго оуслышите. не ожестите срь
дьць вашихъ. ѩко въ прогнѣваниѥ. си
рѣчь вьньже дьнь слышите господь гла
голѧшть. покайтесѧ приближи босѧ
цръство небесноѥ. Не ожестите срьдь
цъ вашихъ. акы тво римиисѧ чисти. си
же не тъчьѩ прѣжде кръштениѧ. и въ
законѣ. нъ и по кръштении благодѣти. = ѣн.

est срьдьць = ь sed hoc
m̃ sit ь, est ь

сам бо тъ владыка Хс. въ инѣхъ словесе
хъ. своимъ оученикомъ прѣдая глаголя
правъ! ше. правъ глаголя вамъ, ѥже да свяже
те на земи. бѫдетъ связано на небеси.
тоже не просто словесы къ ними. нъ и дѣле
семъ виннъ. сътвори своя оученикы. рѣ
шити и вязати :: Ръзъри прѣжде въ сѣ
хъ на блаженааго Петра. како связа съ
мрътиѭ. свѣшавъшася на лъжѧ.
ананиѭ и сапфирѧ. каколи раздрѣши
ѧзѧ отъ рода хромоу оумоу. томъ часѣ
нозѣ ѥмоу оутвръдивъ. Что рекѧтъ
прѣмо семоу творѧщии сѧ чисти. чи
стѣишиихъ себе. а сами сѧщие въ сѣ
хъ нечистѣише. не бо никтоже чистъ
аще и ѥдинъ дьнь поживетъ на земи.
Что противѧ семоу рекѧтъ дръзаѭщии
глаголати поустошьныими оусты.
N. de confessione. мънѣли ѥстъ пришъдъше къ семоу по
поути исповѣдати грѣхы своѧ. ѥже
многъкратъ. паче мене сѣгрѣши. ка
ко можетъ таковъ сы чловѣкъ грѣшь
заглаждати нъ грѣхы заглаждати. Нъ добро въ врѣ
мѧ алчъбы. ‡ твоихъ блѧди и чловѣчи
не. дѣѣши либо къ чловѣкоу приходи
ши. или чловѣкъ тебѣ оставьѭѥтъ
грѣхы. къ владыцѣ богови приходи
ши молитвѣникомъ. пращаѭщи
тебе грѣхомъ. ходатаи тии господинъ

‡ покаѧнина прѣди положи
ти цѣлъбы + твоихъ

haec pagina si fuerit 1.
sequens est —— 3.
& tertia per errorem 2.

и чашя ѥдиня съ нимъ пиꙗше. и нало
нѣ ѥмоу съпааше. богата дауида нарича — нарича
а нищꙗ оуриꙗ. ѹто оубо наѳанъ рече. — deest. quide aut tale quid.
штоуждии къ богатоуоумоу. богатыи
бо штада своꙗ чрѣды. поусти въ поꙗ те — misit & sumsit
лицꙗ нищꙗаго. и закла ꙗ штоуждемоу
моу. цѣсарь же дауидъ. аще въ грѣ
хъ бѣ выпалъ. обаче въ правъдꙗ бѣ обли
ченъ. ово плытьнъимъ съгрѣшениимъ
а дроугоѥ доушьнъимъ исправьѥниимъ.
отъвѣщавъ бо съ гнѣвомъ рече живъ го
сподь. достоинъ ѥстъ съмрьти таковыи.
germ. = cf. gelten — и телицꙗ да жлѣдетъ седмороседмищеꙗ.
прѣстꙗпаѥ законъ дауидъ. законъ че
творочетворищеꙗ оу рече. что же наѳанъ
къ дауидоу рече. ты ѥси цр҃оу сътвори
вьи то. таже дауидъ мꙗдръ сы и въ съ
мыслѣ живы. не възвеличасе цр҃ьскоꙗ
чьстиꙗ. не мꙗчи ѥго. ни глагола кто
сии ѥстъ. иже едрьзнꙗ прѣдъ всѣми хоу
лꙗ мьнѣ толикꙗ и увѣщати. вѣдѣ — = ѹ
ше бо ꙗвѣ ꙗко цр҃ь сы. подъ властиꙗ
ѥстъ цр҃оу. и мже никтоже цѣсарьмъ
владетъ. тъчьꙗ sic слыша дауидъ. и а
бьѥ отъвѣща съгрѣшихъ господеви си.
и наѳанъ тоу абиѥ рече господь оста
ви съгрѣшениѥ твоѥ неимаши оумрѣ
ти. Ѿ наѳане чимъ дрьзнꙗвъ. отъ
вѣщати хощеши. наватомъ поѥм
ѥмъ. къ богоу съгрѣши дауидъ. то

господинъ попъ
cf. Gospod Jernej.

ѥстъ попъ къ богоу, почто оубо осяжда
ѥши, ѥгоже богъ не осяждаѥтъ. донъ
жде ѥстъ попъ. и богъ дастъ ѥмоу попъ
ство. не отъ мешти сѧ. възъмати отъ
него божиѩ свѧтостъ. небо подаѥтъ ти
оставъ ѥниѥ грѣхомъ. нъ старѣйшина
молитвъникомъ. ѥже ѥмоу дастъ попъ
ство. ꙗкоже не тъчьѩ въ благодѣти.
нъ прѣжде благодѣти, присно бъпа се
ниѥ чловѣкомъ въсѣхъ богъ. чловѣко
мъ творитъ, сего дѣлѧ владыка нашъ
въ чловѣчисѧ. ходатаи къ богоу и чловѣ
комъ. вѣсте сами зѣло сѧще словолюбъ
цъ. съказаниѥ облаженаго даѵида. ѥже
нынѧ чоу извѣща. Исповѣмъсѧ тебѣ
гдѣ въсѣмъ срьдьцемъ моимъ, какода
ѵидъ въ оубийство и любодѣйство въпа
дъ. възлѣ прѣбываашѧ не исповѣдъ
сѧ. ѵтоже оубо сътвори богъ. да и сего на
покаанию поуститъ. и образъ сътво
ри покаанию. да покааниѥ приметъ,
поусти к нѣмоу наѳана пророка. и нѣмъ
лицемъ ѥже нанъ таи творѧшѧ. при
шъдъ бо нареченый пророкъ къ даѵидѹ.
+ рече даудъ скоро глаголи. пророкъ же
наѳанъ sic рече, чловѣкъ нѣкто бѣ богатъ
тъ, имѣѧ скоты и чрѣды многы. чло
вѣкъ же пакы бѣ оубогъ, имѣѧ телицѧ
ѥдинѧ. ꙗже на трепезѣ съ нимъ ꙗдѣаше.

sic donъжде

Sacramentum!

+ рече. црю иламъ ти нѣчто свѣщати.

=-ли

N. ѥдинѧ
recte

мощ сѧ и̑ свободѣ. чимь вѣси тѣ простити тей
или не простит. прѣвѣде вѣкити. тѣ тогда
оучи. и̑ наѳанъ реце. имѣ тогда бѣ. сѣ
годѣ даѵи̑дов отъ. кто помѣнѣтъ
врагѣви трою̑датьмогу сѧ. и̑ тогоимъ
отъ вѣзетъ трою̑ дѣ̑ тѣвѣ оу казнетъ. тѣ̑
не тѣрпѣ вѣ блаѵодѣти. иѣ и̑ прѣвѣде бла
годѣти. чловѣкѣ бо ѣ̑ спасенїе дать
ѣсть. рѣзѣмѣѣе и̑ налогъ дѣказанїѣ
наѵа̑вѣнїе глаголѣтъ. дѣказати
со чловѣце. ѣ̑же сѧ творити покаа̑нїе
сѧ противѣнїкѣ. сказати кого чловѣ
ка дѣгрѣшивѣша. и̑ вѣ тѣмѣ ѣ̑ вѣтѣмнѣ
ѣ̑ вѣвѣ̑ржѣнѣ дѣивѣ̑ѣ сѣ сѣрдѣ̑чнѣ
и̑ хотѣнїѣ дасѣго и̑ли како ѣ̑спонѣтити. и̑ли
вѣ кѣнѣ тѣкѣ прѣдати. дѣ̑ѣ̑ми при
ходитъ сѣ кѣ сѣрдѣ̑чнѣ ти помѣтъ
сѧ. да дѣ нанасѣ̑ѣ и̑здѣлѣ. ѣ̑же помѣлѣтъ
и̑ вѣмѣтаѵа себе. да дѣ тѣкѣю кѣнѣ
и̑здѣлѣ ѣ̑ѣ̑ѣ ѣ̑ѣ. да ли о̑ плѣтѣнѣ
ѣ̑ѣ оучинѣнѣе. а̑ о̑ дѣ̑ховѣнѣѣ безѣ
конѣе. ѵ̑ѣ о̑ чловѣце а̑ще дасѣго дѣла
нехоще̑ѣ прїѣти на покаа̑нѣ. ѣ̑ко
чловѣкѣ ѣ̑сть попъ грѣшѣнѣ. тои̑ѣе кѣ
сѣпсѧ. чловѣкѣ бо ѣ̑сть кѣ сѣдѣ̑ѣ.
ѵ̑ѣ свѣтаѵа копканїѣ вѣзѣти. чловѣ
кѣ бо ѣ̑сть дродѣ̑ѣе. да а̑ще тогоу вѣ
роуѣѣи тако вѣдѣ и̑маѣ. то и̑ то вѣро
ѣ̑ѣ прїѣти. тако же бо кѣ сѣдѣ̑ѣ прїносѧ

ѵ̑ѣ Копканїѣ!
дродѣ̑ѣе.

+ сатъ хоѵаатата себѣ. да ѣ̑ѣ̑ изѵлекѣ

бескрѹтьныѧ жрѣтвѹ. и̑ много ничсоже тво
ритъ. нъ тъчїю рѧдъ въздвигнеть къ свѧ
тѣи тройцѣ чистѣи. сицѣ и̑ покаѧнїе те
бѣ ѡпрѣзнѧи. и̑ много ничсоже творитъ. нъ
тъчїю дѹхомъ дѣтасенїе тебѣ твори
тъ. Ѫ̀ ѧбїе рекѣтъсѧ противънїи. да а̑
ще се сицѣ рѣсть. и̑ не хотѧщѣ тѹи̑ати
по кръщенїи покаанїемъ дѣтасенїа,
почто блаженъıи петръ а̑наниѧ и̑ сафи
рѹ тоу ѧбїе ѡцѣнѣи. а̑ не покаѧнїемъ
нѣго ѡбращи. сице дроугїи глаголъ тъ,
нъ послоушай кс̑ добрѣ. не дѣкрѣı блаженъıи
петръ ѹбѣдѣ покаѧнїа. нъ а̑наниа и̑
сапфира. тѣже въ томїю напасть въпадо
ста. ни рациста вѣзискати покаѧнїа
нѣıа готовѣ ѹбѣдѣ. нъ сѫ̀ нетрѹпѣзни
нолъ покаѧнїемъ почѣдоста. и̑ сѫ̀ сло
вомъ и̑ дѣломъ. тѣгда дѣ и̑ сповѣсте пока
нїе. тѣгда дѣ не рѣчїи чтото рѣсть. нъ ѣ
гда дѣлесѣ ѹнаѣте. рѣсть дѣ покаѧнїе ѿ
всеѧ дѹшѧ ѹмосимо. и̑ рѣсть покаѧнїи
не прѣстроѧсть въ гражданехъ вѣзискаѣмъ.
ѩкоже ѡвїи дѣтасаѣми сѫть, а̑ дроугїи ѡ
слѣждаѣтъ. Покаѧсѧ блаженъıи петръ.
и̑ ѹбѣлъıи ѩкоба. нъ петръ добрѣ покаѧ
всѧ. и̑ плакавъсѧ и̑ ѿтврѣженїе слъза
ми ѡмъıвъ. въ прѣвѣıа тако въри, сиѧ
нїе вѣнїде. а̑ ѩкоба ѡбидѣ покаѧнїе
ѧкоже и̑ сѣребро повръзане тѣлесѣ и̑ реченъı.
Ѫ̀ чтѹщихъ прѣдавъ трѣвѣ безвинѣı.

обаче не въстани въсплакася. ни сътвори
ничсоже добры покаязни. нъ тъчи си
ло исплетъ диаволоу. извѣтъся сътво
ри. нъ абие рекятъ. ся противъ ниши.
не бо решти не вѣмъ ихъ. зълъ ихъ бесѣ
дъ. что оубо симонъ влъхвъ. кръстивъ
ся и разгнѣвавъся. и петромъ осяжденъ
дары принесъ. да не продаемый даръ коу
питъ. покаанина въспроситъ. не отъ вѣ
шталиемоу блаженый петръ. рекъ по
кай ся отъ зълоби сея. и молися господеви.
то почто оубо ананиш сапфирѣ. не рече си
хъжде словедъ. покайтася отъ зълоби ваю.
сиця бо ихъ бесѣды. нъ послоушаи разоу
мичъно. не рягаемъ ѥстъ стаго даръ.
ананиа бо и сапфира. обличаемъ блаже
нъимъ петромъ. и слышашта отъ него.
яко что ся съвѣшта ся искоусъ сътвори
ти. доухомъ господьнемъ. не исповѣ
даста своего грѣха. не припадоста немо
листася. не рѣста яко акы чловѣка съ
грѣшиховѣ. нъ что обличаема петромъ.
противистася ѥмоу бесадамъ. мнѣшта
оутайтися ѥго. а не съмышлѣшта яко
нѣкде ся порягати свѣтоуоумоу дхоу.
тѣмъ ѥмоу абие блаженый петръ разгнѣ
вавъся. достоинъ има отъвѣтъ отъвѣ
шта. симонъ слышавъ отъ блаженаа
го петра. съребро твое съ тобою бѣди въ
пагоубѣ. яко даръ божий мънѣимѣние
мъ
sic

(Nibis. имѣниимъ притѧжати. то слышавъ не
разгнѣвасѧ. не пожали си не отъстѧти.
нъ оукорыи хоулы. акы добрыѧ цѣлѣбы
приимъ. нѣ тъчѣнѧ петрови нъ и вьсѣмъ
апостоломъ припадаѧ глаголаше, мо
литесѧ за мѧ господеви. да небы пришъ
ло ничтоже на мѧ. ихъже извѣщасте
велми съгрѣшихъ. не дрѣзнѧ собоѧ бо
гови помолитисѧ. вьсѧ помолите за мѧ.
вы бѣдѣте ходатаи. сътворите молитвѧ
за мене. добрѣ оубо глагола съборникъ.
врѣмѧ плакатисѧ и врѣмѧ кланѧтисѧ.
покаанию любѧщиимъ. Сице бо и вели
кыи іωсифъ плакавъсѧ. прозьрѧ про
рочьскыимъ окомъ. приложивъсѧ къ
блаженоуоумоу дауидоу глаголѧщоу
моу, сѣѧщии слъзами въ радость по
жьнѧтъ. вьсѣѧ іωсифъ слъзы братолю
бьствиѧ и пожѧ вѣнцъ цѣсарьствиѧ.
вѣсте бо вьси ꙗвѣ. ꙗко дивъноѥ то позна
ниѥ. видѣвъ іωсифъ своѧ братиѧ.
ихъже братиѧ не хотѣ нарешти. каѧ бо
томь братиѧ. ꙗже отъ двою на десѧте пле
ницоу. ѥдинѧ отъ себе истръгнѧшѧ.
Nъ обаче іωсифъ печали великы на мило
сть прѣложивъ. падъ на вьи братии. пла
касѧ о нихъ. почто на вьи а не иномь мѣ
стѣ. сьлѣпоты на вьиахъ ихъ плака.
иже съвръгошѧ ꙗрьмъ братьства сь себе.
видѣли кротость и въздръжаниѥ мѧжа.

Q. 25 (male 24).

шлоуждь!

Нъ рекѧтъ нѣции ѿ Іѡсифѣ. ꙗко бѣдоѭ
ѡдрѣжимъ. и въ шлоуждеи странѣ бы.
и не имѣѧ чловѣчьскы помощи, низа
стѧпа, сего дѣлѧ кротость имѣѧше. и сь
мѣрениѥ. нъ слоушай разоумьно сице.
глаголѧй. обилиѥмъ бесѣдоуѥши. а не
правдоѭ. самъ бо Іѡсифъ добростиѭ
своѥѭ и въздръжаниимъ. въ отьчѧ
добрость бѣ облѣченъ. Іѡсифа помѧ
нѧвъше. и свѣтъ тъ приде. свѣтоу бо
владыка христосъ. истъмы тьмни
чьныѧ прости ѥго. да безоума оубо
обилиѥмъ бесѣдоуѥши ѿ чловѣчане
а не правьдоѭ. глаголѧй. ꙗко Іѡсифъ ноу
дъма бѣ добръ и безълоби. сице бѣ Іѡсифъ
боголюбьць. и прѣжде закона законъ бы
въ. ꙗко и мьстимъ и бѣдимъ. егоупіѣ
нынѣѧ гнѧшаашесѧ и бѣгааше. прѣлоу
бо дѣйствьнааго дѣлече. Дѣѣши зако
нъ бѣданъ. велѧй не прѣлюбодѣѧти ни
оубити, ни оукрасти ни лъжи послоухоу
быти. нъ самъ себѣ законъ бывъ. и ѥ
стьствьнъимъ сѣдишіемъ наоученъ.
нагъ избѣже. да господинѧ неоскврьни
тъ мѣста. Не молѧаше ли господа своѧ
зѣло. и свободѣ обѣщаваѭщи. тъчь
ѭ абы ѥѧ послоушалъ. ти оугодиѥѥй бъ
творилъ. не ѥлико жели она течааше къ
немоу. толико онъ оукланѧаашесѧ ѥѧ.
по господьню словеси самъсѧ цѣстивъ.

sic

?

не можемъ тъ въ ротъ. не бесѣдоваите
лиси ми словеси къ егоупетьскыи іосифъ
фъ глаголѧ. еема господинъ мои госпо
жде не вѣсть ничесоже измене. еже есть
въ домоу. нъ вьсе есть далъ въ рѫцѣ мои.
а ничесоже не вѣсть развѣ тебе иже же
на немоу еси. како могѫ азъ сътворити
неприязниное се дѣло. ти съгрѣшити
прѣдъ богомъ. дѣвиши ли нѣсть бѣде о
тѣхъ моихъ бога. дѣвиши ино есть
sic corr. ъ ex ь
на ханаанеистѣ земи богъ. а инъ въ егу
птѣ. аще и вы не разоумѣете. дѣвши — ши sigla ex шн
sic
нѣсть вьсевидѧщиа сила божиа. съ
мотрѧщи вьса. аще ли мѫжь ти госпо
жде вънѣ есть. то или богъ мои отидъ е
сть съ нимъ и вьсе имѣние свое мнѣ
нѣ есть прѣдалъ въ рѫцѣ. како азъ мо
гѫ ребро его прокоудити. единъ едино
пригрѣлъ есть богъ а не едино многоз
N syntax. — хъ. ни единомъ многыиа. млъчи оубо го
споже. вѣдѣ та кто та плами нъ радѫ
erasa
зане на мѧ. не ты на мъчиши госпоже
нъ иже братиѣ моиѧ на мѧ въстави. сии — = сии
есть диаволъ. единомъ бо отца на лишивъ
тъ. щитъса да и бога на кротъ сътвори на
тъ. горѣ и долоу врътитъса. да бы на кро
тѣ отъ сѫна еже видѣхъ сътворилъ. млъ
чи оубо госпоже. потрѣби имѧ а не дѣле
любодѣица gen. — и мътами любодѣица - аще тебе послоушаѭ

quū nam nomen
non rem

‡ твои мѫжь господиже госпо
динъ мои есть

тѣлесн ми пакосать. нъ аще бога пріслоу
шаѥть. ѡбоѧко въ нихъ ѥсть. вѣдѣ бо хота
шлаѧго злагораат. боіте сѧ полъкъ лаѧго
доуша и тѣло погоубити. въ вѣкъ вѣчнѣи
ѻгни. да са ѩвкаженіе кротости тѣхъдаѧ
їѡсифа. нъ и ѣкъ послоушаіте ѥго доле
сѣ ѩхъ. вѣсте бо вамь ѓав. ѩко ѻбѣщаніи
нъ госпожда си въ тѣмницѣ вѣврѣмень
двѣсать. подобѣ урокоу конѣчавѣшоусѧ.
шаѥте вѣдѣ ѓавѣѥніѥ на конѣцъ ѩсхода
шѣдѣ. и ѓрастіи ѥго въ ѥгоуптѣ пріимѣдше
тѣ. глада двѣлѣта. видѣвъ ѩхъ їѡсифъ.
кѣ дѣ въсѣхъ ѥгоупетомъ владѣ. не ѻдка
ми мега. ни въ тѣмницѣ затвори. ни
глади затвори. ни ранѣ досать. ни ѩкѣ на
зѣѣри зѣѣрисѧшѧ помѣсти. не по ма
ни котѣлѣ растрѣзанига. ни ланѣѣнѣіѧ
злѣбинѣ. ни роботѣѣнѣіѧ старасти. ни ма
ленѣѣнѣіѧ завистѣ. ни братолюбѣсавига
ненавистѣѣнаго дѣма. ни ѻтчалишенига
ѻ бѣтѣнѣ. ни пріснаго брата вениѣамина
[ѥтазит
ѥсте.] сострадания. нъ вѣсе то подъ мозѣ подложи
въ. пріѣдѣніе сѣ възвишенѣмъ сѣмѣсѣвъ.
вѣѣмѣ ѩскаіша како-сѧ бѣ съ братіи поѣма
лъ. тѣчѣнѣе оузѣрѣ въ брата и пріснаго
брата вениѣамина. безъ ѻбѣѣнаго ладаѧго
мѣнѣѣнаго. ѻтѣцѣ лозѣ послѣдѣнѣ гро
зно. не въ коушенѣи братіа нелюбѣсавѣ
нъ. брата и ѥсавѣсавомъ ѩ ѻтцѣ. ѩдѣнѣ
въ радостѣ вѣсѣхаша. и ѻбращивъсѧ вѣзѣти.

ѥго ѻблесѣхъ?

рокъ

котѣла.

лозѣ
грозно

ꙗвлꙗѥ. — рекъı азъ єсмь Іѡсифъ. нынꙗ же не жестокѡ жестокѡ
бъı сѧ ꙗвлꙗѥ. Ѡ велє дѣло чюдно. безви
нънъıй акъı виннъıй отъвѣщаваѥтъ.
азъ єсмь Іѡсифъ братъ вашъ. ѥмоуже не вопе
[illegible] бъıсте сѧ поклании. лѣжа бѫ бъıла пои

рѫкоꙗть. — сънъ. а бъı не проста сотала нога рѫкоꙗть.
съвѣтотъı бъıста остарили скрьбь ненави
стиѭ братьню. Навъıкнѣте понѣ сице бра
тиꙗ. ꙗко вьсь оупъваꙗи на господа не по
стыдитъ сѧ. простъı на котъıгъı лишн
сте. се въ багърѧницѫ облѣченъ сѫдѧ.
въ зань на въврьгосте. се на колесницѫ
златомъ покованѣ сѣдѧ. акъı роба про
дасте. се црь єсть. въ тьмницѫ бѣхъ.
се въ цри. власти живѫ. въ веригахъ бѣхъ.

цѣсарь adj. — се цѣсарь вѣнцѣ отъ каменьꙗ драгаго
нощѫ. лѣпо оубо намъ братиꙗ блаженаа
го павла слово извѣщаати. любѧщиимъ

свѣтъ simpl. — бога вьсе спѣшѣтъ сѧ на добро. томоу слава
нынꙗ и присно и въ вѣкъı вѣкомъ аминъ.:

Тогожде Іѡанна златооустаго слово. отъ тлъкованиꙗ

evangelium f.? cf. отъ матѳеꙗ! — еуаггелиꙗ. иже отъ матѳеꙗ о десѧти дѣвицъ. и о тала
нтѣхъ глаголано єсть въ ст҃ꙑи вьторникъ.:

Тъгда оуподобитъ сѧ цѣсарьствиѥ небе
сьное десѧти дѣвицѫ. аже възьмъша
свѣтильникъı своѧ изъıдоша на срѣтени
ѥ жениха и невѣсты. пѧть же отъ нихъ
бѣаше мѫдръ. пѧть же юродивъ. аже
юродивыꙗ не възѧша масла въ сѫдѣхъ

continuat. Q. 25 (male 24).

своихъ. таче моудашꙗ невѣстьникоу
въздрѣмашаса вьса и съпаахѧ. полоу но
шꙗ же вьплѣ бꙑстъ. се невѣстьникъ,
градетъ изидѣте на срѣтениѥ ѥмоу.
въставъша же и недостатъчьнꙑ сѧшта.
имѣниꙗ пѧть ихъ. рѣша къ мѧдрꙑимъ.
дадите и намъ отъ масла вашего. сиѧ
же не послоушаша глаголѧшꙗ. ѥда како
недовьлѣѥтъ вамъ и намъ, идѣте къ
продаѧщиимъ и коупите. идѧщꙗ
мже того ради приде невѣстьникъ, и о
нꙑ вьнидоша. послѣдьнѧѧже рѣша отвръ
зи и намъ. сеже рече. аминъ глаголѧ вамъ
не вѣдѣ васъ, бꙑдите оубо ꙗко невѣсте дь
не. таче глагола притьчѧ дроугѧѥ. пакꙑ
чловѣкъ отъходѧ призъва своѧ рабꙑ. и да
стъ имъ имѣниѥ овомоу пѧть талантъ.
овомоуже дъва. овомоу ѥдинъ, посилѣ сво
ѥи комоуждо. и отиде. ‡ таче дьвѣма при
несъшема соугоубь. а иже ѥдня прия.
то ѥдиня принесе. и вьстазаѥмъ рече.
оувѣдѣхъ ꙗко жестокъ ѥси. жьнѧ иде
же нѣси сѣалъ, и сьбираѧ идеже нѣси ра
сꙑпалъ. и оубоꙗвъсѧ съкрꙑхъ талантъ
твой и ѥ се твоѥ. Отъвѣщавъ оубо го
сподинъ ѥго рече. проныривы робе и лѣ
нивꙑи. аще вѣдѣше ꙗко жьнѧ идеже
нѣсмъ сѣꙗлъ. и сьбираѧ идеже нѣсмъ
расꙑпалъ, подоба ти бѣ дати сьребро моѥ
прикоупъ творѧщиимъ. и азъ пришъдъ

ob seq. же inclinatur

рабъ servus.
робъ captivus? non, nam
mox qui rob fuit, est & rob.

‡ codex ipse omisit
primum servum.
vides ex Tare?

ѥ?

= πονηρέ!

вꙑзвитꙑ usura. оубо вꙑзалъ бꙑхъ моѥ съ вꙑзвитиѩ. въ
зꙑмѣте оубо отъ него талантъ. и дади
те имѧштоу оумоу десѧтꙑ талантъ.
имѧштоу оумоу бо присно дастъсѧ и и
збѧдетъ. отъ неимѧштаагоже и ѥже
мнитъсѧ имѣти. вꙑзꙑметъсѧ отꙑ не
го. и неклоучимаагоробавꙑврꙑзѣте въ
тъмѧ вꙑнѣшꙑнѧѩ. тоу бѧдетъ плач
и скръжетъ зѧбомъ. тꙑ притꙑчѧ подо
бишѧ вѣрꙑнаагоробаи неразоумꙑнаагоо.
и господꙑне растрошивъшаагоо. четво
рꙑ бо сѧтꙑ вꙑсѧ. о томꙑ различꙑ намъ
бъказаѩшѧ. рекѧже о поспѣшении
милостꙑнѣѩмꙑ. и ѥже вꙑсѣмъ имже
можемꙑ. ближнюоумоу на оуспѣхъ
бꙑти. понеже нелꙑзѣ съпастисѧ и на
ко нъ сꙑде оубо о всемꙑ оуспѣсѣ глаго
летъ вꙑсѣчꙑстѣѩмꙑ. иже о ближꙑни
мъ творити подобаа о дѣвицахъ же
о милости свойствꙑнѣ. ѥже имѣниѥ
мъ глаголетъ. и зѣло паче о прꙑвѣи
притꙑчи. онꙑде бо бинѧштаагоо и пи
ѩнаагоо и господꙑско трошѧштаагоо
и погоубꙑѩнѧштаагоо мѧчитъ..
Сꙑде же и не на оуспѣхъ сѧштаѩ. и оби
лꙑнѣ трѣбоуѩштиимъ сѧштаѩ исть
шчаѩшчоу. имѣахѧ бо масло не обилꙑ
ноже тѣмже и мѧчѧтъсѧ. чсоже ради
лици дѣвичи чинѧ приводи притꙑчѧ.
и не просто. ꙗко чесо ли ради прилагаѥ

Чсоже ради?
Ѫ мох чесо.

лице велико о дѣвьствѣ дъглагола. рекы
сѧтъ скопьци иже скопишасѧ сами цѣ
сарьствиꙗ ради небесьнааго. и могъй
qui ca? сѧ вьмѣстити да сѧ вьмѣститъ. вѣстъ
и многыꙗ отъ чловѣкъ великѧ о нихъ.
славѧ имѧшꙗ. небо нъ ѥстъствомъ
дѣло велико. и кажетъ ѥже ни въ веть
хыихъ. прьвыими стыими мѧжи о
нѣми оуправилосѧ. и въ новѣмь не
повелѣноу ждеꙗ такожде законъ не
бо заповѣда сего. нъ изволениимъ слы
шѧщиимъ повелѣ. тѣмже и павьлъ
рече. не нѧждѧ же ни хотѧщааго. ни
заповѣди творѧ о дѣлѣ томь. понеже
оубо и велико дѣло бѣѣше. и великѧ
славѧ отъ многыихъ имѣаше. да не
къ досе оуправивъ. акы вьсе оуправивъ
о прощѣѣмь разлѣнитъсѧ. полагаат
сиꙗ притьчѧ довьлѣнѧ на прѣпьрѣниѥ = sigla proiie
ꙗко дѣвьство аще и вьсе имать. добра
браже ѥже отъ милости бывааетъ. аще
ѥстъ праздьно съ блѧдникы иже не не пра
тъсѧ и съ боуими. и безмилости ѥ по alio atramento adjectum
ставитъ сними. пльтьнѧꙗ бо побѣ
дишѧ похоть. имѣньныꙗ же не побѣ
дишѧ. нѣстъ бо тьчьна похоть пльть
наꙗ имѣннꙗ. нъ пльтьнаꙗ притьча
иши паче и мѧчьнѣйши. ѥлмаже оубо не мо
штьнѣйшѧ противьникъ. толмаже
и беспростыиꙗ побѣжденыꙗ. того ради бо

и̑ ѣ̀родиѵ҃а нарицаетъ. ꙗко болѣзнь бо
лѣзнь претерпѣвшаꙗ. а̑ хоуждшаго ра
ди вѣсе полоубшиꙗ. свѣтлаѧ ѕ҃ерца
ѕ҃е дѵвесавѣвый даръ чистоты свѣ
тлаꙗ. паче же трѵдоуѭщымсѧ по
мѡщь. Моудаѧ хоуже невѣсѣвшоу въ
здрѵвшасѧ вѣсь и̑ дѣтищь. кажетъ
не мало врѣмѧ ѕ҃ижденїе такѡ. ѕ҃еле п̑
срѣдоу ѻ҃течникъ ѻ҃тводѧще катаи
тѣла здѡ ꙗвитисѧ ѵ҃тварь свою ѕ҃ело,
неѣ нѣ тѡго падѣѧхѫсѧ. того ради и̑ ѡ҃
своѧ вѣздражаетъ. ѳ҃ ꙗкѡ обѣщь смр҃
тѣ несетъ. ѕ҃ижаѧхѫ до реѕ҃е. въ тѡлѡ нощи
же вѣтрѣ дѣетъ. или торитѣхъ ѡ҃казаѧ
нетвсе. или ѕ҃ижь кажетъ ꙗкѡ въ нощи
вѣстанїе сѡдетъ. въ послѣдиюю трѵбѫ
ѕ҃ѣнїи. сниидетъ сѣ небесе. чтоже хощѧ
въ трѵбѫ чтѡмь вѣтрь. глаголетъ не въ
сѣмнѣ чтѡдетъ. ѕ҃ѣлма же ѡ҃бо ѡ҃тварь
дшѧ свѣтлаꙗ своꙗ. глаголашѧ ѣ̀родѣ
вѣ҃ мѣдрѵѭтъ. дадѣте намъ ѡ҃тъ
масла вашеѧ. трѣтїи ѣ̀родивыѧ нари
ѕ҃етъ. показаѧ ꙗкѡ нѣкоѥ же ѣ̀родѣ. ѥже
сѣде ѡ҃бирающе и̑ ѡ҃тъходѧщѣ нарѣ, ѡ҃на
мо и̑жде паче человѣколюбїе нарѣ трѣ.
и̑жде мнѡжайшѧ милость, не тѣмже
трѣтїи ѣ̀родивыѧ. нѣ понеже надѣѧшасѧ

тосемь и̑ѡ҃ надежда ѡ҃ѕанѣ҃. (sic)

възати оу нѣхъ. и не въ годъ просиша.
цѣ = quare? quamvis? цѣ и ничтоже отъ тѣхъ дѣвицъ человѣколю
бьѥ. бѣша же того ради паче благоизво
лени быша. ти ни вьсего просатъ. дади
те бо рѣша намъ отъ масла вашего. и ноу
ждьноѥ на потрѣбѫ показаютъ. оугаса
ютъ бо рѣша свѣтила наша. нъ и тако не
полоучиша. ни человѣколюбьство бо оутѣ
хъ оу нихъже прошаахѫ. ни оудобоѥ проше / и [надѣте…] sic codex оудобоѥ
ниѥ ниѥже ноуждьноѥ и потрѣбноѥ быти
sic, recte
римъ полоучити. нъ что оубо отъ сего навы
цаѥмъ, не никъдеже ли насъ тамо можетъ за
ступити. иже отъ дѣлъ прѣданъ бѫдетъ.
да ѥлмаже не можетъ. то и та къ немогѫ
щоумоу их прилагаютъ. идеже и блаже
ныи авраамъ възвѣсти рекъ. яко про
пасть ѥсть междоу вами и нами, и идѣже / и якоже паки изъвести не минѫти
къ продающимъ и коупите. и кто
продающии ниндѣ. и кѫде ти сьде,
проситъ отъ подоба не въ годъ тъ. видиши
ли колико тѧ бываетъ намъ отъ дни
щихъ прикоупъ. аще се погоубиши
многѫ бѣгага нашего погоубилъ ѥси
надеждѫ. того ради оубо сьде подобаѥ
събрати масло да оноуде потрѣбьно бѫде = ъ
тъ. ѥгда годъ насъ зоветъ. не бо нъ онъ
ѥсть събраниѥ насъ. да оубо тоуто
тъ непрошисѧщихъ накръмѧтъ
щедрославѣна. многа бо ти потрѣба тамо ...

сть. то слышавша оны отидоша нъ ничто
же оуспѣша. се же рече или притѣченя съ
казая. и вѣсынная ѧ или показая. яко а
ще и чловѣколюбци бѣдемъ посмѣрти,
ничтоже отъ того приобрѧщемъ на оубѣ
жаниѥ. тѣмже ни тѣмъ бысть довѣлѣно
тъчѣмъ по оущениѥ, понеже не сѣде идо
ша къ продающиимъ. нъ тамо ни бога
тоуоумоу. иже толма чловѣколюбцѣ бы
сть. якоже и заприклоучѣшаѧся ѥмоу
пещи. иже бо прѣдъ вратъ лежащаго
ѧ миноуѧ. ихже ни видовалъ истръгняти
хощетъ бѣды и родьства. и молитъ поу
стити нѣкоторыѧ. иже то имъ съкажя
тъ. нъ обаче отъ того ничтоже приѧ яко
же и сиѧ. понеже бо то слышавше отидо
ша. приде невѣстьникъ. ти овы гото
вы снимѣ вѣнидоша, овы же вѣнѣ затво
passivum lepidum. рищаса по троудѣхъ великыихъ понесъ
вѣдѣныихъ. по тѣхъ и тяжьцѣи рати
оной. на ѥстьство бѣсѧщиса. и по бѣ
N ѧ дахъ ѧже сътвориша. и посрамивъшаса
и свѣщамъ оугасъшамъ. отъ хождаахъ
долоу поникше ничтоже бо тьмнѣѥ дѣвъ
ста. масла не имѧщоу ѥже ѥсть милость.
тако бо и мнози немилостивыѧ обыкли
сѧтъ тьмнъ нарицати, на кый оубо оу
спѣхъ дѣвъста ѥгда невѣстьника не
видѣша. ини тлъкнѧвъша оуспѣша.
Nъ страшьно ѥ оно слышаша слово. идѣте

не вѣдѣ васъ. ѥгдаже оубо самъ, то речетъ.
нѣстъ ино ничтоже развѣ родьства да
ѥтъсѧ и несъпрьтѣна мѧка, паче родь
ства то слово лютѣѥ. и къ дѣлаѭщиимъ
безакониѥ, рече бѣдите оубо ꙗко невѣсте
дьни ни часа. Сидиши ли колъ часто се ѿ
минаѥтъ. потрѣбьнѧ показаѧ мил
сть. сѧтъ оубо иже вьсе житиѥ своѥ лѣнѧ
тъсѧ. ѥгдаже ли въстѧжѧ. тъсѧ ~~отъ~~ ѿтъ на
съ глаголѧщиꙗ. ꙗко въ годъ съмрьтьнъи
оставьѭтъ трѣбоуѭщиимъ... слыша
тъ словеса си. и да оуправьѭѭтъсѧ. небо
нъ въ годъ тъ мнози отъпадоша того на
прасно въстръжени. ни оустройти. своѥ
го прошѧ ни о немже хотѣахѧ. та оубо
притъча милости ради речена ѥстъ. ꙗже
имѣниимъ бываатъ. а ꙗже по семъ и къ
мъ. иже ни богатьствомъ ни словомъ. ни
застѧпомъ ни инѣмь ничимже на оуспѣ
хъ блнжьнюоумоу быти хотѧтъ. нъ вьсе
крьѭщиемъ. то почто оубо та притча
зрѣ ~~оу~~въводитъ онъже невѣстьникъ. да
навыкнеши како приспѣѥ о дѣвицахъ
иматъ хсѧже сѧщаꙗ раздаваѭтъ то
ѥстъ и дѣвьство. тѣмже и паулъ тъ
полагаѧ оуставъ вешти. не посагъшиꙗ
бо печетъсѧ о гн рече и жена добро образь
ноѥ. и благоприлежьноѥ къ гн бесѣмѧ
шениꙗ. сице молимъ рече. въ лоуцѣже
инако лежитъ талантьнаꙗ притъча.

N дьни genit.

глаголѧщиꙗ
erasum

erasa

се оубо решти єсть яко и на се єсть и наже оно.
въ єдной бо и отъ єдного оглавьєниꙗ. разно
бъшꙗ присноси отъ єдноꙗ мнасъ. овъ пꙗ
ть овъ десꙗть принесоста. тѣмь ни того
полоучишꙗ. сьде же инако. того ради же и
такъжде m вѣньцъ такъжде. дьвѣ бо приимъи
& mox такожде. дьвѣ прида. и иже пꙗть такожде. оноуде
же понеже отъ тогожде положениꙗ. овъ
множай овъже хоуждьшей приносъ показа
ста. да въ лѣпотꙗ и на тризнахъ нетъчь
но приимета. Виждъже єго вьсьжде
не вьскорѣ въ стꙗзаньшꙗ. небо нъ и о
виноградѣ отъда дѣлателемъи отиде.
и сьде вьвѣривъ отиде. да оувѣси єго
длъ готрьпѣниє. мнѣже мнитъ сꙗ и въ
станиє назнаменоуньшоу се глагола
ти. нъ сьде не єшьте дѣлателе и виноград
нъ вы єсте дѣлателе. не бо къ кнꙗземъ
тъчьнꙗ и къ жидомъ. нъ къ вьсѣмъ глаго
= лѣтъ лѣтъ. и ови приносꙗшьте и сповѣданꙗтъ
добро разоумивѣи свое и владычьскоти
овъ глаголетъ ‡ то показаньшьте. яко и отъ
того сꙗтъ начꙗтъкъ приꙗли дѣлоу и мно
гꙗ благодѣтъ. имѣшꙗ и єже вьсего и мъ
отъ того мьнꙗтъ. ѹ то оубо владыка.
добрѣ рабе благыи рече. се бо єсть бла
nota orthogr. гааго єже ближьноуоумоу смотрити.
вѣрьнъи рабе о малѣ бѣ вѣрьнъ надъ
многы тꙗ поставьнꙗ. вьниди вь радо

‡ пꙗть талантъ ми да овъ — же глаголетъ то вс

стѣ ти своего. и̑ вьсе блажениѥ словомъ
сиⷨ показавъ. ѥ̑ѵ̑ не тако ѥ̑ѵ̑ како.
вѣдѣхъ ꙗко жестокъ тѣсн чловѣкъ. ѥ̑ѵ̑
ѥ̑ѧ и̑де ѥ̑вен сѣ[ѣ]ма. и̑ събираѧ и̑де ѥ̑ѵ̑
сѧ разбытаⷨ. и̑ ѡ[ѕ]ѹбо[ѕ]ставѣсѧ ѧкрѣхъ тала
ѥ̑ѵ̑ твоѥ. и̑ се и̑маши своѥ. ѹто ѡ̑дѣ вла
дѣка. подоба ѥ̑ѵ̑ ѕ̑ѣ положити сребро по
ѥ̑ же ѹдѣ ѡ̑ продати ѥ̑ѵ̑ѣти. рекше подоба
ти ѕ̑ѣ чловѣколюбьствовати по ѡ̑ученьи. ѧвѣвъ тѣ
ѧ̑ши. ѥ̑ѵ̑ непослоушаѥ̑ⷨи. да ѧвѣтъ
то до тебе ꙗко ѡ̑ѵ̑ѣ ѕ̑ѣ ѡ̑ѹдобѣ. чловѣкъ
бо не тако чьтетъ, ѥ̑ѵ̑ако въ зайтъ да
ти. ѥ̑ѵ̑ тебѣ подоба ѕ̑ѣ вѣдати рече. и̑ въ
сѹдѧньи ѥ̑ѵ̑ не ѡ̑ставити. и̑ ѧзъ ѡ̑ѹбо и̑
сѹдѧ дѣтъ въ вѣзвышьи. вѣзвышь
ѧвѣка послоушаньа дѣлъ показаньа
ѧвѣтлѣ ѣстъ дѣло ѡ̑ѹдобѣ показати и̑ въ
творити. ѧвѣ ѕ̑ѣ ѡ̑ѕ̑ѣ ѡ̑ставити. ѥ̑ѵ̑ѣ по
ѣ̑ѣ того не дѣтвори. вѣзѵ̑ѣвѣ рече ѡ̑ѣ
ѥ̑ѵ̑ѣго таланъ̀ъ даⷨ и̑ пѧтьюлоуⷨ ѥ̑ѵ̑
десѧть талантъ. и̑ поуⷨлоноу поу до въ
сѣде дасть сѧ и̑ ѹдѣ десѧть. ѡ̑ѣ ѥ̑ѵ̑ѣ и̑ѣ
ⷨлаго же и̑ ѣ̑же и̑маѣ вѣзѧѣтсѧ ѡ̑ѣ
ѥ̑ѵ̑ѣго. ѹто же ѣ̑сть ѣ̑же оученьа ради да
ѧ̑ въ словесѣ̑ньи и̑ ѥ̑ѵ̑ѣ ѧ̑ньюсѧ ѣ̑го. и̑ дар
поуⷨлѣѧѣ, творѧи до ѕ̑ѣⷨьствиѣ ѕ̑ѣⷨи
дарь ѧ̑ньѣ̑ѣтъ. ѥ̑ѵ̑ако же до ѡ̑ѣ ѣ̑же ѧ̑ньа
поуⷨлѣѧѣтъ. ѥ̑ѵ̑ѣ ѥ̑ѵ̑ѣ толика тѣⷨлѣѣа
тѣчѣ ѧ̑ѣдѣ поуⷨлоноу ѹⷨѹ. ѥ̑ѵ̑ѣ ѥ̑ѵ̑ѣ

Μακαριοσαγιο

sic Russus graeca imitatus

Нѣкоу-
ро[ѕ]ньи-

трѹдѧщаѧсѧ мѫжа и по мнѡзѣ отъвѣщаѥтъ
мнѡгъ хоуѥ(сіс)тъ напѫтѣнѥмъ. не клоуцимсѧ
го бо реѥ (сіс)рода въврѣдѧщѧе въ сѧбѡтѣ кроутѡ
штѣнѥмъ. тоу ѥсѧтъ плачь и скрѣжетъ
зѫбѡмъ. сѣдимсѧли тако не тѣкѣмъ срадѣй
и лихѡѣлѣй. мы и҃же злата творѧтъ. нъ и
же добра не створѧтъ. мѫчимъсѧ сеѧвнѡѣ
мѫкѡѣ. слышимъ оубо словеса сирѡѣли
же ѥ҃стъ гдь. приѧтъ стѧсенїѥ сво
ѥ. приѧтъ масло въ свѣтилѡ. дѣла
и҃мъ ѡ҃таланѣ. аще ли ѡ҃бличимъсѧ и
празднѣи ѹодимъ сѣдѧ. то никѡлѡже насъ
не потѣшѹѥ(сіс)тъ. тако сѣдѧ и многѡ плаче
вѣсѧ зѫгрѣхѣ. и и҃же скврѣнавъ рѹкѹ и҃лѝ
нѣчтоже ѡ҃стъ. ѡ҃тѣда оубо нѣзже(сіс) бѣ вѣрѧѧе
ноѥ(сіс)дно таланто. нъ и҃ тако ѡ҃сѹѫдитъ бѣ
сѣвѣ. полѣтѣ дѣлѧѧ и҃ прилѡжѧѧ и҃тлъ
кнѧѕѣ. и҃ вѣсе въ полѣтѣ и҃ безоумїѧ. то
оубо вѣдѣлѣ. принестѝ вѣсе на оуѣхо
хъ ближенѣи. таланѣ бо сѣдѧ сѫтъ.
кождомѹ сила. иѣи въ часѣ тайнѣ. иѣи
въ и҃тѣлѣ. иѣи въ оучєнїи. иѣи въ коей
либо потрѣбѣ тако и҃мѣ. никѡлѡже да
не глагоѥ(сіс)тъ тако ѥ(сіс)дно таланѣо и҃мамъ,
и҃ нѣчтоже не могъ дѣворити. помѣнѣи
и҃ ѥ(сіс)дноѣ бѣ добрѡ дѣворити. небо ѥси ѡ҃но
ѧ҃вѣдовѣ оубожай. и҃ѣи пѣстра и҃ їѡѧ҃нна
грѣбѣлѣй. и҃же и грѣбѣ и҃ некнѧжѣницѹ
дѣшѧ. нъ ѡ҃бѣче помѣзѣ по оумѣнїи по
казаѧ. и҃ не полѣнѹ ѡ҃бѣщѣтѣ вѣсе тво

риша. того ради небо прияша. нѣстъ бо ни
чтоже тако бою любо. яко ѥже обьшта
го ради оуспѣха жити. того ради слов
ны ѥстъ богъ далъ. и рѧцѣ и нозѣ. и тѣ
лесьнѧѩ мощьтъ. и оумъ и съмыслъ. да
вьсе то на наше съпасение. и на вьскрай
ниихъ оуспѣхъ принесѣмъ. не бо нахва
лѧ намъ слово и на благодарьствие тъчьнѧ
трѣбѣ. нъ и на оучение оуспѣшено и на оу
тѣшение. аще на то сътворимъ владыкы
подр. бѧдемъ подражали бѧдемъ. аще ли на сѧ противьнѣ
ное то диꙗвола. помѣже бо и петръ ѥгда и
сповѣда хса блажаашеса. ꙗкоже отче извѣ
щавъ. ѥгда же ли отъмѣтааше са крьста
и отъвѣщаваашеса. въспрѣщаѥмо
ѥмоу бываше зѣло. ꙗкоже диꙗволемы
слѧщоу. даѥли то иждене вѣстиѩ рече
но ѥстъ толико въспрѣщение ѥгда хотѧ
ще съгрѣшаѥмъ. то како прощение
приимемъ. Сице оубо нынꙗ глаголемъ.
да отъ сѧдоу бѧдѧтъ ꙗвѣ словеса христо
сова сѧщꙗ. не бо аще тъчьнѧ рекѧ въста
ни и ходи. ни аще рекѧ тавиѳа въстани.
тогда то глаголѧ. нъ мнозѣмъ рече аще
похоуленъ благословьнѧ. аще пакостьнѣ
приимъ помолѧсѧ за того. прѣжде оубо
глаголаахъ ꙗко рѧка ѥстъ ѧзыкъ нашъ.
христосовоу ногоу касаѩщисѧ. нынꙗ
же велми боле глаголѧ. ꙗко ѧзыкъ ѥстъ.
ѧзыкъ нашъ христосова подражаѧ. аще

вьскраинъ

подражатели?

крьстъ = Christus.

подобно ѥстъ. о пасениѥ покажетъ. аще
то вѣшаѥмы ѥже онъ хощетъ. что
же ѥстъ ѥже онъ хощетъ, намъ. давѣ
шаѥмъ словеса ꙗже сѧтъ плѣна тихости.
и кротости. ꙗкоже и въ глаголааше глаго
лѧ. оукарѣнѧшиимъ ѥго азъ бѹсанеи
мамъ. и пакы аще зѣлѣ глаголаахъ бъ
вѣдѣтелѣствоуи о зѣлѣ. аще и ты тако
глаголеши. аще оуправѣѥниѥ въскрай
нѧаго глаголеши. приобрѧщеши азы
къ подобѧтъсѧ Гомоу. и се тъ рече бъ изво
дѧи бо чѣстѣ моѥ отъ недостоинства. акы
оуста моꙗ бѧдѧтъ. ѥгда оубо азыкъ твой
акы азыкъ бѧдетъ христосовъ. и оуста
твоꙗ бѧдѧтъ акы оуста отча и стаго
доуха храмъ бѧдеши. каꙗ оубо сей равъ
на бѧдетъ чѣстѣ. небо нъ аще и златомъ
съставѣѥна ти бѣшѧ оуста была. и каме
ниимъ чѣстнѣимъ не толма сѧ бѣшѧ свѣ
тѣла. ꙗкоже нынѧ оутвариѧ кротостѣнѧ
освѣщаѥма. что бо оустъ любѣѥ невѣ
дѧшъ хоулити. нъ благословити. по оу
чаѧщемъсѧ. аще ли не можеши благо
словити клънѧщаго. помлѣчити по
нѣто оуправи. и пѧтемъ минѧй спѣ
шѧ ꙗкоже ѥ подоба. и на то придеши и бъ
твориши оуста така ꙗкаже рѣхомъ и не
мѣни дрѣзо сѧще реченоѥ. чловѣколю
бѣцъ бо ѥстъ владыка. и доброты ѥго
даръ бываатъ. дрѣзо ѥстъ диꙗволемъ

= huic

191–205
Q. 26 (male 25).

оу стоимъ оу подобѣ маріинѣи дѣса. про
мѣрива ѣзыка дѣтвърдитъ такѡже.
паче же тайнѣ пѹтемѣдѣтелоу сиѕдѣхѣ. и
тоа плѣти господьна прѣобѣщавшоу
сѧ. Ѥ оубо потъкнѣтаа дѣи вѣка досаѳ
своеи. клономъ ти оубо никтоже вѣзкрѣдѣти
такомоу дѣлѣвшоу можетъ. неѣ ли позна
ѥсѣ образъ цѣсарьскѣи и вѣсѣ хрїстоѳ
ва оѹмѣтила. и иже дѣсѣ подѣтвердѣ. кати
же сѧ сѣ хрїстосѣ и ти росѣ. недоидѣ
ли вѣ гостѣ пришѣдѣи ида ѥго радѹ
ѕи и трѹтаже мѣкѣ. незнаемѣ како ѯ ѥсѣ.
нѣ словесѣ твои оѹстрѣми того ѿтѣ хрїсто
сѧ. вѣзѣ ѿтѣ хрїстосѣ подѣбѣ. тогда
и тѣи дѣлворѣ аѣле видѣвши члов҃ка
дїаволѧ дѣлворѣшасѧ. и придѣшла
кѣдѣ. такожде и ѿтѣ ѳдоѳѣи. далѣти
ѥсѣ власѣ хс. дѣтѣи вѣнѣ. трѹдивъсѧ
лѣ своеи не оѹдобѣсѧ то слѣшѧ сѹпрагѣ доѥ
сѣ ѯѥже вѣнѣ не дѣтѣи. члкоѣи оѹбо тако
же вѣнѣ. и дѣдѣши вѣторо такѣ. такоже
и ѡѣ. того ради дѣлѣи ѥсѣ. иже сиѕе
члколѣбѣ и прорицѣ. ѣлкоу бо ѿѣ да
равѣсе. сѣдѣте и трондѣ твои и плоѣ. на
дѣхи! оѹши дѣхѹ твари и оѹшїи сѹстоѹ
рѣ
хрїстосовѣ подобѣдѧсѧ. можетъ
до то аѣле хощетъ творитъ. вѣсѣ хѣ
трестѣ ти аѣле да нѣсѣ лѣкива. и какѡ
ко ѕидѣлѣтъсѧ. така оѹстѣ рече кѣпѣ
шарѣ коѣ вѣдѣшѣ. не никоѣ

разве добротоѧ ѥдноѧ. и кротостиѧ и
съмѣрениѥмъ. видимъ како и диꙗво
лꙗ творѧтъсѧ оуста. да не никакоже съ
творимъ тацѣхъ. како оубо зиждетъсѧ
клѧтвами. хоулами. заклинаниѥмъ за
вистиѧ. ѥгда бо то кто бесѣдоуѥтъ. то
го ѧзыкъ приѥмьѥтъ. како оубо про
шениѥ приимемъ. паче же какого не
подъимемъ мѧчениꙗ. понеже ѧзыкъ и
мже съподобьѥни быхомъ. плѣти въкꙋ
сити господьскы. того позьримы диꙗ
воле бесѣдоуѧшта. да оубо не позороуим-
нъ вьсѣмъ спѣшениимъ и мѣмысѧ. ꙗко
же наоучити господа подражати своѥго.
аще бо и накажемъ, то бѣ множѣмъ ны оу
бо пьваниимъ на сѧдищи поставитъ.
христосовъ. аще бо не вѣ никтоже сице
глаголати. то и сѧдии ѥго не послоушаѥтъ.
ꙗкоже бо ѥгда роуминъ съ лоучитъсѧ сѧ
ди. не послоушаѥтъ отъ вѣшгаваѧщаꙗ
1) го иже не оумѣѥтъ тако бесѣдовати. †ꙗко
же ѥстъ обыкнъ цръ нашъ послоушати.
поспѣшимъ, того подражати ѧзыка.
аще и въжелѣтвѧ въпадеши. блюди
да ти не съвратитъ оустъ печальноѥмѧ
чениѥ. нъ да глаголеши акъ, Хс. жалова
бо и тъ по лазарѣ и ѥюдѣ. аще бо и въ боꙗзни.

† 1) та
2) коже і Хс. аще да не по того образоу глаго
з лѣши. не послоушаѥтъ тебе ни въ нѣметъ.
4) на въкнѣмъ оубо тако глаголати. [ꙗко Хс. I]

въпадеши. въспытай и ты тако глагола
ти пакы. ꙗкоже и ты. въпаде бо и ты въ
страхъ тебе ради по словесъноу оумоу строю.
рѣци и ты. обаче не ꙗкоже азъ хощѧ. нъ ꙗ
коже ты. аще и плачеши прослѣзи тихо.
ꙗкоже и ты. аще и въ напасти въпадеши,
небо нъ и въ напастехъ бываю, и печалѣнъи
глаголетъ. прискръбна ѥстъ доуша моꙗ
до смрѣти, и вѣсѧ тѣи оуказы дастъ. да хра
ниши ты мѣры. и данааго ти правѣѥни
ꙗ расказиши, сице възможеши оустай
мѣти. подобѣна оного оустомъ, сице по
земи ходѧ горѣ сѣдѧщааго ѧзыкъ ны по
кажеши. подобѣны мѣры хранѧѥже въ
скрѣби въ гнѣвѣ. въ желѣствѣ въ троудѣ
колико ѥстъ въ вадъ помышлꙗѧщѣ ѥго
образъ видѣти. тъчѣѩ ны быти въ нѣ
мощъно ѥстъ аще подвижемъсѧ. не отъ
тѧзаймъсѧ оубо. не толма приѥмлѣѥтъ
оуста пророчьска. ꙗкоже кротъкы ихъ и ти
хъ ихъ чловѣкъ. мнози бо ми рекѧтъ рече.
именемъ твоимъ прорицахомъ. и рекѧ и
мъ не вѣдѣ васъ. мѡусий ноже понеже кро
тъкъ бѣ и тихъ чловѣкъ бо мѡусии ре
че. кротчай паче вѣсѣхъ чловѣкъ. иже
Nr-лꙗ- на земи тако приѥмлꙗашесѧ и любѣѥше
ꙗкоже рещи лицемъ къ лицоу. и оустъ
къ оустомъ глаголаше. ꙗкоже дроугъ къ
своѥмоу дроугоу. незапрѣщаѥши ли ны
нꙗ бѣсомъ. нъ запрѣтиши тъгда родьствѣ

ѻгнѣноуѻ͠ноу. а҃ще и҃ маши ѻустоⷮ хсовоⷮ
ѻуста подобна. вⷴ сарⷣцѣ безⷣнѣ ѻгнь
нѣи. и҃ рещи ѻумлѣкни ѻбратисѧ. и҃ двѣма
ѕвѣⷮ тваремъ на небо вⷴзидеши. и҃ насы
тиши сѧ мⷣсарⷣства. хⷭⷭе дⷣждь вⷴсѣⷮ
маⷮ полоучити. благодⷣⷮ и҃ члвⷣколюбиⷣ
бⷭⷮ за нашегω гⷭа хⷭа. сⷨⷣⷮ ѻтцоу слава
коу҃ждо и҃ свⷭⷮомоу дхоⷮⷣ. вⷴвѣкы вѣкоⷮ а҃мⷭ.

Ѿ҃ чⷭⷭ҃ Шаⷭ҃на а҃рхиепⷭа глаⷮоу҃сагаго слово. вⷴ великыѝ вⷴ
торникъ. и҃ ѻ҃ вⷴбранныѝ сⷴборⷴ на та. и҃ глаⷭⷭ҃ⷮ тако҃ⷭⷮво
ритⷴ.

[illegible] подобаⷮⷭ҃ сѧ вⷴрⷴквьныѝ куⷮⷨⷭⷮнⷭⷮ҃.
двⷭⷮехъ и҃ма мѣсто по вⷴсѣдⷴмъ. и҃ маи
сѣдѣⷮⷴ матера сⷴсѣⷮ сⷴсѣⷮⷴ҃ куⷮⷭⷮско проⷭ
ⷮⷴ. =сѣса
=сѣса
[illegible] подобаⷮⷭ҃ и҃ мⷭⷭ҃ матери оудⷣ
ⷭⷭи. нѣⷨⷭⷮⷨи гладоⷮⷭ҃ мѣсто. но вⷴ сѣра
тавⷮⷭⷮⷨи мⷭⷭⷮⷴⷭⷮⷨитⷴ плоти. и҃ тако а҃ще
кто видитⷴ матере гладноуⷭ҃ мѣсто нѣи
мⷭⷭⷮⷨи. и҃ своⷮⷭ҃ⷮ гладо видⷭⷮⷨи плачⷭⷮⷨе.
и҃ подаⷭⷮⷨи ѣⷭⷮ. да не надоⷨ ѻбⷭⷮⷨи. а҃
да ѻⷮⷭ҃ плача ѻ҃ставитⷴ. тако҃ⷨи часⷮ
видⷭⷮⷨе. . . . . =ѻу
erasa bis scripta
страⷭⷮⷨи
мⷭⷭⷮⷨ ⷭⷭⷮⷨде. и҃ ⷭⷭⷮворⷭⷮⷨи тако҃ⷭⷮⷨде. недомⷴ
и҃ мⷭ. видⷭⷮⷨе новыѝ сⷴборⷴ. ⷭⷭрⷴквьныа
ѻⷮⷭ҃ ѻ҃крⷭⷮⷨⷭⷮⷨⷭⷮ сто҃ⷭⷮⷨе. и҃ тако҃ⷭⷮⷨе словесⷴ
маⷭⷮⷨо дⷭⷮⷨⷭⷮⷨⷭⷮ мⷭⷭⷮⷨка словесⷴ. сⷴ ѻ҃тⷭⷮⷨе во
нⷭⷮⷨго даⷭⷮⷨⷭⷮ. не да макрⷴⷭⷮⷨⷭⷮⷨⷭⷮ ихⷴ. ѻ҃ дожⷭ
до нⷭⷮⷨⷭⷮ и҃ мⷭⷭⷮⷨи словесⷴ. не да мⷭⷭⷮⷨⷭⷮ
ⷭⷭрⷴ ставитⷴ. не да мⷭⷭⷮⷨⷭⷮ

къ еуаггелиискоу проповѣданиѭ приѣсе
мъ. да видитъ кѣде на господа жидове дворѧ
тъ лаѧтше. фѳ въ храмѧ до реге жидове дворъ.
и глаголаѧхѫ что свѣтворитъ. се натъ еуаггѣ
листъ їѡаннѣвѣ на бесѣдова. аште до и оу
стѣ натъ нѣкта не бесѣдоуѣ. ѡдаре доухо
мъ въсхоѫщитъ слоухъі вѣпиѣтъ. сѣбра
шѧ до реге дворъи глаголаѧхѫ что свѣтворитъ.
добро дѣврѣшѧ. нъ зълъ дворъ. не на любъве
нъ на сварѣ. не на миръ шѣтле нъ на рать,
ѡстрѣшѣсѧ. сѣбраша дворѣ да не бога сла
вѧтъ. нъ да хѫ бѣсѣтше сѣтворѧтъ.
дѣбрѣша дворѣ да не въ Христосоу въздадѣтъ
нъ да ѣзъвѣвѣтъ каменъ сѣморатъ. сѣбра сѣморатъ!
ша дворѣ да не потъвѣтша въ̀ѧ въ народѣ
затворатъ. нъ да пасѣтоуха оубѣвѣтша па
стѣвъ раждетъ. дѣбѣрѣша дворъ. дане
ѧкъ. сѣтъ сѣтатъмаагоса бѣдора прѣѣтъ
тъ. нъ да сѣтъвѣлъвѣ каменъ тѣкоте пѣкѣша.
невѣрѣсѣвѣтъ ѡтъвѧтъ. дѣбѣрѣша дѣбо ѡтъвѧтъ
рѣ. да не ѡтъ винограда сладѣкоте ѡдѣѣтъ
тъ грозновѣе. нъ да ѣстинѣвѣ виноградъ грозновѣе.
на дѣбоу курѣстша раздѣвѣша. себѣ сѣпоудѣ
ѣаготъ. дѣтворатъ. нашѣ же лозъ свѣасенна
оуготовѧтъ. ѡ дѣбра диаволомъ на хри
стоса дѣбрѣанѣ. ѡ скѣвѣте зълоби ѣстѣ
нѣкъ. ѡ дѣбре вѣкъ паче крѣвѣтъ пѣтомъ
ex cor.
нъ нѣкѣи человѣкомъ богоносцемъ, что
глаголъ ѡ вѣѣкѣхъ некротѣкѣтѣхъ. нъ ѣлъ
въ некротѣкѣтѣхъ горѣкѣи. лѣвѣ до данѣила

дунѣ.

ничсоже не видѣвъше знаменія. нъ мяжа
видѣвъше и добрости его, почътъше оу
ста своя обязаша. А жидове толика и тако
ва чоудеса видѣвъше. паче отъ зависти на
оубийство притварѣахъся. чтоже глаголя
хъ. что сътворимъ. еша и не собрали собора
ра. еша и сице не бесѣдовали. яроу тоу грѣ
ховьнѣй зълоби прѣсталъ конецъ. нъ съ
браша съборъ и глаголаахъ что сътворимъ,
ѡ гнѣсьное питаное оустроение. ѡ ста
нание и желе. зависти бывающиа.
ѡ плачоуи бьению не на добро бывающ
шоу. ни рахиилъ плачѧщи чадъ своихъ,
сице въ стена. что сътворимъ. егда бѣ не
богъмъ радоватися. егда бѣ веселитися.
и дьнь славьнъ творити. яко мрьтвий въ
скръсоша. яко жизнь явися. яко сьмрьть
разорена бысть. яко бѣсовъ множьство
пропало бысть. яко чловѣчьство прощ
но бысть. яко мрьтвыимъ въскрьсение
вьсѣмъ проповѣдано бысть. нынѣ же о
селицѣ добрѣ нерадоуютъся. но плачѧтъ
ся. и толика добра винѣника погоубити
мыслятъ. и глаголятъ что сътворимъ.
не иного бѣ ничсоже извѣщати. нъ тъ
чьнѣ яко покаявъше ся обратимъ. и то
моу припадъше вѣроуимъ. что бо быша
ино глаголали покаявъше ся. нъ се что съ
творимъ яко завѣтъ божий прѣстѣпихо
мъ. яко закона данаго намъ не съхрани

но ex нъ?

хомъ. ѥже глаголетъ намъ. Пророка въста
витъ вамъ гь бъ отъ братиѧ вашеѧ акъ
мене. того послоушайте овсемъ ѥже заповѣ
стъ вамъ. нынѧ не на покаанию глаголѧ
тъ что сътворимъ. нъ что сътворимъ.
~~оуморимъ~~ sic, erasum како оуморимъ правьдиваго.
ѡ издраилю безоумаи. или того не слоуша.
невинька и не не правьдьна не оубий. не гонѣ
ша ти ~~прьвыихъ~~ sic прьвыихъ пророкъ крьви.
~~ѧже~~ и до сели sic кричатъ къ богоу. отъ него мъ
шгенина чаѧще. нъ и нынѧ оны крьви
приложивъ. безъ вины правьдиваго крьвь
пролиѧти хотѧ. глаголеши что сътворимъ.
ѡ веле оумъ безоума и сьвѣтъ. и не сьвѣ
шганина пльть. четврьто дьнѣный ожи
мрьтвъ бывъ. и ѧзы грѣховьныихъ ра
стрьзаахѧсѧ. а они лѧками на оубиѥниѥ
нань творѧхѧсѧ. ѥгда имъ бѣ лѣпо обрати
въше слово глаголати. что сътворимъ ѧко
стааго оукорихомъ. ѧко божию сыноу вѣ
ры не ѧхомъ. что сътворимъ. пѣготивъ.
мъ пѣготы ѧко лопатоѧ словесемь сьбры
сати томоу вѣры не ѧхомъ. слѣпы родивъ
шасѧ тѣмь прозьрѣвъшѧ видѣхомъ.
и томоу вѣры не ѧхомъ. что сътворимъ па
тиѧ хлѣбъ ~~пать~~ тысѧщь sic насытивъшѧ
въ поустыни. ти томоу вѣры не ѧхомъ.
что сътворимъ источникъ крьви подраго
мъ ризьнымъ и целий. томоу вѣры не
ѧхомъ. что сътворимъ расслабьѥнааго на одрѣ

гонѣша sufficere

ти ? = &

Раиис

Ѵ ѿзвѣи

доухомъ рѫкы

ѵсо

вѣсѣѵшо

ѿ proн

rubrica ѧ ѧ ѧ ѧ ѧ

ѿзбиваѣше

ѵсима. тридесѧти и ѣсмь лѣтъ. конѧно ѧ
жизнить сице недѹгы и ѩтѣѧшѧа. словѣ
сеѣ ѿзвѣли. тѣи гоѹи вѣрѣи не ѧхотъ. чтѡ
дѣѵворитъ. по порѹгѹ сѣго и дѣѧшѧа ѧкы по
зети видѣхотъ. ѵ великиѹѣ вѣпрѣ
вѣ́ѧиха. и ѩтѣѧша великы. доухотъ
рѫкы оуставѣѧша. и тѡѹи вѣрѣи не ѧхо
ѧѣ. ѩ чѣлопаѧѣ чтѡ. дѣѵворитъ. не на
покаѧѣше ѩ на ѹподобѧѣше. ѩва и ѵѣ
прѣѣѵвіѧ живѣі ѧкы класы курасѣіѧ
и ѕѣрѧлѣі бесѣѹродна ѿѣ расѣи. а ѡни сѣ
наѧѣ. и ли кѣѣе сѣѧсѣе ѡ живове, тѡго не corr.
пожасѣе. и ли кто ѿѣ васъ прите гоѕто
да дѣѧѣѣиси. ѕсо и ѣставѣивѣше са пла
чѣѣеса. вѣсѣѣѡ ѩ сѣѣи хоѣѣѣе бого
ви. почто прѣѣѵвѣіѣ ѡѣіѣи ѣставѣѧѣе
ѣе ѕависнѣіѣ женоѣѣ. почто вѣѕѣѣа ка
volуit и pro inсерто ь
пѧ недоѣъ текѣѣлаго ѣсточника разо
рити хоѣѣѣе. да жаждѣѣи не пѣѣ
ѣъ, почто доѣи ваша ѿѣбиваѣе. врага
ихъ оу порити хоѣѧѣе. ѩ сѣѡи вѣсѣѡи
вина ѕѣлаго ѕависнѣ. ѡ ѕависнѣ. оу доѣ
ствоу рѹдѣѣеѣѣ. диѧвола ѡбрѹѣѣи.
свѣрѣѣи сѣѧрѣѣѣѣно. ѡ ѕависнѣ ѣѧѣе
не подоби ѕависнѣіѣ вѣѣѣ. тѣѣи дасѣъ ѣ
ѩѣѣѣѣиѣъ та велѣ мѣѧѣе. ѡ за
вистѣ ѩгодѣ врагѹда. мирѡу сѣѡсѣѣѣ.
ѡ ѕависнѣ дѣгѡѣъ оу дворѣѣѣе. диѧволѣ = ѣе
поѣѣраѣѣе. тѣѣѣѣи ѕвѣѣе. по тебѣ ѧ
сѣѣи. ѵ ісоухристосово оудѣѣѣе мѣслѧѣъ.

ты и сатрѣва адамоу въ породѣ, въ завидѣ.
и сладъкыя сласти въкоусивъша, горѣ
цѣ смрѣти прѣдастъ его смрѣти бо не
бѣ мироу. нъ ты зависти породи смрѣт.
послоухоуетъ ми мѣдрости слово глаго
летъ яко богъ смрѣти не бѣ твори. ни кра
соуетъсѧ пагоубѣжизи. нъ завистиѧ
диаволѧ смрѣтѣ =жизн вѣниде въ миръ. ты кай
нѧ братоубийства бѣлыѧ ризы довлѣче,
и лѧкавѣствиѧ оубиѥнию ножъ наостри.
и того оубити наоучи. и тоу адиѥ не богоу
трепетати бѣ твори. ты фараѡсоу въ скрѣ
дци витавъ. новорожденыѧ жидовъскы
дѣти акы трѣвѣ оувѧнѧти сътвори ти
тебѣ о зависти ѥлико добро твори. и что
паче на добро творѧщаго подвижешисѧ.
акы саоулъ даудомъ помагаѧ. а тобоѧ по
спѣшаѥмъ. паче сѧ на завистѣ строѧѧше.
тебе имѣѧше иѧковли отроци. драгаго
и мѣдраго іѡсифа. въ тѣмныи егоупѣ
поустишѧ. и свободѣ наго акы роба про
дашѧ. а ины бѣнъ ихъ оустрашиши. стѧтое
бо имѧ показа христосовоу оумоу образоу
быти. ѥдинѣми бо на десѧте звѣздъ кла
нѧхѧсѧ ѥмоу, ѥлма іюда прѣдавы хри
стоса оудависѧ. мыже оубо оубѣжа въ
ше смрѣти родителѧ зависти. въставъ
ше въславимъ надъ вѣсѣми сѧщаго ба-
о христосѣ іисоусѣ бога нашего. нынѧ и при
сно и вѣкы вѣкомъ аминъ.:

φθόνος, m.

Ѿ Іѡанна архиепископа златоустаго слово о блѣдници. въ великѧѧ срѣдѧ къ пастѣ.:.

litt. clathr. Na вьсѣко врѣмѧ добро и бѣпасно покаа-
ние. дрѣжѧщимъсѧ ѥго. вьсиѧже
паче алчьбьныѧ дьни. на оуспѣхъ бы-
ваатъ вьсѣмъ чловѣкомъ. текѧщии-
мъ на рѧцѣ ѥмоу. нынѧ оубо наша
доуша. тѧжькѧѧ плѣть. акы велико
брѣмѧ бьврьгьша. оудобь перѧтъ къ тво-
рьцоу и владьцѣ. corr. ex. и своими грѣхы сами
сѧ оувѣщаваѧтъ. и бьгрѣшениѥмъ тор-
стьнѧ проѧтъ. отъ чловѣколюбьца сѧ
ѧ дии. благоврѣменьно оубо намъ. вьве-
сти покаанию оучителѧ. блѣдницѧ о-
нѧ. ѧже обѧ чистѣи нозѣ владьцѣ Хоу.
ѧже заглади кропами слъзъ. написание
зълы жизни. corr. rec. ѧже помиловавъ очисти и оу-
щедривъ омъ. Вьзидѣмъ оубо къ еуа-
гелийскоу сказанию. да и Христосово
чловѣколюбьство видимъ. и женьскоу
пристѧпьѥнию въсчоудимъсѧ. и навы-
кнѣмъ отъ неѧ. тако и мы длъжьни ѥсмъ
грѣшьнии. притощи къ избавителю.
и възъмати отъ него непогонение грѣховъ
нашихъ. моли нѣкто фарисеи гл. да ѧстъ
съ нимъ и вьлѣзъ въ домъ фарисеѡвъ вь
злеже. видишили съшествиѧ оужасть.
видишили божиѧ троѧ тайноѥ. видиши-
ли чловѣколюбьства лихотьнъ. дарити

pro кропами vult кроплѧми

лихотьнъ

шїя вьсеи плѣти. и зъванъ на обѣдъ робомъ,
своимъ. не подраживъся приде к нѣмоу.
да зъваниемъ покажетъ своего сьмѣстви
на высотя. и въ Фарисейня хлѣвиня corr. при-
де акы чловѣкъ. вьсе мѣсто исплѣняяй.
да и божий строй и чловѣколюбьствие по
кажетъ. И се жена въ градѣ яже бѣ грѣшь
ніца. разоумѣвъши яко возлежитъ въ до
моу Фарисеовѣ. принесъши стъклѣни
ця благовонѣнъ масти. и ставши зади
при ногоу его. плачѣшися начатъ sic мо
чити нозѣ его слѣзами. и власы главы
своея отираяше. и облобызаяше нозѣ его
и мазаяше муромъ. ничсоже глаголѧшїи
яавѣ к нѣмоу. бояяше бо ся ѥда како слово
нѣкоѥ сквернѣно. отъ грѣшьного оустъ
ноу ѥя излѣзъ. двигнетъ на нѣ гнѣвом
мъ сѣдинѣ. нъ плачѣшїи молитвѣ тво
рїяяше corr. ex ѧ. и срѣдцемъ ѥднѣмъ исповѣда
ниѥ творѧшїи. молѣбѣ приношаяше ѥ
дномоу срѣдьчьнаѥ вѣдѧшїоу оумоу
владыцѣ. и к нѣмоу акы къ чловѣколю
бьцоу въ оумѣ вьпияше. дрьзохъ при
стѧпити к тебѣ господи. твоѥя дѣлѧ
матере и дѣвицѧ. якоже ты ѥдинъ вѣ
си творьцѣ и богъ. тоѧ оубо дѣлѣма тво
ѥя бесполагаѧ матере и дѣвицѧ. милоу
и мѧ блѧдницѧ. даждьми моихъ сьгрѣ
шений прощение. оноѧ дѣлѣма дѣвь
ства. моѥ блѧждение прости. помилоуимѧ

№ ніца. ex corr. sine rasura. fig. 4 p. 4.

= ѧ

чловѣколюбьче плачѫщѫ. ꙗкоже сквѣрно
ты ненавидѣвше сътворьшѫсѧ зълѣ. поми
лоуй стенѫщѫ въсеѭ доушеѭ. ꙗкоже скве
ноу обращаꙗше сѧ оутварьшаꙗ си тѣло.
на пагоубѫ и оскврьнение многомъ. по
лоуй блѫдницѫ ꙗже отъ самъ сътворилъ на лѣ
пота моеи главѣ. а азъ на пагоубѫ своѧ
и доуши оутварихъ. приими мѵро се ꙗко
мѵро небесьное. ти покрываи жизни — ли = ѫ
скврьни. приими мѵро се ти доуховьное
тайно ми подаждь. и источниче добрыи
мене оскврьнившѫсѧ омыи, врачоу вьсе
могыи. и изъли многы отъ диꙗвола при
ѧтыѧ раны. остроуги ми доушѧ грѣховь
ныѧ сѵ ногты. ꙗкоже остроуга вѣрнаа
ногама прокоудѫ. Иисоусе. и ищи моѧ
безаконии источникъ. ꙗкоже исоуши
подрагомъ кръвоточащии рѣкы. поми — = ли = ли
лоуй на господи и сыноу давыдовъ. ꙗко
помилова оны хананеѧ. не того (corr. ex k. родоу)
сѫщѫ нъ вѣрѫ. Сиже блѫдницѫ и
вѣрнотаи въ доуши. блѫдница пона
ше отъ сказати. чоуждаа Христа въсѧ тѣ
ломъ Иисоусовоу. видѧше и кротъко
тѣкаѭща. лобъзаниꙗ блѫдническа.
и дрьжаниꙗ рѫкоу грѣшьноу. фарисеи
[redacted]е зъвавыи его на обѣдъ. ~~хоулѣнико~~
ꙗвлѣние си блѫдницѫ. хоулѣнико таинѣ доу
ва аще нами мысли. и съпаса чловѣко
любьствие ꙗкы неввсакъ зълотворѧше.

Marginal notes (left):
о
издъли
острогоу
ногты
= maculas
lepras

глаголѧ въ себѣ си. аще абы былъ пророкъ-
къ разоумѣлъ бы. кака ѥстъ прикасаѭ-
шиꙗ сѧ ѥмъ. ꙗко грѣшница ѥстъ. не
бъшьнѭ? чловѣчьскъ бъшьнѭ и слѣпъ фарисеѡвъ
съмыслъ. нъ что кнемоу рече благый
благодѣтелъ. симѡне симѡне имамъ
ти нѣчто решти. слышахъ ихъ же неиз
вѣшꙗ словесъ. разоумѣхъ твоѥ доуша
мысли. вѣдѣ ѥже на оумѣ помысли на
мѧ. да того дѣлма ничтоже тебѣ неизвѣ
шꙗвъшоу. ꙗвѣ отъвѣшꙗнѭ. да отъ мо
ѥго отъвѣшꙗниꙗ. оувѣси моѥго божь
сѧва крѣпость. да отъ моихъ словесъ ра
зоумѣѥши ꙗко творьцъ ѥсмь доушамъ
и срьдьцемъ сьвѣдѣтелъ. аще бо, проро
ка мѧ хощеши нарицати. или творьца
пророкомъ. видимааго тобоѭ акы чловѣ
ка. ꙗкоже хощеши тако вѣроуи.
Симѡне, симѡне имамъ ти нѣчто решти.
дъва длъжника бѣаста. давъшꙋ заимъ
нѣкомоу. ѥдинъ длъжьнъ патинѭ сътъ
сьребрьникъ. а дроугъи патинѭ десѧтъ.
неимѧщема же има въздати. обѣма
отъда. которыи ѥго паче възлюбитъи. N scriptionem.
отъвѣшꙗвъ же симѡнъ рече. мьнѭ оу
бо ꙗко ѥмоуже множаѥ отъданиꙗ. рече
кнемоу бъпасъ. прѣмь сѧди. лъѥси rec. sciolus
и ты длъ
жьнъ ми ѥси въ своѥй жизни многы дль
гы. и тебе прашꙗнѭ ꙗкоже и синѭ. житьнꙋ
ихъ сьгрѣшений. и тебе зъвавъша мѧ
si

~~отъ~~ да
= donavit
ἐχαρίσατο

тоу ѣдите послоушахъ. и подъ ѣдиновѣтъ
кровотъ лѣхъ. и на ѣдиной ѣади не а҃кы
ex corr. amplioris vocis.
нищѣ. ѥи складостъ и мѫ҃ драшѣна.
нъ а҃кы богатъ въ милостѣти. приходѧ
ѥмоуѭ покаа҃нїе сопроѳ. и сиѵ҃ оуѵ҃ѣтъ
прашѣѳ. тогѡ клевещѣти о҃покѣтъ въ
шестовѣт. тогѡ ли оуѵ҃ѣодѣшѧ моге словѣ
колобѣствїе. ѣдоте прѣѣде тъи сѧ на
въ҃ѣтн. тогѡ многовъ ѥмоуѭ дѵѣноуѣши.
оу лепе писанїѣ. ѩже сѣде ти покаѣть
соуѣе ѥмѣнѣ. не соуѣе ти ѣстъ. тогѡ мѫрѣши по
ѥи добротѣ. ѣдѣте тъи по складоу въ҃ѣстъ.
и ѡбрастѣвъ сѧ въ тѣнѣ сѣтоновѣ рече. видѣ
шїли сѣѣ тѣнь. ѡ҃ словѣколобѣствїѧ ѥи҃
ѵ҃ѣстовѣѣа высота. ѡ҃ прѣѣдѣнїѧ нестрѣдополе ѥи҃
ѵ҃ѣство. сѣшѣлѣѣ блѣдѣнѣѣ невѣзѵ҃ѣва
блѣдѣнѣѣѣ нѣ тѣнѣ. кротѣко бесѣдоуѧ
дѣкоу нестрѣѣѣзѣника двѣесе ѵ҃ѣѧ. ѣи ѡѣ҃
шѣеге ѣстъ сѣѣвоу нарече ѵ҃ѣѧ. видѣѣѣи ѣ
ѣи тѣнь. ѩже видѣѣ прѣѣде дѣѣ сѣѣва
ѡ҃ѵ҃ѣка. ѩже не ѵ҃ѣвана прѣѣде ѣи нашѣ. ѩже
прѣѣвоне бесрамѣе сѣѣворѣ. бесрамѣе добрѣ.
ѩже въ лѣво вѣѣѣ. ѵ҃ивѣноне показа бе
срамѣе. ѩже тѣи ѡ҃лагога поѣѣе прѣѣде
ѣи тѣзѣи. и не дрѣзнѣвъшѣи ѣѣѣ бегѣ
за прѣѣдѣлѣѣѣ сѣѣѣѣ. ѣи гадѣ крѣѣѣ
шѣсѧ. и прѣвѣѣ ѵ҃ивѣѣѣ себѣ ѡ҃ѣѣе
нѣе бѣѣѣѣѣѣ. ѩѣѣѣѣ въ доѣ тво҃ѣ.
водѣ на ноѵ҃ѣ ѣи не пода. а сѣ сѣѣѵ҃ѣѣ на
моѣ ноѵ҃ѣ. и влады глаѣѣ сѣ ѡ҃ѣѵ҃е. ѣѣѣе

не о̂мочи ногоу̀ влѣ нами море. си слѣзами
о̂мочи и̂ лобызаний моли. (sic) (тѣ rec.) коли ѥси видѣлъ
сице женѧ, своѧ власы брысало дѣтворѣ
моу. ꙗкоже си моима ногама дѣтвори. цѣло
ванина (corr. rec.) ми не да. а̂цѣ прѣмѣдивъ сы зъва
въ ны на о̂бѣдъ. прѣжде и̂злѣстити цѣ
ловати ма. и̂ чѣсть вѣсѣхъ дѣтворити

gravis quem vides bis terve recentior videtur.

Нота твой & мой

Нъ ты сего не дѣтвори. нъ си покой вѣлѣзевъ
домъ твой. не прѣстаро бызанѧщи нозѣ
мой. вижд ѥѧ не сытѧнѧ любѣве. ти оу
мачиси хоуло любивъ (sic) оумъ (sic). вѣзѣри на нѧ
и̂ съмотри нѧ плачѧщѧ. да и̂ ты вѣзлюби
ши ѥѧже вѣзненавидѣ безоума. масломъ
главы ми не помаза. а̂ си муромъ нозѣ ми
помаза. ѥгодѣлѧ (же rec.) глаголѧти. о̂тъ поущанѧ
тъсѧ грѣси ѥй мнозии. томоу богови наше
моу слава и̂ дръжава съ о̂тцемъ и̂ съ свѧтымъ
доухомъ. нынѧ и̂ присно и̂ въ вѣкы
вѣкомъ а̂мин.:

Ѡ̂анна а̂рхиеппа златоустаго слово въ великѧ
срѣдѧ. о̂ зависти ѥже въ еуа̂гелии речено и̂злѣзъ
ше фарисеи съвѣтъ дѣтворишѧ на і̂са. да ѥго и̂згоубѧт.:

Елико вас. и̂ли ини оученици ѥсте ѥже оу
богѣѧ трепезы вѣдовичѧ не похоули.
оу насъ витайте. сица же бо и̂ оу насъ сло
весы хоуда и̂ оуготовѣѥна трепеза. ѥдинъ
нъ хлѣбъ сѣѧщи на себѣ. не ѥгоже жрѣ
нви съмлѣшѧ. и̂ рѧцѣ оумѣсиста и̂ о̂гнѣ съ

жрѣнви съмлѣшѧ

= безъ рала? врьши. нъ ѥгоже дѣвица бездрала и бесѣже
не просвѣти. и крьстъ съзори. и отъ цъ свръ
ши. и ві кошъ апостолъ объмаше. сего хлѣба
марѳа роди. а цръкы прия. (ex raso fecit) и повьсе дьни на
ми ѥдомъ ѥстъ. и не конъчаѥтьсе. сии ва
мъ хлѣбъ на хоудѣи своѥи трепезѣ положивъ
хотѣ (x rec.) млъчаниимъ ѧзыка си съсѣдъ съжа
ти. не (нъ rec.) бо сварьнъиихъ (corr.) жидовъ. на бъпаса ра
ждизаѥмо зълоѥ лиѥниѥ. и камени глагола
ти ноуждѧ творитъ. что бо нынѧ чоу слыша
хомъ. излѣзъше фарисей съвѣтъ створише.
на ісоуса да ѥго изгоубѧтъ. да что винъі (sic) ѥѧ
же дѣлъма хотѧтъ и изгоубити. ѧко вьдь
изѣли нъ сѧботьнъи (sic) чловѣка изѣли. и празнѧ
и соухѧ рѧкѧ въ праздьнъ дьнь на дѣло про
стьрѧ. ѡле (не rec.) чоувъство жидовъско. не разоу
мѣнѧ шьтиихъ. ѧко ѥстъ лѣпо. ѧже въ пор
дѣ рѧка деснаѧ адамова ~~рѧка~~ прикосня
сѧ дрѣвѣ. и прѣстѧпьѥниимъ (sic) оусъхнѧ,
то и пакы глинънъимъ брьниѥмъ грьнь
царемъ сътворенѣ быти. или ѧко лѣпо ѥстъ
ex π fecit ъ диѧволомъ и безбожьнъиихъ капиштъ.
крьви пролиѧниѥ и осквръна вьѥна. свѣ
тла на небе простръти сѧ (ras.). нъ печально и
мъ ѥстъ. ѧко на благодѣѧниѥ чловѣкомъ,
и на съпасениѥ доушамъ приде. и праздь
нъствоу сѧботьноуоумоу отъмьштаѧтъ.
а чоудодѣѧниѥ съпаса неразоумѣѧтъ.
почто оубо паче ѡ фарисей не печаастесѧ
о себѣ. или почто не съвѣштаваасте нама

празнѧ & праздьнъ

вѣтъ

насиѣ тѣгда їсаїя пїлоть пръвопрадѣка. тѣ
гда лѣчѣ ми вѣта не лѣ ти вѫрѣстѣ на їрода.
младенцѣ безоума їпатєрь бесѣдъ ѣ
твори. тѣгда двѣ ѣ вѣдѣти ѣкѣ класъ
зѣрѣлъ младенца. тѣдѣлѣ тъ желѣзо
тъ їстѣгѣ лѣдїѣ. нєѣ тѣлѣ сѣзрѣла
срѣдѣчнаго тврѣда їтѣнѣле. ни ѫбѣта.
класѣнаго їзлѣчѣнѣѣ. нъ лѣднаѣ въ
младѣнѣй їлѣчѣнѣй тѣнѣ єлѣ.
лѣлотъ ѣ главѣ градъ їродѣ дѣтєй.
тѣгда крѣгава їтрѣзанїе тѣтъ їмєнѣ. въ
градѣнѣйхъ сѣѣздахъ їлєждахъ. їѣтѣ
тъ їпатєрєтъ прѣсѣдѣтєль сѣѣлєтъ.
їзѣло малѣчєтъ ѡ младѣйхъ чадѣхъ.
їѣчєнїй. тѣгда младєнцѣ въ крѣвѣтѣ ви
олєнєтъ багрѣтъ дѣѣѣе. їѣлаѣ грозѣ нѣ сѣда ѣ
въ тѣсѣ младъ. ѣ родїтєлѣ топлатѣ сѣ
зати нѣсѣтъ дѣѣе. тѣгда лїчєса ѡтѣѣ
тлачєтъ прѣѣтѣѣласа дѣѣхѣ. їѣ патєрєса
лѣ срѣдѣѣа долѣѣѣтѣ сѣѣѣѣѣхѣса. тѣгда
въ патєрєхъ прѣсєхъ. дѣхъ тѣѣѣѣе болѣ
ѣѣѣѣ. прѣѣѣождєѣ. ноздрѣѣѣ неточѣѣѣ
їсходѣѣѣе. тѣгда ѡтѣѣѣѣ їѣ патєрєтъ. ѣтъ
чѣѣѣѣѣхъ водѣѣѣѣхъ прѣѣкладаєтъ дѣ.
хѣ ѡчєса. їѣ ѣкѣ сѣѣдѣро сѣѣѣѣ вѣрѣѣѣа ка
тѣѣхѣ по лѣѣѣѣѣа на зємѣѣ. тѣгда вла
дѣ сѣ жєнѣсѣѣѣ ноѣтѣ ѣѣбѣѣѣ дѣѣхѣ. тєлѣѣ
ѣѣ рѣѣѣ творѣѣѣхѣ. нъ ѡ тѣѣѣѣ тѣѣслѣѣѣте
ѡтѣѣѣѣ творѣѣѣе. їѣ тѣѣе дѣ лѣѣо крѣѣѣѣѣѣ пле
ниѣа. тѣѣѣ ѡѣ дѣѣѣѣѣѣѣѣѣ їѣ досѣѣѣѣѣѣ

сѣѣгда тѣгда

лѣчєса

тѣѣѣ ѣѣ. тѣ.

смрѣти не оубиваете. нъ безвинныя
и правѣдивыя мячите. зане глаголѧ
шгоу. безвинѣна и правѣдива не оубий.
ѡ чине бесчинѣнъ. ѡ законе безаконнъ.
отъ диꙗвола поушгаемъ, бѣды пишемъ.
и ~~жиды~~ до нынѧшѣнѧго хранимъ. кый
сицъ законъ оубойцѧ поушгати. и ѥже оу
биенъимъ жизнь даетъ. того погоуби
ти, вараавва бо въ разбои имъше дръжа
шѧ. и молꙗахѧ пилата поустити. а исꙋ
са ѥже диꙗволомъ избиенъıѧ оживи. прѣ
дашѧ на распѧтиѥ. и ізлѣзъше рече фа
рисей свѣтъ сътворишѧ на ісоуса дан по
гоубѧтъ. ѡ веле оумъ без оумѣнѧ. и свѣ
тъ ..... несвѣтьства плѣнъ. и сточ
vasura sequentis male exarati.
никъ благъихъ. рѣками имъ благодѣа
нина дастъ. сийже и чрѣпѣнѧшѧе благодѣ
пѣ. оубойство въ срѣдцихъ сѣбираахѧ.
ѥгда строупы на себѣ имѣнѧшѧе избы
ваахѧ. тъгда они на тѣлеси строупъ не
имѣнѧшѧе завистиѭ стрѣчеми срѣдци
болѣахѧ. алчѧшгиихъ въ поустыни. до
сытости кръмими бѣахѧ. а они въ гоби
нѣвѣры. гладомъ невѣрьствиꙗ мрѣ
хѧ. вода на вино прѣлагаѥма бѣаше.
а они вина не въкоусивъше. завистиѭ оу
пивъшесѧ зыбаахѧ. видѣшѧ кръвьточѧ
шгаѧ ставѣѥны кръвѣнъıѧ рѣкы. тоже
онирѣвѣностиѭ задъхнѧтисѧ хотѣахѧ.
бѣсы имѣнѧшгиі вѣнихъ. бесъ прашгаѥмъ
rec.

въ гобинѣ?

ми sigla = мн.

ѹгнѣдрѣваахѫ. а҆ ѻ҆ни завистиⷯ пръдо
прѣдѣлѣваахѫ. лѣтн нарѣ бѣсѣмѣныхъ прѣдѣлѣваахѫ
сѣмѣтн очнѣ нєйтнѣлє ѻ҆сѣѣмѣлаахѫсѧ.
а҆ ѻ҆ни ѻ҆тъ нѣтнѣлє ѻ҆слѣпѣѣхѫсѧ. глоухѣи
къ слоухъ ѻ҆тъврѣзаєтъ бѣѣнѣ. а҆ ѻ҆нѣи
срѣдѣзѣ ѻ҆тъсѣчєна. сѣѣтъ на ѻ҆нѣзѣнѣ
творѣаахѫ. море своѧ влѣны вънѣтаѧ на
нъсѣѣнѣ владѣѫтъ головѣѣшєсѧ. а҆ ѻ҆нѣ
хъ срѣдѣзѣ вѣлѣѣдѣнѣ ѻ҆дольѣѣвѣхъ
ѹстъ нѣтаашє. тажѫ вѣтрѣи великѣ
дѣханіѣ силѣ на кротостъ тѣмаѣдахѫ. а҆ ѻ҆
ни рѣвъ нѣсѣтъ завистѣ гѣбѣѣнѣшєсѧ.
растѣтію ѹнѣѣ подѣѣаѣхѫсѧ.

Ѡ завистѣ и творѣ сѣмрѣтѣ велѣ плодѣѣ.
кѣйдо звоздѣ сѣзе ѻ҆стр҃ѣ такожде завистѣ. т҃=тъ.
и нѣѣнѣлоу ѹ҆поу кѣѣ срѣдѣзѣ прободетъ.
кѣѣи недѣѣ: зракоу (rasit) добротѣ тѣлокоу
дѣѣтъ. такожде (ras) завистѣ добрѣ звѣтлѣнїи
гѣбѣѣ. глобѣве ѹгѣбѣждаетъ. ѻ҆гнѣ вода
ѹгластъ. а҆ завистѣ тѣѣѣ нѣсѣѣѣѣ
нѣ ѹгѣѣѣтелѣ не спѣѣаетъ. нєдѣна ѻ҆спарѣ
ждѣ желѣѣѣѣ ѹгѣбѣсѣѣѣ. а҆ пѣѣтъ какоѣ
къ дауидовѣ завистѣ таже вѣса стара вѣсѣѣ
ва. глаголѣѣѣ сѣѣѣла аѣѣе раздѣлѣна. нѣ
нѣсѣѣ завистѣ зеленаѣа. такожде ѣрѣвъ
срѣдѣзѣ дѣбоу гадѣ ѹгѣваждаетъ. сѣзе
ѣ завистѣ срѣдѣзѣ нѣѣѣѣѣлаѣѣ нѣ. ѣ
спарѣ гадѣѣѣѣ ѹгѣваждаетъ. ѣ нѣѣѣѣ
аѣѣе вѣгѣбѣѣѣлаѣетъ вѣгалобѣѣѣѣѣ ѻза
висѣѣ. нѣѣѣ нагдѣѣѣѣ глаголаѣѣ ѻзависѣѣ.

rec. Supierne

и ꙗзꙑци вѣтїи. и словеса хꙑтрецъ и бесѣ

дꙑ оучителъ. изъвѣщати не могѫ ѕѣло

бꙑїѧ. съврьшенїе ѥстъ законоу любꙑ съ

весе. съврьшенїе же оубийствоу прѣлестъ

зависти. ѿ зависти корабль гноꙗ плънъ

некрьстьꙗнааго. и ставъшаꙗ и свои старѣ

ши на ѥстъ диꙗволъ. кръмникъ змиꙗ.

а каинъ прѣмдѣлникъ. и мѫчице бо ти зълѣ

диꙗволъ дастъ. а змиꙗ кръмивъши корабль.

адама въ потопъ смрьти въведе. а каинъ

прѣмдѣлникъ. поне ѥде дълѣма зависти.

прьвоѥ си оубийство сътвори, твоѥ ꙗдро ѥстъ — ъ = тъ

истрьва. въ породѣ о дрѣвѣ си прѣслоушанїꙗ.

твоꙗ ѫжасть грѣховьнии сѫзи. твоꙗ

плениѕа сѫтъ зависти. и корабьчиꙗ бѣсѣ. — = бѣси.

весла лѣсти. реса. лицемѣрьство. прѣкладꙑ

корабль rec. ʌ inseruit. — завистьливии. ѿ корабль тѣмати зъла плъ

fig. 18 ж lucidiss. — нъ. аще кто имать лицемѣрьства тоу о

брашетъ. аще лѣсти тоу сѧ раждаѥтъ. ижде бо

зависть тоу живетъ. вражды и свари и прѣ

лести. и пѣра и глаголаньꙗ словеса. и хоулꙑ и оу

коренїꙗ. и ѥлико аще изъвѣщаѥтъ. или

аще ѥлико оставить. се въсе некрьстьꙗнъ

корабль зависти носитъ. сего ради корабьꙗ зав

ras. rec. & puncta. divina quod velit

сти потопъ погрѫзити не може. нъ ис силоѭ

доуха погрѫзивъ и съкроушивъ въ крьщенїꙗ.

котвꙑ — и ꙗкоже сии корабль котвꙑ желѣзнꙑ.

ipse

нъ ісоусовами гвоздьми изгорѣша. и

прѣси корабль ꙗдро. нъ диꙗволъ въ зълѣ

кръстьꙗнскоушенїꙗ сътвори. и на сии корабль.

ѩже. нъ то възьмъ ѩюда оудависѧ. въ тъвь
лѣзъше жидове о камень образивъшесѧ.
о вѣрѣ ѩстопошѧ. сего дѣлѧ нынѧ чоу въ
глѧбинѣ неразоумьѧ плаваахѧ. розвѣю
лико ихъ могѧтъ христоса носѧщаго ко
рабьѧ дръжатисѧ гонезнѧтъ. а зьлий морь
скоѧ съмрьтиѧ вьнѣ вѣрьствѣ sed corr. ь погыбнѧт.
и ѥще въ глѧбинѣ сѧще и къ ѩонѣ въки
тъ да быше бѣжали. неклибыше отъ не
го навыкше о христосѣ благочьстиѥ. живи
снимъ вь нинеуи изврьжени быше ~~были~~ были
нынѧже очеса срьдьцѣ съмѣживъше. ни свѣ
тьлаго благочьстиѧ срѣдѣземьѧ на крьстѣ
вѣрьныѧ зарѧ поущаѧщаѧ видѧще къ
немоу текѧтъ. ни къ покаанию проповѣд
никоу ѩоанноу трибѣгаѧще оживѧтъ.
излѣзъше рече фарисей съвѣтъ сътворишѧ.
да ѥго погоубѧтъ. отъ кѫдоу излѣзъше.
не отъ зависти нъ отъ закона. а быше бо
не излѣзли отъ закона. не быше бо зако
на положьшаго похоулили. и излѣзъше ре
че фарисей. отъ кѫдоу отъ заповѣди божиѧ.
освѣщаваѧщаѧ очи срьдьчьнѣи. заповѣ
ди бо господьнѧ издалече просвѣщаѧщаѧ
очи. излѣзъше фарисей отъ кѫдоу. отъ за
повѣди отъ закона отъ жизни. иже бо инѣ
мь съмрьти поучаѧтъсѧ. ти сами прьво
ѥ жизни отъ падаѧтъ свѣта. и излѣзъше
фарисей съвѣтъ сътворишѧ. и не рече писа
ниѥ отъ кого вьзѧше. нашъ оумъ подвизаѧ

чоу

розвѣ

sic. vult ~~[illegible]~~ были.

rasura

sic codex

На искание ѥ҃ѧ҃ ѩ҃ вѣзма лѣвтаѧ вѣзаша. ѡ҃ѥ҃ѕ
кого. тако нѣко и҃ прѣвѣтаѥ. человѣкоу воиꙗ
дїаволѧ. да ѥго ѹгоубѧтъ. гнѣтъ. двѣ
ѩ҃ѧ҃ каменїимъ ѡ҃ѥ҃ѕ нем. ѡ҃ѥ҃ѕ ѡгнемъ ѡ҃ѥ҃ѕ
водоѭ. ѡ҃ставлѧѥтъ ихъ дїаволъ. ѹзрѣ
дивъ орѣховѣ дрѣво. и҃ тѣмже оутвори адама,
ѥмоу такъ творѧтъ. и҃ ѡ҃ставлѧѥтъ. и҃. ѡ҃ѥ҃ѕ вѣзвѣсѧ
снѣсти на дрѣво раскаѧнїа. не вѣдѣ тако
то дрѣво. и҃ орѣховѣ дрѣвесе тѹ сѧтворѣнїе
разараѥтъ. и҃ жизнь человѣкомъ дарѣѥтъ.
и҃ ѹзрѣвъше фарисеи лѣвтаѧ вѣзаша. дан
погоубѧтъ ѡ҃ лѣвтѣ и҃ѕ тѣмъ завистїю
свѣтъ. и҃ завистїю одержимаѥмъ: ѡ҃ѥ҃ѕ
поустошивъшїи домъсѣ. не вѣдаѧтъ до ѧ҃
ко дондѣ не поустошѣѥтъ. тако ѹбо и҃ѕ
не свѣтлѣѥ тѣлесе ѥго разорѧтъ. и҃
свѣтла соущаѧ ѥго ѡ҃чаѧсти не мо
гѹтъ ѡ҃. тоудѣѥ и҃ дивѣѥ дѣѧ. тѹ.
де ѳ҃ѕ вѣзыскатъ и҃ напрасѧтъ ѹзрѣтъ
ѥ. а҃ѕ и҃ѕдрѣвѣвшїи блгодѣтелѧ
погоубѧтъ и҃щѹтъ. Ѹнеѧ дѣлѧ ви.
ны повѣдѹтъ ми ѡ҃ѥ҃ѕ жидове сѣбѣтъ ѩ҃
творѧтъ на нѧ. но ѡ҃ни ѡ҃ѕ сѹдѧ
тъсѧ блгодѣтѣлѧ. и҃ тѣ сѹдомъ тѣ
хъ самѣхъ и҃ѕ прѣдолѣѥтъ ѡ҃бличѣ.
тогда ѡ҃ѕ ѥго ѹбо рѣкоу прѣтворѣвъ в҃ стрѣлѧѥтъ.
и҃ недѹжнѣѥ ѹбиѥтъ. тогда и҃ блгодѣѥтъ.
и҃ тоудѣса ѕварѧтъ. тогдаже и҃ ѡ҃ѕчаѥтъ. ѩ҃
ѩ҃ѧ҃ дѣлѧ вѣсѣхъ бѣдѣ ѹмѣлѣтъ тогоу
бытїѧ ѥго. ѥгда младѣ. двѣ вѣзѣмѣ

и вѣнець вѣнчаемъ тѣмоу подобѣ глаголе. писанна
въ вѣнцѣхъ corr. ex ъ. благословѣнемъ градѣ въ
ѥма господѣне. чрѣ издрайлевѣ. Оугда отн
ѧкѣ ѡставѣ бодоти гдѣ скрѣжѣ плаахѣ //
хвалѣ бо завистѣ ѥпѣтвѣдитѣ. ѡрѣжие
завидѧщѣмѣ сѣтѣ. и прѣведѣша къ
ѥсоусоу глаголаша ѧ тѣмоу. не свѣдѣтелѣ
что сѣ глаголѧетъ. не вѣсте ѵі тако пророкъ
ско кончавалѣсѧ писанѣе. ѥзоуѥстъ
ras. 2 ank. lit.
младенъцъ и вслѣдѣствѣ двѣнадѣсѧтѣ хва
лѧ. тѣда ѥѣзавелъ виноградъ маѥѳеѣвѣ
бѣдѣ хотѣ. многѣ книгѣ писа и сладъ
ко послоушасте. а тѣда тѣлать надѣсѣ
ѥстѣнѣ показа. гнѣвасѧ и сасавѣше
не писати. чѣто глаголаахѣ не пѣтѣ чрѣ кни
довѣскѣ. сирѣчѣ не кажи ѥстѣнѣ. ни
дрѣзновенѣа нашего бодѣ обѣщи. оу не
бѣ. сице гнѣвасѧ на тѣхъ. ѣже плаще
нѣ дѣвраагнѣе пѣтѣ. ѳхъ до не вѣй
нѣ ѧтворѣши слоушаѧ вѣсѣй. нѣкто
гнѣвасѧ ѡ божиихъ оучѣнѣихъ. тако
пѣшет сѣтъ на благодарѣе вѣроующѣй
нѣ. крадѣвѣца бесѣдѣ филосѳѳовѣ.
писати не сасавѣше. а еѵѣнѣелиа божіа
не писати. нѣ; ѣже на небо одрѣвѣти. тѣсѣ.
sic rec
ѧзѣ бо ѥ бѣ кѣ нѣкто тоу оучѣ градѣ слове
сѣ. ѡбаче ѡ бодѣ глаголѧ здѣло подрасѣ. оу не
бо нѣсѣ тако гонѣтѣ вѣ словесѣхъ богомоса
нѣихъ оучѣтелѣ. прѣсно потѣшѣлѣ. ни
сѣ ѥѣдѣн оуѣ. нѣгдѣ всѣхъ оучѣнѣка

хвалѧще. наблюдение въздѣловитса
не пиши ѹдъ книговѣскѣ. почасо не пиши. чи
въ кѹдѣ творѧтъ писмена. коѥго въ книгѣ
нига или приписанна ли хоуштетъ истин
моѥ писма. въ ѧзыцѣ и фарисѣи се глаголѣ
ще въ пилатоу. сотавкѣ ѥго писаша и сн
ѣи писма. ѹмъ книгъ глаголаѧще ѥже пи
сахъ писахъ. ѩвлѣѥтъ ѥсть и нама къ хоулни
комъ въдѣ глаголѧщи. кѣда придѣтъ хо
тѧтъ богоносивыихъ. тако нарѣ ѥже рѣша
книгъ. ѥже написахъ написахъ. ѩзлѣзъше
фарисеи сѣвѣтъ сътворишѧ нама да изыдѣ
дѣтвїи. разоумѣѥте їс ѻтиде ѿтъ тѣдѣ.
не ѿтъ кого ѹѹѣдѣвъ. нѣ ѿтъ себе разоумѣтъ.
сѣдѣзавѣдѣвъ до дѣ вѣсть ѥже въглѣвѣтъ. и
ѩ ѩѡаннъ еѹаггелистъ глаголѣтъ. не дѣ ѥпоу
трѣдѣ дажѣ послоушѣтъ сѣвоуѥтъ ѻглавѣтъ.
и разоумѣвъ їс ѻтиде ѿтъ тѣдѣ. не сѣтрѣпѣ.
са ѹѹѣдѣвъ въ врѣмена распѧтиѧ тиѣ.
ѩвлѣѥ ѥпоу дѣ придѣ прѣдѣ трѣпѣ въ сѣставитъ.
домашнѣѣ ѩсѹдитъ. ѩлчѣщѣѣ прѣвѣ
дѣ надѣѣтитъ. ѩ въ дѣ ѹѹѣтвръдитъ. ти
тѣда пѹтитъ на славѣнїѣ сѣтрѣѣ. тако
же въ трѣпѣ. ѩвлѣ дѣ ѥпоу придѣ посла
вити дрѣѣ тайноѥ кѹѣсѣ. ти тѣда тоѩ
въ доухѣ ѩже въ ѧдѣ ѩвѣтъ кѣдѣ пѹ
тиеши. разоумѣвъше їс ѻтиде ѿтъ тѣдѣ.
ѻтиде ѩде и нѣсть видѣти. дѹнайиде за
висѣ не разѹмѣѣтисѧ. ѻтиде кде любѣ живе
тѣ ѩ сѣ ѩ ѻтѣдѣ ѩ сѣѣти доухѣ. тоѩ сѣѣ

въ вѣкъ. вѣкомъ аминъ.:.

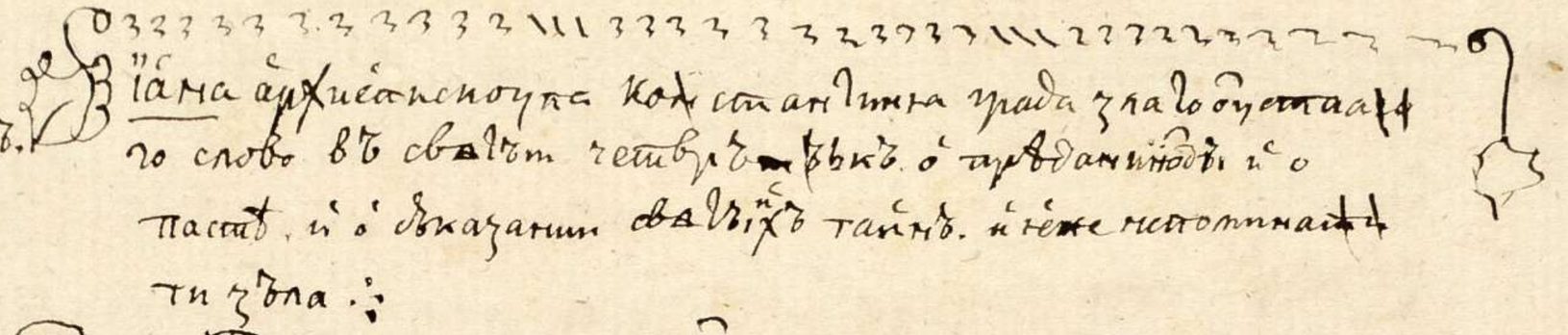

пес. S. N. пес Іѡаннъ.

Іѡана архиепископа константина града злаго оустаа-
го слово въ свѣтъ четвертыкъ о прѣданиѡдъ и о
пастѣ. и о сказании свѣтыихъ тайнъ. и еже непоминати
ти зла.:.

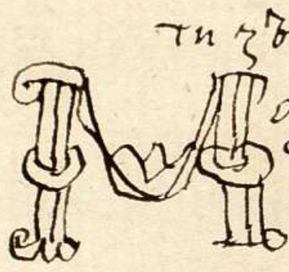

Мала ноужда дънесь къ вашей любви
съ совѣщати. малаже ноужда свѣ-
щати. не понеже множьство глаголе-
мыихъ вы отѧжьчаваетеся. небо
ѥстъ иного града обрѣсти. сице любязнѣ
на послоушание доуховьныихъ словесъ при-
лежащъ. нъ ѥлма ноуждьна малословьѧ дь-
несь вина. вижде бо многы вѣрьныихъ.
идѧщѧ къ грѣдыимъ тайнамъ причѧще-
нию. да быша ни тоѧ трепезы гонезняли.
ниже тоѧ да отъпадѧтъ. ноужда дънесь съ
творити обѣдъ. чекли отъ обоѧдоу вамъ оу
спѣхъ бѣдетъ. и сеѧ трепезы насытивъше-
сѧ. и нашихъ словесъ сице отидете. и съ стра-
хомъ и трепетомъ. и лѣпыимъ въздрѣжа-
ниимъ. къ грѣдоуоумоу и страшьноуоумоу
пристѧпите комьканию. дънесь бо вьзлю-
бьѥнии гь нашъ іс прѣданъ быстъ. паче
же бѣди дрѧхлъ и плачисѧ горько. не прѣда-
наго іса дѣлма. нъ прѣдавъшаго иѡдъ
дѣлма. прѣданыи бо іс вьсь миръ съпасе
а прѣдавыи ѥго иѡда доушѧ своѧ погоуби.
и прѣдѧнъи о десняѧ отца сѣдитъ на небе-
сехъ. а прѣдавыи въ адѣ нынѧ ѥстъ. вѣчныѧ

причѧщение. ареа комькание. к мох infra.

обѣдъ

жидъ мякъ. того дѣлъма стени. того плачи.
поне и самъ господь нашъ того плака. видѣвъ
бо его дъмятися рече. и вѣшта единъ отъ васъ
прѣдастъ мя. чсо дѣлма и печалъны. и любъ
ве ~~своя~~ своя показа насъ оуча. яко не страждяшта
го зълѣ. нъ сіе творяштааго зъло. того плака
ти въсядоу подобъно. се бо иного горе паче же
оно не зълоеже зъло страдати. нъ зълоеже
дътворити зъло. еже бо зъло страдати, цѣса
рьство бо намъ небесное исхаждае. а еже зъ
ло дътворити. винно намъ вѣчноу огню имя
цѣ бываетъ. блажени бо рече избъраний
правьды дѣлъма. яко тѣхъ естъ цѣсарьстви
е небесное. видиши ли яко еже зъло страдати
ти. иматъ мъздя и даръ цѣсарьствия не
бесьнааго. слъши яко еже зъло дътворити
мякя приноситъ и страсть. рекъ бо паулъ
о жидовѣхъ яко господа оуморише. и проро
рокы отъгнаше. приложиихъ конецъ. бя
детъ по дѣлесемъ ихъ. видѣли колико ихъ
гоними цръствие въземьнятъ. а гонящіи
гнѣвъ приемьнятъ. сиже ми не просто
нынѣ чоу речено. нъ да не гнѣваемъся о нихъ
и печемъся ими. они бо сятъ зъло страждя
щіи. враждоущіи намъ. ашче си
це оустроимъ доушя своя. можемъ и мо
лити за на. сего дѣлъма четвертъ и седьн
имамъ бесѣдоуя дъва ми о молитвѣ за врагы
да твръдо бѣдетъ оучения слово. часто оуче

исхаждае

1. . . . . на
2. врагы нъ милоуемъся. и плачемъся на

ниѥмъ приимъса. сего дѣла часто мы ѥмъ
словеды. да бысхомъ обаштрениѥ гнѣва
потѣшили и оуставили. да чистъ бѣдетъ
гнѣва къ молитвѣ приходай. не бо Хс овра
зѣхъ се оучатъчиѩ. нъ и о насъ оставлѧѩ
шиихъ онѣмъ грѣхы. болше ѥго вызмеши
аще даси. оставиши грѣхъ врагоу. тока
ко боле вызмѧ рече. оставиши врагоу грѣ
хы. и простъ бѣдеши ѥже къ владыцѣ съ
грѣши. они бесцѣлѣбы сѧтъ и без милости
а си много имѣѩще оутѣшениѥ и милостъ.
Слыши оубо илиѩ глаголѧща сыномъ сво
имъ. аще съгрѣшиша. съгрѣшитъ чло
вѣкъ къ чловѣкоу и молитъса занъ. аще ли
къ богоу съгрѣшитъ, кто молитъса занъ.
да онъ строупъ ни молитва оудобь оумачитъ.
молитва не омачитъ. прошениѥже грѣхо
мъ врага отъмачитъ. тѣмь оно тьмѧ тала
нтъ нарече. ѩже къ владыцѣ съгрѣше
ниѩ. а си р̃ динарии. прости р̃ динарии.
да простъ бѣдеши тьмѣ талантъ. да ѥ
же о молитвѣ довольно бесѣдовахомъ, та
же пакы о прѣдании приведѣмъ слово. ви
димъ како прѣданъ бысть нашъ владыка.
Тогда шьдъ ѥдинъ отъ ѡбою на десѧте. глаго
лемый июда искариотинъ. къ старѣйши
намъ жъречъскамъ. что ми хощете дати
и азъ вамъ прѣдамый. мьнѧ ѩвѣ быти
глаголемоу оумоу. а ничесоже паче зашти
шати. аще ли кто опасно пытаѥ коѥгождо

извѣщанъ ихъ. многы иматъ виды. вели
кѧ глѧбинѧ разоума. на прѣвоѥ врѣмѧ. небо про
стоѥ назнамена еуаггелистъ. небо рече шьдъ про
сто. нъ приложитъ гда шьдъ. тъгда. къгда
повѣждьми. и чсо дѣлма знаменоуѥтъ врѣ
мѧ. чемоу хощеши навыкнѧти. непросто ре
чено ти тъгда. доухомъ глаголетъ. да ѥже дꙋ
хомъ глаголетъ. ничсоже просто ни безоума гла
голетъ. что оубо ѥстъ ѥже тъгда. прѣжде того
врѣмене прѣжде того часа. приде блѧдница
стъклѣницѧ мура дръжѧщи. и възлиѧ ма
сло то дрѣвѣноѥ на главѧ господьнѧ. показа ве
ликѧ вѣрѧ. показа великѧ цѣлъбѧ. велико
послоушаниѥ и въздръжаниѥ. приложи сѧ отъ
жизни врѣменьныѥ. бысть добрѣйши и мѧ
дрѣйши. и ѥгда блѧдьница покаѧсѧ. ѥгда вла
дыкѧ позна. тъгда оученикъ оучителѧ прѣда.
сего дѣлма рече тъгда. да не оклевещеши оу
чителѧ не можетъ. ѥгда видиши оученика прѣда
даѧщѧ толика бо сила бѣаше оучителѧ. да
и блѧдницѧ привлѣщи на своѥ послоушаниѥ.
что оубо ѥже блѧдницѧ привлѣче. оученика
ли не може привлѣщи. можааше привлѣщи
и оученика. нъ не хотѣаше ноуждеѧ сътвори
ти добра. ни бѣдоѧ привлѣщи къ себѣ. тъ
гда шьдъ. иматъ и се нѣкыи немалъ разоу
мъ. ѥже шьдъ. не бо призванъ рече старѣй
шинами жѣрьчьскими. не приноужденъ.
нъ безбѣды самъ о себѣ. до мароди зълѧ лѣсть
и оумъ. изведе си ни ѥдного же имѣѧ съвѣтни

sigla ни = ни

ка. и҆ прига́зни. тъгда же ѥдинъ отъ обо
ю на десѧте. что ѥ҆стъ ѥ҆динъ отъ двоѥю на
десѧте. и҆ се велико ѥ҆моу каꙁаѥтъ съказе въ
ꙁанине. ѥ҆же рече ѥ҆динъ отъ двоѥю на де
сѧте. Маѳꙫ бо и҆ и҆ни оученици і҆соусоу. сед
мьдесѧтъ числомъ. нъ ти въторими бѣахѫ
ти не толико и҆ тварь нѣстъ. ни толико
пространьство. не причѧстишѧ сѧ таинъıхъ
тогдадахъ. дванадесѧте сихъ паче бѣаше
и҆збрано. и҆ ѥ҆же сии бѣахѫ. сии окрѣстъ оу
чителꙗ дроужина. и҆ отъ сихъ и҆скочи и҆юда.
Нъ да навъкнеши ꙗко не прѣстѫпи ѥго оуче
никъ прѣда. нъ отъ и҆збранааго рѧдоу ѥ҆ди
нъ. сего дѣлма рече ѥ҆динъ отъ двоѥю на де
сѧте. и҆ не стыдитъ сѧ матѳеи се писа. что
дѣлма не стыдитъ сѧ. да навъкнеши ꙗ
ко въсꙗкъде и҆стинѫ въсе глаголѧтъ. а҆ ни
чьсоже не потаꙗтъ. ни мьнѧщиимъ бъıти
семоу оукорьноу. само бо се мнимоѥ оукорь
ноѥ. то каꙁаѥтъ владꙑкꙑ человѣколюбь
ѥ. ꙗко прѣданника раꙁбоиника даже. то
ликоу добромоу сподоби. да и҆ до послѣдьнѣа
го вечера тръпѣ ѥ҆моу прѣдꙑ. каꙁааше бо и҆
и҆ оучааше и҆ въсꙗчьскꙑ печаашесѧ и҆мь. не о
тъчаи оубо себе. къ блѫдници въꙁьрѣвъ. ꙗ҆ко бо
ѥ҆ бо то пагоубьно и҆ пьвати и҆ отъчаꙗти сѧ.
пьвание бо стоѧщоумоу оумоу творитъ. пасти
сѧ. а҆ отъчаꙗние лежащоумоу не даѥтъ
въстати. Сего дѣлма павьлъ оучитъ глагола

1.17. 2 ꙗкы прѣвиі собою на и҆юдꙋ въꙁьрѣвъ. | обо 12

2 3 3 3 3
пьвати и҆ отъчаꙗти сѧ
[illegible]

man. rec. иѳ.

мѣнѧи самогатїи. бѧшдѣсѧ да нєпадєтъ. и҃ на
ѩ҃ѧ ѻбоѥ прилѣгоу. како ѹ҃ѧєнїѥ мѣнѧ само
тако паде како бѧшдѣнїѥ лєтѧщи вѣтїа.
плѣзѣкъ нашъ оумъ. вратїе наша мѣсѧ
сєго дѣлѣнїа вѣсѣдоу сатъкъсѧ вѣсѣдоу
оу҃ѧ тврѣдѣнїѥ и҃ ѹ҃радѣнїѥ лѣпо. тѣда мѣдъ
ѥдѣнїѥ ѻтъ двоѥ надєсѧте. и҃ѣда и҃скарѧѻдѣ
нъ. видѣнїѥ ѻтъ коїка мѣстѣ и҃ спадє.
видѣнїѥ колико ѹ҃ѧєнїѥ прѣвѣдѣ. ви
дѣнїѥ колико зѣло лѣпостъ и҃ ѻхлаждєнїѥ.
и҃ѣда глаголѣмѣ и҃скарѧѻдѣнъ. ѩ҃то ми на
рицєши градъ тєѕ҃ѻу. тарѻуи того да бѣхъ не
semiras
вѣдѣлъ. и҃ѣда слѣшѧѧсѧ и҃скарѧѻдѣнъ.
ѩ҃со ѻудо дѣлѣнїе нашъ градъ тєѕ҃ѻу нарицаетъ.
бѣ и҃ѣда дроугѹѻ ѹ҃ѧєнїѥ. рѣвѣнївѣ
нарицаетъ. да не бѣдетъ того и҃мєнїе не
раз.
мѣнїѧтѧѧ блазна ѻтъ лѣпсєго ѻтъ и҃ного.
и҃ ѻного ѻтъ добростїи нарѻдѣ рѣвнївѣ.
сєгоѧе нашѣни ѻтъ зѣлоби. не бѣ реке и҃ѣо
да прѣдавникъ. ѧзѣкъ того ѩ҃ко ѻного
ѥи
ѻтъ добрѹѧсѧ нарєке. тако и сєго ѻтъ зѣло
бѣ прогѹѣвати и҃ рєщи. и҃ѣда прѣдавникъ
къ. нъ да накажетъ късѧ нѣкто ѻ҃ѧе
вѣсѧкыѧ ѧзѣкъ. и҃ прѣдавѣшаго самого
соу соуѣмѣнитъсѧ. мѣдъ ѻтъ двоѧ надесѧте и҃ѣо
да и҃скарѧѻдѣнъ. къ сѣдѣтєлѣмѣ ѧзѣкъ
ѧѣскатъ рєке и҃ѣѧ. ѩ҃то ми хощєши дати
и҃ ѧзѣ вамъ прѣдамъ тєѕ҃ѻу. ѠѠ многаѧгѡ
го гласа. како и҃скочи и҃ѹѻсѣвъ. како по
двигнѧ ѧзѣкъ. како не ѻудатъ тѣло тєѕ҃ѻу

нѣвѣи!

вьсе. како не погоуби оумаси. что хощете
те ми дати и азъ вы прѣдамъ его. Ѿ томꙋ
ли та наказа оучитель повѣждь ми. не то
голи дѣлъма глаголааше не притяжите
злата. ни сьребра. ни мѣди въ поясѣхъ ва
шихъ. съ горы прѣжде прата. сѣрѣ сьре
бролюбьствиꙗ съказаниѥ. corr. ras. quid post т не томоу ли
оучааше въинꙗ. и по томъ глаголааше.
аще та кто заоушитъ о десняѭ ланитꙗ,
обрати ѥмоу и дроугꙗѭ. что хощете ми
дати. Ѿле безоумьѥ. и азъ вамъ прѣда
мъ его. зачто повѣждь ми. что мало и ве
лико поимовати имѣꙗ прѣдаѥши оучи
телꙗ. зане желиги прѣда. на бѣды власть.
зане ли недѣгы сътвори ти рѣшити. зане ли
прокаженыꙗ чистити. зане ли мрьтвыꙗ
въставити. зане ли надъ властиѭ поста
вита смрьти. въз благодѣаниꙗ ли си. си
въздаѥши въздаꙗниꙗ. что хощете ми
дати и азъ вамъ прѣдамъ его. Ѿ безоумьѥ
паче же ѿ сьребролюбьство. вьсе бо то породи
зъло. на то сии помысливъ прѣда оучителꙗ.
сице бо ѥсть зълый коренъ ть. бѣса лютѣи.
оувязъшаꙗ вьзвѣшаꙗ доушꙗ. и творитъ
вьсе го незнати. и себе и блиꙗнаꙗ. и ѥстьь
ствьныꙗ законъ. и того самого изведетъ.
+ изведе отъ июдины доушꙗ. бесѣдованиѥ
обычай, обьщиѥ ѥже на трепезѣ. чоудеса
оучениѥ. оувѣщаниѥ наказаниѥ. вьса си

обоуѥна?

+ и обоуѥна сътворитъ. зъри до колико дъгда

въгадѣтъ въ плоти прѣдрѣшенїа чюда. и
явлѣ тоже и павелъ глаголаашє. тако коре
нь въсѣкоу оубогоу ѣсть сѹдрѣшенїе. чтѡ
хощєте ли дати и азъ вамъ прѣдамъ ѭ. ве
лико безоумїе словесе. прѣдаѣши рѣкоу ли въ
са содрѣжаашаго. досѣ владѣшаго. поре
ви заѣдрѣжитаѣлаго. ѣсть въ сѣмоу въсе коу
владѣтєлѣ. нѣ да ѣмоу повѣдаашетъ безоумїе
и набоучитъ. тако сѣдѣ не дѣ нехоулѣнѣ не бѣ
прѣдалъса. сѣтьми тако Иоудитъ вѣтоо/р
на въ нєже са прѣда. ѣгда придоша на нѣ.
ѣ дрѣвесѣ и ѣ сѣтѣлати. реже имъ кого
ищєте, и не вѣдѣша кого ѣолѣаѣ ѣти.
тогѡ не тоже прѣдаати ѣго ѣюда. тако и не
видѣаше ѣоу слѣпа ѣгожє ѣотѣаше прѣда
ти. ѭ сѣтѣлатъ слѣлатъ и сѣтоу тоѣ
коу. то бо ѣуаѣѣлистъ ѣаѣлиѣаѣ реже. сѣ
ита и ѣтѣаѣѣ и сѣтѣтѣло дѣаше невидѣаѣ
ѣ нєго. и присно бо ѣѣтоу потинаѣше дѣнь
и дѣледѣ и словедѣ каѣа тако не гонезнетъ
прѣдавїй. тоже ни ѣавѣ ѣго обличаше прѣ
дѣ вѣстоти да не бесстоудѣнѣѣша ѣго дѣтвѣ
ремъ. ни прѣѣлѣчаше да не плаѣа гонезнѣ
ти. ѣа сѣмо глаголаашє. ѣдинъ ѿѣ вамъ прѣ
дастъ ма. нѣ нетѣавѣ ѣго показа. плоѣаше
и ѿ сѣдѣнѣѣтѣ дѣни дѣказова словеса. пло
ѣаше и ѿ изѣсерѣ сѣтѣи несѣсѣтѣ. обоѣѣо
сѣлѣ показа. и ѣѣте плѣтїи дѣгѹбиѣѣѣа
ѣа. и ѣѣте ѣѣсѣкнотѣ бѣтїи бѣ правѣѣ родѣѣтиѣй.

Торевъ dat.
v. поре!

13*

* ти невѣдѣаѣ. десѣ

нъ вьсего сего онъ не брѣже. и богъ на ноу
жде не привлѣче. ѥлма бо ны власть да
и зълъ ихъ и добръ ихъ дѣлесъ. да волѥнѧ
хощетъ да бѧдемъ добри. тѣмъ аще
не хощемъ не ноудитъ. приноужденъ
моу бо быти доброу не добро. ѥлма бо и онъ
своѥмоу оумоу господинъ бѣ. и волѥнѧ не
рачи послоушати. нъ на сьребролюбьствие
оуклонися. сего дѣлма ослѣпе оумомъ
и сьпаса своѥго прѣда и рече. что хоще
те мидати и азъ вамъ прѣдамъ ѩ. обли
чая оубо безоумие ѥмоу еуаггелистъ ре
че. вь врѣмѧ пришьстиѧ ихъ. ѩгода сто
ѩше близъ ихъ тъ рекы. что хощете ми
дати и азъ вамъ прѣдамъ ѩ. не отъ сего
же тъчьнѧ видѣти ѥстъ силѧ христосо
вѧ. нъ ѩко гласъ оставивъ моу малъ. и
дошѧ. Ѥлма же и сице не останѣахѧ сѧ
стыдости. волѥнѧ самъ сѧ прѣда ѥдинъ.
тъчьнѧ не рекы азъ своѥ вьсе сътворихъ.
мощь своѥ отъкрыхъ, показахъ ѩко
немощьна начинаѥте дѣлеса. хотѣх
вашѧ сьпрѧтати зълобѣ. нъ ѥлма же вы
нерачите. нъ ѥдначе прѣбываѥте въ
своѥй зълоби. се азъ самъ сѧ прѣдаѥ.
Се вамъ сьвѣщахъ да не оклевещѧ нѣ
ции христоса глаголѧще. почто не прѣ
ложи ѩгоды на добро. почто не сътвори ѥ
го мѧдра и кротъка. какоже бѣ сътвори
ти ѩгодѧ кротъка. нѧждеѥ волѥнѧли.

Ѥлма. alias ѥлма.

аще нѧждѧѧ. ни сице рачи оуныи быти. ни
ктоже ноудьма (sic) бываатъ добръ. аще ли во
лѣнѧ вьсе мощьно исправити. волѧ ѥмоу
бѣ дана. да аще не рачи тщѧти были
ѧ на помощь. не врачево то съгрѣшени
ѥ. нъ иже ицѣлѣнию не рачи. Съмотри
колико сътвори да бы ѥго обратилъ.
гоноѕилъ. да бы ѥго гоноѕилъ. отъ тогы оучаашей
вьсей мѧдрости. и дѣлесы и словесы.
altiorem daemonibus effecit вышьша бѣсъ сътвори. чоудеса творити
многа дастъ. оустраши бѣдѧщиимъ
огнѣмъ. побѣди цѣсарьствиѧ обѣщаѧ
ти ниимъ. обличааше часто мысли ѥмоу.
обличаѧше пакы неѧвьѧше. ноѕѣ ѥ
моу бъ инѣми оумы. трепезѣ и причасти.
ничтоже не доста ѥмоу ни мало ни велико.
онъже хотѧ прѣбываашe въ пагоубѣ. и да
навыкнеши ѧко мощьнъ сы прѣлюбити
сѧ не рачи. нъ свѧѥнѧ ѥмоу лѣностиѧ вьсе
бысть. Ѥлма бо прѣдати повръже триде
сѧти динарий. и что рече съгрѣшихъ
прѣдавъ кръвь неповиннѧ. что бысть
ѥгда чоудеса творѧщѧ видѣ. не вѣщѧ
ѧко съгрѣшихъ прѣдавъ кръвь непови
ннѧ. нъ что хощете ми дати и азъ ва
мъ прѣдамъ ѥи. ѥлма бо ѕѣло вьмѣстисѧ вьмѣстисѧ
сѧ. и прѣдаание при конци бѣаше
и грѣхъ съвръшисѧ. тогда разоумѣ
грѣхъ. что оубо отъ сего разоумѣѧ.
ѧко ѥгда лѣнимсѧ. ничъсоже намъ

казаниѥ оуспѣѥтъ. нъ ѥгда чьшимъ
сѧ. и сами о себѣ подвижемъ на добро.
и сѣ бо ѥгда казааше и оучитель не слоуша
ше. нъ ѥгда никогоже бѣ катѧшѧ. тъ
гда своѩ сьвѣстъ разоумѣвъ. и нико
гоже сѧшѧ оучителѧ прѣмѣнисѧ. и ра
скаавъсѧ о дрьзновенїихъ. повръже
тридесѧти сьребрьникъ. что хошѥ
ѥ ми дати и азъ вамъ прѣдамъи. и по
ставишѧ ѥмоу тридесѧти сьребрьникъ
цѣнѧ прѣставишѧ крьви цѣны не имѧ
шѧ. что вьземлеши ѿ сьребрьникъ.
ѿ ѥюдо. Тоуне приде хс. за вьсь миръ
пролиѧти крьвь своѩ. о нѧже ты сьвѣ
шѧваѥшисѧ и мѣнѧ творишѧ бестоу
дьче. что бо ѥстъ бестоудьнѣѥ мѣны
сѧ. Тогда придошѧ оученици. тъгда
къгда. ѥгда се бъистъ. ѥгда прѣдааниѥ
ѥ вьмѣстисѧ. ѥгда самъ сѧ погоуби ѥю
до. придошѧ кнѣмоу оученици ѥго глаго
лѧшѥ ѥмоу. кде хошѥши оуготоваѥ
мъ ти пасхѧ ѥсти. видѣ оученикы. ви
дѣ оученика. онъ прѣдаѥтъ владыкѧ.
а сии о слоужьбѣ пекѧтъсѧ. онъ вѣтъ ѥво
ритъ. а сии на слоужьбѧ готоватъсѧ. тѣ
хъжде и сии и они. ѥхъжде чоудесъ тѣ
хъжде оучений. ѥгожде наказаниѧ. отъ
кѧдоу оубо прѣмѣнени отъ волѧ || та вьса
вина. вьсѣжде и добрьимъ и зьлыимъ.
кде хошѥши оуготоваѥмъ ти ѥсти пасхѧ.

Synt. graeca. gen. abs.

— мл —

тогда & ѥгда!

вечеръ дыи бѣ гъгда. ѥлма оубо домоу не
имѣаше владыка. сего дѣлма оубо глаго
лѧтъ кде хощеши оуготоваѥмъти ѩсти
пасхѧ. не имамъ хлѣвины оурочьны. не
имамъ кѧщѧ ни домоу. да навыкнѧтъ
иже свѣтълыѧ домы дѣлаѭтъ. и простра
ныѧ притворы. и длъгыѧ дворы. ѩко
не имѣ хс. кде главы подъклонити. тѣ
мъ въпрашаѭтъ сии. кде хощеши оу
готоваѥмъти ѩсти пасхѧ. кѧѭ пасхѧ.
сѧѭ & сиѭ. не сѧѭ пасхѧ нъ жидовъскѧ. обаче тѧ оу
бо оуготоваше оученици. а сиѭ нашѧ са
мъ оустрои. нъ самъ пасха бысть. кде хо
щеши да оуготоваѥмъти ѩсти. пасхѧ.
+ начѧтъкъ вьзѧ. чсо дѣлма оубо тѧ ѩстъ
пасхѧ хс. понеже вьсе законьноѥ съвръши.
ѥгда бо кръщаашесѧ глаголааше. сице бо
лѣпо ѥстъ намъ исправити вьсѧ правь
дѧ. придохъ рече отъ безаконьныѧ клѧ
твы искоупитъ чловѣка. богъ бо своѥго
си сына поусти. рождьшаагосѧ отъ же
ны. бывъша подъ закономъ. да подъ
законьныѧ искоупитъ. и самого пой
итъ закона. нъ да никтоже не глаголетъ.
ѩко сего дѣлма законъ оупразни. сего
дѣлма и оустави. понеже исплънити ѥго
неможааше. акы тѧжька сѫщѧ. трѣ
жде ѥмоу исплънивъ вьсе тъгда раздрѣ
ши. сего дѣлма и пасхѧ дътвори. закона бо

+ она жидовъска бѣ пасха. она вь ѥгуптѣ

повелѣніе бѣ пасха. и҃ чсо· дѣлма законъ
повелѣ пасхѫ ꙗсти. неразоумнѣмь бѣа
хѫ о҃ благодѣтели жидова. и҃ тоу ѡбидѣ задѣ
ваѣть благодѣ҃нїа пасхѫ ꙗсти. недо
мѣ кѣда и҃ждоша и҃ѕ҃ ег҃ꙋпта. вид҃ѣвше
поре растѣтшѣвшеса. и҃ паки ѡбратѣвше
ше. и҃ на нѣла гоудеса. глаголаша ѡтвѣрг
нѫть бо҃ѣ. и҃же пѫть нѫть пойдѣть.
тако глаголѣмь гоудеса въ рѣкоу дрѣвнѣ҃
ѣмаге. толи мь задѣ благодѣтеля бг҃а. тѣл'
ма оубо сице бѣша непокоуѣмѣле и҃ не вѣ
нравѣ. ѡ праздѣнѣцѣхъ тоужа дарѣ
паѫть бо҃ѣ. и҃ сего дѣла пасхѣ жрѣтѣ
вѣлѣ. аѣле та вѣпрошѣть свѣтѣи реге
тако тако ѣсть се пасха. сице регемь тако
ѣже ѡвѣтѣ кровїѫ двѣри полагаша ѡ
ти. въ ег҃ꙋптѣ. тако прилѣтѣвъ гоудаи
и҃ видѣвъ не свѣтѣша въскочи. тѣта
хѣ въѣнесѣ. и҃ бѣ҃ше праздѣнѣкъ пала
тѣ съѣпасенїѫ прѣсно. паче же несѣтѣкѣ
и҃тѣа҃хѫ. ѣже вѣтѣхѣ҃ша и҃мѣ въ сѣѣтѣи
наѣше благодѣа҃нїа. нѣ и҃ѣго ѣолѣшѣе.
ѣже праѣлша и҃мѣ прѣѣѣде казаѣше.
неѣомь ѡбразѣ ѡнѣ бѣ҃ѣ҃ѣ҃ ѣнѣѣѣ. и҃ помоу
ѣнѣѣѣоу доухѣвнѣоуѣ sic поу. и҃ ѡвѣза и҃ ѡвѣза.
ѣѣ ѡвѣ ѣо бѣ҃ѣ сѣѣѣѣѣ ѡво и҃ сѣѣша. Сѣма же ѣѣвшеса
праѣѣдѣноѣе слѣнѣѣе сѣѣѣ прѣсѣѣаѣше оу
ѣе. слѣнѣѣоу въсѣодѣѣоу ѣкрѣѣѣѣѣса
сѣѣѣ. сего ѣоп'ма на тон прѣѣѣѣѣ ѡбоѣ бѣ҃.
ваѣѣѣ пѣсѣѣ. и҃ ѡбразѣмаѣа и҃ и҃сѣѣѣѣѣмаѣа.

невѣгласъ.

Scripti pictores.

тако̀ же ѡ тартиѳ на ѥдной дъскѣ. и ѡбра
зы чрътаютъ и ѥстьствнѣ пишютъ тарономъ,
сице и ѯс дѣтворн на ѡномъ тресѣдѣ. и ѡбразъ
нын пасхѣ нагрѣта. и ѥстьствнын трило
жи. кдѣ хощеши да ѡбразовиши ти ѥстьствн
пасхѣ. ѡ жидовъска пасха. мѣ слъншдиу
трпѣвицѣ ѡ ѥдиномъ свѣтца да не сиѣдѣтъ. ѡ ѯ ѥстьствн
сѣбнѣ. ѯ. трпѣвдѣвши праздънѣ ѥсѣ сѣбѣ сѣбнѣ. сикъ
жидовъ глаголѣ. ѥлма мнатъсѧ пасхѣ
творѧще. ѥлма ѡумомъ сѣбѣдѣкомъ. ѡтроу
снѣкы трѣвѣ полагающѣ. и не трѣсно мео
дрѣзаньи срѣдѣци. како ѡбѣдѣти пасхѣ
творѧщи. ѡ жидовѣхъ. ѹрѣкѣ раскопана.
трѣбища разметана. свѣлана свѣдѣтелѣ
затворана. вѣсѣкоѧ трѣбѣ тѣрѣтва трѣ
трѣпѣсѧ. чсо длѣна ѡ сихъ дрѣзаѥши безза
конъ нѣвѣдѣ ѡтесеѳ. и де вѣ вавулонѣ
нѣвда и ѡтоу глаголаахѣ плѣнѣнѣщи.
стоѧщѣе нашѣ пѣсньи господѣнѣ и нѣ мощѣ
ме. и са каѧ даудъ глаголаашѣ: на рѣцѣ
вавулонѣсѣи тоу сѣдохомъ и плакахомъсѧ
помнѣвѣше сионъ. на врѣбиѣ посрѣдѣѣ
ѡбѣсихомъ ѥсѣды своѧ. сирѣчѣ ѹвели
свирѣли. ѹ вѣнища. и гоудала. сибо дрѣжда
ше вѣ сѣрдцѣ. и сими пѣсньми погаѳ. и сиѣ
ѹдѣше вѣ плѣнѣнии вѣзаша. да и мы
вѣ памѣть житиа. своѥѧ зелѣа. мѣ ме
да помнѣтъ. тоу бо реѥ вѣпрошаша мѣ плѣнѣ
шеи. словесъ пѣсньи рѣцѣ. како вѣсѣо
нетъ пѣснь господѣнѣ на земи сѣсоудѣи.

сѣбнѣ. ѯ.

Scripsi.

Cf. e regione stoupidi.

Сущо глаголеши тѣсни ли господѣнѣ не поѣ
ши. на зети шоуждей. аи пасхѫ госпо
дѣнѣ творити на зети шоуждей. ви
дѣти єродѣство видѣти безаконїе. нѣ
гда рати бѣше ноужда творѧщеѣ. ни вѣ
сни пожаѣхѫ. свѣтити на зети шоуждей.

Sync. gr. нѣкогдаже осѣдѣ никогдаже ноудѣша. ни
бѣ творѧща. рїаѣ творѧ на ба. ви
дѣхомь како нечѣсть отрѧсѣвѣскаѣ.
како безаконїе тражденїе. како пасха
нѣсть тиндовѣска. ѩ пасха тиндовѣска
єѣгда. нѣ разорисѧ нѣкто. и тѣмда пас
ха доуховѣнаа тѣже трѣба. тѣгда. таѣ
шлеѣ до нѣѣ реке и тѣкѣшлеѣ. вѣзѣ
вѣ главѣ трѣвѣнѣи реке. се тѣсѣ плѣтѣ
тога за вѣ трѣпѣлаѣена. вѣдѣ сѧ на
вѣкѣшїглаголѣемоѣе. и пакѣ нашь гла
голѣ се тѣсѣ кровѣ тога. тѣже за мнозѣ
проливаѣна на остѣавлѣѣнїе грѣхѣ. и
тѣмда єѣгда се глаголѣшїдоу хсоу. си нѣ
сѣ кровѣ ѿ єѣгодо. тѣже тѣмда на трѣхѣ
десѧтехѣ дїнарїи. си нѣсѣ кровѣ нѣ
же дѣлѣна то кратѣ сѣвѣдѣкїѧ свѣтѣи
ѣи творѧаше. вѣ єродѣвѣнѣи фари
сеи. ѿ веле хсово глѣвѣколюбїе. ѿ веле
єѣдѣно безаконїе. ѿ веле вѣздѣше
нїе. ѣвѣ до продаѧ на трѣхѣ десѧтехѣ д.
нарїи. а хс и по сеѣ не отѣвѣржеѧ. сѣ
кровѣ опредаѣѣ вѣ ѣи вѣ тоу ѧзыцѣ
ѣѣ. ѣѣ дати. тѣѣи ѣѣ ѣѣ. тѣмда

ꙗкоже приꙗсатися сѧ сватꙋ трепезѣ.
такоже до нощи нѣкоѭ оубѣ гєрда с нѣкѣ
мь оученикомь. сиꙗ и сими подаѥмь
трѣбꙋ. да нищєдрогоже ѥпатъ ѭдвѣта
аще прѣбꙋдєтъ вь ѕлѣ. вѣсе до своѥѥ
сѣдѣнїѧ хс. мь оубѣ тєдиаже прѣдвѣщаѥмь
вь ѕлѣ оубѣ. Мь оубѣгаѥ оубо прѣсѣтѣ
ти мь трѣбꙋ сѧ сєи трепезѣ. вѣси оубо ѭдѣ
мь. съ лвавїѥмь вьздрѣжанїѥмь и чи
стотѧ. не бѣ ди никдоже ѥѣдоѣ доу. не бѣ
ди никдоже ꙗзвь. недѣди никдоже ѥѣдѣ
ди никдоже дь. неѥно вь оусѣтѣ ѥѣдѣ ѥѣдѣ. сѣ
де хс и мѣѥта тѣмже. ѥѣже трепезѣ оны оубо
ри. сиѥ и мѣѥта сѣѥ оубѣгаѥ. недо ѥѣсѣ ѥѣ
вѣкѣ оставѧи прѣдвлежащаѧ. бѣѣ ѥѣѣ
ти и крѣви христосовѣ. мь распѧѥѣ сѧ за
ны хс. образь ѥстѣѣнаѧ сѣроѣѣ. поѣ
твѣѥѣ словеса глаголѧ она мь сила и дара
божїѧ вѣсѧ ѥѣсѣ. се ѥи ѥѣсѣ ѣѣѣ рече. се слово
sic insertum sed eâdem manu.
прѣдлежащаѧ оустрѣѣаѥѣ. и такоже оѣ
глась глаголѧи. распѧѥѣ и оумножаѥѣ и и
сѣѣѣѣѣ зоѣѣѣ. ѥѣдиѣ рекѣно бѣсѣѣ
мь по вѣка ѧѣѣа дѣо дѣваѥѣѣ. сиѣѣ во
ра ѥѣсѣ сѣѣ сѣѣѣ нашемоу. на ѣѣодѣ творѣѣѣа.
сиѣѣ и сиѣ глась ѥѣдиѣ рекѣѣ. вѣѣиѣ тре
пезѣ вѣ изрѣжѣѣѣ. оѣ того до дѣѣѣ.
и до ѣѣѣѣ сѣѣѣа ѥѣѣоу. ѣѣ мѣ ѣѣ сѣѣ
ѣѣѣ творѣѣѣ. Не ѣѣѣ оубо никдоже
ѣ ѣѣѣѣѣѣ ѣѣѣѣѣ. неѣѣѣ никдоже неѣѣѣ
ѣѣѣѣ ѣѣѣѣ дѣ. неѣѣѣ никдоже ѣѣѣѣ и

мѧ въ оумѣ, да не ѣсмѣдение въсхититъ.
тъгда ѡ тѣхъ и̑ въсѣ хлѣбѣ и̑ѡда, тоу въ
скоти въмѣ диаволъ. не имѣтъ ѡбида госта
дѣмѧ. нъ самоудъ ѡбида и̑ѡдимъ. да навѣтъ
и̑мѣи и̑ако и̑же не ѡ сокоу и̑мо въземѣздѣтъ
стоуе коупѣкание. въ тѣи паче въскарѣетъ.
и̑ въпагитъ часто диаволъ. такоже ѡ и̑ въ
и̑ѡдѣ тъгда, чисто ѡ подобѣна въземѣздѣшти
клтъ. а̑ не подобѣна въземѣздѣшти
въ дѣлѣхъ имѣ въпагаѣтъ, и̑ не стоуда
глаголѣ dico. ша глаголѣ. нъ паче оукоризнаѣ. не бѣди
и̑ѡбонъ тоу никоже. да и̑маѣтъ гѣбоу оузла,
храмно нѣсѣтъ доухо̑вноуе жрѣтва. ако хра
слоузѣ оузлъ? мѣно пѣтѣноуе нѣгда въ и̑ѡбѣ слоузѣ и̑нъ
нѣмоу оузлъ въпадѣтъ. паче ѧрѣолѣбѣнѣи
недѣлъ. не своѣ нъ нѣсѣ сѣвоѣ нъ недѣлъ
и̑ѡбѣ, сице и̑ ѡтаѣнѣихъ доухо̑вѣнѣихъ
нѣсѣ. и̑ сѣ ѡ нѣгда въ оумъ въпадѣтъ зло
ѕѣ пѣлъ. паче того помоудѧ ѡ и̑ помоудѧ
тъ. не своѣ нъ нѣсѣ сѣвоѣ. нъ недѣлѣ
тоуѣтъ мѧ доуша. не могѣ ѡ ѡ никоже
же оузла оумѣ и̑мѣти въ сѣбѣ, нъ ѡчиста
нъ сѣдѣза. къ чистѣи ѡ приходитъ жрѣ
твѣ. сѣ творитъ доуша. помѣно ѡ
нѣдѣлѣ дѣлѣ сѣтоу ѕѣлѣ. како и̑ кои
мъ ѡбразоѣ. сице и̑маѣ чисто ѡ врага сво
нѣго. и̑ сѣтворѣ зло. и̑ѡбѣ зазвѣ. ѡтѣ
ѣ врагѣ. да въземѣздѣ и̑ѡбѣ ѡтѣ пре
нѣгѣ. къ жрѣтвѣ приходѣ и̑ сѣдѣ сѣ
ѡубоѣ сѣказанна того приноса. заколѣно = мъ

? сѣй?
= correct.?
e сей?

прѣдилежи Хс҃ъ. Того дѣлма закланъ бысть
и почто. да смиритъ небесната. да и ангело
мъ та сътворитъ друга, и съ вѣдѣть богу.
смиритъ Хс҃ъ. да и съ ангелы и съ ангел
скомъ владыкомъ, да та съдружитъ вра
га своего и ратника. своя душа вѣда. али
ты съ клеветатомъ твоимъ поудиши вра
жды дрѣвнія. како можеши пак къ мирс
кой трапезѣ и господнѣй. бу прести за тя
не отвергнеся. а ты ни гнѣва оставити
клеветатоу своемоу хощеши. пакость
бо ти рече сътвори велико, и зъло тя прѣ
изнури. да что тоу. аще и зъло имаши
жлаждьва. [illegible] никому не себе не растя. та
коже и Христосъ ся жидове. нъ обаче и тъ са
мъ кръвь тѣм же проливаша. на спасение
проливавъшимъ дасть. что сему имаши
тъчно рещи. аще не оставиши враждъ
ды врагу, не томоу бо пакость сътвори.
нъ паче себѣ. оному бо много краткъ въ
сей жизни пакость сътвори. нъ и себѣ бе
зъмилости сътвори. отвѣтъ въ судный
день. ничсоже бо сице ненавидитъ Бъ.
якоже памятива зълоу чловѣка. якоже
обатривъшаса сърдьце и надоувъшиса
души. Слышиши бо что рече егда принос
сиши даръ си на трѣбище. ти тоу помя
нещи горѣ стоя у трѣбища яко бра
тъ твой имать на тя нѣчто. остави да
ръ свой. и шедъ усмирися съ братомъ

что глаголеши, оставкнѧми ей рече съ мире-
нига бо да съ братомъ и си жръства. а ты не
vas.
исправиши мира. Тому причѧщаеши
сѧ жръствѣ. † бътвори оубо оно тръвое. его
дѣлма жръства принесена бысть. да и тъ
гда надытишисѧ добрѣ. сего дѣлма
бо сънидѣ сынъ божии. да състроитъ на
ше естьство съ богомъ. сего дѣлма не Тъчиня
самъ приде, нъ и надъ еже Тако Творимъ.
своемоу имени обыщѧ нареченига, бла
жени бо рече съмираѧщии. ꙗко то сыно
ве божий нарекятъсѧ. еже бо сътвори е
днорожденый сынъ божий. сеи ты съ
твориши противъ силѣ своей. мирови
сходатай бывая. и себѣ и намъ. сего дѣ
лма тѧ и сына нарицаетъ божиꙗ съ мира
ѧщиꙗ. сего дѣлма въ въ врѣмѧ жѧтвы.
corr. жертвы
правъда Prozust? ни едноѧже и ноѧ особь помѧня правъ
ды. нъ тъчѧ съ вьсѣмъ миръ имѣти
ка жѧ ꙗко вьсего боле се есть. хотѣхъ
гонѣнѧ sufficio продлъжити слово, нъ гонѣнѧтъ и съвѣ
штанаꙗ. вънемѣнѧщиимъ аще помъ
нѧтъ. поминаимъ оубо си присно словеса.
стыихъ цѣлований грѣдаго лобызанꙗ
еже къ себѣ самѣмъ. себо съплѣтаетъ
бумъ наша. и творитъ тѣлеси едно
моу быти вьсѣмъ. елма и едной плъти
причѧщаетъсѧ. вьси оубо сълѣимъ
сѧ въ тѣло едно. не плъти дроугъ къ дроугу
sic

lin. A: † нъ не разоумно ти исправьне
— S: Ниже бысть. сътворите.

свѣтѧщесѧ. нъ доуша коупно къ людѣ
въ неразоумноу свѧзоу. прикоуснувшасѧ тъщесѧ.
сице можеть простѣрано насладитисѧ
прѣдлежащаа трапезы ꙗкоже бо
тьмамъ правды ти памѧтливи есмь
зълоу. вмѣсто безоумна и блѣщеше. и ни
чсоже обѣхъ на спасение. словеси плодъ
сотворити можеть. сведнѣше весь гнѣвъ
въ положить. очищающе своа сѣмена.
и съ кротостию и тихостию въсемъ. при сихъ
прииметь къ трапезѣ хрисостомъ. с нимже
отцоу слава и держава коупно съ святымъ доухомъ.
нынѣ и присно и въ вѣкы вѣкомъ. аминь ::

Сго иоанна златоустаго слово въ великы четвертокъ

Въ исании тѣхъ оужасныхъ сы одържим.
Како насыщѧ жаждѫ вашего любослышаниꙗ.
какъ прѣдипоставлѭ словеси тре
пезъ. что бѫдѫ люди велики госта. и
иже единъ Хс глаголеть насытити.
при двѣрехъ бо оуже всего мира радость.
приближаетьсѧ отишие господьнѧ въскрѣ
сениꙗ. пакы надеетьсѧ жидовьскыи несь
мысленныи родъ. пакы на пастоуха лаютъ
пси. пакы на владыкѫ вонъ творѧть рабы.
пакы свѣтъ творѧть темнии облатене.
пакы иоуда поучаетьсѧ беззаконноу оумыслу
прѣданию. пакы готовать жидове сребро
да въ адъ поусталъ нѣже въ прѣтвори Хс про
стъ. и навыкнуть ꙗко …

трьтъ. даса і̑ сърдєстъ уроди. а̑ трьтвии
въ терени бъдѫтъ на вѣ̑ сѣмѧнїе. такъвъ
оученикъ продаѣтъ: і̑ закономъ вѣнивъ въ
нїи коупоующѣ. і̑ разбоиникъ на крьстѣ
злословивъ. и предавъ злаго слово ко
мандѣ. что хощеше ти дѣлати. да аз
ватъ предамъ тєго. і̑ что хощатъ дати бєз в
мѣлно ѥдо. оудавлѣнїю бѫде. трьтъ трьт
нѣ оучастникъ бѫдѣ. и бѣ̑ сарѣ сѣвита бѣ̑ѧ
лїхованїе. отъвлѣченїе сѣтїѭ. бєзъ вѣ
станїа падєнїе. то бѣ̑сатъ мѣнѣнїа твоѥ
го бѣ̑ѣ ѥдовъ путєшєствїе. чако и могѫ
дати сѫдєво, єлико ли тєсть полъзовѣти.
ѡ бєзаконїнче. і̑ вѣсего оубѣ̑ла пакы. почто
сѫдѣ на мѧ продаѣши. небесе і̑ земнаго
творъца, єгѡ на длани носѧщѣ вѣсе. єгда вла
дѣкъ сѧ видѣ тѣлома. і̑ многоценное муро
на оубѣдьнѣ єгѡ главѣ видѣ лѣѣщѣ. і̑ чаѧ
щїи мѣнѣ заѣ̑рѣда вѣпиѣше. вѣскѣи пакы
да сѧ сего мура. почто сѧ муро не бѣ̑сатъ мно
дано на трєхъ сѣтѣхъ динарихъ і̑ дано оубо
гимъ. да мурот єгѡ єсть ѡмыѣвона
ти оустроєно. і̑ хѣторосѣтїѭ ѧкоупѣнѣно.
трьтъ сѣтомъ сѫдѣнїи динарєт. а̑ і̑сѣтинно
є муро єгѡ ѡбонѣавѣши. прьтвии вѣскѷвса
нѣтъ. на трєхъ десѧтєхъ сѣребрѣницѣхъ
продаѣши. невѣси что продаѣши ѥдо.
сѣтъ мѷлота єсть сѣребролюбїа пиѣнѣ
сѣво, кѣда єси видѣлъ ѡ сѣподинѣ родѣтъ
продаѣма. кѣда ли єси наѣткнѣлъ пра

даꙗти свѣтъ да тѣмѧ коупиши. почтоли
любѣве похоули познаниѥ. почтоли лобѣза
ниимъ прѣдаанию творишь. добрѣли тѧ
обличаѧ издалече пророкъ вѣпиꙗше. ѥмоу
же клѧтвѣи оуста ѥго плѣна сѧтъ. горести
и лѣсти. подъ ѧзыкомъ ѥмоу троудъ и бо
лѣзнѣ. ꙗко и бритва изострена дѣтворивъ
лѣсть. лобызаѧше владыкѧси. пристѧти
лобѣжи. трѣпитъ ти владыка трѣпѣли
вый. незлаѧго смрада твоѥго лобызаниꙗ
оувращаѧсѧ. нъ ѥже ти бѣ далъ даръ. и ство
ихъ иземьѧ оустъ. [illegible] колѣми сребролю
бѣство зѣло. тѣмь бо оученикъ апостолъ
ска истѧ въ рѧдоу. оудавьѥнию ѧже приѧ
и достойнѧ показа силѧ грѣтанѣ. имже изи
дошѧ прѣдаанию словеса. сегоже нечѣстива
го оставивъше. на благочѣстива разбойни
ка привѣдѣмъ слово. со свѣте не исповѣди
мый. тѣмъ бо разбойникъ въскочи съ крѣ
ста въ рай. ѥже бо и видѣ гда посрѣдоу висѧ
шꙗ. и вѣсь миръ трѧсѧшꙗсѧ страхомъ.
и слѣнѣце лютоѥ покрываѥмосѧ желѣѥ.
дѣнѣнїиже свѣтъ бѣжѧшть. и съставоу
чиноу своѥго отѣмешꙗтьсѧ. каменьѥ
расѣдаѥмосѧ. видѣвъже вѣсе то и наоумѣ
си положивъ. и подроуга си разбойника не
решꙗ не вѣды словесъ. и вся тварь ѥже ви
дѣ. сѧмо и онамо зыбаѧшꙗсѧ. и трепе
шꙗшꙗ. посрѣдоу висѧшꙗ владыкѧ.
трепешꙗшꙗихъ позна. и познавъ тоу

рай.

Synt.

Synt.

ПН = ТН sigla.

абие вызыти. помени ме господи егда при
деши вь цѣсарьствиеси, поистинѣ бысть
разбойникъ. еднонадесятаго часа дѣла
телъ, вьсего бо дьне жизни и сплъни дѣло,
и аще и на единъ часъ наятъ бысть нъ до
брѣ сьдѣла, не сътяжиеи вѣрою, не вызырѣ
на хоулы ни язвы. жидовьска оукоренія
не брѣже, вьзя миръ вьсь оучителя, и вьсе
го мира владыкя познавъ, достойно дастъ
поклонение, что противъ томоу мъзда
мъ вьздателъ, любивъ чьстемь добро
дѣятиимъ Хс. разбойника градѣшеие
просивъшаеи прѣвеликъ и даръ едномь
часѣ показа. оного рекша помени ме ги е
гда придеши въ цѣсарьствиеси. тоу абие
владыка Хс отъвѣшта рекы. аминъ глаго
лѣ ти дьнесь съ мною бѣдеши въ рай. истин
но писание еже глаголетъ. еще глаголъ
шоу тебѣ рекъ, се придохъ. томоу христосоу
и богоу нашемоу слава и покланяние. съ о
тцемъ и съ стыимъ доухомъ. нынѣ и присно
сно и въ вѣкы вѣкомъ :: аминъ ::

ѣ ѕіѕла віна рю нъ

Бѣ

стаго оца нашего Іоанна златоустаго слово въ свѣ
тый пятокъ ::

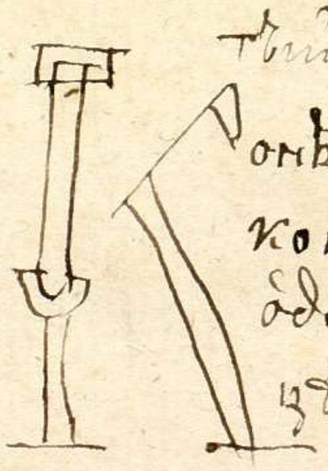

Конечася оубо намъ алчьбьный гроудъ
конечажеся крьстомъ, кде бо подоба
одолѣнина конецоу. разве на побѣдьни
цѣ конечаватися. побѣдникъ бо крьстъ,

= конецоу =

ъ = тъ.

ѥдноѧ оудо подрѫжень. присноже ꙗдь про
гона. кде бо капища. и живоꙶната поусто
щената оубиваниꙗ. кде капищѣвница и не — капищѣвница
чѣстивꙑи огнь. оугасе вьсе ѥдинѣмь. свѧ
тата крьвь паде. и ста крьсть многосилната
сила. старѣна невидима. оучи же бездьвещьно
источникь болѣзни рѫка. оукорената слава.
такоже аще не свѣдѣната глаголѫ и на о Хри
стос. аще и несвѣдѣната чоудеса исто
вѣдаѧ. оустрашь послоушающааго,
не толма отъ хⷭ҇а такоже о крьстѣ крашьса.
такоже се нѣчто реки. отъ древа изиде іс.
велико чоудо бракь прѣити. и ѥстьство
содрoбити. нь аще бы крьсть не быль. не
раи ꙁ порода — бы оупаслаcѧ дѣвы прьвата породната дѣ
вица. нынѣ же вь годе крьста. прьвата се
пасаѥть сѫ жена. ветьхоѥ ꙁло новыми
благодатьми исцѣлающи. вьсата трѣтвѣ
цѣ вь галилеи нь паки оумрѣ. иже крь
ста ради вьставѣ. не могѫ кломоу сьмрьти
= navigio — ѥ пастии плоу исоусь море бо вь алдии.
дрьво вь тѣ дни даст оусыбѣ. иже при
ѧхъ дрьво вѣчноѥ благо. тѣже пришь вь
корабль мѣсто доуховьныѧ проньдирвы
ихъ отвьрдѣ вьвны. напитани быша та
тѣ тысѧщѣ. ни ѥдинѣмь крьвавнои
мь вложеніемь. кде оубо крьвавои
ѕвитѣѕи. како иженѣсть тоу быль. бы
вьшихъ оу остальковь вьзьмь. двѣна
десѧте бо дѣвы кошницѧ оукроухь осталь.

Q. 29.

малочисменьна бо бѣ благодѣть. распѧсѧ
Христосъ и присно питаѥми ѥсмъ. и насы.
шѧѭщеся пакы просимъ. и приимъше
любимъ. и боле ѥстъ недостатька. безъ
тьщеты бо благодѣть. да хвалимъ бѧ
детъ дьнь[x]. свѣтовьный родитель. ѥго
же ради прочии дьниѥ на веселиѥ нареко
шѧсѧ. како. послоушай. дьнесь адамъ бъ
зъданъ бысть. въ шестый дьнь. дьнесь
образъ божьствьный носи. дьнесь мала
бутварь въ бутвари състависѧ. дьнесь кръ
мникъ чловѣчьскъ. добраѧ оуселеньѧ
привесла. животъ вьсѣхъ. животъ старѣ
ишиньствоуѧй. дьнесь заповѣди приѧ
самовластьньѧ. дьнесь испаде испоро
ды. дьнесь пакы въпоущенъ бысть.
ѿ многообразьнааго дьни. ѿ многоплачь
нааго и безплачьнааго. ѿ заоутра опеча
ливый. вечеръже вьзвеселивъ. паче же
не толма врѣдивъ. ѥлмиже исцѣливъ.
скръбьнъ вамъ исповѣданьсѧ. ветъхыѧ
страсти погонѧ. слыша адама отча домоу
испадъша. чловѣка породьнааго гра
жданина. безъ земьнааго троужданиѧ
живѧщѧ. безъ дъжда кръмѧщѧсѧ.
никакоже постовъ или рыла. или троудо
въ. или теченина. нажитиѥ грѣбоуѭщѧ.
присно зеленьимъ дьбиѥмъ веселѧщѧ
сѧ. отъ цвѣтовъ въ цвѣты прѣходѧщѧ.
отъ плодовъ въ плоды прѣходѧщѧ. вьслѣд

[x] N. dies hæc

повѣсѧ вѣсловѣдоуѧщїи ѧ̃ помыслѣ вѣ
шла. неиспълнила же добродѣтель. ради вѣдо
мыихъ. начало первѣе рѣцѣ простерѣ.
прозрѣвшихъ многажды тонкыѣ блаѕѣ
ньа. того видѣвъ отъ нравъ. бѣжила
бо бѣсѣ страсти. и нашего рода касаѣ
шїисѧ. нѣгдаже ли въ ѣуаггелиа вѣзрѣт
хъ. и дохъ сего дѣла. мѣсѧцїи ѕ҃ѕ҃с҃ бѣ ѥ҃с
мыйскъ. ѕ҃с҃ погоубихъше и плакаѣ прѣт
михъсѧ. и свѣтавъ ѣсть словесѣ. и
глаголѧ къ сѣдѣ и кѣваѣ. отъ бѣса бѣ
лѣзнь и плачь. и вѣздыханїа. весѣ
ха нашо нынѣше. се бѣша вѣса нова.
такоже бо врачевѣстїи обѣроуи зѣлиѣвїа
тазвъ цѣлѧѣ. и сѣкѣ изѣемъшїе цѣлъ
бѣнаа бѣлиа. растворѣше вѣлѧѣ тазвъ
нѣзѣи врѣвъ цѣлѧше. такожде бѣсѧ
вѣза цѣлѣвїа вѣлъ на блаѕѣ пѣрѣвози. ѕ҃о
рѣкѣ сладько сѣтворивъ чловѣчѣноѥ. на
цѣлѣ прѣвложивъ. сѣпрѣтивноѥ сѣрѣдѣ
ло на нѣ обращивъ. дрѣвнїи врѣвъ на
бѣсѧ прѣвложивъ. дѣнь вѣкѣпъ мїро о
плачливъи. и дѣнь отъ да мїръ вѣзвес
лївъи. мѣнѣ наврѣщи нъ своѥа очїма.
вїдѣ слѣпи бѣдѣ. и прѣсѣдѣ нѣзнаѣ
оустановѣѧ дѣнь кѣпѣтнѣи. и вѣси весели
мѣсѧ. и ѣлѧѣ отъ цѣла и очищаѣ вѣсе
ѣтрѣпѣнѣе и вѣнѣшнѣе. сице праздѣника сло
во. сицѣ веселѣа образъ. мала повѣдаѣ кръ
сѣтивѣѧ сѣлы, чюдеса. вѣзѣри на крѣстъ въ
о грѣхъ сѣт. крѣстъ

Лѣкарь Salus

Вѣи и тѣка.

№ № = нъ

сѣдѣнїа. колико вѣси и колико градъ. ко
лико жвсатъ. колико аѯѵкъ. колико о старокъ
вѣ. колико рѣкъ колико прикорита. колико
родовъ и страдъ. и ѡ по страдавшихъ. ти вѣси
крѣсата ради ѡлчѣтъ. того сѣдѣ вражѣ ра
стѣкѣше. и раздроушаѣтиса можѣ мно
гѣтъ. и не раздроушайтеса сѣлчѣдѣтвѣй
троудъ. и мѣнна почто сѣнидохомъ са вѣси
сѣшатъ почто о крѣсатѣ. и наказнанїемъ
ѯркве. и дроугъ дроуга порѣте. почто шлеса
троуждатъ почто шлеса. и рѣдъ сѣдѣтати мно
гаѣди. и рѣдъ столпа дѣподобѣтаѣтъ. и рѣдъ
дѣ ѯсоусо'ня следѣтъ стопѣ. почто с ѯс сто
та насъ ради. да оставитъ здѣлоу тѣченїа. что
оубо дѣтворисѣ дѣнесѣ. да не просто до нас
ѣ ѯдѣтскѣтъ. дѣни село чоудеса. мѣсаѣно
оубо дѣсѣ. и самодѣкъ оуброу. и ведетъ
дѣсѣтъ дѣвѣзанъ рѣкама. и ѯстопѣ тѣла
товѣ. рѣзѣ сѣдѣтыхъ ѯдѣкдѣнѣи. хроньѣ
ѩ врагѣдѣнѣи. и оубѣсѣтѣзами дѣтѣрѣ
ѧдени дѣхѣ. и ѯдѣдѣ дѣдѣвѣтѣй. и ѯ
лителѣ ѩсѣтъ сѣвѣтъ дрѣжнѣ дѣсѣ. некон
чанѣ своѣго хѣторосѣвнаго дѣла. толи госпо
дева ѯтъдаѣсѣ. свѣзанъ дѣсѣтъ. вѣнаѣ вѣ
облацѣхъ водъ. и рѣкаѣ сѣтанѣїа можѣ
сѣвоѣтъ. и ѩ плѣвѣникомъ ѯставѣленїе дар
свѣзанъ дѣсѣтъ. и ѩ лазара раздрѣшѣ. ѯтъ
ѣдѣ ѯ трѣкѣтѣкѣнѣихъ. ведеѣ ѯхъ дѣсѣтъ вѣ ма
нѣзѣ. и ѩ не свѣдѣнѣтѣ ѣдѣеждѣ ѯрѣ
нѣко свѣсѣвоуѣтъ. и ѩ нѣдѣ трѣсѣсоѣ нѣдѣ.

sic

sic, corr.

и тръгнѣвше вѣдкоѥ творѧщѣ ѡтъ Ѡвраѧ. ѹ
дасте ѡтъ ѹвѣданиѧ. творѧщѣ ѡтъ двѣ творе
наѧго. чѥсо оубо ѡ сихъ чѥсо вѣсѣ. и ѿ реге
не вѣнидоша въ Ѡѣлнищѣ. да не ѡскврънѧтъ
ся. нъ да ѩдѧтъ велиѥ дѣнь. ѡ великаго
дѣзакониѧ. оубо и ѡ дѣсѧтѣ дѣнѣи Ѡвраѧтъ.
и въ ѡѣлнищѣ вѣнитъ ѡставѣшѧ тѣсѧ. хра
нѧщеся не ѡскврънитъ. и ѥже оуже ѡскврънѣ
ний. ѡвѣзѣ ѡвѣзь разарасѧ. ѡжидаше
оубо сѣда. вѣсѣ вѣселенѣѩ сѣдѧщи. ѡжида
ѧше сѣвѣдѣтеля. доушѣвнѣи сѣвѣдѣтеля.
ѹвѣдавѣи. и сѣдитъ. и гловѣщи оубо ѧдва
хъ сѣдѧше. ѣ же сѣтѣѧше и сѣѧ пѣвѣа
ше. трѣѣ двѣрѣ гловѣѣкаѧщи сѣѧ.
неѕвѣнѣвѣихъ двѣрии влдѣка. вѣѣраша
тиласѣ. васнь жидовъ гловѣколюдивѣи.
гѣѣмоу реѣ. васнь покажѣтъ дѣтворена
ѩсѣнь. коѥ ѡглаголание носите ѡ гловѣ
цѣ сеѣ. ѣако и ѩтаѣ да винна. дѣтворитъ
помоуждаѥтъ ѥсть. ѡнѣсѣово глаголати.
їсоусъ до плѣчитъ. не словесѣне довѣдѣ
слово. нъ ѥди ѡставѣтъ. разоритъ крѣ
стивѣи вѣнѣцѣ. то и ѩтѣна и вѣсѣ
ѣа недрѣвѣи и ѩтѣна. доловѣ ли шоу
дивѣхъ. и ѥже ли тѣсѣ и ѩѣ ѣдо главѣ по
дѣклонитъ. доѣаѣ сѣсѣвали. и ѥже и сѣвоѩ ѡ
ѥѣнѣцѣ до потаса ѡбѣѧзивѣ. ѡслѧѥ и ѩѣ
шоуѧдѧ подъ ѡсла. даваша дѣтѣи блѧгосло
вѣѣ. ѹвѣдѣѧ вѣѣ. дѣтворѣѣ вѣ правѣдѣ
ли подоубѣсѣе. ѡѣ двѣнадѣѧ ѥѣѣоу ѩнѣдѣве.

повѣ ѹвѣдати
рѣо свѣдати.
сѡп-до.

ашти сѧ небылъ зълодѣй. то небыхомы
ти ѥго прѣдали. великъ дѣлъ оуказъ.
безъ оустава отвѣтъ. повѣждъ зѣлѣ. и
не твори лѧкъ послоушникомъ. глагола =зѣлѣ
имъ пилатъ поимѣте вый. и позаконоу
вашемоу сѧдите. добро разоумивъ сѧдий
отъ ложи тѧжестѣ на жидовьскы главы.
вы поимѣте зѣли обѣштѣника. глагола
шѧ ѥмоу жидове. намъ не достойно ѥстъ
погоубити ниѥдногоже. како оубо оуби
сте исаиѧ, како захариѧ. како коѥгождо
отъ пророкъ. нѣ нѣстъ намъ оубити, не по
неже свѣтовати. нъ понеже немощи. оу
же бо бѣахѧ такоѧ власти. роумы отъ нѧ
ти разараѥтъсѧ оубо, законоуже чрѣнило
мъ лежѧ. дѣлы же праздѣноуѧ. разоримже
и сѣвѧзаныи іс. пилатъ же. азъ ни ѥдноѧ
же вины обрѣтаѧ вѣ немъ. не ты тѣчѣнѧ
ѡ пилате. нъ ни жидове corr. о ex вѣ нъ ни слѣпий.
ни мрѣтвыи ни слѣнце ни лоуна. ни оу Ива
рѣ. ни правѣдѣнии вѣси. пророци и мѧче
ници. глаголѧ пророкъ. иже грѣха не сътво
ри. ни обрѣтесѧ лѣсть въ оустѣхъ ѥго. вѣси
съ пилатомъ глаголѧтъ. правѣдѣнии при
носѧще нарокъ. ѥдини же сѧ противѧтъ
сѧ жидове. кричемъ пѣрѧщесѧ. и плище
мъ хотѧ истинѧ посѣнити. и ісаиино =иі
извѣштаѧще. ожидахъ сътворити вино
но. сътвори же трѣниѥ. а не правѣдѧ. нъ кри
чъ поустошѣнъ. виноградъ жидовьскъ.

№ нѣ нѣстъ

роумы

плодѣ приносѧ крнѣ. вънегдажелоса Іоръ-
вае. и пиѧтъ ни чаѧокаатъ ни дѣиаатъ по
жаашя. вкоупѣнааго ради наѣежа. и ѣсо
бнзафѣаи шѧ сѧѧлнаайше дѣти. Пописан документъ
жена нѣго добропоношѣнища. побуцнаѣль
ма мжа вздрѣѧѧи. ничѧоже тебѣ
и праѣдивоуоу тоу гоноу глаголѣши.
ѧѧде тоѣеши отвѣоустиѣ. ѧщели нето
жеши сатъ ѧ гоноуи. Чтъи неглаголь
ми даѣидова словесе. не подоуби съ нѣкѣ
стлѣѣити доуша твоѣ. и въ тмжи крѣвъ
нѣити живота своѣго. ничѧоже годѣ и праѣ
вѣдоуоу оноу. много бо пострада
хѣ нѣго ради вѣѧѧсѧѣ. ѣнъ іѣсифъ вѣ сѧѣ
хѣ ѣстинѣ видѧѧи. жидовѣскоѣ куи
ѣеѣ. старостивѣ сѧвѣдѣѣельствоуѣ ми.
ѣдно бо ѣѣ въ женоѣ подѣѣдѣеноѣ бѣти.
ѣдоѣѣ ѣѣ раавѣ блѣдница. ѣдоѣѣ ѣѣ кѣ
воѣоѣивара. ѣдоѣѣ ханаанѣѣіѣи. и нѣита
ѣаѣѣ жена на ѣѣ куѣнаѣѣсѧ. ѣѣвѣѣида
=д
ма мжѣоу жидовѣ. нѣи закоѣѣ ѣѣаѣѣ. и ѣ
законоу нашемоу длѣжнѣ ѣѣсаѣ оу прѣѣти.
нѣи законѣ. нѣиѣи словесѣ ѣѣвѣѣидѣе
ѣѣ. васѣѣ пожѣаенѣиѣи дѣѣесѣ. ѣкѣ ѣѣа
ѣа ма законѣѣника ведеѣѣ бѣсаѣѣ. и ѣкѣ ѣѣнѣ
ѣѣ безѣѣѣоди. тѣѣѣ стѣѣаѣѣѣиѣи ѣѣѣ
безѣѣаса. ѣѣ ма ѣѣѣѣѣѣѣсаѣѣ ѣѣѣѣѣ своѣѣѣ. ѣѣѣ
безакоѣѣѣ людѣѣ поѣѣѣ. ведеѣѣ бѣѣѣѣѣ
на сѣѣѣѣѣѣ. сѧ ѣѣѣѣѣѣѣѣѣ поѣѣѣ бѣѣѣѣѣ
ѣѣ сѣлоѣѣ. ѣѣѣѣде женикдеже. и соуса. вѣ

Гоноуися.

праведнѣ ѡцѣдиваѣтъ. вѣнїде пилатъ вѣ пре
торїй. повелѣ ѩсꙋсꙋ и рече емꙋ ты ли цр҃ь
іꙋдейскїй. ѿвѣщавъ ѩсꙋсъ рече емꙋ. отъ
себе ли ты сїе глеши. или ини ти рекошѧ
ѡ мнѣ. пилатъ ѿвѣщавъ рече. еда азъ іꙋдеинъ
ѥсмь. людїе твоѧ и архїереи предаша тѧ
мнѣ. что сотворилъ еси. ѿвѣщавъ ѩсꙋсъ
рече. цр҃ство мое не ѥсть сегѡ мира. аще
ли цр҃ство мое ѥсть сегѡ мира. слꙋгы мои
подвизалисѧ бы. да не преданъ бꙋдꙋ
іꙋдеомъ. нынѣ же цр҃ство мое не ѥсть
ѿсюдꙋ. рече ѹбо емꙋ пилатъ. тако ли
цр҃ь ѥси ты. ѿвѣщавъ ѩсꙋсъ рече. ты
глеши. яко цр҃ь ѥсмь азъ. сегѡ ради
азъ родихсѧ. и сегѡ ради пришелъ
ѥсмь въ миръ. да свидѣтелствꙋю
истинѣ. всѣкъ сꙋщїй ѿ истины
послꙋшаѥтъ моегѡ гласа. рече емꙋ
пилатъ. что ѥсть истина. и сїе рекъ
паки ѡбратисѧ къ іꙋдеомъ. и рече
имъ. азъ никоеюже вины обрѣтаю
въ немъ. ѥсть же обычай вамъ. да
единаго вамъ ѿпꙋщꙋ на пасху. хощете
ли ѹбо вамъ ѿпꙋщꙋ цр҃ѧ іꙋдейска.
вси ѹбо паки вопїюще глаголаша.
не сего но варꙵа. варꙵа же разбо
йникъ бѣ. тогда ѹбо пилатъ поѧ
ѩсꙋса бичева. и воиницы сплетше
вѣнецъ ѿ трънїѧ возложиша на главꙋ
его. и багрѧницꙋ ѡблекоша его. и
глаголаху. радꙋйсѧ цр҃ю іꙋдейскїй.
и ѹдарѧху его по ланитама. и
плюнꙋвше на него. взѧша трость
и ѹдарѧху его по главѣ. и по
ношахъ его. и по всемꙋ телесемꙋ
его. и ѡбратисѧ пилатъ паки
рече имъ. се ѹведꙋ его къ вамъ
вонъ. да разꙋмѣете. яко ни
коеюже вины обрѣтаю въ немъ.
ѩсꙋсъ ѹбо изыде вонъ. носѧ
трновый вѣнецъ и багрѧницꙋ.
и глаголетъ имъ пилатъ. се
человѣкъ. ѩко ѹбо ѹзрѣша его
архїереи и слꙋжебницы. вопїюще
глаголаху. распни его распни
его. рече имъ пилатъ. вы
имете его и распните. азъ
бо не обрѣтаю въ немъ вины.
ѿвѣщаша емꙋ іꙋдеи. имамы
законъ. и по законꙋ нашемꙋ
подобаѥтъ ѹмрети емꙋ. зане
сына божїѧ сѧ сотвори. ѩко
ѹбо слыша пилатъ сїе глаго
ла. ѹбояся зѣло. и паки
вниде въ преторїй. и рече
ѩсꙋсꙋ. ѿкꙋдꙋ ты ѥси. ѩсꙋсъ
же ѿвѣта не дастъ емꙋ. рече
ѹбо емꙋ пилатъ. мнѣ ли не
глеши. не вѣси ли. яко власть
имамъ ѹдрѣти тѧ. и власть
имамъ распꙵти тѧ. ѿвѣщавъ
ѩсꙋсъ рече емꙋ. не имѣлъ
бы власти надо мною ничтоже
аще не бꙋдетъ ти дано ѿ
горѣ. сегѡ ради предавыи
мѧ тебѣ грѣхъ больши имать.
ѿсюдꙋ пилатъ искаше ѿпꙋстити
его. іꙋдеи же вопїюще глаго
лаху. аще сего ѿпꙋстиши.
не ѥси другъ кесарю. всѣкъ
бо сам себе цр҃емъ творѧй.
противитсѧ кесарю. пилатъ
же слышавъ словеса сїѧ.
приведе вонъ ѩсꙋса. и сѣде
на судищи. на мѣстѣ глаго
лемѣмъ литостротонъ. еврей
ски же гаввѳа. бѣ же пятокъ
пасхи. часъ же бѣ ѩко шестый.
и рече іꙋдеомъ. се цр҃ь вашъ.
они же вопїюще. ѹбо ѹбо
распни его. пилатъ рече
имъ. цр҃ѧ ли вашего распнꙋ.
архїереи ѿвѣщаша. не имамы
цр҃ѧ развѣ кесаря. тогда
ѹбо предастъ его имъ да
распнꙋтъ. приѧша же ѩсꙋса
и изведоша. и нося крестъ
свой изыде на мѣсто глаго
лемое лобное. еврейски же
глаголемое голѳа. идѣже
распѧша его. и съ нимъ
ины два. сего посредѣ. а
іꙋдея посредѣ. написа же
и надпись пилатъ. и положи
на крестѣ. бѣ же написано.
ѩсꙋсъ назорей цр҃ь іꙋдейскїй.
сїю ѹбо надпись мнѡзи
прочиташа іꙋдеи. яко
близъ бѣ мѣсто идѣже
распѧша ѩсꙋса. и бѣ написано
еврейски. эллински. и
латински. рѣша ѹбо архї
ереи іꙋдейстїи пилатꙋ.
не пиши цр҃ь іꙋдейскїй.
но яко тъ рече. цр҃ь ѥсмь
іꙋдейскїй. ѿвѣщавъ пилатъ
рече. еже написахъ. написахъ.
воиницы ѹбо распѧвше ѩсꙋса
взѧша ризы его. и сотвориша
четверицꙋ. комꙋждо воиноу
часть. и ѡдежду его. бѣ же
ѡдежда безшвенна. отъ
горѣ тъкана по всемꙋ. рѣша
ѹбо другъ къ другꙋ. не
раздерем ея. но ижребимъ
о неи. чиѧ будетъ. да
писаніе сбꙋдетсѧ глаголѧ
щее. раздѣлиша ризы моѧ
себѣ. и о ѡдежди моеи
меташа жребїй. воиницы
ѹбо сїѧ сотвориша. стоѧху
же при крестѣ ѩсꙋсовѣ
матерь его. и сестра матери
его. марїа клеопова. и
марїа магдалина. ѩсꙋсъ
же видѣвъ матерь и ученика
стоѧща. егоже любѣше.
глаголетъ матери своеи.
жено се сынъ твои. потомъ
глаголетъ ученикꙋ. се
матерь твоя. и ѿ тогѡ часа
поѧ ученикъ ѹ себе ю.
потомъ вѣдѧ ѩсꙋсъ. яко
ѹже всѧ совершишасѧ.
да писаніе сбꙋдетсѧ. рече.
жаждꙋ. сꙋдъ ѹбо стоѧше
ѡцта исполненъ. губѣ же
исполнивше ѡцта. и
вложивше на иссопѣ. поднесоша
ко устомъ его. ѩсꙋсъ же
ѹзѧвъ ѡцта. рече. совершишасѧ.
и главꙋ преклонь предасть
дꙋхъ. сегѡ ради іꙋдеи.
понеже пятокъ бѣ. да
не телеса на крестѣ ѡстанꙋтсѧ
въ сꙋбꙋ. бѣ бо великъ день
сꙋбꙋтнїй. молиша пилата
да ѿимꙋтъ ихъ голени. и
снимꙋтсѧ. приидоша ѹбо
воиницы. и первагѡ ѹбо
голени сокрꙋшиша. и
другагѡ распꙵтагѡ съ
нимъ. ѩсꙋса же пришедше
видѣша ѹже мертва сꙋща.
не сокрꙋшиша его голенеи.
но единъ отъ воиницъ
копїемъ ребра его проби.
и абїе изыде кровь и
водꙋ. и видѣвыи свидѣтелствова
и истинна ѥсть свидѣтелство
его. и тъ вѣсть ѩко истинꙋ
глаголетъ. да и вы вѣрꙋете.
бысть бо сїе. да писаніе
сбꙋдетсѧ. кость не сокрꙋшитъ
сѧ отъ нея. и паки
другое писаніе глаголетъ.
имꙋтъ зрѣти въ негоже
прободоша. по сихъ же
молисѧ пилата ѩсифъ
ариматеискїй. ученикъ
ѩсꙋсовъ. но тайенъ
сѧ ради страха іꙋдеска.
да ѿимꙋтъ тѣло ѩсꙋсово.
и дасть. прииде ѹбо и
никодимъ. ѩкоже прииде
къ ночи къ ѩсꙋсꙋ. и
принесе смѣсь смирны
и алоꙋ. ѩко литръ сто.
взѧша ѹбо тѣло ѩсꙋсово.
и повиша и плащаницами
съ миромъ. ѩко обычай
іꙋдеомъ погребати
ѥсть. бѣ же на мѣстѣ
идѣже распѧша его.
вртъ. и въ вртꙋ новъ
гробъ. въ немъ же никтоже
еще не бѣ положенъ.
тамо ѹбо ради пятка
іꙋдейска. ѩко близъ
бѣ гробъ. положиша
ѩсꙋса. въ недѣлю ѹбо
заранꙋ. ѹтрїа глбокꙋ
сꙋбꙋ. принесоша
женꙋ ароматы. ихже
приготовиша. и нѣцыи
съ ними. камень ѹбо
ѿвалень отъ гроба.
ангелъ бо сниде отъ
небесе. и приступль
ѿвалиль камень. и сѣдѣ
на немъ. бѣ же видѣнїе
его ѩко молнїа. и
ризы его ѩко снѣгъ.
ѿ страха же его
ѹжасошасѧ стрегꙋщїи.
и быша ѩко мертви.
ангелъ же ѿвѣщавъ
рече женамъ. не бойтесѧ
вы. вѣмъ бо ищете
ѩсꙋса распꙵтагѡ.
нѣсть зде. воскресе
бо ѩко рече. приидѣте
и видите мѣсто идѣже
лежа господь. и
скоро шедше рцыте
ученикомъ его. ѩко
воста ѿ мертвыхъ.
и се предꙋ васъ
идетъ въ галилеꙋ.
тамо бо имате
видѣти его. се
рѣхъ вамъ. и
изшедше скоро
отъ гроба. со
страхомъ и радостїю
великою. текоста
возвѣстити ученикомъ
его. и се ѩсꙋсъ
срѣте ихъ. глаголѧ
радꙋйтесѧ. они же
пришедше. ѩша
его за нозѣ. и
поклонишасѧ емꙋ.
тогда ѹбо глаголетъ
имъ ѩсꙋсъ. не
бойтесѧ. шедше
скажите братїи моеи.
да идꙋтъ въ галилеꙋ.
тамо мене ѹзрѧтъ.
сїи же шедше.
се нѣцыи ѿ стрегꙋщихъ
пришедше въ градъ.
возвѣстиша архїереомъ
вся бывшаѧ. они же
собравше сѧ съ
старцы. совѣтъ
сотворше. сребреникы
многы дадоша
воиномъ. глаголюще.
ѩко ученицы его
нощїю пришедше
ѹкрадоша его.
спꙵщемъ насъ.
и аще сїе
слышано будетъ
ѿ игемона.
мы ѹмолимъ
его. и вы
печали не
сотворимъ.
они же
ѩвше сребреникы.
сотворишасѧ
ѩко же
наꙋчени
бѣша. и
глаголемо
сѧ сїе
іꙋдеомъ
даже до
сего дне.
ученицы
же ѩсꙋсовы
ѡдесѧтеро
шедше
въ галилеꙋ.
на гору
идѣже
повелѣ
имъ ѩсꙋсъ.
и видѣвше
его поклонишасѧ
емꙋ. нѣцыи
же сомнѣшасѧ.
и приступль
ѩсꙋсъ
глаголаше
имъ. глаголѧ.
дана
мнѣ
бысть
всѧка
власть
на
небеси
и на
земли.
шедше
ѹбо
научите
всѣ
языкы.
крестѧще
ихъ
во имѧ
ѿца и
сна и
стаго
дха.
учаще
ихъ
блюсти
всѧ
елика
заповѣдахъ
вамъ.
и се
азъ
съ
вами
ѥсмь
во
всѧ
дни
до
скончанїѧ
вѣка.
аминь.

скати обоудами. ожидахъ сътворити ми вино
сътвори же тръние. забоущенъ бысть ....
.. ·раны тоуча. нъ ничимже сѧ посрами. erasa ста
ни съ їсоусомъ. и видѣхъ бо єного очима. что бо
тъ рече .. ги кто вѣрова слоухоу нашемоу. ви
дѣхомъ и. и не имѣаше вида. ни доброты.
безчестьно нъ видъ єго безчестенъ. исчазая паче сыновъ
чловѣчь. не имѣвше ни доброты всякоя.
доброты хоудожьства. плакааше бо жидовьска
злоба чловѣкъ въ язвѣ сы. и вѣдѣ сътворити
болѣзнь. чловѣкъ не богъ. чловѣкъ бо бѣаше
а не богъ язвлѥнъ. кто оубо тъ многоболѣ
зненъ. и многотроудьнъ. и отъ всѣхъ
пещеть. єда како и по правдѣ єже стра
ждеть. тъ грѣхы наша носить. и за ны болѣ
знь приємлєть. азъ ни єдиноже вины обрѣ
тахъ о чловѣцѣ семь. нъ несътвориша оукорьны
ми благодѣтьми. толико пострадавъ прѣ
бы бестрастенъ. язвенъ бысть. оплѣвань. sigla нъ = нъ.
безчестьна тоуча. и само прѣбываать чьсть
нъ славенъ. съгрѣшающимъ. и єже
кто рече и тъ пакы. и ты мнѣхомъ въ
болѣзни и язвѣ. и въ озлоблении. тъже язвъ
нъ бысть грѣхъ ради нашихъ и въ болѣ
зни бысть безаконии ради нашихъ. да
и тъ ли оубо и ты язвенъ и язвою єго
исцѣлѣхомъ. прѣтъвъзъ прѣтъвъзомъ вра
чь, язвении многоболѣзненыимъ чловѣ
комъ. съпротивъномоу бышѧ. нъ доко
лѣ наше бестрастие лѣстиши о чловѣче.

τοῦ ἁγιου μύρου

ѓѣнци тавѣтъ. и шѣе поте. акы овѣда на за
колѣнѣе ведетъ дѣсноу. и акы агнецъ. бла-
го овча зѣлотъ сокачитаѣтъ отъ дано за сокачита софиѣ
клатетъсѧ. ѡ тѣдова овѣца не сотрꙋдѣше
аѣдели сотрѣтаѣ, тогдаѣше овѣца. бла
ѵ плодъ принесаѣщаѣ. ведотѣше бѣ
хꙋ и ѣмѣ ѣ. сѣе: оу. поѣ.
тъ до нашѣ слово. къ десѧтоꙋтоу часоу дѣ
ни. да никтоже своѣѧ жизни ѡсꙋждаѣетъ.
и хотѣхꙋ оубо прѣстѣпити повѣлѣ. поѣе
же многажды ѿ повѣдовахъ bank. видѣ
же разбоѣника прѣсѣдѣ на моудѣѧща. и мѣ / мѣ поѣ ет
годо. небо ѵвѣ порадѣвѣѧ двѣри прѣмоу
дꙋ. хотѣро ѿтъ насъ свѣтъ прѣвративъ.
стоѣѧше на курѣстѣ ѣглѣ, и два влѣка. мѣ
ѿвъ прѣдѣ на зѣти правотѣ. ѿвѣте оуте
прѣѣтнаѣшеѧ. поѣми на глаголѧ ѣ
да придеши въ цѣсарѣствѣи своѣемъ. ѿ
сѣлъ и соусовъ разбоѣникъ оуте пророкъ.
отъ курѣста провѣдаѣ. поѣми на ти
ѣда придеши въ цѣсарѣствѣи своѣемъ.
гѣто бо видѣти цѣсарѣское ѿ разбоѣника.
заоумѣваѣнѣеми плѣваѣтелѣи. звоздѣ ли
ѣли дрѣво. и тѣдовѣска прѣбѣваѣника.
и оуже воѣноу лѣтъ обнажаѣетъ. мѣ
видѣ реке того ѣггелъ окурѣстъ стоѧша.
видѣ сѣѣзда бѣѣѣ. прѣѣвсѣ ра / бѣтаѣ.
бѣтаѣ.
бѣѣѣ. детѣ трѣтиѣѣ. прѣ
тѣда оуже бѣѣѣ пооучаѣѣѣѣсѧ
ісоусъ вѣсѧ прѣтелѣ. ѣже и мѣ ѣдиноубѣ(авгѣѣѣѣ ѣ?)

На десѧ часоу пришьдъшимъ. тогда
давъ динарииъ. а̑нна а̑нна радоватъ
ти. пришьлъ и̑съ а̑нна ѡ раздо̑мнице..
ѥже дѣтѧ раздо̑мнѣ. дѣтѧ бѣ. дѣтѧ
тѧ по мнѡ бѫдеши въ родѣ. а̑зъ та и̑зъ
навѣи въвождь. ѥже творѧтъ дѣти за
творитъ. ѥже кѣтѣнъ плачѣнъ ѡ сѣ
нивъ. а̑ще бо а̑зъ да не въведѫ. творѧщѣ
двѣри заповѣдь. чрѣзь а̑ раздо̑мнице дита
вола раздѣвъ. и̑ надъ тѣмь вѣпѣлъ. глѣтъ.
ка видѣвъ и̑ богоу се поклонивъ. а̑ртьнице пр̑ѣ
ждѣнѣе повѣдѣ. вѫдноѥ же ариѣ. ѥже ѥи
зе и̑тѣлѣ. и̑ всѣ свѣтимоу. ѡтъ въ
здоуха бѫдо сѣнѣзе. ѡтъ садовъ же дрѣво. ѡтъ
видовъ же зѣлъѣ. ѡтъ вѣкаѥ ризаѥ
здрана. ѡтъ зѣлъѣ
роудѣѥ и̑ желѣзни. лѣгаѥ и̑ звоздии. и̑
длѣгѣкѣнѣвѣи̑та и̑ сѣсѣчѣникота. кръвь и̑ вѣдѣ
и̑зѣлѣтанота. свѣтадь своѥ творѧщѣ. ѡтѣ ѡставѣи
ѥи чрѣзь. которѣи̑ѣ ѡставѣ сѣмѣтъ ѥи.
видовѣи. сѣрѣдѣнѣи̑ѣ. и̑ ѡлѣтенѣ
никотѣи. вѣсѣ просто. ѣдѣноѣ да реѣ. и̑ при
сно дѣло ѡворитъсѣ. дѣи ѡратѣнѣ дѣ ѣдѣно
хъ реѣ ѡставѣ. то вѣса сѣ глаголетъ. и̑ при
сно глаголетъ. и̑ ѡтѣ и̑ приѣмѣтъ. сѣнѣдо
маса вѣсѣ въ претворѣи. плѣтовъ. сѣ глаголѣ
ѣе. вѣдѣ тако лѣстѣвѣ ѡтъ реѣ ѣдѣ
дѣ. тако по трѣхъ дѣнѣхъ въстанѣ. сѣ ѡ
сѣ по мнѣ тако въстанѣ. сѣ ѡ
ѣетъ родъ. нѣ бо ѡ

прѣстѣвѣза да не оубѫжи. и имате ли рече стражь.
идѣте оутвръдите такоже вѣсте, оудисте я
коже вѣдѣсте. оустроите такоже вѣсте, стр
звате оте да не бысте хранили. мнѣ вины
словесныихъ оставили бысте. нынѣ же вамъ
прѣдамъ самѣмъ. тогда оубо живъ бѣ. оу васъ
дръжимъ бѣ. тегда же оубиенъ бысть вѣ
стрѣхъ васъ оутаенъ. прѣбѫдѫщи оубо бѣда
ще. не смѣаше. да глѫбокыи сънъ живо
вѣскъ видимъ. и съ небесныимъ воинъствы
праздьноуемъ. о Хѣ христосѣ ісѣ ги нашемь.
ѥмоуже слава и дрьжава нынѣ и присно и въ
вѣкы вѣкомъ аминь .:.

Іоанна архиепископа костантинна града златооуста
го. отъ сказаниа евангелскааго. еже отъ матѳея.
на оутриа ѥсть по пятьцѣ. събраша се архиереи и
фарисеи къ пилатоу глаголюще. помянѫхомъ яко
онъ лъстецъ рече живъ сы глагола яко по трихъ дьне
хъ въстанѫ. повели оубо оутвръдити гробъ до третиа (sigla на=ина
го дьне. еда како пришедше оученици его нощиѫ
оукрадѫтъ и. и рекѫтъ людемъ яко въста изъ мрътвы
хъ. и бѫдеть послѣдняа прѣлесть горши прьвыя .:.

Ръслѫдоу прѣлесть сама ся осѫждаѥть. и
не хотѧщи истинѣ помагаетъ. Смотри
же. подоба вѣроваати яко оумрѣ. и яко по
гребенъ бысть. и яко въста. и по всеврa
2ъ дьнѣ бываатъ. видѣ оубо словеса
си свѣдѣтелъ стъвоуряща о всемь томъ.
Помянѫхомъ яко лъстецъ онъ рече еще

littera slavica

живъ бы. да оумрълъ ѥстъ оубо. по трехъ дънехъ
въ станѧ. повели оутвръдити гробъ. да и погре
бенъ ѥстъ. ѥда какъ придѧтъ оученици ѥго,
и оукрадѧтъ ѥи. да оубо аще гробъ запечатлѣ
// лѣ — ѥтъсѧ. не бѧдетъ проказъства никоѥгоже.
да и беспѣрѧ оубо оуказаниѥ въскрѣсноѥ. о не
мже вы продлъжисте рѣчь. понеже бо печатъ
лѣсте не бы никоѥгоже проказъства. ~~то оуже въста~~ да аще
не бы на ѥдногоже проказъства. то оуже въста
corr. ѥкоѥго?
авѣ и беспѣрѧ. виждъ како и нехотѧще троу
ждаѧтъсѧ. о оуставлѥнии и стинѣнѣѥмъ.
primo scripserat о оуиставлѥнии
тыже ми съмотри оученикъ любѧщѧ и сти
нѧ. како глаголемыихъ отъ врагъ. ничсоже
съкрываѧтъ. аще и оукорьна глаголѧтъ.
се бо и лъстьца и наричѧтъ. и немлъчѧтъ ти
того. сеже показаѥтъ и онѣхъ боуѥстъ. и сихъ
безълобънъ и любѧщии и стинѧ образъ.
понеже на съмрътиѧ гнѣва оуставишѧ. достоинъ
ноже и оного възискати. кде глагола по
трехъ дънехъ въстанѧ. небо обрѧщетъ ни
кгоже тако авѣ извѣщана. нъ ѥѡнина ѥ
стъ притъча. ѥкоже вѣдѣахѧ глаголемаѥ.
и хотѧще зълотворѧахѧ. что оубо пилатъ
имате ли стражѧ. оутвръдите ѥкоже вѣсте
и оутвръдишѧ. печатлѣвъше гробъ съ стра
№ ~~60~~ жьми. не да во и нѣмъ ѥднѣмъ печатлѣти
ѥкоже оувѣдѣвъ о немъ нехотѣаше сними
причѧститисѧ. нъ гонезноутиихъ хотѧ.
и то творитъ и рече. вы ѥкоже хощете печа
тлѣите. да не дроугыѧ имате виновъны

творити. аштиша бо ѥдни войни печатѣлѣ
ли. могли быша глаголати, аште и лѣжай
не прѣпѣрива словеса глаголемаꙗ, нъ обаче
же ꙗкоже и при инѣхъ не стыдѣахуся, та
коже и о семъ быша глаголали. ꙗко войни
тѣло давъше оукрасти подаша оученикомъ.
и о въскръсении сълъгати слово. нынѧже ти
сами оутвръждъше, ни того могутъ глаго
лати. видиши ли колми ти спѣшатъ о исти
нѣ и нехотѧщи, не бо нъ ти придоша. ти про
сиша ти печатѣлѣша бъ стражею, ꙗкоже
дроугъ дроугоу быти клеветаремъ и обли
чителемъ, цѣ и коли оубо оукрали быша въ
сѧботѧ и како, не бо бѣаше лѣтиꙗ пристѧ
пити. аште ли и законъ прѣстѧпили бы
ша. како оубо сѣмѣахѧ иже толь страшиви
пристѧпити. каколи приноудити можа
хѧ. чтоже глаголѧше, чтоли творѧше.
кыимъ ли пооушениемъ. стоꙗти хотѣ
ахѧ за мрѣтвѣца. коѥга отъ даниꙗ чаꙗше. / коѥга
отъ него. коѥго отъ мѣшениꙗ ѥше жива
видѣвъше свѣзана бѣжаша. и по оумръ
твии ли хотѣахѧ занѣ дръзовати. аште
да не бы въсталъ. то какого ѥстъ разоумѣ
ти. ꙗкоже тако хотѣахѧ то сълъгати въскръ
сению не бывъшоу. сирѣчь отъ того. мно
го о въскръсении имъ глагола, и часто глаго
лааше, ꙗкоже и самии сии рѣша. ꙗко по грѣхъ
дѣ нехъ въстанѧ, да аште оубо не бы въста
лъ ꙗвѣ. ꙗкоже акы прѣлѣшени сии.

и противѣ цѣлъ старать о немъ борѣшесѧ
и бездонну. и безградѣ бѣлѣтъ ѣтвѣрѣ
жесѧ нѣго бѣтъ. и небѣтъ лакоѧ рагили
нѣтъ вѣзложитъ славѣ. аѣдѣ праѣдьне
ний вѣсѣстѣнѣѧ бѣдѣ. тогорадѣ вѣпадѣ
ша вѣ бѣдѣ. и такожде небѣтъ поли того
лѣвѣзати. аѣли небѣла вѣстанѣте. се ни
слова праѣдоуѣтъ. нѣмѣ до праѣдьне. хѣ
просѣтъ ли сановѣкѣтъ. нѣ вѣсѣхѣ бѣдѣхъ
грѣдѣши. нѣ долгодѣстѣвоѣтѣли. нѣ нѣрѣ
зла ни оноушдѧ ѣмѣдѣхъ. нѣ добророднѣство
тѣли. нѣ оудобзи ѣѣтъ оудовѣ. нѣ отѣкѣсво
лѣти великомѣ. нѣ ѣѣтъ мѣстѣ бѣдѣхъ не
нарогитѣ нѣ помѣстѣвоѣ ни своѣтѣ.
нѣ не бѣдѣхъ дѣхъ бѣлѣдного надеѣде. и
тѣже расарашени. нѣ обѣлѣлани ѣли оуги
телѣвѣ нѣкоторѣѣтъ. аѣли до не вѣстала
то ни ѣа хождаѣхъ и нѣ вѣрѣна бѣти. како
ли помѣаѣхъ лѣтѣрѣѣвѣти народоу бѣсѣлоу
са. нѣми до вѣтѣровѣнѣѣхъ. вратарѣзаженѣ сло
весе несѣтѣрѣѣтъ. и ѣротѣѣтѣѣ вѣси. оѣвѣза
на тѣѣѣ оуѣѣрѣвѣше раздѣломаса. ѣкѣ
оуда оу мѣсѣлидѣѣ. на конѣце вѣселе
нѣѣ земли. и вѣсадѣти лѣтворенѣе слово
о вѣскрѣсенѣи. нѣми до вѣ ѣротивѣ жестѣ
ѣрѣвѣленѣю несѣтѣрѣѣтъ. оѣвѣнѣтѣрѣѣтивѣ
вѣѣтъ. како помѣаѣхъ ѣротивѣ. изсарет
и кнѣзет и народоѣ спасти. нѣде мерѣѣск
врадѣ. и земли. и бесмертѣѣѣ повѣса
дѣѣи сѣтрѣѣти. аѣле да не бѣдѣ вѣстанѣ

сноушдѧ?
sic aperte bradm.
pro obouшdѧ?
minime, sed
vestе habet reg.

рѣ сарашени.

шааго наѣвѣтили сѧ наказовенїа. толика
знаменїа ѣвѣша. и толика чюдеса. и нигъ
соже сѧ бѣ ѣхъ оустѣдѣша жидове. и
распѧша ѧтворѣвшаго. а ѣтъ хотѣ ѫ
ѫ просѣ ѣсвѣдоуѣтелѣ вѣровати о въ
сѧ. нѣсть то лако нѣсть. и въскрѣсъ
шааго сила то ѣтвори. ѣтомѣтимѧ оубо
дѣйство ихъ рѣкомое. помалѣ хотѣ ѣдва
тако члѣка ѣвѣсѣ отъ тѣлесѣ. то
трехъ дънехъ въсѧ. да а̀ще ѣвѣсѣ
ѣ и ѣвѣет ѣдѣлѣ. что сѧ ѣ цѣ
рѣшѣе. и толико сѣдѣлѣ ѣворѣ. до
нѣсть сѧ рѣша: нѣда како бѣ крадѣ ѣвѣ оуге
межѣ нѣс. и ѣдѣвѣсѣ ѣ ловѣка. и тогѣ
вѣсѧ не нѣсть до проста слова. и ѣдаге оубѣ
ѣдобѣ ѣрѣва ѣ ѣвѣ ѣ ѣсѣ. и ѣсловъ
ѣвѣ начинаѣ. и до трѣтиаго дѣне то
вѣдѣша бѣ ѣрѣдѣ. а ѣ ѣ ѣ ѣ
рѣшѣсѧ. и хотѣше показати. и прѣдъ
сѣ ѣвѣсѣ ѣ сѣ. и до рода зѣлъ родѣ
таѣ. того дѣла скорѣе въста. дакере
ѣ ѣвѣ и ѣкрадѣ дѣсѣ. се до гро
ха не ѣтѣ нѣе скорѣе въстати. а нѣе то
не тѣда въсѣ сѣдѣлѣ тѣ тоу
ѫ ѫ дънехъ и сѣрѣтѣлѣ. и ѣтъ тѣдѣ по трѣ
ѫ дънехъ. и ѣ дѣ рода ѣтъ въ
въсѣ и разѣмѣ. а̀ще и не разоумѣ. то
не радѣ вамъ. ѣто бо дѣ сѣдѣлѣ ѣ
и сѣрѣтѣлѣ дѣ въстанѣ. да и въ

+ здѣ гадора дѣ, алѣно дѣ

ѣвѣ. недо ѣ

прѣ

=

оубо
трьхъ дьнехъ ятрь подоба быти. аштели
мимошьдьшемъ. и отъшьдьшемъ бѣдѧ
тъ. стражемъ хотѣаше зазорьно дѣло быти.
того ради и печати прости ꙗкоже хотѣахѧ
non curabant. и войни присѣдѣахѧ. и не рождаахѧ въсѧ
ботѧ то творѧште. и дѣлаꙗште. нъ на ꙗдно
тъчьꙗ зьрѣахѧ на своѥ пронырьство. ꙗ
коже тѣмь да одѣлѣꙗтъ. ꙗже сетьнааго бе
зоумьꙗ ꙗстъ. и страха зѣло потрѧсаꙗшта
го вьсако. и мьшии бо того жидове оумьръ
цѣ шаботъсѧ. цѣ и аштѣ простъ чловѣкъ лѣ
по бы пьвати. нъ да оувѣдѧтъ ꙗко и живъ
самохотьнѣ пострада. ꙗже пострада. сей пе
чать и камы и стража. и не могоша ꙗго оудръ
жати. нъ ꙗдно бываетъ тъчьꙗ. ꙗже обли
ченоу быти гробоу. и въвѣреноу быти отъ
сего въстанию. не бо нъ и войни стрѣжаахѧ.
жидове присѣдѧтъ. вечеръ же въ сѧботѧ
освитаꙗтъ. въ ꙗдинъ отъ сѧботъ.
приде марꙗ магдалыни. и ина марꙗ
видѣтъ гроба. и се трѧсъ бысть великъ. а
ггелъ бо господьнь сьшедъ съ небесе. присѧ
пивъ отъвали камы отъ двьрий гробоу. и
сѣдѣаше на немъ. бѣаше же видѣниѥ ꙗго
акы млъний. и одежда ꙗго бѣла акы снѣг.
по въскрьсении аггелъ. почто оубо приде
1 и камы отъвали. женъ дѣлꙗ. † да имѧтъ оубо
3 вѣрѧ ꙗко въста. видѣша гробъ тъ ~~гда тъ~~
шть тѣла. того ради възѧ камы. того дѣлꙗ

† тъ бо того тъгда видѣша на гробѣ. да имѧтъ ся.

и трьсѣ двісѣть. да вѣсѣтранѣть и подвижѣть
сѧ. прикли до дѣма тѣкоѣе масло вѣлитаѣи. и вѣ
ноши до двісѣть. и подоба дѣ нѣкоторѣи тѣи
оусѣнѣти. и чѣсоради и точно рече. не дойѣе вѣ
сѧ. правде а гонажаѣеть бонѣжни. ти чѣзда гла
голеть о вѣскрѣсении. и нѣе вѣ моуь кажѣть
чѣсаѣ нѣсѣть. и кажѣть моу тако сеѣ вѣкаѣа ожидать
тѣ дрѣзнѣвѣкиѣ нѣе дрѣзнѣ дѣствории.
аиѣе сѧ не покаѣеть. не до нѣсѣть вѣмь реѣ дойѣи
сѧ. нѣ о нѣмь расѣѣвѣшиѣ. оѣѣ нѣмь вудо и
нѣ дойѣи. и словесѣ и лицемѣ. не до нѣ обраѣ
свѣтѣ покаѣа. благовѣленіѣ же сиѣа не
сѣ привеѣ глаголѣ. вѣ тако їса расѣдаѣо
иѣдеше. и не сратѣѣаѣѣсѧ расѣда наричѣ. се
до нагѣо благѣнаѣ вѣсѣи. оѣкѣдоу тако
же реѣе. аиѣе и нѣ не вѣроуѣеѣа. то того слове
сѧ помѣнѣи. да и нѣ не вѣроуѣеѣ. таѣе.
и ино оукаѣаніе. градѣше видѣше вѣсѣо. и
иде лежа. того ради вѣза кажѣ. тако и оѣѣе
го. вѣма вѣзѣѣи оукаѣ. и ѣкѣдѣ оученикоѣ
тако оузѣрѣше и вѣ галилеи. и иѣѣ благов
сѣи сѣроѣѣ. нѣе ѣма паѣе Ѣворѣѣи вѣрова
ти. и добрѣ вѣ галилеи гонѣжа дѣѣ и ѣдѣ.
тако не сѣратоу дѣ оѣѣѣжаѣ вѣрѣ. и изидоста и
зроѣа дѣ страхоѣ и радоѣти. тоѣе оучѣсоѣ
но оѣѣдѣше видѣше и прѣславѣно. зроѣ тѣ
ѣѣ. иде пѣрѣде положена видѣше. тѣ и
ме и ведѣ на видѣше. да єдоѣѣѣ дѣдета
свѣдѣѣѣ. и зроѣ и вѣскрѣсе. не до
нѣ помѣѣѣѣ єхѣ тако нѣкоѣе того вѣзѣѣ.

=671

=exemto illis pavore

=ѣ =ex a corr. ѣ, aut e corrvarĩa. nam ѣ nonnisi inchoatum, aut expunctivum?

аа = ана.

вопиют многоми обидими. аще ли сами
невъскрѣси. того ради и радоуитѣса и тоудѣ
са. и вѣстолико прѣбываніе. приѣмлютъ отъ
данїе. ѣже прѣвое видѣти и благовѣстити.
неглаголана тѣмъ нѣ видѣнїа. и потѣмъ
ѹчитисѧ въ сотрапѣзѣ и радоватисѧ. се ѣсоудъ ко
рѣнь глаголѣ радоуитисѧ. томѣ сѧ сотвѣ за но
зѣ. съ прѣвеликомъ веселиемъ клѣтоу при
текѣти. приѣмѣ ѧсѧ и дрѣжати гла
женїе. и ѹцѣловѣженїе въскрѣсенїа. и по
клонисѧ тѣмоу. чако оубо въ. недоумѣ
ѧсѧ. и въ догадкѣ ѹзломенїе. противарѣ ѧ пѣ
тѣ вѣрѣ. нъ ѹдѣла и повѣдѣла братїи моей.
да и тѣмъ вѣгалилеѣ и тамо ѧ видѣтъ. въ
потрѣ какоти и въ. тѣми оученикомъ бѣ
повѣстити. ѣже многаждѣ глаголахъ. и же
тако родъ бѣгъ ствѣнно. вѣгъ ствѣ вѣдѣ. и въ бѣ
въ надежда. и долѣжда ѹзрѣ. васѣкло
вас бѣ хощѣ такѣждѣ бѣти. и помоздѣ ѧ
ѧсоусовъ. помеса и нѣмта нѣмсожа вѣсь хоще
тъ. не помогѣ тѣмъ и порѣзѣ. нѣи по главѣ
ам писати ѡнѣ. стрѣ ѧ нѣихъ шаѣ на
дѣлѣѧсѧ. писати свѣвѣстити. несѣдѣ
тѣмъ. нѣ и въ ѡнѣ дѣнь ѡнѣ ѹмрѣтвѣ. съ нѣ
полѣнѣ славоѣ ѡнѣ. и народомъ ѧгѣлскѣ
въ радѣ ѧ. аще вѣсхощеше гловѣко
любивѣ бѣти. и дѣ ѧ писати и нѣ ѧ не сѣ сло
веса ѹчитѣ. тако радоуитисѧ. нѣ и ѡно. и дѣ
благословѣ ѧ ѡца любѣго. и приѣмѣ ѧ ѹ
товано вам ѹдѣсарѣствѣ. прѣвѣ дѣложе

№ 4 ѝ fine linea

ниѥмъ мира. Гѧдѣте оубо чловѣколюби
ви да то оуслышите, и вы златоносивыѧ
жены видѧтиѧ. теченіе женьскоѥ, сиѧ
азѧ понѣдо поздѣ нѣколи, отъложивъшѧ = аза
златѣнаго желанія, ꙗкоже аще ръвъноу
ѥсте женамъ, прѣмѣните оугварь ѥѧже о
бложени ѥсте. милостиѧ обложивъшесѧ,
кыи оуспѣхъ побѣждъ ми чьстѣнаго ка
менія сего. и златомъ швенъіихъ ризъ.
радоуѥтъсѧ глаголеши о сихъ дша и весели
тъсѧ. азъ тебе о приобрѣтеніи въпрашахъ,
тыже ми врѣдъ повѣдаѥши. ѥже бо о томъ
праздьновати и радоватисѧ. и прилѣпити
нѣ ничтоже нѣ того горе. горчайши бо лютаѧ
си работа бываатъ. ѥгда кто и работаѧ
радоуѥтъсѧ. къгда бо ꙗкоже ѥстъ подоба.
поспѣши го на доуховьное дѣло. къгдаже
ли посмѣѥтъсѧ. ꙗкоже ѥстъ лѣпо житіискы, = жити искы
мъ потрѣбамъ. ꙗкоже мнитъ радости до
достойнна! достойнна. ѥже златомъ вѧзатисѧ николиже.
нъ моля то отъложивъшѧ. милостъ прио
брѧшіамы. въводѧшіаѧ въ цѣсарьство
небесьноѥ. ѥгоже бѣди вьсѣмъ намъ полоу
чити. благодѣтиѧ и чловѣколюбиимъ
гда нашего ісоуса хса. ѥмоуже слава въ вѣкы
вѣкомъ. амин.:

Слово стаго епифанія архіепископа купрь
ска. о погребеніи тѣле гн нашего ісоуха. і ѡ іѡсифѣ
иже отъ аримаѳеѧ. и о никодимѣ и о сьнитіи гн нашего

№ 11

гробънѣгать по спасъ йа свѣти мъцѣ дивъно бывъшоу ⁘

Matthata

Что се днесь млъчание много на земи. что се
млъчание много. и не смлъдевание много.
млъчание много. тако зъ царь спитъ. зе
мла оубоꙗса и оумлъча. тако богъ плътию оу
спе. богъ плъшить и оусхое. и адъ въстрепета.
богъ въ малъ въ оускае. и спащая от вѣка
от ада въскрьси. къде нынѣ сѫть вчерашнѧ
мълвы и гласи и говори. бываемыи
на ха от законопрѣстѫпникъ. къде народи
и чини, и орѫжиа и жрьци. къде цѣсаре и иерей.
и сѫдиа осѫждениꙗ. къде свѣщи и мечи.
и говори безчисленый. къде людие и гнѣва
нига. и тръбъ неправедныи. въистинѫ
оубо зъло. въистинѫ людие поучишасать
шеститныи тъ. и безоумныи тъ. потъ
кнѫшаса въ прѣтъкнъви о камень хса. и са
ми съкроушишаса. привръгошаса въ свръ ecorr. въ ех н рен н. cetera disertim.
дъи камень. нъ въ пѫть вѣчныихъ раз
дошаса. потъкошаса о наковалнѫ непо
движимѫ. нъ сами сътрени бышѫ. въ
знесоша на дрѣво камень. и сшедъ отъ прѣ
твиꙗ. съвазаша великаго самсона на слънъ

слъньца хса

ца ха. нъ раздроушъ вѣчныꙗ ѫзы. и нопле
менникъ. и законопрѣстѫпникы погоу
би. заиде богъ слъньце подъ землѭ. и тъмъ
прѣмрачънъ иоудеомъ сътвори. днесь съ
пасение сѫщиимъ на земи. и от вѣка по
дъ землѭ сѫщиимъ. днесь спасение
въсемоу мироу. елико видимъ и елико неви

дивъ. соугоубѣ дѣвесѣ пришѣствиѥ гоудо
дѣ. соугоубѣ ѡтоупрѣниѥ. соугоубѣ чло
вѣколюбиѥ. соугоубѣ снисхожѣниѥ. вѣкоупѣ
ваѥ сѣтворѣниѥ. соугоубо кѣ чловѣкоупѣ по
створѣниѥ. ѡтъ нєбєсє на зємлѣ. ѡтъ зємлѣ
подъ зємлѣ дондє прихождѣтъ. вѣдѣла ѥсмь
ѡтъ вѣкъ ѡтъ вѣкъ радоуѥмсѧ. сѣдѧщїи ѡтъ вѣка радоу
ѥтсѧ. сѣдѧщїи вѣ тѣлѣ и вѣ стѣи сѣтрѣ
тѣлѣ вєликѣи свѣтъ прїимѣтъ. сѣ родъ ро
сподь. сѣ прѣстѣпльшїи донд. сѣ оумрѣшїи
ѭ живоущѣ. сѣ погрѣбєнїи мєсовитѣи.
сѣ стѣлїи вѣ Ѵдѣ не прѣдай свѣтъ.
сѣ плѣнѣнїи свободитєль. сѣ прѣсѣдѣ
нїи прѣвѣчнѣи нєбєсѣ. хс на зємли вѣ
роваѥмъ. хс вѣ прѣстѣпльшїи сѣнмъ сѣнидѣ
тъ. да оувѣмъ тайнѣ ѧже ѡу. да разоу
мѣємъ бѣнѣ тайнѣ. тайна подъ зємлѣѭ
деса. да оувѣмъ како и сѣшєдъ вѣ ѧдъ про
вѣстилъ ѥстъ прототворѣ. что ѡудо вѣсѣ
мъ прѣбыстоѥ дѣтасаѥтъ. тѣмѣвсѧ вѣ ѧдъ дѣ
ми нѣ и ѡу вѣроуѥмъ дѧ. вѣтора дѣтора
лювѣзнаѧ чвора. а дѣнесѣ владѣчѣскаѧ. вѣ
тора плѣтѣскаѧ. а дѣнесѣ гостодѣскаѧ дѣа.
вѣчера чловѣкѣскаѧ. а дѣнесѣ божѣствѣнаѧ,
тѣвѣтаѥтъ. вѣчера за ѡуро ѡударенѣ дѣвасѧ.
дѣнесѣ плѣтѣнѣнїи дѣтѣ. а добѣсѣ
не жилѣтѣ дѣѥтъ. вѣтора ѧвѣѧѧ дѣвасѧ
ѧе. дѣнесѣ нєразрѣшѣнѣнѣи ѡѣзѣ сѣвѣзѣ
тѣ тѣлѣсѣ. вѣтора ѡсѣждєнѣ дѣвасѧ.
sic: ha corr. ni ha!
дѣнесѣ ѡсѣждєнѣѣмъ свободѣ дарѡуѥтъ.

сѣ an linon liquet

вѣгера слоуѫ, пилатовѣ рѧчахѫ сѧтѣноу. дѣнь
ѣ врастѣнїи адовѣнѣи видѣвъше їудеѡ
ма. нѣ ѡудо да слѣшѧ ѡ христовѣмѣи мѫцѣ. вѣ
мѣнѣше словѡ. слѣшѧ и вѣсѣѣ. слѣшѧ и тро
славѣ. слѣшѧ и проповѣдѣ дѣшѧ чюдеса.
великаѧ. како законѣ ѡстоѫпаѣтъ. како зна
годѣтъ прозвѣтаѣтъ. како ѡбразѣ тѣло
ходѣтъ. како їѡсифа проповѣдаѣтъсѧ. како
сѣнъ чѣтородѣнаѣтъ. како слѣпѣѣ вселѣнѣѣ
їсцѣлѣнаѣтъ. како вѣстѣхъ законъ ѡбѣтъ
шѧ. какоже новѣи їзвѣщаѣтсѧ. како
древѣнѣаѧ пѫтїдошѧ. како новаѧ прозвѣ
тѣшѧ. двои людїе вѣ сїѡнѣ. вѣ христовѣ
ѣи мѫцѣ. вѣ врѣмѧ пѫтїдошѧ ѣврейскїи.
коупѣноже и погаѣвскїи. два цѣсара тїверїи
и їродѣ. два їѣрѣа. анна и каіафа. да ѡбѣ
тасѫтъ вѣкоупѣ дѣдѣше. два пѫтїтасѣтѣлѣ
а христовѣнаа нагїнаѣтѣ. двѣ жрѣвѣтвѣ
вѣ тѣ вечерѣ даѣшесѧ. тоѣже сѣтасѣнѣ
ѣе злаголѣ тѣвѣѣлѣ и пѫтївѣѣлѣ дѣва
шѧ. їѡдейстѣе двѣгаѣтѣ ѧгнѣца закала
хѫ. а їѡже ѡтъ тогаѣ вѣ плѣтѣ дога. и ѡви
вѣ сѣнъ вѣзѣраѣхѫ. двѣжѧ сѧ слѣнѣцоу и ѡ
тоу пѫтївѣраѣхѫ. и ѡви двѣгаѣвѣше христа
ѡтвѣслаѣхѫ. а їѡже ѡтъ тогаѣ їѡдоушѣ
но ѣго прїѣмаѣхѫ. нѣ їѡдеи їскрождемѣ-
ѣеже ѡтъ ѣгѫда тѣкаѣхѫ. а їѡже ѡтъ по
гаѣ їздавѣѣемѣе. їѡже ѡтъ лѣѣѣ пророкѣ
даѣхѫ. и се кде вѣсѣѣѣѣ градѣ. цѣсара
великаго. вѣ нѣмѣѣе и творѣ сѣтасѣнѣе по

срдцѣ чловѣка. по срдцѣ двоего животнаго
познанъ бываѣ. іс҃ъ бжіи бываѣ. по срдцѣ
дх҃ъ ѻ҃тца и҃ дха. с҃воѥ животоу животъ ѻ҃тъ
животна. и҃ сотворѣвъ животъ хвалѧ҃ сѧ.
и҃ по срдцѣ ѧнгелъ и҃ чловѣкъ. въ тѣлесѣ ра
ждаѧ сѧ. по срдцѣ двоего и҃х҃ людій. Кото
ѥ҃ѣ ѧзвлѣѥ лежа. и҃ ѥдоу законоѥ҃ѣ по
рокы. вѣкоуѣ проповѣдаѥ҃ѣ. и҃ по срдцѣ
посла и҃ ѥлиа. въ горѣ хвалѣѧсѧ. и҃ ѥдоу ѻ҃
дѣта разбоѣникова бѣ. разоумѣ моуѻ
моу разбоѣникоу хвалѣѧсѧ. и҃ по срдцѣ на
сладѣда жизни и҃ градѣ ѣѣ. сѣдиѣ
ѵѣный ѻ҃дай дѣнесь по срдцѣ живѣщихъ
и҃ прѣставѣшихъ хвалѣѧсѧ. соугоубѣ закѣ сѣ
ѧ жизни. соугоубѣ до родѣсавоу вѣкоуѣ
и҃ по родѣсавоу. и҃ сѣвѣщавѣ рѣчи. соугоубо
дѣсавоу вѣщи. и҃ вѣсѣлѣди моудеса. ѧнгелъ
въ парѣ патери хс҃ сѧ҃ѣ. родѣсаво ѥго
блговѣсавова ѧнгелъ. парѣ магдалѣѣ.
порождѣше ѥго ѥже сѧ҃ѣ срода блговѣсавова.
хс҃ хотѣѣ хс҃ въ вывлѣѣ раждаѥ҃ѣ сѧ. въ
врѣѣѣ и҃ скаѣе. ѥдеже хс҃ родисѧ.
врѣѣѣ и҃скаѣе. и҃ деже хс҃ по раждаѥ҃ѣ
сѧ ѣелены въ родѣсаво приѣѣваѥ҃ѣ. ѣеле
ѣа и҃ свѣ повиваѥ҃ѣ сѧ. зѣри рождѣ
сѧ прилѣѣ. зѣрѣ и҃ въ погребѣе. и҃ ѧѣѣ
и҃ прилѣѣваѥ҃ѣ. тоу ѥ҃ѣсифъ безѣѣѣѣи
ѣѣ парѣ патери. сѣда ѥ҃ѣсифъ ѥже ѻ҃ѣ ѧѣѣа
ѣеѧ. въ вывлеѥ҃ѣ въ ѣаслѣѣ родѣсаво. ѣ
и҃ въ гробѣ ѣако и҃ въ ѣаслѣѣ ѣѣѣѣ. ѣрѣвый

сѣдиѣ
sic, i postea addito.

и҃ sigla pro ѣѣ,

sederasis ѣ vel reliquit ѧѣо.

пастоуси. хрⷭ҃тосово бла҃говѣстꙋѥтъ сановꙋдꙋтъ ро
ждьство, нъ и прⷮвїи вѣсти пастоуси хрⷭ҃тосо
идже corr.
сови оученицꙋ бла҃говѣствовавша. хрⷭ҃тосо҃
вогѣ ꙗвлꙗѥтъ хⷭ҃ рождение. тогда радоу
ѥ҃ма сѧ҃ѕелъ двоѣи вꙋзати, и сѣда радоуѥтъ
сѧ великꙋ сѣдѣ҃ѕелъ. хⷭ҃ женатъ вѣтїи
ца. въ прⷮвоѥ родьство. хⷭ҃ по трехъ десѧтехъ
дънѣ. въниде въ зетъвꙋи їерꙋсалимъ въ
прⷮвѣ҃. и принесе тако прⷮвꙋѥтъ. двагрⷣ
лицꙋда догови. сѣ въ погребение ѥгѡже
отъ прⷮвꙋѥмыхъ. хⷭ҃ по четырехъ десѧтехъ дъ
нїй въꙁиде въ вѣтїнїй їерꙋсалимъ. и дон
же не разлꙋчисѧ въ и сотворѣвша сѣдѣ҃ѕелъ.
тако прⷮвꙋѥтъ неистлѣнѣ и҃ прⷮвꙋѥмыхъ
хⷭ҃. и принесѧ догови и отъвꙁдоу двагрⷣлицꙋда.
доукы и плътъ нашꙋ, ѥгѡже и прїѧвъ, тако
сꙋтебнѣ сѣдѣ҃ѕелъ, вѣтїхъ дънемъ дондъ, тако
въ рꙋцѣ свои въ свѣта гадра. ѧкоже вѣтїскъ =подобно
А. а не вѣрно слꙋшающи. обльщающѣ не
движимыи печати. гоⷭ҃подьскаго погребе
нїа хрⷭ҃тосова гроба, такожде до҃знаменꙋѥмъ
печатїю. двѣ҃ сановѣдѣтелѣ ꙁастꙋпремодъ,
хⷭ҃ отъ дѣвъ родисѧ. тако и отъ врⷭ҃тосѣ сѣдѣ҃
ѥмъ, гроба҃ѣмъ печатѣмъ. хⷭ҃ово погрожденїе сѣдѣ҃ѕелъ
двисѣ, какоже въ гроб ѩнѵѣда. и отъ кѣтїхъ
хⷭ҃ женꙋ полагаѥтъсѧ. сѣдѣтїхъ словесъ да
слꙋшающѣ. тогда двѣвѣтїи рече. придеть
вѣкъ догатъ ѥдинемъ їисꙋсъ. садрꙋжитъвъ
въниде къ отцꙋ. и просѣтїе їсꙋсова. въ
ниде къ человѣкꙋ къ человѣкоу. проѣ прїѧтїи бога

Ѡ ѡтца genit. ѿ человѣколюбіе. прощаѥтъ грѣхы грѣшнымъ грѣхы прі-
ѧтъ. ѡ ѡтца жителства вѣчьнаго. сѧдѧщаго ѡтъ десноу ѡтца при-
ѧтъ. ѡ ѡтца небєсьскаѧго сѧщи: каꙗвъ папа. ѡтъ ка
ѳедрꙑ прінѧтіи ѥздитъ. sic кто видѣ ѥщи кто
сѧдѧща ѹвѣдѧ человѣка человѣкомь творѧщаѧ
вѣкомъ дабꙑла. безаконьнꙑимъ праведь
ника. и творѧща законотъ ѡставлѧѥтъ
дабꙑ. сѣдѧ ѡсѹдитъ. ѩко и ѡсѹждена сѹди
ти сѹдіѧтъ въ погрѣбенїе дабѣ. тогда
дѣвѣтьмоу прїиде человѣкъ. именемъ їѡсифъ.
въ истиньнꙑ богатъ. ѩко вѣсе дѣлотворе ѳѳо
городѣ ѹтрїитъ. въ истиньнꙑ богатъ ѩко
ѡсиѳ ѡсиѳ ѡсиѳ сокрокоудоу. ѡсиѳ. хсовꙑ ѡтъ пилата прїѧтъ. А ѹто ѣ?
и богатъ ѩко безцѣнаѧго дѣвра. досто ѣ
дѣвѣтъ прїѧтъ. въ истиньнꙑ богатъ въ благаꙗ
ѩзꙑ доброе. плѣнно божїѧ сѹвѣнаго богатъ
сѹва. ѩко до не богатъ въ всемоу ѹтроу жизнь.
ѳ glagolito въ пасъмоне сѹвѣщавъ. ѩко не богатъ їѡсифъ.
saviora даръ ѹтрїитъ. ѹдаѧ ѩзꙑка въсѧ и вѣсть
ѡбладаѧ ѩзꙑка. тогда дѣвѣтьмоу. дѣ до ѹ
до гаѩно въ адъ праведьноѥ сѣдѣнїе. ѡтъ
прїиде человѣкъ богатъ имѣнемъ їѡсифъ. ѡтъ
аримаѳеѧ ѩже дѣ крꙑѥ. старѣѧ ради їѹдей
ска прїдѣнїе ѩкоже. прїѧтъ въ їсоу
сови помѣсть. ѹмꙑвъ ѹаѥмъ полатѣнꙑ.
двѣ полатѣна ѹчѣника. сѣкрꙑвъ їсоуса въ
гробѣ градѣнѣ. ѡкрꙑвенꙑ въ адъ ѡвсѣмь
полатѣноуноу въ плѣтїи долоу. своѥ въскр
сенїѥ ѹчѧшѧ. дроугъѥ дроугꙑ прѣсѣ
ваѧ въ божїѥ любѣве. ѩкоже ѡ въѕмурѣ

и алгоуи ѡтедръ. а іѡсифъ въ дрѣзновение ѥ
erasaгку.
же къ пилатоу похвалынъ. съ бо вьсакъ страх
оу рю я отъвръгъ. дрѣзноувъ вьниде къ пилатоу.
проса тѣла ісоусова. и вьшьдъ прѣмѧдро отъ
нѧдь начатъ. да вьзлюбьѥныѧ мысли не
грѣшитъ. тѣмже не начинаѥтъ великыими
рѣчьми нѣкыими къ пилатоу. да не вьсего
раздражъ отъпадетъ прошениѧ. ни глаголетъ
кнѣмоу даждъ ми тѣло ісосово. омрачьшааго
сльнце прѣжде мала врѣмене. и камение раз
дробьша. и земьнѧ потрясьша. и гробы отвръ
зьша. и катапеѳазмѧ црькъвьнѧнѧ раздъра
вьша. ничтоже таково къ пилатоу глаголетъ.
нъ что прошение нѣкое мало ѡ сѧдии отъ
нѧдь мала проса к тебе придохъ. даждъ ми
тѣло мрьтво на погребение. оного осѧжденаа
го отъ тебе. ісоуса назареа ісоуса ништааго.
ісоуса бесхрамника. ісоуса сего видѧштааго
нага. сьмѣренааго ісоуса. ѧзьника ісоуса
окрьвенааго страннааго. и въ странѣнѣихъ
незнаѥма. и не брѣгома вьсѣми видѧшта
Даждъ ми сего страннааго. ‡ Даждъ ми сего на
зареа странѣнааго. ѥмоу странъ несьвѣ
мъ странний. Даждъ ми сего страннааго.
ѥмоуже отьца незнаѥмъ странний. даждъ
ми сего страннааго. ѥмоуже мѣста и жили
шта не сьвѣмъ странний. даждъ ми сего стра
ннааго. не имѧштааго сѣде кде главы подъ
клонити. даждъ ми сего страннааго въ стора

мн = ми

‡ кала до ти полѣза
отъ тѣла странѣнааго сего. Даждъ ми

мнѣ къ тако страшна бесѣдника. отъ
іс
тасѣ тако старѣина. отъ ірода мнѣ. да
ѕ.
мѣ сего страдѣлаго. мнѣ отъ
самѣхъ телесъ въ ѣгупетѣ. ѥже ми градѣ ми
вѣси. ми храма ми обѣтенїе народа нѣкако.
въ сопоудѣе страдѣ. съпрѣтивѣ ѥтѣкла
го житїе. и дрѣжадаго вѣсѣхъ ѣкатѣ.
далѣ ми ѥ владѣко. сего висѣлаго ма
дѣ
ѣс
дѣтѣнца. да покрѣѥ покрѣвѣшаго нѣго
въ сопѣва наготѣ. далѣ ми сего прѣѥтивѣаго
вѣкоуѕѣ и дала. да покрѣѥ покрѣвѣшаго но
га безаконїа. далѣ ми сего прѣѥтивѣаго дасѧ
гредѣ. погребѣшасѧ въ їѡрдапѣ пол гредѣ.
ѻ прѣтивѣ поѣ. отъ вѣсѣхъ обидѣ прїѣмѣ.
отъ дроугѣа прѣдапоу дѣвѣшоу. отъ оученї
ка прѣдапоу. отъ дѣлапїа изѣвапоу. отъ
своѥѣ граѣ за оуѕо оудареноу. ѻ прѣтивѣ поѣ
ѻсѫждепоу дѣвѣшоу отъ свободѣпѣѣ
отъ нѣго. пѣлѣ ѻдѣѕа напоѣпоу. отъ ѣѕ = ѣѕ
лѣвѣшихъ. ѻ отъ нѣго ѣазѣ прїѣлѣшоу оуѣ.
отъ оученїкѣ ѻставѣпоу. отъ своѥѣ патере
лѣпоу. ѻ прѣтивѣ ѥ плапапе поѣ. надрѣѣ
висѣлѣ. лѣсѣ да сепоу ѻтѣѕа нѣѕетѣ. ни
дроугѣа кого лѣпа. ни оученїка. ни ѣѕѣника
not formation. ни погребѣтела. лѣ сѣ ѣдѣпоѣ ѣдѣпога
дѣ. ѣ вѣсемѣ мирѣ дѣѣ. и ѣѣ лѣкѣѕѣ. си
лѣ отъ їѥсифа къ плапапоу реѣпоѣ. повелѣ
лѣ плапапѣ вѣдапѣ ѣѣпоу. прѣсѣапоѣ ѣло
їсоусово. пѣѣѣдѣѣ ма голѣѕоѳѣпо лѣсапо.
сѣпѣѣ бога въ отѣѣ отъ дѣѣ. и полагаѣ.

на земи въ плѣти бога нага. нъ ни пакы нага. и ви
низъ. adv.? adj.? дѧтъ лежѧщѧ низъ. възведъшааго вѣсѧ горѣ
и бываатъ въ малѣ без доуха. животъ вѣсѣмъ
и дхъ. и видѧтъ без очию. съзъдавъшааго мно
го очителѣнаѧ. и лежитъ възнакъ въскрѣшение
вѣсѣмъ. и оумрѣшѧенъ бываатъ богъ плѣтию.
въскрѣшаѧ и мрѣтвыѧ. и млѣчитъ въ плѣти
громъ божиѧ словесе; и въздвиженъ бываатъ дла
воле? нѣми. съдрѣжѧй земѣнѧ рѧкоѧ. воле оубо Іѡси
фе и спроси ши и приимъ. вѣсили оубо кого приѧ
тъ пристѧ плѣ къ крѣстоу. и сѣнемъ Исоуса. вѣ
сили оубо кого понесе. аще оубо вѣси ѥгоже дрѣ
жиши. нынѧ бысть богатъ. какоже оубо и бо
жию тѣлеси семоу. и страшноу оумоу твориши
погребение. похвалѣна оубо ѥстъ твоѧ любы.
но паче похвалено доуши твоѥй дрѣзновение.
воле оубо нетрепещѧеши ли. на рѧкоу носѧ ѥго
же трепещѧтъ херовимъ. которыимъ бо стра
хомъ. бжиимъ плѣти то и съвлачиши лентий. ка
цѣмъ же говѣниимъ приѧтъ очи трепещѧ вѣ
зирати. и отъкрѣти тѣло бога смѣрѣшааго
сѧ волеѧ. воле оубо рѣци ми ѡ Іѡсифе. и къ въ
стокоу ѧко и мрѣтва погрѣбаѥши Исоуса. въсто
ка въстокомъ. воле оубо и своима прѣстома ѧко
ко мрѣтвоу Исоусови затвараѥши очи. отврѣзъ
шоу оумоу своимъ прѣстомъ слѣпааго очи,
воле и оуста сътискаѥши. отврѣзъшоу оумоу
оуста гѧгнивоу оумоу. воле же и рѧцѣ бѣла
гаѥши. простерѣшоу оумоу и съхъшии рѧцѣ.
или и нозѣ позаконоу мрѣтвыимъ вѧжеши.

давъшоуюнои хождение недвижимъіи та
могата. волеже оубо и на одрѣ въздвижеши.
рекъшоуюнои ослабѣвшемоуюнои желати
възти свои одрѣ и ходи. волеи Христь въ
зливаѣши на изсара. и Христа пролитавъ
шиисѧ. и въстиръ исцѣлѣвши, воле оубо чѣше
и кръвви текъшїи тазъ дъшта твоа сѣтвѣ
ши и спасѣти ѣ. и исцѣлѣвъшоюнои кръ = лѣ
воточивъшїи догоу. воле оубо и водоѣ отъиваѣ
ши твоо дъше. и изгънвъшаго вѣсѧ и оудъше
ниѣ давъша. квіѧше оубо и свѣтла въжже
ши и спасіи ѣшоюнои свѣтоу, просвѣтивъ
шоу вѣскѣ главовѣка. квіа вѣспоѣеши поуре
бѣнїо нѣсѣи. insertum ex prima manu; antea fuit вѣскѣ.
пріемлѣшїи шдоюнои пріноса
отъ небесѣквіихъ силъ чѣеси. воле оубо слъ
зъі оуподшдаѣеши тако наѣ прѣставѣтъ, преслъ
зъшоюнои ѧ и пріѣтва лазаря вѣскрѣсши = ѣ
шоу. воле оубо и плакъ дворишеи. давъшоюнои
шоу вѣсѣтъ радость. и скрѣжѣтъ отъ ѣугъі отъ = ѣуга
врѣшоу. (2ѣ) дале блажть рѣцѣ твои ѡ іѡсифе.
послоужѣвъшїи. и осадъшїи. чѣмже и кръвїоу
шїлаѣшїи бошта дѣла. исѡсовѣ рѣцѣи но ex offic ѣ
цѣ. блажть рѣцѣ твои пріпкоснѣвъшїисѧ до
нижѣ ребрѣтъ. пріѣде вѣсть невѣрѣваа
вѣрна и порѣваѣна спасива. блажть оусти кѣ
на. бесѣ тостїи насѣщѣвшасѧ. и пріложѣ
шаса кѣ исоусовѣ отъ атомъ. и доуха стїа отъ
тѣдоу и спалѣвшасѧ. блажть оци кои пріѣ = а
шедшисѧ кѣ іѡсоусовама отъца. и свѣтъ исто
кѣвъіи отъ тѣдоу пріѣмъшїи. блажть лице кѣе,

приложившися къ божию лицоу. блажя рамѣ твоѣ
и понесъши носящаго чловѣка. блажя гла
вя твоя ниже прикосняся ІС глава вьсѣмъ.
блажя Іωсифа и никодима. бысте бо прѣжде
херовимъ херовимѣйша бога вь себѣ носящаго.
бысте прѣжде шестокрилнъиихъ богоу слоу
зѣ. не крилма нъ плащаницею бога покры
вьша, и почьтьша его же херовимъ трепещя
тъ. сего на рамѣхъ Іωсифъ и никодимъ носи
те. яко и вьси бесплътьнъиихъ чинове сьни
ма носятъ. идеже Іωсифъ и никодимъ, не тоу
ли сьнашася. и вьси божии аггелъ народи. и ва
ранятъ херовимъ, и прѣтѣканятъ серафимъ.
и сьнима носятъ прѣстолы. и покрываютъ
шестокрилнии. и трепещятъ многоочи
тии. видящие Іисуса въ плъти безъ очию, и
прикрываютъ силы. и поютъ владычьствия,
и трепещятъ чинове. и дивятъся оужасаю
щеся къ себѣ и сътязающеся глаголятъ,
что се страшное слово и боязнь. и трепетъ и оу
жасъ. что се великое и дивъное чоудо. неви
димый намъ бесплътьнъимъ выспрь богъ
низъ чловѣкъ. мрътвъ и нагъ видимъ ѥстъ.
ѥмоуже прѣстоятъ херовимъ съговѣниимъ.
сего Іωсифъ и никодимъ погрибаюта бесъм
нѣнию. къгда сьниде не оставлии выспрь
ниихъ. ка[к] сьниде сыи вънятрь. како на зе
мьню прииде исплънияи чловѣка. како сълѣзе
не чоувъшоу ни ѥдиномоу. сыи выспрь съ о
тцемъ въиня яко богъ. не явися намъ ни
sic scribit

ждеже . человѣкомъ тако человѣкъ. вѣкоуетъ .
же и человѣколюбѣцъ таѥтсѧ: како невидимъ
и видѣтъ бываатъ. како бесѣтѣлесный
вѣплотитсѧ. како нетлѣнѣи тлѣнъ прїатъ.
како слѣпи на слѣпаѣи сонѣ. како животъ
ѹмрѣтвити вѣкоуеи. како вѣ гробѣ вѣ нетлѣнїа
прѣбываетъ вѣ ѹмрѣтвленїи вѣ видѣтїасѧ
сѧ. како ѡбѣщанїа вѣ гробѣ не ѡставльшїи стола
ѡтѣца. како вѣ врата врѣтѣлѣнѣи вѣходитъ
не ѡтѣвръзи вратъ недостѣкшѣ. нѣ врата
рако ѡтвръзъ. а вратъ двѣсѣтвѣнѣкъ не ѡ
тврѣзѣ. нѣ врата ѣдовѣскаа ѣкрѹшивъ. и двѣ
ѯ pos objectum loco punti.
рїи пѹти вомъ не ѡтвръзъ. нѣ врата ѹтѣарѣтсавѣ
на человѣкомъ ѡтвръзъ. а врата гроба и плота
тїи невредѣвъ ѡхранѣтъ. какоже къ
мрѣтвѣцѣи прѣшѣдшѣмсѧ. свободѣ и вѣ
мрѣтвѣцѣхъ. како свѣтъ нетрѣпѣнѣвѣи вѣ
тѣлѣсѣ. и вѣ сѣнѣи ѹмрѣтвѣнѣа прѣбѣ
дитъ. како градѣтъ. како ѹходитъ. чѣложе
ѹмрѣтвѣ нелѣцемѣ ѹдрѣжатїи. чѣто же слово. чѣи
коварѣство. чѣто же ѯ insertum мѣсль сѣнѣтѣго жѣло. жѣже
вѣ адѣ. некїи ѣдама сѣвѧзѣна и нѣмъ клевѣ
врѣмена вѣзвѣсѣ сѣводитъ. вѣ и сѣтїи трѣво
ѹбѣдѣнаго. ѡвѣщѣе повѣдѣмаго вѣзѣска
тъ градѣсѣ ѹдѣ. и Адѣмїѣ вѣ тѣлѣ
и вѣ сѣнѣи сѣ мрѣтвѣлѣ ходѣсѣ постѣнѣи.
ибо плѣнѣника ѣдама и плѣнѣнѣ ѣѹтѣ. ѡт
страстѣи раздрѣшѣтъ. градѣтъ тако бѣ. и сѣ
нѣ жѣѣ . нѣ да сѣнѣ свѣнѣдетъ. нѣ да сѣнѣ
лѣкъ совоуетъ . нѣ да вѣзиграѣтсѧ. нѣ да

не оставльши

врата.

потъшитимъся. нъ да проводимъ. нъ да въспо
ѥмъ. нъ да подвигнемъся. богоу прѣмѣны
къ чловѣкомъ видѧще. и съвѧзьнемъ и споу
шѥнию. отъ блага гн҃и бываѭщии, градетъ
бо и стыи чловѣколюбьцъ. известъ вѣчьнъи
хъ ѧжникъ мѧжьствомъ: и областиѭ велико
ѭ. живѧщиихъ въ гробѣхъ. ѧже оумѧчи оби
дѣливъи непобѣдимъи мѧчителѣ. оумѧче
нъи отъ бога, ꙗко противникъ оукрадъ. и || съб
равъ живѧщеѧ въ испрѣ тоу съвѧзанъ. адамъ sigla нъ = мъ
съвѧзанъи прѣжде. и оумѣрьи. прѣжде вѣсе
хъ. съвѧзанъ прѣисподьнѣи. тоу авѣлъ по
жъренъи прѣжде. и прьвъи правѣдникъ.
пастоухъ христосовъ. пастоуховъ образъ. дьвѣ.
неправѣдноу оумоу заколению. тоу ноѥ хсовъи
образъ. великоу оумоу ковчегоу божии изрьквии
зиждителѣ. съпасъшии жестосрьдыѧ вѣсѧ
ѧзыкы. отъ потопа нечьстиѭ. голѧбемъ ст҃а
го доуха. и тьмнааго врана диꙗвола. изнеѧ
изгънавъша. тоу авраамъ прадѣдъ хсовъ жр
рьцъ. иже безбожнѧѭ и бесмрьтьнѧѭ жрь
твѧ богоу пожрьлъ ѥстъ. тоу съвѧзанъи иса
къ. съвѧзанъи древле отъ авраама. въ хсовъ о
бразъ. тоу ꙗкѡвъ. въ адѣ низъ печаленъ. съ и
древѥ прискрьбнъ за іѡсифа въ испрѣ. тоу іѡ
сифъ съвѧзанъ sic бывъи въ егоуптѣ въ темни
ци. въ образъ хсовъ съвѧзьнѥ гнѥ. тоу мѡу
сии въ тьмнъихъ низъ. ‡ тоу даниилъ въ прѣисподнѣи
днѣимъ гробѣ адовѣ. тоу иѥремиꙗ ꙗко въ ꙗмѣ

‡ ꙗкоже бѣ въ крабии въ тьмнъихъ низъ. тоу же

Q. 31.

тьмьнѣй въ адъ сѣдѣтъ гроб, и свѣтьнѣйшѣй — сѣтъ
иѣтьлѣйшій. тоу въ гробѣ адѣ сѣтьлѣтъ лѣтьнасъ
іѡна, въ образѣ христоса вѣчнаго и сѣрт
вѣчнаго. ѡнѣмь живѣшѣоущоу въ вѣкѣ и
въ вѣкѣ вѣкомъ. и на вѣкѣ иѣеше: тогда
вѣдѣ ѡтѣкѣ дрѣгій. ѡтнѣдѣже по сѣтьхс роди — ѡтнѣдѣже
сѧ. и что глаголѣтъ давѣда и іѡмѣ и соломѡна.
тоу самъ іѡаннъ, великій и дѡбрѣ вѣсѣхъ творѧ
къ. ѣако въ сѣтьлѣхъ ложеслѣвѣхъ сѧ проповѣ
да гробъ нѣвидѣтъ вѣсѣмъ. соугоу дѣтьтій сѣрѣ
дѣтеля. и проповѣдникъ живѣтьтъ и прѣвѣ
мъ. восѣтьлавѣ ѡтъ тьмницѣ іродовѣ. въ ть
мницѣ доушевѣнѣй. доупрѣтьтій ѡтъ вѣкъ
ка правѣдѣникомъ и нечестивѣдѣникомъ. про
рокъ ѣей правѣдивій вѣси полѣтьвати нетрѣ
сѣтьлѣ шлати. дога ѡтъ ѣадоу полѣтаѣхъ. и
давѣтьѣнѣма торосѣше. прѣтькрѣдѣнаго того
доушѣтьѣнаго ѡбладанѣма врагѣма. и прѣтьѣ
нѣка прѣтьвѣнаго трака. и ѡбѣ ѣрѣтьѣ къ бо
глаголаѣше. и гробѣ адѣова вѣтьѣ мой ѡтъсѣ
ша глась мой. ѡтъвръже на вѣ глѣбинѣ въ
дѣнѣхъ къ вѣсѣ ги ги ѡтъсѣтьѣ глась мой.
и дроугій прѣсѣвѣтьѣ ѣзе двоке и дѣтьасемь
людемъ. и ѣтъ сѣдѣй на херовѣмѣ ѣависа.
вѣздвигни сѣлѣ своѣ и ѣрѣди дѣтьастѣна
сѣ. и ѣтъ скоро дѣваратѣ нѣ щедротѣ тво
ѣа ги. и дроугій дѣбави доушѣ моѣ ѡтъ ѣада
прѣвѣсѣтьѣнаго. и ѣтъ ги ѣзвелъ ѣеси ѡтъ ѣада
доушѣ моѣ. и дроугі и не ѡстави доушѣ моѣя
въ ѣадѣ. и ѣнѣ да вѣздадѣтъ ѣз ѣсѣтьлѣтьнѣма жи

вотъ мой къ тебѣ гн҃и бж҃е мой. Смотри. не гъ
кмо оумѣръшиимъ принемъ и понемъ. по
вѣдати свое чловѣколюбие. нъ и дръжимы
мъ отъ ада. прѣжде пришьствиа его. и сѣ
дашгиимъ въ тьмѣ и въ сѣни смрьтьнѣ.
тѣмже чловѣкы оубо въ плъти сѧшга. плъ
тиѧ дш҃евьнѧѧ. богъ и слово посѣтилъ есть.
доушаже бесплъти сѧшга бж҃иеѧ и прѣ
стоѧ своеѧ дш҃еѧ въ адѣ. просвѣтилъ есть
тѣлоу. оуне божьствоу разлѧченѣ сѧшги.
Тѣмже потъшгимъсѧ и мыслѧѧ въ адъ идѣ
мъ. ꙗко давидимъ. како гоу гъгда дръжа
воѧ крѣпъкоѧ. отънѧдь дръжитъ дръжа
шгааго мѧчителъство. и войны своимъ бли
станиемъ. не оумираѧшгиимъ о немъ.

Nota бездрѧкоу плъкомъ чины. бездрѧкоу важетъ. двѣри
безъдъны възъмѣтъ срѣды. и врата бездрѣвна
кръстомъ хс сѣломъ. гвоздийже верѣѧ вѣчь
ныѧ съкроуши. и сѣломъ и ѧзами. и свои
ма рѧхама ѥмоу нераздрѣшьнаѧ ѧжа желѣ
знаѧ. ꙗко воскъ расквръ. Ꙗ копьѥмъ про
нъзъшоу оумоу бж҃иѧ ребра. бесплътьноѥ
срьдьцемѧчителю проводъ. тоу съкроуши
дръжавѧ лѧкомъ ѥго. ѥгда кръстъ ꙗко лѧкъ
бж҃иѧма рѧкама. ѧзами ꙗко тѧтивоѧ на
лѧче. тѣмже аще съ безмлъвьствиѥмъ въ
слѣдъ хса идеши. нынѧ видиши ѥгда мѧ
чителѧ съвѧза. кдеже главѧ ѥго въстъче.
какоже тьмница ѥго раскопа. какоже дъва
зьнѧ изведе. какоже змиѧ распьра. и кде

= тѧтива
= налѧче.

зълнъ бѣсть. Какоже адама свободи. и како
лѣуги вѣскрѣси. и како посрѣдѣкъ стѣны ра
зори. и кде плѣнѣлъ зълнъ бѣсѣды. и какоже
подобнѣѣ подѣѣ постави. кдеже свѣтъ
тѣ оумрѣкви. и како цесѣкъ тѣмнѣ цѣстѣ. и
члвѣка въ первѣѣи постави. владѣчѣскѣй
санъ. оставѣѣ оудо вѣчера. владѣчѣскѣй
лечѣбѣ. аггелъ глагола пастырѣ. тако полъ
мѣнѣ прѣвъ собѣй. постѣвѣѣ бѣле нетлѣ
два на десѣте лечѣбѣ аггелъ. двѣнесѣ же дво
лѣвно. вѣ Кѣупѣѣе и храбрѣскѣй владѣчѣ
скѣ. сходѣѣ на ада и на сѣмрѣкъ. и на мно
жѣства бѣмрѣщихъ сѣмрѣти.
А: бесѣлъ тѣмнѣихъ воинъ. и
дѣмѣщихъ. недоволѣ не сѣтко по лечѣбѣ. нъ
тѣлѣ тѣпати и сѣкѣла ѣостѣпати.
и нѣ. аггелъ и архангелъ. власѣи владѣчѣ
ствѣй. господѣствѣй силѣ и прѣстолѣ. же
сокрилсѣкѣ многоѣтитѣихъ. недѣскѣ
хѣ тѣмѣ провождѣѣ. Кѣ коже своего господа
и оубсара. и дарѣ приносѣѣ. и помощѣ хсе.
неѣсобна вѣбрани ѣворѣѣ. недостоѣнѣ.
будо сѣесѣ долгу. коего до и пособна трѣбоу
ѣетъ хс. нѣ по длѣгу и погѣбѣи. до глобѣвнѣ
прѣмѣ своѣмоу ѣи. вѣдѣ прѣстоѣѣ долговѣ.
полоучивѣ ѣтцемъ ѣрлѣтѣцѣ. Такожде и кѣѣ
ѣнѣцѣ. скори господѣ сѣѣ брати. помѣѣ
то тѣкмо. подвизанѣи божиѣ скоростѣ. дроугѣ
дроугѣ варатѣѣе вѣкоупѣ. вѣ дѣло вѣкоѣ
давателѣѣ. повелѣтелѣ дѣтелѣ. подѣѣ.

оустроѥни. къ врагомъ и мѧчителемъ облъче
ни, тѣмже и снидоша тъгда текѧщіе въкꙋ
пѣ. и послѣдоуѭщіе богови и господи на гро
бьнаꙗ и вьсеи земи глѧбьшаꙗ, оумьрьшиі
мъ отъ вѣка подъ земьнѥѭ жилищꙗ. и зве
сти окованьꙗ отъ вѣка съпѧщаꙗ. и ꙗко
оубо врата и бесльнькнаꙗ адова жилищꙗ.
жилищꙗже и тьмницꙗ. и съкровищꙗ
и врьтьпи. божиѥ посѣщениѥ. и свѣтьло
пришьствиѥ ѥго постиже. Рараѥтъ вьсꙗ га
вриилъ архистратигъ. ꙗкоже по обычаю ра
дости благовѣщениꙗ приноситъ чловѣ
комъ. и глаголъ етеръ крѣпокъ. и архангельскъ
скъ. и воѥводьскъ свѣтьлъ. и львьскъ пр
тивьнъимъ силамъ. гласомъ велиѥмъ глаг
летъ. възмѣте врата кнѧзи ваши. сн҃и миже
въпиѥтъ михаилъ. и възьмѣте сѧ врата вѣ
чьнаꙗ. потомже и силы рѣшѧ. отъстѧпите
вратници законопрѣстѧпнии. такожде вла
дычьствиꙗ съ областиѭ. съкроушитесѧ
желѣзнаꙗ ѧжа. нераздрѣшимаꙗ. и инъ по
стыдитесѧ противьнии сѧ постати. и дрꙋ
гыи. оубоитесѧ мѧчителе законопрѣстѧп
нии. и ꙗко се при ц҃ри храбрѣ. цѣсарьскы о
плъчаѭщисѧ. и побѣждаѭщи. грозаѥ
тера и трепетъ. въкоупѣже и съмѧщаниѥ
и страхъ пристрашьнъ нападаѥтъ. на не по
бѣдимаго владыкы врата. такожде же и въ
адъскоѥ оно дивьноѥ хсово пришьствиѥ. ѥже въ
прѣисподнихъ. въ неза апѣ. бысть съвыше.

sine sole ꙗ
а слѣпо?

крѣпокъ.

блистанию трак. вылице противнымъ адо
вамъ силамъ. громъ гласомъ етеромъ слышѧ
шемъ. кличѧшемъ, и воемъ велѧшемъ
и глаголѧшемъ. вызмѣте врата кнѧзи ва
ши вызмѣте врата, не отврѣзѣте бо нъ отъ
самѣхъ основаниѧ вызмѣтеѧ. и скорените
прѣставите. не затварѧтисѧ имъ къ Гомоу.
вызмѣте врата кнѧзи ваши. не ѧко не мо
гѧшгоу пришъдъшоу оумоу владыцѣ. И вра
томъ затвореномъ ѥгда велитъ въходити.
нъ владычьскы вамъ ѧко оубогомъ хлапомъ.
велѧшгоу вызѧтисѧ вѣчьнымъ вратомъ.
и прѣставьѥниѥ и съкроушениѥ. тѣмже ж
народомъ вашимъ. нъ мьнѧшгимъ сѧ кнѧ
земъ быти. повелѣваатъ глаголѧ. вызмѣ
врата кнѧзи ваши нъ ни инѣмъ етеромъ
сѧшгемъ кнѧзи. аще бо и до селѣ оумьръ
шимъ отъ вѣка. зьлѣ влади ѥсте къ Гомоу
оуже не обладайте ими. нъ ни инѣми ни ва
ми. нъ ни вами самѣми бѧдете кнѧзи. вы
зьмѣте врата. приде бо хс. небесъскыѧ двь
ри пѧть сътворите. въшъдъшоу оумоу на за
падъскыѧ запады. господь имѧ ѥмоу. и го
сподоу исходы съмрьтьныимъ вратомъ.
въходы съмрьтьныѧ вы сътвористе. а исхо
дъ самъ сътворитъ приде. тѣмже вызмѣте
врата кнѧзи ваши вызмѣте и не моудите.
Вызмѣте скоро вызмѣте и не жьдѣте. аще ли
моудити мните. самѣмъ вратомъ бездрѣ
коу о себѣ вызѧтисѧ велитъ. вызмѣтесѧ врата

sigla ж = ни

дѣ insertum a recentiore atramento palli-diore.

= др

вечьнаѧ. вькоупѣ же силы вьскликнѣша,
вькоупѣ же врата вьзашася. вькоупѣ мелѣ
знаѧ ѣжа и вездѣ окроушишася. вькоупѣ
затвори отъпадоша. вькоупѣ основанига
вѣнига подвижашася. вькоупѣ противѣ
вѣнига силы Исавоу ѧ ѣша. дроугъ дроу
га рѣ̀ша, и дроугъ дроугъ прѣтыкаѧся, и ѥдинъ
ѥдинои sic бѣжати хотѣ̀ша. оусрѣмишася по
движашася. оужасѣшася бѣдѣша.
ѣдѣ дѣша стаѧша вькоупѣ. дивишася, ме
дѣ̀ вьсѣмишася вькоупѣ и въ стрѣлаѧша. и
ѥвъ ѥдъ ... стоѧше. ѥвъже конѣмота лице
покрываше. а дроугыи ѥдъ задъхнѣ̀ше
ся. и ѥдъ тако трѣпѣвъ оцѣваше. а дроугыи
оужасомъ дрѣжимъ бѣ. и ѥдѣвѣдѣвъ лежаше.
а дроугыи въ ѥтрѣкихъ оумѣвѣшихъ
и ѥдѣзаше. тои въ тѣзѣ сѣстѣ хс. въ оума
съглавѣ силѣнѣихъ. тои бѣтрасеса вѣнетъ
тои разврѣзоша оуздѣ свои глаголѣмѣ. кто
сѣде нѣсыи въ сарѣ славѣ. кто сѣ нѣсыи таковѣи.
таковаго бѣ̀ѣдѣти сѣде творѧ чюдеса,
кто сѣ нѣсыи цѣрь славѣ творѧи мѣнига въ ѣдъ.
невѣзвѣшата кѣ мирѣдѣне въ ѣдъ. кто сѣ нѣсыи
изводѧи отъ сѣдоу ѥковалыѧ отъ вѣка. кто
сѣ нѣсыи раздроушивѣи нашь неповѣдимь
въ дрѣжавѣ и ѧзыкѣсаво. Кнѣ же отъвѣща
вааѣ господѣ сѣвѣа силѣ глаголѧщѣа. оу
вѣдѣте хотѣщете кто сѣ нѣсыи цѣрь славѣ.
кръстъ въ кръстѣ и сѣнѣ. въ сѣнѣ и кръстѣ
и неподвѣнѣ въ брамехъ. сѣ нѣсыи отъ бѣ̀ вѣи

вѣ дан небесьскыихъ мѣстъ, и҃ отъемъ посълавъ. Ѡ҃ка-
ныи законопрѣстьникы, и҃ отъ нихъ отълучителѣ. они и҃ставыи не
стан сѣкроушивъи вѣ їѡрданьскѣи водѣ. главы змиевъ
вашихъ. съ и҃стъ чесан. ѥ҃ оумиливъи христомъ, и҃ погло
рок дѣтворивъ, и҃ ослабѣ жилы ваша, тѣ и҃стовыи чесъ
довязавъи и҃ отъдаѣ, и҃ вѣ бездънѣ посълавъ вы.
Съ и҃стовъи чесъ посълавъ вѣ вѣ одинъ вѣгланъи, и҃ въ не
одинъ. Ѳтъже непоудимые, не хотѣвъше на подви
=ны
гнѣвъса, и҃ вѣ нихъ и҃зведъше аже до сего помрѣ
сте, ваша до дѣнъсь оуже раздроушисѧ. ваше
нѣ чителъство оуже прѣста, ваше маломѣлно
=тво яко раздроушисѧ. ваша грѣдѣнии доконъча
сладъ. ваша христова и҃ноплеменьство и҃ погыбе. съ
а господѣнѣ силы противѣводѣнѣ имамъ зла-
хъ. вѣкоуп же и҃ тѣкладаѣхъсѧ. и҃ они тѣмницѣ
отъ сановъ о҃сновании раскопаваѣхъ. оуже про
тивѣнѣа силы гонѣаѣхъ. отъ вѣнѣшнѣихъ
дѣкоувитъ, вѣ вѣнѣтрѣнѣихъ дѣшатѣ. и҃ и҃
ми прѣпостодѣнѣтаа ухранилъша и҃ нѣгрилъша.
и҃ пѣсни и҃ скаѣхъ и҃ тегаѣхъ. и҃ они дроугъ дроу
га и҃ндоу лѣвазѣна господеви привождаахъ.
и҃ и҃ни пѣчителѣ вадаахъ. и҃ дроугии вѣгланѣа
лѣвазѣна и҃споушлаахъ. а҃ дроугии слоушаахъ
вѣ скоуте. и҃ они вѣ ходѣшюю вѣнѣтрѣнѣю дѣ хсоу
прѣдѣтечаахъ. оуже тако дѣлгоу и҃ изѣсарокъ. и҃ по
дѣлителѣ прѣстоѣахъ. оуже тако. нѣи стаѣ
1) сихъ. вѣ сѣдѣ обѣвать шлемъ. и҃ прѣстѣлѣтъса. тако
2) и҃ говорѣлемъ вѣсѣмъ, и҃ прѣсѣлѣтъса. тако
господѣнѣе прии҃ѣсановѣе. сама прѣпостодѣнѣтаа
прѣпостодѣнѣнѣ домъ гостѣѣше. а҃ дамъ они

1) Ѳ҃ гѣдѣнѣи

адамъ отъ· съвязавый въсѣхъ чкъ прѣтъ. вѣнѣтръ
нѣдоу въстъ. дѣтноуѣ тавѹвѣнѣ. двѣзанъ дрѣ
житъ сѧтыи. господѣнѣи моуѣ вѣходѧщи къ
двѣзанѣнѣ. и поуча глась ходѧщоуѣ моу въ
тѣмницѣ. и обращѣвсѧ къ вѣстъ сѣщимъ съ
нимъ. отъ вѣка двѣзанѣнѣ. и рече. глась моуѣ
еѣсера слышѣ. къ нанъ градѣщи. и сѣдѣтѣвъ съ
сѣщимъ съ тѣмѣ изволитъ ѣсѣ. и въ ѣдѣ съ во
водитѣсѧ. сѣщаѧ въ нѣсѣнѣи очеѣ дѣ нанѣ видѣтъ,
и въ отъ кѣ ѣздавѣтѣлѣтвсѧ. сѣи подобнѣта сѣнѣ
адамоу глаголѣщоу. къ вѣстъ сѣщимъ съ
нимъ съ двѣзанѣнѣ. вѣнѣдѣ господѣ кѣнѣ, подъ
дноѣ ѣрѣвѣе крѣсса дрѣва. сѣдѣе видѣтъ ада
и въ двѣздѣнѣи прѣтъ. и ѣдѣнѣсѣтъ вѣздѣвѣгъ
сѧ, вѣзри къ вѣстъ. сѣдѣщимъ отъ вѣка,
и рече господѣ моѣ съ вѣсѣи. и ѣставѣлѣ хсъ
гла адамови. и съ вѣсѣи тѣоѣтъ. и имъ за рѣкѣ
вѣскрѣсѣ гласа. вѣсѣи двѣи. и вѣскрѣ
сѣи отъ мрѣтвѣихъ. и ѣсѣвѣтѣ хсъ. ѣдъ дѣтвоѣ
дѣвѣтѣ тебе ради дѣнѣтвоѣ, нѣѣна глаголѣ. и по
власти повелѣвая двѣзанѣнѣи ѣздѣе. и сѣ
щимъ въ тѣмѣ просвѣтитѣсѧ. и лежѣщимъ
въ нѣсѣнѣи. тебѣ повелѣвать вѣсѣи дѣвѣи.

Несѣло до ради тѣ дѣвѣрихъ. да въ ад двѣзанъ нѣси,
вѣскрѣсни отъ мрѣтвѣихъ. ѣдъ до нѣсѣ живоѣтъ
вѣѣсѣи. вѣскрѣсни дѣдѣнѣе моѣе. вѣскрѣсни
зраче моѣ. дѣвѣи по ѣбразоу лоѣтоу. вѣстани
ѣнѣди отъ сѣдоу. и ѣи до отъ нѣ и ѣдъ ѣ тебѣ. нѣдно
и нерадъ дѣтнѣе свѣтилнѣка. тебе ради бѣгъ твоѣ
бѣхъ дѣнѣ твоѣ, тебе ради господѣ. сѣ. прѣхъ ѣбра

къ твоей рабѣ, тебе ради сѣ прѣвѣтникъ и мечь, при
докъ на земьнѣй и подъ землею. тебе ради чловѣ земленѣ
ка, двѣхъ тако чловѣкъ безъ помощи. свободѣ и въ
прѣтъвѣтихъ. тебе ради и изъдѣлаю отъ вѣкъ
рабѣ. и подобѣнъ прѣвѣтникъ двѣхъ отъ врѣмя, и въ врѣ
мѣ осмѣдесѣтъ двѣхъ. вышедъ изъ тогѣ затѣвъ
ната. тѣже тебе ради прѣидѣхъ. да тебе оусмотрѣвъ
вое дѣржавѣ. вышедъ ти навстрѣчу отъ дарѣнѣ.
тѣже прѣидѣхъ. да тебе разбѣйника и
прѣстѣпника.

Вышедъ плещѣма на рань. ѣже прѣидѣхъ. да разѣ
тань твоихъ оуѣхъ врѣмя. лежащѣе на плещу
твоемъ. вышедъ ти привождѣнъ рѣзъ. ѣже про
сѣкрѣхъ на дрѣвѣ добрѣ. тебе ради прострѣтъ рѣцѣ на
на дрѣвѣ рѣзъ зѣлѣ. вышедъ ти привождѣнъ и
прѣбѣенѣ на дрѣвѣ ногу твоемъ ради ногу. текъ
шу къ дрѣвѣ зѣлѣ въ шестѣй дѣнь. твоѣ осмѣ
нѣе дѣсѣтъ въ шестѣй дѣнь. и твоѣ посѣщенѣ и
рано отворѣстѣе дѣворихъ. вѣкусихъ тебе ради зѣл
ѣ. да ѣсмь чѣк. сѣнѣди отца сладъ. сѣ горькѣ
въ сластъ. вѣкусихъ оуѣтѣ. да разорѣ твоей свѣр
тѣ. оувѣтѣвѣнѣй и люблѣ тѣмѣ. и прѣидѣхъ глѣдѣ. да
обавѣю рѣкописанѣе твоего грѣха. прѣидѣ и
трѣсѣ. да наслѣдѣ свободѣ родоу чловѣческоу
тоу. оусѣдѣхъ на крѣсѣ. и копѣемъ прободенъ
дѣхъ въ ребра. тебе ради оусѣнувшаго въ рай. и ѣ
узѣ отъ ребра изведѣна. тое ребро изъвѣло ѣсѣ. коп
болѣзнь твоего ребра. ло сѣ изведѣтвѣ отъ коп
лѣтворѣвшаго дѣна. тое коп оустановило ѣсѣ.
обращѣвшѣйсѣ на коп. Ѣ ажевѣстѣ

N 3

пойди отъ сѣдоу. изведоухъ та отъ земѣ райскы
а. оустрайнѫ та отъ не въ рай. нъ на небесъкыи прѣ
сто. въ здранихъ ти дрѣва животъ нашего образа.
нъ сѣ сѣдъ въсѣ животъ придасѣтихъ тисѧ. повелѣ
хъ херовимомъ радъскы стрѣщимаѧ. сътворѧ
херовимъ поклонѧтисѧ. дъкрылъ сѣи отъ
да нако нач. нъ се дъкрылъ неи въсѣдъ да нача. о
блъкласѣ тесѧ въ сраманѣнѫ кожѣнѫю ризѫ. нъ
облъкорсѧ отъ плъти твоеѧ. въ кожѣнѫю ри
зѫ. ѡвѣте въставѣта пойдѣте отъ сѣдоу. отъ
нестъланыа въ нестъланые. отъ сѣтрѣкати въ
животъ. въставѣте пойдѣте отъ сѣдоу. отъ
нъ въ въкыи свѣтъ. въставѣте нѣдѣте отъ
сѣдоу. отъ стоудасѧ въ веселіе. въставѣте йдѣ
те отъ сѣдоу. отъ работы въ свободѫ. отъ тъмы
ны въ въсѣмирнѫ іерусалимъ. отъ сѣдоу къ догоу.
отъ долоудоу на райскѫю тишѫ. отъ земѣ на
небо. на сѣдо оумрѣтъ и въскрѣсѣтъ. да и животъ
имѫ и мрѣтвѣтѣмъ обладаѣтъ. то тъ въставѣте
пойдѣте. отъкыдѣ до небесъкыи полоудѣ ада жда
тъ ѡвѣда. девѣтъ девѣдіа и девѣтъ. ѧгелъскы
а ѡвѣда. клевретъ животъ ѧдама. кѣдѣ
нестъ кѣдѣ вѣзидесѣтъ и къ догоу возвратитъ сѧ.
херовимъскѣи прѣстолъ оуготовилъсѧ сѣдѣтъ.
вѣзносѧщдаи ѧдѣ. и на [гро] то [гасе] трапеза оуго
товасѧ. брашна готова. вѣчны крови и животы.
ѡкровѣщѣе блаженыхъ отъвѣрзошасѧ. небесъко
не изрѣсѣво прѣжде вѣкъ оуготовисѧ. ихъже ѡко не
видѣ и оухо не слъша. блаженыи хъ. и на сърдѣце чло
вѣкоу не вѣзидоша. человѣка животъ. сиа и то

добнаа сиѧ тоу глаголѧщоу. вскрѣсаѣтъ сѣдѧ
мъ ѡц и вѣкѣ, вѣкоуѧ адамъ. и вскрѣтаѣтъ
сѣмѧ кѣда ны многаѧ тѣлеса. оуподрѣбѣшихъ
ѡтъ вѣка ставѧщихъ. вскрѣсѧ хрстосъ вдаѧтѣлѧ
тридневрѣноге тѣ вскрѣсение. кѣже свѣтло прѣ
мѣтѧ. и видимъ и ѡдрѣжѧтъ. съ ѧгглы мнѡгоу
мѣщѣ. и архаггры традѣ[ѕс]поущѧщѣ. вѣкоу
щоу славѧщѣ вскрѣсшаго нѣ. ѡтъ в истѣ
нна хсѣ. кѣтоуже слава и дрѣжава. съ безначѧ
лѣщѣмъ ѡцѣмъ и прѣсѣщѣмъ и жѣвотво
рѧщѣмъ дхомъ нѣнѣ и присно и вѣвѣкы
вѣкомъ. Амин.

ornamentum clathratum

ѡ҃ѡана архіепа коностантина градѣ златооустаго на
вскрѣсение хрстово. ѡтъ лоукы ѐѵаггелистѧ.

clathrata littera.

сѣдѧ бѣсѣда ѡтъ нѣкѣ ѡдѣшда пѣтѣ вѣ
тѣ дѣнь, вѣ вѣсь сѣмѣлѣ далеча ѡтъ ѥрѣоуса
лима. шестѣ десѧтъ стадій. ѥѣтѣ ѥѣта
оусѣ. ѡ како. кѣдѣ богатъ и старѣ. ѡдѣѣтъ
ѕѣлѣнаго. вѣсе кѣго кѣсѣ славо ѧдѣ вѣзѣ
лѣѣтъ. ѡ како прѣѣлѣщѣ архіерѣйско. вѣ
лѣѣ ѧѳоѳолѣскѣ трлѣѣ. ѡ како кнѣзь [illegible] трлѣѣ.
N дрѣ— зосѣ ѕѣроѣка. ѧѳо соколѣскаго нѣка. ѡ како свѣ
тѣсаво владѣкѣ. вѣзѣлѣѣ оуѣ оуѕѣлѣкѣ.
ѧдѣ до лѣрѣѣскѣ свѣѣѣлѣ вѣсѣ. и ѕѣкоже
ѧгна ѕвѣрѣе. тако хсѣ бѣ оуѕѣбѣѣ нѣѕѣ. и ѣѣва
дома на двоѣ архіерѣѣ. твдѣ же оуслѣ
шѣ бѣсѣ вѣѣѣ [illegible] сѣ соколѣ дрѣжѣ.
ѡ҃ѡаннѣ ѡ сѣде бѣѣѣ. дома невѣрѣѣ оуздрѣжѧ

Дualis

Исусъ. и седва Исаия отъ нихъ видѣла. сирафимъ
Исаия дѣйствуетъ гвѣри. доказуетъ дѣйствуетъ.
гвѣри. доказуетъ отъ дѣйствуетъ лѣкувѣщаго гатъ
рѣ. гедѣ се плашолайсата жъ сеф. дѣйствуетъ дрѣго
сан архиерейскъ. отъ дѣйствуетъ владѣщаго судіи
сафѣдѣща рѣкы. аще до и лѣкувати мало прѣдадетъ.
нелѣпавѣ повесити помощенѣка ісх. и аще крѣви
наша недостойнѣ. словедѣ нѣ оусоврѣшатъ. дѣ
живѣ архиерейскъ народа. отъ дѣйствуетъ книгъ
чіи крѣщенѣка. подвигнѣтъ. да не постыжена бѣ
девѣ идѣщла. оуклонивѣсѧ отъ сего пѣти. да не
оувѣдена бѣдевѣ свѣрѣпѣйшѣ языкъ. пасѣтъ
хадо судіща. овѣца расѣрѣзающа. крѣтѣчіи оу
біща. сѣдящѣ сѣмѣ. вѣглѣдѣнѣ погонѣтъ.
се потѣкшлаѣтъ идѣсѣ. крѣвь вѣ сѣнѣ та
ги бѣща. вѣстанѣ приѣмѣ. сѣдѣ вѣ вѣтарѣ стра
ха вѣнѣ вѣвѣтарѣ. такоже писаноѣ вѣсѣтъ ѣстъ
сановѣ двѣнадѣсѧ. и седва Исаия отъ нихъ идѣ
ла съ вѣтѣ двѣ. ни претѣкшаго же двѣ прѣвысѣѣ
же реченѣ. нѣ вѣ тѣ часѣ вѣ вѣже женѣ надрѣвѣ
1) приводѣщѣ. вѣ вѣже господѣ судіѣ. ѣкѣже
2) тѣлѣща крѣвь. вѣ вѣ двѣ идѣсѣтъ. непожда
ща. гедѣ хотѣсѧ ісх пострѣвѣщи ада. гедѣхо
тѣсѧ погребенѣй отъ врѣщи дрѣжѣщѣя по
годѣвѣнѣя халоѣ. гедѣхотѣсѧ вѣчѣтенѣй
къ прѣвѣтѣкѣ. прѣстѣщи годѣвѣя пѣлати. гдѣ
да вѣзлегнѣ вѣ гробѣ ѣкоже вѣ утробѣ. хотѣсѧ
отѣвалити камѣкъ отъ гроба. гедѣ вѣчѣтенѣй
къ прѣвѣтѣкѣ. хотѣсѧ оумрѣтвѣти коусадити.

†1) вѣ вѣже desiderio tuo
2) или положиша, вѣ

Вѣ вѣже

тѣгда тавѣса мнѡгѡвѣнѣ дѡтворѧ сѣкрѹшаѧвѡѧ за
творы. тѣгда тавѣса нач. хотѣ́ѩ плѣнити ле́
стивааго. нѣ вѣ тѣ чад нежѣдаста сего видѣти.
нѣ дѣѩста вѣ тѣ чад. и̑ дѣствоваста къ сѣ. об
сѣ сѣ прикло́нѣшимѣса. почѣтласта до
вѣсѣ тѣ велицѣ дѣ́ний. како дѣтворѧ за
ка знамена. сѣкрѹшѧ тѣ дѣти хождѣти
ржати. како дѣтворѣ мнѡжѣство чюдесѣ. и̑
чѣвоникѣ а̑ дѣ дѣти. тѣстѣство водѣ́ное вѣ вино
прѣложивѣ́. дѣзаконо мнѡжѣство о̑ть нач
хлѣбѣ прѣтивѣ. вѣ поустѣ́ни прогнанѣ сѣ
вомѣ мнѡжѣство дѣсѣ. слово не́поущаѩса. и̑
прогнѣваша недѣлѣ. подвигаша глаголѣ. и̑ о̑ть
хождаѩ стра́сѣ. дрѣвѣнѣ о̑бнавѣваше зѣ
ни о̑ко. о̑плѹвѣша тѣ́ко сѣтѣ гласа. чюдесѣ
хрѹпѣ на теченѣ словомѣ ѹзваше. о̑слабѣ
наго и̑сцѣлѣ. дѣлаѩса о̑дрѹ своегѡ пока
зать. по́ходѣ тѣ́ко не со сѹхѹ вѣ́хѹ порта. сѹ
хѹ вѣтрѣ о̑плѣнѣ словомѣ. а̑ тѣ́ге крата ризѣ
крадѣше ѩзы́ка. нѣ́ѣпаго а̑постола тво
ряше. блѣдницѣ плакавѣ́ѩса. вѣ недѣ
сѣмѣ крилѣ настрѣвѣ́ше. Се къ сѣ глагола
сѣ и̑ дѣствоваста. сѣдѣ́ша. вѣ и̑стѣ́нѣ сѣтѣ
домѣ сѣмѣ. си дѣ́ша дале́че сѣтѣ ма́трѣка́
го е̑сѣ́ства. си дѣ́ша вѣ и̑стѣ́нѣ дѣсѣ́тѣрѣ́ца́
го сѣтѣ. а̑ не сѣ́трѣпѣ́ша. тѣкождѣ ча́ды.
и̑ мѣ́ка́ша къ сѣ тѣ́нѣ сѣдираѩщѣда плѣтѣ
ношаѩщѣ. и̑ тѣ́кожѣ чловѣ́ць тѣкожѣ живѣ́
ще. тѣдѣ́ше хлѣбѣ. и̑ жѣдаѩше. хождаѩше
ногама. и̑ ѹрѹгождаѩшѣса. почѣваше. и̑ радѣ

дѡтворѧ

мн = мни

порте

таяше нужди естеству, сьвьзтари възлежааше.
и свободь и земни живааше. досаждаемь трь-
пяше, и оумаляемь млъчааше. страхомь обь-
ять бѣ въ страсти. и глаголааше нынѣ дша мо-
я скръбить ся. ятъ бысть и невъзможе бѣжати,
съвязанъ бысть и не възможе отвлѣщи ти,
осужденъ бысть и не може побѣдити. на древѣ
пригвожденъ бысть. и не възможе свити. оцъ-
та напоенъ бысть. и непоилъ въ того мѣсто го-
рестъ. копиемъ боденъ бысть. и кръвь его съ
водою истече. и прадъ чловѣчьска и смрьтьна
си въ тайнахъ нашего естества сътв. а небесьн-
рьтвна. се помышляаашета о всѣхъ приклю-
чьшихся си хъ. И бысть бесѣдоующема
има. и съвъпрашаюшема ся. что бывшее
и что будущее. и самъ спсъ приближися идѣ- е = не
ше с нима, на спадоушевьный кръмчи. рѣши-
ти прѣрѣканиа его. приде правдное слнце.
и лучи божьства и богоразоумия простьрвна
на. наста искоудъ. и самъ ис идѣаше с нима
очи же его дръжимѣ бѣста не познати его. прѣ-
мѣни има очи. обаче дзгда да не познаета его. познаета
хранааше до себе. да явится има тета ни прѣломлѣ-
нии хлѣба. кака сьта словеса си. таже прѣрѣкае-
та къ себѣ ходяща, и еста свѣтьна. стоце бо
и лѣчати хощета. яже ѣавлаемь печаль. рѣзь-
та мкака сьта словеса си. таже прѣрѣкаета къ
себѣ. повѣдита и мнѣ бесѣда яже глаголета,
буду и азъ обьщенникъ вашимъ словесемъ.
оньже прѣрѣкаета. кака бо сѫть словеса таже

пребываѣша между собою. ходяшта. и ѣста сѧтъ на лицѣ вѣнцѣмъ ѣже о скрѣби. отъ вѣка даже ѣдинъ отъ него. нетокмо и на клѣтѣ. и рече кънеземъ Ивли ѣдинъ живъ въ іерусалимѣ нера зумѣ дѣвѣшаго. люди ѣже не видѣвъше. то не слѣшаша. да аще отца оу не бѣ. ѣдинъ оучитель не слѣша. аще и оу не бѣ ѣдина оучителя. дѣвѣшаго не слѣшаша. ни видѣвъше ѣси ни оуслѣшавъ дѣвѣшаго. тъли ѣдинъ живъ въ іерусалимѣ. и не оувѣдѣвъ ѣси дѣвѣшаго въ ѣдинѣ. ни ли звѣзда слѣшалъ ѣси. ни ли звѣзда! ѧта наоучила дѣвѣшаго. ни ли сухиѧ наоучишѧ изнѣмѣвъ дѣвѣца. слѣпѣ зѣницѣ свѣтѧ съ
Нота курлах. тип. влѣкѣсѧ облѣчесѧ въ сѧть. лоунѣскаа ѣкрѣсота на прасно оутрѣе. отоне оурѣвнаа на платѣ / платѣ, разоѣрасѧ. дѣнъ въ коньцѣ сѧ оутрѣдѣе. капѣ ньце на оучкроухѣ распадесѧ. ѣдова дрѣжава дѣва на оучкроухѣ зана дѣсть. и не оувѣдѣвъ ѣси дѣвѣшаго.

Голѣма, о нѣжоу, дѣвѣтинѣ ѣси невѣдѣвшѣи. да сего не разоумѣеши. ѣда старѣишина ѣси сихъ мѣстъ. ѣда ничто оубо ѣси въ градѣ сѣ. ѣкѣ же нѣ живѣ. и нѣкого оучѣника ѣси наче сего не оувѣдѣ. тварь оубоиса. и не возможеши въздрѣти. тъли ѣдинъ живеши въ іерусалимѣ. и не разумѣ дѣвѣшаго въ нѣмъ въ дни сѧ.

Ѣкѣже рече Коне дѣво дѣло найде не житѣе. стоуди де дѣтрѣ въ коу оуноу ѣсть совоу. ѣвиса Ивани. Коне. ѣже вась ради пострадахъ. ѣже вась ради пострѣдахъ. и дѣтрѣвѣ да вась дѣждь. ѣдаче
раза
Коне, на оучитиѧ. аще чтѣ дѣво отъ мовѣ

Глаголеть бѣсъ. оукажита ти. аще тако ново ави
сѧ въ тварехъ. коне. рече клеита. не глаголи рече ѥ
мьноу. нако страньникъ ѥси. сирѣ твоѥ. аще ѡтъ
мѣдѣничьствѣи рѣзуми. сице ли ѥсте ѡстраститиса
ѥдѣ невѣи. тогоу нашоуть. ѡнѣзе глаголаашеѧ
коне. послоушай мьноу. ѡвѣке имѣи ѡставѣство. неже
ѡ ѥст назарѣнинъ. ѥс имѣеть. назарѣнинъ родомъ.
бѣсъ изиде изъ тророкъ. тамоѥ сѣкоупаваѧ. и ѡдрѣ
шивъ оуда. и недвисъ изиде тророкъ. ѡстѣзе
захарию глаголаашеѧ. ѥсе изиде въ стопъ имѧ ѥго.
ѥдиноу словоу ѡтъ гломѧ сократисѧ. ѥдиноу бѣсѣдо
ѧ тророкъ недѣли. и изиде бѣсъ изъ тророкъ и
ноуѧ дѣлоу и словоу. тогоу прѣшлаашеѧ и оуши
шаашесѧ. силѣ дѣлоу и словоу. съ трокаѣ
ѣвѣре тако же съ рыбы. силѣ дѣли. повелѣваашеѧ
вѣтромъ. и оусмиряаашеѧ. силѣ словоу, касаа
шесѧ изгоньшиу ѡтѣсѣ. и ѹладѣи дѣваашеѧ.
силѣ дѣлъ. глаголаашеѧ ѡдови. и ѹзноашеѧ тѣ
ноуѧ. силѣ словоу. въ ѹмъ имѣѧ хѣдѣ кра
ѣи множьство. силѣ дѣлъ. слово слова разо
риль. и тлѣѣи дѣлъ въ свиноу посѣлаашеѧ. силѣ
словоу. касаашесѧ соуструзѣ. и ѹгдаѣдѣна слѣ
ѣѣдѣ ѡтѣдѣлаашеѧ. силѣ дѣлоу. проклинаашеѧ
стожѣнизѣ и исѣхнѣаашеѧ. силѣ словоу. бѣсъ
ишиу показаашеѧ ѡчи и просѣщаашеѧ зракъ. си
лѣ дѣлъ. архиереиска сѣтиа. словоу ѡстроума
аше. силѣ словоу. и дѣлѣи. ѡдѣнаго трѣда
остроуа ѹзѣлиа. силѣ словоу и дѣлѣ. прихо
ждаахѣ архиереи и искоушаахѣ ѥго, и ѥдиноу
словоу ѡтвѣщаашеѧ, ѥди хотѣаахѣ и ѿ окоусѣ

тлѣѣи

творить. оученицы ѥмоу оувѣваахѫ, ѓда хощеть
хѫ чтѡ ѡбаѩѣго оучитєлѧ. знаменѣѧ ѡбаѩнаго прѡро
ка, нѣ слово слова разорило. и ѡстроуѧша сѧ вѣтвь
іѫхъ. силѣѫ. словомъ и дѣломъ. прѣдѣ вогомъ и
вѣсть глаголѧти. того прѣдаша архіѣреи и кни
жи на ѡсѫжденьѥ свѣрѣшѧ. и прочаѧша й. ѩже ѡсѫ
жденаго на сѫдищи поставиша. ѩко ѡсѣдѣ
ша на сѫдищи плащоть. поставиша ѩкоже оузлодѣ
га каіафѫ. ѩвѣзаша рѫцѣ ѥго. ѩвѣворѣ моу
толико гоудесь. привѣздоша ногѣ ѥго. прѣ
ѧкъшѧ вѣкѣѣ порѣсѣдѣ. повѣсиша жизнь
надрѣвъ. остроуша ѩже не оубиѥши. ѓакла
на коньѥ. ѡтвѣрѣгоша ѩже не ѩзѣ послоушь
сѣвоуѥши. и свѣтѣвасѣ свѣтѣвоаша ѩзѣи. прѣ
даша и на ѡсѫжденьѥ свѣрѣшѧ. и прѣдасѣвши ѩ .....
postquam flagellasset ѩтѣ бивъ. и ѩзыкъ свѣтѣваѧше. вѣзѣ вѣзѣи
еum dim.?? прочѣнѣи. ѩзѣ же надѣаѣхомъсѧ. ѩкоѫ ѣсть и
имѣѣ ѩзбавити нѧ. ѡ какоѫ ѩоукавѣ сѧ
хѫ клеѳѣовѣ помыслѣ. не рече сѧть. ѩзѣ надѣ
ѣмъсѧ. нѣ ѩзѣ надѣаѣхомъсѧ. ѩкоѫ ѣ имѣѣ и
ѕбавити нѧ. ѩзѣ нѣкто рече. ѩкоѫ ѩоѩасѣть
ѧзыкъ. радоваѣхомъсѧ ѩкоѫ ѣ ѩоѩасѣѣ людѣ.
ѩкоже ѩзѣ вѣ нечаньѥ и свѣаше клеѳѣѣ ѥже
ѡѫть. волѥже главоѩавѣшоу клеѳѣѣ. главоѩа и на
іс. ѡ неразоумѣна и поудѣнаа срѣдѣзѣ вѣровать
ѣ ѡвсѣ ѥже главословѣша прѣрѣзѣ. не ѩакомъ
подобаѩше постраждѣти хѫ. добро наоучи вѣ
спасѣникъ. оучѣшѧихъ оучѣть. добрѣ хощеть
оувѣдѣти. оучѣшѧихъ ѡнѣѩѣкѣ. ѡ нерад
зоумнѣвыи поудныи срѣдѣзѣ. ѩко невѣровашѧ

пророкомъ. якω сице подобаетъ постра-
дати хоу
и якω вънити въ славу свою. начѧвъше отъ моса
и отъ вѣстъ пророкъ. сказаше сѧ. въ вѣстъ
книгахъ собрано. якω сице подобаетъ постра
дати хоу. начѧвъше отъ моса дроугаа бжтвнаго
врѣмена пророкъ. прѣвоучитъ хоу начѧтавъшоу ти
сѧ. и сѣрдца отворитъ дх̃ъ нѣдо и земьнѣ. оугда
же ихъ моси рече. оуслышите мою вашь. вси
мн трудъ вами. и повѣмете рече. азъ ѣсмь жи
знь и въскрѣсение. и рече. пѣрвѣмта рече. порази пасты
ха и разно пойдѣтъ обѣзда. и порѣмете рече. азъ
ѣсмь пастоухъ добрыи. аще и въ отъ вѣтъ сего,
стражоу дрѹжатъ. дх̃ъ рече ѣдыи хлѣбъ мои въ
звелитъ ѣсть на мѧ прѣдъ вѣмете. и сѣдъ на
вечери глаголаше. ѣдинъ отъ васъ прѣдастъ мѧ,
прѣвѣте стражеи глаголаше. мѣнта дѣма пота съ
мѣсе. и въ стражеи глаголаше. мѣнта приде
чадъ да прославитъсѧ сн̃ъ чловѣчьскыи.

Дх̃ъ рече дамъ въ чадъ полъзѣ. и въжаждѣ по
мѣнѣма мѧ отъца. и наученъ глаголаше. есе
дъконьчасѧ. такожде и ѣже въ стражеи. дх̃ъ
прѣвѣде тѧ. положѣмѧ мѧ въ гробѣ прѣсладкыи
мъ. въ тѣмницѣхъ и въ дѣнь съкрѣтьнѣи. асафъ.
ѣже о въскрѣсѣнии. въстани дѣма сѣдѧи земи.
и яковъ. сѣтавъ якω лѣвъ. и въста якожде скоу
мъ. ѣшѣ на ѣдинъ въ кнѣгъ полъзѣ. пѣридѣвъ
поне въ сѣнъсѣнии ѣже прообразаше. дх̃ъ ѣже
о въскрѣсении въ правдѣ правдѣ ѣсть провѣстрѣди
въздѣ дх̃ъ въскланзаѣмѣ. ѣ въ власѣ трѣдъ
нѣ. тогоу слава. и пѣснь богоу и отцоу. о доуст ва

тѣмъ. такоже истрѣва. нѣмца с̑ прѣсло с̑ въ̑ вѣ
къ вѣкомъ амин.:

Ѡ3333333333333333333333333333333333333333333333333Ѡ
їѣнна аѳрисата хосатина града златоустаго слово
на свѣтлѣ пасхѫ .:. ѵѵѵ

Радоуйтесѧ о҃ ѳ҃ всегда възмодѣнсѧ братїе.
с̑ паки рекѫ радоуйтесѧ. ѳ҃ длъ величїе не
пѣзбѣсѧ. ѳ҃ їх прѣбѣйѣх вѣсѣлъ с̑ свѣтъ
народъ много спасѣйѣх. праздѣнѣвоуйтъ оудо
въ спасѣ с̑ вѣлѣпѣдрѣ сѣвѣно. съ до въ с̑ свѣтѣ,
дѣлъ їже свѣтворилъ ѳ҃. въздрадоуйтсѧ с̑ възве
селитсѧ вѣлъ. прѣпѣвѣдитъ спасе нашего въскрѣ
сенїе. паче же нашеѧ дѣтасенїе възѣмѣтъ. прѣпо
вѣдитъ оупрѣтивенїе дїаволово. нечистѣ
хъ дѣхъ плѣненїе. дѣтасенїе хрѣсѣтїанско
въскрѣсенїе трѣвѣзѣтъ. въскрѣсенїемъ до
хрїстовомъ оучасниѣ грѣха ѳгнѣна. чрѣвїе
неоуспѣвающи бѫтирающѣ. адъ пасѣтсѧ. дїа
волъ дѣлоуѣѣтъ. чрѣзъ оупрѣтивлѣтсѧ. доу
сѣ лѣкавѣнїй прогонитъ дѣѣватъ. земнѣи
на небеса въсходѣтъ. сѫщѣи въ адѣ свѣбождени
дѣѣватъ отъ лѫзѣ дїаволѣ. с̑ къ богоу прѣвѣ
ланѣе глаголѣтъ дїаволови, вѣдѣте дѣтрѣ
тїи жало. къдѣ тїи адѣ побѣда, вїна терпѣтъ грѣхъ
свѣлѣчѣо праздѣнѣ сѣсѣва, с̑ трѣвѣжѣ ствѣ сего ѯѵ. гїа
нѣ с̑ исходатайнѣкъ нѣетъ нась, въсѣхъ добрѣ, тѣ
бо истрѣва нѣ дѣтворилъ. отъ мѣсѣлѣчѣо въ сѫ
щѣѧ трѣведѣ. тѣй нѣ не ѳдѣбнѣѣшѣѧ дѣтасѣ,
оупрѣвѣтѣлѣ! ожѣвилъ, с̑ ѣдѣза нетрѣнѣзнѣна горѣсти

Латинскаго дѣни = ни
паданїе, прѣпѣвѣдитъ ѯѵѵѵѵѵ. дѣ

въстава отнѫдъ. тъ ради ны сѫща грѣхоу сво
бодѣ яви ся. заглади въ наше рѫкописанїе. хъ ны
рече искоупилъ отъ клѧтвы закона. бывъ за ны
клѧтва. занеже достоитъ и намъ рещи. что въ
здамъ господеви за вьсе еже въздалъ еси намъ.
бъ сы и исначалѣ. чловѣкъ насъ ради изволилъ
быти. и бысть послоушливъ до съмрьти, да
ны отъ вѣчныѧ смрьти избавитъ. въ рабїй
образъ сѧ облѣче аггелскыи владыка. плъть
приѧтъ божи слово, и чловѣкъ явлѣаше сѧ. въ обра
зѣхъ и равночестнѣ съвѣчьнъ отцоу. вьсе прѣстрада да
ras. casu
ны отъ неправды работы изьметъ. и отъ нечь
стиѧ избавитъ. сего ради съмрьть пострадаше
плътїю. подадитель нашего живота. сего ради
и погребенъ бысть. источникъ безсмрьтиѧ.
новѣ смыслъ — да съмрьтнымъ прискоуснѣи животъ по
дастъ. и пакы же по земи добротвора исцѣлѣа[ще]
чловѣческыѧ страсти. не достоино же отъ бо
борецъ жидовъ. въстрпѣаше възмездна. го
сподь же нашь їсоусъ хс за многыѧ благости. про
каженыѧ очищаше. слѣпымъ видѣнїе — = e ob gratiam
на corr. ex нꙗ
даѧше. хромыѧ цѣлѣаше. бѣсы прогонѣаше.
лазарѧ четверодневна изъ мрьтвыхъ хсъ въста
вилъ. отъ пѧти хлѣбъ пѧть тысѫщъ насыти.
по морю ходилъ. водѫ въ вино прѣложилъ. кръво
исцѣлилъ — точицѫ исцѣлилъ, дъщерь архисунагога. оумр
ьшѫ оживилъ. и инѣхъ многъ тайнъ, достоинъ — =нь =нѣ
чоудесъ сътворилъ. жидове же завистиѧ и рѣвь
нѣнїе обѧти. овогда камениемъ биѣхѫ га.
объѧти
дроугоици — дроугоици же окоушаахѫ сѫдомъ сврьнѫти. //
nin ... ?

конѣчнѣ же и на крѹсть приведоша и. нѣ ѹ наи
ѹхъ не ѡдраживъ. гдобы хоулѣвнѣихъ жадовъ
нѣ и плещи свои дайша на раны. по иророчѣскоу
поу. и ланить свой на заѹщенѣа. и не ѡтвратиша
лица своѥго ѡть сѹда плѣванѣа. и конѣчѣнѣѥ
ѡвца=ovicula
бѹнах. ако овца на заколенѣе приведень бысть. и ако
же агнѧ прѣдъ стрижѹщимь его безъ гласа
не противеса. не прѣкѣкаѧ. хоулимъ не въз
хоулнаша. страждѧ не прѣтѣлаша. прѣдаша
же себе сѹдѧщемоу вѣ праведѣ. не прида
до вѣ прѣвоѥ приношенѣе. нѣчтоже и казнь сѣ
творити невѣрнѣимъ. нѣ вѣсхоте дѣготы
ѹбли и. и прѣвѣвѣе. наставити задѣ
подвѣшихъ на и састи. и ѹвѣдѣ господѣнь
благость великыѣ. хоулнаѧхѹ его жидове и гла
голаѧхѹ клѣтоу бѣсѣ имаши. ѥже дѣготы
ѹбывѣсѣ. бѣсѣ проганнаша. жидове на ли
це господѣне плѣваѧхѹ. онѣжде сѣдѣвъ ихъ ѹ
лнаша. жидове ѹа каменѣемъ побиваѧхѹ
ѥже хрожѹщѣ ихъ теченѣе дароваша. и всѣ
лнѣвскы. ѥконѣча доброговора. досаждаѧщѣ и
нѣ клѣтоу. и вѣзѣ нѣсто добро дароваѧ. не ас
хваляѧ ѕлыѣ. ѹбо и скврнѣвѣнѣи
словесѣ. кротко же терпѣа клеветы. и не
помѣнѣ зниѣ бѣ. прѣѥмѣѧй чѣсть ѡть
ѧгель. и да не продѣлѣ слова. да прѣидеть вѣ
сань главѣ вещий. конѣчѣнѣѥ же ведень
бывашеѥ на крѣсть, и на скалѹвѣе. славѣнѣи
цѣсарь. и прѣвоженѣ бысть на дрѣвѣ.
славимыѣ херовими и серафимоть.

Mani recentiori & mid:
ѧ б в г д є ж з ѕ и і к л м н о п р с т
оу ф х о ц ч ш щ ъ ы ѣ ю ѧ. rasa.

и въсѣми силами ѧгельскаѧми поклаѧнаѧ прии
ѥмъѧ. и оубо кротъко подъѧставѣ и пострада.
наѧ трудъныѧ подаѧ. и оучитель кротости
бываѧ. сего ради и оубо и въ. длъжни ѥсть трь
пѣти къ въсѣмъ человѣкомъ стрѣлѣнѣа. нъи на
крьстѣ повѣшенъ бывъ. болѣша дѣла и мно
жаишта чюдеса показаѧ. да тѣмь лако оустра
шитъ. дѣ тѹрѣ въ квѣтѣхъ неистовъ сатво. даже и
мѣтѣтъ вины невѣрьна. ни да глаголѣтъ ѣ
ко просто чюдо творѣахомъ. тръвоке оубо дѣтѹ
тъ къ тропаѣмъ бѣжати. да въсѣ сѧ. шлаѧ на аѣ
рѣ прожежетъ. повѣшенъ бѣсѣтъ на дрѣвѣ.
да бъ въшьи древѣе грѣхъ. дрѣвомъ человѣкомъ
ѣдѣлитъ. ѥгда прободенъ же бѣсѣтъ и копиѥмъ вкра
дра. за прилаѧтъ отъ ребръ ѧдамлѣ женѣ. за
нѣже оубо злый ѥѹгъ прѣльстилъ. ѥѹгаже тръ
сѣтилитъ ѧдама бѣтвоуила. ѣзидѣе отъ ребе
рѣ на обою. и оуподобитъ сѧ съкрѣтъ отъ ѧдама
до посѣа. и на недоуравѣлъшихъ. сего ради прободе
на аѣрѣ
s'introniſa.
на бѣша ребра. да оубѣѧтъ лако нестѣкна
тъѧтъ. тѹнѣсе дѣтасеѣѣ страстѣ хва. нъи
жѣнатъ. ѧдамъ до трѣвъ доуѣ дано бѣсѣтъ.
трѣвъ
тѣмѣтъ ѥѹга. и ѧдамъ оубо не трѣпѣливъ бѣ
сѣтъ. жена же въ ослоушаниѣ бѣсѣтъ. дѣтасема
же дѣдетъ при жѣтиѥмъ чадъ. квѣтѣ при
ѣ.ч.ч.ч
жѣтиѥмъ чадъ. не прижѣтиѥмъ ли чадѣ на
рѣна. тако ха сѧ сѧ прижѣтъ. не дѣ тѣжетъ
бывъши. лако же и сама послоушьствоуѣтъ.
мъ дхомъ сѣтомъ осѣнѣвшимъ. лако же ѧрхаѣлъ га
брѣилъ благовѣстилъ. Сѣдѣ оубо радѣ вины и ре

бра прободена бъ вайтъ Христова. да и трѣвиде
речената стаанътъ. и тайната кръвь ленѣва дроповѣ
дана бѣдѣтъ. и благодѣтъ хотѣщима въситати.
и стече до кръвь и вода ѿ ждребь Христовъ. да и рѣко/
тавѣ грѣхъ нашихъ загладитъ. и кръвѣнъ ней
очиститъсѧ. и породъ въ старинѣмь. ѿ вельта
тайна покаѣтъсѧ разбойникъ. водѣ обрѣтати
сѧ да сѧ кръстатъ. на кръстѣ висѣще. не бѣ
жика коже одрѣза кръвь ленѣва. ни ѿ сточника
ни ѣзера. ни бѣжда ни творѣщаго политвѣ.
въси ѿдо бѣгѣнѣти разбѣгошасѧ за страха ѿго
дейска. нъ не(а) ѣрѣтѣ (ѣс) водѣ. нъ и на кръстѣ
висѣ бѣдѣтель водѣ бѣсѣ.:

ждребь.
загладитъ дѣло
и tabula cerea?

Помежа оубо не бѣ како въ цѣсарѣ сѣвѣ небесное
вѣнѣ разбойникомъ. безъ кръвленѣва. подо
бающе ѣмоу покаѣвъшоусѧ. не лѣпшисѧ кръ
вленѣва. водѣ и кръвѣ ѿ стоги отъ прободѣнѣихъ
ребръ своихъ. да и разбойника свободитъ отъ
калешдихъ ѣмоу грѣхъ. и кръвѣ свѣтъ ждавѣнѣ
не бѣвшаѧ (ѣс) навѣтъ. и вѣшлиѣтъ нашѣ надежду.

Попель № 2 Jesuchium Hispicum

аще до кръвь комѣча и кожѣлта. и попель комиза
Кротинъ. ѿскврѣнѣнѣихъ стѣпанъ. на очищѣ
ление плѣти. колми паче кръвь Христовата и ста
са нашего. очищѣление бѣсатъ вѣсѣтъ кръстатъ
гамонъ. ащѣ рещатъ и чловѣ отъ невѣрѣнѣихъ.
колько проклѣтъ бѣсатъ (ѣс). рѣзи ѣмоу. да бѣдѣтъ
ший грѣхъ въ народѣ. дрѣвотъ разорити. ащѣ-
рещатъ и. колько ожи и грѣхове носилъ. рѣзи ѣмоу.
да грѣхове и вѣлѣкутъ адамовѣ искорѣнитъ. ѿтъ
бо стѣнатаи и трѣсатсѧ ѿслѣдень бѣсатъ и грѣхъ

ѿскврѣнѣнѣихъ

Judah

адамово!

-нь

и трѹпнице и вѣнцѣ дѣлают. їс же человѣколюбьць
сѣ. хотя промыслити за своего дѣтворенїа. въ
се пострада надъ дѣлъма. да мѣ отъ осѫжденїа
бѹл. ѹв свобод. свободѣ бѹдет. такоже и породиса отъ жены. да
еврѣи приѣвъшїи чловѣкомъ отъѣмлет.
такожде и трѹпнїемъ вѣнцѣмъ дѣлесъ. да въ
здѣланьи злѣ земѣи чрѣсомъ. своймъ по
слоужанїимъ кротчѣйшїи сѣтворитъ. аньгле
ти речетъ почто злѣчь и оѫзѣкъ истинѣ. увѣдитѣ.
да мѣ сѣтрѣпоносѣнѣйшѣ чюдо изложитъ. //
та бо злѣчь слѣдо отъ дѣлесъ мать и їсѫдѣнье.
аньгле ти речетъ такѣ невѣрьный. почто присѣлъ
тайнѣ на колѣно поклонайса тѣмоу. ѹв
ѹн тѣмоу да нерѣшѣ поклонетъса тѣмоу жидо
ве. и не по воли повѣдетъ ѹдсарѣствїе его наже
ти, нѣнѣ оубо радайшѣ се поклонѣютъ.
не вѣдѣшѣ тѣже ѹворѣахѫ: въ дѣдѣшѣе же
вѣскрѹшенье. вѣсѣко колѣно поклонитъса.
небесѣкыихъ и земѣныихъ и прѣдѣсѣдѣнїихъ
хъ. и вѣсѣкъ ѣзыкъ исповѣетъса яко гъ їу хъ.
въ славѣ ба оца аминь. Нѣтъже ѣплашѣтъ
нѣмь пришѣствїа. не тѣкма до ѹдсарѣство обраѕо
ваньше. мѣ и кръвоѣденье и оубїѣство жидовъ
гавѣташе. дашѣе же и сърѣсѣтъ въ ѹмъ его. да вѣ
мѣнѣтъса ѹтѣси ихъ. се оубо Господи ѹворѣахѫ.
=л
неразоумѣѣшѣе пропѣнаѣта. нажеже вопѣетъ
осѣлѣтѣе. овѣрѣже не разоумѣ своего ѹнидѣтеля.
и ѹворѣза. нѣ нажа до спсоу на крѣсѣтѣ вѣсѣтоу.
видѣвъ чоудѣсѣвѣное слѣнѣце. да правѣднаго
А
ѹдѣа. слѣнѣца. досаждаета безаконѣникъ. мѣрѣтъ

дръзостъ. оставѣвша отъравивъ зелиѥ. безаконь
но слышѣ. проскврѣнѧтъ оби творѧщиихъ
велико безаконьѥ. не оставѣкшаже славьна дѣва.
нъ и зелиѥ прастѣшеся нетрѣбѣнѣ безаконь
на жидовѣска. показавшаше и очѣщаше тѣ
бѣ отъ прочинаѥвыи. тѣмже и нетрѣвѣшѣе
къ неговованиѥ. нетрѣбѣ носити на себѣ
богомрѣзкыихъ жидовъ. не сиже до храма оуді
въ каиѳъ осквръкни зелиѥ. ни сиже оутажилъ бе
мѣ сатанино творениѥ столовъ. ни сиже оскврѣни
шѧ ѥѧ нетравдо свѣвренимъ содомѣскыѥ. ни
сатиѕи дѣворища идолы отъ ѥѧ. ни сиже оу
тажѣчила къ крѣвь захарииа. ѥлма жидове
нечѣстиѥ се великоѥ дѣворище. сего до двѣ
ма и нестоюще камениѥ се распадаѥ. да оувѣ
дѣтъ, яко съ ѥсть доуховѣныи и живѣи камыкъ,
каиѳъ до ѥре отъ доуховѣнаго посѣдоуѥшѧ
камѣка, камыкъ же бѣ хъ. со нерадоуѥшѧ ни
довѣнаго. каменье распадаѥ се и ти не доуѣвъ.
безоумьна двигаѥтъ се. и доуховѣныи невѣ
роуѥтъ. отъна зрѣкѣвѣна раздраѥ. да доуси
таѥго навѣтъ се. раздѣравъ се отъна. и обнажѣ
на дѣтѣ зрѣкѣвѣна. за рекшаго хрѣста
се оставѣѥмъ дѣваѥтъ ватъ домъ вашъ доусѣ.
отоуѥтъ до всеѥвѣстьноѥ жидовѣскоѥ. за тоу
бийство. и живѣвыи въ градѣ и въ зрѣкви а
ѥли. отидоша отъ тѣдоу. и придоша въ
зрѣкѣвѣ. многаша бѣѥса отстѣпивыихъ стѣ
хъ въсташа къ хрѣстоу. да отвѣтѣ ѥмо хъ
оумрѣ. не ѥдинъ въстанеѥ. нъ вѣсѣхъ

столовъ.

Nr broi!

ъ = тъ.

страхомъ же неправѣдныихъ и грѣшныихъ.

оупваяшиихъ на нь въскрѣсить. Се ѥстъ чь
стьный начатькъ праздникъ пасхы. и си
сятъ тайны христианомъ. о въскрѣшении
мертвыихъ. и жизни бѫдѫшаго вѣка
праздноуѥмъ. сего ради оубо праздноуимъ
не квасомъ зълобы и лѧкавьствиѧ. нъ опрѣ
снькы чистоты и истины. вѣрѧѧшѥ въ о
ца и сна и стаго дха. въ троицѧ ѥдноѥстьствѣ
нѧ и недѣтворенѧ вѣроуѧшѥ о въскрѣшении.
чаѧшѥ га пакы градѧшга. оуже не смѣрена
нъ славьна. съ свѣтьлостьѧ небесьскоѧ. съ свѣ
тьлыими аггелы. съ трѧбоѧ. и страхомъ и радо
стиѧ. радостиѧ же свѣтыихъ и правьдныихъ.
бъ же мира въсѣхъ да ны съподобитъ. въскрѣшению.
стыихъ. дѣлы благы superscripta дешены. и правоѧ вѣроѧ.
ꙗко тому слава и дръжава въ вѣкы вѣкомъ аминь.

дешены! inventos

Вопросъ

свѣтаго оца нашего архиепа бывъша костантинѣ
града. ѥоанна злаго оустаго. слово на гридневно
ѥ въскрѣшенье гн нашего. въ понедѣлникъ.

оброѥстъ врѣмѧ дьнь съ въсѣмъ намъ възпити.
реченоѥ блаженыимъ дбомъ. кто възглаголетъ
силы гнѧ. оуслышаны сътворитъ въсѧ хвалы
ѥго. ѥ се намъ приде възлюбьѥноѥ и съпасноѥ
празденьство. въскрѣсьный дьнь гн нашего Іс
ха. миръ на ꙗвина. съмиренья начатькъ. боре
ний отѧтьѥ. разоренье съмрьти. побѣжденье
диаволово. дьнесь ангели съ чловѣкы размѣси
шасѧ. и носѧшеи тѣло съ бесплътьныими си

ѣ = мъ?

Іс8

лами, ѩвашѧе вѣсѣдѣватїи. дѣнѣсь разорисѧ
диаволово и ротивѣсово. дѣнѣсь ѣдꙋ скꙋрѣтѣкы
а раздрѣшены дѣмѧ. ѣдовала подвѣ ѩзеге.
дѣнѣсь добро ѣсатї вꙋдꙋ паки ремїи прозорѣ
сквоꙋ ѻ҃ко глась. кде ти скꙋрѣтї жало кдѣтїи а
де подвѣ. дѣнесь недѣлꙋ вра=ѧ слоꙋ вла
дѣка нашѣ ꙗ҃. и сатѣ скꙋрѣтїное лице ѩскажѣ.
почто же глаголѣ лице. сато ѩтѧ его привложитї.
ѩже до скꙋрѣтї не скꙋрѣтї глаголѣтъсѧ. нѣ ѻу҃с
тенѣше и сѣнь. прѣвѣе до прише сѣвита хва. и сѣ глаза
спасова. и҃с сато ѩтѧ скꙋрѣтї. страшно ꙗ҃. дивѣй
до прѣвѣи глѣ. за велика застрѣшенїа сѣнь
ѻ҃сѣдѣ дивѣ ѩвѣшѧе слѣпца. вѣнѣже дѣнѣ ѩси
скꙋрѣтѣ ѻꙋтрѣши. и дѣнѣнѣйше ѩвѣ сѣнь
ѩменѣ нарече глаголѧ. скꙋрѣтѣ нѣжноꙋкой.
и ꙋгорѣ ддѣ глаша. скꙋрѣтѣ грѣшнѣйхѣ ꙋ
ла. не тѣкѣтї же скꙋрѣтѣ нарицаѧшесѧ. раздрѣ
шенѣше дша ѻ҃тѣ ѩлесе нѣй ѣдѣ. послоꙋшай до.
патриа҃рха ѩѣкова глаголѣша. сѣнесеше сатаро
сѣ ноѣ сѣ пеналїй вѣ ѣдѣ. пророка же нѣкы.
ꙋмрѣ ѣдѣ ѻ҃ставѣ своѣ. и паки ѩного пророка
глаголѣша. ѩздавитї на ѻ҃ѣ ѣда прѣвѣсѣ
дѣнало. и многаждѣ ѻбращѣшесѧ вѣ вѣтвхѣхѣ
кѣнгахѣ. скꙋрѣтї ѣда нарицето. прѣставѣ сѣнѣ
не ѣсѣ ѻ҃ѣ слдѣ. тоѣше ѻдо долагоу конѣцѣ на
дѣсѣтѣ. вѣскрѣшенѣше насѣ. и глобѣколюбѣ
владѣка ново и спасанно жѣтїе. вѣ жизнь на
ша вѣнесѣ. ѻ҃ѣ же до за скꙋрѣтѣ. ѻ҃сѣнѣше и сѣ
нѣ глаголѣтъсѧ. прѣставѣ сѣнѣше ѣсѣ ѻ҃ѣ слдѣ.
ѻ҃ѣ кѣдоу же ли се нѣсѣ ѣвѣ. послоꙋшай сатоу.

многажды
ѕуntax.

ха глаголѧшта. лазаръ дроугъ нашъ оусѣпе. нъ и
дѣ възбоудитъ ѥго. ꙗкоже бо намъ оудобь ѥстъ
възбоудити и въставити. ꙗкожде и обьштꙋ
моу нашемоу владꙋщѣ. оумѣрꙋшѧ гласомъ
въставити. и понеже новобѣ и дивъно реченое
имъ. ни оученицѣ же разоумѣшѧ вѣшꙗаннаго
издрече го. дондеже снидѣ въ немощиихъ. и ꙗвѣ издре
че. и вселенскъиже оучителъ. блаженъи
павелъ. пишѧ солоунꙗнемъ рече. не велѧвамъ
невѣдѣти о оусѣпѣшиихъ да не скрѣбите. ꙗко
же и прочии неимѧщии надеждѧ. и пакы инъ
де. оубо оусѣпѣшии охъ погыбошѧли. и пакы. vec. add.
мы живии оставъше. и не постигнемъ оусѣпѣ
шиихъ. и инъде пакы. аще бо вѣроуѥмъ ꙗко
ис. оумрѣтъ и въста. такожде и бъ оусѣпѣшии
хъ. исомъ приведетъ съ собоѧ. видѣли въсѣде
оуже. оусѣпение и сынъ смрѣтъ наричемѧ. и и
мѣнѧщеѧ прѣвѣѥ сего страшно лице. нъ ине
брѣгомѧ по въскрѣшении бывъшѧ. видѣли ко
лѣ свѣтѣло въскрѣшенꙗ побѣжденѣе. тѣ
мъ прѣмногаꙗ благаꙗ вънесена бъшѧ. тѣмъ
прѣлѣстъ демонъскаꙗ разорисѧ. тѣмъ рѧга
ѥмъсѧ смрѣти. тѣмъ прѣзьримъ нынꙗшѣ
неѥжитѣѥ. тѣмъ нарѣжанѣѥ бѣдѧщиихъ
идемъ. тѣмъ тѣло носѧще. ничимъже мѣне
бесплѣтѣнъиихъ имамъ аще хощемъ. дѣ
несѣ малыѧ нашѧ побѣды бъшѧ. дѣнѣсѣвла
дъ ꙗка нашъ. на смрѣтѣнѧѥ побѣдѧ постави
въ. и диꙗволово противъство разоривъ. пѧтѣ на
спасенѣѥ въскрѣшениимъ дарѣствовалъ. вѣси

ѻудо радоуѣвьса. ѩратѣнъ. веселивьсѧ. ѩкоже
бо и владыка нашь повѣдилъ. и повѣдь посла
вилъ. въ ѻбѣтѣ весельи и радость и нашь радо
ванье въсташа. нашего бо ради спасенья. все сѣт
алъ. и ѩзыке наша прѣдра диаволъ. ѩвъ ѻудо
прѣдрати. лъ іисоу хс. то само ѻружіе възѧтъ. и ѳтъ
него прѣдра, каконъ. послоушай. дѣва и дрѣво
и съкрѣтъ. нашего повѣщенья дѣла ѻбрази.
дѣвоу бо бѣ ѥуа. не ѻудо бѣ мѣста поузнала не
ада прѣлъсть приѧтъ. дрѣво бѣ. ѕапрѣщь
ше ѥзыке на ѩдамѣ съкрѣтъ. видѣти како бѣ
ва и дрѣво и съкрѣтъ. дѣла нашь ѻбрази повѣ
щенья. вышьше ѩко. како и повѣдь сиѧ
щедѣла ѻбрази. въ ѥуѣ мѣсто нарита. въ дрѣ
ва мѣсто. ѥзыке вѣдѣти разоумно добра и зъла.
дрѣво крѣстьное. въ ѥкрѣсти мѣсто ѩдамовѣ.
владѣтелна съкрѣтъ sic видѣти ѩзыке повѣдилъ
ѳтъше повѣдна. дрѣвомъ прѣдра ѩдамъ diabolum
диаволъ. крѣстомъ ѻудомъ диаволоу хѵ. ѻно
ѻудо дрѣво въ ѩдъ ѻбладаше. крѣстьноѥзыке дрѣво
и ѻбладѣвшихъ ѻдъ ада нашь въздѣваше.
ѻно ѻудо ѩкоже плѣнника и наге крыѩше: въ
се повѣдителна нага пригвождена на высоце въ
ѳтъ показоваше. и съкрѣтъ. ѻна. и ѻбладѣв
шихъ пѫть ѻслѣждаше. въ сѝ и ѻмѣдѣвшій
хѵ прѣвѣте нѣѧ. въ ѩстиньи въскрѣсла. идо въ
здравіе сиѧ тѣла ѻуставльша. ѩко въ
всѧ ѹвадѣ тѣло. ѻтъ съкрѣтьи дѣхомъ бестрѣ
тьи. се нѣсть крѣстьноѥзыке ѩстравленье. се нѣсть ѣ = тъ
вскрѣсенья. великое ѩвленье. дѣлъсь ѩдѣѧ

играютъ. и вся небесныя силы веселятся.
услаждаеми о спасении общаго рода чловѣ
ческаго. аще бо о единомъ грѣшницѣ кающи
ся. радость бываетъ на небеси и по земли. колко
ми паче о спасении вселенныя. днесь чловѣ
-ческо естество — ческо естество. от диавола противъства сво
бодивъ на прьвое благородие възведе. егда
бо узвѣрь начальникъ мой. иже убиваше
смрьти уже не боится. уже не страшится проти
внаго. ни на немощь свою озирается. нъ помы
шляетъ побораюшаго ти. неиздреченни силъ.
прѣдоблезъ ибо противъ ству смрьти. и въ
сѣ крѣпость его отъятъ. что уже не иматъ
сътворити о тужде рождении. егоже образъ
въстрияетъ многомъ милосрьдиемъ свободи
лъ. и тъи брань с диаволомъ сътворити. дн
несь радость вьсѣда по вселеннѣи и веселие ду
ховно. и ангелъ и всѣхъ вышнихъ силъ со
боръ за чловѣческаго спасения веселятся.
помысли убо възлюбление величество радости.
яко и въи всѣ вышняя силы. съ нами пра
здноуютъ. съликоуствоуютъ. со славнии
ми нашими. аще бо и наша благодать есть. — есть обратимо.
яже от владыки. нъ и тѣмь сладость бы
Сего ради — ваетъ. сего ради не стыдятся с нами пра
здновати. самъ владыка божие и намъ.
не стыдится с нами праздновати.
почто же рѣхъ не стыдится. и желаетъ сна
ми праздновати. чимже се явѣ есть.
послушай самого глаголюща. желанием въ

жделѣхъ пасхѫ свѣтѫ сѣвати тѣсати. аще оубо па
схѫ вѣжделѣхъ тѣсати. нѣвѣтѣсавъ тако и свтраздъ
нѣсавѣоватати. тѣда оубо оузѣрищи человѣка ан
гѣлы. нѣи архагѣлъ. и вьсь соборъ небесьскѣихъ
силъ. нѣи самого владѣку ангелъ. сѣкати тра
здѣноующѣма. никѣоже оубо людии дрѧхъ дѣлѣсь.
за нищѣета. праздѣнѣьствоо дѣтѣсавъ. доуховѣне.
никѣожде богата величаѣсѧ богавьствиа ради.
никѣсожде до сѣдъ и̑дѣнита (erasum recte) можеавъ вѣнести вѣтара
здѣнѣьствосѧ. вѣ вѣ пѣтѣнѣихъ до праздѣнѣьства
вѣихъ. житиискѣихъ глаголѣ. вѣ тѣхѣже
много величаньѣе и вѣнѣшнѣихъ оудѣлѣнѣихъ.
и многѣ разнищиихъ трапезъ. всегда оубо
тако оубогѣи вѣ оубѣжищи дрѧхлѣьствоо дѣ
ваатъ. богатѣищиихъ вѣ сластѣ и вѣ весели.
почѣтѣе тако. оѣ свѣтѣлѣ оудѣлита посла. и до
гаатъ трапезѣ (=оѣ) постави тѣсавъ. оубогѣищиихъ
нищѣетоо вѣздраженѣ дѣваатъ тожде мо
нѣ тѣнита (=ѣ) давѣтѣи. свѣдѣже никѣсожде гласовааго.
fig. не вѣсѣти глаголѣ. оѣтѣврѣжена тѣ
соо. тѣдинаѣго трапезѣа и богатоу и оубогоу
моу. и рабоу и свободѣ. аще и богатѣ тѣи. ни
никѣже вашѣ вѣ творѣшѣи оубогааго. аще оу
бодѣ тѣи. нищѣаѣго нѣ и нѣсѣти и тамо до
гаааго. ни нищѣаѣ ради оумалѣшѣи тиса
ревоо сѣ доуховѣнаго. бѣдѣнѣи до тѣсавъ дарѣ. и не
вѣсѣти разнѣсоова лишѣ. то поѣсѣо глаголѣ бога
тоу и оубогоумоу тако трапезѣа оудѣвѣсѣо
нѣ. самоѣмоу нѣсѣшѣоумоу вѣнѣшѣ. и дарѣ

1) Conclusio. Конець слово недостаточно. 2) навеселиѣ. никѣоже.

имѣющоуоумоу. предръжащоуоумоу вла
сть вселенꙗ. и нищоуоумоу просащоуоумꙋ
милостынꙗ. гажде трепеза предстоитъ. та
ци бо сѧтъ дарове доуховнии. не по саломъ раз
дѣлꙗетъ обѣщеніе. нъ волеꙗ и изволеніи.
съ тѣмже дръзновеніемъ и чьстьꙗ. и цѣсарь
и оубогъ. и наслажденіе и обѣщеніе. сихъ бо
жии гаинъ пристѧпаꙗтъ. чтоже глаголꙗ съ то
ꙗ чьстьꙗ. многаш'ди оубо бы. съ множайше
мъ дръзновеніемъ. почтоже. ꙗко цѣсарь оубо
бы одръжимоу печалми имѣнꙗ. и многами тя
гами обьятоу. ꙗкоже въ пѧчинѣ бы. такоже вь
сѣ мирразличнами влънами оукрѣпьꙗетъсѧ.
и многъ притвараетъ грѣхы. оубогыиже отъ
всего сего свободь ѥстъ. онъ оубо нꙋждьноꙗ тъ
чьꙗ пищеꙗ печетъсѧ. и беспечально и бескр
бьно житіе живы. ꙗкоже въ пристанищи
и въ отишии сѣдѧ. съ многомъ говѣнїемъ.
къ трепезѣ. пристѧпаетъ. и не тъчьꙗсе. нъ и о
тъ инѣхъ многъ - различьна оунынꙗ ра
ждаꙗтъсѧ. праздьнѣствоуꙗщиимъ.
о житиистѣхъ праздьнѣствиихъ. сыже
тамо. оубогыи оубо въ дрѧхлѣствѣ. богатъи
же въ веселии. не трепезы ради тъчьꙗ. и мно
жьства. нъ и ризъ дѣлма свѣтълыихъ. и вели
чаниимъ одѣнꙗ. ѥже оубо трепезы ради стра
ждѧтъ. тожде и ризъ дѣлма приѥмьꙗтъ. ѥ
гда бо оузьритъ богатаго оубогыи. въ много
цѣнна одеждѧ одѣна. оустрѣленъ бысть печа
льꙗ. окаꙗлъ себе. тъмами примыслилъ. сьдеже
rec.

lacuna membr.

и самое оунынїе отаго бысть. ѥдина до вьсѣмъ
ѥстъ риза. одѣлѣе спасное. и вьпиѥтъ павьл
глаголѧ. ѥлико въ ха (rec. rec.) крьстистесѧ. въ ха облѣко
стесѧ. не мозѣмъ оубо посрамити праздьнь
ства сего молѧсѧ. нъ достойнѣ мѧдроть да
нъиихъ намъ отъ доуховнааго дара вьсприимше.
пьѧньство не въдадимъ себе пьѧньствоу и лихоѧденьѥ
ю; нъ разоумѣвъше нашего владыкы прѣчь
сть. ѧко и богатыѧ равно почьте. и рады и сво
боды. и на всѣхъ обьштъ даръ излиѧ. възда
димъ (sic) благодѣтелеви забывъшѧѥ на насъ
милость. възданьѥ довьлно. житие оуго
дьно. и доушѧ трѣзвѧ и (sic) въстанивѧ. Се праз
дьньство и тръжьство не имѣньѧ трѣбоуѥть.
не брашна. нъ волѧ ѥдинѧ. и сьвѣсть чистѧ.
нѣсть ничсоже тѣлесьна коупити. нъ вьсе доу
ховьно. послоушаниѥ бжїи словесъ. молъ бы
отчѧ. благословесьтенькѧ (sic) иерей. божиихъ не из
дреченъ (sic rec.) тайнъ обьшченьѧ. мира и ѥдиненьѥ
и доуховьныѧ даръ. и достойны даѧнїѧ
любьзнааго даанькѧ. праздьньствоуимъ оубо
праздьньство се. вьнеже въстаѧ. въсталъ бо
и вьселенѧѥ дъвьставалъ. то оубо въсталъ ѧ
зы сьмрьтьныѧ растрьгнѧвъ. ниже вьскрѣ
силъ. пленицѧ нашихъ грѣховъ раздрѣшивъ.
дъгрѣшилъ адамъ и оумрѣтъ. несьгрѣшилъ
хъ и оумрѣтъ. ново и прѣславьно. тъ сьгрѣшилъ
и оумрѣтъ. сь на дъгрѣшилъ и оумрѣтъ. чсо
дѣлма и почто. да дъгрѣшивъи. и оумьрѣи.
несъгрѣшивъшиихъ. възможетъ отъ ѧзъ

eras. antea fort. м

сътрѣтивъдвиѭ ѿ ѭздавшаѧ. такожде многаѩдь
и ѻ дѣлатвиѭ ѿтвѣщенїе дѣваѣтъ. дѣвѣрѣ
бурѧ. бѣдѣшїѧ. мѣ дѣде нѣчто комоу сѫщедрою. и чесѣ пать
чинъ ѭластїи. да тою дѣлѣне ѣнѣ дѣваѣтъ. и
sed hoc corr. in вѣздати.
ѩже не дѣлѣжѣнѣ дѣ поѣдѣше ѭласти дѣвъ ѿтъ
ѿцѣлѣваѣтъ. повинѧаго. такожде и ѻ ѣдамѣ
mutatum in вѣздати
дѣсѣтъ и ѻсѫхъ Ноѣсѣтъ. дѣлѣжѣнъ дѣ ѣдамѣ сѣ
трѣвѣжѣнѣ. и дрѣжѣнѣ дѣ дїаволомъ. не дѣ дѣлъ
женъ хѣ - ни дрѣжѣнѣ дѣ. тридѣ. и ѭдѣде ѿтъ сѣтр'
sic non intellectum и ѭдѣде mutavit in ѩже вѣздаѣтъ
тинѣ. за дрѣжѣнаѧго. да ѻного ѿѣтъпоусѣтъ
ѿѣтъ сѣтрѣвѣжѣнѣѣхъ ѣдъ. видѣти вѣсѣрѣшѣ
нїѧ и ѭсправѣѣнїѧ. видѣти владѣчѣнѣе чело
вѣколюбїе. видѣти величѣство блгодѣтѣнѣѧ.
не дѣдѣтъ ѻдо ѣсѣхвалѣнѣе такого блго
дѣтѣлѧ. ни поѣѣшѣ посѣтъ лїпомѣдъ. ѻдѣвлѣ
дѣша бодѣтѣи дша несѣтворитъ прилѣжанѣ
ѣе. да не пѣлѣтѣ ѻдѣнѣлаѣѣшѣ. та метошѣ
нѣтѣи дѣдетъ. да не ѻ радѣ текѣшѣѣа. чесо
жда небѫдѣтъ, кака до полѣза рѣцѣ. лѣто
потрѣбѣ надѣтѣнѣѣа. и добрѣ сѣвѣ трѣвѣѣи
corr. exo
дѣшлоу. се и тѣло погоубитъ. и доушевно бла
erasa
городїе трѣдѣѣтъ. но въ потрѣбѣ и добрѣ сѣвѣ
да trѣsicum. сѣѣѣѣѣ. да и доушетъ и тѣлѣтъ доѣтойное ѻвратитъ
дѣкончѣѣтъ. да не сѣбранное посѣтъ. мѣтра
сно вѣсе погоубитъ. ѣда драѣѣ и тѣшда. и....
...ѣ. не драѣѣ сено. но ѻдѣ лѣхомѣдъ не дѣ
erasa
рѣтъ. тѣ, и мнѣгѣѣ тѣшдѣ ѿѣ врѣѣѣѣ. да не ли
дѣ трѣтинѣдѣѣ. погоубитъ доушевнѣ
sic
ѻ здравїѣ. не въ слѣсѣ до дѫше тъ прилѣжетъ.
трѣтинѣ по потрѣбѣнѣѣа ѿѣставѣ. и се чаѣе

въ пѣстимъ сѣвѣдать. їскоушьшей, и прѣмнозѣ
образы. недѣлѣ сѣмъ прїобрѣтѣнїе. и много
дрѣтельне прїимше. нѣ тако послоушати и маше
нашего оучителѣ. нетвръ. вѣдѣ въ ваше покорени
не. да сегодѣла до сѣда поставивѣ поученїе, нѣ
сѣгодѣ въкѣпѣвшїмъ въ сѣтѣлѣй сей нощи. да
рою божѣтаго крѣщенїа. вѣбранїмъ ѓомѣ слово.
добрѣ оучитоу садоу жрѣ кѣвѣ ноуоучоу цѣвтоу дѣ
ховѣ ноуоучоу. кѣ ловѣтѣ вѣнкоѣ хрѣсто
вѣнѣвѣ. сѣрвѣе вѣгерашѣнтаго владѣка
на Хрѣстѣ дѣша. нѣ вѣскрѣсе нѣнта. ѓакожде
и сѣи сѣрвѣе вѣгерашѣнтаго. подѣ грѣхомѣ дрѣ
вїи сѣѣхѣ. нѣ нѣнта вѣстанѣ дѣ хрѣстоѣ.
ѣнѣ сѣвлоѣ оумрѣ и сѣвлоѣ вѣста. сѣнже грѣхо
нѣ дша оуправѣвеи. и ѣтѣ грѣха вѣстанѣ.
земѣа ѣудо вѣсе врѣтѣ весѣлѣе. шѣтѣ и ѣа и
їѣ цвѣтѣ расѣтѣ. вѣдѣ ѣудо дѣесь. красѣ
їѣ сѣѣ на земѣ. и недѣлѣ вѣзѣло
мѣсѣце. а ѣтѣ вѣдѣ сѣѣ їѣцвѣтѣ сѣѣ
шаа. и сѣрѣвѣ до земѣ не свѣѣ сѣ сѣѣ сѣѣ
прозѣ нѣе вѣдрасѣ дѣлѣ. нѣ повелѣнѣе
слоушаѣ ѣѣ владѣчѣе. и вѣдѣе. ѓѣгда
ѣземѣа живоѣѣ дѣвижѣѣ. ѓѣгда оуслѣ
шаа. да ѣзнесѣѣ вѣдѣ гаѣ до ѣѣ живѣ
хѣ. и повелѣнѣе дѣло дѣсѣ. бездоушѣе не
сѣѣсѣ. доушѣѣ живоѣѣ ѣзнесе. ѓакожде
и нѣна пожда повелѣнѣе вѣсе сѣдѣло. ѓѣгда
реѣ ѣзнесѣѣ вѣдѣ. гаѣ доушѣ живѣѣ
нѣна же не гаѣ нѣ доуховѣнѣа дарѣ ѣзда
сѣѣ. ѓѣгда и рѣбѣ бесловесѣнѣа ѣзнесоша вѣ

ѓс

нѣмнаже рѣкы словесныя и̃ духовныя нам
породима. а̃ посолѣми оуловѣчень. градѣше ре
вкладѣнеа и̃ сѣворѣ въ ловѣца человѣческыа.
новѣ нѣсть въ и̃стинѣ образѣ ловца сего, ловѧщаго
до трѣпѣно отъ водъ и̃зносѧщь рыбы, и̃ оумарѧѭщь,
оуловѣчаѣмо. нѣ вкладаѣть. и̃ живы дѣржѧщь
водкнаа. нѣ оувѣдѣ что познаѧше, да оувѣси
въ и̃стинѣ. нищѣе ти ѧ̃ иѹдейскѫ, и̃ оувѣдѣти
и̃ наши наше болагодѣтелство. сицѣвѣйшаа горе
ле-ѧ̃нгелъ и̃ вѣзмѫщлаѣше водѣ. и̃ и̃же ѣ̃ вкла
зѣ по вѣзмѫщлѣнїи водѣ. наслаждаѣшеся и̃
цѣлѣбѣнѣа. сице ѧ̃нгелъскыи владѣка вѣ и̃ѡрда
нѣскыа водѣ. и̃ свѧщь вѣ водѣноѣ нѣстѣство вкла
вселенныа и̃сѹсѣ. село ради. тако оубо. и̃же
сицѣваше по трѣвѣѣ. оуже не и̃сцѣлѣваше. жи
дѣ до дань бываше дарь. нетощѣтный.
сицѣватѣ ищѣ всѣ по зѣти. нѣ сѣде по трѣвѣѣ
нѣ вѣторѣ вкладаѣть. но въ по трѣвѣѣ прѣстѫ
и̃ четвѣрѣтый. ѧ̃ще и̃ десѧтѣ тысѫщъ рога
ни. ѧ̃ще и̃ вкла вселенныа вѣзмѣщи. вѣ во
дарѣ не оумалитъ всѧ чѣстѣ. видѣти великолѣпство
дара. послоужитъ вѣси на страни и̃ въ вѣтрѣнїи гра
дѣ и̃ерусалимѣ. дѣнѣсь и̃ вѣсѣнѣ нощѣ. и̃ до
сицѣ великолѣпъ. дарѣ оукрашенїе покажи
тъ. дѣ и̃ обилодарованїе пѣтѣтъ. благовоѣ
нѣе до трѣвѣтїа сѣгрѣшенїи, вели дарове,
нице пріѣмѣлетъ владѣтѣлѣ. не ѣ̃дѣ и̃ѣсѣ
оуже вѣзлюбленїе. дѣвѣ оудѣржанѣе нѣмѣ. нѣ
оустави себѣ законѣ и̃ правило. дѣвѣ вѣрѣ вѣсе

#оуловѣчаѣмо

творишн. и много дѣхранѣмнѣ покажи отъ тѣхъ
ихъ. не оудрѣжалѣихъ. подвиг дѣи брань
нѣсть мѣнашѣскѣе житѣе. и вѣшедшихъ въ
сеть сладкій. добрѣа дѣтели тѣдно. достоитъ
вѣсего оудрѣжатисѧ. невидѣмѣи вѣ нази отъ
подвигъ. како много твориатъ свое прилежан
нѣе. тако да ловѣвѣи борѣшесѧ. и съкоупатъ
оудрѣжатитъ. послѣдѣнѣе убо нѣсте твори
тъ. такожде оудо и сѣде. занеже ѣсть нѣ
кто не
нѣ ѣсть наша брань. нъ ѣ доуховѣнѣи
нъ лѣкавѣ сѣтѣи. и послѣдѣнѣе наше и оудрѣжа
ѣ
нѣе доуховно бѣди. за нежеи оурѣжѣе наше
въ нѣмже мѣ одолѣѣтъ владѣка. доуховно ѣсть
да имать оудо и око оустава и мѣрѣ. да неде
зоума наслѣдатъ на вѣсе нѣмже видитъ. и дѣ
ѣ
ѣ сѣтѣ да имать. да не варѣѣсатъ оума. то
ло бо дѣла и зѣло и оусавѣтъ на оутѣврѣжде
ѣ
нѣе дѣѣвѣ времѣ сѣтъ. да никогдѣже въ
тро сѣтъ оувръзъ дѣзѣ двѣрии ѣдѣдетъ.
нѣ нѣгдѣ седѣ добрѣ оустроитъ. тѣгда съ всѣ
красотою да ѣсходитъ. и ѣако словеса да изѣ
сѣтъ. да дасатъ благодѣтѣ слышатиѣ.
и тако да вѣпълнатъ нѣе на оустѣхъ ѣсть слы
шатиѣ. и дѣдѣ невидѣмѣе сѣтѣ дѣхъ
нъ отъ врѣмѣ и подобаатъ. и уодъ въ ловѣкѣ
нѣтѣи. и одѣѣѣ оустроѣно. и вѣтѣи отѣѣ
дѣ оуѣнитисѧ подобаатъ. напълнаѣе въста
дѣи добрѣѣ. дѣтели. оуѣнѣенѣе до вѣкѣ
нѣихъ будетъ. образъ ѣсть сѣтѣе доушевѣи
го оустроенѣа. дѣе будо вѣтѣи отѣѣ

fig. 7. 7. 7.

за прѣва себѣ оустроимъ. пятемъ ходѧще.
оудобь оуже вьсѧ добрѧдѣтелѣ конѣчаѥм.
и не многъ троудъ приимемъ. и многѧ при
имемъ дьвышнѧѩ помощѣ. сице бо вьзмо-
щи имамъ. и влѣны нынѧшнѧго житиѧ
хранно прѣплоути. и неприѧзнинъ сѣти вы-
ше бывъше вѣчнаа благаа оулоучити. бла
годѣтиѩ и чловѣколюбиимъ гн нашего іу
ха. снимже оцоу коупно съ стыимъ доухомъ
слава чьсть дръжава. нынѧ и присно и въ вѣ
кы вѣкомъ. амин.

Стаагo оца нашего іωанна златоустаагo слово
въ новѧѩ недѣлѧ. и о невѣрьствии апла Ѳомы.

clathr. litt. Н

Дѧ длъгъ вамъ отъдатъ. длъгы мьнѣ да
ѩщоумоу на оуспѣхъ и вы обогатаи. при
дохъ sic такы съказатъ Ѳомѧ. отъ прѣва оубо
невѣроуѩщоу господьню вьскрьсенью. по
слѣжде же по видѣнии и по присѧжении.
вѣроуѩщоу ха и ба ѥго намѣнѧща. распр
стрѣте оубо, молѧ вы сѧ, ваша оумы. и сьти
хостиѩ приимѣте хоудаа моѧ словеса. да ма
ло что отъ нихъ оуспѣшенья приимете. съ
пасителю вьнезлапъ растрьгнѧвъшоу вьсей
адово чрѣво. и бывшоу прѣвородьцоу въмрь
твыихъ и вьзаключеныѧ двьри вьлѣзъшоу
къ оучекомъ своимъ. Ѳома нарицаѧсѧ бли
знѣць не sic бѣаше сними. жѧданьи приде и жѧ
ждѧи небѣаше. добрыи пастоухъ пристѧпи
къ стадоу. а овьца вьнѣ оградьі блѧждааше.
црь приде. а воинъ далече вои хождааше. бѣ бо
an всѣ? ita videtur

оудо бѣшиѭ старого тайѣмно. не прити оученикѹ.
аще до дѣ приимѣтъ не дѣ растѣрѣлъса. аще
не дѣ растѣрѣлъса не дѣ обискалъ. аще не
дѣ обискалъ не дѣ тако вѣровалъ. аще не дѣ
вѣровалъ. не дѣ маѣ тако вѣровати наоучилъ.
да и невѣрствие оученика нашего вѣрѣ на
тыи дѣлаѣ. сего ради до нѣ невидѣвше хѣ по
клантаетвса тѣмоу. и нѣвже до онѣ видѣвъ по
клаисѣ. сего ради обискавѣше. не обискана
хвалимѣ тѣго. и нже до онѣ своима рѣкама вла
дѣкы дрѣжавѣ вѣсхвали. глаголаѣхѣ дѣ оудѣ
посѣвѣдѣ вонѣ приимѣдѣтоу. дроугыи оуче
ници. видѣхомѣ га. видѣхомѣ рекшаго по
трѣхѣ дѣнехѣ вѣстанѣ. и рѣвти истинѣ оѣ
дѣанихѣ одрѣвѣхомѣ. видѣхомѣ рекшаѣго
аѣ тѣсмь вѣскрѣшение и жизнь и истина и вѣ
скрѣсение и жизни и истины. оѣ жизни при
ѣхомѣ. видѣхомѣ рекшаго власть имѣти
положити доушѣ моѣ. и власть имѣти па
кы вѣздѣти. и власти его дѣанилъ трѣва
хомѣ. присѣтѣпи до вѣ мегаѣ. свѣтителѣ
хлѣвилъ двѣри не радѣлвивѣ. а нѣ. дивна
присѣтѣпѣкѣнѣта тѣго оужасѣшеся. гоудихомѣ
са и нже нѣвѣ тако вѣлазѣ сѣтвори. видѣхо
мѣ тѣмоу рѣзѣ и нагие дѣпроуги сѣтѣкѣти.
вѣ нѣкоѣе трѣпѣ осѣросѣ увоудилъ. и гло
вѣсѣкы ѣ грѣдѣ поладѣ. видѣхомѣ тѣго и
дѣвое ребро. газѣвѣшеса наѣ рады. и истоѣ
чилъ кръвѣ и водѣ. дѣбро катѣо нашего дѣа
са. sic и кѣи вѣ дѣа повѣсивѣ рѣке. вѣ дора

= ml

его

tholadii vice
an hyssopat
tabulas ceratas.

видѣ́ние. а́ѓъ и́ѥдинъ ѥ́сть недостоинъ въ
дѣ́ньѥ́го ѥ́ло. не а́кы ли въ ѥ́стѣ гъ́ванъ гъ́ванъ
ѥ́сть. не а́кы ли въ почтени. почто хъ́са а́ще не
го не а́коже видѣ́ние раскрѣ́шлена ѥ́го и а́ѓъ ви
дѣ́хъ. а́коже видѣ́хъ съ ва́ми погаѣ́наи. видѣ́
ти хощѣ́ти и радостьна́наи. а́коже видѣ́хъ съ прѣ
тъ хри́стовъ. хощѣ́ти видѣ́ти и въскрѣ́сениа
ѥ́го. а́ще бо не видѣ́ти въ рѣ́коу ѥ́коу о́бразъ
гвоздиѥ́ви. и вложи́ти въ рѣ́бра своѥ́а въ ребро не
го. нѣ́мь вѣ́рѣ. приложи́ти ума добрѣ́а не въ
рѣ́стьнѣ. подвижа приѥ́ти дондеже и́ѥ́ѕвѣ
ровѣ́ньѥ а́мкуръ. а́ѓлеи гъ́ло къ гако́моу
жѣ́данию дондеже о́бѣ́дрити жѣ́дѣ́наа́го и́ѣ
ко и́ жѣ́ждеши. ѩ́ко бо ти расколѣ́наа́го о́ума
мы́сли двоу́ѣ. тако и въ́сего расколѣ́на о́ума
о́тъ въ́сѣ́кыѩ. похва́ли расколѣ́нныи и́ѣ
сомолодъ́вѣ́нныи вво́ѣ. тако и въ́сѣ растрѣ́ноѥ
о́тъ въ́сѣ́кыѩ.

alind exemplum. Невѣ́рьѥ своѥ невѣ́рьѥ своѥи. и ѥ́ште и́ѥ́ма да
вѣ́рою и а́ѓъ и́ѕвѣ́сно. въ́зрѣ́ти да и въ́зови
ти и́ѕвѣ́сно. да и́ѕлоу ѕлоу ѥ́ѣ́ и́ѕзови
ѕлоу ѥ́ло. а́ѓъ и о́бѣ́ѥ своѥ́го и́ѕдавителѣ.
а́ще не видѣ́ти въ рѣ́коу ѥ́ѣ́ѕ гвоздиѥ́ви гво
здинѣ́ныхъ не и́ѥ́ма вѣ́рѣ́ствовати. да
видѣ́ ѕвоѥ́а о́ѥ́ма пове́данье ѥ́ѣ́ѕ.
не бо мъ вѣ́рѣ́ѥ́ши. ѥ́сма а о́ни послоухъ. дамъ
да и́ ваше слово приѥ́мѣ. вложи́ти рѣ́ку своѥ
въ гвоздиѥ́ви ра́ны. ти ѕѣ́ѕда въ́ѕвѣ́ѕ
ти чюдеси ѕѣ́ло въ́ѕрѣ́ти сѣ́ти и рѣ́коѣ.

тѣмъ тѣмѣ ради ребро продобено бѣ[ше]. тъгда же
покроитъ сѧ отъ дъ[ще]рѣ[ю] къ нѣмъ обративъ
маса. сладо отъ до нѣмъ къ вѣнцѣ[ю]. не
до нѣ[ще]. оувавам тѣдѣ[ю] ребрѣ.

Тако глаголѣ[ще]мъ вѣ[сѣ] къ апостоломъ вѣ[сѣ]
же кѣ[ще] іс дверемъ затворенѣ[ю] сѣ[ще]мъ.
вѣлѣзе двѣри животворѧщаѧ затворенѣ[ю]
двѣрѣ[ще]. вѣлѣзе тако[же] тѣдѣ[ще] вѣдѣ сам.
тако[же] до родисѧ і двѣрїй дѣвѣ[ю] сѣмъ[ю] нераздр[ѣ]
ш[ще]. тако[же] і кѣ[ще] бѣ домѣ сѧ обрѣташе і ключ
ѣ не отвѣрѣзѣ. і тако[же] ѣзиде отъ гроба затво
ренѣ[ю] сѣ[ще]мъ гробѣ. тако[же] вѣ[сѣ] нѣдѣ[ще] пѣтъ
ѣ. кѣдѣ бѣ дѣнь сѣмъ. і двѣрїй не разѣвръ
же. вѣлѣзе до вѣздрамѣ. і никогда вѣсхо
тѣ да вѣсѣ сѣтере. вѣсхотѣ да ѣварь послѣ
ш[ще]. а рождество ѣго вѣсѣ[ю] словѣ одѣлѣ.
а і отъ гроба ѣ исходъ прѣвидѣ вѣсего потъ
сла. і къ оученикомъ вѣлазѣ лица рѣ[ще] ѣсѣ.
і без ѣ сѣмнѣнѣ. ако[же] до вѣлѣзе къ оу
ченикомъ набоучихъсѧ. како[же] ли вѣлѣзе
никако[же] не навѣкохъ. а ѣго[же] не прѣбитъ
то і глаголати не смѣѣ. хвалѣ вѣлѣ[ще]а
го. а не гобло вѣзѣшлъ вѣ ходомъ образа. повѣда
ѣ тайнѣ[ще]. а не проповѣдѣ коуѣ не проповѣдова
наго. чоудитъ сѧ бѣвшоуюмоу знамѣнїю.
а ѣко[же] бѣсѣ не вѣзнѣлъ. вѣроуѣ[ю] тѣса
моуюмоу і спасаѣсѧ. послоушнѣ[ю] бѣ нѣсѣ
гоудесѣ власѣтелѣскомъ. а не вѣзискателѣ
божѣствѣ дѣлесѣ. а а[ще] ѣдѣ і отъ жидовъ
речетъ. нелицѣмѣна і чоудна вѣ[ще]таѣма.

спасаѣсѧ
власѣтелѣ

ѥ=ѥсть

и дѣхъ невидимаꙗ ѥстьствьса. како до можетъ
вѣ ѕдѣтворенахъ двѣрехъ тѣлѣсѣ пройти. рекъ
къ нѣмоу. како можеши ѥдинъ ѧвакоута сѣве
сѣи на ровѣ лѣвѣи. и паки вѣзвести. а прилѣ
жаща печати оудовѣ осѣтави. ровъ тѣже вѣсѣ
+ѣ тоѭ сѣтвори. ѧли вѣдѣлка нѣкоѭ. тѣже ѥ
ѧвакоута
покоушаѧ. такоже и оно дѣлсѣ потѣкнѣтѣ
боговѣ. такоже и сѧ ѧвѣвѣглоѣѣмоуса
дѣнѣю дѣмоу. вѣлѣзе оубо къ своѣмъ оученикомъ. такоже нѣкоѣи дѣлаѣ. и ста посрѣдѣ дав
сѣѣ тѣчю ѕѣвитѣса. и рече имъ миръ вамъ.
тото
и миръ даръ даю вамъ. тѣже ѥсть тото
тоѕа вѣ даю.
сиѣже миръ вѣса повинователѣнѣѣ. подъ вама и°
чѣ. сиѣже миръ да ставитъ по вѣсемоу мироу
подѣ. вѣзвѣсѣлитѣса оученици тако.
наслаждьшѧѧсѧ владѣчѣска образа и ѧласа. и°
cubitis
лакъ(ѣ) фома повѣкаажѣ и напатаажѣ ѣчита.
да тѣкто невѣдѣаажѣ дрѣвѣи кѣемоу. не
гласолахомъ ми ти придѣ вѣдѣхомъ та. и не
вѣрова нашимъ гласомъ. се ти прѣстоиатъ сай
желаѣтѣи. наслади сѧ тако проси. насѣтисѧ
тако же ѕѣждеши. прии Ѕвоѣего сѣтаса ради
кнаѧ приидѣмоу. и прии вѣзискаваго
отѣрвѣшѣѣ. ѕѣже фома стоѣаше поѣѣлаѣси
ѣчи на вѣсѧ сѣдѣ сѣтасоу. и ѣбѣзиреажѣкоѣгожѣ
де и пѣтаѧ. вѣ ѣстинѣ ли страдавѣшѣи вѣскр
не приѣлѣ. сѣѣи тѣже не приѣлѣ. тако оубо кѣемоу ѣди
нѣи дѣлѣѣи ѣединѣи гловѣколюбѣѣ. хотѣи
вѣса гловѣкы сѣтасти и вѣ разоуѣ и ѣстинѣ. при
тѣи - принесе прѣсѣтъ свои сѣто. и вѣведѣ ѕѣѣ

пои. тебе ради придохъ къ тебѣ. тебе ради на
ши пристѫпихъ. отъ нынѣ двоже не оустѫпихъ
бѫдѣ божьствомъ. тебе ради рекохъ мои сн /
къ ѹвоудшемъ приложихъ. дати добедѣ дѣ̀ке
сѣкласѣ, безбоѣдиѣ. приближимисѧ тѣ
лоѣ и доухоѣ и вѣроѣ. и навъкни гавѣ тѣло
же тѣси желѣлъ навъкнѫти. такоже роѫдѣши
сѧ сѣнъ. и такоже ѹчѣши навъкни. почѣ
ти на поѣ рѣкоу писанѣе вольнѣа поѣдѣ стра
сти писанѣе. поѣлагаѣ ли вѣсѣ моѣ слѣзы на
сѣнъ. не стыдѣжьдѣ сѧ тѣлесьнѣѣи свои
ни гѣзвами. не сравнѣѣсѧ плѣтьнѣѣи сво
ѣи страоупѣ. ѣже тѣсѣ прилѣ вашихъ дѣла
страоупѣ. не ѡкрѣвѣи своѣѣ славѣ. ѡдолѣѣва
ѣѣдѣ. нъ ѣвѣ всеѣ ѵаши. вѣсѣ дорѣ сѣк
нѣже. чого ѡо ради и оустѫпи да ноштѣ въ дни
ѡставѣи вѣсѣ ѡо то и ѣзетѣа чого ѡо ради
троси тѣста оубѣѣнасѣо. вѣдѣ то и м
рѣавѣи. чого ѡо ради отъ чрѣѣ и сѣнѣсѣка.
оубѣѣ то и ѹрѣѣквѣнаѣа сѣока. чого ѡо ради т̃о
раздѣраса прѣплакаса жидовѣскѣа плачѫ
дѣ. видѣ моѣ рѣзѣ такожде роѣ. вѣлѣзе
своѣѣ прѣ сѣнѣѣ. незаходѣнѣѣ гѣзъ.
хощѣ ли и ребро ти исѣѣѣсати да ти и ѡо
ѡбнажѫ. примѣси си рѣкѣ много прѣвѣѣ и мно
ѡовѣѣчѣѣ и вложи въ ребро тоѣе. прися
ди къ плѣѣи ти сѣстаѣѣѣ дѣѣ клѣѣѣ
скаало ѡѣѣе. присѧди къ плѣѣи сѫпрѣдѣѣ
ши волѣѣ ложь. присѧди къ плѣѣи моеи ѹ
рѣѣѣѣѣѣши васѣ дѣла. нъ не погрѣѣѣѣѣсѧ.

ѡѣѣѣ

слѣзы

=дни=дни

т̃о
sic

моеи

бѫ. с ѡѣѣѣѣ.
=с.с.

отъ съмрѣтьнаго тѣлесьства. присади къ тѣлесьнѣи
моей ѹдобоумоу херовимьскѣ. и къстьно се
разфитоу. и стрѣмьно бесѣдьнѣи силаи.
и навыкни ископлениѣи мьнѣ. ѹко ти не
обыскано и ѹко не обыскано. ѹко ти не стрѣмьно
не ѹко ли бесѣмьно. ѹко ти не съмрѣтьно ѹко
вѹтрѣшьнѣно тебе дѣла. ѹко ли осѣмано бесѣ
трѣбьно. ѹко не подвизаѣ Ивоиѣ трѣсѣмоу.
ѹко ли не подвизаѣтъ Ивоеи доспѣхи. и не
вдоли невѣдомѣ къ вѣрѣмь. видѣти ли костиѣ
ѹмѣлыѣ. и ходити видѣти. ѣсе ѹого дѣла ре
бро поте се лако не остависѣ да въ възыскавѣ
обычаѣи. и вѣрь имѣи и съпасеися. да
кѣда придѣ съдиѣи живѣтьнѣи и трѣбѣи
тѣ. покажѣ врагомь сѣдѣ. и отъсѣкѣи до
которѣмь дѣвѣрь. да видѣѣ ѹподѣѣ се // съ тродовѣ
тродѣи. и поклонѣѣ се семѣмѣ. да отъ
вѣдѣ дѣла и ѣре. къ тоеи и къ тоеи. вѣроуѣ
въскрѣсениѣи ти. вѣроуѣ ѣдинѣѣ сѣрто.
вѣроуѣ бѣзѣ не имѣи ѣгѣлѣ вѣровѣ, вѣроу
ѣ ти и не ѣмѣи сѣдѣ покѣ владѣко ѹдно отъ
тати и вѣроуѣ. не имѣи Ивоего въсарѣсавѣта
словомь отъѣи. вѣдѣ ѹто подрѣжахъ и не та
ѣи. вѣдѣкого сѣвѣдѣхъ са присади. вѣ
дѣѣ ѣгѣлѣ писана съмрѣтъ моѣе камно
го ѣдрѣжати. вѣдѣ кого дѣвѣѣ ѣсѣ поги
сѣи. тѣмь глаголѣ къ тоеи и къ тоеи. вѣ къ тоеи
и къ. прѣдъ вѣкы въкоуѣ и новъ. да недѣ
мѣи и зѣлѣмѣи. да не видѣмѣи видомь.
да не вѣдомѣи вѣдомъ бысѣ мѣя дѣла.

вѣрѣмь.

= окѣлѣ

дѣвѣѣ

дѣла.

ты безъ образа. а̀всемъ образъ. ѹ҃ѣ. бг҃ чистыи҃ѧ
нъ человѣкъ безлѣпна. ѹ҃ѣ на небеси. ты на
крѣсѣ. ѹ҃ѣ на цѹсарьскѣмъ престолѣ, ты
на воздусѣхъ ѝ надрѣвѣ. ты бестрасти по
доуроу. ты страсти по плѣти, ты бестѹрь
ти. а̀къ ѣдностьчьнъ о̀бразъ. ѹ҃ѣ въ скѹрѣ
ти. ты въ животѣ. ты въ прѣтовостѣ ты въ
ѧ прѣтивостѣ. ты трѣтивъ стрѣдьнь. ѹ҃ѣ родѣ
телѣ прѣсносвѣ. ты въ составѣ плѣтьнъ цѹрк
кввъ. ты въскрѣсѣ по вѣсеи тварѣ. ты вѣсеискрь
нѣи. ты дрѣжавѣ бѣсѣ о̀ставленѣ. тебе ви
ждь плѣтьнѣѹ о̀чѣ, тебе разоумѣ
рѣнѣѹ о̀чѣ. ѹ҃ѣ въ ѣдномъ ѧ о̀чѣ ли дожь
сово. ѣдного ли га ѝ да ѝсповѣдать. ѝно. ѝно.
тебе ѣдного навѣкохъ. не ѣдного ти ѝного ѹ҃ѣ
дѣ. не радѣ тебе недрѣнаго. не лѣчѣ
тебе нелѣченаго. не прѣтрѣпѣ тебе не дѣлѣ
наго. ѝ ѣже видѣ ѝ ѣже дрѣжѣ. ѝ ѣже разоу
мѣѣ. ѣдинѣмъ гласомъ ѝсповѣдѣ. въ той ѝ до
въ той, ты своимъ доброѣ поѣ дѣлѣ вкѹпе
се, о̀тъ недочаѣнѣѹа глѹбины. ты глѹбо
кы плѣтьнѣѹ бѣздны потопова. ты дха дыханѣѹ
вола потѣра ѣлико хощѣ. ѹ҃ѣ грѣха въ плѣти о̀т
сѣди. ты скрѣпѣ въ плѣти оукрѣпи. ты,
бестѣлѣснѣмъ тѣлѣсѣ о̀ставѣна. ты въскрь
сѣмѣнѣ. въскрѣсѣ нашѣ помози. ты три
дневнаго гроба на земли о̀ставѣ. ѝ порѣтника
прѣтивѣ. въскрѣсѣ. ѹ҃ѣ глѹбокы не
бесѣнѣѹа показа. ты земьнѣ небеса свѣтлѣ

1) по своемъ
2) въ плѣти. ты въ плѣти

бурѣныхъ.

сътвори. ты вся на оубѣжищѣ пристави. бо
бъ въ дыстѣ человѣкъ. да человѣка съ
творимъ да. бъ по[ю] бъ по[ю]. глагола [е]мо[у] ї[с]. такоже
на видѣ въздвроова. чюди дамо плоды въздѣ
лающи съ плѣтию. ѹ невоуньіа ртоу въ
въ рещи. аще не вижду въ рѣкоу [е]го гоа
ленѣа гвоздиинаго не имѣ вѣры. гѣдиноу
ї[с]: гвоздвиинаго
вѣждѣ гѣдиноу невдроова. гѣдиноу ѳбиска.
гѣдиноу въздроова пропоовѣдающе гѣже прия.
блажени бо[ю]же невидѣвшіи ти вѣровавша
ѳблажени бо[ю] на[ю] пріидѣтъ. ѹ невидѣ
вшіи его ѹ вѣровавшіи въ нѣмоу. бла
жени да мы вѣроуѣ видѣвше ѹ невидима
го. блаженіи праздѣнѣвающе оубѣжища оу
мьшіего. ѹ ѳгнча приносаще. ѹ ѳц[ь]сѣкъ лобъ
дѣющіе. ѹ гоубы паждіе. ѡ чаю бѣно дивѣ
ноу ѹ чювдоу[ю]же сѣди ѳ деснѣи ѳтца. ѳдесноу[ю] а
ѳбращаемъ благовѣствующіи. ѹ ѣже ангелъ
поздравлѣнію. здравствуйся скоу[ю] навѣтіа рѣка
на. ѹ пріносиіи ѳтъ недостоойнѣіхъ. пріноси
въ себе. ѹ не ѳтвѣржена оу[ю] чювнѣю дланію на
мею. не ѳтвѣдлаѣ ѳтъ слѣдѣнѣіхъ пѣсъ
нашихъ. ѹ не ѳтвѣрѣа ѳ[ю] ѳтъ
мѣ сѣ повелѣ ѹ глаголѣа. вѣзлюбите нѣдшіе.
1) вѣздѣвше ѹ[ю] пиѣте. ѹ наслаждаѣтеся поіѣ сѣдо[ю]
вѣ. нѣжже до вѣзѣмеше сѣда. вѣ[ю] тѣ[ю] ѣсѣ вѣсь.
Придѣте ѳбо вси писаѣ къ писаноу. ти пріимѣ ѹ[ю]
[е]го
га своего. мелоуща ѣдѣа ѹ[ю]да ѹ пріимѣте. не ѳтъ
ѳбидѣте [е]го пріходѣ. ѹ ѳ[ю]дѣте въ сѣдѣ

1) ... пріносѣ ѹ пѣ[ю]
2) ложно бѣ ревро пи[ю]

тѣ!

пѣите
ѹсѣа

и҆ ѥдини ѥдиномоу бесѣдоуѧще избавителю
нашемоу господоу глаголѣше. нѣсть досто
ини да подъ стрѣхѫ подъидеши въ наша доу
ша. нъ ѥлмаже ты хотещи дръжати сѧ нами.
той доньдеже ѥко чловѣколюбьць вьселити сѧ въ
ны възлюби. тебѣ надѣюще сѧ прихаждае
мъ. велики владыко да възнесетъ оустъ на
шихъ врата. ѥже ты ѥдинъ отвориль ѥси. въ и и и и
ходиши чловѣколюбьствомъ ѥкоже вѣ. въхо
диши и отрѣшаѥши беззаконии свѧзы. въхо
диши и освѧщаѥши ѹмышлениѧ наша помы
слы. въ оумъ ствоуѥмъ ѥко ѥ отвориши. не бон
ни блѫдница бъ слезами к тебѣ прибѣгъша
к тебѣ не отъбѣже. ни разбойника (дѣлевии) остави бы
ти к тебѣ. ни мытаря отвръже покаѧвша сѧ.
ни гонителя отъ ѥчьна познавъша твоѥ ѕ бесарь
нь ствиѥ. нъ ти вьси покаѧниѥмъ отъ тебе прилѣ
пиша. и въ ликъ твоихъ дроугъ вьрадова. да бъ
такомъ оубо помысли и доушемъ. небеснии
тайны приимемъ. и житиѥмъ непорочномъ
сами сѧ оградимъ. и да не излази слово скврьна
идѣже во ѹдѣже хъ въчадитъ. такомоу жизнию пре
хаждаите и вы ново освѧщени и посподобите
сѧ невъзвратнаго раждании клѧтви не отъбѣме
шлатте сѧ стыиѧ, да не рече на въ клѧтвѫ. сыны
родихъ и възнесохъ тиже сѧ отъврьгоша мене.
въ небесехъ ваша въписана сѫть имена. не па
кы въ тинѫ сластнѫю ѫвалити бѫдеи. сами сѧ
покаѧите. съвлачаѧще же ризы бѣлыѧ не съвла съ съвлач.
чите бѣлости доушевныѧ. та бо одежда аще

вы сами не отвръжете. никтоже инъ вадъ не имать мощи свѣвлѣти. бѣдѣте присно новосвѣтѣни. да достойни бѣдете ѡблаженоуѡмоу ѡномоу гласоу. идѣте благословеннѣй отца моего. приимѣте ѡуготованоѥ вамъ цѣсарьствиѥ. отъ сложенѣѩ вьсего мира. ѥгоже бы вьсѣмъ намъ непогрѣшити. ѡ хѣ исоусѣ гн нашемъ. ѥмоуже слава съ отцемъ и съ свѧтыимъ доухомъ. вьвѣкы вѣкомъ. амин.:

Syntax.

Ѧ

fig. k

свѧтаго оца нашего іѡана, архиеппа костанътиниа града златоѡустаго. ѡ свѧтѣмъ ѳомѣ апостолѣ. и на ариѧны.

Clathrata

Законоу ѡубо црькъвноуѡмоу. покарѣѧсѧ трисѧ гохъ. ѩкоже мощьно стѧпати. величьствиѥмъ же съ казанѣѩ. сѣде лѣваѥмъ. ѡукланѧѩсѧ стра-
ras. pro ѡ? ѥ? ras.
хы. и отъ вьсѧдѣ съдръжѧсѧ. како сѣ рѧщѧсѧ дѣѩниѥ. кыли ѡбрѧщѧ исходъ словоу, а кыи жива проповѣда ѳомѧ. нъ гробъ сѧ противъ проповѣда сѣ мрьтъ. акы мрьтва сѣ повѣдѣ. нъ дѣлесы ставьѩѩсѧ. и мрьтвъ ѥстъ. и бесьмрьти ѡумьрѣ акы чловѣкъ. и приходитъ миръ ѡкы аггелъ. и страсть приѧ. и страстьмьсѧ противитъсѧ. и долѣ лежитъ. и горѣ ѩвьѩѥтъсѧ. ничто же бо ѥго възможе покрыти. ни коѥже мѣсто възможе погоубити ѥго. вьсѧ вьселенѧѩ вьзѧ гробы ѥго. и вьсѧдѣ акы сльньце сиѩѥтъ. сѣде лѣ-
sic
шѧ земи мощи правьдиваго. ширий ѩвисѧ вьсеѧ Твари. и вьзнесе и благодѣть вь мирѣ вьса страна чѧсть имать ѳомы. вьсь миръ напльни. и прѣбываатъ вь мѣстѣхъ цѣлъ. вь вьсѧ

ѡкы = акы

Ф. 34.

земьнѣи ѥгоже слава ѥго. и въ конець вселенѣи
а подвизаѥть ѥго. како и оубо пророкъ. сльнѣнѣе
нъ нъ мъ нъ мышлии неосѣтлѣѥтьсѧ. оувѣдѣ мъ дѣи
сѧ неѥокрыѣѥтъ. въ вѣсѣ вратѣ осѣвѣтлѣѥтъ
дѣоувѣдамыи. вѣсѣлѣѥтъ отѣвѣгоми отъ вѣселе
нѣѧ. нѣсѣтъ Тѣмѣ. поѥѣтъ тѣма ѥго не отра
тить. рѣка несѣставитъ. море дрѣжати не по
жеть. поре отѣочѣнѣе оузнаѥть тѣѣна. и нощѣ
кѣнигы чѣтѣтъ фотѣ. вѣсѣ сѣхранѣть дѣнѣсь
праздноуѣтъ. и сего слово акы дѣръ владѣцѣ
приносѣтъ. въ той и отъ той. кѣника пота и во
ѓѣнъ той. ѣзбавитель той. и цѣсарь той. тако
наоучи фота. сего отѣстави акы чадомъ своимъ
обѣда. акы и въкровителе ѥсѣсѣ слово держи тѣѣ
слово. вѣсь родъ того злаа ради. оувръждаѥтьсѧ
ся. до ангѣлъ простьрѣтсѧ рѣть. архангѣли тоѣ сѣ
вѣданѣе тако и анкурѣ дрѣжать. вѣса ѣвѣрь
тако и обѣзанѣе повѣдь относѣтъ, ѥдинъ ангѣѣс.
лишѣтьсѧ слова, въ ѥдинъ отѣвѣдаѥтъ отъ
нѣрѣдна. не писаовѣдаѥтъ въ фотѣ гѣа. не то
узнаѥтъ ѥга да сѣмъ. работъ поуживаѥтъ владѣ
ко. неглаголѣѥтъ тѣ ни дѣ. не въздрѣжитъ ѣ
сѣмъ, не сѣложитьсѧ съ фотѣ. не вкѣсѣвоуѥ
тъ праѣдѣника. а ѣкѣты ѥтоу дѣнѣи праздникъ
а съ обѣщѣнѣи вѣселѣти приглашаѥсѧ. къ дроу
гомъ фотѣнотѣ, нъ не оукрадѣѥтъ оубѣѣда добро
дѣанѣа. не вѣскѣѣтитъ лѣсѣтѣ изъ повѣдаѥмаѧ ѣсті
ны. вѣсѣ тѣѣнѣоухъ оубѣръ. вѣсѣ прѣѣтѣни
къ ѣлѣка. вѣсѣ вѣлѣи крѣтѣнѣкъ. вѣсѣ при
сѣсѣнѣе боуръ. вѣсѣ воинѣ ратѣника. вѣсѣ

=Е

ѣрнѣѣс.

бунтах. Въ фотѣ
Въ.

нѣга Сагн.

владѣко асс.

приклѣплетъ

Дома а҃ита. вѣсть и отъгонитъ. непрѣклѣстъ чѣ
сти блазнѣнїа. не вълагаетъ въ оубѣжденїѣ
сїѧ пещери. не въдворитъсѧ сїимъ, отъврагша
а҃тъсѧ двора отъметъ шїихъсѧ. гнѣваетъсѧ
которъмлаго гласа їс҃ѵ. ненавидитъ оустъ надо
гласолюбїихъ нестрастїѧ. сладѣтаніе. дѣвка
некарпїанѣѧ га҃ї да҃ї и въ҃ї кѣпѣ. отъвсе
а҃вселенѣѧ. а҃ще что на оризѣ. что тажемъ
тастотъ главѣ моѣ. что ти праздънословеснѣ дѣлъс
безаконнїе. не прилѣпѣѧ ли фвалѣ безаконѣ
нѣѧ. не съвѣщалъсѧ къ соуѣтнѣй фвоей вѣрѣ.
не знаѧ фвоѧ безаконнѣѧ повѣсти. нечїи не
не бѣ҃ѣ ставоуѧ дѣ҃ѣ дѣтелѧ. не прилѣпѣѧ фвстѣ
бѣ҃ѣ сотїѧ патера. а҃ще владѣка коримъ мене
рїава како оувѣщеваѣши. а҃ще ти не дѣжнѣ
ши вѣдѣ. како ти праздънословеснѣ тамѧ. а҃ще
сѧ не съвѣщаѣши съ мноѧ. како ти обѣщоуѣ
ши тровоу. а҃ѣ га҃ї да҃ї и да навѣкохъ. обискахъ ѹ
къ и ѣ҃стинѣ одрѣшихъ. и свои ти прѣсоны оувѣ
хъсѧ. не ѥдѣ ти свѣкаѧ вѣдѣ. не отъвслоуша ѥдна
тъ гоудо. невѣ҃ставовахъ рекшїй сѧ про
тивихъсѧ а҃постолоу. вѣздражихъ ѣ҃ патера бѣти
ти мѧ ѹтѣшила. ѹбѣхъ словесе фѣ҃ѣнїѣ дарѣнїѣ. ѥдно ти
велѣнїе отъ ѹдѣ вѣровѣнїѣ. ѣ҃ко вїдѣ҃ѣ вїдѣ.
ѣ҃ко навѣкѣ навѣкнѣ. сїѧ ти ѣ҃сѣ прословѣ
ти. вїдѣѣ ти прословѣ. никогдѣ слѣшѣнѣ
на повѣдѣѣтъ. никогдѣ отъ ѹдѣ повѣдѣ ѹмно
сѣтъ. никогдѣ мене прилѣпѣтъ. фвоѧ повѣдѣ
нїѧ. а҃ще мене вѣ҃ѣскресѣтъ ѣ҃ко вѣ҃скрѣсе ѣ҃ѵ. невѣ

свѣвѣдаѣши

вѣдѣ.

вѣздражѣ

повѣдаѣтъ

вѣтхаго рекъ. аїлѣ рекъ петръ ти повѣда. кто
нрѣвѣе подобѣ вѣрѣдѣти. вѣдѣ и прочіи
дѣ. навѣкѣ и наоучѣ. вѣроую и вѣдѣ. рекъ
азъ вѣма апостолъ. не отъ чловѣкъ. ни чловѣкъ
ни чловѣкъ ради. га ти глаголѣщоу хс са ѣви. са ѣви
и колоръ ѹ вѣдѣ раздрѣшѣ. и рече къ ни. ст авсѣрт
дѣлѣ вѣма. чтоса ѣ противѣ петроу. тако с
пѣрѣ ѹ дроугѣи. прѣдѣ вѣдѣ ѹ оудо иск
ѣнѣ. отъ вѣдѣ васкрѣшѣнѣ. прѣ
несѣ рѣкѣ и вѣдѣ плавѣ. аїлѣ тѣщѣ дрѣвѣ
аїлѣ и маломѣ дѣскѣ прѣдѣ. присѣдѣ обрѣт
аїлѣ вѣроующѣ и досѣщѣ. аїлѣ са прѣ авсѣрт
не обрѣщѣ. аїлѣ страсѣ и тѣщѣ бесрѣсѣ
нѣчто не отѣвѣ. га сѣмѣвъ. отѣдѣ къ дому
отъ невѣрѣствѣ. сѣнѣдѣ си расѣрѣлѣ вѣдѣ. вѣдѣ.
покорѣвъса вѣдѣ ѹ нѣ. присѣдѣ къ ни авсѣрт.
ти радоуѣса и трѣщѣ. распростѣ сѣрѣ
сѣи и око доущно. и двоко оуже дѣлесоу разоу
мѣ. дрѣжѣ и вѣдѣ. обнѣкѣ и цѣловаѣ.
рѣкѣ плавѣ дрѣжѣаѣ. а доущѣ за поразоу
мѣаѣ. и вѣнѣдѣ обрѣщаѣ кондесно. а къ
трѣдѣ отрѣщно. и чѣвѣаѣтоса велико и дрѣжѣ авсѣрт
по тонде. вѣзѣ ѹ оудо оущаѣса ѹжде пѣѣ ех рѣаѣ
ѣ той и дѣ той. никакоже до вѣдѣ ѹ ада. ника
коже сѣкрѣно вѣдѣ вѣдѣ. обрѣз и лѣжѣ
ство просвѣщаѣтса. и божѣство ѹносѣтаѣтса.
и ношено дѣ свѣтаѣтса. и носѣй славѣтаѣтса. и о
вѣма разоумѣѣма. дѣѣма вѣма вѣдѣ клантаѣ
ѣлоусалѣмоу. га ѣдѣ ѣскоушѣѣ. га трѣ
стоѣ дрѣжѣ. а ѹ ѣдоу ѣдѣ блазѣѣное чѣ semiabsit

рѣкѣ доущѣ вѣдѣ.

an o. sed non o

кꙋдо ѻц вѣдѣтꙗже прокꙋдатєтъ. Хса ѡбиска и
лѣлиєт ѧкы ѧꙋ. рꙗкъ придѣйлиєт. ѡбра
ꙁи їꙋскалъ҃ієси. прѣлъсти ѥвоѥ послоущатєлъ тво
ти. прилѣпи тѣ сѧ. вѣкоѥ рѣкꙋ вѣчнѣѥ вѣсхѣ
ꙁаложєно їмѣѥ. вѣкоѥ ѧпостолы ѡкрада. вѣкоѥ
ѕрѣлꙋ їноꙁꙋбіѥника плѣть. вѣкоѥ ѡдрѣзнꙋти
ꙁдѣ бєсѣсоѣдѣнїѥ. вѣкоѥ їєзы кръвныѧ
сѣды. вѣкоѥ мѣт сѣтворити правдꙋ неправ
дꙋ. вѣкоѥ ѧ҃ сѧ ѡбиска но бѣди. не такоѥ не прав
ꙋ вѣ владꙋка. не такоѥ блазнѣ҃ сѧ. такоѥже аєдѣ
сѣдѣ ѧлѣкѣ бѣвѣроующѣ. нѣсѣ дрѣжаѣ нєѕѣжиѥ сѧ
ѡтъвѣрꙁѣ. не ѡбиска нєѕѣжиѥ ненависть. не їꙋди
ска нєѕѣгоже ѡкоуди. не вѣдѣ нєѕѣꙋѥ невѣрова.
ѧзѣ бѣ добрѣ їꙋскалъ не бѣ. такоѥ ꙁѣлѣꙋ
тлѣковалъ. ѧзѣ бѣ їсповѣдалъ. не бѣ такоѥ
невѣрꙗсовалъ. ѡтꙋди наслѣдисѧ ꙁѣлѣсѣ. ѡѣ
тѣди къ своѥмꙋ сѣтворитєлꙋ. ѡбаче нєдинъ ли
дынъ разорихъ. ѡбаче народи свободихъ твоѥѧ
такоста. нєѕѣ мало и ѡтъ вѣсходꙋ ѕрѣѥ разорѣ.
нєѕѣ мало и ѡтъ жєнъ та ѡтъ вѣселєнѣѧ. нѣнѣ
ти ѡтъѥмлѣ главѣ. нѣнѣ їꙁгади їꙁдавъ
твоѥѧ =ъ такоста. ѥи блажєнъ домъ їсѣлѣ
їслово дѣлꙋ. повѣлѣдꙋѥ гласа своѥго. дѡ
брѣ нагѣтъ ѡ тврѣди сѣкончѣлѣѥ. а
къ вѣстока свободѣ. їзгада ꙋсѣлѣ їпра
здꙋѥника такоѥ їпакостѣника такоѥ їпакоста
ника ѡбѣстрѣна. вѣпѣкай ѕрѣ ѡдолѣѥ, sic vel, nec delet
дамъ мирѣ народоу. прїѣми тотꙑ сѣмъ
їмѣѥсѧ. прїѣми ѹрада молѣщѧсѧ ѥвоѥй
трѣсѣ. вѣса тѣлеса поустѣнѣѧ їполитвѣ.

Signum apographi

=ъи? ъі?

стаарий-тонний. пришадаєть на гроб. Ввъ и̃ то
ноша. одѣѥть тѣло твоѥ. младенъчьскы и̃ пѣл
ны. въсирайть клѣтъчьныѣ. не прѣзъри
сѧ сѣдраза. не тъщи сѧ ѿтвѣщаѥши нашимъ отрѣ
въ. давидъ ѥвъ. подобѣѥть мѣздѣ тоѥ нашихъ.
мнѣтоѥ велико ѿтъ тебе просить. ѥѧже и̃маши
просить ѿ тебе. ѥѧже дадѣши имѣть. ѥѧже хо
щеши видѣти чаѥть. и̃ нодѣѣвъчьна ѿстави
ша. арма ѿтъзъмана. ѹѣсара въпрѣпасѣвъшаса.
пира ѿбративъшаса. ѩа въздвисивъшаса. и̃ѻ
тъ въсего въкоуѣ вселенны. слѣвимаѣ и̃
глаголѣмѣ. ѣ тои и̃ ѿъ тои. гоѣоу слава и̃ дръ
жава въ вѣкы вѣкомъ ѧмнь.

Житиѥ и̃акѡва гръмоутъника много и̃ѥвъ оумиленыѥ.

Мноѕвыхъ благынѧ. и̃ дѣи полезъныхъ добр
ѣѣнный. и̃ по заповѣдемъ ѿпасовомъ живѣи на
чинаѣѣмыи. добрѡѥ сѣтворенъѣа приобр
тенъѣе. ходаѣай ѣѣваѣ. ѥѧже ѣѣтворити по
шлавъшаса. и̃ и̃справивъшаго. непадемъѣе коней гръ
ховъноѥ ѿплѣвленыѥ. и̃ великаѣа ѿ своѥѣ ѿ оумѣва
ныи. подѣѧти въ помощь такѡ много тъщѣе
тѣ. и̃ несъвръшаемъ врѣдъ. и̃ велыкы ѣѣдѣ наводи
тъ невѣ ни паѣѣмыи. ѥѣсаѣ ѹдо ѿтъ многыхъ
дрѹгъ. ѿѹзрѣѣи знамены. ѿчѧстивѣѥ и̃ѻ
тъ хотѧщааго. ѿтъ наѣ пръдъложеннаго ѣѣти
сѣповѣданъѣа. на въздражденъѣе и̃ѻ ѣврѣщенъѣе
ѧнгелъскаго сего жытиѧ. въсѣѣ ѣѣ ѻбрѣтаѥмъ. и̃
житиѧ великоѥ въздрѣжанъѣе. и̃ѣ ѣѣтворенъѣа и̃стра
вѣнъѣе. и̃ великыѣ ѧлъкѣѣ. паденыѥ сѣмноѥ ѿтъ лѣи̃
сѣи

,,,,

съ лоучьшеся. и покаанию силя. толико могяшя.
оу чловѣколюбиваго бга. яко не тьчьнѣ отъ самѣх
тѣхъ, адовъ вратъ. нъ и отъ рода огньнааго имѣк
исхытитъ чловѣка. нъ и большаю прьвааго благаа
го нрава, мощьна обавити. и господьня благодать — благодать
тьня. большоу его бъти исправьению. бысть нѣкый
отъ шьлъцъ. въ веснѣмъ градѣ. порфуриѡнъ нари
заемѣ. именемъ иакѡвъ. и съ маловрѣменьнааго
сего житьня соуетнааго отъ връгъся. живѣ нѣ въ коей
пештерѣ еі. лѣтъ. толикоже алчъ боня и благыими
дѣлы. поспѣшивъ. чьстьнъ авися и оугодьнъ боу.
якоже емоу и даръ на бѣды полоучити. и многыи
ны лѣчьбы. хса нашего творити именемъ. Вьси же мя
жа житию дивящеся кнемоу събираахъся. ихъ же мно
жайшии. безаконьнъиихъ самаранъ бѣахъ вѣры.
яже видѣ кнемоу приходящя бжии чловѣкъ. на
мнозѣ оглашая отъ бжиихъ книгъ. на истиньняя
вѣря обращаяше. Нъ народъ чловѣчьскый иск
ни воняя диавонъ. и наи паче на роды спаса на
шего хса. видѣ себе отъ многы благыя дѣтѣ
ли мяжа и правьднааго житиня на мнозѣ про
гонима. въста нань. хотѣи прогнати отъ прѣ
жде нареченааго мѣста. вьлѣзъ бо въ ѥдного
отъ самаранъ. и скони и въ иня истины отъ
вращаяшиихъся. приготова его. съ брати
вьсѣ послоушаяшяя его. дроугы и срьдобо
ля и рабы. на лаяние стааго мяжа. да и оуло
вивъ възможетъ отъ странъ тѣхъ прогнати.
събравъшежеся вьси въ жилище жьрьца своего.
го. и много мысливъше и проказьлѣвъше

in medio incipit historia.

нѣ въ коей

срьдоболя cognati.

проказьлѣвъше

конъчьнѣе vecte

Конъчьнѣе единъ ѧша съвѣтъ. и призвавъше бе
стоудня же женя и блѧдня. даша ѥй двадесѧти
златицъ и ино толикожде обѣщаваѭще
дати ѥй. аще възможетъ запѧти бжию рабоу
и ѧкоѡвоу. ꙗкоже имъ тоѭ виноѭ. възмощи.
отъ земьѧ своѥѧ съ стоудомъ мѧжа отъгнати.
тѣми обѣщаний побѣждена жена. иде
кнемоу. поздѣ зѣло ношиѭ. и тлъкнявъ
ши въ двери молѧаше ѥго въвестиѭ. оному
же не хотѧщоу. и на мнозѣ то дътворити отъ
лагаѭщоу. прѣбываашe бестоуда тлъкѧ
щи. и съ многоѭ молитвоѭ молѧщи приѧ
тиѭ. и малъ оувръзъ и видѣвъѭ мнѣаше мъ
чьтоу бъти. и прѣкрьстивъ себе затворивъ за
ключи двери. и възвративъсѧ и ставъ на въсто
къ. прилежно молитвѧ богови приношаашe.
многоу же часоу минѧвъшоу. и ношти оуже
прѣполовѧщисѧ. не прѣстанѣѭще тлъкѧщи
и великомъ гласомъ въпѧщи. помилоуй
мѧ рабе бжии еда како звѣрьми изѣдена бѧ
дѧ прѣдъ главоѭ твоѥѭ. Помысливъже пра
вьдьный. и вѣды въ мѣстѣхъ тѣхъ звѣрий
множьство. въ размышленьѧ въпадъ. отвръ
зъ двери и глагола ѥй. отъ кѧдоу пришла ѥси
сѣмо. коголи ищеши. онаже рече. отъ манастыр
ѣ ѥсмь сѣде близъ сѧщаго. и посла мѧ игоу
меньѧ донести просворѧ въ сѣѭ вьсь. и възвра
тивъшимисѧ и идѧщи въ манастирь. омрькоу
хъ на мѣстѣ семь. да моля ѧ чл҃че бжии помилоу
имѧ и приими семь. да не бѧдѧ звѣрьми изѣдена.

мѣчьтоу?

и ов мѧ

отъ манастырѣ.

Тогдажде оубо оубоюрѣдивъсѧ въведе ѧ. и изведъ
сѧавивъ ѣи водѣ и рѣкоу. вѣдѣ сѧ въ ѫтробѣ
ѥѧ клѣтъка заключисѧ. оставивъ жены въ
мѣсѣчѣи клѣтцѣ. онаже падъши потѣкоша въ пазоуха
ѧ. и по чомъ нагѧ крилатаа. и плачѣшисѧ прилѣжаше
себе къ двѣремъ. и ѧ горкаа слѣзаа изоваѣше
сѧаааго. И оубоюрѣвъсѧ двѣрѣзати. и видѣвъ
одрѣжимъ и окы въ мноз доброзѣи сѣдѣ
въ недоумѣнии бѣсѣ. что сѣи бѣдѣтъ или
чаго ѣи сѣтворитъ въ страшаше ѧ. онаже ѣгда ѣтоу
призри нагѧ и прокрѣсти ѧ. тако сродѣкоу
болѣзнѣи одрѣжима ѣсть. по сѣтворивъ изгѣ
изъ и адѣе на ложи кради великъ. и лѣвыи свои
рѣкъ възложи на окы. десныи пазоуха отъ пасла
сѣвыихъ. грѣаше ѣ тѣлосѣ рѣкоу своеѧ. и
прикрываѣаѧ пасло по прѣсеи ѣ нарѣсѣаше.
онаже своимъ сѣзоудомъ трѣваѣи. и хотѧаѣи
ѣго оуловити. и на похоти ѣзѣло сѣаааго прилѣ
сѣи. гѣа ѣтоу. поѣи ли сѧ пажи ѣи сродѣзѣ ѧ
дѣзѣ. да ѣи прѣсѣаѣесѣ одрѣжимыѣаѧ болѣ
зни. онѣзѣе по сѣѣи въ мѣсѣ прослоѣи. Дворѣ
ѧ ѣей ѣаже на врачѣбѣ. коупноже и прокаѣ сѣавалъ
каааго вѣды и доѣсѧ. ѣдакоже отъ мноѣаго
кнѣи потѣченьа. бесѣрѣ-ѣнѣи болѣзнѣ ѧ
=кнѣи сѣи. до двоѣо или до ѣрии часѣ. Тако безъ милосѣи
лѣвыи рѣкъ къ огню прибѣ трѣваѣшѧ. доѣе
лиже одоверѣѣнѣиихъ прѣсѣ изгорѣѣшѧ о
тѣпадоша. тоже сѣѣонивъсѣиихъ кѣзнѣ
противѣѣѧсѧ Дворѣаше. ѣакоже ѣтоу отъ огнѣ
прибѣваѣшѧ болѣзнѣ несѣѣрѣпимыѣ

Кради

отъ огнѣ

зълоубимоу помыслоу не наиди на сърдце. она
же преславное то видевши и в себе бывши
видевше бо ряка стааго от огня оуже въся
изгоревши, въсплакавши горце и въздъхнъ
вши припаде къ ногама стааго, и рякама свои
ма биюши ся въ перси въпияше. оу горе мне
не окаанни. и отъмщени. оу горе мне яко
съсуды есть огня вечнааго. оу горе мне яко
жилище есть диаволе. стыи же божа славнь пре-
тивъ исус гомоу бывъ. рече к ней. въстани жено.
и с многою нужде въставивъ ю отъ земля,
и прилежно молитва сътворивъ, гла ей повежи
быти чесо ли есть. она же некоии пришедши
ад зе вся. такоже бяше дело. по всемоу сказа е
моу. явивши емоу лукавнейших самарянъ. самарянъ
напаче же сотонино поучение на праведнаа
и въстание. и авие велми въздъхнувъ рабъ бо
жии. и много съ славословиемъ и съ слъзами.
благодаривъ ба огласи ю. давъ же ей просворъ.
и посла ю къ стоуоумоу александроу епоу. дош f.g. 18 ξ
быши же цркви. вся последованию бви тр…жде.
потомже и преподобноу оубо моу нежноу исповеда.
такоже и тъ много огласивъ ю. и обретъ ю прилежь огласи ю калипсо
но. о злъ бишихъ яже сътвори кающися. дасть е
и бесмертна бани. и потомъ жени оубо поустир…
женьскии манастырь. събравъше вся болю
бивша людии хотолюбивъ клиросъ. изгна из
града и от странъ техъ. вся обретаюшая са са
маранъ. и по томъ приведъ къ рабоу бжию онако самаранъ
воу. на многа его акы отъ оцъ … …

казааше. на толико же прѣжде наречена жена,
отъ покаанїа къ Хсоу сѧ приведе. ꙗко же чьстьнѣ
ꙗвивъшисѧ ей. и дара на бѣды доподобитисѧ.

Въ времени же дльзѣ. дъщи нѣкоего сьвѣтника. Senator
отъ нечиста бѣса мѧчима. вьпиꙗше стаго при
зываꙗщи. приведше же ѧ къ бжию рабоу роди
телѣ ѥѧ. молꙗахѧ ѥго помиловати ѧ. и отъгнати
отъ неѧ нечистый бѣсъ. и помоливъшоу сѧ стоу
моу и рѧцѣ възложивъшоу на нѧ. а бѣ ѥ господьнѧ
благодатьнѧ бѣса прогна. и отроковицѧ ицѣли. sic male
благодаривъша же родителїа ѥѧ бога. и тъгда пꙋстиша
ѥмоу три сьта златицъ. ихже не тьчьнѧ
възѧти не рачи правьдный. нъ ни видѣти. ра
чи. гла имъ оувѣщаваѧ, не даꙗти дара бжиꙗ
на коупли. нъ гла имъ паче дадите ѧ нищиимъ.
азъ бо сего не възмѧ. въ поустыни бо живы сихъ
не требуѧ. и тако благодарьствѧщиѧ ѧ отъ пꙋ
сти въ своꙗ си. въ дроугы же пакы юноша нѣкыи
отъ бѣса насиленъ обѣма ногама расла бѣ. и того
възьмъше свои ѥмоу принесоша къ стоуоумꙋ
молѧще ѥго молити за нь. онъ же три дни ал
кавъ и молитвѣ ѥдной прилежавъ. цѣла расла
бьѥнаага дътворивъ. и благословивъи. повелѣ =eum
своима ногама въ домъ ѥго ити. мнози же ии
ни прихождаахѧ кнемоу, различьныѧ. ѧзѧ и ѧзѧ
мѧще. и вьси господьнѧ благодатьнѧ ицѣлꙗ
ѥми отъхождаахѧ, и ѥже отъ чьсти бываѧщие
ѥсѧ многыимъ паденїе. отиде отъ мѣста того
и бѣжавъ иде ꙗко м. попришъ отъ града того.

попришъ
= en russum.

Въ тоже и ѥже
2) отъ вьсѣхъ чтоже
видѣвъ же себе рабъ бжии зѣло
ѥми отъ хождаахѧ

катвыи

и обрѣтъ пещеру. велику въ градѣ рѣкомѣмъ
катвику. л. лѣтъ живу. молитвами и постомъ
ми въсѧ дъни и нощи пръбываѧдаѧ. тишиѧ
на нѣкоѧ врѣмена отъ трѹбъ и питиѧ. ражаѧ
шиѧ въ рѣзѣ. подобиѧ трудѣ пиѧ хлѣбъ, трудѣ нощныѧ
ѣ дѣлворивъ. и въ рѹдѣкыѧ часы дъни дѣла.
ѧ. отъ него крѣпиѧ себе и питаше. Наполнѹѧщи / крѣпиѧ
ѧше его славно дѣлаѧ. якоже по двѣма десѧтъма /
и трѣмъ десѧтъма трѣпѧзѣ кѣпоу приходити. /
и клиросници и многыѧ облагыѧ. на ѧдѧ / облагыѧ
благословеніе и на наказаніе отъ него. и въ
жовтый и голикый. ѧже голика дара подобѣнѣи.
въскорѣ възнесеныѧ нѹжныѧ или велика великаѧныѧ
ныѧ. ѧтъ. въ скѹрбѣніе попоуѧдѣнъ бъ
сѧ въ тѣсѧ. и въ скѹрбѣніе въсѣхъ горѣѧе.
прѣскврънѣи до рѧдъ врадъ родоначѣлскоу. ѧже при
сно добрѣ живѣѧныѧ обоудѣ. своеи завистью
и въсѧ насилѣѧ. вълѣзъ въ отроковицѣ до
гаѧ нѣзрѣлаго дѣтѣрѣ. нача вѣѧти и стѧаго
ѧ и ѧменемъ прижывати. такоже принѹжденоѧ
бъ отъ родителѣи отроковица. обѣходѧ и ѣска
ше въскѹде чловѣка бжиѧ. не остаѧвѧѧ ни ма
настѣра ни мѣсѧа поуста. ѧкоже на потокѣ него /
брѣгѹ. потомъ обувѣдѣ мѣкоѣнаго отъ ѣ
доу бѣѧ на мѣсѧ гоѧ. и ѧдѹ отъ нѣѧ отроковѣ
своѧ. и приготови отроковицѧ къ матерѣи нѣѧ въ
кроѣзѣ. и ѧдѹ на обѣдѣнаго нѣмоу мѣсѧ. и ѧде /
на дѣѧ сѧтыи. и видѣвъ ѧ паде на ногоу него гла
гола. помилоуи мѧ дѣѧ. такѣ ѧтъ отъ нѣ
сѧ ѧ дѣѧ ѧѧ ѧ. се бо двадесѧ нѣсѧ /

ѧ, пои с

мѫ = мѣсѧцъ.
гѣпа!
трѫжитъ!

дней. но въкоупала ни гапа ни плота. мъ въ̀ѣ̀ / ѫи трѫжитъ себе, и ѥма Ивоѥ призываитъ, сѣды / на повелѣнїи своѥ бтроховицѣ постиѫвпаи трѫдъ со бою. и въдавъ себе на полѫвѣ, напълнѣ плота гакожеи мѣсѧцъ въ кострасти са на нежже спокаше, то вкоидѣ плотъ въ дъни на нечистыи дъ хъ и гла нѣмоу. въима за іу ха ѫдиди отъ геѣ. и адъ не бѣ въ отъ ѳима женоу ѫзиде отъ ѳруковица, / таже на земи падши на лицѣ гаѣ, дезгласа ле жайше. Потомъ въмасѧ стыи. и ѥмъ въ ѫарѧѕѣ и въ ставивъ, трѫдасѧ по родителета съдрави. видѣ въма ѫдивно чюдо прославити да. ѳудоба въмѣтаѧ нѣдака ко нечистыи Дхъ обращъвса вънѫдѣ въѥ. но лиша нѣго прѣбъіти отъ ѳруковицѣ ѳу нѣго въ дъни- до нѣлиша до конъца свободитъса отъ бѣса. и ѳсала въ въ̀ѣ̀ма ѳу нѣго въ домъ свои въ̀ѫвратитъса. мѫ тоже бѣше гако же въ прообразованиѥ рѣкоше на ѳутвръжденїе и въ̀ѫвращенїе. анґельское се ѥтитъ живѫщимъ. не тъкъмо ѥ испрадѣѥ на съвръшенїи съ повѣдати, отъ чюдо добра тъчѣ дѣлателѣ. не ѥ скончетъ и не наси гаѣтъ бѣ. отъ здѣ къ здѣ ѥдиный стыи трѣ съвръшѫваго врага, бѫдетъ развѣ. мъ такожде великыа и ѥ стыѥ дѣла нравы ѫкажа. сказаѫтъ. тако достоитъ и нанесемъ нѣкоу бѫрѧ. и отъ ѫдѣ сдѣ въ̀ѣ̀ма са нѣмоу великое падевѣе да повѣдати, глаголѣ ѥдиный то дѣ тъ такожде ѥсть. и по съвръшенїи ѥго покаѧнїи. и добрѣ ѥ испов̀ѣдавъ. трѣ велика чюдеса. нѣлико до великое въздрѣжанїе и жите трѣѫде

обави. толикъ великий ѻ҃ѧдѣ, и такожде вели
комудение. толикъ вѣдѣ помощи҃ бы
сть и҃справлѣние. Прилѣжавый до и҃ писавый
брадѣ бѣсѣмъ работѣ, видѣвъ и҃ слышавъ обыч
ковенъ тоу одѣнь ѻставъ, и адѣ въставъ на пра
вѣдныи влѣзлъ и҃ тѣмъ ѻдѣ ѻсть
тако тако тѣмоу насилникъ. такожде такову оумноу
мужу въ нападъ житиа его, тѣгда некыи
вѣ[ш]ихъ самаранъ ѻтецъ. вѣ[ш]ѧ навѣкъ женоу
къ сапиноу, прельстивъ[ш]аса и҃ подвидивъ[ш]а. Вѣрѣ
ныхъ ловитъ ѻрѹжиемъ, на пораженіе по
славныхъ діавола, въ разжженіе вѣ[ш]асти
и҃ страхъ бѣсный задѣлати. и҃ долгый даръ данный
тѣмоу лѣкъ, и҃ въздрѹжанѣ толикъ въ лѣтѣ.
и҃ многыя трѹды, и҃ кромѣ оумерщвлѣти до
ѹ҃бо[ш]ствомъ, неѹтрѹдѣти брани, и҃ ѹ҃ныѣмъ
въ тирадѣ. бѣсъ же ѻ҃тъ ѻ҃ружіемъ. безаконіе
на себе ѻ҃скврѣнити хотѣ. ѻ҃тъ тѣдоу такожде
начало нѣкотораго данноу бѣсоу. приложити
хѣсо
прѣвоте и҃ въ[ш]ѣ роде, приноудѣлати въ[ш]ноу. оубо
ѧвѣ бо са пагоубныи хоти. ѻ҃тъ покаѧнѣ[ш]а по
даѧнаго. ѻ҃тъ въсхищати хотѧщи того въсе
срѣдѣ и҃ спасѣнѣ[ш]а. приставрѣтивъ его. ѧко
ѻнъ мѣдрѣ[ш]и бѹдѣ своего ѹ҃бивѣника. боле прѣ
вѣдаго приложити безаконіе. вѣдавъ до тогѣ
сѣ бѹдѣщаго его. бѹдѣти его насилѣникъ ѻ҃тъ
него ѻ҃ружіемъ побѣждаѧсѧ. Подобнѣ
и҃ ѻ҃ноѣ бѹдѣ[ш]ѣ дѣлворѣ. родивъ[ш]имъ
клонитисѧ дома. мѣнѣ[ш]а тѣмъ ѧвѣ. мѣ ни
тѣмъ довлѣ[ш]ѣ бы. ѻ҃скврѣнѣнѣмъ врагъ.

ѧвѣ
вѣ[ш]ихъ

ѧвѣ

ни сѻ. ѳх ѧвы тѣста,

и прѣвъшъ зълъ сотона къ истѣлѣнию до оубо и при
лагаетъ. и къ оубою. ѥже не лъчѣнѣ гробоу прѣда
ти оубиѥнѣꙗ тѣло. нъ и рѣчѣнѣимъ водамъ
и звѣрѣмъ и птицамъ безмилости повръшися
твори. такъ величанѣꙗ и о себѣ велѣмѣдроуѥ
шьтихъ плодъ. тако до аще небы никоѥйже
страсти себе поработилъ. небы възмоглъ лѣка
въ алдыѧ! розниж. въ врагъ акы въ алдыѧ ѥлѣ. окамы то горо
збити свѣстѣ, силѧ до вѣсѧ и доухъ раждиза
въздрастъ нѣꙗ. въ въздрастѣ юнѣ побѣдивша, възможена
старость. сѣже о себѣ велѣмѣдровати побѣди лѧ
кавый. нъ обаче великаꙗ дароуѥшьтаго хса.
прѣвеликоѥ чл҃колюбиѥ. вьсѣхъ чл҃къ спсни
ѥ паче. нежели погыбению хотѧшьтий. поди
ти ѧзникоу. и долѣ лежѧшьтоуоумоу рѧкѧ
и покаанѣꙗ былѣѥ. неисцѣлимыѧ и смрь
дѧшьтаѧ своѥѧ тварисцѣли строупы. и та
цѣхъжде и болѣшьтихъ. по покаании съподо
бисѧ даровъ. сиже на срѣдѣ вьсѣмъ прине
сти принoужденъ быхъ. да ꙗкоже прѣвоѥ ѥго
житьѥ дувѣдѣвше ба прославихомъ. и паде
нѣꙗ ѥго образъ испытавъше. вь печалѣ вь
падохомъ. тако и прилежноѥ покаанѣѥ
мѧжа оувѣдѣвъше не насѧ надѣѥмъсѧ. нъ
на даѥшьтаго намъ даръ чл҃колюбиваго
ба. ѥже и стѧшьтемъ намъ, съвръшенѣ да
стъ стоꙗти трьпѣнѣѥ. и падаѥшьтѧ ны от
лѣности оуврьждаѥтъ, рѧкѧ намъ пода
ѧ своѥго застѧпа. и каѥшьтемъсѧ намъ посѧ
шьтоуоумоу ѥмоу чл҃колюбью приѥмьѥтъ.

и̑ бо Іоаннъ и̑ Іаковъ сътворивъ чюдо. и̑ хотѣвшеѥ рода о҃тъмщаѧ его. чюрвѣ сѧ мнѣ, насѣдъши ка и̑ тѣмъ блажьнаго дауда. по побѣжденїи мъ възвратившааго. и̑ въ҃ прѣнатъ мѣсто задѣ сѣда. прилоꙗвъша и̑ бѹдѹ. бѹдѹ по притѣкаѧго мѫжа. и̑ вѣмина҃ѧ такожде словесъ. бѹдѹ, добѣлѣ мъ бѹдѹ. гако гако бѹдѹ владыка. а҃бе Іоаннъ въ чюдѣ прославѣ гѣтоу бѹдѹ. на покаѧнїе гѣтоу бѹдѹ. на тривѣчаѧнъ тишинѣ. оу҃чанїе гѣдно на и̑ стра / вѣщенїе бѹдѹ наставника и̑мъ. рѣсъ до прилѣжѣ а҃бе
въ клѣтъкѹ вѣлѣзе свою. и̑ о҃къ = о҃ц съна въсѣ
вѣ. такожде и̑ жо речетъ. повелѣвше себе на цѣти.
въздвижѣнїа неѕтрѣпимаа творѧщи. бѣдѣ
лосаи сѧ бѹдѹ по чрѣсемъ. и̑ слѣзъ и̑ сточникъ и̑ сноу
жда. не и̑ гако не о҃ставѣ сѧ о҃тъ него. неписавъ
бъсъ и̑ скврѣнивъ. чювопенїа до тѣмѫ ни видѣти
моуды дїаволъ. наставаѧ гѣтоу оу҃чанїа по. /
мѣсли. то начало злѣе на человѣчьскъ родъ. о҃тъ о҃
тѣганьа и̑ бѣдїа обрѣтъ. да въсхотѣвъ о҃тъ земьдѣ оу
скрѣпитсѧ въ мирѣ. дѣлоу҃житсѧ по воли и̑ хотѣнїю
ваа҃го да. и̑ дѣлѣ гѣтоу таинаствра дойти. и̑ вѣкъ
въ҃ съмѣнїи гоу бра҃тїи цѣловаѧ. о҃ни же оубѹ
вѣша гѣтоу нозѣ. и̑ главѹ то прѣложивша толпаи къ и̑ /
вѣкоусити. о҃нъ же чювъ сѣщаѧ гого хѹта. горько въ / хѹта
чюдѣкнѹвъ рече. ѡ҃ горе мѣнѣ о҃каанноу҃бѹнѣмоу. како въ = оу.
чюрѣ на небо. какоѡ владыкѣ Хса и̑ма дрѣзнѣ
прилѣпитисѧ. нѣжде о҃тъврѣтсѧ оставитъ. какоѡ да
чюнѣ гѣго надѣѥтсѧ пѣщати часо. и̑же дѣтей и̑ гако
мъ продлѣжитъвсѧ о҃ставѣнѣго. и̑ прѣдлѣгодѣтисѣ вѣ
да о҃скврѣнивъ. и̑ оубоѥтъ. и̑ сповѣдаѧ каѧнѣ

ꙗкоже бѣаше по истинѣ. и сповѣда имъ вьсе бѣды
вьшеѥсѧ. ониже въ мнозѣ печали бывше. и попе
кшесѧ о различьнѣйшихъ ѥго напастехъ. по силѣ
ѥго оутѣшишѧ. и давше ѥмоу благословеньѥ
и молитвѧ прилежнѧ о немь сьтворьше отъ поусти
шѧ. Ѩдѣшьгоу же ѥмоу пѧтемь скрѣте и братъ
нѣкый. имъ въ истинѧ хса вьсебѣ. и приноу
ди ѥго. и вьведеи вь клѣтькѧ своѧ. и оумывъ
ѥмоу нозѣ. и вьса любьвьнаꙗ обавивъ. прѣдъ
стави ѥмоу хлѣбъ и молитвы многы сьтвори.
молꙗаше причѧстити сѧ благословеньѥйшихъ.
Ѧже бъ посьла. о номоуже отъ сьвѣсти ис бь ѥмоу.
и на причѧщеніе никакоже не оборѧшьгоусѧ
поврьже себе прѣдъ ногама. рабъ бжий. молѧ ѥго
коупножей клѣнысѧ. невьстати прѣжде отъ
земьѧ. аще прѣжде не обѣщаатьсѧ. прѣдъ
поставьѥньйшихъ вькоусити. обѣщавьшоуже сѧ
ѥмоу. вьставьши бжий члкъ отъ земьѧ. и помоли
вьшасѧ. сѣдоста оба ꙗсти хлѣбъ. по вькоушеніи
же има и по ськоньчании благодарьствиꙗ. пакы
сѣдоста. и приступивъ къ мѧжоу. приимьшиѥ
го въ своѧ хлѣвинѧ братъ. глагола ѥмоу. Оче на
кажи мѧ о хсѣ сна своѥго. и оутвръдими срьдь
це. ꙗко зѣло мѧ сьдрьжатъ розличьнѣйшии помы
сли. тьгда же же вьскричавъ стый. и съ слъзами
и въздыханиѥ биꙗше вь прьси своѧ глагола. про
стимѧ брате. каꙗти себе и плакати великыихъ
моихъ грѣхъ. и на бѣ дрьзновеньйшихъ отъ мене
безаконнии. ꙗко вьсоуѥтьньйшихъ моихъ сихъ и по
срамьѥньйшихъ сѣдинахъ. акы дѣтишьгъ отъ дьꙗвола

Q. 35.

заѣлъ въ послѣдъкыѭ полъдъѣ сѣнидохъ.
здѣлъи до ѭтиѭа вѣжгоуи поѣи гоукѣвъ
подъдохъ. Ѡтн въ старости поѣи здѣло сѣнѣвъ
ривъ въпадохъ, вѣврѣвъ себе въ страдѣкыѭ
тиѭ блѣдѣныѭ. и ѭтѣи ѣскврѣнивъса до // Бо́лѣшиѭ маѣо, поѣиѣи,
гѣвшиѭ гоу гѣвъ. Ѡсѣдше го ѣвѣшавъ ѣса
галиса здѣло, и полѣиѣ гѣго по вѣражденію тѣи. тѣи. = тѣиоу, тѣиѣ
съ повѣдати артѣлъсаѣ вѣсѣ соломиѭ. двоѣ
сѣѣ приѣбрѣтшаа сѣавѣ. первоѣе ѣнъ ѭ сего вѣдаѣ
тѣѣ ѣпѣвай привести гѣго. коупиоуже и сѣѣоуѣ ѣ=ѣѣ ѣ/з. Ѡбрѣтшаа
врѣждѣниа. блѣдѣныѭхъ по го ѣ хоще приѣво alias о
рити. Ѡнѣже ѣтъвѣшавъ глагола тѣиоу. повѣ
здрѣжанныѭи вѣздрѣжаниѣѣ и сѣѣвѣѣ.
и трѣудноѣь здѣло, по радѣтаниѭи нѣкоторѣ
хъ дви гѣвѣ. ѯ. по прилѣтити ѣтъкловѣкоѣо
бываго да великиѭ дарѣ, по дѣтворѣнии ѣѣ
нѣна сквръѣнаго великыѭхъ чоудесъ. коньѣ ѣ =ѣѣ
нѣе вѣниде сотона въ стороковиць нѣкыѭ: даа
дѣа тоа родитеѣа сѣѣиѣвѣше иже нѣсѣ въ мѣнѣ
ѣка дарѣ, и приведоша ѭ къ мѣ ѭ пѣѣлѣнѣа ради.
полѣиѣѣ мѣса ѭѣ. по полѣхвса ѣнѣи. и аѣ
нѣ тѣѣо блѣгодѣѣти нѣписаѣи дхъ ѣтиде ѣѣѣ
нѣи. Ѡнѣже свѣрѣшенѣе ѭ хоташа ѭсцѣлѣти.
Ѡставиша ѭ ѣу мѣсѣ на двѣа дѣни, и Ѡтидоша
въ свои доѣь. ѣѣѣ мѣнѣвѣше свѣѣсаѣи. и ѣдо
хъ кѣи. и предолѣвѣшоу ми расѣаѣѣнно бѣ
дноѣѣу моу. ни да на ѣмъ вѣзѣѣ вѣзгласъ. ни ѣ
гоу бѣѣнѣнѣа болѣшаго вѣздрѣжанѣа и трѣуда. по
мѣсливъ или вѣѣтѣнивъ. вѣсѣма такожде ради здѣѣ
въ, и паѣѣиць ѣѣ ѣѣѣѣѣи прѣдѣдѣ, въ бѣдѣныѭ

ц҃вѣ?
болѣне зѹло

подвѣтѣ вѣпадохѣ. и҆ сѣтворивъ снѣсть блѹдъ. зѣ
лоѥ зѣлоѡ цѣѣлѣ. най паче болѣе зѹло. кѣзѣѣ
прилагаѣ. ѥ҆ѣ поѫжѣна бесстѹдѣна дѣсѣ. сѣѣѣй
ваѣи оудобѣйѣй сѣтворѭѣа. и҆ по сѣблажденїи
оудивѣ ѣ҆ вѣрѣлохѣ вѣ рѣкѣ. и҆ оудѣржавѣся своѥ
по спасенїѣ оѣидохѣ. и҆ пѣинѣ ѥ҆ѣ вѣ мирѣ. ка
ко бѣ на вѣисокѣй вѣздѣѣ. ѥ҆ѣи и҆ дрѣзѣѣ нарекѣи хса
не айѣѣ ли оѣнь лѣѣдѣ поѫжѣсаѣ на. паче нѣѣоу
и҆ мнозѣаѣша оѣѣ. ѣ҆ѣногаѣи здѣѣгари и҆ сѣѣѣ
даѣѣѣѣоу. и҆ ѣ҆ вѣздѣхаѣиѣ нѣсварѣѣѣоѣ
мѣѣоу. сѣѣѣшавѣ ѣ҆ѣнѣй радѣ. оу мирѣвѣся оѣѣ ѣа
годѣаѣи нападе на вѣѣѣ нѣго. и҆ оѣлѣѣзаѣи и҆гла
лаѣша. не нѣгалоуѣся зѣло брате. ни оѣѣчаѣ ся сво
нѣго спасенѣа. нѣ вѣроваѣ ѣако же нѣсаѣ спасенѣе. при
ѣѣѣи ѣ҆ слѣзаѣи и҆ и҆ѣсповѣдѣся чловѣколюбивоу
оуноу бѣ. зѣло бо нѣсаѣ ѣѣдрѣ и҆ ѣрѣвѣлосѣиѣ
бѣ. и҆ много мило сѣ нѣго на нас. да обѣѣлиѣѣе
и҆ѣаѣѣ врѣѣа покаѣѣѣся. сѣѣе бо бѣ нѣ
хо покаѣѣѣѣа. како даѹидѣ по дарѣ ѣарорѣѣсаѣ
иѣ. по ѹбиѣарѣѣсаѣвѣи. по сѣѣодѣѣѣель сѣѣѣѣа
дѣѣчѣи. вѣ ровѣ ѣѣодѣѣѣсаѣа и҆ оудоѣѣсаѣа вѣ
падѣ. словесѣ покаѣѣѣе одавѣѣ. ѣроѣѣе
ѣиѣе поѣѣѣѣѣ грѣѣроѣѣ ѣѣѣа. како блаженѣи
нѣаѣѣ ѣрѣѣовѣѣѣи апоѣѣоѣоѣѣ. ѣрѣѣѣ оуче
ниѣѣ. ѣѣе ѣѣѣѣа нѣдесѣѣѣа оѣѣѣа ѣѣѣѣѣѣи.
владѣкѣ хса. не ѣѣдноѣѣ и҆ двашди. нѣ и҆ ѣри
ѣѣди нѣго оѣѣѣѣѣѣся. и҆ поѣѣѣѣ плакавѣся гѣ
ко. нѣѣѣѣѣ ѣѣѣѣѣѣа ѣѣѣѣѣѣѣѣ ѣѣѣѣѣѣ ѣѣѣѣѣѣѣѣ
грѣѣха. нѣѣ болѣѣѣѣ сѣѣодѣѣѣся ѣѣѣѣѣ. ѣѣѣѣѣѣ
хѣ бѣѣѣ словесѣѣѣѣѣѣ ѣѣѣѣѣ владѣѣѣѣѣѣѣѣ.

аще не бы было покаянья. како покаавъся
павелъ отъ гонителя сьсядъ избраный бы
стъ. аще не бы покаянья было, како бъ бля
дившаго въ корунѳѣнехъ приняти павелъ по
велѣ. да не насилаемъ рече бѣдемъ отъ сотоны.
и грабими, тацѣми и таковыими словеды.
найпаче оутвердивъ ѥмоу срѣдце. и стиный
и милостивый братъ. прѣбывати ѥмоу съ собо
ѥ молиаше, томоу же не хотящоу. припаде
прѣдъ нимъ бжий члкъ. и облобызая нозѣ ѥмоу.
молиашеся не отлячити отъ него. помышляя
и боясь. ѥда како въ отчаяний прѣбывъ.
до конца дшя своя погоубитъ. и ѥкоже на мно
зѣ кажа. моля припадая. кланяяся. оувѣшта
ти ѥго не вѣзможе. дътяживъси стый. и въздъ
хнявъ дхомъ. прилежно молитвя дътворивъ. от
поусти ѥго пятемъ своимъ ити благословестви
въ. проваждая же ѥго до пяти на десяте по пришъ.
не престаяше моля ѥго. и много ѥмоу о покаяний
продлъживъ слово. охнявъ ѥго и до слъзами обло
бызавъ. и помоливъся о немъ обрати ся въ клѣтъ
кя своя. Такювъ же имъся пяти ведящаго въ
миръ. шъстина дръжаашеся. и оуспѣвъ пятий
мало дъвратився. обрѣте гродъ ветъхъ подобо
личенъ пещерѣ. въ немже многы мрѣтвыихъ
лежаахя кости. яже отъ многъ лѣтъ испрахнѣлы
бѣахя. и вылѣзъ вне. събравъ кости положивъ ѥдъ
номъ ягелѣ. и заключивъ пещерѣ затворинадъ
лежащими ветъхыими дверьми. и колѣнѣ
прѣклонивъ исповѣдаашеся богови. бия безмилати

охнявъ

хъ duplicat. ex errore

= сн = сн

въ своя прѣси. и съ плачемъ и многимъ рыданиемъ глаголаше. како вызъря къ тебѣ бже. коѥли начало исповѣданию обрѣшя. кыимъ ли срѣдцемъ или кыимъ оупванимъ. или къ оя съвѣстия. дрѣзня. ѧзыкъ нечъстивъ. и оустьнѣ оскрьненьѧ сѧщи и спльненѣ двигнѧти покоушѧсѧ. прѣвоѥже. коѥмоу грѣхоу прощенья просити дрѣзня. Милоуи чл҃колюби въи гн҃. милостивъ бѣди недостойноу оумоу владыко благыи. и не погоуби мене бестоудьныихъ

Сѧ

моихъ ради дѣлъ. небо мала моѧ сѧ безаконьѧ. бѧдъ сътворихъ оубой сѣдѣлахъ. крьвь неповиньня пролиѧхъ. и къ вьсѣмь тѣмъ. страдавъшеѥго тѣло. водамъ и звѣрьмъ и птицамъ прѣдахъ на сѣнѣденьѥ. И нынѧ господа гн҃. вѣдѧшоу тебѣ благыи вьса исповѣданя. о томъ проса прощенья. непрѣзьри мене владыко. нъ по лѣпоу оумоу твоѥмоу милосрьдию. помилоуи мѧ нечьстиваго. и посьли намѧ. ѧже отъ тебе великаѧ милость. и оставиши вьса безаконьѧ. ѧко да не пришедъшоу ми на грѣховьнѧѧ глѧбинѧ. погоубитъ мѧ пагоубъ наѧго врага боура до коньца. ни да пожьретъ мене змии глѧбинъныи. и съ таковыимъ великымъ покаѧниимъ. исповѣдаѧсѧ до десѧти лѣтъ. въ пещерѣ той. найпаче же рекѧ въ гробѣ. не излазѧ изъ мѣста. не бесѣдоуѧ ни къ комоуже. не глаголѧ ни къ ѥдномоу. нъ съ горькыими слѣзами и не сътрьпимыимъ въздыханиимъ. и съ многомъ оумиленииимъ. вьсе врѣмѧ прѣпроводивъ. двашди вь недѣли двьрьцѧ отврѣзаѧ. Прѣвѧ прѣдъ двьрьми гробища своѥго растѧщѧѧ обрѣтаѧ

Ни къ комоуже

O in medio

ѥтѣ. ѩстираѧ гадѣнїѧ. гѣлїкоѹте гѣтоу довлѣѥтїѧ.
ѩскоушаѧ. и̑ дѣѩте ѻбращаѩсѧ мноѕѣ по
хвалѣнїѥмь. прилежа вь ѩ̑ко полѕѣ и̑ вѣздр
жанїй. и̑ ѩ̑ко постанѣѥмь и̑ сповѣданїй. трѣѧ
клѣвкомлюбивыи бо. не хотѧи смрѣти грѣ
шѧщѣмь. нь ѻбращенїю и̑ жизни. невкусѣ
ни вь тѣлѣ толикаѧго страдалца. и̑ мноѕѣмоу
моу трѹдоу продлѣжитисѧ помоусѧи. вѣдѣ бо
гѣѧ и̑ сѣлѣе и̑ великое покаѧнїѧ. толикѣмїѧ и̑ та
ковѣмь грѣхомь прощенїе полоучи. и̑ хотѧ
самомоу гѣтоу ѻувѣрити прѣвидѣвшоуѻмоу
мнѧшоу. и̑ вьсѧмѣѧвшїѧ покаѧнїѧ силѣ. боурилѣ
тѣи. и̑ мноѕѣ бездѣлїѧ гѣтїѧ ѩ̑ ѻбладѣѧ
шоу. и̑ мнѣѧшїѧ полѕѣѧ и̑ лѣпѣѧ. лѣпотами
злѣомь полагаѧщїѧ. гѣѧсѧ чюдѣ сѣго бо
гѣсѣ
воѹбоу моу сѣтоу. мнѧшоу сѣтоу. и̑ вь и̑стинѣ ѕа до
шедшоу. ѩ̑ко ѻц̑ь нѣсть мнѣѧ вь гроблѣ. нь то
вь тѣлѣсѣ. сьмѣрень ѻбразомь. нь блѧгь дхомь.
и̑же аѩ̑ѕе послоушавь вась. помолитьсѧ къ боу.
вьса раздроушѧѧвь. нападѣшаго ѧ̑ѕыка ѕѣлїѧ сѣтїѧ ѕь
лата. да сѧдѣ вь сѣтѣ вьсемоу клиросоу своѥмоу
повелѣ ѻбратитисѧ на сповѣданїѥ гадѣѧѥмыѧ т̑
го. и̑ сь трѣпѣнїѥмь. нь плачевѣѧшоу. и̑ дѣѧ ѩ̑ко
ѧ̑ѕвѣствѣѧшїи. гоноуше дѣѧвшоу. и̑ нѣсѧщѣѧ до
вѣдѣѧѥть. ѻбрѣтѣ прѣѧвидѣвшаго того праведь
ника. и̑ сь мноѕѣ топлѣдь полагаѧщѧсѧ гѣѧ. по
миловатїѧ ѕѣлѣѧ и̑ѕь. и̑ политисѧ къ боу да вь. ѩ̑ко по
миловаль людїи своѧ. и̑ ѻтвѣщаль маленѧщѣѧ де
ѕдѣѧдїѧ. и̑ посѣлаль ѕѣлѣ и̑ѕь дѣѧдь. ѧ̑ко
никакожде бѣха ѻбѣтщаваѧ. дѣлаѧсѧ вь сѣ

лѣпѣѧѧ = лѣпотами

къ = къ

да = дѣѧ,

= обратить

нота

хоудъ

трьси. не дрѣзнѣи вѣзкрѣсти на небо. и глаѣше,
пиросливъ дѣди ти. о мнозѣихъ моихъ нечь
сиихъ. ожидаѣшеи оу мене епископоу. и моле
шюуса кѣпоу. и нихоуда ѣставѣта полоучивъ
шоу. осоавивѣше его плачѣшеуса ѣстоидоша. и до
шѣдѣше сѣдѣ оурѣкѣве. адѣ тоусѣ сѣзати по
лашеса. оѣ клеколюбиваѣшоу ѣ. прошаѣхъ дѣ
дѣ лоа изѣбиѣѣа. на мнозѣ же едва сѣ адѣвѣдоѣ
и плачѣ. опризѣваѣшеуса ѣ. прити на поѣ
шѣ. и адѣве хотоуше авитьса епоу. и глѣа = глѣа
оусловѣшеи оприпарѣ глаголѣ шѣ кѣпоу. и дѣ
кѣ рабоу поѣтоу ѣйскоѣоу. его ти и прѣжде авѣ
хѣ. и мого поли полѣзи оѣ ѣе ѣше адѣ хоудеши.
тоюуже хотолиѣѣшоуса. и здѣвѣше малеѣдѣи
хѣ дѣти оубѣ. вѣзрѣшивѣше са паки вѣскорѣ. и
всѣѣ клиросоѣ и людѣи прѣподобьнѣи дѣи
сповѣдьника. адѣ оѣ полиѣѣ ѣ же кѣ глѣвѣкоу дѣи
йѣкоѣоу, тѣгда же оуже тѣгда, не волѣ же
ѣи. мнозѣи полиѣѣ оуполѣ, и оуй
ѣлень дѣѣ. оѣ прѣподобьнаго мѣжа, якоже
и прѣжде и нѣна. оѣ здавѣшѣѣа дѣи кѣпоу
прилѣѣи сѣ. вѣздѣѣ оѣи на небо. на мнозѣ
ѣаѣ прилѣжно помолисѣ. и кѣ ѣла полиѣѣ сѣи = н = ѣн
вѣ оусѣѣхъ ѣго. блаѣи и милѣрѣдѣи ѣ. иже в'
са боѣшиѣѣса ѣго. обило и оудобѣ подаѣ. дѣ
лоѣ писмѣнѣе слово сѣвѣршаѣ. ѣже глѣѣ не
мѣ ли глѣдоу се прилѣѣ есѣ. дѣнѣ сѣѣ
сѣи мнозѣ на зѣлѣѣ. ѣ коуже вѣздививѣшеса
всѣ похвалѣнѣю. мого милосрѣдиѣ. и ѣесѣка
ѣ коуоубоу великѣсавоу ѣстоидоша. славѣ ѣ ѣа

и блажьше работы тѣло. воздрѣжанийтъ ихъ и а
лчьбою. великааго дара сподобленъи. и лако
ваго. блаженое прийтие великое отъ чловѣкъ
любиваго бга. и ѹдивитисѧ отъ мнѡгѹдѣтнаѧ
и въ богатьствѣ пощенїѧ силѣ. отвръженыѧ
политвою раба бжїа йакова. до днешнаго д'
не вѣка бывша. памать дни того. въ нѣже въздѣ
мѣтъ бъ свободенїи бывша. Хвалатъ.
политвъныѧ и покаланыѧ тѣмь владѣтъ
хсъ въ сѣланѣмѣ. многѹю разлѣчатисѧ
вѣзати одръжанныѧ. отъ людїи прилѣжъ
нихъ келїю, коѣтноже съ ѣпископомъ при
ѣдѹщихъ на политвѹ. оставшаѧ ѹ града
бжїа йакова ѹдобрѣнїа ради. ѣже масло въ
въ сѣтїи. и тъ благовѣствовавъ. показавъше
А въ йма хсово ѹдѹ. йкоже отъ дѣтъ ...
ѹдивлѣтъ. славящи и благословѣствующи бга. дарова
вавъшаго имъ работъ своихъ ѹдобрѣнїа, да оуже
вѣси йже въ градѣ. и въ окрѣстъныхъ вѣсехъ живѧ
щїи. болѣзнѣныѧ свои принесѣще къ нѣмоу, и отъ
ходѧщїи имъ, молѣахѹ сѧ о спасенїи и въ моли
твѣ нѣмоу. и ѣдѣ имъ благодатьнѣ изъ нѣго исхо
ѣаѣше, тѣмъ бо дадѣ дасѧ нѣмоу. йкоже нѣмоу
словомъ въ скорѣ пророчьскыѧ нечистыѧ дхѣ, тоѧ
тъже нѣмотою отъ гнѣвѣ бывъшаго на тои лютѣи.
призъвавъ сѧ бѣше раб йаковъ. чудотворѣ бывъшаго
ѣпа. молитвѣ потекшисѧ о нѣмотѣ. рѣкше о гро
дѣ. въ нѣмъ же живѣше и мѣваше сѣтыи. и въ прилеж
ноѧ молитвѣ молисѧ нѣмоу, по оумрѣтвїи же. по
грѣтїи и въскрѣсѣ. тогоуже обѣтованїа сѧ нѣмоу.

сирп.

erasa. repetierat dom??

окрѣ2ъныи.

тиѳа

и въвращаѣтмося въ градъ. по малѣхъ дънехъ
доконѣваса блаженый іаковъ въ старости до
бр. сѣдмый десатъ лѣтъ живи пѣлнъ. бу въ
дѣвѣ прѣподобный ѥлавъ достойно.

Въ облацѣхъ

И всѣмъ кѵросомъ и ѧдовитыимъ облацѣ
мъ. и въвонатѣ пѣшествѣвшимъ. ѻбитѣла.
пѣтыѧе и славѧща ба. положима частьное
тѣло ѥго въ градѣ. Протомѣ бжій прѣподо
бнѣй свѧтопѣсецъ. пѣвѣствѣвый дом рѣкѣ
кривѣ. свѣтворивъ ѻу ѳеѳидѣ прѣложи частьно
ѥ тѣло ѥго тамо. на нѣмже мѣстѣ до дѵнѣшнѣаго дѣ
не чюдѣса мнѡга творѧтся. въсѣмъ градѣ. и ѻ
крѣстѣ ѧко ѥго въси. паломницы ѥго повѣса ѧтѣтъ
рѧше. праздникъ велик и мнѡг. въ славѣ
почѣтѣщаго и ѳилюбивѧщаго ба. ѥго и мы по
ѵстамъ ѵ славимъ. благословѣсивѧе бга и сна
и стаго дха. ѥмѹже слава и дръжава. нѣнѣ
и присно. и въ бесконечнѣыѧ вѣкы вѣкомъ ѧмнь:

Ѧкѡже и сапрасать сѣдмыхъ ѻцъ. и ѳѵскоупъ бывъшихъ
въ, васѵлта. каѳѣѳона. мѣлетѣвыхъ въ херсонѣ.

васильа

Ѳрисѣсовѣ да напѣшетъ слово. ѥдинѣый прѣпѣ
ѻбнѣй. и прѣподрѣвѣтъ и справѣшѣсѧ. въ рѣцѣ
бо ѥго и ѧзъ и словеса мо. Ѳтомъ бѵдо живѣвшѣ
и движѣшѣсѧ. ѻбѵвѣшѣйсѧ ѥже и мене
ѥго призвѣвшѣй. не моѥй ради ѥлѣпости. за
пѣтѣвѣ слоухъ вашихъ. нъ ѥдѣ вѣвѣшѣсѧ
ради ѥлѣпости нашѣ. подобаѣтъ нѣне просѣ
рѣвѣ слоухѣ вашѣ. тѣлѣсныѧ вѣсѣ ѻтложивѣше
мѣтѣвскѣ злаѳѣлѣѧ разоумѣѣ.

сіс

не бо сѣтѣсканно коѥ.ѥми бладѣно башимъ слоу
хомъ вѣмати поль. мѵ ѥстиннаго ради словесе.
мена вѣздоухъ радѣ пѫтнаго. сапожнѣ по слово
сна бѫшта. ѥ̃же вѣса бѣша. тѫже на небеси ѥ̃тѫже
на земли. видимаа ѥ невидимаа. въ ѻбразѣ въ
маже себе въ рабиѥ ѻбразъ. мѵ не ѻтъврѣтѣшасѧ мѵ
нѣже бѣшѧ бгу. ѩ въ вѣтлѣѥмѣ ѻтъ сѧтыѧ дѣ
вы богородиѥ. ѥ̃сѣ вѣдаша того кончѣно да ѥ̃гл
вѣка. вѣсего въ своихъ нѣтоу - ѥ̃ вѣсего въ нашихъ.
по страдавша да ѥ̃ слово плѣтїть. ѥ̃ айѳы да плѣть
въскрѣсѣшасѧ плѣтїть. ѥ̃ вѣзѣвѣша на небеса. ѥ̃ сѣ
дѣша ѻ деснѣи ѻца. ѥ̃ нас̃ въ собѣ вѣзведѣша
го. ѻ ѻ̃ставлѣнїи жизни вѣчныѧ. тавѣже въ ѻца
гѣльскыихъ проповѣдавѣши с̃ласѣ. бѣаже
ни бо рече невидѣвшїи ѥ̃ вѣровавше. ѳотѣмо не
вѣрѧ совѣше ѫтѣтаѧ, добѣлайшерїи въ ѻ̃ставѣ
вѣчныѧ жизни ѻ̃ставѣ, но ѳотѣже тѫ тѫжесѣ
тѣ̃наа. въ ѥ̃ѧчѣлїи лѣствѣдаа, гл̃ѣ докѣ
сасѫдостѣ. ѥ̃ ѻ̃ѳодѣ ѫдѣлѣнѣѣ. вѣсѣѧ бѣша
въ словѣческыѧ помѣслѣ, тѣкоже плодѣ дѣворѣ
ти. вѣ. л̃. ѥ̃ ѯ̃. ѥ̃ р̃. присѣтѣ плодѣ тѫрѣ вѣ вѣ по
дѣлагаѧ. на рамѣ вѣзѣ вѣ коуѳ коу. сѣтрѣвѣно
носѣнѣи ѥ̃ сѣкрѣтѣнѣи курѣсѣ, тѣкоже вѣ ѥ̃
плѣнѣти вѣшнѣкїи мирѣ, но ѳотѣже не ѥ̃сѣѣди
на лѣсѣ прѣтѣподросѣвна плѣтїма - сѣде ти мѣ
на слоужѣ ѳотѣдѣшѣе поль, тѣкоже ѳотѣвалѣти мѣ
нѣ прѣславѣнѣ, ѥ̃ за мѣ по страдавѣшаго волѣѣ
прѣѻ̃бѣщивѣшасѧ сѣпрасѣвѣ, тѣмѣжѣсѣ ѥ̃ сла
вѣ госпоѳнѣѧ наслаждѣѣсѧ. Веселѣ до сѫвѣдѫзе
дѫжиаа - тѣмѣ ѻ̃ дѫ ѳотѣпѣтаѣ ѥ̃ гѣ рече. ѣдѣ

добѣлайшерїи

волѣѣ
sine molli?

вѣсѣмъ
црькы = цесаце estis

хѵ҃ыѣ
да оуи҃сѧтъ.
" " " "

такожде дѣтьнаѧ соломѡнъ. пророчествѣ бѣ да прииметъ / пѣ = пѣ
въ притчахъ рече. ѡ тѣхъ великолѣпіи и добротѣ оудѣ
лий, повѣрженнаго видѣти. и ѡ нѣмощи ѡбразомъ
работавъшоу ихъ дѣланіѧ. добротѣ до оудѣланьѧ
такожде то и сѧтыи нетороч на себе долгы принесѧ.
дѣлесмѣѧ сѧ мъ. и свѣтъ издрѣвѣй. дѣлкомъ
вѣсѣмъ ѡучитель рече. такожде црькы. дѡмѡма цесаце
и дѡуховъ дѣтій живетъ въ вѣд. да како такожде вѣхъ
ѡсихъ полвѣсѧтъ нѣсѣтъ лѣпо. пролиѧвшихъ
своѧ крѣви. за человѣкы. по подражанью и сѧтыхъ
маѧго писѧтоуха, іс хса за нашего, тожде хѵ҃ыѣ /
глаголѧтъ. и сѧтыѧномъ въ слово да оуи҃сѧтъ.
такожде ни малъ коеѧ часть. на похвалѣ садѣ нѣ
чемъныхъ сѧтыихъ и прѣтѣ сѧтыихъ плодъ по
мѣтьно и слово вдаѧ. ѡбаче отъ полковъ. вѣ
многаго нѣсто тирѣскаго оучемьѧ прѣдѣло
живъ. покоуѧвсѧ неже въ мѣ болѣзньноне. вдали
тельныѣ ихъ свѣдѣтель. прѣ дложити доуше
оустрѣмѣѧѧ. слоуѧѧѧшимъ свѣхъ нелѣжь
ныѣ поставити памѧтокъ. нѣ на хвалѣ и славѣ сѧтѣ
хъ сѧтыихъ ѡцъ. и мѣченикъ въ градѣ херсонѣ.
живѣщихъ болюбивыихъ и вѣрныихъ мѣ.

Въ врѣмена до гоненига невѣстьваѧго дѡкліѧнѣй
на. дѣ сѧтвоуѣ мѣ животворѧщоуѧ моу крѣ
стіѧньскыѧ вѣрѣ словесѣ. самѡмоу гѡмоу рекъ
моуѣ моу, се аѧ посѣлаѧ въ акы аѧнѣѧ по срѣ
дѣ влъкы. сѣлоучисѧ прѣдѣтоуѣ моу въ сѧтѣ
црькви іероусалимьскыихъ свѣтилъ. иже дѣ
ма въ самой тои господѣ сѧтѣ црькви. въ ѧдѣма дѣ
ѡклиѧтьскаѧ. вѣ часѣ въ вѣдѣ сѧтоуѣ моу

ѥпископ. въ мѣсяцѣ маѣ десѧтѣ дьнь дисѣкнитиана
цѣсаръства. нача царьствовати. породѹвъше и посадѣ
ника полагающа, яко да богомъ придаными кр҃ѣ
стиꙗньскыѧ непорочныѧ вѣры распространит слово
не проповѣдающа и сопротивлѧющи ѥпы въ вьсѣ стра
ны ѥпⷭкъ. помѣнѹ сѧдаго ѥпа. старѣ полагаѣ
ника. сіе ѥпⷭ҃ѣ. седмо ѥ? волѣвъ епископъ. сѣдѣвъ
ника. и сѣдѣ нѣма вѣсть херсоньскыи градъ, отъ ла
врѣскыѧ земѣ изнесенъ василеа, нѣкоꙗ царь
дѣмонъ: и видѣвъшоу ѥлинѣскыи одержима. ѣ
пролѣсова, нача оучити- градьскыѧ мѫжа глаго
ла. яко боги несѫть ѧже въ нѣмѣсѣ и ѣлладѣ и нѣкте
ры коутири немощьнѣи валъ помощи. нѣсѫть сіе
бо боги на небесѣхъ, ѥже словомъ своимъ сътвори в
вастѣскаа. и сѫтвьрдостиⷮ своеи. отъ не
дѣлѣ въ дѣлѣ прѣвѣдѣ вастѣскаа. и сѣдѣ
ть своимъ дхомъ вѣсь жизнь дароуа. тогоу
поклонѧѣтъ сѧ въ сѣмъ ꙗпонѣ, ꙗко славитъ.

То слышавъше отъ сѣдаго мѫжа, чрѣдь ꙗко мѫдрь-
ствѹѣсѧ на бѫкоризнѹ дѣѥвѣ. не послоуша
тѣмже нѣко. отъ нѣкоуѣ сѣдѣвъ отрѫшѣѧ
сѧ ѣлласѣ, тѣмже сѣдѣ ѥдинъ въ скровищи
сѫ сѣдѣ въ нѣмѣрѣ прѣдѣвѣдѣнѣ. нарицаемѣ
дѣвичьскаа. Многомилостивѣи въ вѣсѣхъ
вѣкы ꙗкоже и съласти, и на дѫхъ дѣвѣ ѣстинѣ
пѫтити, не потоуси сѧ вѣсемоу градоу и зѣмли полѣ
жити отъ сѣмѣ, вѣсѣдѣ сѣдѣи свои дхъ. тогоу ра
ди бо и въ ѣлладѣ обрѣтесѧ. и распѧтѣе на крѣсть
волѣ пострада. да вѣсѣ свободитъ гѣстинѣ со
дѣ крѣвѣ. Сѣдѣ же до ѣлласѣ сѣсѣ.. въ вѣсѣ.
и сихерсоньскоу землѣ, ꙗкоже ѣвра. и дѣсѣ

роширити.

сѣто біи херсонѣ

volѣ бѣ?

коутири

пѣщера дѣвичьскаа

ѣ = ѧ

Бурлак

чудо сицево. Ѵ дкоего до старѣишинъ нарочнаго
того града. и тыщьлоу сн҃ъ ѣдиногдѣ. того оумѣрь
ша вънѣ града погребоша. и того родителемъ своим
чисѣ оубіѣна прѣбываютъ оумѣрьшаго сн҃а ихъ. и
на гробъ оусѣкшѣ плачьшеть. и ѣдвѣ въскѣнѣви
дѣть своего сна глаголюща имъ. что раѣма раѣма
тей рыдаѣте о сторѣшти тайѣ. непотщѣваѣте пра
ти жива. почѣите бѣги ваши чимо имъ ворита немогѫ
тъ, Каменѣе бездоушно и коуштирные сѣрдца. Ѣже sic: o postea insertum. Коуштирна
диавола на прѣлъсть и пагоубѫ чловѣкомъ дѣлаю
ѫ. нъ ашде хотѣста на жива тварѣи, почто старѣ
наго того чловѣка чѣломъ бѣѣте и оубиваѣте.
и вѣрующе въ того чѣломъ въ проповѣдаста бѫ, то
лѣнь до чѣста въставиша на ѣзгроба, тѣлесьнаго
полатвора. и тѣмъ имъ въ сѣмъ глаголающе. вѣ
ѣмѣста и проповѣдаста другъ другоу сѣтлаго вѣ
дѣнїа. Ѣласнѣе рѣши кѣждаго. дѣвнѣ жѣвѣюшоу
въ Ѣдоста въ градѣ. и проповѣдаста сѣдѣбоу свои.
наша вѣдоста въ нощи. ѣнѣма весело приѣмша
слово наша и скоро стада сѣта. и вѣзрѣше
чѣ въ нем чѣрт. и дѣже дѣѣше полаца. приѣде
ша къ кѣлѣю глаголюще. Молитвами дѣдѣ
мань сна нашего. ѣнѣма рѣша къ имъ како могѫ
то дѣѣворити чрѣвѣ чловѣкъ foramen in tumbr. сѫ. нъ ашде оубо
вѣрующе въ ѣга нѣкоѣ проповѣдаѣмаго, тогѣ вамъ тогѣ
сна вашего чрѣѣваюшо въскрѣсить. тѣмъ глаголаша
чѣлѣю. да поѣмемъ сна нашего жива. и чѣже ашде ре
чѣмемъ дѣворимъ. Сѣтѣвѣше сѣтѣ имъ въ коуѣло
къ нощрѣбоѣ сѣтѣтелѣвасѣ и слоужѣбѣ носѫщѣ
ѣаше на стоне кѣвѣѣлѣнѣе потрѣбѣмаго. на гробѣ ѣри

дома. и ѡбвалившѧ камы. вѣлѣзоша въ гроб.
идеже бѣ҃ше ѡупокоенъ снѣгъ. и приклонѣвъ
свѣтъ ѥ҃ст҃ъ и въздъхнувъ. рѣкъ положи на мѧ
тѣло, молитвѣ сътворивъ животворѧщаго кр҃
щенїѧ ѥухи҃, надъ водою тѣмъ. ѥ҃ко надъ живо
мъ. полна свѧщенною водѣ҃ю ѥ҃сть. сътворивъ три
жды знаменїе свѧтаго крещенїѧ. и ѡбѣ҃е въскрѣсе трѣбовѣзъ.
тѣломъ видѣвъше бо҃го родителѣ. въ комнатѣ при
падъша свѧтаго василеа. ползшесѧ такожде сльзы
кр҃щаемыѧ. ѡ҃же ѡбѣе по ѡглашенїи сподобивъ ѥ҃ма҃ѣ
1) кр҃щенїѧ. ѷ и въ҃звратившесѧ въ домъ. радовашѧ
2) ѷ десѧтр҃ѣнѣйшихъ пришѣствїѧ 2) таинахъ ѡ҃ц҃ъ 1)
3 2) ѡ҃ц҃ъ сѧ въ҃шелъ домомъ в҃ъ кровавѣ҃ше гнѣ, дивлѣвъше
= decet съ
видѣвъ себе пусту сѧ, по малѣ сѧтвалъ. подъ
мъ свѧтаго прѣстола въсѣдѣтель. ѡ҃ть него прѣкраснѣйшѣ
мъ жидовомъ сокрытъ въложи. такоже разгнѣвъ
тѣи ѥ҃ликы. и на ѡубой свѧтаго дрѣзнувъ. и прѣмѣнъ
ше въ тогдѣ҃ же ѡ҃ц҃ъ ѥ҃ѣ҃ше ѡ҃ц҃ъ свѧтый ѥ҃ст҃ъ.
и ѡбрѣтъше ѥ҃го и поврѣдивше и за ногъ. влачаѣ҃ше
и по ѡсѣкнувшюю градѣ҃ную ѡупу. прѣмѣнъше
на мѣсто. идеже нѣ҃ше кр҃щаѣ҃ми сѣлъ по
ставѣ҃ше. животворѧщїи кр҃въ ѡ҃тѣ҃ше на
ссѣ. ѥ҃ст҃ъ свѧтый ѥ҃ст҃ъ ѡ҃тѣдасѧ дѣнь. полна
вѣ҃ше въ҃ше врасѣ свѣтлѣйшихъ сѧ. ѥ҃ра. и зѣвъ
ѯе. повѣдѣ҃ша ѥ҃сть на ѣдь. ѥ҃же ѡ҃ц҃ъ ѥ҃го
на мнозѣ дѣни. прозѣлостъ бѣ҃ше. не ѡ҃ставѣ҃ше
ѣ҃ше и по смѣрти свѧтаго ѥ҃го ѣла. вѣ҃ше
ношѣ҃ше прѣсподобнаго ѡ҃ц҃а на сѣблюденїе ѥ҃ще
здѣ҃ сѣ҃ше сѣдѣ҃щѣ на мѣстѣ ѡ҃ц҃ѣ. и де
же лѣпѣйшѣе. дѣнѣ҃ше же ѡ҃ц҃ъ ѣконѣ҃ча҃ѣ҃ше

ѥухи҃

повѣдѣ҃ше
ѡ҃ц҃ъ

сѣ҃ше сѣдѣ҃щѣ

ѯе ѡ҃ц҃ъ

дѣнѣ҃ше же

дѣло. тогда ѥже ѵѡтъ прѣставѣ пѧтьдесѧтъ хсови
вѣровавъшихъ. нарекшагѡ радѣ сѹпраска. ѡтъ мѣ
жьскаго ѥлина. погребоша нощїю стѣло его дѣло.
вѣмъ сасѣмъ на западъ града. близъ гордѣе
мѣ. пѣсѧща тарсѣа вѡ̃ дъвѣ. славнопамѧтьнѣ
поу ѵѡраѳѣ. вѣславѣ боу вѣсѣдрѣжителѧ ѡтцѣ.

Єдиньжде ѥкѡѣ ѡтцѣ мѣченикѡмъ василеѣ
мъ дѣвѣтъ. по дѣконьчанїи его прѣѣхѣ. вѣ ѥли
сконъскѹю страны, обрѣтохоу ѳроугѹю стѣлѹ
поущенѹю. ѳтъгда стѣѣ ѥлискоупѣ. на ѥго
же вѡрѣ дѣло. сѣповѣдаѣтъ вѣса дѣвѣтаа.
ѡнѣжде слѣшавъшѣѣ то и прилѣжно прославѣвъше
ба. и ѣже ѡ нѣмь ѡ ѳѣѣ. и сѹпоѵѡбѹ поу васи
леѹ мѣченѣѣ вѣѣѣ. и сѣповѣдаѣтъ о хс̃ѣ.
и сѣвѣшавъшесѧ. мѣнѹѣе. ѣѹгѣнїи. ѣдаѵодѡрѣ.
ѥлѣпдїи. прѣподобнїи ѥсть. прѣдѣдоша вѣ тѣ
херсонѣскѹю градъ. ѡнѣдѣже прѣвоѵѡрѣно вѣсѣ
дъ сѣвоупѣшѣѣ сѹпоѵѡбѹ поу василеѹ, и прилагаа
шесѧ число вѣроующихъ по вѣса дни. и сконь
чѣѣше вѣрѣныихъ родоу, ѵѣлодѣ завидѣ дїа
вол̃ь. и нарѣѣ вѣѣѣи. вѣроующѣѣ ѣѣоу жидо
вѣ и ѥлинѣ, и сѣвѣзавъше стѣѣ мѣѣе. ѣѹгѣнѣѣ.
ѣдаѵодора ѥлѣпдїста. жѣзлѣѣ и каменїѣ
вѣѣѣѣе побиша. и прѣѣвѣтѣѣ градъ ѣзвѣѣ
ше ѵѡѣса сѣѣыихъ. повѣлѣша на вѣстоѣнѣыихъ
странахъ. такоже ѣзвѣѣѣ бѣѣи и ѡтъ ѳѣѣ
рѣвѣѣѣѣ же сѣѣѣнаго крѣщенѣѣ. крѣсти
тани принесѣше погребоша стѣа ѵѡѣса пѣ. на
сѣда декабра вѡ̃ ѕ̃ дѣнь. памѧтѣ ихъ ѵѡраѳде
вѣ славѣ ба вѣседрѣжителѧ. Помножѣ же врѣмѧ

стѣ ѳѣѣ

ѥлисконѣскыѣ

ѳѣѣ

ѡтъ ѳѣѣ

ѵѡрѣѣ диѣ
і ѵѡрѣа
адѣѣто

нн=нн

посланъ бысть отъ цѣсаря сатина ѥпъ. гако. є
ѳерий имѣемъ. ѥже въ корабли сѣ. приходъ него
въ нареченый градъ. сопротивнаго вѣрою
ѧтъ. привръженъ бысть въ острове маризаге
мый алосъ. въ сопримахъ рѣкы дѣнастра. и разде
лѣвъса ѧзень людьскы. хотя живыхъ остависть. по
лиса господеви глаголя. и бѣ тои не досто
йна на сѣмъ свѣтѣ подобы постависть ѥпа. нег
до мене остависть бесѣдника въ херсонѣсѣ сѣ
градѣ. и гонимы отъ народа него вѣрныи
сѣдѣлъ постависта вепсъ. но и дрѣвеса въздра
сѣма. вкъзвѣлатѣмыла ѹдалеча народъ него. гдѣ
могъ не врѣтени никѣмъ въ гоненыихъ отъ безза
конъныихъ на крѣсѣтенѣ. постависта рѣкы
таме крѣ и чекетъ Костантина. него же бѣше
просвѣщенья. надѣвъ него приведе крѣ
стантѣвскѣи сѣвѣтъ. и заповѣда поѣсти тако
же не исповѣдатѣлоу отъ тоу ѻцѣ и сна и стаго
дха. здѣлъ здѣлоу жизнѣ погоубити. и отоу него
го въ разграбленье бѣти. чѣтъ гако богочѣ
стивѣ сѣтворѣшоу гѣнотъ. остависъшѣи крѣстиѧ
сѣ гонѣни. оувѣдѣвъше вѣрныихъ херсо
нѣтѣ. гакового повелѣнье богочѣстивааго
крѣ. постлаша кнѣзоу сѣвѣ. гакожедатѣлъ
ѥпъ. повѣдавъша него вѣса таме ѻ сѣтыхъ ѻцѣхъ.
бывъшаихъ оудо Иорига. тамѣи чюдо дѣлаевъ отъ
нихъ крѣ обрадоваса. и дасть имъ ѥпъ имѣетъ
катѣдроу. Здѣ него воинъ вѣрныи мѣжъ. чи
слоъ пятьсѣтъ. сѣтите пѣтьковъ ѧрхѣѥтъ
въ херсонѣскъ градъ. въ пладѣнье протѣ слоъ / ъ = нъ

алосъ ins.
дѣнастръ M.
ѧзва

дрѣвеса въздрасѣма

рѣкы таме

бурѣах.

херсонѣнаце
сѣвѣ mss
vedetis

пладѣнье
meridies

ѣ҃тиемъ. хотѧщимъ чловѣчьскъ родъ спа
сти. вѣстъ вьсѣ градъ обрѣтаетсѧ. прїи
мѧ҆ го҆ хр҃ьстиѧнѣ съ многою радостїю. оу҃чи
тъ коупно сѧтъ и҃ въ сѹмнѣнїи тѣмъ. оубѣ
ждаѧ градъчьꙗ сѧтвы. полотъно оувѣдѣвъша херсо҃нѣ
не бъıвъшаꙗ сѹдивъıшаꙗ сѧ обрѣтаѧсѧ. и҃ прилѣ
жаше къ сѹтвѣ. сѹмнѣваѧхѹ бесѣдоу҃ющаꙗ кѣмъ.
ѣтаꙗ сѹть. аще чѧда на плачоудѣ вашѣ нѣсть прилѣ
пъ. нъ паче да вѣроу҃ютъ и҃ га҃ нашего і҃ѹса. спасе҃ньѣ полоу҃чи
тъ. прилѣпъшоу҃ю҆ же нѣкыимъ обоѧтъ строу҃. вѣлѣзо
ша҆ вьсѣ людьѣ въ градъ. и҃ на оу҃трьѣꙗ дъıмедъшѣ
сѧ вѣсѣтъ. нача҆ ѣтъ оучитъ и҃ вѣрѣ хр҃ьстиѧнъскъ.
тако҃жде҃ прѣвѣдѣ него дъıвъшаѧ ѣтаꙗ и҃ мънѣнїи.
оныѧ оставѣшѧвъша҆ѧ нѣкоу рѹкѹ. подобьна сѹ
жде҃ дъıвъшихъ ѳинеи. оставѣшѧвъшихъ
къ ѳтоу павълоу. дивѹвшаꙗ до нѣкаꙗ вънесе҃ньѣ
въ слоухъ наша. рѹкѹ нѣкоу. и҃маѧ дв҃ѣнадесѧть. Н҃=ли
на творе҃ньѣ вароу горѣшѧ. и҃ присноꙋ҆дъıханьѣ трѹ
дъıнїю нашетою. тополи оубо нѣкоѧ чѣтесѧ даи҃въ
лѣзи въ҃ѣ҃ни горѣшѧ҆ѧ и҃ѧ. и҃ ѳ҃ѣлѣ изъвѣсѧ къ
ѳ҃ѣма дѣзъ врѣда. вѣроу҃ѣтъ ѳ҃ѣтъ себе проповѣда
нѣтою ѳ҃ѹтою бо҃. ѣтъ же рече. вѣѧ҆ѧ і҃ѹкса да моегѡ
сѣтворѧтъ. и҃ дѣ по повелѣнїю вашетою дѣтвори
тъ сѧ. нъ како въ҃ хощѣ вѣрѹ ѣтаꙗ тако вѣроу҃ѣтъ.
нъ ѳ҃ѣлѣ хощѣтъ дабыва҆ѧ чѧда вашѧ. да сѧ прѣвѣда
дѣтъ вонѹтъ. да ѳ҃ѣлѣ не нажнетъ вѣровати хсо
вѣ вѣрѣ. да сѧ вѣвръзѹтъ въ тѣлѣ. и҃ годѣбїсѧ
вѣсѣтъ словоу го҃. присѣтъ тѣвѣше ѣтъ къ ѣдноу
тѣлѣ горѣшѣмоу. тополѣвсѧ и҃ прѣкрѣтѣтъ сѧ
сѧ и҃ тѣлѣ. въ нѣ҃же хощаше въѣтъ сѧти. дїакоу

Херсонѣне

Бурѣаха

варъ трѹбѣникъ

дїакоу.

Ч. 36.

рекшоу вънѣмѣтъ. вълѣзе въ пещѣ горѣшлѣ
и̑ дотворивъ часъ вели. въсиавъ въ лоно своѥ
отъ дѣлий. ѩзѣзе силоу стлаго дха. бе҃ дрвда
и̑здѣлъ. и̑ въ оужастн бывъше велиꙁѣ. падоша
ницѣ на зеи. велиаѣшѣе да крѣпостиѧнѣска.
просаше отъвѣсго скотодобиѣнѣа. стѣла вѣры крѣ
стиѧнѣскы. Ѡбѣже вѣрнн бе҃сѣдною радо
стыѣ ѡдѣѣати. полаа҃ше множити са стлнѣѣи крѣсти
ѧнѣскоуюоу и̑спрадѣнѣю. сатѣже стоѣ стѣ.
иносатанѣ ѡлаша мнѣ съ женами ѡбѣати.
полаа҃ше не лиꙁе порѣвъ приступити къ хсови
и̑ дотворивъ вожествнаго тѣла. иꙁѣемше сонъ де
ѕѣрда сѣкраѣенъ бѣ кнѣѣѣ. тоу крѣщаа҃ше вѣ
са. и̑ лиже крѣстиаѣи и̑ ѡци бѣша. ѕрада того вѣрѣ
ний. и̑ иже до сатѣѣ Ѡбѣ стѣѣ стлскоуюоу
пришедъшн войни и̑ весѣѣаѣѣ са въ сѣѣ домо
ѣъ. прилежаа҃ше поѣитѣ и̑ пригоѣлѣати стлаго
тѣла. и̑ крѣѣ ѓа нашего і҃сха. по вѣса дни при
ѣѣѣѣаа҃ше. къ дрѣѣѣноуюоу стлаго стѣа оу
ѣенѣѣо. дотворѣша же дѣнь ѣоа кнѣѣѣи. ѩзѣ
ве стлаго и̑ вѣѣховѣнаѣаго апла петра. вѣвѣсѣи
же стѣѣ ѣстъ дорогѣ стѣноуюоу ѩзро ко стлаа
тѣноу. отъ да дѣѣвѣшеѣе чоудотворѣе. ѡбѣѣ
ѣитъ пѣѣда ѣѣго и̑ прѣнѣѣ въ херсонѣсъ
градъ. и̑ пѣѣѣѣ болѣѣивѣи ѩзѣ домесѣѣа кѣ
ны. сапогоу сѣѣлоу коупно со стѣѣѣѣ сѣборо
ѣъ. вѣ никаѣѣйѣсѣѣѣѣ градъ вѣфѣнѣа. на ко
борѣѣа арѣта. дѣагодарѣѣѣ да вѣѣвѣшеѣе и̑ къ
стоуюоу сѣбору. тѣѣ. ѡѣъ. иже отъ да въ херсо
ѣѣсѣѣѣ градъ. въ лѣѣѣѣѣ ѣѣго чоудеса сѣѣѣѣ.

с҃ѣ ѡбѣати

с҃ѣ-тѣла

прѣѣѣѣѣѣѣѣе

ѣѣ=ѣѣ

вѣ никаѣѣйѣсѣѣѣѣѣ гр. вѣфѣнѣа тѣѣ.

въ нѣмъ

ривѣтствуйся. По прошествіи же сихъ трехъ лѣтъ, по
славѣ въ житіи вѣнчь въ херсонѣ сѣмъ градѣ. Вей
на пѣти свѣтъ воинъ сподвѣтника. коупно до сѣтъ
нѣ капитономъ тритъ въ житіи свѣтъ
лѣтъ житіи въ сподвѣтникъ старѣ града, да свѣтъ
радѣта и нарѣчеся херсонтанесть, сподвѣтникъ Вей
нѣмъ родъ. сътворивѣтъ же сѣборъ вѣси коупно
отъ ригейна градъ. отъ ригейна нарицаемѣй малѣй
трѣвъ, до глаголѣмаго парѣменейна, иже въ ѣтно
мъ и Вейонѣ житіи. Тѣмже дошій до вѣнесь: при
лижайшѣтася. отъ трѣвѣнаго апѣла и врѣховѣнаго
петра. Вейонѣма нарицаемѣтъся. со вѣсѣтѣнаго дѣтва
славѣ и оучителѣ свѣтасеньѣ. вѣсѣхъ сѣсъ хсѣ
въ нашѣ. оставѣ намъ спѣвѣ мученикъ и арѣхи
ерѣтъ нашихъ житіе. что бо въ словесѣхъ оучите
лѣвѣтъ оставѣ. кольѣгоже ли дѣла не обавѣ
подъѣготь. показавѣ бѣ житіе пре-
провѣдивѣ. воевавѣ ни доуховнаго оу
нѣя коупира. оубѣ бѣлѣ и житіе оучѣтель
нѣя памать оставѣ. паче бо похвѣтѣ мирѣ
нѣя славѣ, нѣжѣта. небесное любѣтъ вѣнѣ
тіе, иждивѣвѣтъ. не тѣрпѣ въ житіи своемъ.
нѣ по смѣрти сѣтрѣтъ бутрѣмавѣ при свѣ
тѣй тѣ кѣ бѣ. паче чрѣвѣ прѣбѣрѣвѣ
ме. тѣлесъ своихъ освѣщенье. милова при
ше ѣлѣ кѣй не отлѣчѣтися. сѣтѣ
До строѣ право исповѣдавѣ. и что до
нѣй право и сподвѣдобѣ. присво
ѣнѣй тѣ кѣй при ѣлѣй. небесѣ
градѣ створѣ, сами съ ангелѣ житіе и

отъ ригейна чедіѣ.

ѣсс. коупира
ergo коупирѣ,
пом коупирѣ

лъ = лѣ

ѣе = ѣе

ше. да прѣславнъ нынѣ херсонѣскыи градъ бы
стъ. въ багра нѣсно и чрьвлени. стъихъ оцъ и
архиєпъ крьвьми оукрасивъся. сыны притвори
въ обоидоу несѣкомаго камыка. на єретикы
и на ратьныя. стыихъ отъ ковьчегы, стражющи
ны на вься съпротивьныя и мытныя. нъ и обо
вьскыя пльки. хсотъ дѣиствомъ оуряждающе.
къ нимже въпиюще молимъся. небесьнаго цѣ
сарьства обрѣчестьки низи имъ быти. благодѣ
тию и чловѣколюбиємъ хса бога нашего. емоуже
слава и дрьжава въ бесконьчьныя вѣкы вѣкомъ ::

житиє и дѣяниє прѣподобьнаго анина ::

Приидѣте людие. къ просвѣщению своего ро
змышляя. о боголюбче, просиявъшихъ подвиго
мъ. положихъ скоростию съконьчати. боуопове
дѣвающоу о тебѣ ти възвѣщенаа.
коупно бо неже и приятими. отъ тебе разоумно
написанная. и овы отъ обѣна възбоуждающа
мя. оучинити и писанию прѣдати. таже отъ чело
вѣка божия анина. боязнью многою оуятъ. не
обленихъся начати. нарѣченааго съчиненья.
явивъшеє бо ся своюємоу расъжденью доброє. дѣ
ло можетъ быти. добротворя въистинѫ, и шедъ
шиихъ благыихъ. не бо ни просьтыихъ ѥсть
потрѣба. съповѣданиимъ и двиесы. въ благы
съконьчавъшихъ ся поучати. обыкла бо сѧ
почитаниѩ. и частая благыихъ съповѣданья.
силы притворятъ ищьже наипаче. и подвизати
творящиимъ ѩ. ставящи же и недати имъ.

мытныя? sic

нь = нъ

ін дѣ / recent. Revanid.

розмышл.

писанию

съчиненья

нѣга = нъга

подвига отъ своихъ обычай. и̃ злата дѣлатель
мъ, такоже до бесѣды злыхъ годѣетъ обычая бла
гыи. тако и̃ бесѣды благы. оуспѣваютъ свѣтлы
посоужителныихъ. красѣше. и̃ оукрѣпляютъ
ютъ дѣла. Да оудо ни твоа сластолюбіе. вѣсоуе вѣсѣ
тѣ отъ насъ писанѣ прѣдлагаи. паче вѣ сѣдѣ
хъ аѳина, и̃ справѣдливѣи. и̃ такы лъ. безаконнѣе
ница дѣлаа благодѣтель. ѡ бо таворимъ вѣзмогли бы
хотѣ. вѣсѣ бо ѡ Іс̃ѣ оуспѣвоуай вѣ вѣсѣхъ хс̃ѣ тѣсѣ.
безѹмѣюще ѹмѣтсѣ и̃ борющеся благыихъ. вѣ
свѣтѣ творящихъ та. годѣ же ти оубо мѣсто
прошеніе твое. и̃ побѣжденіе и̃ похоулѣніе. такъ
же сѣдѣ вѣ правѣдѣ намѣсѣ. такоже не прѣлѣде
сѣ оуспѣвѣсѣ нашо. доволѣ отъ себе начатъ
къ прилѣжѣ. подобѣ твоѣи ѹмѣ къ знанѣ. и̃ ѡ всѣ
дѣ расѣдивъ. такоже твое совръшеніе. дѣ подо оби
тъсѣ блаженіѣ. и̃ зволѣнія ради своѣго благаго.

Ѡтоуже блаженіе благаго десѣтсѣ. и̃ тѣже благаа
прирѣдѣтъ. да аще и̃ многѣ сѣ сѣлоучисѣ лѣ
ниви ѡлѣ. тогоу вѣсѣ вѣ ѹмѣнѣтсѣ. дѣ вѣ вѣкоу
оуноу вѣ мѣвѣноу вѣ начѣлѣ. свѣтлостію оубо
нѣе ѡ блаженѣ аѳинѣ. вѣ вѣкоже сѣмѣ. и̃ і̃сѣ
нѣно вѣсего блажѣнна. нѣсѣ сѣдѣ. В начѣло вѣздра
сѣа. вѣ ѡбразѣ сѣвѣ ѡбразъ сѣ. вѣ кротостіи
и̃ вѣ безѹмлвіи. вѣ сѣтворѣніѣ и̃ хро сѣи тура
ва. видѣ дѣтѣ прѣбываѣ оуно. и̃ весѣлие
гѣносѣ нѣдвижѣсѣ вѣ тѣлѣ николиже. и̃ ѹмѣ
прѣбѣвѣ. прѣбѣвѣ оуспѣвѣ. дѣ і̃сѣ оуспѣвѣ
оуно вѣ гѣнѣ. и̃ такоже оуспѣвѣ дѣ. и̃ сѣмѣ
рѣ сѣдѣ. такоже дивитсѣ вѣ. зѣра

вѣздрасѣ ѡблаженѣ

шлии̑ть чего. како бе̑зпрѣвѣнна и не о̑тлѣучень
га пть. вложи въ свои̑ дши. вьсѣ тако терпѣти — рещи
кротостьѣ. Глотъ до̀ вьсего̀ глаголати. тѣмже ѡ
пѣ̑усии̑ писаноѥ. тако кротъкъ бѫди̑ше паче вьсѣ
чловѣкъ. нѣже подъ небесемь. нѣждѐ ѡтъ бѫдѫ
щихъ. какого отрѣзѣкъ ѫвна кротъкаго и млъ
чалнваго и терпѣшѣлнваго пои̑ть словесъ.
тъ до̀ дарь. тако̀ма въ̑стинѣ бѣлъ. договѣ ари
мостьсѧ ѡтъ свободънѣ дша. нѣсть добро
ты̀ хвалѣ̑ща. въ всѣхъ дховънѣ̑хъ и̑стра
вѣнѣ̑нѣ. тако̀же до паче вьсѣхъ стоудѣнѣ̑хъ
дълъ. величанѣ̀ а поумаанѣсѧ дъ. тако паче
вьсего̀ блчаа̀го житиа. бѫдо̀но ѣи кротостьѣ.
полезе и нестрадѣнѣ̑й кнѧзъ. величанѣ̀ ради
ѡтъпаде. чина небе̑снѣ̑хъ силъ. и̑ тѣмже вьскорѣ и паи
паденѣ̀е нѣже на паоубь. писано̀ до̀ нѣсть трѣзо
сть ѣи вьсь величавъ. и̑ того радѣ въ врѣмѧ
строга гъ нашь вьсь ѡбави кротостьѣ. да подвѣдѣтъ
и̑ ѡсѫдитъ сѫтворе̑нѣ̑мъ свои̑мъ въ̑знесенѣ̀е
нѣже бѣ кнѧзъ вѣка сего̀ врагъскы въсхытилъ
себѣ. красна бѣ̀о и̑ прѣ̀ѣдра прообразованѣ̀е.
глобѣщаа̀го грѣдѫ сѫщаго сего̀. ѡчаждатѣлѧ
го ѣи кротостьѣ. нагъ̑ щаа̀го плъть одѣѧвѣ.
о подложе хѫдѣ бѣ̀ше въздрастомъ. паче ни
вѣ̑хъ. распатѣраѣ̀о. не ѡставлѧѣщи чего̀ бе
стопанѣ̑ѣ. ѥѵаггѣлѣ̑ско бѣ писанѣ̀ѣ глаго
лѣть. тако бѣ̀ѣ̀ша закхѣѣ̀ѣ повъздрастоу. а̑ѣ̀а
вѣ̀ѣ̀а̑ величѣство вода. сварѣ̑шѣнѣ̑ѣ изъ̑ѣ̀ѣ̀ни
ѣ̀ѣска. да колиждѣ̀ѣ паче подобаѣ̀ше и̑ мѣлѣ

ѥѵаггѣлѣ̑ско

изъ̑ѣ̀ѣ̀ѣ̑ска

и̑страв—

Continuation 1
Continuation 2
Continuation 3

тайнаа въсакоѵѣдающий Іоаннъ. сего ѡ несѣдомѣ
ѡтцемъ сѫщу. ѡписаний духовнѣ быти Ѡтцемъ
реши. ѡ раждающихъ въздрастѣ. ѡтъ тѣхъ и
теноуглеродаго · рекостъ плодовъ тѣлесныхъ вида. /
ѡдѣжда ѡтцемъ ѹзвѣщающу быти. тѣлеса великыя
силы бѣжа ѡвѣ рождества быти. такожде великыя
сакѣ тѣлесъ. ѩко въ въздрастѣ тѣлесъ членовъ
вселяетъся божіа благодать. иже въ дѣтищѣ въдваряа
сѧ. любѧщихъ приближающихъ къ сѣбѣ. не
лоучаетъся ѡ ѡтцѣ. и въ великаа Ѵлеса вѣдваряющаго лоучаетъ. и съ /
самоучитель. вѣдѣющихъ сѣвоучѣтъ рѣченое самоучителъ. не имѣи
мани доброты. ни высота въздрастѣ. ѩко бѹдеть
живетъ тѣло. и такѡ. и такѡ недостоѧщихъ къ вѣкѣ /
въ книгѣ. =сотѣ книгѣ мѫжескоу. и да ѕвалитъ силѣющій въ кратѣ
тостѣ своей. И даѹда ради рѣченое. ѩко такѡ ѡставъ
тѣнь бѣ тостѣ ѡвѣзѧ. рѣче до и дѣ ѡбрѣтохъ ложа то
мѧ=нѣсть срѣдѣзоу тоѣтоу. да никоѥже дивѣе. ѡмѣ и дѣтищѣ
женѣйсѧ въздрастомъ родѣ дѣ. дѣтищѣ не великъ
ѡ любѣви быти. ѡтъ млада до въздрастѣ кротостью
въ нетъ тѣлесѧ порѣченоу ѡтцоу бѹдѣ. и дѣвѣ. ей.
лѣтъ. сиротствѣ ѡтъ родитель ѡставѣтъ быстъ.
сѫще полоучивъ. ѡкъ вѣмь и неподѣтникъ
тѣлоу сѣдѣлаѥ. и дѣвѣрѣ ѡставѣ ѡтцемъ тѣлесѣ.
надѣѧ доуховѣноге, ѡтъ многа надѣѧаго тѣлоу.
ѡставивъ ѡставѣтѣнаа тѣлоу вѣса ѡтъ родитель. ни
тѣдноѧ ѿ нихъ никакоже сѧ потѣче. ни въсѣдѣѧ въ
звраки. ни въ полѹсѣдѣнѣ тѣчайѧ. и въ дѣтищѣ ѡт
га рѣченое. тѣже книгѫ въложивъ рѹкѣ на рало
и въ звративъ сѧ въсѣдѣ. ѹправѣѥт дѣло ѿ нѣ
сарѣсѣво бѣжіе. да тоѣ съвѣстанѣ. заповѣдѣ Іоаннъ

дкнамъ самъ сѧ въдавъ. изиде блаженый из домоу
оца своего. поостатати ємоу сироу, не обративъ сѧ въс
пать. или иповнине своѥ желаѧ. оу строити покоємоу
лоубо образоу, изиде же паче якоже правый пѫть вели
тъ еуаггелиѧ. по реченоумоу отъ апостолъ. се вса оста
вихомъ и въслѣдовахомъ тебѣ. исходяже из домоу
родитель своихъ. ни хлѣба възати въсхотѣ. понѣвѣ
единъ (днь) довълѣющѧ на пищѫ. слышалъ бо
бѣаше реченое отъ бога. не пѣцѣте сѧ оутрѣшьнимъ,
тѣмже зади повръже вьсѧ печаль. да не врѣмененъ та
жѧка носить по законоу. хотѧ же ходити многовлъ
нъныимъ пѫтикъмъ поустынныхъ. и бывъ въ
трънийтоу сѫщии свѧтый анина. обрѣте преподобьна
нѣкоего въ манастыри живоуща. иже и тамо
благы достойнъ бѣаше. каиона именемъ. жилъ тѫ
въздръжаниемъ великомъ и ... тъчиѫ
бы, и вълѣзъ к немоу ничсоже не обрѣте, нъ тъчиѫ
въ немже емоу бѣаше тѣло одѣно, оугодно же си розы = ы = ть
сли въ ожиниемь стааго. и обиновѣнство. помоливъ к немоу
сътвори. прияти бывъ отъ него. онъже приимъ его
облаци его словесы доуховными. и бѣаста оба на мно   мн = мн
1) га лѣта тъчное въздръжание дръжаща. бѣаше
2) же егда лишениимъ хлѣба, многы дьни безъ ѣди
прѣбывааста якоже въ поустыни, многашди же вьсѧ
аглѣдѫ ти дни. любезно безъ ѣди и питиѧ прѣбы
вааста. и въ толицѣ оудрѫчении тѣла и скрѫдости изда
вънныхъ. акы не прѣезѣ из царьства и веселѧщасѧ прѣ
бываста. родиже оу него бѣхѫ не вѣаше. нъ отъ рѫкы
ефратаносшаасти. слышалъ оу отъ него вѣдѣла ... или

2) алчьбою многою себе оудручааста, и бѣаше па
3) къи егда лишении ...

= jejunium

издрѫвны

четвертыи

четыре пѣвца. ѣдиного на многы дѣти. тако не в9/
сѣда има того пребывати. но паки до пѧтьдесѧтаго
в9 господи пѣсни своеи. По многых же тѣхъ
пребываниѧ има вскоуп9. и сѣтованиѧ в9 житии. по
болѣзнех в9здрѣтаниѧ Аса блаженыи ѡчтѣ.
вшедшаго своего оучителѧ. ѡлчѣ и многоу
пѣнию жестокостаноуштоу вдав9 себе и одномоу/
моудроу стоѧнию. и все просвѣщенѣе ѡ дроу
гых добродѣтелех. Та вса вида оучителѧ, и оувѣ
дѣв9 тако такожде вѣсь дховнык9 честь. и дѣнь наедынь ма/
вѣсть расѣеть частьми человѣкь ѡправѣдо
нна, ѡставь повѣсли, ѣдного того ѡставити нѧма
тѣласа. и кровѧщала в9 благыа дѣтѣли подвиг
хъ, по мнѣнию тако ни ѡтъ лакованаго дховнаго тѣ/
ла. ѡны ѡтъ оученика подобаашь слоужѣдь прини
ти, ни ѡномоу паки дѣтородѣти ѡтъ него такоже ѡтъ
оучителѧ слоужѣдь прииѧти. и до стоѧтъ твсего
тѣлоу подати, ѡ себѣ пребывати, тако да дѣлаетъ.
и по самоу безврѣда довлѣетисѧ. неслоугоу тѣлоу ѡтъ
сѣвѣтнаго довѣка благыи дѣлы. и сѣкыи двра
нитьсѧ безакѣнѣ. и како не ѡтъ него придаемыи?
тѣлоу. довлѣвшихъ дѣлъ сплавѣѧ. не подобна
тѣлоу ни ѣдинѣ ѡтъ чювствы сплавѣѧ ни ѣдного.

дьнь нѣ дьнь

безаконна
sicut безаконна

Вѣдѣхъте тѣхъ нагѧа спасаемыи приходити къ
ѡбитаѣлю тѣло. славно до дѣсѣ и на тѣло трѣпорищѣ
нѣ. вѣтѣ блаженыи. и по вѣсѣ дни такожде реши
приходаашѣ многи къ тѣлоу. и попѣщь приимаашѣ,
ѡтъ нихъже видѣашѣ тѣло. вѣ вѣздрѣтаниѣ. и ѡлчѣ
дѣ. и сѣтворенѣ велицѣ прѣбываашѣ. и тѣхже
слышаашѣ ѡтъ него поученѣа. ѡтъ вины. же дѣ

мудить бѣше прочее жити въ пасѣцѣ своемъ, а клѣтоу не приставити въ поустыни. нъ врачевати при
годнѣйшѣ клѣтоу, бранити и сохранѣвъ. да не и
мѣлше тѣло и не обрѣтаѣмѣ, искрѣбѣть и обѣга
лѣѣ не попоущивъше тѣло, самѣ же отъмлеѣть
сѧ не ѣдивъ. въ старѣйшинѣ тѣло ради толикъ
трудъ, отъ того обѣдо храняѣтеся не оставѣѣти на
пасѣцѣ, и ходити на ѣно мѣсто. нъ отидати и ѣдъ
лити приходѣшѣй клѣтоу. вѣдѣть мѣлящѣ
и старѣцъ бѣдѣть. Ѵ тоѣжде скѹдобѣше водѣ /
ѣдене живѣше. наѣпаче же никакоже бѣше во
дъ питиѣ? питиѣа. и старѣйшинѣ ѣможайѣсѧ клѣтоу, добрѣ /
а ради вонѣ ѣтехи тѣхъ. Ѧтвори пантѣ ѹдобнѣ / пантѣа.
на прѣѣмѣание дъждевѣихъ водъ, себе радѣа ѣни /
мѣихъ, ѣли и бранѣа ѳглашенѣихъ въ лонѣжде
манастѣри. подобнравѣнѣѣ житиѣемъ живѣ
мѣихъ. тѣмьжде же и постанѣ тѣлкоже дни. =днѣй
въѣнѣ сѣнѣ прѣбѣваѣшѣнѣ. отъ котѣжде въ' въѣнѣ
си въсокаго ради и добраго житиѣа тѣо. недовлѣѣ
хѣ водѣ разѣѣ на мало днѣй. ѣбо и трѣбаѣ вѣсѣ во
дѣ присѣѣ нѣзѣй въ самъ ѹмъ, (sic?) принедѣ и на
толѣѣ и ѣдованѣе и видѣѣе сѣѣаго. Повелѣѣ
нѣкоѣоу отъ бранѣѣ тещи къ пантицѣ. (sic) и ѣдѣе / пантица
днѣй отъ ѣѣѣѣдноѣ сѣѣлеѣ водѣ ѣдѣе
сѣи. ѳнѣе реке тако неѣѣаѣ пантица водѣ никако
же, нъ само ѳѣѣѣдаѣе бранѣ, такоже прѣѣде пантѣ / пантѣ
своѣма рѣкаѣа сѣѣ ѹ оставѣѣ водѣ. принедѣе ѹ=ѣѣ?
нн
къ клѣтоу сохранѣѣѣ принесѣ, Правѣдѣнѣѣе =нн
corr. exkniit sic, corr.
сѣѣѣаѣ ѳно. и вѣздѣ въ ѹѣѣ на небо. крѣѣѣ и ѣихо
бранѣоу рече. ѣди въ ѣ на ѹне и надѣѣсѧ такожде обраѣе
ше

водѫ. и̑ ѥ̀вдѣ ѿ̀тъврѣзедвѣри тамничнѣ. и̑ ѡ̀брѣтетъ и̑
сѧлѣнъ. и̑ вѣздивъсѧ и̑ ѹ̀жасѣ. и̑ прославитъ бѫ. почрѣтъ ||
sic
принесе жаждѫщимъ повѣдаѧщимъ свѣщивъ
чаѧса чоудеса бжиꙗ. ставивше собѡ чоудо, и̑ ѡ̀тъ
ли ѡ̀тъ своегѡ чроуда готовитъ водѫ, напитие сирам?
нѣмъ. водоносъ прошивъ своеи̑ силѣ ѹ̀готови. без
лѣности сѣтворѣ лицемѣ. помиса водѫ ѿ̀тъврѣвъ
ефрата. на раѕѣ своегѡ. и̑ тамѣ приходѧщимъ кнемъ.
на раѕѣ тѣворѧщѧ в̑ъ помощи же то чворѧщѧ. начѣнъ мостити ѿ̀тъ вечера до/
Ѭ̀ дожи дозоръ ѥ̀ѧ дозоръ и̑ не ѹ̀ставѣѧ ноще. и̑ не прилѣжѧ. сѣрдцѣмъ
ѧ. тоѧс. II. бѫ, по всеѣ нощи. радоуѧщесѧ же по/ не хоущѧ/ нежели ||
ѣдѣ. того ради да ѹ̀зрѧтъ бѫ в̑ъ чроуцѣ. тѣмь дро
вѣнѣмъ и̑ пѣснѣми писанѣѧ и̑ носѧщѣ. водоносѣ
же на рѣцѣ носѧ. ни ѡ̀дровѣни слоужѣ бѣ лѣнѣѧщесѧ.
ѫ̀жикомъ бо и̑ сѣврѣмѣнѣѧ. дани бѣлесѣнъ слоужѣ
бѣ ѡ̀скѫдитъ страньнѣмъ. ни дровнаго дѣла ѹ̀
прѣзнитъ. ѡ̀ бѡѥ̀тъ до тѣворѧщѧ почѣтѣѧ. и̑ скрѣбѣ /
нѣѧ прѣтѣкоѧтъ прилѣжѧ. чашетъ стоудень во
ды. и̑ в̑ъ долоу ѹ̀годити дровѣнѣнъ пѣснѣ. прѣпирово
дите таковѣи чроудъ тѣворѧ. ꙗ̑. лѣтъ дѣлосѣврѣшаѧ.
вѣздрѣ вѣздрѣй дѣтѣ мощь и̑дѣнѣ. и̑ любѣзнѣ. стараѧнѣи /
нѣ ѹ̀гаждаѧ в̑ъ ѥ̀дѣнѣ же ѿ̀тъ дѣнѣи. хоущѣ лѣѧѧ
sic
го чроуда вѣ чѧѧсѧ прѣитъ. вѣзѣмъ водоносъ. на
на ѥ̀ѣнѣ потѣкъ на рѣкѣ. прѣидѣте дожисѣнѣ нѣ /
прѣполовѣѣнѣнѣ пѣтѣ. ѡ̀брѣтѣѧсѧ водоносѣ и̑ сѣлѣне /
на водѣ. адѣѣте снѣмѣ и̑ поставивъ назѣ.
прѣклонивъ колѣнѣ. плака и̑ молисѧ. и̑ в̑ъставѣ в̑ъ
здравѣ свои на мѣсто. и̑ благодари бога. вѣзѣмѣте
водоносъ вѣзвратисѧ в̑ъ манастѣрь свои. Прѣнѣ
вѣ нѣѣте кнѣѕѣ сострадѣнѣи, видѣвъше тако же
вѣздрѣ
водоносъ ѳ.
дѣ.

възвратися не дошедъ рѣкы. нѣкыи тѣмъ раздо
лѣвшеся. и не могши по оустановоуѣмоу чѣло дойти
до ефрата. и чекъ ѣдинъ отъ братіа на служеньѣ
чѣло. възѧти водоносъ отъ него. и ѣти и почрѣти вмѣ
го тѣсно отъ рѣкы. и доспѣвъ сѣдаго. обрѣте чѣмь на
раменоу чѣло водоносъ исѣлѣнь водѣ, оужасѣвшеся брат.
възвратися. сѣдѣ и плѣвѣ. съдравѣшеся оужасни
же бѣвѣше, и дививѣшеся бывшоуѣмоу сѣдѣ
чѣдѣ да. вѣсѣ вѣкоупивше служѣщоу чѣло рѣзѣ
възвѣ̄ша на небо. и даѣлета блаѣвѣ̄ше.
Сѣтвѣ же постави водѣносъ плакаса горѣзѣ. и молѣ
не прославѣнѣмоу сѣтворитѣ. и оуплѣзати бывѣ
шѣе. сѣзевата глаголѣ. тако не чѣмь рады благодать
бѣ̄ть сѣтвори сѣдѣ. и ѣдѣ. и ѣсть оудобъ и ѣрѣ
жавѣ. и вѣсѣ радѣ сѣтрадавѣшѣмѣ да вѣ оуѣтѣ
шеся. они же плѣвати не хотѣвѣ. и чѣмь глаголаше.
и глаше, тако оудеса чѣмь сѣвѣ̄шахоу бывѣ̄ша отъ
блаженаго ѣлиѣ. нѣнѣ видѣ бывѣ̄ша рѣкоѣ
твоеѣ сѣвѣршенѣ. отвѣ же врѣменехъ. оувѣдѣ
въ патрикіи иже блаженыѣ ѣетъ. нѣвѣ
кѣсарѣ града. отъ чюдѣ пѣтѣ сѣвѣршѣ сѣтвори
нарочитыи манастырь. и тако собѣ носѣ сѣдѣ
отъ ефрата рѣкы пошѣ водѣ. и сѣдѣ влѣзе жѣ
чѣ чѣло радѣ. и чюдо радѣ дѣла, дасть клоса. на ношенѣе
водѣ страдавѣшѣмѣ приходѣщѣмѣ кѣѣноу. а ме
по
сѣноу сѣрадати трѣда пѣтношенѣа водѣ. оудобъ же
sic corr.
нѣкыи тѣзда пѣтѣдѣ въ манастырь плача гѣ
да глаголаше дѣвѣнѣка нѣвати бѣзъ мелоши
нася чѣмь нѣскоупѣтѣ. оуѣтѣсѣрдивѣшеся пра
вѣдѣ... же. пѣте нѣмо мѣсѣца нѣ. дасть клоса

rasura & ree. sat mala reposuit нѣ

благодать

+ паѣдѣ

будоущоу моу. и рече йди продаждь сей и искоупися
длъгоу. Пришъдъше полоти плъти праподобъмь
пълрикъ пълрикъ есть. и изволивъ спасло не обрѣте клоса
ле. бувъдъвъше обѣдающе. и коегда вины уади. при
веде другоге клоса. и рече ѣтоу се ли дать находѫ
щаниѣ. въ нѣдрѣ ѣошьлъ и трѣбоуѣ тѣло дате поимъ.
сего acc. п. семе дъствори да не акъ и прѣвайго обѣдаса и сего
тѣже и дъсать. Пришъдъшоу же другоуоумоу бъ
гоу. іакожде плакъшоуѣкожде и прѣвоуоумоу
длъжникоу сългоу и гоноу не имѣюшоу чимъ
искоупитися. дасть въпивъ рабъ бѣи и ѣлокъго
са. долготърпивъше свѣ бѣгъсавъ. и іаковѣи обра
зъ глоба и чѣвы. тъже длажевѣ пълрикъ ѣсть.
аи обѣдъ сѣ. акъ и въ рѣкоу двлодрѣва. и оутѣкаеи
бѣи надѣса. прѣкродашѣ тѣло силъ. паки
ѫ велика дѣждѣвѣ въдамъ ѣгоудна. и п
ного могъшѣ вѣтѣшѣи водъ сътворивъ пана
сътвори. тѣже и стоиѣ до днешънаго. рѣмегдажеѫ
дасть. прѣмникиѣ ѣйнѣкъ имѣюшѣ Всерѣи. се
коундо въ граждѣвѣн ..... творекъ. въ
нежкѣсарѣиже ѫгда ѣбладающихъ. отъ дха
ножиса на вънешь прѣдъ на страсно глоухъ и нѣтъ = по
и вѣсть ѣлотъ расладѣшѣ. тѣгоже не моуъше
ноидѣшѣи въсадити на конѣ. одръ дътворивъше
на рамоу възнесоша къ прѣвъдноуоутоу. и въса
къ ѫ прѣвѣи дъмъ благодѣтѣи бѣшѣ прѣсѣдъ
своѫ оукрѣпивъ. прѣвѣдѣвѣи ѫзнамѣнѣи къ.
сѣдѣвѣшѣ. и тѣи вѣложивъ оумъ страждѣшѣа
го. и ѣдѣте створи прославѣшася глоухоуоумоу.
и прѣтѣкшѣ къ оусѣтъ. и тѣтъже одрѣзоть

здасить

пълрикъ

сего acc. п.

= sic, et & tilae genus denuper

corr. rec.

ергазарешѣи

кръ сътвьвитъ лъворивъ оставрѣзе тѣмоу оустна. и съ
лъворивъ тѣмоу гоутъчаст пролагольати. тръдъ
бѣсъ ничитѣже хоуждє лъкроушаѧ старѣиша. и ѧ
само на зємьи потєшда и оскрѣвѣѧѧ. и мностанъко
стиѧ тѣмоу дѣлаѧѧ. и видѣвшєѧ ѧ страдє отъ
трѣдъ. дѣнаго єтаѧ. и отъ Ѵворѧщихъ гѣсте
рѣни хѣитрѣзъ. и дѣлатєль и каирославникъ. и отъ въ гистерна
сѣхъ тоу слѣдихъ тъгда страдѣвшихъ. и въ во
рѣмѧ тъгда страждє на мноѕы дѣни. и до въ нєди
нъ дѣ[sic] пришьдъ sic suprascriptum àrec.
ла. паде тоу и вѣсь тъгда и съкроушаєтъ. тако
же въсѧ хѣитрѣзєтъ и дѣлатєлѣтъ. и прочій
видѧщи тъ дѣлаѧѧ и оставити старѣзи нѣкоѕ.
прилѣзавѣше стѣлаго єтаѧ. и ѧ вѣсь и зарѣзи рєчєтъ.
оставоуєтъ старѣзи сєго тако дѣни мноѕы ѵдѣлаѧ сѣдє.
тако безъ милостѣни отъ съпротивнаго дѣлаѧщи
тъ и лъкроушаєтъ. страждє въ вѣсь дѣлоть.
и въ толіко ѵзнємоть. такожѣни жизни надєждє отъ
человѣкъ и ѵдѣлъ. рабъ же бѣдѣ въ кротостѣ и ѵзлоть.
дрѣи ѵкоглѣ къ єтоѕ архіѣрєѕ слѣлоу. дрѣзнели
кто отъ ѵкѣвѣщихъ что таково лъствориті ѧ и страдѣ
ти. ѵрослѣзивѣше єтаѧ и въ разврѣщєнїѧ велікоѧ при
шьдъ. обловѣза правѣднаго главѣ и десницѣ. и тоѧ sic, e inserto deinde
въ и сама съ головѣнѣвставоть и ѵкосасѣ. обративъсѧ
и рєкъ. нѣже ли дасть благодать бѣдѣ несъкрѣт. ѵвѣ
на старѣзи сєѧ съствори ѧ милостѣнѣ. И стоѣвъ стѣр
маѵый дѣнъ старѣза. йде въ малъшѣѧ. и не бѣ тъгда въ тана
стѣри. на ѵрѣбѣгаѧѧ съѕдаѧ ѵрѣходѧщи бра
зѣквѣза тїи сражѣѧ ради. вѣнѣшнєй зѣквѣза бѣ. вѣнѣйше
ношьныѧ и ѵнѣ Ѵворѧщѧ. тоу обѣдѣваѧ А

ноздрѣти

сотарꙗ бѣсъ. и повръже его на земи. и нача ноздрѣ
ми и оусты глати клоуды. и оукарати дѣзакониѣ
и неподобьнѣ правьдьнаго, глаголѧ сѣтоу иꙋ
дѣ отъ него. придоша же тогоу бывъшоу, ꙗкоже
же и блаженыѧ памфи бывъшоу сѣтъ.
новыи Кесарии граде. и ѡсанъ Ѳеодоровъ ѹподиꙗ
къ сѣи Ꙗвѣдѣ. и ини мнози, бѣ стоꙗщѧ на красно бѣ.
грѣботь окомь възираѧ на раба бжиꙗ, и дѣтьи на
лицѧ его. и плоть нань. и начинаѧ рѣкама своима
хватати его. ѡмывше оба сѣтоу въ кротостоꙗнии. и ихъ.
изиди отъ него. не могоу стоꙗти въ мнѣ бжиꙗ въ
врашѣ бжиꙗ и стоꙗнии. съ трепетаниемь, и де
сѣтоу възираѧщѣ на раба бжиꙗ. оба великыми
ти да изиде. немощьно бѣсоу ти изыти отъ
него, аще не ѡставить сѣтоу ѡкоу. и съломить сѣ
тоу рѣкоу и могоу. и невидимо съворѣ сѣтоу въсе
тѣло. не изиди отъ него. оба сѣтоу правьдьнѣи.
въ немь такоже изидеши. и ни ѣдного отъ бѣсовъ
его вредити. или и вредивъ отидеши отъ него. и
правьдьнываѧ и сконьнѣи врачь бѣсъ тагнаголѧ. и
правьдьнѣи тамо бесѣдоу. послоушьнѣе бѣсоу
ре къ рабоу бжиꙋ. тоже двѣрѣзати сѧ имѣ дадѣ ти
власть да изыдоуть, оба сѣтоу правьдьнѣи. изыдоу двѣ
рѣзати такоже хотѣшѧ. и да бѣдеши отъвѣщанъ
въ сѣмь кроповѣщьнѣмь. идеже людие плачевьнѣи мрѣ
жеть оубьствѣи. и абие изыдоу на тоже росъвори.
въ двѣрѣза. прогнанъ бывъ силою крьстовѣною.
лежащоу же изгнѣноуноу тѣмже назет. обратѧ
въсѧ рабьнѣи и наказавъ правѣдѣ хранѣноуноу
ѹподиꙗкоу Ꙗѡанноу. и приꙋвѣвъ къ себѣ и ꙗла

двѣрѣза

росъворивъ

n̄ = ноу

гола нетоу. сейѥ вѣсего мѣсто старꙗ приникирий
поставѣнѣкыи. природитъ на посѣщенѣнѣкѣ
и ѥдꙋ снимъ отъ воинъ. въ да не видѣтъ лако стар
ꙗ летѧща бегъ сѣи. и сѣгрѣшена на зетн. ни до / Дѣгѣзнѣнъ
ни дѣсѣ дѣѥше подъ нимъ ни рогозиѣ. ни ѥпотѣе /
что дѣѣѧщъ въ главѣ нь зетѣя ѥдина. ѥзѣдꙋ //
и ставѧ въ тал. доѣлиже дѣвѣтѣмено приитеи
ѥщѣлѣнѣкѣ старѣцъ. и лако вѣѣзѣтъ кѣѣноу. и
ѥзѣдѣзѣе слоуга. въ прѣѣвѣтъ ѳубо дворѣе въ дворѣе
дитъ ни ѣдиного. въ вѣторѣѣтѣе дѣѣ ѳбра
зеи фиѣовѣа. то бо дѣѥше ѥта дѣѣтоую
лоу приникирио въ старꙗ мѣсто. и ѥны сѣѣ
здѣѧ съ конь. и ставѧ на тал да дѣѥше не въ съ конь.
ѣдꙋи. вѣѣѣзѣе ѹподѣѣкъ. ризѣ ѥѣѣ расар
сарѣѣ и вѣздѣѣ на небо. и дивѣсѧ и слава бо
га ѳбѣкрѣвающѣѣлаго дворѧщѣѣ воиѣ
нѣго. глѣсокыѧ гаиѣы. и гаѣовата прѣславѣна
ѥже ѳѣѣѣцы праведноуоумоу и невидѣѣлоу
лоу ѳѣлесѣнѣѣѣка ѳчѣа. и въ дѣѥ ставѣнѣѣа.
хотѧѣѣе дѣѣи прити въ ставѣе. на навѣѣденѣе навѣѣденѣе
сотаѣза туѣшѣдѣѣа. подавѣѣе рѣкѣ радъ дѣи
гловѣкоу. въставѣ нѣго отъ зетѣя. и ѳтрасе
лоу главѣ и ризы. и васа ѥсѣѣнѣнаго отъ праха.
и посадѣ нѣго лоу въ тои здравѣѣзи. и повелѣ да и
же хотѧѣ въѣазѣѣ кѣѣтоу. и видѣѣѣи. и ѣѣ
ѳбоватѣ сѣѣ. да ѣѣазѣѣ. и дѣтворивъ тѣ
ѹѣѣѣнѣѣ. ѥѣенетѣы серги. по ѹѣѣѣнѣи
тноѣѣ дни лоу благодаря и хвала. и проповѣда
а хѣ да нашего. и дивѣсѧ праведнаго нѣже къ
богоу дръзновение. ѳтъ тоуделѣ бѣ къ миро.
бс

и паки въ сърца свое ѧвсно. природа часто къ стоупѣ
и благодарѧ и славѣнїе. богоу подавъ моучѣ
враѣвати. розлиѧвъ и многолиѣвъ аѕ.
отъ врѣдоу добираѧ сѧ кѣтоу. болѣзнивый. и
врѣдѣвъ. и наслѣдѣвый отъ лѣкавааго
ложьна го вѣса. благодѣтѣлѣ бывъ вѣса ихъ. и таѣ мерѣка
та чѣго. раѣподрѣжѣ сѣвѣ подроѣбѣмоу бѣти.
настоупати на вѣса природаѣдаѧ кѣтоу. свои
хъ ради страстеи. рѣшваѧ бо. ако вѣса страсти
и вѣса газвъ тѣлесныѣ. отъ сѣтоупѣ спѣчати
тѣса. сѣдѣлаго въ плѣсѣ не оукротѣваѣго врага
чловѣчь родъ чловѣчѣскоу родоу. и надѣѣса словесѣ владѣчьѣи.
свои его оставѣвъ оумоуроу. подаѣтъ власть свои его.
ходѣтъ по оумѣ и скоупѣваѣтъ и по вѣсеи сѣлѣ
врагѣи. тогѣ ради попираѣ страсти чадѣныѣ
и надѣѣваѣ. сѣ оупованїи ѣса да нашего. оу вѣдѣ
въ нѣ ѣго. вѣдаѣ себе розличьнѣ
ѣти одрѣжѣми страстѣми. да ако добрѣѣаѣ
кѣнѣ. радоуѣтъ сѧ и вѣрѣ и спасѣнїи.
сати сѧ ipſi ſe
потѣпаѣ сѧ сѣмъ трѣбѣнѣ. ѣкоже насѣтѣ
ти кѣтоу наѣ. надѣѣ сѧ ако и оу
отъ плѣсноу его. подаѣтъ сѧ оумѣ въ ѣхъ. и то
родагра же часто бывѣ бѣваѣ силою. можѣ бо ѣ
ти богаѣи ногѣ ноѣ болѣзнивый болѣѣ. нежѣ
оумѣ сѣдрѣжѣваѣ. сѣдѣлавъ и болѣзни врагѣвъ
наго оузрѣѣвъ. толѣаѣ его попрѣѣ ѣ и на
прасно врагѣ побѣждаѣ. ѣкоже можѣ
дивѣтиса. и сѣ оубиваѣ ѣѣ. никомоуже
сеи ѣзи извраѣоуѣ бывѣ. розѣ въ врѣ
тена отъ ѣхъ ѣѣ. Природаѣ же и жены

Ч. 37.

киѣмоу и̑мѣяшта дайѣ вр҃ѣдъ. и̑хже нѣ-
кто вракетъ видѣти, и̑ болѣзнь и̑ оудрь-
жень отъ дѣвгааго врѣмене страстьнаго. на
даахъ вр҃ѣдъ ногама стааго, свободьнѣи дѣти
по оубѣсавоу и̑ попрадѣ. адиѣже и̑гаждаахъ дайѣ,
а и̑хъ страсти, и̑ въсѣкаа оукрѣпѣвѣтѣ, и̑ сѣ-
и̑ѣ и̑ присѣдѣ здравиѣ, свѣтѣла и̑ѣ
ѣле лица. прѣжде того драхла дѣвѣца отъ стра
сти и̑ оукрѣпѣвѣша. надъ власти сѣдаго да
славѣ, таковѣ давѣдаго дарѣ спопоубноу.
невѣдомѣже оубѣго разлѣѣнѣа богопоубноу и̑ оубо
гоубноу. ни послоужаѣ кои вельѣможѣ. такоже
оубогѣихъ и̑ нѣмощьнѣихъ чьстѣнѣе. нѣт
чно въса любѣѣ дайе о̑дѣ. киѣмоу природѣша
=любѣѣ
а прилѣпаѣе. въсѣхъ и̑хъ оубѣа брѣѣна. оноѣ
жде до окъ о̑сѣдѣ печаѣе. и̑ отъ вслѣдоу отъ ни
дѣѣ вѣкоѣ. такоже кѣиѣ обращаѣе. и̑ск
рѣдѣ отъ того стражда. николиже отѣчѣи въса ре
ше чьто. или ищеѣ сѣтаѣа дѣѣи и̑же о̑нѣй.

велѣможѣ - ergo a мощь
sed alias велѣмѣжь

окъ

дѣѣи

Р҃ѣзѣи же аѣаѣиса поносѣбрь дѣѣе. вѣнѣе
дѣ ѣѣ нѣкѣи а̑ѣѣлѣско жиѣе и̑ѣѣ. и̑ подо
бѣноѣ нравоѣ жиѣѣ. и̑ рѣдѣ добраго сѣѣѣшна при
о̑брѣѣѣ. на сѣѣѣ до дѣѣе сво̑и. вѣ ѣѣхъ же пѣсаѣ
хѣ разбоѣници и̑ѣѣ таѣѣѣса. яко и̑ѣѣѣа о̑бѣ
лиѣе дѣѣе вѣ манасѣбри. подобноѣавѣе сѣѣѣ
мощьѣ. вѣлѣзоша вѣ манасѣбрь. и̑ въса ѣѣкроу
ѣѣѣе. и̑ вѣсѣде поискавѣе и̑ ничсоже о̑брѣѣѣе.
нася обращѣша не и̑сповѣ о̑сѣрѣѣѣнѣе. ѣединѣ
же нѣкѣи отъ и̑хъ, хотя сѣносѣѣѣникѣ своѣ
о̑гасити дѣѣенье. вѣсхѣѣѣивъ ѣѣзѣ и̑ кадѣи.

поносѣбрь

манасѣбрь.

врѣмѧ на главѣ прѣдадобнаѧсѧ. и толстыи главы. тако
же изволенитъ и дѣло свѣконьчати. Правѣдьнии
же съ сѣтлѣѧ хотѣѧще сластѣ. сѣтлѣѧ ѧкыма ѡбы
не ѡувѣдѣвъ сатъло ѡтъ стаагодра. прилъваѣдного
ѡбѣщьнъ. слоучоуѣ жлааго тѣмоу лѣва. и прѣдѣло
ми тѣмоу гѣдѣ многы. и гла тѣмоу ѡбило гѣлъ. хоще
ми вѣсе на пѣть ѡстиндѣвъ. и просивъ хартиѣ на
писа изе вънеи. Ѡтца гѣвѣѣнаго ми дѣ. тако на гаде
ние нѣкое ѡтъ розбоиникъ пострадавъ. хождѣѧщи
съ сѣтлѣѧ сластѣ. дѣржѣмъ въ нѣщение мало
врѣмѧнно. въ стрижѣи. пѣ ѡуставѣи ѡ стрѣмлѣнѣе
то. да не възлѣдѣѧ грѣдѣнаго. рекша зрѣ сѣтлѣѧ
вѣчънаго хотѣщѣѧ сѧ. Чѣдаже навѣзавъ на вы
ѣ звѣри, посѣла него заповѣдавъ. ни ѣдномоу ми
по ѣдѣлѣѧщихъ плѣтъ въ тако сами дѣтвори. звѣр
же ѡуставѣлѣѧщѧсѧ къ манастѣроу. да сѣкыѣлѣѧе
тъ повелѣнои. сѣлоучаѣ хотѣщѣѧ сѧ на пѣти. видѣѧе
ѣ дѣѧсѧ. ѡ великыѣ ѡуставѣлѣѧщѣѧ теченѣа
прихождѣѧщѣ. мнѣѧе на ѣздѣнѣе ѣ прѣдѣлѣа
ти. звѣрѣкоуѣ моу маѣ сѣтлѣѧ. ѡкы ѡтъ пастоуха
жемоу. тако и тѣѧе на повелѣѣе сѣтаго. и ни ѣдно
моу тѣкости двора. и ри въ двою тѣмоу къ мала
стыроу. и ѣѧтъ свои двѣри держѣдоу. и ѣсть
ѡ нѣкыѣ ѡтъ живѣщихъ моу вѣдѣ. и текъ повѣ
да ѡумлѣнто своѣтоу. гла. тако звѣрѣ прѣвѣнкъ свои
тъ прѣдѣ двѣрѣми. ѡнѣѧе реча дѣтворивъ толѣкы
брата ѡтвръзи тѣмоу да вѣлѣзетъ. и тогѣѧе дѣвъ
рь. и нозѣма прѣдѣѧма ѡтвръ ѡ сѣтлѣѧ. вѣѧе
къ прѣдадобноу ѡцоу зорѣ вѣздѣвъ. подаѣѧ ки
жице прѣподобнѣѧоу ѡцоу. ѡнѣѧе прииѣ и почѣтъ.

хартиѣ

розбоиникъ

ѡтца

звѣрь и

книѣица

нажде

подвися безвѣтрiенно дѣвѣ моудрыя отроу к҃ъ
стоудыя, и послоушанiе дивнiихъ цвѣтовъ, и прослависѧ да. спасенiа. отъ нападенiа, нѣсте дѣ отъвѣтъ
маленѣе помѣсленiихъ. Таковѣмѣвше и долнiихъ
годесет. и дорогѣ сластiихъ отъ нас҃ъ цѣвѣтлано҃,
нѣздрадно помѣслихъ, и сего прославѣнаго годе
се не прѣдѣрѣвати, и наи҃паче довѣлно сѣще. вашѧ
остатнiи слоухѣ. Жена нѣкаа по бо҃гѣствѣю оудвори
вѣшисѧ. прiѣмѣ ль совоупѣшѧи вѣ нѣвѣтхѣ да
лѣнiихъ нѣвстѣхѣ поустѣша. вѣ а҃зѣ лютѣ вѣпа
дѣ. и отъ одѣлѣнѣихъ врагѣвъ отъвѣтаѣвѣшисѧ.
молитвѣ дѣаволи къ дѣи. тако цѣвѣвѣ[ти] нѣ[ѣ]ѣ ѣй. сѣто
1) добѣшисѧ дойти спасаго, тако[же] видѣвѣти ѣй. сѣго
2) наслади[ти]сѧ спасаго. а҃гелскаго житiа. и а҃вѣе
не[то] мнозѣ полоучивѣши о҃мѣже моли. а҃сѧ прѣ
дѣлежѣщаго пѣти. одѣтаи же дѣаше вѣ вели
цѣи тои поустѣи. розбоѣникомѣ полаѣвѣихъ хо
дѣти сражи. сѣлоучи[ти]сѧ ѣдномоу отъ нихъ
носѧщоу коѣѣ. сѣрѣдѣ[ти] жены. и[же] не бѣ крѣпо
ти волѣ и[ма]ти. и[же] а҃вѣе полѣкъ коѣѣ вѣзѣти. /
и[ли] и[ма]ѣ и одѣскавѣ. кѣсоѣе одѣрѣ носѧщи.
розвѣ дражѣ[ѣ]вѣза ѣе ѣй полѣзѣ на плѣчи. на // дражѣ[ѣ]вѣза
стоудѣ. сѣвратисѧ мѣсль. онаѣе на мнозѣ вида
ѣи себе нѣчѣ[ѣ]ѣ. цѣвѣти хо[ѣ]ѣи на[ѣ]ѣ[ѣ]ѣ[ѣ]ѣ
а҃. къ дѣи отъ вѣздѣвѣи. и спасаѣ на полоѣенѣѣ
оризѣваѣѣи. тако да[ѣ]ѣ ѣ цѣдавѣѣ отъ нѣго.
и а҃вѣе лого прѣпѣсѣ и невидѣмѣи о҃ѣ а҃. тако же к҃о
моу ѣѣтоу нѣѣѣѣѣѣѣѣѣ дѣ[ѣ]ѣѣѣѣѣ. прогѣе ѣѣ
ѣѣѣѣ ѣѣ. ѣѣ отъѣавѣвѣ ѣѣ на зѣи лѣѣѣѣѣ. рѣко
ѣѣ коѣѣѣ ѣѣѣѣѣѣѣ ѣѣѣѣѣѣѣѣѣ. и дражѣѣѣѣѣѣ

на бѣганіе къ своѣ тѣлѣнникомъ. ѥноже вѣко
ремивъсѧ на зетн. никакожѥ недаѣше нѣкоу по
поущенїѣ на бѣганіѣ. Тоноуже на многыѧ
ѥндоуса. якоже ѩзѣкы коняѣ. отъ ѻра ли
кавѣ поражень. нача саповѣдѣ. рѣкъ опаки ѻва, опаки
зоуаси. и на обличеніѣ нагдѣ нечѣстїа своѣго
обращѧтисѧ. пѣсѣкыѣ. лаѣ. и ѩзыкъ изъ оустъ
тѣлѧ. и власоть на вѣздоухъ распространѣтоть,
доѣсѣть слышано дрѣзновенаго исповѣданїѣ. Ѻбыѣ
коѣ оубо милосрѣдїѣ своѣ сѣвѣ. и ѻтъ гнѣва развръзѣ.
и бѣ потопивъсѧ. аѣбѣ ѩзвраѣщаѣ нѣго свободи.
и въ свой оумъ приведѣ отъ свободѣнїѣ бѣсовъска.
вида прѣвелїкоѣ ѻра. якожѥ нѣкоу бѣ на потопѣ.
орѫжїѣ, то въземи вѣкоренивъсѧ на обличеніѣ нѣго
прѣбываѣ, къ сѣдѣноу оумоу крѣтѣнїю прилѣжѣ.
древїѣ вѣселивъшесѧ въ нѣго. ѩсѣкненїѣ грѣховъ
моѣ. ѻтъмы ли тѣмѣ проразоумѣваѣ, жѣлаѣ по
ѩтивъ насладивъшисѧ. ѻбращаѣтесѧ въ своѣ сла
бѣныѣ ба. ѻвѣдѣ дѣворивъшиѣсѧ годесѣ.
ѻтъ великаго спасенїѣ оурѣзѣда богѣстїю. прѣже
же бый свѣрѣпый поганинъ. ѩсѣ потомъ же спасаго кръ
вїѣвѣ дароть оукроѣтивъ. ѻстасѧ бо нѣго тѣгда ѩко
тайнѣсо. къ сѣкоѣ жѣтїѣ вѣзлюбивъ. вѣземъше вѣдръ
жѣноѣ нѣ коняѣ вѣкоренисѧ. обличѣнїѣ дѣ грѣше
нїю неѩдрѣнноѣ. на пѣсѣ дѣржанїѣ. дод
нешѣнѣаго дѣнѣ. велїчїѣ годесѣ. Ѩже сѣвѣ во
ржаѣше вѣнѣ наѣмѣненоуѣшѧ доѣка.
Врѣмени же нѣкоѣ нѣноувѣноу. и ѩсправѣ
нѣ. дадоть спасаго доуха дѣйствоуѣтоть.
ѻтъ раба дѣтїѣ ѩнина. дѣвѣ воѣводѣ трокондѣ

сѣрѣпый бѣкроѣтїѣ. — тайнѣсо

Ѩворѣаѣше вѣнѣ сѣтрѣ — нѣноувѣноу бѣѣдра

въ оумрьтвение въ нрав. оусоврѣшисѧ отъ ѧкы
ѡхридскаго великаго града, въ великыи тъ пость
сѣдѣвъ тръпѣ, и изъѧтьѥ прииѧ отъ чка бо
жиа. дондеже халкидонѣскаго града, и ѡтъ
ѧвъ чюдо, неотшедше оуже на ѕрѣдѣ посад/ caret S=z,
жити, ѧко ложесна тѣлоу привѣщи и лаж/ tantum pro b,
ти. оустиже мжа жоупанъ и самовластъ къ // жоупанъ
стоупоу, моля его грозднтисѧ до халки дон
скаго града, и же пришедъше и главѣше къ сат
лоу, не полоучивъше ѡтъ него чѣмлаѣхѫ. леко
ша къ прѣподобномоу оу лоу въ нанѣ нарицаемо
ѥпѣлоу, такоже могѫщоу оувѣдѣти правѣдна
го. и прошенье надѣно привесши, и абие придеть
къ манастырѣ самъ блаженыи патрикии ѥѕтъ.
Къ самовластѣ мжи молитъ града бывша, тъ
нашеше же дѣлы, такоже ѥдиноѫ ѡтъблѫдивъ себе
и заключивъ поустынѣи никакоже николиже
изѣѧ изглѧдивъ: Вечероу же дѣвѣдшоу отъвѣтъ имъ
дасть реквъ, ѥгда сице гъ хощетъ бѫдѫ отъ въ
шдаѣ вамъ, придѣте вечерѣ здѣно съ поустѣи
отъ чюдесъ чрокомда, иже рече къ патрикию не пороуд/ 1=и
стаѧго, ни моудѣ изъѧсти отъ своего манастыра.
се до сатъ тъ придетъ, и абие по ѥдинолъ дни, при
де къ нюжѣ сѣвомъ воѣводѣ и казнѣ зъ и жоупанъ // казнѣзъ
и самовластъ, и къ вѣслѣдѣ сѣвоупѣшѣшѣ =cubicus.
ѣтъ, дѣтьскы сѣтѣвѣши вой. Пришѣдшеи оу m=mn
тѣ вѣсь чѣнодѣно вѣсе, и лице раскрывѣшѣно. вой чѣнодѣ
да jam iterum благодѣѧ же ѥдиноѫ ѡтъ нихъ. коса коса
=fecit
правѣдныи, и истрависѧ нехоуда часомъ лица его,
потазавъ до него сѣвои пасломъ благодать. и давъ

цѣтоу свои. изыдѣ. повелѣ цѣтоу ходити по вѣтьхыи
манастыри, и̃ и̃ окрѣстѣ манастыра подалѣе не-
худо. глодѣаше же хождение прѣжде недвижимъ
сѧ, такоже на полоудне цѣтоу подалѣи отити. такоже
видѣти повелѣ кесарии и̃ ефраѳа рѣки, вѣто-
ждоу мѣрии желѣзо. прише мѣсто палести. отъ
крѣ саѵвоуглѣдаѧго дѣ градѣ. гдѣже отѣ аѳанасиа,
оуже поищѣставии цѣго. отъ великаѧго града сѣти
охтискаго. порѣзенъ дроугъ непритазникомъ.
прѣдѣ сатъ нѣмъ и̃ неподвижимъ. дондеже паки
мастѣра чловѣка дѣтѣа. дѣженоу своеи и̃ сѣѣти
и̃ дѣѣдерми. и̃ сѣ прокоу градѣскоу слоужѣбоу.
цѣгоже носѣщѣ носѣщи. вѣнесоша вѣ манасоутѣ-
рѣ. и̃ поломиша и̃ оу ногоу стагаго. Полиѵѣ жена
днѣ дѣѣворивѣ. и̃ отъ масла кандилѣнаго вѣ
оустѣ. вѣ оустѣа лежѣщаго прѣсѣтѣ вѣложивѣ сво
ѧ. и̃ ѣзыкъ и̃ прогда здрави оустѣ показавѣ. гла
цѣтоу, рѣзи слава гдѣ дѣе. оньже рече оубо. вѣ
чистѣ ни часть. дондеже паки сѣтвори. вѣзопиже
и̃ рекѣ цѣтоу, потщоуи сѧ дѣе повелѣзи ти
лостиѵоей - и̃ изглаголала до конца часѣтье. и̃ такоі
вѣзопиѣ и̃ крѣпѣзѣ дѣтвори цѣтоу. дѣвѣтѣмѣ
ѣ и̃ часѣтьѣ изглаголати, ѣжа потщоуѣта дѣе по ве
лѣзѣ милости ѵоей. оньже дѣвати имѣ
тоу дѣѣсѣ вѣси, ише сѣ болгарѣнотъ дрокодилѣ
мѣ самовидѣи и̃ моуцаеи. и̃ видѣѣсѣ вса дѣвати
плата. подобѣа лежѣщоу болѣщоуоу. же
двигнѣщоуся и̃ оупрѣзѣвекоу. отѣ ногомдека
мѣла вѣзѣмѣ масло. и̃ образоѣ крѣстѣвѣи и̃
мазавѣ аѣи вѣлекѣ хѣтѣрвѣи. нача мазати цѣло. отѣ

прокѣ.

нѣлѣ часѣтье сати.

болгарѣнѣ

à крокодѣ instr.-нѣ

Nº тамга Bulg. est Pfizzel.
hinc pelvis, hinc laeus?

падоу нагъкъ. погасити. дожий до главъ. тоже бъ[ы]въ — дожий изъ
ръ[ы]ство обѣта страмата тѣла. подателю рькъ прѣ
дъ всѣмъ народомъ. не до добъ полюбовъный твъ
ня бѣлма исплъненъ тѣдинъ. с[ѐ] въ великъ съ[ѣ]мъ
и окръ[ѫ]жда вьса хлѣбинъ. и исплънъ бѣдъ по — окръжити.
гороу тъмнъ бъ[ы]вающихъ. въпиавъше тѣло.
и зарѣкъ[ѫ]ть ѣ[ы]ть ѣ[ы]твори и въ соборъ ходити зъ[ы]бѣти зъ[ы]бъ[ы]ся
тоуся въ прѣвѣ и прѣ страмата тоу на обѣ страмъ.
бѣ[ы]ѣрѣжденомъ тѣло бѣдоть. и ѣ[ы]ѣрѣжение бѣдѣ
ноть. дасть тѣлоу свои ѣзыкъ рекы. въгрѣть скѣо
ди. и ѣ[ы]ставивъшоу тѣло праведноуѣшоу хождаа
ше ѣ себѣ слава да. и слѣнъ въсѣ языкове прѣвѣт
кѣе тоудо видѣвъшѣ. и прославѣть языкова дарь
ѣ[ы]шлоуѣшоу боѣ[ы]шѣть[ы]ся тѣло ⁘ рикомъ[ы]жени ѣ
нѣть бѣ[ы]вшаго человѣколюбца бѣ[ы]ца ноть.
слнвъ. ни бѣ[ы]вшаго тѣлоу ѣть доброути ѣ[ы]здрѣнѣва
на бѣ[ы]ть въгрѣть. нъ тѣма и врагоуѣ и разѣмъ[ы]шлѣ — шлѣа
ѣ. ѣ[ы]ѣрѣжа и тоу ѣдѣ. ѣ[ы]ѣрѣжение ѣ[ы]здѣвѣти. и на из
локе ѣ[ы]ѣрѣжденѣе. по подражанию ѣже сѣнъ тѣдѣ
ѣ ѣ[ы]здѣлѣвъ палестинъ. глаша тѣмъ бѣти ѣра
здорѣ. ѣ палатинѣ бѣ[ы]вающоуѣ тоудо ⁘

Ѣже тѣлоу хоулѣ въгълагопавѣ ѣ ѣ[ы]стинѣ масла
бѣ тѣлоу авѣа тѣло. и прѣдано бѣ прѣвоуѣ ѣ тоу ѣ
прѣ[ы]ѣвенѣ. послѣдѣже пѣтѣпавъ ѣже ѣ палати
нѣ. и ѣбрѣтъ тѣло славѣна сѣна. и лѣкоѣ слоуѣ
сѣна и ѣтца. и ѣмень славѣна рода. и ѣтъ тако
вѣхъ сѣлѣтъ сѣнъ воѣводъ тавѣѣра. и ѣтъ
тоже вѣровавъ. не бѣ[ы]ти тѣлоу ѣрѣтѣвѣнѣкоу на
ражавѣа или зѣлобѣ. разѣмѣслѣ ѣ своѣѣ нев
рѣ[ы]ѣ. нача пѣсѣкати. горѣваю своѣго невѣрѣ[ы]ѣа.

и пребывъ тоу врѣмѧ мнозѣ, молитвамъ стаго. при
ѣти нѣго каѳизласѧ и пекъшласѧ. и полѣзашесѧ по
литви здравъ, такожде нѣмоу ѡтъ бога милость полоучити.
и прилежнѣе тѣла и подвизаѣ свои. ѡ немъ по
лѣзаше да. подвигнѣ свои цѣлодѣбнѣ здравѣ
ствиа, и многѣмъ трѹдомъ вѣз тоже ѡтполѣти
ѣа, такожде цѣдѣлити нѣго, дѣйашесѧ съ трикоидомъ,
трайнаѣ здѣло славѣнѣтъ. Воєводѣ дѣнѣсаврѣскѹ
тоу ѣдѹкоу, ѥже призѣвавъ Фоѹвайла богословѣ
ло тоѹ. и показавъ нѣмоу здѣло ѡтъ подвизавъшѹ
нѣмоу, наспѣтѣта ѡтъ дѣа нечистаго. и молитвѣ по
ѣми. и довести къ стоу ѡтцоу. и молити нѣго. да сво
бодитъ и ѡтъ страсти. чѣдо. Ѡ творитъ богъ сѣвы
тъ мнѣ. и приведѣка къ правѣдноѹтоу. ѥже
въздрѣвъ нань и ѡгладавъ рѣка къ потоу, сѣи ма
можетъ цѣдѣти. бѣдникъ до тѣсанъ и ѣтѣница.
и вѣсѣко ѡудавити нѣмаѣ дѣсъ. и до сто пророчество
правѣдника, на ѡгрѣва трѣвѣда гора. нападъ ли
кавѣи дѣсъ. ѡудави человѣка того, и ѡн положенъ
бы.:. Полѣтѣ къ же приѣсенъ бѣ къ манастѣрѣ
го, ѥже въ калоѣи сапѣтѣнѣцѣ ставоѹ. живъ
въ ѣлѣѳѣнѣстѣ вѣлицѣ градѣ. нозѣма до
ла. въ полѣвицѣ носимъ. такожде мощѣ ходити
ти. ни прѣкѣвати прилагаѣмаго бѣлиа къ ноза
ма. нѣго благодатѣ дѣнѣ и силоѣ ростѣлаго
цѣдѣти. и трѣбы въ манастѣри мощѣ бѣти, хода
и слава да. помнѣ по цѣдѣнѣи доле ѣ лѣтъ, ѥже
ѡдравъ бѣвори. ни недѣлого по страдавъша ѡтцѣ,
трѣда бѣвшаѣ нѣмоу мощѣ бѣдѣти. ѥже
слава да ѡ подасть нѣмоу цѣдѣ. коѣ приведе

Iauri

поѣ.

ѣ = ет

тох ѣ = ет

Scortator & ebriosus insanabiles.

ѣрѣвѣ пон. гр. podagrici

полѣвица.

кръмимъи и ришлятъ въ колесничьнѣмъ — equus doctus
таканий. имже тъгда страшигоу быти томоу ар-
нѣю, великааго града прѣжде нарѣченааго. конъже
тъ приведе въ манастырь мѣлѣть на кръмьнѣ прихода
шгиихъ гоу странникъ, sic add. a rec. негоже конна люта сѣшта
и сверѣпа и на страснива. имъ своима рѣкама стыи
бжии. съ изѣлѣвъшиимъ господиномъ въ прѣже
въ жрънъви, и окы издавна обыкъ то отъ многа врѣ-
мене, и въ томъ въздрастъ. тако кротъко обыче-
и мелѣааше. яко и того радма найпаче вьсѣмъ дави- мелѣааше,
тисѧ. прѣславнѣ бываѭшгиимъ чоудесемъ отъ
раба бжьѧ. Съ инѣмже вьсѣмъ и дроугоѥ прѣслав-
но чоудо. прибѣ вѣрьнъиимъ хсовомъ оугодьнико-
мъ, юньцѣ приведенъ на даръ бви. и гоу кръмим
въшьствиимъ лѣкааго бѣса въздивьѧ. и голма-
гнѣвомъ движесѧ. якоже ни пастоуха знати ни-
ного никогоже миловати, нъ вьсѧ бъпоучаѭшгаѧ
сѧ гоубити. иже оурвавъсѧ отъ привѧзаньѧ. и изъ
ограды излѣзъ, ровы и гнѣваѧсѧ бечиноу. напада
ѧ на срѣтаѭшгаѧ его, и оустрьмисѧ на вьнѣтрь
ниі дворъ и вьлѣзе въ ѧтъ хоульницѧ. на братьѧ ѧтъ хоульница
тоудѣ лаѭшгѧѭ. на оутѣхѧ довьлѣѭшгаѧ стра-
нньимъ — якоже приноужденомъ имъ быти боѧ
зньѧ юньца. самѣмъсѧ въврѣшги въ пештъ хлѣ- пештъ
бьнѧѭ, и изволити паче въ огни съгорѣти. нежели
отъ того събоденомъ быти. видѣахѧ бо его бечи
слъноѥ бѣшеньѥ, чловѣколюбивъиже бъ — не опали
мыѧ съблюде. въ пламени огньнѣмь. молитвоѭ
правьднааго пламъ, огньнъи пьгасивъ. прочиѥже
вьси отъ оужасеньѧ юньча нахлѣвинъ, горѣ вьзлѣзо-
шѧ.

праведьнѣйшїе бгоу въ плоти бывающихъ.
пытайше кто изъ нихъ съмѣленъѣйшаго. такоуюдь /
хлѣвъ Pingvall. къ гнѣва и ѣрости бывъ и ѣрѣва и скоръ въ. гонитъ? гонитъ
въсѣ наполнитъ. такожде тѣлоу и въ тѣлѣ вхоудьнищъ =
въ лѣсѣ. слышавъ гласолѣзы. и въздвъ въ
рѣцѣ на небо. и помолитвь дѣворивъ. гдѣ нѣ скрѣ
тевьше гонѣзоу, на хлѣвѣ нарѣжше стоѣщїи. видѣ
ше него оустрѣмлѣнїе къ гонѣзоу, и плоутѣмде
праведнаго, ставъкарь и гласы. оуклонивъсѧ къ
ва и въздѣшевьна гонѣча. Праведъ ничожене = ни = ни
коюже не ѣтъвѣ хлавъ. Въ вторѣ тѣже на да оу
вредивъсѧ. придѣтивъсѧ къ гонѣзоу, и коснивъсѧ
его рѣкама. и въстлативъ хлѣвъ словесы кроткы
ми. рѣкоть поѣтъ. въведе въ свой хлѣвъ къ тѣслетъ, /
такоже вѣсѣмъ дивитисѧ и оужасньти. съворенъ
ъ чоудесѣхъ. въша словеса ѣтъ стасю. велѣкаѣ
тлетъ да. доѣшлитисѧ тѣло своѣ кръвосаѣ ѣдавъ
тѣмъ тлѣтаго. вѣдѣ тако и праведъ поѣтъ словедъ въ
стѣвьи. и сѣтъшали тѣсаѣ. сергїа. савратѣвскоу оуѣ
тлетенѣ князя постѣвѣена. великоѣ родоть. въ
ѣноздроѣѣхъ. и между рѣчїй ѣбласаѣ дръжавъ.
ѣтъ праѣдѣ сракиньска. ѣже и въ блажѣсловѣ. сракиньск
та. на полоубѣша персы. и на потаганькладѣ ѣ & сразим alias.
сразивъ. и толико и въ ѣдолѣ. такожде не ѣтъѣѣ за
ключити и въсѣ въходъ въ рѣчъскь зѣлѣ. въ
нъ праѣдѣ своѣхъ нѣ и лоу и въ лѣтѣжатїи. и своѣ
ѣдѣлѣ прогонитиѣ. ѣже подѣвидѣ ѣтъ нѣго и но
гонитъ. и не могъше противитисѧ. противѣ
ѣдрѣжа тѣи тѣго силѣ. въздѣше тѣго не подѣви

нкто тѣгдѣ.

моѥ. и небѣ-
ше противно̀ѥ имъ набрань сими. не
дномоу тѣмь образоу остати имъ. на оутѣшенїе
не сасеньѣ. оувѣдѣша рода своего. влѣзъ бѣ имъ
тѣсно. И абїе влѣзъ самовъ своимъ чюдна=
го отъ дса. въ образѣ коупцѣ сѣ приѣвавъше. посѣ
лиша на нѣзна дхъ въ образѣ зѣлїѣ. ѥже вълѣзъ
въ лоно мѣжа мѣчаша. боудоуи бесѣрѣсѣнїемъ
творѧ. ѥже ѡтъвѣрзъ сѧ отъ насилїѧ мѣжа
дса мѣчѧщаго и. и абїе къ ѥхоудоу приспѣ
ницѣ стѣзоу бжїю оусѣрѣмисѧ. догоже стави при
въ правѣдовѣнѣмъ своимъ ржкама. поѥмлѧ
сѧ отъ кандила. мазаша ѥмоу всѣ ѳло. Aevasit, autvel totum hoc notatum linea
каноушоу
вола щоуоу и низнаменоу ѣмоу. въ коемъ
мѣстѣ плѣзаше дхъ. ѡкы зѣница въглѣдаѥсѧ
вѣнецъ. касаѣми до сѧ рѧзъ стаго ѡтъвѣдаше
дхъ вѣинъ бѣ. и паки отъ ѣдѣ прѣсѧжѣ ла
ма ржкама стаго. абїе въ дроугѣи бѣдѣ прѣбѣ
ваше. доѣлѣ на мнозѣ дни въ айѣ ѣвѣи толи
ко прѣбѣвать щоу славѣ ноу оноу ѣдоу серѣо.
ѡврѣзѣ въ тоже дсѣ изѣдѣша изнего. и оукры
ѣвѣшоу ѥто чѣло. и изѣлоу дѣвѣшоу. ржкоѣ силоѣ
ѣтворѣ. ти на въставѣшихъ на нѣго влѣзѣ дѣ. бого
прѣзѣжѣвѣихъ сражи. Анѣлѣ же ѣзъ гавїса сходѣ
ѣтъ сѣ небесе. въ ѳбразѣ плѣмѣ. и прїде ногоѣ
ставѣ на вѣздоусѣ. ѡкы зрѣ ти лакѣ дѣжѣ отъ
зѣлѣ. и прѣбѣ стоѣ на мѣстѣ ѣмъ мнозѣ часѣ.
ничсоже глаголѧ и провѣщѣлаѧ. нѣ лако стоѣ ника
коже въздираѧ. ни на ѣдинѣ страни. и лако вѣзиде на
небо. скороже прииѣдѣ стѣи и дѣжа анѣлъ сходѣ.
Знамениѣ нагрѣбна крѣстьнаѥ. и зрѣкѣвнаѧ сѣзда Іѣ.
=тѣ

до отъ прѣбъ̑ывающихъ. бѣ ѣдиномъ же прѣбъ̑ывающихъ въ
бѣ. прѣ[illegible]е и̑скопающа работѣ. отъ манастира стаго
събрашеся народи мнози. вѣрнѣмъ человѣкомъ прии
дѣшемъ отъ всѣдоу. въ нѣкрѣмъ множайшимъ болѣзнь
ми бѣша. на видѣнїе приведѣшїи. и̑ благо слове
шенїе̑ и̑ полученїе и̑зволенїе̑ приаша. закрѣ досѣ
ждающе его сохранѣ любѣзнѣ его вѣрою и̑ старѣнїемъ.
Собрашеся вѣ̑ дѣнь̑ и народѣ мнози. добрїй обѣтїа
го. вѣрша же и̑ въ̑ночи дѣлше. сполучившеся жаждѣ
вельшѣ бѣша народомъ многомъ стѣдѣнь. такоже
вѣдѣ вельшѣ дѣржѣшемъ и̑хъ. сѣдѣй обѣщалися доу
шевъ и̑ вѣсплакаша. Оу горемъ ѣдаколѣ. менѣ гдѣ
шѣнаго и̑ будѣщаго вѣ сѣдѣнѣ. о̑скрѣдисѣ прише
дѣшїихъ къ нѣмъ. и̑ вѣздѣвша дѣлхостїю вѣздѣ
же рѣцѣ свои на небо. и̑ рече слово просто. великомъ гласо
мъ. ги̑ доме дажѣдѣшїихъ водѣ. и̑ коупно сѣ словомъ о̑блакъ
къ нѣмъ тѣкнѣся надъ народомъ. и̑ дѣждѣ великъ доспе.
надѣнѣтїи дѣждѣ и̑ крѣпостѣ. и̑ дѣсѣтъ множество водѣ
нездоу и̑ѣ и̑ крѣпостѣ вѣдѣ слѣзѣ. и̑ пѣша народи.
и̑ наслѣшашася водѣ прославѣша да - дателя вѣсѣхъ
благѣихъ. тако вѣра дворѣшѣ вѣсѣхъ дѣшѣшихъся ей.
и̑ помѣнѣвѣ нѣхъ о̑ць̑ славѣшѣ и̑ спасающа а. о̑ вѣдѣно
же дѣло дѣржѣ вѣсѣхъ о̑крѣстѣ. и̑ напасте и̑сповѣдаѣхъ
ся дѣи. тако дарѣ дань дѣсѣ странамъ нѣхъ,
вѣрнѣшѣи мнози приходѣаху кѣемоу. отъ вѣсѣдѣ
дезъ вѣсѣкоа страсѣ сѣмѣ и̑ долѣзни. невидѣнѣе
исѣлѣчѣ и̑ благословенїе отъ свѣдосѣ его
жена̑ше полоучѣ. и̑ дроузѣи же паѣ немаси
лаѣи и̑ отъ коѣѣе страсѣ блесѣнїа. помѣна
хъ ся сѣ пѣсѣ прѣдъ нозѣ его дѣвопереѣ. дѣ

deest folium sequens,
paginarum duarum.

о̑ горѣ нѣ

о̑блакъ

спасающа

о̑крѣстѣ

тако

сѣдѣ ся
попереѣ

ізбꙋ|вѣ|ти Єлиѣовскыа. на сѣразоумѣнїе пріѣславꙋ
вѣтъ сѣвѣщьствꙋѧсѧ ѡ нёмъ. прїидоша кѫдꙋ видѣти.
и славѣхꙋ ѡ всѣхъ дѣлѣхъ. ꙗзꙑкомъ тлесѣнꙑа сїра
сти. и нёмина. на оубѣждѣнїе истинꙑ своеѧ прїве
дѣшаго. тако да вѣсѣмъ сила хса да тѫѣ бꙋдетъ.
радꙋ нёго. дѣтїсѣвоупѣшїи разлицѣнꙑа блага
тїи дѣшатъ и ꙗзꙑкꙋ. Ѥдинѣ|же| ѡтъ дроугꙑи
дарꙋ. дѣтвсѣвѣнѣмъ ѡтвѣрзѣвшїи дань сто
тоу. чистꙋю и безгрѣшѣнꙋ нёго дшꙋ. по вса бꙋ
тїа ѣка прорази оумѣѣшїа Ѥдинаа. блгодатїю жи|ѵ|ѣ|ща|
го вѣнчѣтъ бг̃а. сѣтварѣвꙑи же радꙋ дшѣмаѣ. нёже во
лёнїе прїѣно. къ прѣсѣтомꙋ оумꙋ дѣлѣсѣ своёмꙋ при
тр̃дѣ бѣшѣ. не хотѣшѣе ѡвѣторитїи нёже ѡ ѡучѣнїи
цѣхъ своихъ тѫѣвѣ нёѣкаѣ нёмоу. тѫѣже repetere
кръвѣсѣ|тѣ| ѡтъ
кръвѣсѣнна бꙑваѣхꙋ. Ѡтъ вѣнѣ же дѫковъ. сразꙋнѣ
тъ |ѵ| вѣкоѣ бꙋѣна хождѣнїѣ поѣлѣдѣнїѣ. ва
раѧ сѣбирѣѣше бꙋѣтїи и старѣѣнѣѣ. и тлага дѣ|вѣ|
плёнъ тлагол|ѵ|ѣше їмѣ. чѣда полѣѣсѧ къ бо|ѵ|ꙋ. да
ѿбавѣѣтъ прѣдѣвѣ сѧ ѡтъ народѣвшїихъ|бѣ|
дъ. И гладꙋ тѣѣ хождѣнїю дѣтїи. прѣтѣ|ѵ|ѣ
тенѣ прїдловѣ|ѵ|ѣше ѡученикꙋ своѧ на полѣѣвѣ.
а и самомꙋ нїкакоже хождѣнїю. ѡвѣтѣ|ѵ|ѣтїи нёмоу
чтѡ ѡтъ ѡкрꙑвающихъ вѣтаѣѣ сѣтї и ѣскоусѧ
томꙋ наꙋчивѣшомꙋ. тако по ѡтъ кръвѣсѣнїѣ дѣѣ|ѵ|ѣ
тъ подѣ|ѵ|ѣ дасѣ|ѵ|ѣ а на полѣѣвѣ. нѣколѣ|ѵ|ѣ дѣ тѣ нѣ
кѣѧ ѡтъ брашна хождѣѣдѣ бꙋдꙋтъ. ѡсобѣ|ѵ|ѣ
гоѣдо прїидѣ радѣѣвѣѣ|ѵ|ѣ. прїѣдꙋѣвѣ тлагѣ.
тѣдо полѣѣсѧ ѣ дꙋш|ѵ|ѣ своеи. и полѣѣсѧ тѣдо
дꙋ. прѣсѧ милѣѣѣ ѡтъ нёго. вѣпрашаѣѣ|ѵ|ѣ гѣ ѡ рѣ
дѣа то тлагол|ѵ|ѣтъ. бесѣдꙋѣ|ѵ|ѣ добрѣ нѣѣтъ вѣ|ѵ|ѣ

молитися и отгаждати богу. и недостойно да отъ отъ
кръвенихъ. обвторити хощаше. блюдыся вели
кыихъ своихъ лютрениихъ. не быти въ плъ
вищи никоимже похвалениа. и възнесениа отъ бо
ненавидимаго. въ едины же отъ дний сонмъ
сонъ отцу на въсходѣ дъньнѣмь. послоужи къ
кыихъ. напрасно облакъ покрывъшего свѣтилѣ. и въ
сънъ. и гласъ исходящь отъ облака. отъ гро
мныихъ. на мнозѣхъ чадѣхъ гръма. и самъ быстъ колѣба
шеся акы обоиде гыблемо отъ многа вѣтра. Братїе
наше слышаа на дъньноу ѯ. в: сълышевавъше дома
шошася. и дѣтищемъ изъходомъ идъша. въ богазѣ
ѣ. въпитищемъ къ сонмъ отцу. обывъшихъ. сотвои
же пооучаашеѣ въ отъвѣщенихъ гла. не плътьноу
ѣпца ни дѣтесе чада ни отъпасайте. нъ отъловитеся
сръдѣза ваша ѣвърити вонъ отъ. по въсѣ дни. и бѣже
же пръвыся дѣтищь отъ гыбанѣа. и облакъ отрѣде. и гла
съ отъ нѣбесе. и недѣ слышати. Брестѣщаже въсѣ пръ
стыпивъше чадъма на мѣсто сего. полѣзе по водѣ
тѣи къ вѣчнѣ спасителнаго того видѣнїа. Тъжде реше
книгъ. чада издрадноже и повѣщателноже се ѣсотъ. да въ
ко въ отъродитъ. и очистить отъ въсеѣ скврънѣ
дшѣ своѣ. и отъ сродъства сего. и въ сего чадїе
нїа и пожеланїа плътьнаго. и да отъвръдитъ дшѣ
свою въ любъви. Христѣ. ожи. основанїе кръвно отъ въ
тора нерѣдѣтно. Еже до о[т]даленихъ въпрашаетъ
ѣтро ѣсотъ и не въръдо братїа. отъ кръвнаго сатисѣ.
и любимаа другїа друга. да до въ гловѣздъ любитъ
ѣтъ. Якоже реше Спасителевъ Исаїа. Якоже братїа
видимаго не любиши. како можеши да невидимаго
cetera desunt.
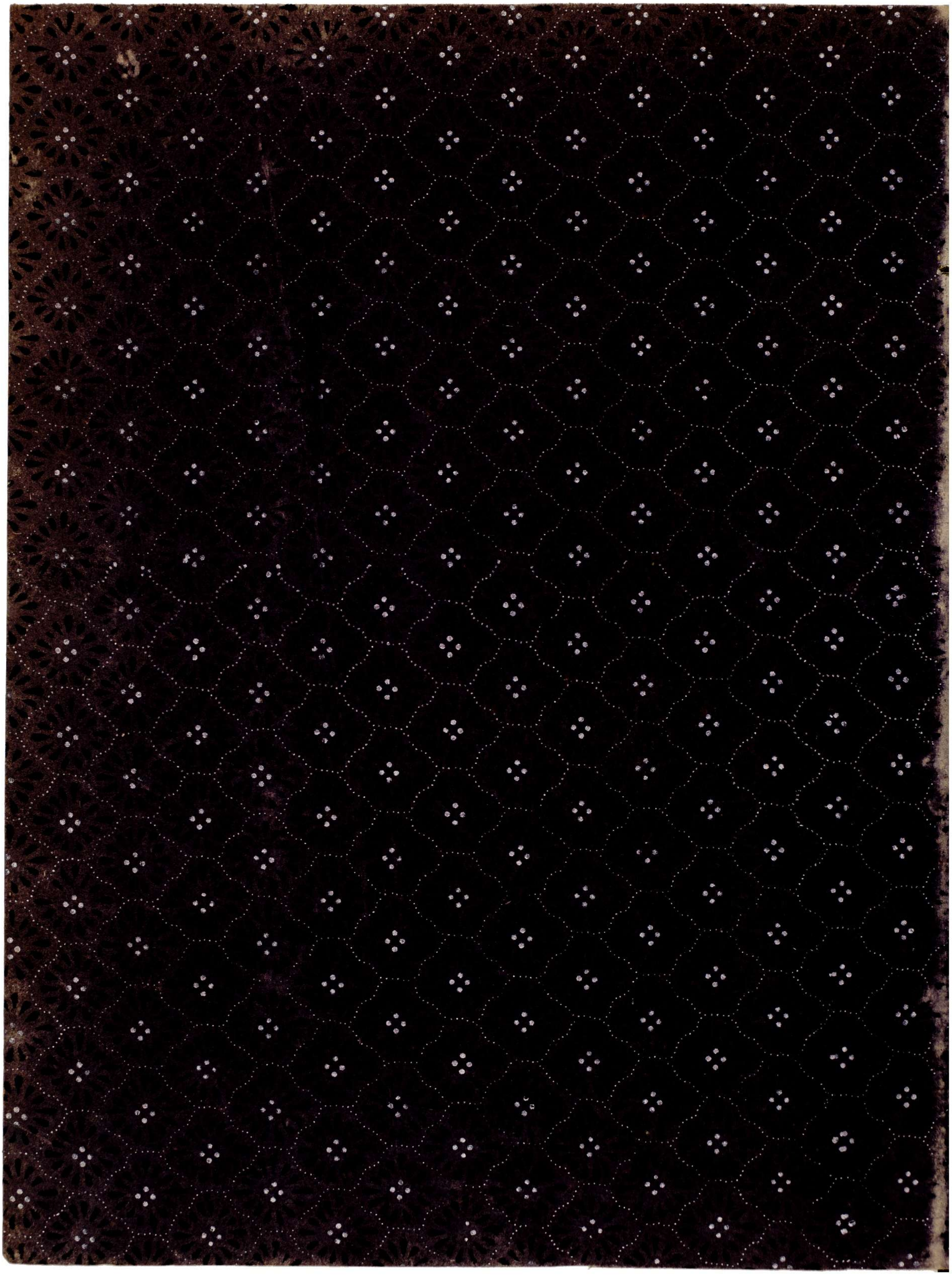
K. K.
LYCEAL.
BIBLIOTHEK
ZU
LAIBACH